

နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)

အရှင်ပါမောက္ခ

ဝိနယဝိဒ္ဓ၊ သာသနဓမ္မစာရိယ

သာသနတက္ကသိုလ်ဓမ္မစာရိယ [B.A (Buddhism)]

သာသနတက္ကသိုလ်မဟာဓမ္မစာရိယ [M.A (Buddhism)]

စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

(ပထမတွဲ၊ ပထမပိုင်း)

(အပ၊ ဌ၊ ၁။ ၁-၁၄၂။)



သုတေသန ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပထမအကြိမ်

၂၀၂၃၊ ဇန်နဝါရီလ

အုပ်ချုပ်ရေး

၁၀၀၀

တန်ဖိုး

မေ့ဒါန

ကွန်ပျူတာစာစီနှင့် အပြင်အဆင်

သုတေသန ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကြင်ခိုင် (မြဲ-၀၂၅၆၁)

နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်

အမှတ်(၇)ရပ်ကွက်၊ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးလင်းဇာနည် (မြဲ-၀၁၄၃၇)

သီရိဂုဏ်ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် (၁၂-အက်ဖ်)၊ ၅၄ လမ်း၊ ၂ ရပ်ကွက်၊

ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အပေါက်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ပထမတွဲ၊ ပထမပိုင်း

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပဏာမနှင့်ပဋိညာဉ်

ဂန္ထာရမ္ပကထာ

၁

၁။ ဒူရေနိဒါနကထာ

၄

သုမေဓကထာ

၆

၂။ အဝိဒူရေနိဒါနကထာ

၁၅၉

၃။ သန္တိကေနိဒါနကထာ

၂၆၃

ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၃၂၅

အပ္ပန္နရနိဒါနဝတ္ထုနာ

၁။ ဗုဒ္ဓအပဒါနဝတ္ထုနာ

၃၃၇

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

ဓမ္မဇောတကံ သတ္တာရံ၊ ဓမ္မံ သမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။
ဓမ္မဓာရံ ဒွယံ သံဃံ၊ ဓမ္မကာမော နမာမ'ဟံ။
အပဒါနဋ္ဌကထာယ၊ ဣမံ ပထမပေါတ္ထကံ။
တန္တိဿယံ ရစယိဿံ၊ သုတေသီနံ ဟိတာဝဟံ။

ဓမ္မကာမော	- ဘုရားဟောအပ် တရားမြတ်ကို ချစ်အပ်ကော်ရော် ပူဇော်လိုသော၊
အဟံ	- ပါမောက္ခဟု နာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊
ဓမ္မဇောတကံ	- တရားဆိတ်သုဉ်း အမှောင်ဖုံးလျက် ပျက်ပြုန်းလောက မြတ်ဓမ္မဖြင့် ဝင်းပရွန်းရွန်း ထွန်းလင်းတောက်ပစေတတ်သော၊
သတ္တာရံ	- လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း၊
သမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ	- ဘုရားရှင်မြတ် မပြတ်လပ်အောင် ဆည်းကပ်ကော်ရော် ပူဇော်မြတ်နိုးအပ်သော၊
ဓမ္မံ	- မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု ဆယ်တန်အကျော် တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊
ဓမ္မဓာရံ	- ဘုရားဟောအပ် တရားမြတ်ကို ဆတ်ဆတ်မူချ မကွယ်ရအောင် ပို့ချသင်ယူဆောင်ရွက်တော်မူသော၊
ဒွယံ သံဃံ	- သမ္မုတိ အရိယာ နှစ်ဖြာနှစ်ရပ် သံဃာတော်အရှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊
နမာမိ	- ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား၊
(နတ္တာ)	- ရတနာသုံးတန် သဒ္ဓါမွန်ဖြင့် အမှန်ရှိခိုး ပူဇော်ပြီး၍၊
သုတေသီနံ	- သုတရှာမှီး အသီးသီးဟု ကြီးကြီးငယ်ငယ် အသွယ်သွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊

အပဒါနုအဋ္ဌကထာနိဿယ

- ဟိတာဝဟံ - အကျိုးစီးပွား များအပြားကို ထက်ဖျားထိအောင် ရွက်ဆောင် ပေးနိုင်သော၊
- အပဒါနုဋ္ဌကထာယ - အပဒါနုအဋ္ဌကထာ၏၊
- ဣမံ ပထမပေါတ္ထကံ - ဤပထမတွဲကျမ်းစာအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊
- တနန္တိဿယံ - ထိုအပဒါနုအဋ္ဌကထာ ပထမတွဲကျမ်းစာအုပ်၏ တည်ရာမှီရာ မှီငြမ်းမြန်မာပြန်မှုပြုရာ နိဿယကျမ်းစာကို၊
- (အဟံ) - သာသနာတော်ကြီး ထိန်ထိန်ညီးအောင် ခိုင်ဖြိုးစေစီ စီအရီဖြင့် တည်စေလိုငြား တပည့်တော်ဘုရားသည်၊
- ရစယိဿံ - ကိုယ်အား ဉာဏ်အား သဒ္ဓါအားဖြင့် ကြိုးစားမယုတ် အား ထုတ်စီရင်ပေအံ့။

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

နိဒါန်း

ဤအပဒါနအဋ္ဌကထာသည် အပဒါနပါဠိတော်၏ အဖွင့်ကျမ်းဖြစ်သည်။ ပထမတွဲ ဒုတိယတွဲဟူ၍ နှစ်တွဲရှိသည်။ ထိုတွင် ပထမတွဲ၌ စာမျက်နှာပေါင်း (၃၅၂) မျက်နှာရှိသည်။ ဂန္ထာရမ္မ၊ ဒူရေနိဒါန်း၊ အဝိဒူရေနိဒါန်း၊ သန္တိကေနိဒါန်းဟူသော နိဒါန်းသုံးမျိုးနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓဝဂ်ကို ပြဆိုထားသည်။ ဘုရားရှင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ စသော မထေရ်မြတ်တို့၏ သမိုင်းကြောင်းဖြစ်စဉ်တို့ကို ပြဆိုထားသည်။ ဂါထာများကို ဖွင့်ဆိုရာ၌ကား အများအားဖြင့် ယောဇနာဟန်ကို ဦးစားပေးဖွင့်ဆိုထား သည်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်နှင့် သံဝဏ္ဏနာကွဲပြားအောင် အချို့နေရာ၌ ဣတိသဒ္ဓါကြားခံ ဖွင့်ဆို၍ အချို့နေရာ၌ကား ဣတိသဒ္ဓါ ကြားမခံတော့ဘဲ ယောဇနာဟန်ဖြင့် ဖွင့်ဆို ထားသည်။ ဥပမာအားဖြင့် “ဝိမုတ္တိပုပ္ဖန္တိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ဝိမုစ္စနတော ဝိမောစနတော ဝါ ဝိမုတ္တိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိသင်္ခါတံ ပုပ္ဖံ” ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်၌ ဣတိသဒ္ဓါ ကြားခံဖွင့်ဆိုထားသည်။ ကြား၌ ဣတိသဒ္ဓါမပါဘဲ “ဧသန္တော ဂဝေသန္တော” ဟု အနက်ယောဇနာနည်းသုံး၍ ဖွင့်ဆိုထားခြင်းမျိုးကိုလည်း များစွာတွေ့ရသည်။

အခြားသော အဋ္ဌကထာတို့၌ မတွေ့ရသော “ဝိသာဏာ” ပုဒ်၏အဖွင့်ကို လည်း ဤအဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရသည်။ ဖွင့်ဆိုထားပုံမှာ “ဝိသသဒိသာ အာဏာတိ ဝိသာဏာ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ရောက်အောင် ကြံဆရသည်မှာ နှစ်ရက်သုံးရက်ခန့်မျှ အချိန်ယူလိုက်ရပါသည်။ ထို့ပြင် စကားလုံး ဝေါဟာရများ မရိုင်းအောင် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး အသုံးပြုထားသော “ပါကဋ္ဌဗိဘတ္ထ- သမ္မာဓဋ္ဌာနာ” ဟူသော ပုဒ်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ပြင် အချို့သော အဖွင့်များ၌ ဖွင့်ဆိုပုံ လွဲမှားချက်များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အဋ္ဌကထာစာမျက်နှာ (၂၇၄)၌ “နိမန္တောတွာ” ဟူသောပုဒ်ကို “ပရိဝါရေတွာ” ဟုလည်းကောင်း၊ စာမျက်နှာ (၃၁၉)၌ “ဥဘတော ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ” ကို “ဥဘတော နိဗ္ဗတ္တေတွာ” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ရှိသင့်သည်ကား “နိမန္တောတွာ” ကို “ပဝါရေတွာ” ဟုလည်း ကောင်း၊ “ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ” ကို “နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ” ဟုလည်းကောင်း ရှိသင့်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ စာပြင်သူမှားသလော ဖွင့်ဆိုချက်မှားသလော မိမိအနေဖြင့် မစိစစ် လိုပါ။ အနက်ကိုကား အဋ္ဌကထာပါဠိရှိအတိုင်းသာ ပေးထားပါသည်။ ဤကား ဤ အဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရှိရသော ထူးသော အချက်အလက်တို့ကို အနည်းငယ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

စာပေနှစ်မျိုး။ ။ စာပေသည် စာဖတ်သူပရိသတ်အား အပူငြိမ်းစေသော စာပေနှင့် ပူဆွေးဝမ်းနည်းစေသော စာပေဟု နှစ်မျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုစာပေနှစ်မျိုးတို့တွင် ဗုဒ္ဓစာပေများသည် စာဖတ်သူပရိသတ်အတွက် အတုယူဖွယ်သင်္ခန်းစာများ ရှောင်ကြဉ်ဖွယ်သင်္ခန်းစာများကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်စိတ် ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှစ၍ မိသားစုတစ်စု၊ တစ်မြို့၊ တစ်ရွာ၊ တစ်နိုင်ငံ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးတိုင်အောင် ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း အပူငြိမ်းစေသော စာပေများဟု ဆိုထိုက်ပေသည်။ ထို့ပြင် လောကလူသားများ စားသုံးနေသည့် အစာအာဟာရများတွင် အချို့သော အစာအာဟာရသည် လူသားများကို အကျိုးပြုသည်။ အချို့သော အစာအာဟာရသည် လူသားများကို အကျိုးမပြုပေ။ ထိုနည်းတူစွာ အချို့သော စာပေများသည် လူသားတို့အား အကျိုးပြုသည်။ အချို့သော စာပေများကား အကျိုးမပြုပေ။ ဗုဒ္ဓစာပေများသည် လူသားတို့အား အကျိုးပြုသည့် စာပေများဖြစ်သည်။ စား၊ ဝတ်၊ နေရေး၊ ကျန်းမာရေးမှစ၍ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေးတို့တိုင်အောင် အစစအရာရာ လမ်းညွှန်မှုများပေးထားသည်။ ဖတ်ရှုခြင်းမှသည် သိမှု၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုအဆင့်ဆင့်သို့ တက်ရောက်နိုင်ရန် ဖော်ကျူးထားသော စာပေများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓစာပေများသည် လောကအကျိုးပြုသော စာပေများဟု ဆိုထိုက်ပေသည်။

အမျိုးသားစာပေ ယဉ်ကျေးမှုများ မပျောက်ပျက်စေရန်အတွက် ရှေးရှေးသူတော်ကောင်း ဆရာတော်များသည် တတ်စွမ်းသလောက် စာပေများရေးသား၍ အချိန်ကို ကုန်လွန်စေခဲ့ကြသည်။ ထိုဆရာတော်များ၏ စာပေများသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ထွန်းလင်းပြန့်ပွားရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့အတွက် အကျိုးရှိသကဲ့သို့ စာဖတ်ပရိသတ်အတွက်လည်း အကျိုးကျေးဇူးများခဲ့ကြသည်။ ပါဠိဝေါဟာရပုဒ်များ၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို သိရှိနားလည်အောင် အကျိုးပြုသော စာပေကျမ်းဂန်များသည် နိဿယကျမ်းများဖြစ်သည်။ ယင်းကျမ်းများသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အသက်သွေးကြောများဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်များသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အရှည်တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအတွက် အသက်သွေးကြောများဖြစ်သကဲ့သို့ နိဿယကျမ်းတို့သည်လည်း ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်များ၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါက မှားမည်မထင်ပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိသည်လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မြှင့်တင်သောအားဖြင့် မိမိထံရောက်ရှိလာသော တာဝန်ကို မချွတ်မယွင်းစေဘဲ ကြိုးစားအားထုတ်ကာ ဤကျမ်းစာကို ရေးသားပါသည်။ အကယ်၍ ဤကျမ်းစာ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော

အပဒါနဋ္ဌကထာနိဿယ

ချွတ်ယွင်းချက်များ၊ မှားကွက်များတွေရှိခဲ့ပါလျှင် ဝေဖန်ထောက်ပြ ဆိုဆုံးမပေးကြ ပါရန်လည်း လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား...။

ကျေးဇူးဆပ်ခြင်း။ ။ မိမိဘဝအတွက် ကျေးဇူးအထူးရှိ၍ လွန်တော်မူပြီးကုန် သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ (ပန်ကုံးဆရာတော်)၊ ဘဒ္ဒန္တစက္ကပါလ (ထီးဆောင်းမောင်သျှင်)၊ ဘဒ္ဒန္တဂုဏိဿရ (ဗောဓိကျမ်းပြုဆရာတော်)၊ ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စာ- လင်္ကာရ (ထီးဆောင်းသွေးလှူရှင်ဆရာတော်)နှင့် မိဘနှစ်ဦးတို့အား ကျေးဇူးဆပ်ပါ သည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ။ ။ ဤကျမ်းစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လှူဒါန်းထောက်ပံ့ပေး ပါသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ဆရာ တော် ဒေါက်တာဘဒ္ဒန္တဆေကိန္ဒအားလည်းကောင်း၊ ကွန်ပျူတာ စာစီမှစ၍ ကျမ်းပြီး မြောက်သည်အထိ အထူးဂရုပြုပြင်ဆင်ပေးသော နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် သုတေသန ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာနအားလည်းကောင်း၊ ပရိတ်ဝိုင်းဖတ် ပေးကြသော ဘဒ္ဒန္တမာဃဝ၊ ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒာစက္က စသော ဆရာများအားလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

အာသီသဂါထာ

အပဒါနဋ္ဌကထာယ၊ ဣမံ ပထမပေါတ္ထကံ။
ယထာဗလံ ရစိတာ'ဟံ၊ သုတေသီနံ ဟိတာဝဟံ။
ယထာ ခုဒ္ဒကော ပါသာဏော၊ မဂ္ဂဿ ဟိတကာရကော။
သဒ္ဓဟိဿာမိ မေ ဂန္ဓော၊ “ကိဉ္စိ အတ္ထံ ဒဒေါ”တိ ဘော။

အရှင်ပါမောက္ခ (ထီးဆောင်း)
ရခိုင်ပြည်နယ်ဝိဇ္ဇာလယတိုက်ကျောင်း
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဂန္ထာရမ္မကထာ

သေဋ္ဌံ- မြတ်ထသော၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလံ- သီလစသောဂုဏ်အားဖြင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ်
မရှိထသော၊ ညေယျသာဂရံ- ညေယျဓမ္မတရားတော်တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကို (ဝါ)
သမုဒ္ဒရာနှင့်တူသော ညေယျဓမ္မတရားတော်ကို၊ ဥတ္တိဏ္ဏံ- တဖက်ကမ်းရောက် ကူး
မြောက်တော်မူပြီးထသော၊ သံသာရသာဂရံ- သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကို၊
တိဏ္ဏံ- မသွေမဖောက် ကူးမြောက်တော်မူပြီးထသော၊ ဗုဒ္ဓံ- သစ္စာလေးအင် အကုန်
မြင်၍ သုံးခွင်ဝေနေ သိစေတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်း
ရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊ (ဝန္ဒာမိ- ရှိခိုးပါ၏)၊ ဝန္တိတွာ- စိတ်မှာကြည်းနူး ဝမ်းသာမြူး
လျက် အထူးရှိခိုးပြီး၍၊ တထေဝ- ဘုရားတမူ အလားတူသာလျှင်၊ ပရမံ- ထူးကဲမွန်
မြတ်ပေထသော၊ သန္တံ- ငြိမ်းချမ်းပေထသော၊ ဂန္ထိရံ- နက်နဲပေထသော၊ ဒုဒ္ဓသံ- မြင်
နိုင်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းပေထသော၊ ဘဝါဘဝကရံ- ဘဝ၊မဖြစ်အောင် ပြုတတ်ပေထသော၊
သုဒ္ဓံ- ညစ်ကြေးမတင် လွန်ကင်းစင်ပေထသော၊ သမ္ဗုဒ္ဓပုဇိတံ- ဘုရားဆူဆူ လေး
မြတ်မူလျက် ပူဇော်တော်မူအပ်ထသော၊ ဓမ္မံ- မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန္ဓာဟု ဆယ်တန်
အကျော် တရားတော်မြတ်ကို၊ (သိရသာ- ဖြင့်၊ ဝန္ဒာမိ- ၏၊ ဝန္တိတွာ- ၍)၊ တထေဝ-
တရားတမူ အလားတူသာလျှင်၊ အနဗံ- ပူပန်မှုကင်း ဆင်းရဲခြင်း မရှိထသော၊
အသင်္ဂံ- ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ မာန်ဟုန်ထန်ပြင်း ငြိကပ်ခြင်းလည်း မရှိထသော၊
သံဃံ- ကိလေသာဟူ အပူဟူသမျှကို ကောင်းစွာပယ်သတ်ပြီးထသော၊ ဥတ္တမံ-
သာသနာပ အတုသံဃာ့ထက် ဂုဏ်ဝေဆာ မြတ်လှစွာသော၊ ဒက္ခိဏေယျာနံ- အလျှင်
ပုဂ္ဂိုလ် များထိုထိုထက်၊ ဥတ္တမံ- မြတ်ပေထသော၊ သန္တိန္ဒြိယံ- တည်ငြိမ်အေးချမ်း
ဣန္ဒြေအစွမ်းလည်းရှိပေထသော၊ အနာသဝံ- လေးပါးအာသဝ ကင်းစင်ပေထသော၊
သံဃံ- သမ္မုတိ အရိယာ နှစ်ဖြာနှစ်ရပ် သံဃာတော် အရှင်မြတ်အပေါင်းကို၊ (ဝန္ဒာမိ-
ရှိခိုးပါ၏)၊ ဧတဿ- သုံးပါးမှန်စွာ ဤမြတ်ရတနာအား၊ ဝိသေသတော- အထူးအား
ဖြင့်၊ ကတေန- ပြုအပ်သော၊ ပဏာမေန- ရှိခိုးမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရတနတ္ထယေ-
ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၌၊ ဝိသေသေန- သာလွန်ထူးကဲသောအားဖြင့်၊ (ကတေန- ပြု
အပ်သော)၊ အာဒရေန- ရိုသေလေးစားမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသဿ- ထူးခြားနေ
သော၊ တဿ မေ- ထိုငါ့အား၊ ဝီရဓီရေဟိ- ပညာရှိတို့ထက် အလွန်ပညာရှိကုန်သော၊

အာဂမညူဟိ- နိကာယံပါဠိတော်တို့ကို သိကုန်ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ဝိညူဟိ- ပညာရှိကုန်သော၊ ထေရေဟိ- မထေရ်မြတ်တို့သည်။ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ (တုမေဟိ- အရှင်ဘုရားတို့သည်)၊ အပဒါနဋ္ဌကထာ- အပဒါနပါဠိတော်၏အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာကျမ်းတစ်စောင်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ- ရေးသားထိုက်ပါ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝိသေသတော- အထူးအားဖြင့်၊ (ကထာမဂ္ဂေါ- စကားလမ်းကြောင်းကို၊ ကတော- ပြုအပ်ပြီ)။

(ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ယသဿိဟိ (ယသဿိဟိ)- ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော မထေရ်မြတ်တို့သည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ အာဒရေနေဝ- ရှိသေလေးစားခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဟံ- ငါ့ကို၊ ယာစိတော- တောင်းပန်လျှောက်ထားအပ်ပြီ။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သာပဒါနဿ- ရှေးဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကတို့အထံ၌ ဖြစ်စေအပ်ဆည်းပူးအပ်သော သာဝကပါရမီဖြစ်စဉ် သမိုင်းအကြောင်းအရာအတ္ထုပ္ပတ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝိသေသနယဒီပဿ- ထူးထွေဆန်းပြား နည်းနာများကို ပြတတ်သော၊ အပဒါနဿ- အပဒါနပါဠိတော်၏၊ (အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ-၌ စပ်)၊ အသေသတော- အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ ပိဋကတ္တယေ- ပိဋကတ်သုံးပုံ၌၊ ပါဠိနယေနော- ပါဠိတော်နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သုဘံ- တင့်တယ်သော၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ- အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို၊ ဒီပေတိ ယထာ- ပြသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ အဟံ- ငါသည်၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ- အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာအဋ္ဌကထာကို၊ ဒီပိဿံ- ရေးသားပြုပြင်စီရင်ပေအံ့။

ကေန- အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကတ္ထ- အဘယ်အရပ်၌၊ ကဒါ- အဘယ်အခါ၌၊ ဥတ္တမံ (ဥတ္တမော)- မြတ်သော၊ ဧတံ ဓမ္မံ ဧသော ဓမ္မော- ဤတရားတော်ကို၊ ဘာသိတံ ဘာသိတော စ- ဟောတော်မူအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဧတံ (ဧသော)- ဤတရားတော်ကို၊ ကိမတ္ထံ- အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ဘာသိတံ ဘာသိတော စ- ဟောအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ (လိင်္ဂီဝိပလ္လာသ-ဟု ယူဆပါသည်)၊ ဧတံ ဝိဒိ- ဤအစီအရင်ကို၊ ဝတ္တာ- ပြဆိုပြီး၍၊ တတော- ထိုမှနောက်၌၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ နိဒါနေသု- နိဒါန်းတို့၌၊ ကောသလ္လတ္ထံ- လိမ္မာကျွမ်းကျင်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သုခုဂ္ဂဟဏဓာရဏံ- ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ သင်ယူနိုင်၊ ဆောင်ထားနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗာပရဝိသေသိတံ- ရှေ့နောက်ထူးခြားမှုရှိသော၊ တံ တံ ဝိဒိ- ထိုထိုအစီအရင်ကို၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဝတ္တာ ဝက္ခိဿံ- ပြဆိုပေအံ့၊ ပုရာသီဟဋ္ဌဘာသာယ- ရှေးသီဟိုဠ်ဘာသာဖြစ်သော၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယ စ- အဋ္ဌကထာဟောင်း၌လည်း၊ ဌပိတံ- ထားအပ်သော၊ သာဓူနံ- သူတော်ကောင်းတို့သည် (ဆဋ္ဌိကတ္တာ)၊ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ-

အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော၊ တံ- ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုရာ ဖွင့်ဆိုကြောင်း အဋ္ဌကထာကို၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ န သာဓေတိ- မပြီးစေ။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏကထာနယံ- အဋ္ဌကထာဟောင်း၌လာသောနည်းကို၊ ဥပနိဿယ- မှီငြမ်း ပြု၍၊ ဝိရုဒ္ဓတ္ထံ- ဆန့်ကျင်ဖက်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝိဝဇ္ဇေတွာ- ရှောင်ကြဉ်၍၊ ဝိသေ- သတ္ထံ- ထူးခြားသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ပကာသယံ ပကာသယန္တော- ထင်ရှားစွာ ပြလျက်၊ ဝိသေသဝဏ္ဏနံ- ထူးခြားစွာ ဖွင့်ဆိုအပ်သော၊ သေဋ္ဌံ- မြတ်သော၊ တံ အတ္ထဝဏ္ဏနံ- ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤကား ဂန္ဓာရမ္မကထာ အပြီးတည်း။ ။

နိဒါနကထာ

ပန- အဖို့တပါးကား၊ “ကေန ကတ္ထ ပဒါစေတံ၊ ဘာသိတံ ဓမ္မမုတ္တမ” နှိ စ- ကေန ကတ္ထ ကဒါစေတံ၊ ဘာသိတံ ဓမ္မမုတ္တမံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကရိဿာမ’တ္ထ ဝဏ္ဏနန္တိ စ- ကရိဿာမ’တ္ထဝဏ္ဏနံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပဋိညာတတ္တာ- ဝန်ခံထား သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အပဒါနဿ- အပဒါနိပါဠိတော်၏၊ သာ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ- ထို အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို၊ (ဝဏ္ဏိယမာနာ- ၌စပ်)၊ ဒုရေနိဒါနံ- ဒုရေနိဒါန်းလည်း ကောင်း၊ အဝိဒုရေနိဒါနံ- အဝိဒုရေနိဒါန်းလည်းကောင်း၊ သန္တိကေနိဒါနံ- သန္တိကေနိဒါန်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- သို့၊ တီဏိ- သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ နိဒါနာနိ- ဤ နိဒါန်းတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြု၍၊ (မယာ- ငါသည်)၊ ဝဏ္ဏိယမာနာ- ဖွင့်ဆိုအပ်သော်၊ ယေ- အကြင်သူတို့သည်၊ နံ- ထိုအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို၊ သုဏန္တိ- နာယုမှတ်သား ဆောင်ထားကြကုန်၏၊ တေဟိ- နာယုမှတ်သားကြရသော ထိုသူတို့သည်၊ သမုဒါ- ဂမတော- အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဝိညာတတ္တာ- သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ သုဋ္ဌု- ကောင်းစွာ၊ ဝိညာတာ နာမ- သိရာရောက်သည်မည် သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ နံ- ထိုအပဒါနပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာ အဋ္ဌကထာကို၊ တာနိ နိဒါနာနိ- ထိုနိဒါန်းတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြဆိုပြီးမှသာလျှင်၊ (မယံ- ငါတို့သည်)၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ- ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။

တတ္ထ- ထိုအပဒါနအဋ္ဌကထာ၌၊ အာဒိတော- အစမှ၊ တာဝ- နိဒါန်းမှ ရှေး ဦးစွာ (ဝါ) နိဒါန်း၏အလျှင်၊ တေသံ နိဒါနာနံ- ထိုနိဒါန်းတို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ- အပိုင်းအခြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိသင့်သိထိုက်၏၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ဒီပင်္ဂရပါဒမူလေ- ဒီပင်္ဂရာဘုရားရှင်၏ခြေတော်ရင်း၌၊ ကတာဘိနိဟာရဿ- ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်း

မူရှိသော (ဝါ) ဆုတောင်းမှုကို ပြုအပ်ပြီးသော၊ မဟာသတ္တဿ - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ဘုရားအလောင်း ဗောဓိသတ်၏၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝါ - ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်ရာဘဝမှ၊ စဝိတွာ - နတ်ရွာစံကံတော်ကုန်၍၊ တုသိတပုရေ - တုသိတာနတ်ပြည်၌၊ ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ နိဗ္ဗတ္တိ - ဖြစ်ပြီ၊ တာဝ - ထိုမျှလောက်၊ ပဝတ္တော - ဖြစ်သော၊ ကထာမဂ္ဂေါ - စကားအစဉ်သည်၊ ဒူရေနိဒါနံ နာမ - ဒူရေနိဒါန်းမည်၏(ဝါ)ဝေးသော အကြောင်းနိဒါန်းမည်၏၊ ပန - ဆက်ဦးအံ့၊ တုသိတာဘဝနတော - တုသိတာနတ်ဘုံမှ၊ စဝိတွာ - စုတေရွေ့လျော၍၊ ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ ဗောဓိမဇ္ဈေ - ဗောဓိမဇ္ဈိုင်၌၊ သဗ္ဗညုတပုတ္တိ - သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်ရှိခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏)၊ တာဝ - (တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်သည့်တိုင် အောင်) ထိုမျှလောက်၊ ပဝတ္တော - ဖြစ်သော၊ ကထာမဂ္ဂေါ - စကားအစဉ်သည်၊ အဝိဒူရေနိဒါနံ နာမ - အဝိဒူရေနိဒါန်း(မဝေးမနီးလွန်းသောအကြောင်း)မည်၏၊ ပန - ဆက်ဦးအံ့၊ သန္တိကေနိဒါနံ - သန္တိကေနိဒါန်းကို၊ တေသု တေသု ဌာနေသု - ထိုထို အရပ်ဒေသတို့၌၊ ဝိဟရတော - နေတော်မူသော ဘုရားရှင်အား၊ တသ္မိ တသ္မိ ယေဝ ဌာနေ - ထိုထိုအရပ်ဒေသတို့၌သာလျှင်၊ လဗ္ဘတိ - ရအပ်ရထိုက်၏၊ ဣတိ - ဤကား နိဒါန်းတို့၏ အပိုင်းအခြားတည်း။ ။

၁။ ဒူရေနိဒါနကထာ

တတြ - ထိုနိဒါန်းသုံးမျိုးတို့တွင်၊ ဣဒံ - ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ ဒူရေနိဒါနံ နာမ - ဒူရေနိဒါန်း (ဝေးသောအကြောင်း)မည်၏၊ ဣတော - ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ ကပ္ပ - သတသဟဿာဓိကာနံ - ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ စတုန္တံ အသင်္ချေယျာနံ - လေးအသင်္ချေတို့၏၊ မတ္တကေ - အထက်၌၊ အမရဝတီ နာမ - အမရဝတီမည်သော၊ နဂရံ - မြို့တော်သည်၊ အဟောသိ - ရှိပြီ၊ တတ္ထ - ထိုမြို့တော်၌၊ မာတိတော စ - အဓိဖက်မှလည်းကောင်း၊ ပိတိတော စ - အဖဖက်မှလည်းကောင်း၊ ဥဘတော - နှစ်ဖက် လုံးတို့မှ၊ သုဇာတော - ကောင်းစွာ မွေးဖွားလာသော၊ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဇ္ဇာ - ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ခုနစ်ဆက်မြောက်တိုင်အောင်၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော - အလွန်သန်ရှင်း စင်ကြယ်သော အဓိဝမ်းတိုက်ရှိသော၊ ဇာတိဝါဒေန - ဇာတိဝါဒအားဖြင့်၊ အက္ခိတ္တော - အပစ်ပယ်မခံရသော၊ အနုပကုဋ္ဌော - အဆဲရေးမခံရသော၊ အဘိရူပေါ - အလွန်ချော အလွန်လှသော၊ ဒဿနီယော - ကြည့်ရှုခြင်းငှာထိုက်သော၊ (ဝါ) အကြည့်ခံထိုက်သော၊

ပါသာဒိကော- စိတ်၏ကြည်လင်မှုကို ဖြစ်စေတတ်သော (ဝါ) အကြည်ညိုခံထိုက်သော၊
 ပရမာယ- လွန်မြတ်သော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ- ရုပ်ရေအဆင်း အချိုးအစားကျနသည့်
 ကိုယ်အင်္ဂါလုံးရပ်သဏ္ဌာန်နှင့်၊ သမန္နာဂတော- ပြည့်စုံသော၊ သုမေဓော နာမ- သုမေဓ
 မည်သော၊ ဗြဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊ ပဋိဝသတိ- နေ၏၊ သော- ထိုသုမေဓပုဏ္ဏား
 သည်၊ အည- ပုဏ္ဏားတို့အတတ်ပညာရပ် သင်ယူခြင်းမှ အခြားသော၊ ကမ္မ- အမှုကို၊
 အကတွာ- မပြုမူ၍၊ ဗြာဟ္မဏသိပ္ပမေဝ- ပုဏ္ဏားတို့အတတ်ပညာရပ်ကိုသာလျှင်၊
 ဥဂ္ဂဏှိ- သင်ယူပြီး၊ တဿ- ထိုသုမေဓပုဏ္ဏား၏၊ ဒဟရကာလေယေဝ- ငယ်ရွယ်စဉ်
 အခါ၌သာလျှင်၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့သည်၊ ကာလံ- သေခြင်းကို၊ အကံသု-
 ပြုကုန်ပြီး၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသုမေဓပုဏ္ဏား၏၊ ရာသီဝဗုဒ္ဓကော- ဥစ္စာ
 စပါးရွှေငွေများကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ အမစ္စော- အမတ်သည်၊ အာယပေါတ္တကံ-
 အခွန်အတုတ် ပစ္စည်းစာရင်းစာအုပ်ကို (ဝါ) ဝင်လာတိုးပွားလာသော ပစ္စည်းစာရင်း
 စာအုပ်ကို၊ အာဟရိတွာ- ယူဆောင်၍၊ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာဒိဘရိတေ- ရွှေ၊ ငွေ၊
 ပတ္တမြား၊ ပုလဲအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော၊ ဂဗ္ဘေ- တိုက်ခန်းတို့ကို၊ ဝိဝရိတွာ-
 ဖွင့်၍၊ “ကုမာရ- အမောင်မင်းသား၊ တေ- သင်၏၊ မာတု- အမိ၏၊ သန္တကံ- ဥစ္စာ
 သည်၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ အယျကပယျကာနံ- အဘိုး၊
 အဘေးတို့၏၊ (သန္တကံ- ဥစ္စာသည်)၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိ၏”၊
 ဣတိ- ဤသို့၊ သတ္တမာ- ခုနစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ယာဝ ကုလပရိဝဇ္ဇာ-
 အမျိုးအစဉ်အဆက်တိုင်အောင်၊ (တနည်း) ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဇ္ဇာ- ဆွေစဉ်
 မျိုးဆက်ခုနစ်ဆက် လည်သည့်တိုင်အောင်၊ ခနံ- ပစ္စည်းဥစ္စာကို၊ အာစိက္ခိတွာ- ပြော
 ကြား၍၊ “ဧတံ- ဤပစ္စည်းဥစ္စာ အဖြာဖြာကို၊ ပဋိပဇ္ဇာဟိ- စီမံအုပ်ချုပ်ပြုလုပ်
 ခန့်ခွဲပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီး၊ သုမေဓပဏ္ဍိတော- သုမေဓ
 ပညာရှိသည်၊ “ဣမံ ခနံ- ဤများလှသောင်းပြောင်း ပစ္စည်းဥစ္စာအပေါင်းကို၊ သံဟ-
 ရိတွာ- ရှာဖွေစုဆောင်း၍၊ မယံ- ငါ၏၊ ပိတုပိတာမဟာဒယော- အမိအဖ၊ ဘိုးဘွား
 အစရှိသူတို့သည်၊ ပရလောကံ- တမလွန်ဘဝသို့၊ ဂစ္ဆန္တာ- သွားကုန်လတ်သော်၊

၁။ အာယပေါတ္တကံ။ ။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကနိပါတ် ဥဇ္ဇယသုတ်၌- “အာယဉ္ဇ
 ဘောဂါနံ ဝိဒိတွာ ဝယဉ္ဇ ဘောဂါနံ ဝိဒိတွာ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုထားရာ ဝင်ရောက်လာ
 ရရှိလာသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အာယ-ဟု ဆိုထိုက်၏။ ထိုဝင်ရောက်လာ ရရှိလာသော
 ပစ္စည်းဥစ္စာများကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော ပေ၊ ပုရပိုက် စသည်ကိုကား အာယပေါတ္တက-
 ဟု ဆိုထိုက်၏။ အာယံ ဥပလက္ခိတော ပေါတ္တကော အာယပေါတ္တကော-ဟု ပြု။

ဧကကဟာပဏမ္မိ- တစ်ကျပ်တစ်ပြားမျှကိုသော်လည်း၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ န ဂတာ- မသွားကြကုန်၊ မယာ ပန- ငါသည်ကား၊ ဂဟေတွာ- မိဘဘိုးဘွား ပစ်၍ထားသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကိုယူ၍၊ ဂမနကာရဏံ- သွားခြင်း၏အကြောင်းကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ သော- ထိုသုမေဓပညာရှိသည်၊ ရညော- မင်းအား၊ အာရောစေတွာ- သံတော်ဦးတင်၍၊ နဂရေ- မြို့၌၊ ဘောရိ- စည်ကို၊ စရာပေတွာ- လှည့်လည်စေ၍၊ (တနည်း) ဘောရိစရာပေတွာ- စည်တီးကြညာခိုင်း၍၊ မဟာဇနဿ- လူများအပေါင်းအား၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ တာပသပဗ္ဗန္တံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိ- ကပ်ရောက်ပြီ၊ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ ဣမဿ အတ္တဿ- သုမေဓပုဏ္ဏား ရသေ့ရဟန်းဝတ်သော ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်၏၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ- ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤနေရာ၌၊ သုမေဓကထာ- သုမေဓာရသေ့နှင့် ဆက်စပ်စကားရပ်ကို၊ ကထေတဗ္ဗာ- ပြောဆိုရေးသားထိုက်၏၊ ပန- ထိုသို့ပင်ပြောဆိုရေးသားထိုက်ပါသော်လည်း၊ သာ ဧသာ- ထိုသုမေဓကထာသည်၊ ဗုဒ္ဓဝံသေ- ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၌၊ နိရန္တရံ- မကြားမလပ် တရစပ်၊ ကိဉ္ဇာပိ အာဂတာ- ယေဝ- အကယ်၍ကား လာရှိသည်သာ၊ ပန- ထိုသို့ပင်လာပါသော်လည်း၊ ဂါထာ- ဗန္ဓေန- ဂါထာသီကုံးဖွဲ့ဆိုထားခြင်းဖြင့်၊ အာဂတတ္တာ- လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ န ပါကဠာ- မထင်ရှား၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- ထိုသုမေဓကထာကို၊ အန္တရန္တရာ- အကြားအကြား၌၊ ဂါထာသမ္ပန္နဒီပကေဟိ- ဂါထာ၏အဆက်အစပ်ကို ဖော်ပြတတ်ကုန်သော၊ ဝစနေဟိ- စကားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ (မယံ- ငါတို့သည်)၊ ကထေဿာမ- ပြောဆိုရေးသားပါကုန်၏။ ။

သုမေဓကထာ

ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ စတုန္တံ အသင်္ချေယျာနံ- လေးအသင်္ချေတို့၏၊ မတ္ထကေ- အထက်၌၊ ဒသဟိ- ဆယ်မျိုးကုန်သော၊ သဒ္ဓေဟိ- အသံတို့ဖြင့်၊ အဝိဝိတ္ထံ- မကင်းဆိတ်သော၊ “အမရဝတီ”တိ စ- အမရဝတီဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အမရ”န္တိ စ- “အမရ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လဒ္ဓနာမံ- ရအပ်သောအမည်ရှိသော၊ နဂရံ- မြို့သည်၊ အဟောသိ- ရှိပြီ၊ ယံ- အကြင်အမရဝတီမြို့၊ အမရမြို့ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဗုဒ္ဓဝံသေ- ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၌၊ “ကပ္ပေ စ သတသဟဿေ ။ပ။ အန္တပါနသမာယုတံ”န္တိ- ကပ္ပေ စ သတသဟဿေ ။ပ။ အန္တပါနသမာယုတံ ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ- ဘုရားရှင်သည်)၊ ဝုတ္တံ- ဟောကြား

တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ကပ္ပေ(မဟာကပ္ပါနံ)- မဟာကပ်တို့၏။ သတသဟဿေ (သတသဟဿာနံ)- တစ်သိန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ စတုရော စ အသံခိယေ (စတုနန္ဒ အသင်္ချေယာနံ)- လေးအသင်္ချေတို့၏လည်းကောင်း၊ (မတ္တကေ- အထက်၌)၊ ဒဿနေ- ယျံ- ကြည့်ရှုအပ် ကြည့်ရှုထိုက်သော (ဝါ) ကြည့်ရှုချင်စဖွယ်ရှိသော (ဒဿနံ အရဟတီတိ ဒဿနေယျံ)၊ မနောရမံ- စိတ်ပျော်မွေ့စရာကောင်းသော၊ ဒသဟိ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ သဒ္ဓေဟိ- အသံတို့ဖြင့်၊ အဝိဝိတ္တံ- မကင်းဆိတ်သော၊ အနူပါန- သမာယုတံ- စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ အမရံ နာမ- အမရ မည်သော၊ နဂရံ- မြို့သည်၊ အဟောသိ- ရှိပြီ။ ။

တတ္ထ- ထိုဂါထာ၌၊ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တံ- ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တံ ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန- ဆင်တို့၏ အသံလည်းကောင်း၊ အဿသဒ္ဓေန- မြင်တို့၏ အသံလည်းကောင်း၊ ရထသဒ္ဓေန- ရထားတို့၏ အသံလည်းကောင်း၊ ဘေရိသဒ္ဓေန- စည်တို့၏ အသံလည်းကောင်း၊ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေန- ဒိုးပတ်တို့၏ အသံလည်းကောင်း၊ ဝီဏာသဒ္ဓေန- စောင်းတို့၏အသံလည်းကောင်း၊ ဂီသဒ္ဓေန- သီချင်းတို့၏အသံလည်း ကောင်း၊ သင်္ခံသဒ္ဓေန- ခရသင်းတို့၏အသံလည်းကောင်း၊ သမ္ပသဒ္ဓေန- ယကွင်း (လင်ကွင်း)တို့၏အသံလည်းကောင်း၊ တာဠသဒ္ဓေန- မောင်း၊ ကြေးနင်းတို့၏အသံ လည်းကောင်း၊ “အဿာထ- စားလှည့်ကြပါ၊ ပိဝထ- သောက်လှည့်ကြပါ၊ ခါဒထ- ခဲလှည့်ကြပါ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒသမေန- ဆယ်ခုမြောက်သော၊ သဒ္ဓေန- အသံလည်း ကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမေဟိ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ- ဤဆယ်မျိုးသောအသံတို့ဖြင့် (ဝါ) တို့မှ၊ အဝိဝိတ္တံ- မကင်းဆိတ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ တေသံ သဒ္ဓါနံ- ထိုအသံတို့တွင်၊ ဧကဒေသမေဝ- တစ်ချို့တဝက်ကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ (ဒဿေတံ- ပြခြင်းငှါ)၊ “ဟတ္ထိသဒ္ဓံ အဿသဒ္ဓံ ။ပ။ အနူပါနေန ဃောသိတံ”န္တိ- ဟတ္ထိသဒ္ဓံ အဿသဒ္ဓံ ။ပ။ အနူပါနေန ဃောသိတံ- ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓ- ဝံသေ- ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်၌၊ ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊ ဝတွာ- ဟောကြားတော်မူ၍၊ “နဂရံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ။ပ။ သဓမ္မေ ပါရမီ ဂတော”တိ- နဂရံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ။ပ။ သဓမ္မေ ပါရမီ ဂတောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာ အနက်များ။ ။ ဟတ္ထိသဒ္ဓံ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန- ဆင်တို့၏ အသံဖြင့်

ဟတ္ထိသဒ္ဓံစသည် ရှင်းချက်။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋီကာ၌ ဟတ္ထိသဒ္ဓံစသည်ကို ကရိုဏ်း အနက်၌ သက်သော ဒုတိယဝိဘတ်ဟု ဖွင့်ဆိုထား၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဟတ္ထိသဒ္ဓံစသည်ကို

လည်းကောင်း၊ အဿသဒ္ဓံ အဿသဒ္ဓေန- မြင်းတို့၏အသံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောရိ-
သင်္ခရဏာနိ စ ဘောရိသင်္ခရဏသဒ္ဓေဟိ- စည်ကြီးသံ၊ ခရသင်းသံ၊ ရထားတို့၏
အသံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခါဒထ- ခဲစားလှည့်ကြပါ၊ ပိဝထ- သောက်လှည့်ကြပါ၊
အန္တပါနေန- စားဖွယ် သောက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ဖိတ်မန်သည့်အသံဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ (အဝိဝိတ္တံ- မကင်းဆိတ်သည်၊ ဃောသိတံ- ကြွေးကြော်အပ်သည်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏)။

နဂရံ- အမရဝတီမြို့တော်သည်၊ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ- အလုံးစုံသော မြို့အင်္ဂါရပ်နှင့်
ပြည့်စုံ၏၊ သဗ္ဗကမ္မမုပါဂတံ- လုပ်ငန်းပေါင်းစုံတို့ဖြင့် ကပ်ရောက်ထိုက်၏ (ဝါ) လုပ်ငန်း
အစုံရှိ၏၊ သတ္တရတနသမ္ပန္နံ- ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ နာနာဇနသမာကုလံ-
အမျိုးမျိုးသော လူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း၏ (ဝါ) လူပေါင်းစုံရှိ၏၊ ဒေဝနဂရံ- နတ်ပြည်
ကဲ့သို့၊ သမိဒ္ဓံ- ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်နှင့် ပြီးပြည့်စုံ၏၊ ပုညကမ္မိနံ-ပုညကမ္မိနံ-
ဘုန်းကံ ရှိသူ များဗိုလ်လူတို့၏၊ အာဝါသံ- နေရာဒေသဖြစ်၏။

နဂရေ အမရဝတိယာ- အမရဝတီ နာမည်တင့်ရွှန်း မြို့စခန်း၌၊ သုမေဓော
နာမ- သုမေဓမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊ အနေကကောဋီသန္တိစယော-
ကုဋေအများ ရှာဖွေထားသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ရှိ၏၊ ပဟူတနေဓညဝါ-
များလှသောင်းသောင်း ဥစ္စာစပါး အပေါင်းလည်းရှိ၏။

အဇ္ဈာယကော- ဗေဒင်ကျမ်းမြတ် ရွတ်အံဖတ်လျက် သရဇ္ဈာယ်တတ်၏၊
မန္တဓရော- မန္တန်အသွယ်သွယ် နှုတ်ဝယ်မပြတ် ဆောင်ထားတတ်၏၊ တိဏ္ဍံ
ဝေဒါနံ- ဗေဒင်သုံးကျမ်းတို့၏၊ ပါရဂူ- တစ်ဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်သူဖြစ်၏၊
လက္ခဏေ စ- လက္ခဏာကျမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဣတိဟာသေ စ- ဣတိဟာသကျမ်း၌
လည်းကောင်း၊ သဓမ္မေ စ- ပုဏ္ဏားတို့၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သင်ယူစရာအတတ်ပညာ၊
မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဆရာဥစ္စာ အတတ်ပညာ၌လည်းကောင်း၊ ပါရမီ- တစ်ဘက်ကမ်း
ရောက် ပေါက်မြောက်ခြင်းသို့၊ ဂတော- ရောက်၏။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ သော သုမေဓပဏ္ဍိတော- ထို
သုမေဓပညာရှိသည်၊ ဥပရိပါသာဒဝရတလေ- မြတ်သောပြာသာဒ်၏ အထက်အပြင်၌၊

အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ကြံ၍ “နဂရံ- မြို့သည်၊ ဟတ္ထိသဒ္ဓံ- ဆင်သံရှိ၏”ဟု ပေးစေလို၏၊
“ခါဒထ ပိဝထ”စကားရပ်၌ ဣတိသဒ္ဓါကို သိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသောကြောင့်
တိုက်ရိုက်မထည့်ထားဘဲ ဂဗျမာန် ကြံထားပုံကို ပြဆိုထား၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၏အဆို
အတိုင်း အနက်ပေးထားပါ၏။

ရဟောဂတော- ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သည်။ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)။ ပလ္လင်္က- တင် ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇိတ္တာ- ခွေ၍၊ နိသိန္နော- ထိုင်လျက်၊ “ပဏ္ဍိတ- ပညာရှိ၊ ပုနတ္ထဝေ- နောက်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ နာမ- ပဋိသန္ဓေယူရခြင်းမည်သည်၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲ၏၊ တထာ- ထိုအတူ၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ- ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ဘုံဌာနတိုင်း၌၊ သရီရဿ- ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘောဒနံ- ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲလှပေ၏၊ အဟဉ္ဇ- ငါသည် လည်း၊ ဇာတိဓမ္မော- ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဇရာဓမ္မော- အိုရခြင်း သဘောရှိ၏၊ ဗျာဓိဓမ္မော- နာရခြင်းသဘောရှိ၏၊ မရဏဓမ္မော- သေရခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ဧဝံ ဘူတေန- ဤသို့သေရခြင်းစသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ မယာ- ငါသည်၊ အဇာတိ- ပဋိသန္ဓေမနေရာဖြစ်သော၊ အဇရံ- မအိုရာဖြစ်သော၊ အဗျာဓိ- မနာရာဖြစ်သော၊ အမရဏံ- မသေရာဖြစ်သော၊ အဒုက္ခံ- မဆင်းရဲရာဖြစ်သော၊ သုခံ- ချမ်းသာရာဖြစ်သော၊ သီတလံ- အေးမြရာဖြစ်သော၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ- မသေရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရိယေသိတုံ- ရှာဖွေခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်မြတ်လှပေ၏၊ အဝဿံ- မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ၊ ဘဝတော- ဘဝမှ၊ မုစ္ဆိတ္တာ- လွတ်မြောက်၍၊ နိဗ္ဗာနဂါမိနာ- နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေနိုင်သော၊ ဧကေန- တစ်ခုသော၊ မဂ္ဂေန- လမ်းသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်, ရှိသင့်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်စဉ်းစားတော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ ကြောင့်၊ “ရဟောဂတော နိသိဒ္ဓိတ္တာ။ပ။ ဘဝတော ပရိမုတ္တိယာ”တိ- ရဟောဂတော နိသိဒ္ဓိတ္တာ ။ပ။ ဘဝတော ပရိမုတ္တိယာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ရဟောဂတော- ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ အဟံ- ငါသည်၊ နိသိဒ္ဓိတ္တာ- ထိုင်၍၊ “ပုနတ္ထဝေါ နာမ- တစ်ဖန်ဘဝသစ်ဖြစ်ရခြင်းမည်သည်၊ ဒုက္ခော- ဆင်းရဲ၏၊ သရီရဿ- ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘောဒနံ စ- ပျက်စီးရခြင်းသည်၊ (ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲ၏)။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဇာတိဓမ္မော- ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်းသဘောရှိသော၊ ဇရာဓမ္မော- အိုရခြင်းသဘောရှိသော၊ ဗျာဓိဓမ္မော- နာရခြင်းသဘောရှိသော၊ သံဟံ သော အဟံ- ထိုငါသည်၊ အဇရံ- မအိုရာဖြစ်သော၊ အမရံ- မသေရာဖြစ်သော၊ ခေမံ- ဘေးကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗုတိ- အေးငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရိယေသိဿာမိ- ရှာဖွေတော့အံ့။

နာနာကုဏပပူရိတံ- ကျင်ကြီးကျင်ငယ် အသွယ်သွယ်ပုတ် စက်ဆုတ်ရွံ့စရာ ပြည့်နက်၍ နေပါသော၊ ဣမံ ပူတိကာယံ- ပုတ်၍မတင့်တယ် ရွံ့စွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ အနပေက္ခော- မငဲ့မကွက်သည်၊ အနတ္ထိကော- အလိုမရှိသည်။

(ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဆဋ္ဌယိတွာန- စွန့်ပယ်၍၊ ယန္တုန ဂစ္ဆေယျ- အကယ်၍ သွားရပါ မူကား ကောင်းလေစွ။

ဘဝတော- ဘဝမှ၊ ပရိမုတ္တိယာ- လွတ်မြောက်ခြင်း၏၊ သော မဂ္ဂေါ- ထိုဖြူစင်ဖြောင့်မတ် အကျင့်မြတ်လမ်းစဉ်သို့ (ဝါ) သည်၊ အတ္တိ- မချွတ်ရအပ် ရောက်အပ်သည် (ဝါ) ထင်ရှားရှိသည်၊ ဟေဟိတိ- ဖြစ်လတ္တံ့ (ဋီကာနည်း)၊ သော (မဂ္ဂေါ)- ဘဝသုံးဖြာ သံသရာမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ထိုလမ်းကောင်းသည်၊ န ဟေတုယေ- မရှိခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ တံ မဂ္ဂ- ဘဝသုံးဖြာ သံသရာမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ထိုလမ်းကောင်းကို၊ ပရိယေသိဿာမိ- မရမနေ ငါရှာဖွေအံ့၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ခဲ့ပြီ။

တတော- ထိုထက်၊ ဥတ္တရိပိ- အလွန်လည်း၊ “လောကေ- လောက၌၊ ဒုက္ခဿ- ဆင်းရဲ၏၊ ပဋိပက္ခဘူတံ- ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သုခံ နာမ- ချမ်းသာမည် သည်၊ အတ္တိယထာ- ရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ ဘဝေ- ဘဝသည်၊ သတိ- ရှိခဲ့ သော်၊ တပ္ပဋိပက္ခေန- ထိုဘဝ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဝိဘဝေနာပိ- ဘဝကင်းမှု သည်လည်း၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ရှိသင့်ရှိထိုက်၏ (ဝါ) ရှိကိုရှိရမည်၊ ဥဏှေ- အပူသည်၊ သတိ- ရှိခဲ့သော်၊ တဿ- ထိုအပူ၏၊ ဂူပသမဘူတံ- ငြိမ်းအေးခြင်းသဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သီတလမ္ပိ- အအေးဓာတ်သည်လည်း၊ အတ္တိ ယထာ စ- ရှိသကဲ့သို့လည်း၊ ဧဝံ- ဤ အတူ၊ ရာဂဂ္ဂိအာဒိနံ- ရာဂမီးအစရှိသည်တို့၏၊ ဂူပသမေန- ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနေနာပိ- နိဗ္ဗာန်သည်လည်း၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ရှိကိုရှိရမည်၊ ပါပဿ- ယုတ်မာသော၊ လာမကဿ- ယုတ်ညံ့သော၊ ဓမ္မဿ- အကုသိုလ်တရား၏၊ ပဋိပက္ခဘူတော- ဆန့် ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကလျာဏော- ကောင်းသော၊ အနဝဇ္ဇဘူတော- အပြစ် ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဓမ္မောပိ- ကုသိုလ်တရားသည်လည်း၊ အတ္တိယေဝ ယထာ နာမ- ရှိနိုင်သည်သာမည်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ပါပိကာယ- ယုတ် မာသော၊ ဇာတိယာ- ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်းသဘောသည်၊ သတိ- ရှိခဲ့သော်၊

၁။ အတ္တိ။ ။ အတ္တိတိ အဝဿံ ဥပလဗ္ဗတိ-ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်ထားခြင်းကြောင့် “မချွတ်ရအပ်ရောက်အပ်သည်”ဟု အနက်ပြန်ဆိုလိုက်သည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋီကာဆရာကမူ “အတ္တိ ဟေဟိတိတိ သော ဝိဇ္ဇမာနော ဘဝိဿတိ”ဟု ဖွင့်ဆို၏။ ထိုအဖွင့်များအတိုင်း အနက်ယောဇနာထားပါသည်။ ဤနေရာ၌ အတ္တိပုဒ်သည် နိပါတ်ပုဒ် ဖြစ်၏။ ထိုနိပါတ်ပုဒ် သည် “အတ္တိသက္ကာ လဗ္ဘာ ဣစ္ဆေတေ ပဌမာယံ”ဟူသော ရူပသိဒ္ဓိအဆိုအရ ပဌမာဝိဘတ်တူနွှဲ ဆုံးသော နိပါတ်ပုဒ်ဟူ၍ သိသင့်ပါသည်။

သဗ္ဗဇာတိဝေပနတော- အလုံးစုံသော ဇာတိတို့ကို ကုန်ခမ်းစေတတ်သောကြောင့်၊
 အဇာတိသင်္ခါတေန- ဇာတိမရှိရာဟု ခေါ်ဆိုထိုက်သော၊ နိဗ္ဗာနေနာပိ- နိဗ္ဗာန်သည်
 လည်း၊ ဘဝိတဗ္ဗမေဝ- ရှိရမည်သာ။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ။
 တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ယထာပိ ဒုက္ခေ ဝိဇ္ဇန္တေ။ပ။ အဇာတိပိစ္ဆိတဗ္ဗက”န္တိ- ယထာပိ
 ဒုက္ခေ ဝိဇ္ဇန္တေ ။ပ။ အဇာတိပိစ္ဆိတဗ္ဗကဟူ၍၊ ဂုတ္တံ- မိန့်ဆိုတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဒုက္ခေ- ဆင်းရဲခြင်းသဘောသည်၊ သတိ- ရှိခဲ့
 သော်၊ သုခံ နာမပိ- ချမ်းသာသောသဘောတရားမည်သည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇတိ ယထာပိ-
 ရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ ဘဝေ- ဘဝသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေ- ရှိခဲ့သော်၊ ဝိဘဝေါပိ- ဘဝ
 ကင်းမှုကိုလည်း၊ (ပဏ္ဍိတေန- အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ဣစ္ဆိ-
 တဗ္ဗကော- ရှိသည်ဟုပင် အလိုရှိထိုက် ယူဆထိုက်၏။

ဥဏှေ- အပူသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ- ရှိခဲ့သော်၊ အပရံ- အခြားသော၊ သီတလံ-
 အအေးသည်၊ ဝိဇ္ဇတိ ယထာပိ- ရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ တိဝိဓဂ္ဂိ* တိဝိဓဂ္ဂိမှိ-
 ရာဂဒေါသ မောဟထန်ညီး ကိုယ်တွင်းမီး သုံးပါးသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ- ရှိခဲ့သော်၊ နိဗ္ဗာနမှိ-
 ရာဂ ဒေါသ မောဟသုံးဖြာ မီးလောင်စာတို့ ငြိမ်းရာအေးရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း၊
 (ပဏ္ဍိတေန- အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ- ရှိသည်
 ဟုပင် အလိုရှိအပ် ယူဆအပ်၏။

ပါပေ- မကောင်းမှုသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ- ရှိခဲ့သော်၊ ကလျာဏမပိ- ကောင်းမှုသည်
 လည်း၊ ဝိဇ္ဇတိ ယထာပိ- ရှိနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ဇာတိ ဇာတိယာ-
 ဇာတိသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ ဝိဇ္ဇမာနာယ- ရှိခဲ့သော်၊ အဇာတိပိ- ဇာတိမရှိရာ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း၊
 (ပဏ္ဍိတေန- သည်)၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကာ- ရှိသည်ဟုပင် အလိုရှိထိုက် ယူဆထိုက်၏။

အပရမ္မိ- တစ်ခြားတစ်ပါးလည်း၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြန်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့
 ကြံစည်ပြန်သနည်း)၊ ဂူထရာသိမှိ- ကျင်ကြီးတွင်း၌၊ နိမုဂ္ဂေန- နစ်နေသော၊ ပုရိသေန-
 ယောက်ျားသည်၊ ဒူရတောဝ- အဝေးမှသာလျှင်၊ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္စန္ဒ- ကြာမျိုးငါးပါး
 ဖုံးလွှမ်းထားသော၊ မဟာတဠာကံ- ရေအိုင်ကြီးကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ (ကတရေန
 မဂ္ဂေန- အဘယ်လမ်းခရီးဖြင့်၊ ဧတ္ထ- ဤမြင်နေရသော ရေအိုင်သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ န ခေါ-
 သွားသင့်သနည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ တွေး၍၊ တံ တဠာကံ- ထိုရေအိုင်ကို၊ ဂဝေသိတုံ-

တိဝိဓဂ္ဂိစသည်၌ သဒ္ဓါအနေအထား ရှင်းလင်းချက်။ ။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၌ “တိဝိဓဂ္ဂိ
 ဝိဇ္ဇန္တေ”ကို တိဝိဓေ ရာဂါဒိကေ အဂ္ဂိမှိ ဝိဇ္ဇမာနေ”ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအဖွင့်၏ အဆိုအရ

တိဝိဓဂ္ဂိမိ-ဟု ဆိုလိုလျက် မိ-ချေထားသည်ဟု ယူဆရာ၏။ ဇာတိ ဝိဇ္ဇန္တေကိုလည်း ဇာတိယာ ဝိဇ္ဇမာနာယ ဟု ဖွင့်ပြ၏။ ဇာတိယာ မှ ယာ ကိုချေ ထားသည်ဟု ယူဆရာ၏။ ဝိဇ္ဇန္တေပုဒ် ကိုကား ဝိဇ္ဇန္တိယာ (သို့မဟုတ်) ဝိဇ္ဇမာနာယဟုဆိုလိုလျက် လိင်ပြောင်းလဲမှု (လိင်ပိုပလ္လာသ) ဟု ယူဆရာ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာက “လိင်ဘေဒဉ္စ ဝိဘတ္တိလောပဉ္စ ကတ္တာ ဝုတ္တံ”ဟု ပြဆို၏။ အမှန်အားဖြင့် “ယထာပိ ဒုက္ခေ ဝိဇ္ဇန္တေ”စသော ဂါထာများသည် လက္ခဏာ,လက္ခဝါကျ အရေးအသားများတည်း။ ရှင်းဦးအံ့၊ လက္ခဏာ, လက္ခဝါကျများရေးသား ရာ၌ (၁) ရှေးဝါကျ နောက်ဝါကျဟု ဝါကျနှစ်မျိုးရှိရခြင်း၊ (၁) ရှေးဝါကျ ဝုတ္တပုဒ် (ဟောပုဒ်)နှင့် နောက်ဝါကျရှိ ဝုတ္တပုဒ် (ဟောပုဒ်)တို့ အရတူသော် ပထမာဝိဘတ်သက်ရ၍ ဝါကျပေါင်းသော် ဝုတ္တပုဒ်တစ်ခုဖြတ်ပစ်ရခြင်း၊ ရှေးဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျဝုတ္တပုဒ်တို့ အရမတူသော် သတ္တမီ (ဆဋ္ဌိ)ဝိဘတ်သက်ပေးရခြင်း၊ (၃) ယင်းသို့ ဝိဘတ်များသက်ရာ၌ ရှေးဝါကျရှိ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့၌ သက်ပေးရခြင်း၊ (၄) ရှေးဝါကျရှိ အာချာတ်ကြိယာ ကိုလည်း ကတ္တားဟောဖြစ်လျှင် အန္တပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကံဟောဖြစ်လျှင် မာနပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း ပြင်ပေးရခြင်း စည်းကမ်းချက်များ သိရန် လိုအပ်၏။

ဝါကျရေးသားနည်းသည် (က) ရှေ့ကတ္တုဝါကျ နောက်ကလည်း ကတ္တုဝါကျ၊ (ခ)ရှေ့က ကတ္တုဝါကျ နောက်က ကမ္မဝါကျ၊ (ဂ) ရှေ့က ကမ္မဝါကျ နောက်ကလည်း ကမ္မဝါကျ၊ (ဃ) ရှေ့ကမ္မဝါကျ နောက်က ကတ္တုဝါကျဟု ၄-မျိုးရှိနိုင်၏။ မိမိသိရှိထားသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာများမှ ပုံစံများဖြင့် ထုတ်ပြရှင်းလင်းပါအံ့။

(က) ယထာပိ ဒုက္ခံ ဝိဇ္ဇတိ၊ သုခံ နာမပိ ဝိဇ္ဇတိ။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ “ဒုက္ခနှင့် သုခံ ပုဒ်တို့သည် ဝုတ္တ(ဟောပုဒ်)များတည်း။ (အဘိဓမ္မေယျတ္ထ)အရချင်းကား မတူကြ။ ထို့ကြောင့် ရှေးဝါကျရှိ ဝုတ္တ(ကတ္တား)ပုဒ်၌ သတ္တမီဝိဘတ်သက်သော် ဒုက္ခေ-ဟု ဖြစ်၏။ ရှေးဝါကျ၏ ကြိယာကား “ဝိဇ္ဇတိ”တည်း။ ယင်းကြိယာ၏ ဓာတ်၌ အန္တပစ္စည်းဆက်၍ သတ္တမီဝိဘတ် သက်သော် “ဝိဇ္ဇန္တေ”ဟု ဖြစ်၏။ အထက်ပါနှစ်ဝါကျကို ပေါင်းသော် “ယထာပိ ဒုက္ခေ ဝိဇ္ဇန္တေ သုခံ နာမပိ ဝိဇ္ဇတိ”ဟု ဖြစ်၏။ ဤကား ရှေးဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်တို့ အရမတူသော နည်းတည်း။ (အပ၊ဋ္ဌ၊၅။)။

(ဒီပင်္ကရော ဒသဗလော) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သမ္မောဓိံ ပတွာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော စာရိကံ စရတိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ နဂရံ ပတွာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ပဋိ-ဝသတိ။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ “ရှေးဝါကျ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါနှင့် နောက်ဝါကျ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တို့သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း။ အရတူကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးဝါကျရှိ ဝုတ္တ(ကတ္တား)ပုဒ်၌ ပထမာဝိဘတ်သက်လျက် “စရတိ”ဟူသော ကြိယာပုဒ်၏ ဓာတ်၌ မာနပစ္စည်းဆက်၍

(အန္တပစ္စည်းကို မာနပစ္စည်းပြောင်းထားခြင်းတည်း) ပထမာ ဝိဘတ်သက်သော် “စရမာ နော” ဟု ဖြစ်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါသည်လည်း နှစ်ခုထပ်နေခြင်းကြောင့် ဝါကျပေါင်းသော် တစ်ခုကို ဖြုတ်ပစ်ရ၏။ အထက်ပါနှစ်ဝါကျကို ဆက်သော် “(ဒီပင်္ဂရော ဒသဗလော) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သမ္မောဓိ ပတ္တာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော စာရိကံ စရမာနော အမှာကံ နဂရံ ပတ္တာ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ” ဟု ဖြစ်၏။ ဤကား ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျဝုတ္တပုဒ်တို့ အရတူသော နည်းတည်း။ (အပ၊ ၄၊ ၁။ ၁၅။)။

(ခ) ဧဝံ ဘဝေါ ဝိဇ္ဇတိ၊ (ပဏ္ဍိတေန) ဝိဘဝေါပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကော။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ “ဘဝေါနှင့် ဝိဘဝေါသည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း၊ အရမတူကြ၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တ (ကတ္တား)ပုဒ်၌ သတ္တမိဝိဘတ် သက်ပေးရ၏။ “ဘဝေ” ဟု ဖြစ်၏။ ရှေ့ဝါကျ ကြိယာကား “ဝိဇ္ဇတိ” တည်း။ ယင်းကြိယာ၏ဓာတ်၌ မာန ပစ္စည်းဆက်၍ သတ္တမိ ဝိဘတ်သက်သော် “ဝိဇ္ဇမာနေ” ဟု ဖြစ်၏။ ယင်းနှစ်ဝါကျကိုပေါင်းသော် “ဧဝံ ဘဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ ဝိဘဝေါပိစ္ဆိ-တဗ္ဗကော (ပဏ္ဍိတေန) ဟု ဖြစ်၏။ (ဂါထာ၌ အဝုတ္တကတ္တားပုဒ်ကို ဖြုတ်ထားသည်။) ဤကား ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်တို့ အရမတူသော ရေးနည်းတည်း။ (အပ၊ ၄၊ ၁။ ၅။)။

ဒေသေတိ (လောကနာယကော) ဝိရဇံ ဓမ္မံ၊ ဒိဋ္ဌော မေ လောကနာယကော။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ “ရှေ့ဝါကျ လောကနာယကောနှင့် နောက်ဝါကျ လောကနာယကောတို့ သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း၊ အရတူကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တ(ကတ္တား)ပုဒ်၌ ပထမာ ဝိဘတ်သက်လျက် “ဒေသေတိ” ဟူသော ကြိယာပုဒ်၏ဓာတ်၌ အန္တပစ္စည်းဆက်၍ ပထမာ ဝိဘတ်သက်သော် “ဒေသေန္တော” ဟု ဖြစ်၏။ လောကနာယကောသည်လည်း နှစ်ခုထပ်နေ ခြင်းကြောင့် ဝါကျပေါင်းရာ၌ တစ်ခုကို ဖြုတ်ပစ်ရ၏။ ယင်းဝါကျများကို ပေါင်းသော် “ဒေသေန္တော ဝိရဇံ ဓမ္မံ ဒိဋ္ဌော မေ လောကနာယကော” ဟု ဖြစ်၏။ ဤကား ရှေ့နောက် ဝါကျတို့၏ ဝုတ္တပုဒ်တို့ အရတူသော နည်းတည်း။ (အပ၊ ၂။ ၁၆။)။

(ဂ) ဘန္တေ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဗန္ဓုမတိနဂရဝါသီဟိ တုမှာကံ သက္ကရော အာဟရိ-ယတိ၊ ဒိဋ္ဌော မေ (သက္ကာရော)၊ ဤနှစ်ဝါကျ၌ “ရှေ့ဝါကျ နောက်ဝါကျတို့၌ ရှိသော “သက္ကာရော” ပုဒ်တို့သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း၊ အရတူကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တ (ကံ)ပုဒ်၌ ပထမာ ဝိဘတ်သက်လျက် “အာဟရိယတိ” ဟူသော ကြိယာပုဒ်၏ ဓာတ်၌ (ကံဟောဖြစ်၍ ယပစ္စည်း) မာနပစ္စည်းဆက်၍ ပထမာဝိဘတ်သက်သော် “အာဟရိယမာနော” ဟု ဖြစ်၏။ သက္ကာရောသည်လည်း နှစ်ပုဒ်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဝါကျပေါင်းရာ၌ တစ်ပုဒ်ကို ဖြုတ်ပစ်ရသည်။ ယင်းဝါကျများကိုပေါင်းသော် “ဘန္တေ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဗန္ဓုမတိနဂရဝါသီဟိ

တုမှာကံ သက္ကာရော အာဟရိယမာနော ဒိဋ္ဌော မေ”ဟု ဖြစ်၏။ (အဋ္ဌကထာ၌ ဒိဋ္ဌော မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ-စသည် ရှိ၏။) ဤကား ရှေ့ဝါကျ နောက်ဝါကျ ဝုတ္တ(ကံ)ပုဒ် အရတူ သော နည်းတည်း။ (အပ၊ ၁၊ ၂၄၇။)။

- တာ (ဒသဓာတုယော) ဘဂဝတာ ဒေသီယန္တေ၊ ရူပက္ခန္ဓော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ တာ နှင့် ရူပက္ခန္ဓော နှစ်ပုဒ်တို့သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း။ အရကား မတူကြ၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တကံပုဒ်၌ သတ္တမိဝိဘတ်သက်ပေးရ၏။ “တာသု”ဟု ဖြစ်၏။ ရှေ့ဝါကျ၏ ကြိယာကား “ဒေသီယန္တေ”တည်း။ ယင်းကြိယာ၏ ဓာတ်၌ (ကံဟောဖြစ်၍ ယ ပစ္စည်း) မာနပစ္စည်းဆက်၍ သတ္တမိဝိဘတ် သက်ပေးရ၏။ “ဒေသီယမာနာသု”ဟု ဖြစ်၏။ ဝါကျနှစ်ခုကိုပေါင်းသော် “တာသု ဒေသီယမာနာသု ရူပက္ခန္ဓော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော” ဟု ဖြစ်၏။ ဘဂဝတာဟူသော အဝုတ္တကတ္တားပုဒ်ကို ဖြုတ်ထား၏။ ဤကား ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျဝုတ္တပုဒ်တို့ အရမတူသော နည်းတည်း။ (ပေဋကောပါဠိ၊ ၂၃၆။)။

(ဃ) ဧဝမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ ဘိက္ခု ရောဒန္တိယေဝ။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ ရှေ့ဝါကျနောက်ဝါကျတို့၌ ရှိသော “တေ ဘိက္ခု”ပုဒ်တို့သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့ တည်း။ အရတူကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တကံပုဒ်၌ ပထမာဝိဘတ်သက်လျက် “ဝုစ္စန္တိ”ဟူသော ကြိယာပုဒ်၏ ဓာတ်၌ (ကံဟောဖြစ်၍ ယ ပစ္စည်းသက်) မာနပစ္စည်း ဆက်၍ ပထမာဝိဘတ်သက်သော် “ဝုစ္စမာနာ”ဟု ဖြစ်၏။ “တေ ဘိက္ခု”သည်လည်း နှစ်ခုဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဝါကျပေါင်းရာ၌ တစ်ပုဒ်ကို ဖြုတ်ပစ်ရသည်။ ယင်းဝါကျများကို ပေါင်းသော် “ဧဝမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနာ ရောဒန္တိယေဝ”ဟု ဖြစ်၏။ ဤကား ရှေ့ဝါကျဝုတ္တပုဒ်နောက်ဝါကျ ဝုတ္တပုဒ်များ အရတူသောနည်းတည်း။ (ဝိ၊ ၂၊ ၁၇၀။)။

(ဘဂဝတာ) ဓမ္မော ဒေသီယတေ၊ ဓမ္မာဘိသမယော အဟု။ ဤနှစ်ဝါကျ၌ ဓမ္မောနှင့် ဓမ္မာဘိသမယော ပုဒ်တို့သည် ဝုတ္တပုဒ်တို့တည်း။ အရမတူကြ၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ ဝုတ္တကံပုဒ်၌ သတ္တမိဝိဘတ်သက်ရ၏။ “ဓမ္မေ”ဟု ဖြစ်၏။ ရှေ့ဝါကျကြိယာ ကား “ဒေသီယတေ”တည်း။ ယင်းကြိယာ၏ ဓာတ်၌ (ကံဟောဖြစ်၍ ယ ပစ္စည်း) မာန ပစ္စည်းဆက်၍ သတ္တမိဝိဘတ်သက်ပေးရ၏။ “ဒေသီယမာနေ”ဟု ဖြစ်၏။ နှစ်ဝါကျ ပေါင်းသော် “ဓမ္မေ ဒေသီယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော အဟု”ဟူ၍ ဖြစ်၏။ အဝုတ္တကတ္တား ဖြုတ်ထား၏။ ဤကား ရှေ့နောက်ဝါကျတို့ အရမတူသော နည်းတည်း။ (အပ၊ ၂၊ ၂၈၉။)။

ရှာခြင်းငှာ၊ ယုတ္တံ - သင့်၏။ တဿ - ထိုမြင်နေရသော ရေအိုင်ကို (ဆဋ္ဌိကံ)၊ ယံ အဂဝေသနံ - အကြင်မရှာခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏)၊ သော ဒေါသော - ထိုမရှာခြင်း ဟူသော အပြစ်သည်၊ တဠာကဿ - ရေအိုင်၏၊ န (ဒေါသော) - အပြစ်မဟုတ်၊ ပုရိသဿေဝ - ယောက်ျား၏သာလျှင်၊ ဒေါသော ယထာ နာမ - အပြစ်မည်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤအတူ၊ ကိလေသမလဓာဝနေ - ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ဆေးကြောရာ ဖြစ်သော၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာနတဠာကေ - အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေအိုင်ကြီးသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ - ထင်ရှားရှိပါသော်လည်း၊ တဿ - ထိုအမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေအိုင်ကို၊ ယံ အဂဝေသနံ - အကြင်မရှာခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏)၊ သော ဒေါသော - ထိုမရှာ ခြင်းဟူသော အပြစ်သည်၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာနတဠာကဿ - အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေအိုင်ကြီး၏၊ န (ဒေါသော) - အပြစ်မဟုတ်၊ ပုရိသဿေဝ - ယောက်ျား၏သာလျှင်၊ ဒေါသော - အပြစ်တည်း။ စောရေဟိ - ခိုးသူဓားပြတို့သည်၊ သမ္ပရိဝါရိတော - ဝန်းကျင် ပတ်ချာ ဝိုင်းခံရရှာသော၊ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်၊ ပလာယနမဂ္ဂေ - ထွက်ပြေးလျှင် လွတ်မြောက်နိုင်သောလမ်းသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေပိ - ထင်ရှားရှိပါသော်လည်း၊ သစေ န ပလာယတိ - အကယ်၍ကား မပြေးငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ - ဤသို့ မပြေးလတ်သော်)၊ သော ဒေါသော - ဒုက္ခအဖုံဖုံ ကြုံတွေ့ရခြင်းဟူသော ထိုအပြစ်သည်၊ မဂ္ဂဿ - လမ်း၏၊ န (ဒေါသော) - အပြစ်မဟုတ်၊ ပုရိသဿေဝ - ယောက်ျား၏သာလျှင်၊ ဒေါသော ယထာ - အပြစ်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ ကိလေသေဟိ - ကိလေသာတို့သည်၊ ပရိဝါရေတွာ - ဝန်းရံ၍၊ ဂဟိတဿ - ဖမ်းစားခံရသော (အယူ ခံရသော)၊ ပုရိသဿ - ယောက်ျား၏၊ နိဗ္ဗာနဂါမိမိ - နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သိဝေ - အေးမြသော၊ မဂ္ဂေ - မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသော လမ်းသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ - ထင်ရှားရှိပါလျက်သာ၊ မဂ္ဂဿ - မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟူသော လမ်းကို၊ အဂဝေသနံ နာမ - မရှာခြင်းမည်သည်၊ မဂ္ဂဿ - မဂ္ဂသစ္စာလမ်း၏၊ န ဒေါသော - အပြစ်မဟုတ်ချေ၊ ပုရိသဿေဝ - ယောက်ျား၏သာလျှင်၊ ဒေါသော - အပြစ်တည်း၊ ဗျာဓိပီဋ္ဌိတော - အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဖိစီးခံနေရသော၊ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်၊ ဗျာဓိတိကိစ္ဆကေ - အနာရောဂါကို ဆေးကုပေးတတ်သော၊ ဝဇ္ဇေ - ဆေးဆရာ(ဆရာဝန်)သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေ - ထင်ရှားရှိပါလျက်၊ တံ ဝေဇ္ဇံ - ထိုဆေးဆရာ(ဆရာဝန်)ကို၊ ဂဝေသိတွာ - ရှာ၍၊ ဗျာဓိ - အနာရောဂါကို၊ သစေ န တိကိစ္ဆာပေတိ - အကယ်၍ကား ဆေးမကုစေငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ - သော်)၊ သော - ထိုဆေးမကုခြင်းသည်၊ ဝေဇ္ဇဿ - ဆေးဆရာ(ဆရာဝန်)၏၊ န ဒေါသော - အပြစ်မဟုတ်၊ ပုရိသဿေဝ - ယောက်ျား၏သာလျှင်၊ ဒေါသော

ယထာ စ- အပြစ်သာဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ကိလေသဗျာဓိ- ပီဠိတော- ကိလေသာတည်းဟူသော အနာရောဂါ နှိပ်စက်ခံနေရသော၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ကိလေသဂူပသမမဂ္ဂကောဝိဒံ- ကိလေသာရောဂါ ငြိမ်းအေးကြောင်း နည်းလမ်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတော်မူသော၊ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ- ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာစရိယံ- ဆရာကို၊ န ဂဝေသတိ- မရှာဖွေ၊ တဿေဝ- ထိုမရှာဖွေသော သူ၏သာလျှင်၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း၊ ကိလေသဝိနာသကဿ- ကိလေသာရောဂါကို ပျောက်အောင် ကုသပေးနိုင်သော၊ အာစရိယဿ- ဆရာ၏၊ န ဒေါသော- အပြစ် မဟုတ်ချေ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံစည်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ယထာ ဂူထဂတော ပုရိသော ။ပ။ န ဒေါသော သော ဝိနာယကေ”တိ- ယထာ ဂူထဂတော ပုရိသော ။ပ။ န ဒေါသော သော ဝိနာယကေ ဟူ၍၊ ဂုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဂူထဂတော- မစင်တွင်း၌ ကျရောက်နေသော၊ ပုရိသော- ယောက်ျားသည်၊ ပုရိတံ- ပြည့်လျှံနေသော၊ တဠာကံ- ရေအိုင်ကို၊ ဒိသ္မာန- မြင်ရ၍၊ တံတဠာကံ- အဝေးမှ မြင်ရသော ထိုရေအိုင်ကို၊ န ဂဝေသတိ- မရှာဖွေ၊ သော- ထိုအပြစ်သည်၊ တဠာကဿ- ရေအိုင်၏၊ န ဒေါသော ယထာ- အပြစ်မဟုတ် သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ ကိလေသမလဓာဝေ- ကိလေသာအညစ်အကြေး ကင်းစင် ဝေးအောင် ဆေးလျှော်တတ်သော၊ အမတန္တဠေ- အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ဆည်၊ အိုင်၊ ကန် သည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ- တည်ရှိနေပါလျက်၊ တံ တဠာကံ- အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ထိုဆည်၊ အိုင်၊ ကန်ကို၊ န ဂဝေသတိ- မရမက ဇွဲလုံ့လဖြင့် ဥဿာဟကြိုး ရှာဖွေရိုး မရှိချေ၊ သော- ထိုအပြစ်သည်၊ အမတန္တဠေ- အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ဆည်၊ အိုင်၊ ကန်၏၊ (သာမိအနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ်သက်ထားသည်)၊ န ဒေါသော- လောကဓမ္မတာ ပြစ်ဖွေရှာသော် မှန်စွာ ဖွေထုတ် အပြစ်မဟုတ်ချေ။

အရီဟိ- ခိုးသား၊ ဓားပြ အဝဝသော ရန်သူတို့သည်၊ ပရိရဒ္ဓေါ- ထိုထိုဤဤ ဘေးပတ်လည်၌ ဝိုင်းသိပ်ပတ်ကာ ပိတ်ဆို့ခံနေရရှာသော၊ (ပုရိသော- ယောက်ျားသည်)၊ ဂမနမ္ပထေ- ပြေးလျှင်လွတ်မြောက် ဘေးမထောက်သည့် ထွက်ပေါက်လမ်းသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တေ- မျက်စိရှေ့တွင် တွေ့မြင်တည်ရှိနေပါလျက်၊ သော ပုရိသော- ထိုယောက်ျားသည်၊ န ပလာယတိ- အခွင့်သာလျက် မပြေးထွက်၊ သော- ထိုအပြစ်သည်၊ အဉ္စသဿ- ပြေးလျှင်လွတ်မြောက် ချမ်းသာရောက်မည့် ထွက်ပေါက်လမ်း၏၊ န ဒေါသော ယထာ- လောကဓမ္မတာ ပြစ်ဖွေရှာသော် မှန်စွာဖွေထုတ် အပြစ်မဟုတ်ချေသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤ အတူ၊ ကိလေသပရိရဒ္ဓေါ- ကိလေသာပူ များရန်သူတို့ သည်းအူထန်ပြင်း ဝန်းရံခြင်း

ခံနေရသောသူသည်။ သိဝေ ပထေ - တည်ငြိမ်အေးချမ်း နိဗ္ဗာန်စခန်းသို့ အေးချမ်းကြည်သာ သွားရောက်ရာလမ်းသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ - ပရမတ္ထသဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေလျက်၊ တံ မဂ္ဂံ - နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ထိုလမ်းကောင်းကို၊ န ဂဝေသတိ - ဥဿာဟကြီး ရှာဖွေရိုးမရှိချေ။ သော - ထိုအပြစ်သည်။ သိဝမဉ္ဇသေ - တည်ငြိမ်အေးချမ်း နိဗ္ဗာန်စခန်းသို့ အေးချမ်းကြည်သာ သွားရောက်ရာလမ်း၏ (သာမီအနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ်သက်)၊ န ဒေါသော - အပြစ်မဟုတ်ချေ။

ဗျာဓိတော - ရောဂါအထွေထွေ နှိပ်စက်ခံနေရရှာသော၊ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်။ တိကိစ္ဆကေ - ရောဂါနှင့်ဆေး တည့်အောင်ပေးသည့် ဆေးဆရာသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ - မိမိဝန်းကျင် မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်တည်ရှိနေပါလျက်၊ တံ ဗျာဓိ - ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ထိုရောဂါစုံကို၊ န တိကိစ္ဆာပေတိ - ရောဂါပျောက်ရေး မထောက်တွေးဘဲ ဆေးမကုစေ။ သော - ထိုအပြစ်သည်။ တိကိစ္ဆကေ - ရောဂါနှင့်ဆေး တည့်အောင်ပေးသည့် ဆေးဆရာ၏။ န ဒေါသော ယထာပိ - အပြစ်မဟုတ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤအတူ၊ ကိလေသဗျာဓိဟိ - ကိလေသာခပင်း ရောဂါပြင်းတို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခိတော - ကိုယ်တွင်ပူးမှောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေသူသည်။ (ကိလေသဗျာဓိဟိ - ကိလေသာခပင်း ရောဂါပြင်းတို့သည်)၊ ပရိပိဋိတော - ပတ်လည်ဝန်းရံ နှိပ်စက်ခံနေရသူသည်။ တံ အာစရိယံ - ကိလေသာခပင်း ရောဂါပြင်းတို့ ရှင်းရှင်းပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးတတ် ထိုဆရာမြတ်ကို၊ န ဂဝေသတိ - ပျောက်မည်မျှော်ကိုး ရှာဖွေရိုးမရှိချေ။ သော - ထိုအပြစ်သည်။ ဝိနာယကေ - ကိလေသာခပင်း ရောဂါပြင်းတို့ ရှင်းရှင်းပယ်ဖျောက် ချမ်းသာရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးတတ် ဆရာမြတ်၏။ န ဒေါသော - မပြစ်မဟုတ်ချေ။

အပရမ္ပိ - အခြားတစ်ပါးသော အကြောင်းအရာကိုလည်း၊ စိန္တေသိ - ကြံစည်ပြန်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ကြံစည်သနည်း)၊ “မဏ္ဍနကဇာတိကော - တန်ဆာဆင်ခြင်း အလေ့အထရှိသော၊ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်။ ကဏ္ဏေ - လည်ပင်း၌၊ အာသတ္တံ - စွပ်အပ်သော၊ ကုဏပံ - အကောင်ပုတ်ကို၊ ဆဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ သုခံ - ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ဂစ္ဆေယျ ယထာ - သွားရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤဥပမာနည်းတူ၊ မယာပိ - ငါသည်လည်း၊ ဣမံ ပူတိကာယံ - ဤအကောင်ပုတ်ကို၊ ဆဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ အနပေက္ခေန - မငဲ့မကွက်ဘဲ၊ နိဗ္ဗာနနဂရံ - နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မြို့တော်သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ - ဝင်သင့်ဝင်ထိုက်၏။ နရနာရိယော - အမျိုးသား အမျိုးသမီး အသီးသီးတို့သည်၊ ဥက္ကာရဘူမိယံ - ကျင်ကြီးစွန့်ရာ မြေအပြင်၌၊ ဥစ္စာရပဿာဝံ - ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အသွယ်သွယ်ကို၊

ကတွာ- စွန့်မှုကိုပြု၍၊ တံ- စွန့်မှုပြုပြီး ထိုကျင်ကြီးကျင်ငယ်အသွယ်သွယ်ကို၊ ဥစ္ဆင်္ဂေန-
 ပွေ့ပိုက်ကြောင်းဖြစ်သော ရင်ခွင်ဖြင့်၊ အာဒါယ ဝါ- ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊
 ဒုဿန္တေန- အဆတ်ပုဆိုးဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ ဝါ- ရစ်ပတ်ချည်နှောင်၍သော်လည်းကောင်း၊
 န ဂစ္ဆန္တိ ယထာ- မသွားကုန်သကဲ့သို့၊ ပန- အမှန်သော်ကား၊ ဇီဝုစ္ဆမာနာ- ရွံရှာစက်ဆုတ်
 ကုန်သည်၊ အနပေက္ခာ- မရှုငဲ့ကုန်သည်၊ ဟုတွာ ဧဝ- ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဆဇ္ဈေတွာ-
 စွန့်၍၊ ဂစ္ဆန္တိယထာ- သွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤဥပမာနည်းတူ၊ မယာဝိ- ငါသည်
 လည်း၊ ဣမံ ပူတိကာယံ- ဤအပုတ်ကောင်ကို၊ အနပေက္ခေန- မရှုငဲ့ဘဲ၊ ဆဇ္ဈေတွာ-
 စွန့်ပစ်၍၊ အမတနိဗ္ဗာနနဂရံ- မသေရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မြို့တော်သို့၊
 ပဝိသိတုံ- ဝင်ခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏၊ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ နာဝိကာ နာမ- လှေသမား
 တို့မည်သည်၊ ဇေဇ္ဇရံ- ဆွေးမြေ့ယိုးယွင်း အိုမင်း၍နေသော၊ နာဝံ- လှေကို၊
 အနပေက္ခာ- ရှုငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာဝ- ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဆဇ္ဈေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊
 ဂစ္ဆန္တိယထာ- သွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤဥပမာတူစွာ၊ အဟမ္ဘိ- ငါသည်လည်း၊
 နဝဟိ- ကိုးပေါက်ကုန်သော၊ ဝဏမုခေဟိ- အမာဝတို့မှ၊ ပုပ္ဖရန္တံ- မတင့်မတယ်
 အသွယ်သွယ်သော ရွံစဖွယ်တို့ ယိုစီးထွက်ကျ၍နေသော၊ ဣမံ ကာယံ- ဤခန္ဓာ
 ကိုယ်ကို၊ ဆဇ္ဈေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ အနပေက္ခာ- ရှုငဲ့ခြင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊
 နိဗ္ဗာနပုရံ- နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မြို့တော်သို့၊ ပဝိသိဿာမိ- ဝင်တော့အံ့။ ပုရိသော-
 ယောက်ျားသည်၊ နာနာရတနာနိ- အမျိုးမျိုးသော ရတနာတို့ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊
 စောရေဟိ- သူခိုးဓားပြတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ မဂ္ဂံ- လမ်းခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တော- သွား
 လတ်သော်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရတနာသာယာယေန- ရတနာများပျောက်ပျက်သွားမည်ကို
 ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ တေ- ထိုသူခိုးဓားပြတို့ကို၊ ဆဇ္ဈေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ ခေမံ-
 ဘေးကင်းရာဖြစ်သော၊ မဂ္ဂံ- လမ်းခရီးကို၊ ဂဏှာတိ ယထာ- ယူရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ
 ဤဥပမာတူစွာ၊ အယမ္ဘိ ကရဇ္ဇကာယော- မိဘနှစ်ပါး သုတ်သွေးများကြောင့် ဖြစ်
 ပွား၍လာသော ဤကိုယ်ခန္ဓာသည်၊ ရတနာဝိလောပကစောရသဒိသော- ရတနာကို
 လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်သည့် ခိုးသူဓားပြကြီးနှင့်တူပါပေ၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတ္ထ-
 ဤခန္ဓာကိုယ်၌၊ တဏှံ- ချစ်ခင်စုံမက် တပ်နှစ်သက်မှုကို၊ သစေ ကရိဿာမိ-
 အကယ်၍ပြုအံ့၊ အရိယမဂ္ဂကုသလဓမ္မရတနံ- အရိယာမဂ်ကုသိုလ်တရားရတနာသည်၊
 မေ- ငါ့အား၊ နဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ မယာ- ငါသည်၊
 စောရသဒိသံ- သူခိုးဓားပြနှင့်တူသော၊ ဣမံ ကာယံ- ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဆဇ္ဈေတွာ-
 စွန့်ပစ်၍၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာနနဂရံ- မသေရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မြို့တော်

သို့၊ ပဝိသိတုံ - ဝင်ခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏။ ဣတိ - ဤသို့ ကြံစည်လေပြီ။ တေန - ထို့ကြောင့်၊ ယထာပိ ကုဏပံ ပုရိသော ။ပ။ ကုသလစ္ဆေဒနာ ဘယာတိ - ယထာပိ ကုဏပံ ပုရိသော ။ပ။ ကုသလစ္ဆေဒနာ ဘယာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်၊ ကဏ္ဍေ - လည်ပင်း၌၊ ဗဒ္ဓံ - ဆွဲချိတ်အပ်သော၊ ကုဏပံ - အသေကောင်ပုတ်ကို၊ ဇီဂုစ္ဆိယ - စက်ဆုတ်ရွံရှာ၍၊ မောစယိတွာ - လွတ်စေ(လွတ်အောင်ဖြေဖြုတ်)၍၊ သုခိ - ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ သေရိ - မိမိ၏အလိုဆန္ဒအတိုင်း နေထိုင်ရသူသည်၊ သယံဝသီ - ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ ဂစ္ဆေယျ ယထာ - သွားရာသကဲ့သို့၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊ နာနာ ကုဏပသဉ္စယံ - အမျိုးမျိုးသော အကောင်ပုတ်အစုအပုံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဣမံ ပုတိ - ကာယံ - ဤခန္ဓာကိုယ်အပုတ်ကြီးကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ အနပေက္ခာ - ရှုငဲ့မှု မရှိသည်၊ အနတ္ထိကာ - အလိုမရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ ဂစ္ဆေယျ - သွားအံ့။

နရနာရိယော - အမျိုးသား အမျိုးသမီး အသီးသီးတို့သည်၊ ဥစ္စာရဋ္ဌာနမှိ - ကျင်ကြီးစွန့်ရာ နေရာ၌၊ (ဥစ္စာရေန္တိ ဝစ္စံ ကရေန္တိ ဧတ္တာတိ ဥစ္စာရော၊ ဥ✓စရ+ဏ၊ စဇနေ - စွန့်ခြင်း၌။ ဥစ္စာရော စ သော ဌာနဉ္စာတိ ဥစ္စာရဋ္ဌာနံ။) ကရိသံ - ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာန - စွန့်၍၊ အနပေက္ခာ - ရှုငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သည်၊ အနတ္ထိကာ - အလိုမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍)၊ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ - သွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ - ဤ အတူသာလျှင်၊ အဟံ - ငါသည်၊ ဝစ္စံ - ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ (စွန့်မှု ပြု၍)၊ ကုဋိယထာ - အိမ်သာကဲ့သို့၊ နာနာကုဏပပူရိတံ - အသေကောင်ပုတ်အမျိုးမျိုး တို့ဖြင့် ပြည့်၍နေသော၊ ဣမံ ကာယံ - ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဆဇ္ဇယိတွာန - စွန့်ပစ်၍၊ ဂစ္ဆိသံ - သွားအံ့။

ပလုဂ္ဂံ - ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲပျက်စီးနေသော (ပကာရေန လုဇ္ဇတီတိ ပလုဂ္ဂါ၊ ပ✓လုဇ+တ၊ ဝိနာသေ - ပျက်စီးခြင်း၌)၊ ဥဒဂါဟိနိ - ရေကိုယူတတ်သော၊ ဝါ - ရေမလုံသော၊ (ဥဒကံ ဂဏှာတီတိ ဥဒဂါဟိနိ၊ ဥဒ✓ဂဟ+ဏ+ဣနိ၊ ဥပါဒါနေ - ယူခြင်း၌)၊ ဇေဇ္ဇရံ - ဆွေးမြေ့ယိုယွင်း အိုမင်းနေသော (အဇီရီတိ ဇေဇ္ဇရာ၊ နာဝါ၊ ✓ဇရ+ဇရ၊ ဝယောဟာနိမှိ - အရွယ်ယုတ်လျော့ခြင်း၌၊ ရ - ကို ပရရုပ် ဇ - ပြု)၊ နာဝံ - လှေကို၊ သာမိ - လှေပိုင်ရှင်တို့သည်၊ ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ အနပေက္ခာ - ရှုငဲ့ခြင်းမရှိ ကုန်သည်၊ အနတ္ထိကာ - အလိုမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ဂစ္ဆန္တိ ယထာပိ - သွား ကုန်သကဲ့သို့လည်း၊ ဧဝမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ အဟံ - ငါသည်၊ သာမိကာ - လှေပိုင်ရှင်တို့သည်၊ ဇိဏ္ဏနာဝံ - လှေအိုလှေဆွေးကို၊ (ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ

ဣဝ- သွားကုန်သကဲ့သို့။ နဝစ္ဆိဒ္ဓံ- စက္ခုသောတ စသည်ပေါင်းစု ကိုးခုသော အမာဝ ပေါက်ရှိသော၊ ခုဝဿဝံ- မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ကို အမြဲမပြတ် ယိုစီးတတ်သော၊ ဣမံကာယံ- ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဆဇ္ဈယိတွာန- စွန့်၍၊ ဂစ္ဆိဿံ- သွားအံ့။

ဘဏ္ဍ- ကျောက်သံပတ္တမြား အစထားသည့် များပြားပစ္စည်း အသီးသီးကို၊ အာဒိယ- ယူ၍၊ စောရေဟိ- ခိုးသူဓားပြတို့နှင့်အတူ၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားနေမိသော၊ ပုရိသော- ယောက်ျားသည်၊ ဘဏ္ဍုစ္ဆေဒဘယံ- ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ လုယက်ခံရမည့်ဘေးကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ဆဇ္ဈယိတွာန- သူခိုးဓားပြတို့ကို စွန့်၍၊ ဂစ္ဆတိ ယထာပိ- သွား သကဲ့သို့လည်း၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ အယံ ကာယော- ဤခန္ဓာကိုယ်သည်၊ မဟာစောရသမော ဝိယ- ခိုးသူဓားပြကြီးနှင့်တူသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ကုသလစ္ဆေဒနာ- အရိယာမဂ်ကုသိုလ်တရားကို လုယက်ဖျက်ဆီးမည်မှ၊ ဘယာ- ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဣမံ- ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ ဂမိဿာမိ- သွားအံ့။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သုမေဓပဏ္ဍိတော- သုမေဓပညာရှိသည်၊ နာနာဝိဓာဟိ- အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော၊ ဥပမာဟိ- ဥပမာတို့ဖြင့်၊ နေက္ခမ္မူပသံဟိတံ- ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်းနှင့်စပ်ယှဉ်သော၊ ဣမံ အတ္တံ- ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ သကနိဝေသနေ- မိမိအိမ်၌၊ အပရိမိတဘောဂက္ခန္ဓံ- မနှိုင်းချိန် မတိုင်း တာနိုင်သော ပစ္စည်းအစုကို၊ ဟေဋ္ဌာဝုတ္တနယေန- အောက်၌ (ရှေ့၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ- အထီးကျန်မဲ့ သူဆင်းရဲ၊ ခရီးသွားစသူတို့အား၊ ဝိဿ- ဇွေတွာ- စွန့်လှူ၍၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ဝတ္ထုကာမေ စ- လိုချင်စဖွယ် အသွယ်သွယ်ဟူသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသ- ကာမေ စ- ကိလေသာကာမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ အမရ- နဂရတော- အမရ မြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ဧကကောဝ- အဖော်မမှီး တစ်ကိုယ် တည်းသာလျှင်၊ ဟိမဝန္တေ- ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ ဓမ္မိကံ နာမ- ဓမ္မိကမည်သော၊ ပဗ္ဗတံ- တောင်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ အဿမံ- ကျောင်းသင်္ခမ်းကို၊ ကတွာ- ပြု(ဆောက်)၍၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်းသင်္ခမ်း၌၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ စင်္ဂမဉ္ဇ- စင်္ကြံကိုလည်းကောင်း၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း(ဆောက်လုပ်) ၍၊ ပဉ္စဟိ- ငါးပါးကုန်သော၊ နီဝရဏဒေါသေဟိ- နီဝရဏအပြစ်တို့သည်၊ ဝဇ္ဇိတံ- ကြဉ်ဖယ်အပ်သော၊ “ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ”တိ အာဒိနာ နယေန- ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တေဟိ- ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌဟိ- ရှစ်ပါး ကုန်သော၊ ကာရဏဂုဏေဟိ- အကြောင်းဂုဏ်တို့နှင့်၊ သမုပေတံ- ကောင်းစွာပြည့်စုံ

သော၊ အဘိညာသင်္ခါတံ- အဘိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဗလံ- စွမ်းအားကို၊ အာဟရိတုံ- ယူဆောင်ခြင်းငှာ၊ တသ္မိ အဿမပဒေ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ နဝဒေါသသမန္နာဂတံ- အပြစ်ကိုးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သာဠကံ- အဝတ်ပုဆိုးကို၊ ပဇဟိတွာ- ပယ်စွန့်၍၊ ဒွါဒသဂုဏသမန္နာဂတံ- အကျိုးဂုဏ်ဆယ်နှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝါကစီရံ- လျှော်တေအဝတ်ကို၊ နိဝါသေတွာ- ကိုယ်၌နေစေ(ဝတ်ရုံ)၍၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇီ- ကပ်ရောက်ပြီ။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပဗ္ဗဇီတော- ရသေ့ရဟန်းဝတ်သော ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ အဋ္ဌ ဒေါသသမာကိဏ္ဍံ- အပြစ်ရှစ်မျိုးရောပြွမ်းနေသော၊ တံ ပဏ္ဏသာလံ- ထိုသစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ ဒသဂုဏသမန္နာဂတံ- အကျိုးဂုဏ်ဆယ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ရက္ခမူလံ- သစ်ပင်အရင်းသို့၊ ဥပဂန္နာ- ကပ်ရောက်၍၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ခညဝိကတိ- ပြုပြင်စီမံထားအပ်သော ဆန်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ ပဝတ္တဖလဘောဇနော- အလိုအလျောက်ကြွေကျသော သစ်သီးလျှင် အစာရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မနဝသေနဝ- ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ စင်္ကြံသွားခြင်းအစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဓာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားစီးဖြန်းအားထုတ်မှုကို၊ ပဒဟန္တော- ကြိုးစားအားထုတ်လတ်သော်၊ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေယေဝ- ခုနစ်ရက်အတွင်း၌သာလျှင်၊ အဋ္ဌန္တံ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိနံ စ- သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စန္တံ- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာနံ စ- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း (ဆဋ္ဌိကံ)၊ လာဘီ- ရခြင်းရှိသည်၊ (လာဘနံ လာဘော၊ ✓လာဘ+ဏ၊ လာဘေ- ရခြင်း၌။ လာဘော အဿ အတ္တိတိ လာဘီ၊ လာဘ+ဤ)၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယထာပတ္တိတံ- အကြင်အကြင်တောင့်တအပ်သော၊ ဝါ- တောင့်တသည့်အတိုင်း၊ တံ အဘိညာဗလံ- ထိုအဘိညာဉ်နှင့် ဝိပဿနာအစွမ်းသို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဧဝါဟံ စိန္တယိတွာန ။ပ။ အဘိညာဗလံ ပါပုဏိ”န္တိ- ဧဝါဟံ စိန္တယိတွာန ။ပ။ အဘိညာဗလံ ပါပုဏိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဧဝံ- ဤသို့၊ အဟံ- ငါသည်၊ စိန္တယိတွာန- ကြံစည်စဉ်းစားပြီး၍၊ အနေကကောဋိသတံ- ကုဋေရာပေါင်းများစွာသော၊ ခနံ- ဥစ္စာကို၊ နာထာနာထာနံ- ကိုးကွယ်အားထားရာ (အားကိုးမှီခိုရာ) ရှိသူ၊ မရှိသူတို့အား၊ ဒတွာန- ပေးလှူပြီး၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာတောင်အရပ်သို့၊ ဥပါဂမိ- ကပ်ရောက်ပြီ။

ဟိမဝန္တဿ- ဟိမဝန္တာတောင်၏၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေး၌၊ ဓမ္မိကော နာမ- ဓမ္မိကမည်သော၊ ပဗ္ဗတော- တောင်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တတ္ထ- ထိုတောင်၌)၊ မယံ- ငါ့အတွက်၊ (စတုတ္ထိဝိဘတ်)၊ အဿမော- သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ သုကတော-

ကောင်းစွာ ဆောက်လုပ်အပ်ပြီ၊ ပဏ္ဏသာလာ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို၊ သုမာပိတာ- ကောင်းစွာဖန်ဆင်းအပ်ပြီ။

တတ္ထ- ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံ- ငါးပါးသော အပြစ်တို့မှ ကင်းရှင်းသော၊ အဋ္ဌဂုဏသမုပေတံ- ရှစ်ပါးသော အကျိုးဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ စင်္ကာမံ- စင်္ကြံကို၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြုလုပ်ပြီ၊ အဘိညာဗလံ- အဘိညာဉ်နှင့် ဝိပဿနာ အစွမ်းကို၊ အာဟရိ- ဆောင်ယူရရှိပြီ။

တတ္ထ- ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ နဝဒေါသမုပါဂတံ- အပြစ်ကိုးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ (တနည်း) နဝဒေါသံ- အပြစ်ကိုးမျိုးသို့၊ ဥပါဂတံ- ကပ်ရောက်သော၊ သာဠကံ- အဝတ်ကို၊ ပဇဟိ- ပယ်စွန့်ပြီ၊ ဒွါဒသဂုဏမုပါဂတံ- အကျိုးဂုဏ် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝါကစီရံ- လျော်တေအဝတ်ကို၊ နိဝါသေသိ- ဝတ်ဆင်ပြီ။

အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ- ရှစ်ပါးသော အပြစ်အနာအဆာတို့နှင့် ရောပြွမ်းသော၊ ပဏ္ဏသာလကံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို၊ ပဇဟိ- ပယ်စွန့်ပြီ၊ ဒသဟိ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဂုဏေ ဂုဏေဟိ- အကျိုးဂုဏ်တို့နှင့် (ဟိ-ဝိဘတ်ပျောက်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းဟိ-ဝိဘတ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်၍ ဖွင့်ပြထားသည်)၊ ဥပါဂတံ- ပြည့်စုံသော၊ ရုက္ခမူလံ- သစ်ပင်ရင်းသို့၊ ဥပါဂမိ- ကပ်ရောက်ခဲ့ပြီ။

ဝါပိတံ- ရိတ်စေအပ်ပြီးသော၊ (ဝါပိယိတ္တာတိ ဝါပိတံ၊ ✓ဝပ+ဏေ+တ၊ မုဏ္ဍနေ- ဦးခေါင်းရိတ်ခြင်း၌)၊ ရောပိတံ- စိုက်စေအပ်ပြီးသော၊ (ရောဟာပိယိတ္တာတိ ရောပိတံ၊ ✓ရဟ+ဏေ+တ၊ ဟ-ကို ပ-ပြု၊ ဣ-လာ၊ ဏေပစ္စည်း ကျေ)၊ ဧညံ- ဆန်စပါးကို၊ နိရဝသေသတော- အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ ဝါ- မကြွင်းကျန်အောင်၊ ပဇဟိ- ပယ်စွန့်ပြီ၊ အနေကဂုဏသမ္ပန္နံ- တစ်ပါးမက များလှသောင်းသောင်း ဂုဏ် အပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပဝတ္တဖလံ- သူ့အလိုလိုကြွေကျသောသစ်သီးကို၊ အာဒိယိ- ကောက်ယူ(သုံးဆောင်)ပြီ။

တတ္ထ- ထိုဓမ္မိကတောင်စခန်း ကျောင်းသင်္ခမ်း၌၊ ပဓာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား စီးဖြန်းအားထုတ်မှုကို၊ နိသဇ္ဈဋ္ဌာနစင်္ကာမေ- ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ စင်္ကြံသွားခြင်းဟူသော ဣရိယာပုထ်သုံးပါးတို့ဖြင့်၊ ပဒဟိ- ပျင်းမှုဖယ်ရှား လုံ့လထား၍ ကြိုးစားအားထုတ်ပြီ၊ အဗ္ဘန္တရမိ သတ္တာပေ- ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ အဘိညာဗလံ- အဘိညာဉ်နှင့် ဝိပဿနာ ဉာဏ်စွမ်းအားသို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ။

တတ္ထ- ထိုဂါထာတို့၌၊ “အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာ- ပိတာ”တိ- “အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာ”ဟူသော၊

ဣမာယ ပန ပါဠိယာ- ဤပါဠိစကားရပ်ဖြင့်၊ သုမေဓပဏ္ဍိတေန - သုမေဓပညာရှိသည်။ အဿမပဏ္ဍိသာလစင်္ဂမာ- သင်္ခမ်းကျောင်း၊ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း၊ စင်္ကြံတို့ကို၊ သဟတ္တာ- မိမိလက်ဖြင့်၊ မာပိတာ ဝိယ- ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝုတ္တာ- ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ ဧတ္ထ- ဤပါဠိရပ်၌၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ အတ္ထော- ဆိုလိုချက်အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဟိ- ချဉ်းအံ့၊ “ဟိမဝန္တ- ဟိမဝန္တာထဲသို့၊ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ- သက်ဝင်၍၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဓမ္မိကပဗ္ဗတံ- ဓမ္မိကတောင်သို့၊ ပဝိသိဿတိ- ဝင်လတ္တံ့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ (နိက္ခန္တံ- တောထွက်လာသော)၊ မဟာ- သတ္တံ- ဘုရားအလောင်းကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ ဝိဿ- ကမ္မဒေဝပုတ္တံ- ဝိသကြံနုတ်သားကို၊ “တာတ- အမောင်ဝိသကြံ၊ အယံ သုမေဓပဏ္ဍိတော- ဤသုမေဓပညာရှိသည်၊ ‘ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုတော့အံ့’၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိက္ခန္တော- တောထွက်လာ၏၊ ဧတဿ- ဤသုမေဓပညာရှိအတွက်၊ ဝဿနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ မာပေဟိ- ဖန်ဆင်းလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာမန္တေသိ- မိန့်ကြားပြီ။ သော- ထိုဝိသကြံနုတ်သားသည်၊ တဿ- ထိုသိကြားမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သမ္ပဋ္ဌိစ္စိတွာ- လက်ခံ၍၊ ရမဏီယံ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ အဿမဉ္ဇ- သင်္ခမ်းကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သုဝုတ္တံ- လုံခြုံသော၊ ပဏ္ဍိသာလံ စ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနောရမံ- စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ စင်္ဂမဉ္ဇ- စင်္ကြံကိုလည်းကောင်း၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြီ။ ဘဂဝါ ပန- ဘုရားရှင်သည်ကား၊ တဒါ- သုမေဓာဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပုညာနုဘာဝေန- ကောင်းမှု၏အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်၊ နိပ္ပန္နံ- ပြီးစီးဖြစ်ပေါ်လာသော၊ တံ အဿမပဒံ- ထိုသင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ “သာရိပုတ္တ- သာရိပုတ္တရာ၊ တသ္မိံ ဓမ္မိကပဗ္ဗတေ- ထိုဓမ္မိကတောင်၌၊

ဂါထာအနက်။ ။ “မယံ- ငါသုမေဓအတွက်၊ အဿမော- သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ သုကတော- ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ၊ ပဏ္ဍိသာလာ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို၊ သုမာပိတာ- ကောင်းစွာ ဖန်ဆင်းအပ်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံ- ငါးပါးသောအပြစ်မှ ကင်းသော၊ စင်္ဂမံ- စင်္ကြံကို၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြီ”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ- ထိုဂါထာ၌၊ သုကတော မယုန္တိ- သုကတော မယုံဟူသည်ကား၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ မယာ- ငါသည်၊ ကတော- ပြုလုပ်အပ်ပြီ၊

၁။ ပဏ္ဍိသာလာ ။ ။ ပဏ္ဍိသာလာပုဒ်ကို ပဏ္ဍေဟိ ဆဒနာ သာလာ ပဏ္ဍိသာလာ-ဟု ဆဒနာပုဒ်ကျေသော မဇ္ဈေလောပိတတိယာတပျရိသံသမာသံဝိဂ္ဂဟပြုပါ။

ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာတိ- ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဏစ္ဆဒန-
သာလာပိ- သစ်ရွက်တို့ဖြင့် မိုးအပ်(ကာရံအပ်)သော ကျောင်းကိုလည်း၊ မေ- ငါသည်၊
သုမာပိတာ- ကောင်းစွာ ဖန်ဆင်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတန္တိ- ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံဟူသည်ကား၊ ထဒ္ဒဝိသမတာ- မြေ
ကြမ်းတမ်းခြင်းနှင့် မညီညာခြင်းလည်းကောင်း၊ အန္တောရက္ခတာ- စင်္ကြံ၏ အတွင်း၌
သစ်ပင်ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂဟနစ္ဆန္တတာ- ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးဖုံးအုပ်
နေခြင်းလည်းကောင်း၊ အတိသမ္မာတော- စင်္ကြံလမ်းအလွန်ကျဉ်းမြောင်းခြင်းလည်း
ကောင်း၊ အတိဝိသာလတာ- စင်္ကြံလမ်းအလွန်ကျယ်လွန်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-
သို့၊ ဣမေ ပဉ္စ- ဤငါးမျိုးတို့သည်၊ စင်္ကြံမဒေါသာ နာမ- စင်္ကြံ၏အပြစ်အနာအဆာတို့
မည်ကုန်၏၊ ဟိ- အပြစ်အနာအဆာဖြစ်ပုံကို ချဲ့၍ပြပါဦးအံ့၊ ထဒ္ဒဝိသမဘူမိဘာဂသ္မိ-
ကြမ်းတမ်း၍ မညီညာသော မြေအရပ်အဖို့ရှိသော၊ စင်္ကြံမေ- စင်္ကြံ၌၊ စင်္ကြံမန္တဿ-
စင်္ကြံလျှောက်သော သူ၏၊ ပါဒါ- ခြေတို့သည်၊ ရုဇ္ဇန္တိ- နာကျင်ကုန်၏၊ ဖောဋ္ဌာ-
(ခြေဖဝါး၌) အဖုအမိမ့်တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိ- ထကုန်(ပေါက်ကုန်)၏၊ စိတ္တံ- စိတ်သည်၊
ဇကဂ္ဂတံ- တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) တည်ငြိမ်မှုကို၊ န
လဘာတိ- မရ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်သည်၊ ဝိပဇ္ဇတိ- ပျက်စီးရ၏၊ မုဒုသမတလေ
ပန- နူးညံ့ညီညာသော မြေအပြင်ရှိသော စင်္ကြံ၌ကား၊ ဖာသုဝိဟာရံ- ချမ်းသာစွာ
နေထိုင်ရမှုကို၊ အာဂမ္မ- အကြောင်းပြု၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်သည်၊ သမ္ပဇ္ဇတိ-
ပြည့်စုံရ၏၊ တသ္မာ ထဒ္ဒဝိသမဘူမိဘာဂတာ- ထိုသို့ကြမ်းတမ်း၍ မညီညာသော
မြေအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇကော- တစ်ခုသော၊ ဒေါသောတိ- အပြစ်ဟူ၍၊
ဝေဒိတဗ္ဗော- သိထိုက်သိသင့်၏။ စင်္ကြံမဿ- စင်္ကြံ၏၊ အန္တော ဝါ- အတွင်း၌သော်
လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈေ ဝါ- အလယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ကောဋီယံ ဝါ- အစွန်း၌
သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခေ- သစ်ပင်သည်၊ သတိ- ရှိနေလတ်သော်၊ ပမာဒံ- မေ့လျော့
မှုကို၊ အာဂမ္မ- အကြောင်းပြု၍၊ နလာဠံ ဝါ- နဖူးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သီသံ
ဝါ- ဦးခေါင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဟညတိ- ထိခိုက်တတ်၏၊ ဣတိ- ထို့
ကြောင့်၊ အန္တောရက္ခတာ- စင်္ကြံတွင်း၌ သစ်ပင်ရှိခြင်းသည်၊ ဒုတိယော- နှစ်ခု
မြောက်သော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း။ တိဏလတာဒိဂဟနစ္ဆန္တေ- မြက်၊ နွယ်စသည့်
အရှုပ်အထွေးတို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်နေသော၊ စင်္ကြံမေ- စင်္ကြံ၌၊ စင်္ကြံမန္တော- စင်္ကြံလျှောက်
သူသည်၊ အန္တကာရဝေလာယံ- မိုက်မှောင်သောအချိန်၌၊ ဥရဂါဒိကေ- မြေအစရှိ
ကုန်သော၊ ပါဏေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ အက္ကမိတ္တာ ဝါ- နင်းမိ၍သော်လည်း၊ မာရေတိ-

သတ်မိတတ်၏။ တေဟိ- ထိုမြွေအစရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဒဋ္ဌော- ကိုက်အပ် (ကိုက်ခံရ)သည်။ ဟုတ္တာ ဝါ- ဖြစ်၍သော်လည်း၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်တတ်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဂဟနစ္ဆန္တတာ- ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ဖြင့် ရှုပ် ထွေးဖုံးအုပ်နေခြင်းသည်။ တတိယော- သုံးခုမြောက်သော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း။ ဝိတ္တာရတော- အနံအားဖြင့်၊ ရတနိကေ ဝါ- တစ်တောင်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အမရတနိကေ ဝါ- တစ်ထွာရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတိသမ္မာဓေ- အလွန်ကျဉ်း သော၊ စင်္ကမေ- စင်္ကြံ၌၊ စင်္ကမန္တဿ- စင်္ကြံလျှောက်သူ၏၊ ပရိစ္ဆေဒေ- စင်္ကြံနံပါး အပိုင်းအခြား၌၊ ပက္ခလိတွာ- ချော်လဲ၍၊ နခါပိ- ခြေသည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုလိယောပိ- လက်ချောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိဇ္ဇန္တိ- လန်တတ်ပဲ့တတ် ကျိုးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အတိသမ္မာဓော- အလွန်ကျဉ်းခြင်းသည်၊ စတုတ္ထော- လေးခုမြောက်သော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း။ အတိဝိသာလေ- အလွန် ကျယ်သော၊ စင်္ကမေ- စင်္ကြံ၌၊ စင်္ကမန္တဿ- စင်္ကြံလျှောက်သောသူ၏၊ စိတ္တံ- စိတ်သည်၊ ဓာဝတိ- ပြေးလွှားနေတတ်၏၊ ဧကဂ္ဂတံ- တည်ငြိမ်မှုကို၊ န လာတိ- မရနိုင်၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အတိဝိသာလတာ- အလွန်ကျဉ်းခြင်းသည်၊ ပဉ္စမော- ငါးခုမြောက်သော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း၊ ပန- အပြစ်ကင်းသော စင်္ကြံကို ဆိုဦး အံ့၊ ပုထုလတော- အနံအားဖြင့်၊ ဒိယမရတနံ- တစ်တောင့်တစ်ထွာရှိသော၊ ဒွိသု ပဿေသု- ဘေးနှစ်ဘက်တို့၌၊ ရတနမတ္ထံ- တစ်တောင်မျှရှိသော၊ အနုစင်္ကမံ- စင်္ကြံငယ် စင်္ကြံမြှောင်ရှိသော၊ ဒီဃတော- အလျားအားဖြင့်၊ သဠိဟတ္ထံ- အတောင် ခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ မုဒုတလံ- နူးညံ့သော မြေမျက်နှာပြင်ရှိသော၊ သမဝိပ္ပကိဏ္ဍ- ဝါလုကံ- ညီညာစွာ ခင်းထားအပ်သောသဲရှိသော (ဝါ) ညီညာစွာ ဖြန့်ကြဲထားအပ် သော သဲရှိသော၊ စင်္ကမံ- စင်္ကြံသည်၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်လျော်လျှောက်ပတ်၏၊ (ကိမိဝ- အဘယ်သို့နည်းဟူမူ)၊ စေတိယဂိရိမိ- စေတိယတောင်၌၊ ဒီပပ္ပသာဒကမဟာမဟိန္ဒ- ထွေရဿ- သီဟိုဠ်တစ်ကျွန်းလုံးကို ကြည်ညိုစေတတ်သော အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်၏၊ စင်္ကမံ ဝိယ- စင်္ကြံကိုကဲ့သို့တည်း၊ တံ- ထိုသူမေမေရသေ့၏ စင်္ကြံသည်၊ တာဒိသံ- ထိုအရှင်မဟိန္ဒမထေရ်၏ စင်္ကြံနှင့်တူသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “စင်္ကမံ တတ္ထ မာပေသိ၊ ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံ”န္တိ- စင်္ကမံ တတ္ထ မာပေသိ၊ ပဉ္စဒေါသ ဝိဝဇ္ဇိတံ ဟူ၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

အဋ္ဌဂုံဏသမုပေတန္တိ- အဋ္ဌဂုံဏသမုပေတံဟူသည်ကား၊ အဋ္ဌဟိ- ရှစ်ပါး ကုန်သော၊ သမဏသုခေဟိ- ရဟန်းချမ်းသာတို့နှင့်၊ ဥပေတံ- ပြည့်စုံသည်၊ ဓန-

ညေပရိဂ္ဂဟာဘာဝေါ - ဥစ္စာစပါးတို့ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှု၏မရှိခြင်းလည်းကောင်း၊
 အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဍပါတပရိယေသနဘာဝေါ - အပြစ်မရှိ(ကင်း)သောဆွမ်းကို ရှာမှီးခြင်းလည်း
 ကောင်း၊ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍပါတဘုဉ္ဇနဘာဝေါ - ပူပန်မှုကင်း အေးငြိမ်းခြင်းရှိသော ဆွမ်းကို
 ဘုဉ်းပေးခြင်းလည်းကောင်း၊ ရဋ္ဌံ - တိုင်းသူပြည်သား အလှူရှင်များကို၊ ပီဠေတွာ-
 နှိပ်စက်၍၊ နေသာရံ ဝါ - ဥစ္စာနှစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သီသကဟာပဏဒီနီဝါ -
 ဦးခေါင်းရုပ်ပါရှိသော ခဲမဖြူ၊ ဒင်္ဂါးပြားစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရာဇကုလေသု-
 မင်းဆွေမင်းမျိုးတို့သည်၊ ဂဏုန္တေသု - ယူကုန်လတ်သော်၊ ရဋ္ဌပိဋကလိလသာဘာဝေါ -
 တိုင်းသူပြည်သားတို့ကို အခွန်ကောက်၍ ညဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
 စိတ်ညစ်ညူးပင်ပန်းမှု၏ မရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ဥပကရဏေသု - အဆောက်အဦးတို့၌၊
 နိစ္ဆန္တရာဂဘာဝေါ - စွဲလမ်းတပ်မက်ခင်မင်မှုမရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ စောရဝိလောပေ-
 သူခိုးဓားပြလုယက်မှုကြောင့်၊ နိဗ္ဗယဘာဝေါ - ဘေးမရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ရာဇ-
 ရာဇမဟာမတ္တေဟိ - မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့နှင့်၊ အသံသဋ္ဌဘာဝေါ - ရောနှောမှု
 မရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ စတုသု ဒိသာသု - အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ အပ္ပဋ္ဌိဟတဘာဝေါ -
 အတားအဆီးအပိတ်အပင်မရှိ စိတ်ကြိုက်သွားလာနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤ
 သို့၊ ဣမာနိ အဋ္ဌ - ဤရှစ်ပါးတို့သည်၊ သမဏသုခါနိ နာမ - ရဟန်းချမ်းသာတို့မည်
 ကုန်၏၊ “ယထာ - အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မာပီယမာနေ - ဖန်ဆင်းအပ်သော်)၊
 တသ္မိ အဿမေ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တေန - နေသော သုမေဓရသေ့သည်၊
 အဋ္ဌ - ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ သုခါနိ - ဤသမဏချမ်းသာတို့ကို၊ ဝိန္နိတုံ - ရခြင်းငှာ၊
 သက္ကာ - စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝံ - ဤသမဏချမ်းသာ ရှစ်ပါးကို
 ရနိုင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုဏသမုပေတံ - အကျိုးဂုဏ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ
 သော၊ တံ အဿမံ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ မာပေသိ - ဖန်ဆင်းပြီ၊” ဣတိ ဣဒံ -
 ဤသို့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဂုတ္တံ - ဆိုအပ်သည်(ဝါ) ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏။

အဘိညာဗလမာဟရိန္တိ - အဘိညာဗလမာဟရိဟူသည်ကား၊ ပစ္စာ - နောက်၌၊
 တသ္မိ အဿမေ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တေန - နေသော ငါသုမေဓရသေ့သည်၊
 ကသိဏပရိကမ္မံ - ကသိုဏ်းပရိကံကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အဘိညာနဉ္စ - အဘိညာဉ်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ သမာပတ္တိနဉ္စ - သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ - ဖြစ်စေ
 ခြင်းငှာ၊ အနိစ္စတော စ - အနိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခတော စ - ဒုက္ခအားဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနံ - ဝိပဿနာကို၊ အာရဘိတွာ - အားထုတ်၍၊ ထာမပ္ပတ္တံ -
 အားအစွမ်းသို့ ရောက်သော၊ ဝိပဿနာဗလံ - ဝိပဿနာဉာဏ်စွမ်းအားကို၊ အာဟရိ-

ဆောင်ယူရရှိပြီ။ ယထာ - အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (မာပီယမာနေ - သော်)၊ တသ္မိ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တော - နေသောသုမေဓရသေ့သည်၊ တံ ဗလံ - ထိုဝိပဿနာစွမ်းအားကို၊ အာဟရိတုံ - ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကောမိ - စွမ်းနိုင်၏၊ ဧဝံ - ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဿမံ - ထိုသင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ အဘိညတ္ထာယ - အဘိညာဉ်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာဗလဿ - ဝိပဿနာစွမ်းအား၏၊ (အတ္ထာယ - အကျိုးငှာလည်းကောင်း)၊ အနုစ္ဆဝိကံ - သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ မာပေသိ - ဖန်ဆင်းပြီ၊ ဣတိ - ဤကား၊ အတ္ထော - ဆိုလိုချက်အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

သာဓုကံ ပဇေဟိ တတ္ထ၊ နဝဒေါသမုပါဂတန္တိဇတ္ထ - သာဓုကံ ပဇေဟိ တတ္ထ၊ နဝဒေါသမုပါဂတံဟူသောဤစကားရပ်၌၊ အယံ - ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ - အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားရပ်တည်း။ ကိရ - ချဲ့ဦးအံ့၊ တဒါ - ထိုသုမေဓရသေ့ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ကုဋိလေဏစကံမာဒိပဋိမဏ္ဍိတံ - ကျောင်း၊ လိုဏ်၊ စင်္ကြံစသည်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရက္ခသန္တံ - ပွင့်ပင်၊ သီးပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍နေသော၊ ရမဏီယံ - မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ မဓုရသလိလာသယံ - ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော ရေအိုင်ရှိသော၊ အပဂတဝါဠမိဂဘိသနကသကုဏံ - ရဲရင့်သည့်သားကောင်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ငှက်တို့မှ ကင်းရှင်းသော၊ ပဝိဝေကက္ခမံ - ဆိတ်ငြိမ်မှု၌ခံ့သော၊ အဿမံ - သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ မာပေတွာ - ဖန်ဆင်း၍၊ အလင်္ကာတစကံမဿ - တန်ဆာဆင်အပ်သောစင်္ကြံ၏၊ ဥဘောသု အန္တေသု - အစွန်းနှစ်ဘက်တို့၌၊ အာလမ္ပနဖလကံ - မှီစရာပျဉ်ချပ်ကို၊ သံဝိဓာယ - စီမံ၍၊ နိသီဒနတ္ထာယ - ထိုင်စရာအလို့ငှာ၊ စကံမဝေမဇ္ဈေ - အကြံအလယ်၌၊ သမတလံ - ညီညာသော မျက်နှာပြင်ရှိသော၊ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသီလံ - ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖျာကို၊ မာပေတွာ - ဖန်ဆင်း၍၊ ပဏ္ဏသာလာယ - သစ်ရွက်မိုးကျောင်း၏၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ဇေဋ္ဌမဏ္ဍလဝါကစီရတိဒဏ္ဍကုဏ္ဍိကာဒိကေ - ဆံကျစ်ဝန်း၊ လျော်တေသင်္ကန်း၊ သုံးချောင်းထောက်ရေကရား အစရှိကုန်သော၊ တာပသပရိက္ခာရေ - ရသေ့အသုံးအဆောင်တို့လည်းကောင်း၊

၁။ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရက္ခသန္တံ။ ။ ဥပဂစ္ဆတိတိ ဥပဂေါ၊ ဥပ✓ဂမု+က္ခိ။ ဂတိမိ - ဂတိအနက်၌။ ပုပ္ဖေဟိ ဥပဂေါ ပုပ္ဖုပဂေါ၊ ဖလေဟိ ဥပဂေါ ဖလူပဂေါ၊ ပုပ္ဖုပဂေါ ဖလူပဂေါ ရက္ခော ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရက္ခော - အပွင့်တို့နှင့်ပြည့်၊ အသီးတို့နှင့်ပြည့်နေသော သစ်ပင်။ သန္တဒီယတေတိ သန္တံ၊ သံ ✓ ဆဒ + တ၊ အပဝါရဏေ - တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း၌၊ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရက္ခေဟိ သန္တံ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂသန္တံ။

မဏ္ဍပေ- မဏ္ဍပံဉ္စ၊ ပါနီယဃဋ္ဌပါနီယသင်္ခါနီယသရာဝါနီ- သောက်ရေအိုး၊ ရေ
သောက်စရာ ခရုသင်း၊ ရေသောက်ခွက်တို့လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိသာလာယံ- မီးတင်း
ကုပ်ဉ္စ၊ အင်္ဂါရကပလ္လဒါရုအာဒိနိ- မီးအိုးကင်း၊ ထင်းစသည်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ယံ ယံ- အကြင်အကြင်အရာဝတ္ထုသည်၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- ရသေ့ရဟန်းတို့အား၊
ဥပကာရာယ- ကျေးဇူးပြုခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တတိ- ဖြစ်၏၊ တံ သဗ္ဗံ- ကျေးဇူးများသော
ထိုအရာဝတ္ထုအားလုံးကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ပဏ္ဏသာလာယ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်း
၏၊ ဘိတ္တိယံ- နံရံဉ္စ၊ “ယေ ကေစိ- ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ-
ရသေ့ရဟန်းပြုလိုကုန်သော သူတို့သည်၊ ဣမေ ပရိက္ခာရေ- ဤပရိက္ခာတို့ကို၊
ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပဗ္ဗဇန္တု- ရသေ့ရဟန်းပြုကြပါကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အက္ခရာနိ-
စာလုံးတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်ထွင်း၍ (ဝါ) ရေး၍၊ ဒေဝလောကမေဝ- နတ်ပြည်သို့
သာ၊ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တေ- ဝိသကြံနုတ်သားသည်၊ ဂတေ- သွားသည်၊ (သတိ- ဖြစ်
လတ်သော်)၊ သုမေပေဏ္ဍိတော- သုမေပညာရှိသည်၊ ဟိမဝန္တပါဒေ- ဟိမဝန္တာ
တောင်ခြေ၌၊ ဂိရိကန္တရာနုသာရေန- တောင်ချောက်ကြားကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ နိဝါသာနုရူပံ- နေထိုင်ခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော၊ ဖာသုကဋ္ဌာနံ-
ချမ်းသာရာအရပ်ကို၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်ရှုလတ်သော်၊ နဒီနိဝတ္တနေ- မြစ်ကွေ့
၌၊ ဝိဿကမ္မနိမ္မိတံ- ဝိသကြံနုတ်သားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော၊ သက္ကဒတ္တိယံ-
သိကြားမင်းသည် ပေးအပ်သော၊ ရမဏီယံ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ အဿမံ-
သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ စင်္ကမနကောဋီ- စင်္ကြံစွန်းသို့၊ ဂန္ဓာ- သွား
၍၊ ပဒဝဠုဉ္စ- ခြေရာကို၊ အပဿန္တော- မမြင်ရလတ်သော်၊ “ဓုဝံ- မမြဲမပြတ်၊
ပဗ္ဗဇိတာ- ရသေ့ရဟန်းတို့သည်၊ ဓုရဂါမေ- အမြဲဆွမ်းခံသော ရွာ၌ (ဝါ) အနီးဖြစ်
သော ရွာ၌၊ ဘိက္ခံ- ဆွမ်းကို၊ ပရိယေသိတွာ- ရှာမှီး၍၊ ကိလန္တရူပါ- ပင်ပန်းသော
သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုး
ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ နိသိန္နာ- ထိုင်နေကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်
လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ ထောကံ- အနည်းငယ်၊ အာဂမေတွာ-
ဆိုင်းငံ့၍၊ “အတိဝိယ- အလွန်အကဲ၊ စိရာယန္တိ- ကြာမြင့်ကုန်၏၊ ဇာနိဿာမိ-
သိရလိမ့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဏ္ဏသာလဒ္ဒါရံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတံခါးကို၊
ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ အန္တော- အတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဣတော စိတော စ-
ဟိုဟိုဒီဒီလည်း၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လတ်သော်၊ မဟာဘိတ္တိယံ- နံရံကြီးပေါ်၌၊
အက္ခရာနိ- အက္ခရာတို့ကို၊ ဝါစေတွာ- ဖတ်၍၊ “ဧတေ- ဤပစ္စည်းတို့ကား၊ မယုံ-

ငါ၏။ ကပ္ပိယပရိက္ခရာ- အပ်စပ်သော အသုံးအဆောင်တို့တည်း။ ဣမေ- ဤအသုံးဆောင်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုတော့အံ့”။ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ နိဝတ္ထပါရတံ- ဝတ်အပ်ရုံ အပ်သော၊ သာဠကယုဂံ- အဝတ်အစုံကို၊ ပဇေဟိ- ပယ်စွန့်ပြီး၊ တေန- ထိုသို့ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ “သာဠကံ ပဇေဟိ တတ္ထာ”တိ- သာဠကံ ပဇေဟိ တတ္ထဟူ၍၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီး။ သာရိပုတ္တ- သာရိပုတ္တရာ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပဝိဋ္ဌော- ဟိမဝန္တာသို့ဝင်လာသော၊ အဟံ- ငါသည်၊ တဿံ ပဏ္ဍသာလာယံ- ထိုသစ်ရွက်မိုးကျောင်း၌၊ သာဠကံ- ခါးဝတ်ကိုယ်ရုံအဝတ်အစုံကို၊ ပဇေဟိ- ပယ်စွန့်ပြီး။

နဝဒေါသမုပါဂတန္တိ- နဝဒေါသမုပါဂတံ ဟူသည်ကား၊ သာဠကံ- အဝတ်အစုံကို၊ ပဇေဟန္တော- ပယ်စွန့်လတ်သော်၊ နဝ- ကိုးပါးကုန်သော၊ ဒေါသေ- အပြစ်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ပဇေဟိ- ပယ်စွန့်ပြီး၊ ဣတိ- ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတိ- ပြဆို၏။ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ တာပသပဗ္ဗဇိ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- ကပ်ရောက်ကုန်သော သူတို့၏၊ သာဠကသ္မိ- အဝတ်အစုံ၌၊ နဝ- ကိုးပါးကုန်သော၊ ဒေါသာ- အပြစ်တို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ- ထင်လာကုန်၏၊ (တေသု- ထိုကိုးမျိုးတို့တွင်၊ တဿ- ထိုအဝတ်၏)၊ မဟ္မဂ္ဂဘာဝေါ- တန်ဖိုးများစွာထိုက်တန်ခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း၊ ပရပဋိဗဒ္ဓတာယ- သူတစ်ပါးနှင့်ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနဘာဝေါ- ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း(ရခြင်း)သည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း၊ ပရိဘောဂေန- သုံးစွဲဝတ်ရုံခြင်းကြောင့်၊ လဟုံ- လျင်လျင် မြန်မြန်၊ ကိလဿနဘာဝေါ- ညစ်နွမ်းခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ ဒေါသော- အပြစ်တည်း၊ ဟိ- မှန်၏၊ ကိလိဋ္ဌော- ညစ်နွမ်းသောအဝတ်ကို၊ ဓောဝိတဗ္ဗော စ- ဖွပ်လျော်လည်း ဖွပ်လျော်ထိုက်သည်၊ ရဇိတဗ္ဗော စ- ဆိုးလည်းဆိုးထိုက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ပရိဘောဂေန- ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းကြောင့်၊ ဇီရဏဘာဝေါ- ဆွေးမြေ့ပေါက်ပြဲခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော အပြစ်တည်း၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဇိဏ္ဏဿ- ဆွေးမြေ့ပေါက်ပြဲသောအဝတ်အား၊ တုန္တံ ဝါ- အပ်ချုပ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဠဒါနံ ဝါ- ဖာထေးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကာတဗ္ဗံ- ပြုထိုက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပရိယေသနာယ- ရှာမှီးခြင်းငှာ၊ ဒုရဘိသမ္ဘဝဘာဝေါ- ခဲယဉ်းစွာဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ- ခက်ခဲခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသောအပြစ်တည်း၊ တာပသပဗ္ဗဇာယ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်အား၊ အသာရပ္ပဘာဝေါ- မသင့်လျော်မလျောက်ပတ်ခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသောအပြစ်တည်း။ ပစ္စတ္ထိကာနံ- ရန်သူတို့နှင့်

(ကတိယာအနက် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သက်)၊ သာဓာရဏဘာဝေါ- ဆက်ဆံနေခြင်းသည်၊
 ဧကော- တစ်ခုသောအပြစ်တည်း၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်၊ (သာဠကေ- အဝတ်ကို၊ ဂေါပိယမာနေ- လုံခြုံစေအပ်သော်)၊ နံ- ထိုအဝတ်ကို၊
 ပစ္စတ္တိကာ- ရန်သူတို့သည်၊ န ဂဏ္ဍန္တိ- မယူနိုင်ကုန်၊ ဧဝံ- ဤသို့သော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ ဂေါပတဗ္ဗော- လုံခြုံစေအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊^၁ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ-
 ဝတ်ရုံသုံးစွဲသောသူအား၊ ဝိဘူသနဋ္ဌာနဘာဝေါ- သီလပျက်ရန်တန်ဆာဆင်ခြင်း၏
 အကြောင်း၏အဖြစ်သည်(ဝါ) တန်ဆာဆင်ရာရောက်ခြင်းသည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော
 အပြစ်တည်း၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဝိစရန္တဿ- လှည့်လည်ရသူ၏၊ ခန္တဘာရမဟိစ္ဆ-
 ဘာဝေါ- ခန္တဝန်၌ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဧကော- တစ်ခုသောအပြစ်တည်း။

ဝါကစီရံ နိဝါသေသိန္တိ- ဝါကစီရံ နိဝါသေသိ ဟူသည်ကား၊ သာရိပုတ္တ-
 သာရိပုတ္တရာ၊ အဟံ- ငါသည်၊ တဒါ- ထိုသုမေဓရသေ့ဖြစ်ရာအခါ၌၊ နဝ- ကိုးပါး
 ကုန်သော၊ ဣမေ ဒေါသေ- ဤအပြစ်တို့ကို၊ ဒိသွာမြင်၍၊ သာဠကံ- အဝတ်ကို၊
 ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ ဝါကစီရံ- လျော်တေအဝတ်ကို၊ နိဝါသေသိ- ဝတ်ဆင်ခဲ့ပြီ၊
 မုဉ္ဇတိဏံ- ဖြူဆံမြက်ကို၊ ဟီရံ ဟီရံ- အမျှင်အမျှင်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဂန္ဓေတွာ-
 ထုံးဖွဲ့၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ ဝါကစီရံ- လျော်တေအဝတ်ကို၊ နိဝါသနပါရပနတ္ထာယ-
 ဝတ်ရုံခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဒိယိ- ယူပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အဓိပ္ပါယ်အနက်
 တည်း။

ဒွါဒသဂုဏမုပါဂတန္တိ- ဒွါဒသဂုဏမုပါဂတံဟူသည်ကား၊ ဒွါဒသဟိ-
 တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာနိသံသေဟိ- အကျိုးအာနိသင်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-
 ပြည့်စုံသော လျော်တေသင်္ကန်းတည်း၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ဝါကစီရသ္မိ- လျော်တေသင်္ကန်း၌၊
 ဒွါဒသ- တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာနိသံသာ- အကျိုးအာနိသင်တို့သည် (ဣတိ
 ၌ စပ်ပါ)၊ အပ္ပတ္တံ- တန်ဖိုးနည်းခြင်းလည်းကောင်း၊ သုန္ဓရံ- ကောင်းခြင်းလည်းကောင်း၊
 ကပ္ပိယံ- အပ်စပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ အယံ- ဤသည်ကား၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ

၁။ ယထာ ဟိ နံ ။ပ။ ဟောတိ။ ။ ဤစာသွား၌ “ယထာ တထာ၊ ဥပမာမဟုတ်၊
 ယင်းသို့ထုတ်မူ၊ တထာစပ်ရာ၊ ကြိယာသည်၊ မှန်စွာလက္ခဏဖြစ်မြဲတည်း”ဟူသော နိယံနှင့်
 အညီ အနက်ပေးထား၏၊ ဤ၌ ဧဝံနှင့် တထာသည် သဘောတူ၏၊ ဧဝံ၏ စပ်ရာကြိယာကား၊
 ဂေါပတဗ္ဗော တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဂေါပတဗ္ဗော ကြိယာကို ဂေါပိယမာနေ ဟု လက္ခဏ
 ပြင်၍ ယင်း၏လက္ခဏဝန္တပုဒ်ဖြစ်သော သာဠကေပုဒ်ကိုလည်း ထည့်ပေးရ၏။ နောက်၌
 လည်း နည်းတူမှတ်ပါလေ။

သော၊ ဧကော - တစ်ခုသော၊ အာနိသံသော - အကျိုးတည်း၊ သဟတ္တာ - မိမိလက်ဖြင့်၊ ကာတုံ - ပြုခြင်းငှာ၊ သက္ကာ - စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ ဒုတိယော - နှစ်ခုမြောက်အကျိုးတည်း။ ပရိဘောဂေန - ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းကြောင့်၊ သဏိကံ - ဖြည်းဖြည်း၊ ကိလိဿတိ - ညစ်နွမ်းရ၏၊ ဓောဝိယမာနေပိ - ဖွတ်လျော်အပ်သော်လည်း၊ ပပဇ္ဇော - ကြာမြင့်မှုသည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်ကား၊ တတိယော - သုံးခုမြောက်သော အကျိုးတည်း၊ ပရိဘောဂေန - ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းကြောင့်၊ ဇိဏ္ဏေပိ - ဆွေးမြေ့ပေါက်ပြဲပါသော်လည်း၊ သိဗ္ဗိတဗ္ဗာဘာဝေါ - ချုပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်း (ချုပ်စရာမလိုခြင်း)သည်၊ စတုတ္ထော - လေးခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ ပရိယေသန္တဿ - ရှာမှီးရသူ၏၊ သုခေန - လွယ်ကူချမ်းသာသဖြင့်၊ ကရဏဘာဝေါ - ပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ပဉ္စမော - ငါးခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ - ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူအား၊ သာရုပ္ပဘာဝေါ - သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဆဋ္ဌော - ခြောက်ခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ ပစ္စတ္ထိကာနိ - ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူတို့၏၊ နိရုပဘောဂဘာဝေါ - အသုံးအဆောင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ သတ္တမော - ခုနစ်ခုမြောက်သော အကျိုးတည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ - ဝတ်ရုံသုံးစွဲသူ၏၊ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာဘာဝေါ - သီလပျက်ရန် တန်ဆာဆင်ခြင်းအကြောင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) တန်ဆာဆင်ရာ မရောက်ခြင်းသည်၊ အဋ္ဌမော - ရှစ်ခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ ဓာရဏေ - ဆောင်ခြင်း၌၊ သလ္လဟုကဘာဝေါ - ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ နဝမော - ကိုးခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ စီဝရပစ္စယေ - သင်္ကန်းပစ္စည်း၌၊ အပ္ပိစ္ဆဘာဝေါ - အလိုနည်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဒသမော - ဆယ်ခုမြောက်အကျိုးတည်း၊ ဝါကုပ္ပတ္တိယာ - လျော်တေအဝတ်ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မိကအနဝဇ္ဇဘာဝေါ - တရားနှင့်ယှဉ်၍ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဧကာဒသမော - ဆယ့်တစ်ခုမြောက်သော အကျိုးတည်း၊ ဝါကစီရေ - လျော်တေအဝတ်သည်၊ နဋ္ဌေပိ - ပျောက်ပျက်သော်လည်း၊ အနပေက္ခဘာဝေါ - ငဲ့ကွက်ရခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဒွါဒသမော - ဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သော အကျိုးတည်း၊ ဣတိ - အကျိုးဆယ့်နှစ်မျိုး ဤသည်တို့တည်း။

အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဏံ၊ ပဇေဟိ ပဏ္ဏသာလကန္တိ - အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဏံ၊ ပဇေဟိ ပဏ္ဏသာလကံ ဟူသည်ကား၊ ကထံ - အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဇေဟိ - ပယ်စွန့်သနည်း၊ ကိရ - ချဲ့ဦးအံ့၊ သော - ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဝရသာဠကယုဂံ - ကောင်းမြတ်သော အဝတ်အစုံကို၊ ဩမုဉ္ဇန္တော - ချွတ်လတ်သော်၊ စီဝရဝံသေ - သင်္ကန်းတန်းဝါး၌၊ လဂ္ဂိတံ - ငြိကပ်နေသော (တင်ထား)သော၊ အနောဇေပုပ္ဖဒါမသဒိသံ - လိပ်ဆူးရွှေပန်းဆိုင်းနှင့်တူ

သော၊ ရတ္တံ - နီမြန်းသော၊ ဝါကစီရံ - လျော်တေအဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ နိဝါသေတွာ - ဝတ်၍၊ တဿ - ထိုကိုယ်ဝတ်၏၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ - ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ အပရံ - အခြားသော၊ ဝါကစီရံ - လျော်တေအဝတ်ကို၊ ပရိဒဟိတွာ - ရံ၍၊ ပုန္နဂပုပ္ပသန္တရသဒိသံ - ပုန်းညက်ပန်းအဆင်းနှင့်တူသော၊ သခုရံ - ခွါနှင့်တကွဖြစ်သော၊ အဇိနစမ္ပံ - သစ်နက်ရေကို၊ ဧကံသံ - လက်ဝဲတစ်ဖက်ပန်းထက်၌၊ ကတွာ - ပြု(တင်)၍၊ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလံ - ဆံကျစ်ဝန်းကို၊ ပဋိမုဉ္ဇိတွာ - စွပ်၍၊ စူဠာယ - ဦးစွန်းဖုတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူတကွ၊ နိစ္စလဘာဝကရဏတ္ထံ - မတုန်လှုပ်အောင်ပြုခြင်းငှာ၊ သာရသူစိ - သစ်သားနှစ်ဆံထိုးကို၊ ပဝေသေတွာ - သွတ်သွင်း၍ (ဝါ) စိုက်၍၊ မုတ္တာဇာလသဒိသာယ - ပုလဲပိုက်ကွန်နှင့်တူသော၊ သိက္ကာယ - ဆိုင်း၌၊ ပဝါဠဝဏ္ဏံ - သန္တာအဆင်းရှိသော၊ ကုဏ္ဍိကံ - ရေကရားကို၊ သြဒဟိတွာ - တင်ထား၍၊ တီသု - သုံးပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု - အရပ်တို့၌၊ ဝကံ - ကောက်သော၊ ကာဇံ - ထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ - ယူ၍၊ ဧကိဿာ - တစ်ခုသော၊ ကာဇကောဋိယာ - ထမ်းပိုးစွန်း၌၊ ကုဏ္ဍိကံ - ရေကရားကို၊ ဧကိဿာ - ထမ်းပိုးစွန်းတစ်ဖက်၌၊ အင်္ဂုသပစ္ဆိတိဒဏ္ဍကာဒီနိ - ချိတ်၊ ခြင်းတောင်း၊ သုံးချောင်းထောက်စသည်တို့ကို၊ သြလဂ္ဂေတွာ - တွဲလွဲချိတ်၍၊ ခါရိကာဇံ - ရသေ့ပရိက္ခရာဆောင်ထမ်းပိုးကို၊ အံသေ - ပန်း၌၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ဒက္ခိဏေန - လက်ယာဖြစ်သော၊ ဟတ္ထေန - လက်ဖြင့်၊ ကတ္တရဒဏ္ဍံ - တောင်ပေးကို၊ ဂဟေတွာ - ကိုင်၍၊ ပဏ္ဏသာလတော - သစ်ရွက်မိုးကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ သဋ္ဌိဟတ္ထေ - အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ မဟာစင်္ကမေ - စင်္ကြံမြတ်၌၊ အပရာပရံ - အပြန်ပြန် အလှန်လှန် (ဝါ) လူးလာခေါက်တုံ၊ စင်္ကမေန္တော - စင်္ကြံသွားလတ်သော်၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဝေသံ - အသွင်အပြင်ကို၊ သြလောကေတွာ - ကြည့်၍၊ “မယံ - ငါ၏၊ မနောရထော - စိတ်အလိုဆန္ဒသည်၊ မတ္တကံ - အထွဋ်အထိပ်သို့၊ ပတ္တော - ရောက်ပြီ၊ မေ - ငါ၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ - ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ သောဘတိ ဝတ - တင့်တယ်ပါပေစွ၊ အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာနာမ - ဤရသေ့ရဟန်း၏အဖြစ်မည်သည်ကို၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒီဟိ - ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေဟိ - အလုံးစုံကုန်သော၊ မီရပုရိသေဟိ - ပညာရှိယောက်ျားတို့သည်၊ ဝဏ္ဏိတာ - ချီးမွမ်းအပ်ပြီ၊ ထောမိတာ - ထောမနာပြုအပ်ပြီ၊ မေ - ငါသည်၊ ဂိဟိဗန္ဓနံ - လူအနှောင်အဖွဲ့ကို၊ ပဟိနံ - ပယ်အပ်ပြီ၊ နေက္ခမ္ပံ - တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တော - ထွက်မြောက်ခဲ့သည်၊ အသ္မိ - ဖြစ်ပြီ၊ မေ - ငါသည်၊ ဥတ္တမပဗ္ဗဇ္ဇာ - မြင့်မြတ်သော ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ လဒ္ဓါ - ရအပ်ပြီ၊ သမဏဓမ္မံ - ရဟန်းတရားကို၊ ကရိဿာမိ - ပြုကျင့်အံ့၊ မဂ္ဂဖလသုခံ - မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာကို၊ လဘိဿာမိ - ရတော့အံ့၊” ဣတိ -

ဤသို့၊ ဥဿာဟဇာတော- ဖြစ်သောကြိုးစားမှုရှိသည်။ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍)၊ ခါရိကာဇ- ရသေ့ပရိက္ခရာဆောင် ထမ်းပိုးကို၊ ဩတာရေတွာ- ချ၍၊ စင်္ဂမဝေမဇ္ဈေ- စင်္ကြံ၏ အလယ်၌၊ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသိလာပဇ္ဇေ- ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖျာ၌၊ သုဝဏ္ဏ- ပဋိမာ ဝိယ- ရွှေရုပ်ကဲ့သို့၊ နိသိန္နော- ထိုင်တော်မူလျက်၊ ဒိဝသဘာဂံ- နေအဖို့ကို၊ ဝီတိနာမေတွာ- ကျော်လွန်(ကုန်လွန်)စေ၍၊ သာယနသမယံ- ညနေချမ်းအချိန်အခါ၌၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဗိဒလမဉ္ဇကပဿေ- ကြိမ် ဝါးခတ်သော ညောင်စောင်းနံဘေး၌၊ (နိသီဒနမဉ္ဇကပဿေ- ထိုင်စရာ ညောင်စောင်း နံဘေး၌၊ ဝိရဠမဉ္ဇကပဿေ- ကြွေသော ညောင်စောင်းနံဘေး၌)၊ ကဋ္ဌတ္ထရိကာယ- သစ်သားအခင်း၌၊ နိပန္နော- လဲလျောင်းလျက်၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဥတုံ- အငွေ့ ကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ (တနည်း) ဥတုံ ဂါဟာပေတွာ- ကိုယ်ငွေ့ရစေ၍၊ ဗလဝပစ္စူသေ- မိုးသောက်ခါနီး လင်းအားကြီးအချိန်၌၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ- နိုး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းကို၊ အာဝဇ္ဇေသိ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ဆင်ခြင်သနည်း)၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဃရာဝါသေ- အိမ်မှာ နေခြင်း၌၊ အာဒီနဝံ- အပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ အမိတဘောဂံ- နှိုင်းယှဉ်တိုင်းတာ၍ မရသော စည်းစိမ် ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ အနန္တယသံ- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အခြံအရံကိုလည်း ကောင်း၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ အရညံ- တောသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ နေက္ခမ္မဂဝေသ- ကော- ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားကို ရှာမှီးသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရသေ့ရဟန်းပြုခဲ့ပြီ။ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပမာဒစာရံ- မေ့မေ့လျော့လျော့လှည့်လည်ခြင်းကို (ပမာဒါစာရံ- မေ့လျော့သော အကျင့်ကို)၊ စရိတုံ- လှည့်လည်ခြင်း(ကျင့်ခြင်း)ငှါ၊ န ဝဇ္ဇတိ- မသင့်၊ ဟိ-မှန်၏၊ ပဝိဝေကံ- ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ ဝိစရန္တံ- လှည့် လည်သူကို၊ မိစ္ဆာဝိတက္ကမက္ခိကာ- အတွေးအကြံအမှားတည်းဟူသော ယင်ကောင်တို့ သည်၊ ခါဒန္တိ- ကိုက်ခဲတတ်ကုန်၏၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယာ- ငါသည်၊ ဝိဝေကံ- ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ အနုဗြူဟေတုံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တိုးပွားအောင် ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏၊ ဟိ- မှန်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဃရာဝါသံ- အိမ်၌ နေခြင်းကို၊ ပလိဗောဓတော- ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တို့၏အနှောင့်အယှက် အတား အဆီးအနေအားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်၍၊ နိက္ခန္တော- တောသို့ ထွက်ခွါခဲ့ပြီ၊ အယဉ္ဇ ပဏ္ဏသာလာ- ဤသစ်ရွက်မိုးကျောင်းသည်လည်း၊ မနာပါ- စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေ တတ်၏ (ဝါ) မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်၏၊ ဗေလုဝပက္ကဝဏ္ဏာ- ဥဿုစသီးမှည့်အဆင်းရှိ၏။

ဘူမိ- မြေအရပ်ကို၊ ပရိဘာဏ္ဍကတာ- ပြေပြေပြစ်ပြစ်ပြုအပ်၏။ သေတဘိတ္တိယော- ဖြူသော နံရံတို့သည်၊ ရဇတဝဏ္ဏာ- ငွေရောင်အဆင်းရှိကုန်၏။ ပဏ္ဍစ္ဆဒနံ- သစ်ရွက် အမိုးသည်၊ ကပေါတပါဒဝဏ္ဏံ- ခို၏ခြေထောက်အဆင်းရှိ၏။ ဗိဒလမဉ္ဇကော- ကြိမ် ခက်ညောင်စောင်းငယ်သည်၊ ဝိစိတ္တတ္ထရဏဝဏ္ဏော- ဆန်းကြယ်သော အခင်း၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်သည်၊ နိဝါသဖာသုကံ- နေထိုင်ဖို့ရန် ချမ်းသာ၏(ဝါ) နေဖို့ထိုင်ဖို့ အဆင်ပြေ၏။ မေ- ငါ၏၊ ဂေဟသမ္ပဒါ- အိမ်၏ပြည့် စုံမှုသည်၊ ဧတ္တော- ဤကျောင်းသင်္ခန်းထက်၊ အတိရေကတရာ ဝိယ- သာလွန်သကဲ့သို့၊ န ပညာယတိ- မထင်ပေ။ ။ ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်၍၊ ပဏ္ဍသာလာယ- သစ်ရွက် မိုးကျောင်း၏၊ ဒေါသေ- အပြစ်တို့ကို၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဒေါသေ- အပြစ်တို့ကို၊ ပဿိ- တွေ့မြင်ပြီ။

ဟိ- ချဲ့၍ ပြဆိုဦးအံ့၊ ပဏ္ဍသာလပရိဘောဂသ္မိ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းဝယ်နေ ထိုင်သုံးစွဲမှု၌၊ အာဒိနဝါ- အပြစ်တို့သည်၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးတို့တည်း၊ မဟာသမာရဗ္ဗေန- ကြီးစွာ (များစွာ) အားထုတ်ရမှုဖြင့်၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ- သစ်သားအဆောက်အဦတို့ကို၊ သမောဓာနေတွာ- စုဆောင်း၍၊ ကရဏပရိယေသနဘာဝေါ- ပြုရ၊ ရှာဖွေရသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ အာဒိနဝေါ- အပြစ်တည်း၊ တိဏပဏ္ဍမတ္တိကာသု- မြက်၊ သစ်ရွက်၊ မြေညက်တို့သည်၊ ပတိတာသု- ကျကုန်လတ်သော်၊ တာသံ- ထိုမြက်၊ သစ်ရွက်၊ မြေညက်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ ဌပေတဗ္ဗတာယ- တည်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဗဒ္ဓဇဂ္ဂနဘာဝေါ- အမြဲမပြတ် သန့်ရှင်းအပ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဒုတိယော- နှစ်ခုမြောက်အပြစ်တည်း၊ သေနာသနံ နာမ- ကျောင်း၊ အိပ်ရာမည်သည်၊ မဟလ္လကဿ- အသက်ကြီးသူသို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်၏၊ (တစ်နည်း) မဟလ္လကဿ- အသက်ကြီးသူအတွက်၊ ပါပုဏာတိ- ဖြစ်၏၊ (ယေ ဂတျတ္တာ၊ တေ ဗုဒ္ဓျတ္တာ ပဝတ္တိပါပုဏတ္ထကာ-ဟူသော အဆိုနှင့်အညီ ပ-ပုဗ္ဗ အပ-ဓာတ်သည် ပဝတ္တိ အနက်လည်း ဟောနိုင်သည်)၊ အဝေလာယ- အချိန်မဲ့အခါမဲ့၌၊ ဝုဋ္ဌာပိယမာနဿ- ထစေအပ်သူ၏ (ဝါ) အထခိုင်းခံရသူ၏၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ- စိတ် တည်ငြိမ်မှုသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်နိုင်၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဥဋ္ဌာပနိယဘာဝေါ- အထခိုင်းခံရသူ၏အဖြစ်သည်၊ တတိယော- သုံးခုမြောက်အပြစ်တည်း၊ သီတုဏှာဒိ- ပဋိဿာတေန- အအေးအပူစသည်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့်၊ ကာယဿ- ခန္ဓာကိုယ် ကို၊ သုခုမာလကရဏဘာဝေါ- နူးညံ့သိမ်မွေ့အောင် ပြုရာရောက်သည်၏အဖြစ် သည်၊ စတုတ္ထော- လေးခုမြောက်အပြစ်တည်း၊ ဂေဟံ- ကျောင်းအဆောက်အဦထဲသို့၊

ပဝိဋ္ဌေန - ဝင်သူသည်။ ယံ ကိစ္ဆိ - အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ပါပံ - မကောင်းမှုကို၊ ကာတံ - ပြုခြင်းငှာ၊ သက္ကာ - စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ဂရဟာပဋိစ္စာဒနဘာဝေါ - ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ကို ဖုံးလွှမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော - ငါးခုမြောက်သော အပြစ်တည်း။ “မယံ - ငါပိုင်ကျောင်းသင်္ခမ်းတည်း”၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံစည်၍၊ ပရိဂ္ဂဟကရဏဘာဝေါ - စိတ်ထဲ၌ သိမ်းပိုက်မှုကို ပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော - ခြောက်ခုမြောက်အပြစ်တည်း၊ ဂေဟဿ - ကျောင်းအဆောက်အဦ၏၊ အတ္ထိဘာဝေါ နာမ - ရှိသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ သဒုတိယကဝါသော ဝိယ - အဖော်နှင့်အတူတကွ နေနေရခြင်းကဲ့သို့၊ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏)၊ ဣတိ - ကား၊ သတ္တမော - ခုနစ်ခုမြောက်သော အပြစ်တည်း၊ ဦကာမဂ္ဂုလဃရဂေါဠိကာဒီနံ - သန်း၊ ကြမ်းပိုး၊ အိမ်မြှောင်စသည်တို့နှင့်၊ (သဟယောဂတ္ထ၌ ဆဠိဝိဘတ်သက်ထားသည်)၊ သာဓာရဏတာယ - ဆက်ဆံနေရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟုသာဓာရဏဘာဝေါ - အများနှင့်ဆက်ဆံနေရသည်၏အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော - ရှစ်ခုမြောက်အပြစ်တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဣမေ အဋ္ဌ - ဤရှစ်ပါး ကုန်သော၊ အာဒီနဝေ - အပြစ်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ မဟာသတ္တောဘုရားလောင်းသည်၊ ပဏ္ဏာသာလံ - သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကို၊ ပဇေဟိ - ပယ်စွန့်တော်မူပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ၊ ပဇေဟိ ပဏ္ဏသာလက”န္တိ - အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ၊ ပဇေဟိ ပဏ္ဏသာလကဟူ၍၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ။

ဥပါဂမိ ရုက္ခမူလံ၊ ဂုဏေ ဒသဟုပါဂတန္တိ - ဥပါဂမိ ရုက္ခမူလံ၊ ဂုဏေ ဒသဟုပါဂတံဟူသည်ကား၊ ဆန္တံ - အမိုးကို (ဝါ) အမိုးရှိသော အဆောက်အဦကို၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ - ပယ်စွန့်၍၊ ဒသဟိ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဂုဏေဟိ - အကျိုးဂုဏ်တို့နှင့်၊ ဥပေတံ - ပြည့်စုံသော၊ ရုက္ခမူလံ - သစ်ပင်ရင်းသို့၊ ဥပဂတော - ကပ်ရောက်သည်၊ အသ္မိ - ဖြစ်၏။ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝဒတိ - မိန့်တော်မူ၏၊ တတြ - ထိုသစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်နေထိုင်ရခြင်း၌၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဂုဏာ - အကျိုးဂုဏ်တို့သည်၊ ဣမေ - ဤသည်တို့တည်း၊ အပ္ပသမာရမ္ဘတာ - ကောင်းစွာ အားထုတ်ပြုလုပ်စရာ နည်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဧကော - တစ်ခုသော၊ ဂုဏော - အကျိုးဂုဏ်တည်း၊ ဟိ - မှန်၏၊ တတ္ထ - ထိုသစ်ပင်ရင်းသို့၊ ဥပဂမနမတ္တကမေဝ - ချဉ်းကပ်ရုံမျှသက်သက်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ (ဝိညာယတိ - သိအပ်၏)၊ အပ္ပဋ္ဌိဇ္ဇေနတာ - ရှင်းလင်းသုတ်သင်စရာမလိုသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဒုတိယော - နှစ်ခုမြောက်အကျိုးဂုဏ်တည်း၊ ဟိ - မှန်၏၊ တံ - ထိုသစ်ပင်ရင်းသည်၊ သမ္ပဋ္ဌမ္ပိ - တံမြက်စည်းလှဲအပ်သော်လည်းကောင်း၊ အသမ္ပဋ္ဌမ္ပိ - တံမြက်စည်းမလှဲအပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂ -

ဖာသုကံ- နေထိုင်သုံးစွဲဖို့ရန် ချမ်းသာလွယ်ကူသည်။ ဟောတိယေဝ- ဖြစ်သည်သာ တည်း။ အနုဋ္ဌာပနီယဘာဝေါ- အထခိုင်းမခံရသည်၏အဖြစ်သည်။ တတိယော- သုံးခုမြောက်အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ဂရဟံ- ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ကို၊ နပ္ပဋိစ္ဆာဒေတိ- မဖုံးကွယ်နိုင်၊ ဟိ- မှန်၏။ တတ္ထ- ထိုသစ်ပင်ရင်း၌၊ ပါပံ- မကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တော- ပြုသူ သည်။ လဇ္ဇတိ- ရှက်ရတတ်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဂရဟာယ- ကဲ့ရဲ့ဖွယ်၏။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ- မဖုံးကွယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထော- လေးခုမြောက်အကျိုး ဂုဏ်တည်း။ အဗ္ဘောကာသဝါသော ဝိယ- လွင်တီးခေါင်၌ နေရခြင်းကဲ့သို့၊ ကာယံ- ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ န သန္တမ္ဘတိ- မတောင့်တင်းစေ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ကာယဿ- ခန္ဓာ ကိုယ်၏။ အသန္တမ္ဘနဘာဝေါ- မတောင့်တင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော- ငါးခု မြောက် အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ပရိဂ္ဂဟကာရဏာဘာဝေါ- သိုမှီးသိမ်းပိုက်မှုပြုစရာ မလိုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော- ခြောက်ခုမြောက်အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ဂေဟာလယ- ပဋိက္ခေပေါ- အဆောက်အဦ၏အပေါ်၌ စွဲလမ်းတပ်မက်မှုကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ သတ္တမော- ခုနစ်ခုမြောက်သော အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ဗဟုသာဓာရဏေ- အများနှင့် သက်ဆိုင်ပတ်သက်နေသော၊ ဂေဟေဝိယ- အိမ်၌ကဲ့သို့၊ “နံ- ထိုအိမ်ကို၊ ပဋိဇဇို- သာမိ- သုတ်သင်ရှင်းလင်းအံ့၊ (တုမေ- သင်တို့သည်။) နိက္ခမထ- ထွက်ကြကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ နိဟရဏကာဘာဝေါ- နှင်ထုတ်ရခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော- ရှစ်ခုမြောက်အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ဝသန္တဿ- နေထိုင်ရသူ၏။ သပ္ပိတိက- ဘာဝေါ- နှစ်သက်မှုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နဝမော- ကိုးခုမြောက်အကျိုးဂုဏ်တည်း။ ရုက္ခမူလသေနာသနဿ- သစ်ပင်ရင်း ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၏။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ- ရောက်ရာရောက်ရာအရပ်၌၊ သုလဘတာယ- ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန- ပေက္ခာဘာဝေါ- ငဲ့ကွက်မှုမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒသမော- ဆယ်ခုမြောက်အကျိုးဂုဏ် တည်း။ ဣတိ ဣမေ ဒသဂုဏေ- ဤအကျိုးဂုဏ်ဆယ်ပါးတို့ကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင် ရ၍၊ ရုက္ခမူလံ- သစ်ပင်ရင်းသို့၊ ဥပဂတော- ကပ်ရောက်သည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- မိန့်တော်မူ၏။

ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္တကာနိ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဣမာနိ ကာရဏာနိ- ဤအကြောင်းအရာတို့ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ- ကောင်းစွာ မှတ်သား၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ၌၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်း အလို့ငှါ၊ ဂါမံ- ရွာသို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားလောင်း အား၊ သမ္ပတ္တဂါမေ- ဆွမ်းခံရောက်လာသော ရွာ၌၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ မဟန္တေန-

ကြီးစွာသော၊ ဥဿာဟေန- အားထုတ်မှုဖြင့်၊ ဘိက္ခံ- ဆွမ်းစသော အာဟာရကို၊ အဒံသု- ပေးလှူကုန်ပြီ။ သော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဘတ္တကိစ္စံ- ဆွမ်းစားမှုကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းသို့၊ အာဂမ္မ- လာရောက်၍၊ နိဿိဒိတွာ- ထိုင်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ အာဟာရံ- အစာအာဟာရကို၊ လဘာမိ- ရ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်၊ န- မဟုတ်၊ (အောက်မူကွဲ၌ န လဘာမိ-ဟု ရှိ၏၊ မရ-ဟု ပေးလေ)၊ ဧသ ဧသော သိနိဒ္ဓါဟာရော နာမ- ဤနူးညံ့သော အစာအာဟာရမည်သည်၊ မာနမဒပုရိသမဒေ= မာနဖြင့် ယစ်မူးခြင်း၊ ယောက်ျားအဖြစ်ကို မှီ၍ ယစ်မူးခြင်းတို့ကို၊ ဝဗေတိ- တိုးပွားစေတတ်၏၊ အာဟာရမူလကဿ- အစာအာဟာရလျှင် အရင်းခံရှိသော၊ ဒုက္ခဿ စ- ဆင်းရဲမှု၏လည်း၊ အန္တော- အဆုံးသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝါပိတ- ရောပိတဓညနိဗ္ဗတ္တကံ- ရိတ်အပ်၊ စိုက်ပျိုးအပ်သည့် စပါးမှဖြစ်သော၊ အာဟာရံ- အစာအာဟာရကို၊ ပဗေတိတွာ- ပယ်စွန့်၍၊ ပဝတ္တဖလဘောဇနော- သူ့အလိုအလျောက် ကြွေကျသော သစ်သီးတည်းဟူသော အစာအာဟာရရှိသူသည်၊ ယန္တုန ဘဝေယျံ- အကယ်၍ ဖြစ်ရပါမူကောင်းလေစွ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တထာ ကတွာ- ထိုကြံစည်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်၍၊ ဃဋ္ဌေန္တော- စေ့ဆော်လတ်သော်၊ ဝါယမန္တော- အားထုတ်ကြိုးစားလတ်သော်၊ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေယေဝ- ခုနစ်ရက်အတွင်း၌သာလျှင်၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော စ- သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာယော စ- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဝါပိတံ ရောပိတံ ခဉ် ။ပ။ အဘိညာဗလပါပုဏိ” န္တိ- ဝါပိတံ ရောပိတံ ခဉ် ။ပ။ အဘိညာဗလပါပုဏိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ (ဤဂါထာတို့၏ အနက်များကို ရှေ့၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

ဧဝံ- ဤသို့၊ အဘိညာဗလံ- အဘိညာဉ်အားအစွမ်းသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ သုမေဓတာပသေ- သုမေဓရသေသည်၊ သမာပတ္တိသုခေန- သမာပတ်ချမ်းသာဖြင့်၊ ဝီတိနာမေန္တေ- အချိန်ကို ကုန်လွန်စေလတ်သော်၊ ဒီပင်္ကရော နာမ- ဒီပင်္ကရာမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ ပဋိသန္ဓိဇာတိဗောဓိဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေသု- ပဋိသန္ဓေနေတော်မူရာအခါ၊ ဖွားမြင်တော်မူရာအခါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူရာအခါ၊ ဓမ္မစကြာတရားဟောတော် မူရာအခါတို့၌၊ သကလာပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသသဟဿိလောက-

ဓာတု - တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်။ သံကမ္မိ - မြင့်တက်မြင့်တက်၍ (အရှေ့အနောက် မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက်) ကောင်းစွာလှုပ်ပြီ။ သမ္မကမ္မိ - မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက် (တောင်မြောက် မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက်) ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် လှုပ်ပြီ။ သမ္မဝေဓိ - အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းယိုင်ကာ လွန်စွာတုန်လှုပ်ပြီ။ မဟာဝိရဝံ - ကြီးကျယ်စွာသော အသံကို။ ရဝိ - အော်မြည်ပြီ။ ဒွတ္တိသ - သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ - ရှေ့ ပြေးနိမိတ်တို့သည်။ ပါတုရဟေသု - ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီ။ သုမေဓတာပသော - သုမေဓ ရသေ့သည်။ သမာပတ္တိသုခေန - သမာပတ်ချမ်းသာဖြင့်၊ ဝီတိနာမေန္တော - ကျော်လွန် စေလတ်သော်၊ တံ သဒ္ဓံ - ထိုမြေတုန်လှုပ်သံ၊ ကြီးစွာသောအသံကို၊ နေဝ အသောသိ - မကြားလိုက်သည်သာတည်း၊ တာနိ စ နိမိတ္တာနိ - ထိုနိမိတ်တို့ကိုလည်း၊ န အဒ္ဓသ - မမြင်လိုက်ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “ဧဝံ မေ သိဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ ။ပ။ ဈာနရတိသမပ္ပိတော” တိ - ဧဝံ မေ သိဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ ။ပ။ ဈာနရတိသမပ္ပိတော - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဧဝံ - ဤသို့၊ မေ - ငါသည်၊ သာသနေ - ဝိဝေကစိတ်ကောင်း ရှိကြညောင်းသည့် သူတော်ကောင်းတို့အဆုံးအမ၌၊ သိဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ - အဘိညာဉ်ငါးရပ် တရားမြတ်၌ ကိန်းဝပ်ပြီးမြောက် သိဒ္ဓိပေါက်စဉ်၊ ဝသီဘူတဿ - လေ့ကျင့်အပ်ပြီးသော ဝသီဘော်သို့ ကပ်ရောက်သူဖြစ်၍ဖြစ်စဉ်၊ လောကနာယ ကော - လောက၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော၊ ဒီပင်္ကရော နာမ - ဒီပင်္ကရာမည် တော်မူသော၊ ဇိနော - ကိလေသာမှန် သူပုန်းရန်ကို ပယ်လုန်သတ်ခွင်း အောင်မြင်ခြင်းရှိ တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ - ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာပြီ။

ဈာနရတိသမပ္ပိတော - သမာပတ်ချမ်းသာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းသို့ ကောင်းစွာ ရောက်နေသော၊ (အဟံ - ငါသည်)၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ စ - ပဋိသန္ဓေယူစဉ်၌လည်းကောင်း၊ ဇာယန္တေ စ - မိခင်၏ဝမ်းကြာတိုက်မှ ဖွားမြင်လာစဉ်၌လည်းကောင်း၊ ဗုဇ္ဈန္တေ စ - အတုမရှိမြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်စဉ်၌ လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒေသနေ စ - ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူစဉ်၌လည်း ကောင်း၊ စတုရော - လေးပါးကုန်သော၊ နိမိတ္တေ - မြေငလျင်ကြီးစွာလှုပ်ခြင်းစသော ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့ကို၊ နာဒ္ဓသံ - မမြင်လိုက်ရပြီ။

တသ္မိံ ကာလေ - ထိုအချိန်အခါ၌၊ စတူဟိ ခီဏာသဝသတသဟဿေဟိ - လေးသိန်းကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော - ခြံရံထားသော၊ ဒီပင်္ကရဒသ - ဗလော - ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်သည်၊ (တနည်း) ဒီပင်္ကရဒသဗလော - ဒီပင်္ကရာဘုရား

ရှင်ကို၊ (ပရိဝုတော-၌ စပ်)၊ စတုဟိ ခီဏာသဝသတသဟဿေဟိ- လေးသိန်းကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်တို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်၊(ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်သဖြင့်၊ စာရိကံ- ခရီးဒေသစာရိကို၊ စရမာနော- လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ ရမ္မံ နာမ- ရမ္မမည်သော၊ နဂရံ- မြို့သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ- သုဒဿနကျောင်းတော်ကြီး၌၊ ပဋိဝသတိ- နေတော်မူ၏။ ရမ္မနဂရဝါသိနော- ရမ္မမြို့သူ မြို့သားတို့သည်၊ “ဒီပင်္ကရော- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ သမဏိဿရော- ရဟန်းတို့ကို အစိုးရတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ ပရမာဘိသမ္မောဓိ- အလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော- ဖြစ်စေ(လည်စေ)အပ်ပြီးသော မြတ်သောတရားတည်းဟူသော စက်ရှိသည် (ဝါ) ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်သဖြင့်၊ စာရိကံ- ခရီးဒေသစာရိကို၊ စရမာနော- လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ရမ္မနဂရံ- ရမ္မမြို့သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ- ၌၊ ပဋိဝသတိ ကိရ- နေထိုင်သီတင်းသုံးတော်မူသတုံ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ သပ္ပိနဝနီတာဒိနိ- ထောပတ်၊ ဆီဦးအစရှိကုန်သော၊ ဘောသဇ္ဇာနိ စေဝ- ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုတ္တာဒနာနိ စ- ဝတ်ရုံစရာ အဝတ်သင်္ကန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ- နံ့သာ၊ ပန်းစသည် လက်၌ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ ဓမ္မော- တရားတော်သည်၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ သံဃော- သံဃာတော်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တန္နိန္ဒာ- ထိုဘုရား၊ တရား၊

၁။ ဒီပင်္ကရဒသဗလော ။ပ။ ပရိဝုတော= ပရိဝုတော-၌ ပရိ✓ဝရ+တ ဖြင့် ရုပ်ပြီးထား၏။ တပစ္စည်း ကံဟောတည်း။ ဒီပင်္ကရဒသဗလော-ကို “သည်”ပေးပါက ပဋိဝသတိ-၌ စပ်၍ “လေးသိန်းကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်တို့ဖြင့် ခြံရံထားသော ဘုရားရှင်သည် နေ၏” ဟု ပြန်ဆိုရာ၏။ ဒီပင်္ကရဒသဗလော-ကို “ကို” ဟု ပေးပါက ပရိဝုတော-၌ စပ်၍ “လေးသိန်းကုန်သော ရဟန္တာတို့သည် ခြံရံအပ်သော ဘုရားရှင်”ဟု ပြန်ဆိုပါ။

၂။ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ။ ။ ဂန္ဓမာလာဒယော ဟတ္ထေသု ဧတေသန္တိ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ။ “ဆတ္တပါဏိ” စသော ပုဒ်များကဲ့သို့ သမာသ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်အရမတူသောကြောင့် ဒွိပဒဘိန္နာဓိကရဏ ဗဟုဗွိသမာသ်ပုဒ်ဟု မှတ်ယူရာ၏။ ဂန္ဓမာလာဒိ အရ နံ့သာပန်းစသည်ကို ရ၏။ ဟတ္ထအရကား လက်ကို ရ၏။ ဤကဲ့သို့ အရမတူရာ၌ ဒွိပဒဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဗွိသမာသ်ဝိဂ္ဂဟ ပြုရ၏။

သံဃာရှိရာသို့ ညွတ်ကုန်သည်။ တပွေဇာ- ထိုဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရှိရာသို့ ကိုင်းကုန်သည်။ တပုတ္တရာ- ထို ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာရှိရာသို့ ရှိုင်းကုန်သည်။ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ဝန္တိတ္တာ- ရှိခိုး၍၊ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ- နံ့သာ၊ ပန်းစသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇေတ္တာ- ပူဇော်၍၊ ဧကမန္တိ- သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်၌၊ နိသိန္နာ- ထိုင်ကုန်လျက်၊ ဓမ္မဒေသနံ- ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ သုတ္တာ- နာကြား၍၊ သွာတနာယ- နက်ဖြန် နံနက်၊ အရုဏ်တက်၌ ထက်မြက်ခိုင်ခံ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှုပီတိပါမောဇ္ဇအကျိုးငှါ၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ပက္ကမိသု- ဖဲခွါသွား ကုန်ပြီ။

တေ- ထိုမြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ့၌၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ သဇ္ဇေတွာ- စီမံ၍၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ အလင်္ကရိတွာ- တန်ဆာဆင်၍၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ အာဂမနမဂ္ဂံ- ကြွတော်မူလာမည့်လမ်း ကို၊ အလင်္ကရေန္တာ- တန်ဆာဆင်ကုန်လတ်သော်၊ ဥဒကဘိန္နဋ္ဌာနေသု- ရေဖျက်ထား သည့် လမ်းနေရာတို့၌၊ ပံသုံ- မြေမှုန့်ကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍ (မြေဖို့၍)၊ သမံ- ညီအောင်၊ ဘူမိတလံ- မြေအပြင်ကို၊ ကတွာ- ပြ၍၊ ရဇတပဇ္ဇဝဏ္ဏံ- ငွေပြားအဆင်း ရှိသော၊ ဝါလုကံ- သဲကို၊ အာကိရန္တိ- သွန်းလောင်းကုန်၏၊ လာဇေ စေဝ- ပေါက် ပေါက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖါနိ စ- ပန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိကိရန္တိ- ကြဲဖြန့် ကုန်၏၊ နာနာဝိရာဂေဟိ- အမျိုးမျိုးသော တပ်မက်ဖွယ်အရောင်တို့ဖြင့် ဆိုးထားအပ် ကုန်သော၊ ဝတ္ထေဟိ- အဝတ်အထည်တို့ဖြင့်၊ ဓဇပဋ္ဌာကေ- တံခွန်အလံတို့ကို၊ ဥဿာပေန္တိ- စိုက်ထူစေကုန်၏၊ ကဒလိယော စေဝ- ငှက်ပျောပင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏဃဋ္ဌပန္တိယော စ- ရေပြည့်အိုးအစဉ်အတန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ- တည်စေကုန်၏၊ တသ္မိံ ကာလေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ သုမေဓတာပသော- သုမေဓရသေ့ သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အဿမပဒါ- သင်္ခန်းကျောင်းမှ၊ အာကာသံ- ကောင်းကင် သို့၊ ဥဂ္ဂန္တာ- ပျံတက်၍၊ တေသံ မနုဿာနံ- ထိုလူတို့၏၊ ဥပရိဘာဂေန- အထက် အဖို့ဖြစ်သော၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားလတ်သော်၊ ဟဋ္ဌ- တုဋ္ဌေ- ရွှင်လန်းနှစ်သက်နေကုန်သော၊ တေ မနုဿေ- ထိုလူတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ ၍၊ “ကာရဏံ- အကြောင်းသည်၊ ကိ န ခေါ- အဘယ်နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အာကာသတော- ကောင်းကင်မှ၊ ဩရုယု- သက်ဆင်း၍၊ ဧကမန္တိ- သင့်တင့်လျောက် ပတ် တစ်ခုသောအရပ်၌၊ ဌိတော- ရပ်လျက်၊ မနုဿေ- လူတို့ကို၊ “အမ္ဘော-

အမောင်တို့၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ကဿ- ဘယ်သူအတွက်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊
ဝိသမံ- မညီညာသော၊ မဂ္ဂ- လမ်းကို၊ အလင်္ကရေထ- တန်ဆာဆင်နေကြသနည်း၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ပစ္စန္တဒေသဝိသယေ ။ပ။
အဉ္ဇသံ ဝဋ္ဋမာယန”န္တိ- ပစ္စန္တဒေသ ဝိသယေ ။ပ။ အဉ္ဇသံ ဝဋ္ဋမာယနဟူ၍၊
ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ တထာဂတံ- ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်ကို၊ ပစ္စန္တဒေသ-
ဝိသယေ- မဇ္ဈိမဒေသအစွန်အဖျားကျသည့် မြတ်ဌာန၌၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်၍၊
တဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ အာဂမနံ- ကြွလာထိုက် ကြွလာအပ်သော၊ မဂ္ဂ- လမ်းခရီး
ကို၊ တုဋ္ဌမာနသာ- ဝမ်းသာရွှင်ပြ နှစ်သက်သော စိတ်နှလုံးရှိကြသူတို့သည်၊ သော-
ဓေန္တိ- ရှင်းလင်းသုတ်သင်ကြကုန်၏။

အဟံ- ငါသုမေသည်၊ တေန သမယေန- ထိုအချိန်အခါ၌၊ သကဿမာ-
မိမိ၏ သင်္ခမ်းကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ဝါကစီရာနိ- လျှော်တေအဝတ်တို့ကို၊
ဓုနန္တော- ခါလျက်၊ အဗ္ဗရေ- ကောင်းကင်၌၊ ဂစ္ဆာမိ- ပျံသွား၏။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဝေဒဇာတံ- ဖြစ်သော သောမနဿရှိသော (လွန်စွာဖြစ်
သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိသော၊) တုဋ္ဌဟဋ္ဌံ- ချမ်းသာသဖြင့် နှစ်သက်ရွှင်လန်း၍နေသော၊
ပမောဒိတံ- ဝမ်းသာ၍နေသော၊ ဇနံ- ရမ္မမြို့သူမြို့သားလူအပေါင်းကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်
ရ၍(ဝါ) မြင်ရသောကြောင့်၊ ဂဂနာ- ကောင်းကင်မှ၊ ဩရောဟိတွာန- သက်ဆင်း၍၊
တာဝဒေဝ- သက်ဆင်းပြီးရာ ထိုဓဏ၌သာလျှင်။

မဟာဇနော- များလှသောင်းသောင်း လူအပေါင်းသည်၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော- စိတ်
ချမ်းသာလျက် နှစ်သက်ရွှင်လန်း၍ နေသည်၊ ပမုဒိတော- ပါမောဇ္ဇလွမ်း ဝမ်းသာနေ
သည်၊ ဝေဒဇာတော- လွန်စွာဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊
မဂ္ဂ- လမ်းကို၊ သောဓေတိ- ရှင်းလင်းနေ၏၊ ကိံ ကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊
သောဓေတိ- ရှင်းလင်းသနည်း၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှါ၊
သောဓေတိ- နည်း၊ ဤပါဠိရပ်တို့ကား အဋ္ဌကထာထည့်ပါဠိများတည်း၊) မဂ္ဂေါ
အဉ္ဇသံ ဝဋ္ဋမာယနံ- မဂ္ဂ၊ အဉ္ဇသံ၊ ဝဋ္ဋမ၊ အာယနဟု အမျိုးမျိုးခေါ်ဆိုအပ်သော
လမ်းကို၊ ကဿ- အဘယ်သူအတွက်၊ သောဓိယတိ- သုတ်သင်ရှင်းလင်းအပ်သနည်း၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ (ဣတိ-အကြေကြံပါ)၊ မနုဿေ- လူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။

မနုဿာ- လူတို့သည်၊ “ဘန္တေ သုမေဓ- အရှင်ဘုရားသုမေဓ၊ တံ- အရှင်
ဘုရားသည်၊ န ဇာနာသိ- မသိသေးယောင်တကား၊ ဒီပင်္ကရေ- ဒီပင်္ကရမည်သော၊

ဒသဗလော- ဆယ်ပါးသော အားအစွမ်းရှိတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်။ သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်တော်မူ၍၊ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော^၁- ဖြစ်စေအပ်ပြီး (ဟောအပ်ပြီးသော) မြတ်သောတရားတည်းဟူသော စက်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ စာရိကံ- ဒေသစာရိကို၊ စရမာနော- လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ နဂရံ- မြို့တော်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ- သုဒဿနကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ ပဋိဝသတိ- သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ နိမန္တယိမှ- ပင့်ဖိတ်ကုန်ပြီ၊ ဘဂဝတော- ဣဿရိယ စသည်ခြောက်စုံ ဘုန်းတော်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ တဿ ဗုဒ္ဓဿ- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ ဧတံ အာဂမနမဂ္ဂံ- ကြွတော်မူမည့် ဤလမ်းကို၊ အလင်္ကရေမ- တန်ဆာဆင်ပါကုန်၏ (ပြုပြင်နေပါကုန်၏)။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သုမေဓတာပသော- သုမေဓရသေ့သည်။ “လောကေ- လောက၌၊ ဗုဒ္ဓေါတိ ခေါ- ဘုရားဟူသော၊ ဃောသမတ္တကမ္မိ- အသံမျှကိုလည်း၊ ဒုလ္လဘံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ (ဝါ) ကြားရဖို့ရန် မလွယ်ကူချေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ- ဘုရားဖြစ်တော်မူလာခြင်းကို၊ (ဒုလ္လဘော- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်၏၊ ရဖို့ရန် ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်သည်)၊ ပဂေဝ- ဆိုဖွယ်ရာ အဘယ်မှာ လိုပါတော့အံ့နည်း၊ (အတိဒုလ္လဘောယေဝ- ရဖို့ရန် အလွန်ခက်ခဲတော့သည်သာတည်း)၊ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ ဣမေဟိ မနုဿေဟိ- ဤလူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏အတွက်၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ အလင်္ကရိတုံ- တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ။ သော- ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ တေ မနုဿေ- ထိုလူတို့ကို၊ “ဘော- အမောင်တို့၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ဧတံ မဂ္ဂံ- ဤလမ်းကို၊ ဗုဒ္ဓဿ- ဘုရားရှင်အတွက်၊ သစေ အလင်္ကရေထ- အကယ်၍ တန်ဆာဆင်ကုန်ငြားအံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု- ဤသို့တန်ဆာဆင်ကုန်လတ်သော်)၊ မယုမ္မိ- ငါအတွက်လည်း၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဩကာသံ- နေရာကို၊ ဒေထ- ပေးကြပါကုန်၊ အဟမ္မိ- ငါသည်လည်း၊ တုမေဟိ- သင်တို့နှင့်၊

၁။ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော= ဓမ္မော စ သော စက္ကန္တာတိ ဓမ္မစက္ကံ= တရားတည်းဟူသော စက်၊ ပဝတ္တာပိယိတ္တာတိ ပဝတ္တံ၊ ပ✓ဝတု+ဏေ+တ၊ ဝတ္တန အာဝတ္တနေ- ဖြစ်ခြင်း၊ ချာချာလည်ခြင်းတို့၌။ ကာရိတ်ပစ္စည်းအကြေကြံ၊ “ဖြစ်စေ(ဟောအပ်) လည်စေအပ်သော၊ ဓမ္မစက္ကံ၌စပ်။ ပဝတ္တံ ဝရံ ဓမ္မစက္ကံ ယေန ဘဂဝတာတိ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော= ဖြစ်စေအပ်သော မြတ်သောတရားတည်းဟူသော စက်ရှိသော ဘုရားရှင်။ တိပဒဗဟုဗ္ဗိသမာသ်ပုဒ်တည်း။

သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ မဂ္ဂ- လမ်းကို၊ အလင်္ကရိဿာမိ- တန်ဆာဆင်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။ တေ- ထို လူတို့သည်။ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပါပြီဟူ၍၊ သမ္ပဋိစ္စိတွာ- လက်ခံ၍၊ “သုမေဓတာပသော- သုမေဓရသေ့သည်၊ ဣဒ္ဓိမာ- တန်ခိုးရှိ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာနန္ဒာ- သိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဥဒက- ဘိန္နောကာသံ- ရေဖျက်အပ်(ဗွက်ထနေ)သော အရပ်ကို၊ (ဘိဇ္ဇတေ ဧတ္တာတိ ဘိန္နော၊ ✓ဘိဒ+တ၊ ဘိန္နော ဩကာသော ဘိန္နောကာသော၊ ဥဒကေန ဘိန္နောကာသော ဥဒကဘိန္နောကာသော၊ တံ ဥဒကဘိန္နောကာသံ)၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ “တွံ- သင်သည်၊ ဣမံ ဌာနံ- ဤအရပ်ကို၊ အလင်္ကရောဟိ- တန်ဆာဆင်ပါလော့။” ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ အဒံသု- ပေးကုန်ပြီ။ သုမေဓော- သုမေဓရသေ့သည်၊ ဗုဒ္ဓါ- ရမ္မဏံ- ဘုရားတည်းဟူသော အာရုံရှိသော၊ ပီတိ- ပီတိကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဣမံ ဩကာသံ- ဤအရပ်ကို၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ အလင်္ကရိတုံ- မြေကိုပြုပြင် တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အလင်္ကတော- တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ မံ- ငါ(၏စိတ်)ကို၊ န ပရိ- တောသေဿတိ- နှစ်ခြိုက်စေလိမ့်မည် မဟုတ်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မယာ- ငါသည်၊ ကာယဝေယျာဝစ္စံ- ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အားထုတ်မှုကို (ဗျာဝဋ္ဌဿ ကမ္မံ (ဘာဝေါ) ဝေယျာဝစ္စံ၊ ဗျာဝဋ္ဌပုဒ် + ဣပစ္စည်း၊ အားထုတ်ကြောင်းစေတနာကို ကောက်ပါ၊ ကာယေန ဝေယျာဝစ္စံ ကာယဝေယျာဝစ္စံ)၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ (စိန္တေတွာ- ကြံစည်ပြီး၍)၊ ပံသု- မြေမှုန့်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ တသ္မိံ ပဒေသေ- ထိုအရပ်၌၊ ပက္ခိပိ- သွန်းလောင်းပြီး။

တဿ- ထိုသုမေဓရသေ့၏၊ တသ္မိံ- ထိုဗွက်ထနေသော နေရာကို၊ အနိဋ္ဌိတေ ယေဝ- လမ်းကိုပြုပြင် တန်ဆာဆင်၍ မပြီးဆုံးအပ်သေးမီပင်လျှင်၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလော- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည် (ဝါ) ကို၊ မဟာနဘာဝါနံ- တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော၊ ဆဋ္ဌဘိညာနံ- အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးရှိကုန်သော၊ ဒီဏာသဝါနံ- ရဟန္တာမထေရ်တို့၏၊ စတူဟိ သတသဟဿေဟိ- လေးသိန်းတို့ဖြင့် (ဝါ) တို့သည်၊ ပရိဂုတော- ခြံရံအပ် သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဒေဝတာသု- နတ်တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓမာလာဒီဟိ- နတ်၌ဖြစ် သော နံ့သာ၊ ပန်းတို့ဖြင့်၊ ပူဇယန္တာသု- ပူဇော်ကုန်လတ်သော်၊ ဒိဗ္ဗတုရိယေဟိ- နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာတို့ဖြင့်၊ ဝဇ္ဇန္တာသု- တီးမှုတ်ကုန်လတ်သော် (ဝါဒေန္တိတိ ဝဇ္ဇန္တာ၊ ✓ဝဒ+ဏေ+အန္တ၊ ဝဒဓာတ်ကို ဝဇ္ဇ ပြု၊ ဏေပစ္စည်းကျေ)၊ ဒိဗ္ဗသင်္ဂီတေသု- နတ်၌ဖြစ်သော စုပေါင်းသီဆိုမှုတို့သည်၊ ပဝတ္တေန္တေသု- ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊

မနုဿေသု - လူတို့သည်။ မာနုသကေဟိ - လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော (မနုဿာနံ ဣဒံ မာနုသကံ၊ တေဟိ မာနုသကေဟိ)၊ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ စေဝ - နံသာ၊ ပန်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တုရိယေဟိ စ - တုရိယာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇယန္တေသု - ပူဇော် ကုန်လတ်သော်၊ အနောပမာယ - မနှိုင်းယှဉ်အပ်၊မနှိုင်းယှဉ်ထိုက်သော၊ ဗုဒ္ဓလီလာယ - ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်စံပယ်တော်မူခြင်းဖြင့်၊ မနောသိလာတလေ - ဆေးဒါန်းမြင်း သီလာအပြင်၌၊ ဝိဇ္ဇမ္မမာနော - ကွန့်မြူးနေသော၊ သီဟော ဝိယ - ခြင်္သေ့ကဲ့သို့၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ - အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ တံ မဂ္ဂံ - ထို လမ်းသို့၊ ပဋိပဇ္ဇိ - ကြွတော်မူပြီ၊ သုမေဓတာပသော - သုမေဓရသေ့သည်၊ အက္ခိနိ - မျက်စိတို့ကို၊ ဥမ္မိလေတွာ - ဖွင့်၍၊ အလင်္ကတမဂ္ဂေန - တန်ဆာဆင်ထားအပ်သောလမ်း ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တဿ - ကြွတော်မူလာသော၊ ဒသဗလဿ - ဘုရားရှင်၏ (အတ္တဘာဝံ-၌ စပ်)၊ ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ - သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ် တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ အသီတိယာ - ရှစ်ဆယ်သော၊ အနုဗျဉ္ဇနေဟိ - လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့်၊ အနုရန္တိတံ - တင့်တယ်တောက်ပခြယ်သ အပ်သော၊ ဗျာမပ္ပဘာယ - တစ်လံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရောင်ခြည်တော်အဝန်းဖြင့်၊ သမ္ပရိဂါရိတံ - ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းရံ(ခြံရံ)အပ်သော၊ မဏိဝဏ္ဏဂဂနတလေ - ပတ္တမြားအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ကောင်းကင်ပြင်၌၊ နာနပ္ပကာရာ - အထူး ထူးအပြားပြားကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ - လျှပ်စစ်နွယ်တို့ကဲ့သို့၊ အာဝေဠာဝေဠဘူတာ စေဝ - အသွယ်လိုက် အသွယ်လိုက်လည်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ယုဂဠယုဂဠဘူတာ စ - အစုံလိုက်အစုံလိုက်လည်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော - ဘုရား ရှင်၏ တခဲနက်သော ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေန္တံ - လွှတ်တော်မူ သော၊ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ - အဆင်းတော်၏ တင့်တယ်လှပသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော (သုဘဂဿ ဘာဝေါ သောဘဂ္ဂံ၊ သုဘဂပုဒ်+ဏျပစ္စည်း၊ သောဘဂ္ဂံ ပတ္တံ သောဘဂ္ဂ- ပတ္တံ၊ ရူပဿ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ)၊ အတ္တဘာဝံ - အတ္တဘောကို၊ ဩလောကေတွာ - ကြည့်၍၊ “အဇ္ဇေ - ယနေ၊ မယာ - ငါသည်၊ ဒသဗလဿ - ဘုရားရှင်အား၊ ဇီဝိတပရိစ္ဆာဂံ - အသက်စွန့်မှုကို၊ ကာတုံ - ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့် ၏၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ ကလလံ - ရွံ့ညွှန်ကို၊ မာ အက္ကမိ - မနင်းပါစေနင့်၊ ပန - စင်စစ်သော်ကား၊ မဏိဖလကသေတုံ - ပတ္တမြားပျဉ်ခင်းတံတားကို၊ အက္ကမန္တော ဝိယ - နင်းရဘိသကဲ့သို့၊ စတူဟိ ဒီဏာသဝသတသဟဿေဟိ - ရဟန္တာအရှင်မြတ် လေးသိန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - အတူတကွ၊ မမ - ငါ၏၊ ပိဋ္ဌိံ - ကျောက်ကုန်းကို၊ မဒ္ဒမာနော -

နင်းလျက်၊ ဂစ္ဆတု - ကြွတော်မူပါစေ၊ တံ - ထိုသို့ ငါ့ကျောက်ကုန်းကို နင်းလျက်ကြွ
တော်မူခြင်းသည်၊ မေ - ငါ၏၊ ဒီဃရတ္တံ - ရှည်ကြာသော ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ -
အစီးအပွားအလိုငှါ၊ သုခါယ - ချမ်းသာခြင်းငှါ၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ “ဣတိ-
ဤသို့တွေး၍၊ ကေသေ - ဆံပင်တို့ကို၊ မောစေတွာ - လွတ်စေ၍ (ဝါ) လွတ်၍
(သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဖြေ၍ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)၊ အဇိနစမ္မဇဇောမဏ္ဍလဝါကစီရာနိ - သစ်နက်ရေ၊
ဆံကျစ်ဝန်း၊ လျော်တေအဝတ်တို့ကို၊ ကာဠဝဏ္ဏေ - မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော၊
ကလလေ - ရွံ့ညွန်၌၊ ပတ္တရိတွာ - ဖြန့်ခင်း၍၊ မဏိဖလကသေတု ဝိယ - ပတ္တမြားပျဉ်
ခင်းထားအပ်သော တံတားကဲ့သို့၊ ကလလပိဋေ - ရွံ့ညွန်အပြင်၌၊ နိပဇ္ဇိ - ဝမ်းလျား
မှောက်လျက် လျောင်းတော်မူပြီ။ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု
။ပ။ ဟိတာယ မေ ဘဝိဿတိ”တိ - တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု ။ပ။ ဟိတာယ
မေ ဘဝိဿတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ မေ - ငါသည်၊ ပုဋ္ဌာ - မေးအပ်ကုန်သော၊ တေ -
လမ်းပြင်နေသူ ထိုလူတို့သည်၊ ဝိယာကံသု - ဖြေဆိုကုန်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ဖြေဆို
ကုန်သနည်း)၊ “ဗုဒ္ဓေါ - သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ကိုယ်ကားသိမြင် ဝေနေခွင်
ကို သိမြင်စေတော်မူသော၊ အနုတ္တရော - အတုမရှိ မြတ်သော၊ လောကနာယကော -
လောကသုံးပါး ဝေနေများ၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်တော်မူသော၊ ဒီပင်္ကရော
နာမ - ဒီပင်္ကရမည်သော၊ ဇိနော - ဘုရားရှင်သည်၊ လောကေ - လောကသုံးခွင် ဘုံ
အပြင်ဝယ်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿ - ထိုဒီပင်္ကရမြတ်စွာဘုရား၏၊ (အတ္ထာယ -
အကျိုးငှါ)၊ မဂ္ဂေါ အဉ္စသံ ဝဠုမာယနံ - မဂ္ဂ၊ အဉ္စသ၊ ဝဠုမ၊ အာယနဟု ခေါ်ဝေါ်
သုံးစွဲအပ်သော လမ်းကို၊ (အမေဟိ - ငါတို့သည်)၊ သောဓိယတိ - ရှင်းလင်းသုတ်သင်
အပ်ပါ၏။

တာဝဒေဝ - လမ်းပြင်နေသူ များဗိုလ်လူ၏ ဖြေမှုပြီးရာ ထိုအခါ၌ပင်လျှင်၊
ဗုဒ္ဓေါတိဝစနံ - ဘုရားဟူသော စကားတော်ကို၊ သုတ္တာန - ကြားရ၍၊ ဝီတိ - ဝမ်း
မြောက်ရွှင်ဘိ မြတ်ဝီတိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ - တစ်ကိုယ်လုံးပျံ့ ဖိမ့်ဖိမ့်နဲ့အောင် လူးလွန့်ဖြစ်
ပေါ်လေပြီ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ - ဘုရားဘုရား မြတ်စကားကို၊ ကထယန္တော - နှုတ်ဝယ်
ရွရွ တဖွဖွဖြင့် ဖွင့်ဟပြောဆိုလျက်၊ သောမနဿံ - နှစ်လိုရွှင်ပြ ဝမ်းမြောက်ရသည့်
သောမနဿကို၊ ပဝေဒယိ - ရင်ဝယ်ဖြစ်ပွား ခံစားရပြီ။

တတ္ထ - ကောင်းကင်မှသက်ရာ ထိုနေရာ၌၊ ဌတွာ - ရပ်၍၊ “ဣဓ - ဒီပင်္ကရ
နာမမည်တွင် ဘုရားရှင်တည်းဟူသော လယ်ယာမြေကောင်း၌၊ ဗီဇာနိ - ကုသိုလ်

ခေါ်ငြား မျိုးစေ့များကို၊ ရောပိဿံ- အခါလည်းသင့် အခွင့်လည်းသာ စိုက်ပျိုးပါအံ့။
ခဏော- ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမဟု ဘုရားပွင့်ရာ ခေတ်အခါသည်၊ ဝေ- စင်စစ်၊ မာ ဥပစ္စဂါ-
သတိမေ့လျော့ ဉာဏ်အားပျော့လျက် ပေါ့ပေါ့တန်တန် မကျော်လွန်သွားပါစေနှင့်။
(ဣတိ- ဤသို့ စိတ်ဝယ်လူလူ အာရုံပြု၍)၊ တုဋ္ဌော- နှစ်သက်ရွှင်ပြ ဝမ်းမြောက်လှ
သည်၊ သံဝိဂ္ဂမာနသော- ပီတိပြည့်လျှမ်း ချီးမွမ်းအံ့ဩ ထိတ်လန့်သော စိတ်သဘောရှိ
သည်၊ (သံဝေဇေတိတိ သံဝိဂ္ဂံ၊ သံ✓ဝိဇီ+တ၊ ဘယစလနေသု- ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်
လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းတို့၌။ သံဝိဂ္ဂံ မာနသံ ယဿာတိတိ သံဝိဂ္ဂမာနသော)၊ (ဟုတ္တာ-
ဖြစ်၍)၊ ဝိစိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ။

ဗုဒ္ဓဿ- ဘုရားရှင်အတွက်၊ ယဒိ သောဓေတ- အကယ်၍ ရှင်းလင်းသုတ်သင်
သည်ဖြစ်ကုန်အံ့၊ မေ- ငါအား၊ ဧကောကာသံ- တစ်ခုသော အရပ်(နေရာ)ကို၊
ဒဒါထ- ပေးကြပါကုန်၊ အဟမ္မိ- ငါသည်လည်း၊ အဉ္စသံ ဝဋ္ဋမာယနံ- အဉ္စသ၊ ဝဋ္ဋမ၊
အာယနဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော လမ်းကို၊ သောဓယိဿာမိ- သုတ်သင်ရှင်းလင်းပါအံ့။

တေ- လမ်းပြင်နေသူ ထိုထိုလူတို့သည်၊ တဒါ- ငါတောင်းဆိုရာ ထိုအခါ၌၊
မမ- ငါအား၊ အဉ္စသံ- လမ်းဟူသော၊ ဩကာသံ- တစ်ခုသောနေရာကို၊ သောဓေတံ-
ရှင်းလင်းသုတ်သင်ခြင်းငှါ၊ အဒံသု- ပေးကုန်ပြီ၊ တဒါ- ပေးပြီးကြရာ ထိုအခါ၌၊
ဗုဒ္ဓေါဗုဒ္ဓေါတိ- ဘုရားဘုရားဟူ၍၊ စိန္တေန္တော- စိတ်ဝယ်တသ ကြံတွေးဆလျက်၊
အဟံ- ငါသည်၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ သောဓေမိ- ရှင်းလင်းသုတ်သင်နေပါ၏။

မမ- ငါ၏၊ ဩကာသေ- ရှင်းလင်းအပ်ရာ မြတ်နေရာသည်၊ အနိဋ္ဌိတေ-
လုံးစုံနှစ်ပင် မပြီးပြတ်အပ်သေးမီ၊ မဟာမုနိ- မုနိခေါ်မှတ် ရဟန်းမြတ်ဖြစ်တော်မူသော၊
ဒီပင်္ကရော- ဒီပင်္ကရမည်တော်မူသော၊ ဇိနော- ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်၊
စတူဟိ သတသဟဿဟိ- လေးသိန်းကုန်သော၊ ဆဠာဘိညေဟိ- အဘိညာဉ်ခြောက်
ရပ် ပြည့်ဝလတ်ကုန်သော်၊ တာဒီဟိ- လာဘာ လာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြံ့
မတုန်လှုပ်ကုန်သော၊ ဝိမလေဟိ- ကိလေသာအညစ်အကြေး ကင်းဝေးစင်ကြယ်တော်မူ
ကုန်သော၊ ဒီဏာသဝေဟိ- အာသဝေါလေးဖြာ ကုန်ခမ်းပါသည့် ရဟန္တာမထေရ်မြတ်
တို့နှင့်၊ (သဒ္ဓိ- အတူတကွ)၊ အဉ္စသံ- လမ်းသို့၊ ပဋိပဇ္ဇိ- ကြွတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်မာ- အရိုအသေပြု ခရီးဦးကြိုဆိုမှုတို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ- ဖြစ်ပေါ်လာကုန်
၏၊ ဗဟု- များစွာကုန်သော၊ ဘေရိယော- စည်ကြီးတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ- မတီးရဘဲ
အလိုလိုပဲ ထူးကဲမြည်ကုန်၏၊ အာမောဒိတာ- ဝမ်းသာကြည်နူး ပျော်မြူးနေကုန်သော၊
နရမရူ- လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ သတ္တဝါတို့သည်၊ သာဓုကာရံ- ကောင်းပါပေစွ

ကောင်းလေစွဟု သာဓုခေါ်ဆိုမှုကို၊ ပဝတ္ထယံ- ဖြစ်စေကုန်ပြီ။

ဒေဝါ- နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ မနုဿေ- လူတို့ကို၊ ပဿန္တိ- မြင်ကုန်၏။ မနုဿာပိ စ- လူတို့သည်လည်း၊ ဒေဝတာ- နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို၊ ပဿန္တိ- မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ဥဘောပိ- နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုနတ်လူတို့သည်၊ ပဉ္စလိကာ- လက်ဆယ်ဖြာယှက် ဦးထိပ်ထက်၌ တင်လျက်ချီမိုး ရှိခိုးကုန်လျက်၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်သို့၊ အနုယန္တိ- အစဉ်တစိုက် နောက်ကလိုက်ပါကုန်၏ (တနည်း) တထာဂတံ အနု- ဘုရားရှင်၏နောက်မှ၊ ယန္တိ- လိုက်ပါကုန်၏။ (အဋ္ဌကထာအဖွင့်တည်း)။

ဒေဝါ- နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဒိဗ္ဗေဟိ- နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ တုရိယေဟိ- တုရိယာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ မာနုဿေဟိ- လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော တုရိယာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဘောပိ- နှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုနတ်လူဥစ္စာ တုရိယာတို့ကို၊ ဝဇ္ဇယန္တော- တီးမှုတ်ကုန်လျက်၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်သို့၊ အနုယန္တိ- အစဉ်တစိုက် နောက်မှလိုက်ကုန်၏။

အာကာသနဘဂတာ- အာကာသခေါ် ကောင်းကင်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော၊ (တနည်း) နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မရူ- နတ်တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗံ- နတ်၌ဖြစ်သော (ဒိဝိ ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဝိပုဒ် + ဣပစ္စည်း)၊ မန္ဒာရဝံ- မန္ဒာရဝမည်သော၊ ပုပ္ဖံ- ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဒုမံ- ပဒုမ္မာကြာပန်းကိုလည်းကောင်း၊ ပါရိဆတ္တကံ- ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသောဒိသံ- မိမိတို့နေရာ အရပ်မျက်နှာ အရပ်မျက်နှာတိုင်းမှ၊ ဩကိရန္တိ- ကြွဲဖြန့်ကုန်၏။

အာကာသနဘဂတာ- အာကာသခေါ် ကောင်းကင်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော၊ မရူ- နတ်တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗံ- နတ်၌ဖြစ်သော၊ စန္ဒနုစုဏ္ဏဉ္စ- စန္ဒကူးမှုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ ကေဝလံ- သက်သက်သော၊ ဝရဂန္ဓဉ္စ- မြတ်သော နံသာကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသောဒိသံ- မိမိတို့နေရာ အရပ်မျက်နှာ အရပ်မျက်နှာတိုင်းမှ၊ ဩကိရန္တိ- ကြွဲဖြန့်ကုန်၏။

ဘူမိတလဂတာ- မြေအပြင်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ နရာ- လူတို့သည်၊ စမ္ပကံ- စကားပန်းကိုလည်းကောင်း၊ သလလံ- ထင်းရှူးပန်းကိုလည်းကောင်း၊ နိပံ- ထိန်ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ နာဂပုန္နာဂကေတကံ- ကံ့ကော်ပန်း၊ ပုန်းညက်ပန်း၊ ဆပ်သွားပန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသောဒိသံ- မိမိတို့နေရာ အရပ်မျက်နှာ အရပ်မျက်နှာတိုင်းမှ၊ ဥက္ခိပန္တိ- မြှောက်၍ ကြွဲကုန်၏။

အဟံ- ငါသည်၊ တတ္ထ- လူအများက ငါ့အားပေးရာ ထိုလမ်းနေရာ၌၊

ကေသေ- ဆံပင်တို့ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ- ဖြေ၍၊ ဝါကစီရဉ္စ- လျော်တေအဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ စမ္မကံ စ- သားရေနွယ်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကလလေ- ရွံ့ညွန်၌၊ ပတ္တရိတွာန- ခင်း၍၊ အဝကုဇ္ဇော- ဝမ်းလျားမှောက်လျက်၊ အဟံ- ငါသည်၊ နိပဇ္ဇိ-လျောင်းစက်ပြီ၊ (နိပဇ္ဇိ+အဟံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်)။

သိဿေဟိ- တပည့်လေးသိန်းတို့နှင့်၊ သဟ- အတူတကွ၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ အက္ကမိတွာန- နင်းတော်မူ၍၊ ဂစ္ဆတု- ကြွပါစေသတည်း၊ ကလလေ- ရွံ့ညွန်၌၊ မာ အက္ကမိတ္ထ- မနင်းပါစေနှင့်၊ နံ- ထိုသို့ မနင်းခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဟိတာယ- အစီးအပွားအလို့ငှါ၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ (အဋ္ဌကထာ၌ နံ ကို ပဒပူရဏဟု ပြဆိုထား၏၊ မိမိအနေဖြင့် အနက်ရှိကြံ၍ ပေးထားပါသည်။)

သော- ထိုသုမေဓရသေသည်၊ ကလလပိဋ္ဌေ- ရွံ့ညွန်အပြင်၌၊ နိပန္နကောဝ- ဝမ်းလျားမှောက်လျက်သာလျှင်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အက္ခိနိ- မျက်စိတို့ကို၊ ဥဗ္ဗိလေတွာ- ဖွင့်ကြည့်၍၊ ဒီပင်္ဂရဒသဗလဿ- ဒီပင်္ဂရဘုရားရှင်၏၊ ဗုဒ္ဓသိရိ- ဘုရားအသရေတော်ကို၊ သမ္ပဿမာနော- ကောင်းစွာစေ့ငု ကြည့်ရှုဖူးမျှော်လတ်သော်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ သစေ ဣစ္ဆေယျံ- အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့၊ သဗ္ဗကိလေသေ- အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို၊ ဈာပေတွာ- လောင်မြိုက်စေ၍။ သံဃနဝကော- သံဃာအငယ်ဆုံးသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ရမ္မနဂရံ- ရမ္မမြို့သို့၊ ပဝိသေယျံ- ဝင်နိုင်ရာ၏၊ ပန- သို့သော်လည်း၊ အညာတကဝေသေန- မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ကိလေသေ- ကိလေသာတို့ကို၊ ဈာပေတွာ- လောင်မြိုက်စေ၍၊ မေ- ငါ၏၊ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ- နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်း၏၊ ကိစ္ဆံ- ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိစကောင်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒီပင်္ဂရဒသဗလော ဝိယ- ဒီပင်္ဂရဘုရားရှင်ကဲ့သို့၊ ပရမာဘိသမ္မောမိ- အလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဓမ္မနာဝံ- တရားတည်းဟူသော လှေသို့၊ အာရောပေတွာ- တက်ရောက်စေ၍ (ဝါ) တင်၍၊ မဟာဇနိ- လူအပေါင်းကို၊ သံသာရသာဂရာ- သံသရာတည်းဟူသော ပင်လယ်ကြောမှ၊ ဥတ္တာရေတွာ- ကူးမြောက်(လွန်မြောက်)စေ၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ ယန္တုန ပရိနိဗ္ဗာယေယျံ- အကယ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣဒံ- ဤနောက်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူရခြင်းသည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ ပတိရူပံ- သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါပေစွ။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်စဉ်းစားတော်မူပြီ၊ တတော- ထိုသို့ကြံစည်ပြီးသည်မှနောက်၌၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေ- ဆုတောင်းပြည့်ကြောင်း တရားအပေါင်းတို့ကို၊ သမောဓာနေတွာ- ပေါင်းစု၍၊ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ- ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ၊

အဘိနိဟာရံ- ဆုတောင်းမှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နိပဇ္ဇိ- ဝမ်းလျားမှောက်လျက်
ဝပ်စင်းတော်မူပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ပထဝီယံ နိပဇ္ဇဿ ။ပ။ သန္တာရေသံ
သဒေဝက”န္တိ- ပထဝီယံ နိပဇ္ဇဿ ။ပ။ သန္တာရေသံ သဒေဝကံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-
ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ပထဝီယံ- ရွံ့ညွန်မြေ၌၊ နိပဇ္ဇဿ- ဝပ်စင်းနေ
သော၊ မေ- ငါ၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စေတသော- စိတ်၏၊ (ပရိဝိတက္ကော- အကြံ
သည်)၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇ-
ယနေ၊ ဣစ္ဆမာနော- အလိုရှိလတ်သော်၊ မေ- ငါ၏၊ ကိလေသေ- ကိလေသာတို့ကို၊
ဈာပယေ- လောင်မြိုက်စေနိုင်၏။

ဣဓ- ဤဒီပင်္ဂရဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌၊ အညာတဝေသေန- မထင်
ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဓမ္မံ- သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို၊ သစ္စိကတေန- မျက်
မှောက်ပြုသဖြင့်၊ မေ- ငါအား၊ ကိ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်သို့၊ ပါပုဏိတွာ- ရောက်၍၊ သဒေဝကေ- နတ်နှင့်တကွသော လောက၌၊
ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဟေသံ- ဖြစ်ရတော့အံ့။

ထာမဒဿိနာ- မိမိရှိငြား စွမ်းအားများကို ပြတ်သားထင်ထင် သိမြင်ပေသော၊
ပုရိသေန- လိုရာပန်းတိုင် အရောက်လှမ်းနိုင်ဖို့ ကြံ့ခိုင်တည်တတ် ယောက်ျားမြတ်သည်၊
ဧကေန (သမာနေန)- အဖော်မမှီး တစ်ယောက်ထီးတည်းဖြစ်သော၊ တိဇ္ဈေန- ကူး
မြောက်ခြင်းဖြင့်၊ မေ- ငါအား၊ ကိ- ဘာအကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်သို့၊ ပါပုဏိတွာ- ရောက်၍၊ သဒေဝကံ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော လောက
ကို၊ သန္တာရေသံ- ကယ်တင်ပေအံ့။

ပုရိသုတ္တမေ- ယောက်ျားမြတ်ဟု ဂုဏ်ဟပ်ကျော်ကြား ဒီပင်္ဂရမြတ်ဘုရား၌၊
မေ- ငါသည်၊ ကတေန- ထက်သန်စိတ်စု ပြင်းထန်မှုဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ဣမိနာ
အဓိကာရေန- လွန်ကဲပိုမို မြတ်ကုသိုလ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗညုတံ- လုံးစုံကုံစင် သိမြင်ပေ
တတ် ဘုရားမြတ်၏အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိတွာ- ရောက်တော်မူ၍၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊
ဇနတံ- လူအပေါင်းကို၊ တာရေမိ- ကယ်တင်ပေအံ့။

သံသာရသောတံ- သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်ကို (တနည်း) သံသရာ
လည်မှု၏အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာရေအလျဉ်ကို (သံသာရော စ သော သောတဓ္မေတိ
သံသာရသောတံ၊ ပထမနည်းအလိုတည်း။ သံသာရဿ (ကာရဏံ) သောတံ သံသာရ
သောတံ၊ ဒုတိယနည်းအလိုတည်း။) ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ တယော- သုံးပါးကုန်သော၊

ဘဝေ- ကာမ, ရူပ, အရူပဟူသော ဘဝတို့ကို၊ ဝိဒ္ဓိသေတွာ- ဖျက်ဆီး၍၊ ဓမ္မနာဝံ- မဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် ဖောင်တော်မြတ်သို့၊ သမာရယု- ကောင်းစွာမဖောက် တက်ရောက်၍၊ သဒေဝကံ- နတ်နှင့်တကွသော လောကကို၊ သန္တာရေသံ- ကယ်တင်ပေအံ့။

ယသ္မာ ပန- အကြင်ကြောင့်ကား၊ ဗုဒ္ဓတ္ထံ- ဘုရားအဖြစ်ကို၊ ပတ္တန္တဿ- တောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မနုဿတ္ထံ- လူသားစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ လိင်္ဂံ- သမ္ပတ္တိ- ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဟေတု- အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ပြီးမြောက်ရောက်ရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းလည်းကောင်း၊ သတ္တာရဒဿနံ- သက်ရှိ ထင်ရှား မြတ်ဘုရားကို မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမြင်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ- ကံကိုယုံကြည် တပသီရသေ့နှင့် သာသနာဓမ္မလျော် ရဟန်းတော်တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ရခြင်း လည်းကောင်း၊ ဂုဏသမ္ပတ္တိ- ရှစ်သမာပတ် ငါးရပ်အဘိညာဉ် ဂုဏ်စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ အဓိကာရော စ- ဘုရားအတွက် မိမိအသက်ကို စွန့်လွှတ် ကဲပို မြတ်ကုသိုလ်ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ဆန္ဒတာ- ဆန္ဒ, ဥဿာဟ, ဝါယာမ, ပရိယေဋ္ဌိ မြတ်ဘိလေးပါး တရားရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ အဋ္ဌဓမ္မ- သမောဓာနာ- တရားရှစ်ခု ပေါင်းစုမိခြင်းကြောင့်၊ အဘိနိဟာရော- လိုရာရေးရှု စိတ်ကိုဆောင်မှု (ဆုတောင်းမှု)သည်၊ သမိဇ္ဈတိ- မလွဲမှချ ပြည့်စုံရပေတော့၏။ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ မနုဿတ္တဘာဝသ္မိံ ယေဝ- လူ့အတ္တဘောဉ်သာလျှင်၊ ဌတွာ- တည်၍၊ ဗုဒ္ဓတ္ထံ- ဘုရားအဖြစ်ကို၊ ပတ္တန္တဿ- တောင့်တသူ၏၊ ပတ္တနာ- ဆု တောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြည့်စုံရ၏၊ နာဂဿ ဝါ- နဂါး၏သော်လည်းကောင်း၊ သုပဏ္ဏဿ ဝါ- ဂဠုန်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဒေဝတာယ ဝါ- နတ်၏သော်လည်း ကောင်း၊ သက္ကဿ ဝါ- သိကြား၏သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ နော သမိဇ္ဈတိ- မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ မနုဿတ္တဘာဝေပိ- လူ့အတ္တဘောဉ်လည်း၊ ပုရိသ- လိင်္ဂံ- ပုရိသလိင် (ယောက်ျားအသွင်)၌၊ ဌိတဿေဝ- တည်သူ၏သာလျှင်၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏၊ ဣတ္ထိယာ ဝါ- မိန်းမ၏လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏကနပုံသကဉာတောဗျဉ္ဇနကာနံ ဝါ- ပဏ္ဍုက်, နပုန်း, ဉာတောဗျည်းတို့၏ လည်းကောင်း၊ (ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်)၊ နော သမိဇ္ဈတိ- မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ ပုရိသဿပိ- ယောက်ျား၏လည်း၊ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ- ထိုအတ္တဘောဉ်၊ အရဟတ္တ- ပုတ္တိယာ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ ဟေတုသမ္ပန္နဿေဝ- အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ၏သာလျှင်၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏။

ဣတရဿ - အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် မပြီးမြောက်နိုင်သူ တစ်ပါးသူ၏။ (ပတ္တနာ- သည်)။ နော သမိဇ္ဈတိ- မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ ဟေတုသမ္ပန္နဿာပိ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ အကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏လည်း။ ဇီဝမာနဗုဒ္ဓဿေဝ - သက်ရှိ ထင်ရှား မြတ်ဘုရား၏သာလျှင်။ သန္တိကေ - အထံတော်၌။ ပတ္တေန္တဿေဝ - ဆု တောင်းမှုပြုသူ၏သာလျှင်။ ပတ္တနာ - ဆုတောင်းမှုသည်။ သမိဇ္ဈတိ - ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏။ ဗုဒ္ဓေ - ဘုရားရှင် သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ - ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည်။ (သတိ - ဖြစ်လတ်သော်)။ စေတိယသန္တိကေ ဝါ - စေတီအထံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗောဓိမူလေ ဝါ - ဗောဓိပင် ရင်း၌သော်လည်းကောင်း။ ပတ္တေန္တဿ - ဆုတောင်းမှုပြုသောသူ၏။ (ပတ္တနာ- သည်)။ န သမိဇ္ဈတိ - မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏။ သန္တိကေ - အထံ၌။ ပတ္တေန္တဿပိ - ဆုတောင်းမှုကိုပြုသူ၏လည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာလိဂေ - ရသေ့၊ ရဟန်းအသွင်၌။ ဌိတဿေဝ - တည်သောသူ၏သာလျှင်။ (ပတ္တနာ - သည်)။ သမိဇ္ဈတိ - ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏။ ဂိဟိလိဂေ - လူအသွင်အပြင်၌။ ဌိတဿ - တည်သောသူ၏။ (ပတ္တနာ - သည်)။ န သမိဇ္ဈတိ - မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ ပဗ္ဗဇိတဿပိ - ရသေ့၊ ရဟန်းအသွင်၌ တည်သောသူ၏ လည်း။ ပဉ္စာဘိညာအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနောယေဝ - အဘိညာဉ်ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ် ပါးကို ရရှိသောသူ၏သာလျှင်။ (ပတ္တနာ - သည်)။ သမိဇ္ဈတိ - ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏။ ဣမာယ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာ - ဤအဘိညာဉ်ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းမှ။ ဝိရဟိတဿ - ကင်းသောသူ၏။ (ပတ္တနာ - သည်)။ န သမိဇ္ဈတိ - မပြီးပြည့် စုံနိုင်။ ဂုဏသမ္ပန္နေနပိ - အဘိညာဉ်ငါးရပ် သမာပတ်ရှစ်ဖြာ ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည် လည်းဖြစ်သော။ ယေန - အကြင်ရသေ့ရဟန်းသည်။ အတ္တနော - မိမိ၏။ ဇီဝိတံ - အသက်ကို။ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့အား။ ပရိစ္စတ္တံ - စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းအပ်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ ဣမိနာ အဓိကာရေန - ဘုရားအတွက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်လွှတ် ကဲပို ဤပြုအပ်သောကုသိုလ်ကြောင့်။ တဿေဝ အဓိကာရသမ္ပန္နဿ - ထိုသို့ ဘုရား အတွက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်လွှတ်ကဲပို ပြုအပ်သော ကုသိုလ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသူ၏ သာလျှင်။ (ပတ္တနာ - သည်)။ သမိဇ္ဈတိ - ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏။ ဣတရဿ - လွန်ကဲ ကုသလ မပြည့်ဝသည့် အခြားတစ်ပါးသောသူ၏။ (ပတ္တနာ - ဆုတောင်းမှုသည်)။ န သမိဇ္ဈတိ - မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ အဓိကာရသမ္ပန္နဿာပိ - ဘုရားအတွက် ကိုယ့်အသက် ကို စွန့်လွှတ်ကဲပို ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ရှိသူလည်းဖြစ်သော။ ယဿ - အကြင်ရသေ့ ရဟန်း၏။ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာနံ - ဘုရားဖြစ်အောင်ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အတ္ထာယ - အကျိုးငှါ။ မဟန္တော - ကြီးစွာသော။ ဆန္တော စ - လိုလားချက်ဆန္ဒသည်လည်း

ကောင်း၊ ဥဿာဟော စ- ဆင်းရဲကြုံလစ် မဆုတ်နစ်ဘဲ ဇွဲဖြင့်သည်းခံ ကဲသာလွန်အောင် ဖန်ဖန်မယုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါယာမော- လေ၏ အလား ပြတ်မသွားအောင် အမြဲကြိုးစားအားထုတ်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ပရိယေဋ္ဌိ စ- ရှာမှီးမှုသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ- ရှိရ၏။ တဿေဝ- ထိုတရားလေးရပ် ပြည့်ဝလတ်ဘိ ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်၊ (ပတ္တနာ- သည်)၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏၊ ဣတရဿ- တရားလေးပါး ကင်းကွာငြားဘိ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ကား၊ (ပတ္တနာ- သည်)၊ န သမိဇ္ဈတိ- မပြီးပြည့်စုံနိုင်။

တတြ- ထိုဆန္ဒစသား တရားလေးပါးတို့တွင်၊ ဣဒံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ ဆန္ဒမဟန္တတာယ- ဆန္ဒတရား ကြီးမားမြင့်မြတ်ခြင်း၏၊ ဩပမ္မံ- ဥပမာတည်း၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ယော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧကောဒကီဘူတံ- ရေအပြင်တစ်ခုတည်းဖြစ်၍ ဖြစ်နေသော၊ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ- အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗာဟုဗလေန- လက်ရုံးအစွမ်းဖြင့်၊ ဥတ္တရိတွာ- ကူးခတ်၍၊ ပါရံ- ကမ်းတစ် ဘက်သို့၊ ဂန္တံ- ရောက်အောင်သွားခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သစေ အဿ- အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ- ဘုရားအဖြစ်သို့၊ သော- ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်နိုင်၏၊ ယော ဝါ ပန- အကြင်သူသည်ကား၊ ဝေဠုဂုဗ္ဗသဉ္စန္ဒံ- ဝါးခြုံတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ- အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်ကို၊ ဝိယူဟိတွာ- ဖယ်ရှား၍၊ မဒ္ဒိတွာ- နင်း၍၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားလတ်သော်၊ ပါရံ- ကမ်းတစ်ဘက် သို့၊ ဂန္တံ- သွားခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်၏၊ သော- ထိုသူသည်၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ- ဘုရား အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်နိုင်၏၊ ယော ဝါ ပန- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ သတ္တိယော- လုံတို့ကို၊ အာကောဋေတွာ- အသွားအထက်၌ထားလျက် ထောင်စိုက်၍၊ နိရန္တရံ- အကြားမရှိသော၊ သတ္တိဖလသမာကိဏ္ဏံ- လုံသွားတို့ဖြင့် ပြည့်(ရောပြွမ်း) နေသော၊ သကလစက္ကဝါဠ- စကြဝဠာတစ်တိုက်လုံးကို၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ အတ္တမ- မာနော- နင်းလျက်၊ ပါရံ- တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တံ- သွားခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော- စွမ်း နိုင်၏၊ သော- ထိုသူသည်၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ- ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်နိုင်၏၊ ယော ဝါ ပန- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ ဝီတစ္ဆိတင်္ဂီရဘရိတံ- အလျှံကင်းသော

၁။ သတ္တိဖလသမာကိဏ္ဏံ= သမာကိရတိတိ သမာကိဏ္ဏံ၊ သံ,အာ✓ကိရ+တ၊ ဝိကိရဏေ- ကြဲဖြန့်ခြင်း၌။ သတ္တိယာ (သတ္တိနော) ဖလံ သတ္တိဖလံ- လုံသွားရ၏၊ သတ္တိဖလေဟိ သမာကိဏ္ဏံ သတ္တိဖလသမာကိဏ္ဏံ။

ရဲရဲညီးသည့် မီးကျီးခဲတို့ဖြင့်ပြည့်သော၊ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ - အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်ကို၊ ပါဒေဟိ - ခြေတော်အစုံတို့ဖြင့်၊ မဒ္ဒမာနော - နင်းလျက်၊ ပါရံ - တစ်ဘက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တု - သွားခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော - စွမ်းနိုင်၏၊ သော - ထိုသူသည်၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ - ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပါပုဏာတိ - ရောက်နိုင်၏၊ ဣတိ - ဤကား ဥပမာတို့တည်း၊ ဧတေသု - ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လေးမျိုးတို့တွင်၊ ဧကမ္ပိ - နှစ်မျိုး သုံးမျိုး လေးမျိုး မဆိုထားဘဲ တစ်မျိုးတည်းကိုပင်သော်လည်း၊ အတ္တနော - မိမိအတွက်၊ ဒုက္ကရံ - ခဲယဉ်းသည်ကို၊ ယော - အကြင်သူသည်၊ န မညတိ - မမှတ်ထင်၊ “အဟံ - ငါသည်၊ ဧတမ္ပိ - ဤလေးမျိုးလုံးကိုသော်လည်း၊ တရိတွာ ဝါ - လက်မောင်းအားဖြင့် ကူး၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာ ဝါ - ခြေလျင်သွား၍သော်လည်းကောင်း၊ ပါရံ - တစ်ဘက်ကမ်းသို့၊ ဂမိဿာမိ - သွားရောက်ပေအံ့”၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့၊ မဟန္တေန - ကြီးစွာသော၊ ဆန္တေန စ - အလိုဆန္ဒနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဿာဟေန စ - ဆင်းရဲကြုံလစ်မဆုတ်နစ်ဘဲ ဇွဲဖြင့်သည်းခံ ကဲသာလွန်အောင် ဖန်ဖန်မယုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ (ဥ ဒုက္ကလာဘံ ဥဒ္ဓံ သဟတိတိ ဥဿာဟော၊ တေန ဥဿာဟေန)၊ ဝါယာမေန စ - လေ၏အလား ပြတ်မသွားအောင် အမြဲကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ (ဝါယော ဝိယ သဒါ အမတိ ဂစ္ဆတိတိ ဝါယာမော၊ တေန ဝါယာမေန၊ ဝါယာ ✓အမ + ဣ၊ ဂတိမိ - ဂတိအနက်၌)၊ ပရိယေဋ္ဌိယာ စ - ရှာမှီးမှုနှင့်လည်းကောင်း၊ သမန္တာဂတော - ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ ဧတသေဝ - ထိုဆန္ဒစသည်လေးလီတရား ပြည့်ငြားသသူ ထိုသည့်လူ၏သာလျှင်၊ ပတ္တနာ - ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈတိ - ပြီးပြည့်စုံနိုင်၏၊ ဣတရဿ - ဆန္ဒစသည် လေးလီတရား ကင်းငြားသသူအခြားလူ၏၊ (ပတ္တနာ - သည်)၊ န သမိဇ္ဈတိ - မပြီးပြည့်စုံနိုင်။ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ သုမေဓတာပသော - သုမေဓရသေသည်၊ အဋ္ဌ - ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မေ - ဤတရားတို့ကို၊ သမောဓာနေတွာဝ - စုပေါင်း၍သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ - ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အဘိနီဟာရံ - လိုရာရှေးရှု စိတ်ဆောင်မှု (ဆုတောင်းမှု)ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ နိပဇ္ဇိ - ဝမ်းလျားမှောက်လျက် လဲလျောင်းပြီ။

ဒီပင်္ကရောပိ ဘဂဝါ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်လည်း၊ အာဂန္တာ - ကြွလာတော်မူ၍၊ သုမေဓတာပသဿ - သုမေဓရသေ၏၊ သီသဘာဂေ - ဦးခေါင်းပိုင်း၌၊ ဌတွာ - ရပ်တန့်တော်မူ၍၊ မဏိသီဟပဉ္စရံ - ပတ္တမြားလေသောက်ပြုတင်းကို၊ ဥပ္ပါဋ္ဌေန္တော ဝိယ - ဖွင့်လှစ်တော်မူလိုက်ဘိသကဲ့သို့၊ ပဉ္စဝဏ္ဏပသာဒသမ္ပန္နာနိ - ငါးပါးသော အဆင်းရှိသော ကြည်လင်မှုတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ အက္ခိနိ - မျက်စိတို့ကို၊ ဥဓ္မိလေ -

တွာ- ဖွင့်ကြည့်၍၊ ကလလပိဋေ- ရွံ့ညွှန်ပေါ်၌၊ နိပန္နံ- ဝမ်းလျားမှောက်လဲလျောင်းနေသော၊ သုမေဓတာပသံ- သုမေဓရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “အယံ တာပသော- ဤရသေ့သည်၊ ဗုဒ္ဓတ္တာယ- ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အဘိနိဟာရံ- လိုရာရှေးရှု စိတ်ဆောင်မှု (ဆုတောင်းမှု)ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နိပန္နော- ဝမ်းလျားမှောက်လဲလျောင်းနေပြီ၊ ဧတဿ- ဤရသေ့၏၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈိဿတိ နုခေါ- ပြီးပြည့်စုံလိမ့်မည်လော၊ ဥဒါဟု- သို့တည်းမဟုတ်၊ နော- မပြီးမပြည့်စုံလိမ့်မည်လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အနာဂတံသဉာဏံ- နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော အကြောင်းအရာကို ကြိုတင် သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်တော်ကို၊ ပေသေတွာ- စေလွှတ်၍၊ ဥပဓာရေန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ “ဣတော- ဤကမ္ဘာမှ၊ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ- လေးအသင်္ချေတို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ အယံ- ဤရသေ့သည်၊ ဂေါတမော နာမ- ဂေါတမမည်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိတော်မူ၍၊ ဌိတကောဝ- ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်၊ ပရိသမဇ္ဈေ- ပရိသတ်အလယ်၌၊ “ကလလပိဋေ- ရွံ့ညွှန်ပေါ်၌၊ နိပန္နံ- လဲလျောင်းနေသော၊ ဥဂ္ဂတပံ- ပြင်းထန်သော အကျင့်ရှိသော၊ ဣမံ တာပသံ- ဤရသေ့ကို၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ ပဿထ နော- မြင်ကြကုန်သလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ ဧဝံ- မှန်ပါ မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း မြင်ပါကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ထားကုန်ပြီ။ “အယံ- ဤရသေ့သည်၊ ဗုဒ္ဓတ္တာယ- ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အဘိနိဟာရံ- လိုရာရှေးရှု စိတ်ဆောင်မှု (ဆုတောင်းမှု)ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နိပန္နော- ဝမ်းလျားမှောက်လဲလျောင်းပြီ၊ ဣမဿ- ဤရသေ့၏၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈိဿတိ- ပြီးပြည့်စုံလိမ့်မည်လတ္တံ့၊ ဣတော- ဤကမ္ဘာမှ၊ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိသော၊ စတုန္နံ အသင်္ချေယျာနံ- လေးအသင်္ချေတို့၏၊ မတ္တကေ- အထက်၌၊ ဂေါတမော နာမ- ဂေါတမမည်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ တသ္မိံ ပန အတ္တဘာဝေ- ထိုဘုရားဖြစ်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာအတ္တဘော၌ကား၊ အဿ- ထိုဂေါတမဘုရားရှင်၏၊ ကပိလဝတ္ထုနာမ- ကပိလဝတ္ထုမည်သော၊ နဂရံ- မြို့တော်သည်၊ နိဝါသော- နေတော်မူရာ မြို့သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ မာယာနာမ- မာယာမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ (ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့)၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ- သုဒ္ဓေါဒနမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ (ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့)၊ အဂ္ဂသာဝကော- အမြတ်ဆုံးတပည့်သည်၊

ဥပတိဿော နာမ- ဥပတိဿမည်သော၊ ထေရော- မထေရ်သည်၊ (ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လတ္တံ့)၊ ဒုတိယ(အဂ္ဂ)သာဝကော- နှစ်ပါးမြောက် အမြတ်ဆုံးတပည့်သည်၊
ကောလိတော နာမ- ကောလိတမည်၏၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာကော- ဘုရားရှင်၏အလုပ်အကျွေး
သည်၊ အာနန္ဒော နာမ- အာနန္ဒမည်၏၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မသည်၊
ခေမာ နာမ- ခေမာမည်သော၊ ထေရီ- မထေရ်မတည်း၊ ဒုတိယသာဝိကာ- နှစ်ပါး
မြောက်အမြတ်ဆုံးတပည့်မသည်၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ နာမ- ဥပ္ပလဝဏ္ဏာမည်သော၊ ထေရီ-
ထေရီမသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ အယံ- ဤရသေ့သည်၊ ပရိပက္ခဉာဏော-
သံဝေဂဉာဏ် ရင့်သန်ထက်မြက်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ မဟာဘိနိက္ခ-
မနံ- ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော တောထွက်တော်မူခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊
မဟာပဓာနံ- ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် အားထုတ်အပ်သည့် အလုပ်တော်ကို၊ ပဒဟိတွာ-
ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူ၍၊ (မဟာပဓာနံ ပဒဟိတွာ- ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူ၍)၊
နိဂြောဓရက္ခမူလေ- ပညောင်ပင်ရင်း၌၊ ပါယာသံ- နို့ ဃနာဆွမ်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-
ခံယူ၍၊ နေရဉ္စရာယ- နေရဉ္စရာမည်သော မြစ်၏၊ တီရေ- ကမ်းနား၌၊ ပရိဘုဒ္ဓိတွာ-
ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တို့ ကြည်လင်ရာ
ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ခေါ် အပရာဇိတပလ္လင်ပေါ်သို့၊ အာရယု- တက်ရောက်၍၊ အဿတ္ထ-
ရက္ခမူလေ- ဗောဓိညောင်ပင်ရင်း၌၊ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓိဿတိ- ဘုရားဖြစ်တော်မူလတ္တံ့၊
(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူလတ္တံ့)၊ ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊
တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဒီပင်္ကရော လောကဝိဒူပ။ အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ-
ဒီပင်္ကရော လောကဝိဒူပ။ အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အာဟုတိနံ- အဝေးမှယူ ဆောင်၍မူလည်း ကြည်
ဖြူလေးမြတ် ပူဇော်အပ်ငြား ပစ္စည်းများတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟော- ခံယူဖို့ရန် လျော်ကန်သင့်
မြတ်သော၊ လောကဝိဒူ- လောကသုံးဘုံ စိတ်အာရုံဝယ် အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူ
သော၊ ဒီပင်္ကရော- ဒီပင်္ကရနာမမည်တွင် ဘုရားရှင်သည်၊ မံ- ငါ၏၊ ဥဿီသကေ-
ဦးခေါင်းရင်း၌၊ ဌတွာန- ရပ်တော်မူ၍၊ ဣဒံ ဝစနံ- ဤစကားတော်ကို၊ အဗြဝိ-
မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ- အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း)၊ ဇဋ္ဌိလံ- ဆံကျစ်(ရို)ထုံးထား
သော၊ ဥဂ္ဂတာပနံ- ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျင့်ကြံသော အကျင့်ရှိသော၊ ဣမံ တာပသံ-
ဤရသေ့ကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကုန်လော၊ ဣတော- ဤကမ္ဘာမှ၊ အပရိမေယျေ-
မရေတွက်နိုင်သော၊ ကပ္ပေ- လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလ၌၊ လောကေ-
လူလောက၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

အဟု (အထ) - ဘုရားဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ တထာဂတော - ဘုရားရှင်သည်၊ ကပိလဝုဿာ - ကပိလဝတ်မည်သော၊ ရမ္မာ - ဓမ္မလျော်ဖွယ်ရာ မြို့တော်မှာ၊ နိက္ခမိတွာ - တောထွက်တော်မူ၍၊ ပဓာနံ - တရားအလုပ် အားထုတ်ခြင်းအမှုကို၊ ပဒဟိတွာ - ကြိုးစားမယုတ် အားထုတ်တော်မူ၍၊ ဒုက္ကရကာရိကံ - ခဲခဲယဉ်းယဉ်းပြုကျင့်ရခြင်း တည်းဟူသော ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို၊ ကတွာ - မဆုတ်မနစ်ပြုကျင့်တော်မူ၍၊ တထာဂတော - ဂေါတမမည်သော ဘုရားရှင်သည်၊ အပေါလရက္ခမူလေ - အပေါလ ညောင်ပင်ရင်း၌၊ နိသီဒိတွာ - ထိုင်နေတော်မူ၍၊ တတ္ထ - ထိုအပေါလညောင်ပင်ရင်း၌၊ ပါယာသံ - နို့ဃနာဆွမ်းကို၊ ပဂ္ဂယု - အလှူခံတော်မူ၍၊ နေရဉ္စရံ - နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းသို့၊ ဥပေဟိတိ - ကပ်ရောက်လိမ့်လတ္တံ့။

သော ဇိနော - ငါးမာရ်အောင်မြင် ထိုဘုရားရှင်သည်၊ နေရဉ္စရာယ - နေရဉ္စရာ မြစ်၏၊ တီရမိ - ကမ်း၌၊ ပါယာသံ - နို့ဃနာဆွမ်းကို၊ အဒ - ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ ပဋိယတ္တဝရမဂ္ဂေန - နတ်တို့စီမံ ကဲသာလွန်သည့် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော လမ်း တော်ဖြင့်၊ ဗောဓိမူလံ - ဗောဓိပင်ခြေ ပလ္လင်ဗွေသို့၊ ဥပေဟိတိ - ချဉ်းကပ်တော်မူလတ္တံ့။

တတော - ထို့နောက်၊ မဟာယသော - ကြီးမြတ်ကဲလွန် အခြံအရံ အကျော် အစောရှိတော်မူသော၊ အနုတ္တရော - တုဖက်ပြိုင်ကင်း တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော ဂေါတမဘုရားလောင်းသည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ - ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ခေါ် အပရာဇိတပလ္လင်တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ - လက်ျာရစ်လည်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အဿတ္ထရက္ခမူလမိ - ဗောဓိ ညောင်ပင်ရင်း၌၊ ဗုဒ္ဓိဿတိ - သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပြတ်သားထင်ထင် သိမြင်လတ္တံ့။

ဣမဿ - ဤဂေါတမဘုရားရှင်၏၊ ဇနိကာ - လူ့ပြည်လူရပ် ခန္ဓာဇာတ်၌ ဖြစ်စေတတ်သူလည်းဖြစ်သော (ဇနေတိတိ ဇနိကာ၊ ✓ဇန+ဣ+အာ။ ဇနဇန - ဖြစ် စေခြင်း၌။ အ ကို ဣ ပြု)၊ မာတာ - မယ်တော်သည်၊ မာယာ နာမ - မာယာမည်သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့။ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ - သုဒ္ဓေါဒန မည်သည်၊ (ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့)၊ အယံ - ဤရသေ့သည်၊ ဂေါတမော - ဂေါတမ ဘုရားရှင်သည်၊ ဟေဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့။

ကောလိတော စ - ကောလိတသည်လည်းကောင်း၊ ဥပတိသော စ - ဥပတိဿ သည်လည်းကောင်း၊ အနာသဝါ - အာသဝေါမရှိကုန်သည်၊ ဝီတရာဂါ - ကင်းသော ရာဂရှိကုန်သည်၊ သန္တစိတ္တာ - အေးမြငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ သမာဟိတာ - စိတ်ထားတည်ကြည်ကုန်သည်၊ အဂ္ဂါ - အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော၊ သာဝကာ - တပည့်

သားတို့သည်။ ဟေဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ အာနန္ဒော နာမ- အာနန္ဒမည်သော၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ တံ ဇိနံ- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ ဥပဋ္ဌိဿတိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးလတ္တံ့။

အနာသဝါ- အာသဝေါမရှိကုန်သော၊ ဝီတရာဂါ- ကင်းသော ရာဂရှိကုန်သော၊ သန္တစိတ္တာ- အေးမြငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ သမာဟိတာ- စိတ်ထားတည်ကြည်ကုန်သော၊ ခေမာ စ- ခေမာသည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ- ဥပ္ပလဝဏ်သည်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂါ- မြတ်ကုန်သော၊ သာဝိကာ- တပည့်သာဝိကာမတို့သည်၊ ဟေဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဘုရားရှင်၏၊ ဗောဓိ- သစ္စာလေးရပ် သိမြင်အပ်ရာ အပင်တော်ကို၊ အဿတ္ထောတိ- ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ဟူ၍၊ ပဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ သုမေဓတာပသော- သုမေဓရသေသည်။ “မယံ- ငါ၏၊ ပတ္တနာ- ဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈိဿတိ ကိရ- ပြီးပြည့်စုံလိမ့်လတ္တံ့တဲ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သောမနဿပုတ္တော- ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ရောက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ မဟာဇနော- လူများအပေါင်းသည်၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ ဝစနံ- စကားတော်ကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ “သုမေဓတာပသော- သုမေဓရသေသည်၊ ဗုဒ္ဓဗီဇံ ကိရ- ဘုရားမျိုးစေ့ဖြစ်သတဲ့၊ ဗုဒ္ဓကုရော ကိရ- ဘုရားအညွန့်အညောင်ဖြစ်သတဲ့” ဣတိ- ဤသို့၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော- ရွှင်လန်းနှစ်သက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အဿ- ထိုလူအပေါင်း၏၊ ဧဝံ- ဤသို့လည်း၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း)၊ “နဒီ- မြစ်ကို၊ တရန္တာ- ကူးကုန်သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ ဥဇုကေန- ဖြောင့်သော၊ တိတ္ထေန- ဆိပ်ကမ်းဖြင့် (ဆိပ်ကမ်းတည့်တည့်ဖြင့်)၊ ဥတ္တရိတံ- ကူးခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ- မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ်သော၊ ဟေဋ္ဌာတိတ္ထေန- အောက်ဆိပ်ကမ်းဖြင့်၊ ဥတ္တရန္တိယထာ- ကူးကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ မယမ္ပိ- ငါတို့သည်လည်း၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ မဂ္ဂဖလံ- မဂ်ဖိုလ်ကို၊ အလဘမာနာ- မရကုန်လတ်သော်၊ အနာဂတေ- အနာဂတ်ဖြစ်သော၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တံ- သင်ရသေသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တဝ- သင်ရသေ၏၊ သမ္မုခါ- မျက်မှောက်၌၊ မဂ္ဂဖလံ- မဂ်ဖိုလ်ကို၊ သစ္စိကာတံ- မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ၊ သမတ္တာ- စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဘဝေယျာမ- ဖြစ်ရပါလို့ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္တနံ- ဆုတောင်းမှုကို၊ ဌပယိသု- တည်စေကုန်ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ ဒီပင်္ကရဒသဗလောပိ-

ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားလောင်းကို၊ ပသံသိတွာ - ချီးမွမ်းတော်မူ၍၊ အဋ္ဌပုပ္ဖမုဠိဟိ - ရှစ်ခုကုန်သော ပန်းဆုပ်ပန်းစည်းတို့ဖြင့်၊ ပူဇေတွာ - ပူဇော်၍၊ ပဒက္ခိဏံ - လက်ျာရစ်လည်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ပက္ကာမိ - ဖဲ့ခွါကြွသွားတော်မူပြီ၊ စတုသတသဟဿသင်္ခါ - လေးသိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော၊ တေပိ ခီဏာ - သဝါ - ထိုရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားလောင်းကို၊ ဂန္ဓေဟိ စ - နံ့သာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာလာဟိ စ - ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇေတွာ - ပူဇော်ကုန်၍၊ ပဒက္ခိဏံ - လက်ျာရစ်လည်သည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ပက္ကာမိသု - ဖဲ့ခွါကြွသွားကုန်ပြီ၊ ဒေဝမနုဿာ ပန - နတ်လူတို့သည်ကား၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ ပူဇေတွာ - ပူဇော်၍၊ ဝန္တိတွာ - ရှိခိုး၍၊ ပက္ကာန္တာ - ဖဲ့ခွါထွက်သွားကြကုန်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ သဗ္ဗေသံ - အလုံးစုံသောသူတို့၏၊ ပဋိက္ကန္တကာလေ - ဖဲ့ခွါထွက်သွားကြရာအခါ၌၊ သယနာ - လျောင်းနေရာမှ၊ ဝုဠာယ - ထ၍၊ “ပါရမီယော - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော ပါရမီတို့ကို၊ ဝိစိနိဿာမိ - စူးစမ်းရှာဖွေအံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ပုပ္ဖရာသိမတ္ထကေ - ပူဇော်ထားအပ်သော ပန်းပုံ၏အထက်၌၊ ပလ္လင်္ကံ - ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေမှုကို၊ အာဘုဇိတွာ - ခွေ၍၊ နိသီဒိ - ထိုင်နေတော်မူပြီ။ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ နိသိန္ဓေ - ထိုင်နေလတ်သော်၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ - အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်း၌၊ ဒေဝတာ - နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ သာဓုကာရံ - သာဓုခေါ်ဆိုမှု (ကောင်းချီးပြုမှု)ကို၊ ဒတွာ - ပေး၍၊ “အယျ သုမေဓတာပသ - အရှင်သုမေဓရသေ့၊ ပေါရာဏကဗောဓိသတ္တာနံ - ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့၏၊ ပလ္လင်္ကံ - ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေမှုကို၊ အာဘုဇိတွာ - ခွေ၍၊ “ပါရမီယော - ပါရမီတို့ကို၊ ဝိစိနိဿာမိ - စူးစမ်းရှာဖွေအံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ကြံစည်၍၊ နိသိန္ဓကာလေ - ထိုင်တော်မူရာအခါ၌၊ ယာနိ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ နာမ - အကြင်ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့မည်သည်၊ ပညာယန္တိ - ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ တာနိ သဗ္ဗာနိပိ - ထိုအလုံးစုံသော ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ပါတုဘူတာနိ - ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီ၊ နိဿံသယေန - ယုံမှားသံသယကင်းသောအားဖြင့် (ယုံမှားမဲ့)၊ တံ - သင်ရသေ့သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယံ - ငါတို့သည်၊ “ယဿ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဧတာနိ နိမိတ္တာနိ - ဤရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ - ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ သော - ထိုရှေ့ပြေးနိမိတ်ထင်လာသူသည်၊ ဧကန္တေန - စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ -

ဘုရားသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတံ- ဤအကြောင်းအရာကို၊
ဇာနာမ- သိပါကုန်၏၊ တံ- သင်ရသေးသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝီရိယံ- ဝီရိယ
(အားထုတ်မှု)ကို၊ ဒဠ္ဋံ- ခိုင်မြဲအောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပဂ္ဂဏှ- ချီးမြှောက်ပါလော့၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်းကို၊ နာနာပွကာရာဟိ- အထူးထူးအပြား
ပြားကုန်သော၊ ထုတိဟိ- ချီးမွမ်းကြောင်းစကားတို့ဖြင့်၊ အဘိတ္ထဝိသု- ချီးမွမ်းပြောဆို
ကုန်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဣဒံ သုတ္တာန ဝစနံ ။ပ။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”
တိ- ဣဒံ သုတ္တာန ဝစနံ ။ပ။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိဟူ၍၊ ဂုတ္တံ- မိန့်ဆိုတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အသမဿ- သီလစသား၊ ဂုဏ်ရည်အားဖြင့်
တူငြားသသူ ရှိတော်မူသော၊ မဟေသိနော- သီလသမာ ခိပညာဟု ငါးဖြာအစု
ဂုဏ်အထုကို ဖွေရှာမှုပြုတတ် ဒီပင်္ကရဘုရားမြတ်၏ (မဟန္တေ သီလသမာခိပညာက္ခန္ဓေ
ဧသိ ဂဝေသီတိ မဟေသီ၊ တဿ မဟေသိနော၊ မဟန္တံဗုဒ္ဓေ+ဤ၊ ဂဝေသနေ-
ရှာမှီးခြင်း၌)၊ ဣဒံ ဝစနံ- ဤပေးတော်မူအပ် ဗျာဒိတ်စကားမြတ်ကို၊ သုတ္တာန-
ကြားနာရ၍၊ “အယံ- ဤရသေးသည်၊ ဗုဒ္ဓဗိဇ္ဇံ ကိရ- ဘုရားဖြစ်မည့် မျိုးစေ့ဖြစ်သတဲ့၊
(ဣတိ- ဤသို့)၊ နရမရူ- လူနတ်အများ နဂါးဂဠုန် အလုံးစုံသောသူတို့သည်၊
အာမောဒိတာ- ဝမ်းသာရွှင်ပြ နှစ်သက်နေကြပြီ။

ဥက္ကဋ္ဌိသဒ္ဓါ- ကြွေးကြော်သံတို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တိ
စ- လက်ပန်းပေါက်လည်း (လက်ခမောင်းလည်း) ခတ်ကုန်၏၊ ဟသန္တိ စ- ပျော်
တပြုံးပြုံး မော်မဆုံးအောင် ရွှင်ပြုံးလည်း ရွှင်ပြုံးကုန်၏၊ ဒသသဟဿီ- တစ်
သောင်းသော လောကဓာတ်၌ရှိကုန်သော၊ သဒေဝကာ- နတ်နှင့်တကွသော လူတို့
သည်၊ ကတဉ္စလီ- လက်အုပ်ချီမှုပြုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ နမဿန္တိ-
ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးကုန်၏။

ဣမဿ လောကနာထဿ- ဤဒီပင်္ကရမည်တွင် ဘုရားရှင်၏၊ သာသနံ-
ဆုံးမအပ်ရာ သာသနာတော်ကြီးကို၊ ယဒိ ဝိရဇ္ဈိဿာမ- အကယ်၍များ လွဲကုန်ငြား
အံ့၊ အနာဂတမ္ပိ- နောင်လာလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနေ- အခါ၌၊ ဣမံ- ဤရသေး၏၊
(သာမီအနက် ဒုတိယာသက်)၊ သမ္ပုခါ- မျက်မှောက်၌၊ ဟေဿာမ- ဖြစ်ကုန်အံ့။

နဒိ- မြစ်ကို၊ တရန္တာ- ကူးကုန်သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ ပဋိတိတ္တံ-
မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်သော ဆိပ်ကမ်းကို၊ ဝိရဇ္ဈိယ- လွဲချော်၍၊ ဟေဋ္ဌာ တိတ္ထေ-
အောက်ဆိပ်၌၊ ဂဟေတွာန- ယူ၍၊ မဟာနဒိ- မြစ်ကြီးကို၊ ဥတ္တရန္တိယထာ- ကူးကုန်
ဘိသကဲ့သို့။

ဧဝမေဝ- ပမာနှိုင်းယူ ဤအတူသာလျှင်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဣမံ ဇိနံ- ဤဒီပင်္ဂရမြတ်စွာဘုရားကို၊ ယဒိ မုဉ္ဇာမ- အကယ်၍များ လက်လွတ်သွား၍ ဖူးခွင့်မရကုန်ငြားအံ့၊ အနာဂတမိ- နောင်လာလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနေ- အခါ၌၊ ဣမံ- ဤရသေ့၏၊ သမ္မုခါ- မျက်မှောက်၌၊ ဟေဿာမ- ဖြစ် ကုန်အံ့။

အာဟုတီနံ- အဝေးမှယူ ဆောင်၍မူလည်း ကြည်ဖြူလေးမြတ် ပူဇော်အပ်သည့် အရပ်ရပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟော- ခံယူခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါသော၊ လောကဝိဒူ- လောကသုံးဘုံ စိတ်အာရုံဝယ် အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော၊ ဒီပင်္ဂရော- ဒီပင်္ဂရ မည်သော ဘုရားရှင်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ကမ္မံ- ပွားများအားထုတ် ပြုလုပ်အပ်ငြား ကောင်းမှုတရားကို၊ ပကိတ္တေတွာ- ချီးမွမ်းစကား မိန့်ကြားတော်မူ၍၊ ဒက္ခိဏံ- မြတ်သော၊ ပါဒံ- ခြေတော်ကို၊ ဥဒ္ဓရိ- အထက်သို့ ဆောင်ပြီ (ကြွချီပြီ)။

တတ္ထ- ဗျာဒိတ်ပေးရာ ထိုနေရာ၌၊ ဇိနပုတ္တာ- ဒီပင်္ဂရ စောမြတ်စွာ၏ တပည့်သာဝကဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ယေ- အကြင်ရဟန္တာအရှင်မြတ် လေးသိန်းတို့သည်၊ အာသုံ- ရှိကုန်ပြီ၊ (တေ သဗ္ဗေပိ- ထိုရဟန္တာအားလုံးတို့သည်လည်း)၊ မံ- ငါ့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ျာရစ်လည်သည်ကို၊ အကံသုံ- ပြုကုန်ပြီ၊ နရာ စ- လူတို့ သည်လည်းကောင်း၊ နာဂါ စ- နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဝါဒေတွာန- ရှိခိုးပြီး၍၊ ပက္ကမံ- ဖဲခွါထွက်သွားကုန်ပြီ။

သသံဃေ- နောက်လိုက်နောက်ပါ မြတ်သံဃာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောက- နာယကေ- ဒီပင်္ဂရမည်တွင် ဘုရားရှင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဒဿနံ- တွေ့နိုင်လောက်ရာ (အမြင်အာရုံ)အရပ်ကို၊ အတိက္ကန္တေ- ကျော်လွန်သွားလတ်သော်၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန- ဝမ်း သာနှစ်သက်ရွှင်အားတက်သော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ အာသနာ- ဝမ်းလျားမှောက်ကာ လဲလျောင်းရာ ရွံ့ညွန်မှ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဝုဋ္ဌဟိ- ထပြီ။

သုခေန- အပြစ်ကင်းကွာ ကျန်းမာချမ်းသာခြင်းဖြင့်၊ သုခိတော- လိုရာပြီး မြောက် ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သည် (သုခံ ဣတော ပတ္တော ဂတောတိ သုခိတော၊ သုခတီတိ သုခိတော)၊ ဝါ- လွန်ကဲထန်ပြင်း ချမ်းသာခြင်းရှိသည် (သုခံ သဉ္ဇာတံ ဧတဿာတိ သုခိတော၊ သုခ+တ/ဣတ)၊ ပါမောဇ္ဇေန- နှစ်သက်ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာခြင်းဖြင့်၊ ပမောဒိတော- အလွန်နှစ်သက် ရွှင်အားတက်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟောမိ- ဖြစ်၏)၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပီတိယာ စ- တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့၍တည် ဖရဏာပီတိဖြင့်လည်း၊ အဘိဿန္နော- စီးဝင်ပျံ့နှံ့သည်၊ (အဘိသန္ဓတီတိ အဘိဿ-

နော၊ အဘိ✓သန္တ+တ)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပလ္လင်္ဂ- တင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇိ- ခွေပြီ။ (ပန်းအစု၌ ထိုင်ပြီ)။

တဒါ- တင်ပလ္လင်ခွေကာ ထိုင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပလ္လင်္ဂန- တင်ပလ္လင်ဖြင့်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်နေပြီး၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ခဲ့ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ကြံစည်သနည်း)၊ ‘အဟံ- ငါသည်၊ ဈာနေ- ရူပအရူပဈာန်၌၊ ဝသီဘူတော- စွမ်းအင်ပြီးမြောက် ဝသီဘော်သို့ရောက်ပြီ၊ အဘိညာပါရမိ- အဘိညာ၌ တို့၌ အထွဋ်အထိပ်သို့၊ ဂတော- ရောက်ပြီ။

ဒဿသဟဿိလောကမ္ပိ- လောကဓာတ်တစ်သောင်းလုံး၌၊ မေ- ငါနှင့်၊ သမာ- ဂုဏ်ရည်တူကုန်သော၊ ဣသယော- ရသေ့တို့သည်၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်၊ ဣဒ္ဓိ- ဓမ္မေသု- တန်ခိုးတရား ငါးပါးတို့၌၊ အသမော- မိမိနှင့် တုဖက်ပြိုင်ဖက်မရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဤဒိသံ သုခံ- ဤသို့ရှုအပ် ချမ်းသာမြတ်ကို၊ အလဘိ- ရရှိပြီ။

မယု- ငါ၏၊ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေ- တင်ပလ္လင်ခွေကာ ထိုင်နေရာ ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဒဿသဟဿာဓိဝါသိနော- စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်း၌ နေကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့ သည်၊ မဟာနာဒံ- အလွန်မြည်ဟီး အသံကြီးကို၊ ပဝတ္တေသု- ဖြစ်စေကုန်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ဖြစ်စေကုန်သနည်း)၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊ ပလ္လင်္ဂဝရံ- မြတ်သောတင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇေ- ခွေ၍ ထိုင်တော်မူရာအခါ၌၊ ယာ ယာနိ နိမိတ္တာနိ- အကြင်ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်၊ ပဒိဿန္တိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တာနိ- ထိုရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿရေ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရား သည်၊ ဓုဝံ- မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

သီတံ- အေးသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဗျပဂတံ- ကင်းခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဥဏ္ဍ- အပူသည်လည်း၊ ဥပသမ္ပတိ- ငြိမ်းပျောက်သွား၏၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်)၊ တာနိ- ထိုအအေးလည်းတိမ်း အပူငြိမ်းခြင်းတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ- ထင်ရှား တွေ့မြင်ရကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲစကန် အမှန် သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ဒဿသဟဿိ လောကဓာတူ- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်တို့သည်၊ နိဿဒ္ဓါ- မြို့ရွာအသံ ဆူညံခြင်းမရှိကုန်သည်၊ နိရာကုလာ- ရှုပ်ထွေးမှုကင်း ရှင်းလင်း ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တာနိ- ထိုမြို့ရွာသံကင်း ရှုပ်ထွေးမှုမရှိခြင်းတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ- ထင်ရှားတွေ့မြင်ရကုန်၏၊ (တသ္မာ-

ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်။) ခုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

မဟာဝါတာ- လေပြင်းတို့သည်၊ န ဝါယန္တိ- မတိုက်ခတ်ကုန်၊ သဝန္တိယော- မြစ်တို့သည်၊ န သန္တန္တိ- မစီးဆင်းကုန်၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တာနိ- ထိုလေပြင်းမတိုက် မြစ်တို့၌ ရေမစီးခြင်းတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ- ထင်ရှားတွေ့မြင်ရကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ခုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ထလဇာ- မြေပြင်တောင်ဝှမ်း သစ်ပင်တန်း၌ ဖြစ်ထွန်းကုန်သော၊ ဒကဇာ- ရေပြင်အဝှမ်း ဖြစ်ထွန်းကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ပုပ္ဖာ- ပန်းတို့သည်၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ပုပ္ဖန္တိ- ပွင့်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ- ထိုရေကုန်း၌တည် ပန်းအလီလီတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပုပ္ဖိတာ- စီရီတင့်ဆန်း ပွင့်လန်းနေကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ခုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

လတာ ဝါ- နွယ်ပင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယဒိ- ထိုမှတစ်ပါး၊ ရက္ခာ ဝါ- သစ်ပင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ဖလဘာရာ- ကြီးငယ်ရောပြွမ်း သီးစုံလွှမ်းလျက် ထမ်းရွက်ထားကြကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ- ထိုနွယ်၊ သစ်ပင်တို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဖလိတာ- လွန်စွာသီးကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ခုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

အာကာသဋ္ဌာ စ- ရေးခြစ်မထင် ထက်ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘူမဋ္ဌာ စ- လူ့ရွာရပ်ခွင် မြေအပြင်၌ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ရတနာ- ပုလဲစသား ရတနာများသည်၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ဇောတန္တိ- ပြောင်တဝင်းဝင်း အရောင်ရွန်းလျက် ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တေပိ ရတနာ- ကောင်းကင်၌တည် မြေ၌တည်သည့် နှစ်လီကုန်သော ထိုရတနာတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဇောတန္တိ- ပြောင်တဝင်းဝင်း အရောင်ရွန်းလျက် ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ခုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊

ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

မာနသကာ စ- လူ့ရုပ်လူ့ရွာ လူ့ဥစ္စာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဗ္ဗာ စ- နတ် ပြည်နတ်ရွာ နတ်တို့၏ဥစ္စာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တုရိယာ- အာတတ၊ဝိတတ စသည် ငါးဖြာ တုရိယာတို့သည်၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ် တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ဝဇ္ဇန္တိ- သူ့အလိုလို သီဆိုတီးမှုတ်ကုန်၏။ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တေပိ ဥဘော- လူနတ်ဥစ္စာ နှစ်ဖြာပိုင်းခြား ထိုတုရိယာ များတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အဘိရဝန္တိ- သူ့အလိုလို သီဆိုတီးမှုတ်လျက် အလွန်မြည် ဟီးကုန်၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ဝိစိတ္တပုပ္ဖာ- မျိုးမျိုးနဲ့ဆင်း ကြိုင်လှိုင်သင်းလျက် ဆန်းကြယ်ခြင်းရှိကုန်သော ပန်းတို့သည်၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ဂဂနာ- ဝဠာထက်ခွင် ထက်ကောင်းကင်မှ၊ အဘိ- ဝဿန္တိ- မိုးရေအလား ပန်းမိုးများတို့ တဖွားဖွားရွာသွန်းကုန်၏။ (ယသ္မာ- အကြင် ကြောင့်)၊ တေပိ- အနံ့အဆင်း ကြိုင်လှိုင်သင်းလျက် ဆန်းကြယ်ခြင်းရှိကုန်သော ထိုပန်းတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဝဿန္တိ- ရွာသွန်းကုန်၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

မဟာသမုဒ္ဓေါ- မဟာသမုဒ္ဓရာသည်၊ အာဘုဇတိ- ခွေသွားလိပ်သွား ဆုတ် နှစ်သွား၏ (လှိုင်းမထဘဲ ရေကျသွား၏)၊ ဒသသဟဿီ- တစ်သောင်းသော လောက ဓာတ်သည်၊ ပကမ္မတိ- အံ့ဖွယ်ထူးခြား အပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်သွား၏။ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တေပိ ဥဘော- မဟာသမုဒ္ဓရာ စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းဟူသော ထိုနှစ်မျိုးလုံးတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အဘိရဝန္တိ- အလွန်မြည်ဟီးကုန်၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲဧကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ဒသသဟဿေ- တစ်သောင်းမက များပြားလှသည့် စကြဝဠာတိုက်၌လည်း ကောင်း၊ နိရယေပိ (နိရယေသု)- ငရဲတို့၌လည်းကောင်း၊ တာဝဒေ- အလောင်းတော် မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုအခါ၌၊ အဂ္ဂိ- စွဲလောင် နေသမျှ မီးအဝဝတို့သည်၊ နိဗ္ဗန္တိ- မလောင်မတောက် ငြိမ်းပျောက်ခြင်းသို့ ရောက် ကုန်၏။ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊ တေပိ အဂ္ဂိ- စကြဝဠာတိုက် ငရဲ၌လည်း လောင်

မြိုက်ညီးညီး ထိုထိုမီးတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ နိဗ္ဗုတာ- မလောင်မတောက်
ငြိမ်းပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ-
မလွဲစကန် အမှန် သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

သူရိယော- နေမင်းသည်၊ ဝိမလော- တိမ်ပုပ်စသား အညစ်အကြေးများ
ကင်းစင်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တာရကာ- ကြယ်တာရာ၊
နက္ခတ်တို့သည်၊ ဒိဿန္တိ- ထင်ရှားပေါ်လွင် တွေ့မြင်ရကုန်၏။ (ယသ္မာ- အကြင်
ကြောင့်)၊ တေပိ- ထိုနေမှာညစ်ကြေး ကင်းစင်ဝေးလတ် နက္ခတ်တာရာ အဖြာဖြာကို
ထင်စွာရှေးရှု တွေ့မြင်ရမှုတို့သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်ရကုန်၏။
(တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

တာဝဒေဝ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်
တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ အနောဝဋ္ဌေန- မိုးမစိုစွတ်သဖြင့်၊ မဟိယာ- မြေအပြင်မှ၊
ဥဒကံ- ရေသည်၊ ဥပ္ပိန္နိ- ဖောက်ထွက်(ပန်းထွက်)ပြီ၊ (ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်)၊
တမ္ပိ- ထိုရေသည်လည်း၊ မဟိယာ- မြေအပြင်မှ၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဥပ္ပိန္နတေ- ဖောက်
ထွက်(ပန်းထွက်)၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲစကန်
အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ဂဂနမဏ္ဍလေ- အလုံးစုံသော ကောင်းကင်အဝန်း၌၊ တာရာဂဏာ-
ဂြိုဟ်အားလုံးတို့သည်လည်းကောင်း၊ နက္ခတ္တာ- နက္ခတ်ကြယ်တာရာတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ဝိရောစေန္တိ- တင့်တယ်တောက်ပ လှပနေကုန်၏။ ဝိသာခါ- ဝိသာခါနက္ခတ်
သည်၊ စန္ဒိမာယုတ္တာ- လစန်းသော်တာ မှန်စွာယှဉ်၏။ (တံ- သင်သည်)၊ ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

ဗိလာသယာ- တွင်းအောင်းသတ္တဝါဖြစ်ကုန်သော မြွေ၊ မြွေပါ၊ မိချောင်း၊
ဖွတ်စသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒရီသယာ- လျှိုမြောင်၊ ချောက်၊ စမ်း တောအဝှမ်း
၌ အေးချမ်းကိန်းအောင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သကာသယာ-
မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာ နေရာအသီးသီးမှ၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်လာကုန်၏။ (ယသ္မာ-
အကြင်ကြောင့်)၊ တေပိ- တွင်းအောင်း၊ မအောင်း ထိုသတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း၊
အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အာသယာ- မိမိတို့နေရာအသီးသီးမှ၊ ဆုဒ္ဓေါ- ထွက်ခွါလာကုန်၏။
(တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

တာဝဒေ - အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ သတ္တာနံ - များလှသောင်းသောင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏၊ အရတိ - ပျင်းရိရင့်ရော် မမွေ့လျော်မှုသည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ သန္တုဋ္ဌာ - မိမိရှိသမျှ ပစ္စယဖြင့် အားရနှစ်သက် ရောင့်ရဲလျက်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ - ထိုသတ္တဝါအားလုံးတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ သန္တုဋ္ဌာ - ရှိရှိသမျှ ပစ္စယဖြင့် အားရနှစ်သက် ရောင့်ရဲလျက်နေကြကုန်၏၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ တွံ - သင်သည်)၊ ဓုဝံ - မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ - ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

တဒါ - အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုအခါ၌၊ ရောဂါ - သတ္တဝါအရပ်ရပ် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ဥပါဒ်ရောဂါများတို့သည်၊ ဥပသမ္ပန္တိ - ကင်းစင်လွင့်ပျောက် ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဇီဃစ္စာ စ - ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုသည်လည်း၊ ဝိနဿတိ - ကင်းပျောက်၏၊ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်)၊ တာနိပိ - ထိုရောဂါငြိမ်းခြင်း ဆာလောင်မှုကင်းခြင်းတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ - မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရကုန်၏၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ တွံ - သင်သည်)၊ ဓုဝံ - မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ - ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

တဒါ - အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုအခါ၌၊ ရောဂါ - ကာမဂုဏ်အဝဝ လိုချင်လှသည့် ကာမတဏှာသည်၊ တနု - သတ္တဝါအဝဝ မထကြွသဖြင့် ပါးလွှားလှသည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ ဒေါသော - ဒေါသသည်လည်းကောင်း၊ မောဟော - မောဟသည်လည်းကောင်း၊ ဝိနဿတိ - မထမကြွ ပျက်စီးရ၏၊ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ - ထိုရာဂဒေါသ မောဟ တရားတို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ဝိဂတာ - စိတ်သန္တာန်တွင်း မထလျဉ်းဘဲ ကင်းရှင်းပြေပျောက် ငြိမ်းအေးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ တွံ - သင်သည်)၊ ဓုဝံ - မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ - ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။

တဒါ - အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘယံ - ကြောက်ဖွယ်အာရုံ အဖုံဖုံသည်၊ န ဘဝတိ - မဖြစ်၊ အဇ္ဇပိ - ယနေ့၌လည်း၊ ဧတံ - ထိုကြောက်ဖွယ်အာရုံ အဖုံဖုံမဖြစ်ခြင်းကို၊ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်)၊ ပဒိဿတိ - ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်ပေ၏၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်)၊

တွံ- သင်သည်။) ဓုဝံ- မလွဲစကန် အမှန်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။ (ဣတိ- ဤသို့၊ မယံ- ငါတို့သည်။) တေန လိင်္ဂေန- ကြောင်းရာစုံလင် ထိုဖြစ်အင်ကြောင့်၊ ဇာနာမ- သိကြပါကုန်၏။

ရဇော- မြူမှုန်သည်၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်သို့၊ အနုဒ္ဓံသတိ- မတက်၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်၊ အဇ္ဈပိ- ယနေ့၌လည်း၊ ဧတံ- ထိုမြူမှုန်အထက်သို့ မတက်ခြင်းကို၊ ပဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ တွံ- သည်။) ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ (ဣတိ- သို့၊ မယံ- ငါတို့သည်။) တေန လိင်္ဂေန- ထို အကြောင်းကြောင့်၊ ဇာနာမ- သိကြပါကုန်၏။

အနိဋ္ဌဂန္ဓော- မလိုလားအပ် မကောင်းမြတ်သည့် အနံ့ဆိုးသည်၊ ပက္ကမတိ- ကင်းစင်လွင့်ဖယ် ပျောက်ကွယ်လေ၏၊ ဒိဗ္ဗဂန္ဓော- နတ်တို့၌ သင်းပျံ့ နတ်ရနံ့သည်၊ ပဝါယတိ- မွေးမွေးကြိုင်ကြိုင် ရနံ့လှိုင်၏၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်၊) သောပိ ဂန္ဓော- မွေးကြိုင်သင်းပျံ့ ထိုနတ်တို့၏ ရနံ့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဝါယတိ- သင်းပျံ့မွေး ကြိုင် ရနံ့လှိုင်၏။ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တွံ- သည်။) ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

အရူပိနော- အရူပဘုံသား ဗြဟ္မာများကို၊ ဌပယိတွာ- ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒေဝါ- နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို၊ ပဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်၊) သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ- ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့ကိုလည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်။) ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင် တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နိရယာနာမ- ငရဲသူ ငရဲသားမည်သူများတို့ကို၊ ဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်၊) သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ- ထို ငရဲသူ ငရဲသားတို့ကိုလည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်။) ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

တာဝဒေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင် တည်ရာ ထိုခဏ၌သာ၊ ကုဇ္ဇာ စ- နံရံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကဝါဠာ စ- တံခါး ရွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သေလာ စ- တောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တဒါ- ထို အခါ၌၊ အာဝရဏာ- အပိတ်အပင် အတားအဆီးတို့သည်၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊

(ယသ္မာ- ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ- ထိုနံရံ၊ တံခါးရွက်၊ တောင်တို့သည်လည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အာကာသဘူတာ- ဟာလာဟင်းလင်း ပြောင်တလင်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

တသ္မိံ ခဏေ- အလောင်းတော်မြတ် ဗောဓိသတ်တို့ မြင့်မြတ်တင်ပလ္လင် ဖွဲ့တင်တည်ရာ ထိုခဏ၌၊ စုတိ စ- စုတေရွေ့လျော သေရခြင်းသဘောသည်လည်း ကောင်း၊ ဥပပတ္တိ စ- ပဋိသန္ဓေစွဲ၍ တည်နေရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ မဖြစ်ပေါ်၊ (ယသ္မာ- ကြောင့်)၊ တာနိပိ- စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ထိုနှစ်မျိုး လုံးတို့ကိုလည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဒိဿန္တိ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

ဒဠ္ဗ- မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော၊ ဝီရိယံ- ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ ဝီရိယကို၊ ပဂ္ဂဏှ- မတွန့်မဖောက် ချိုးမြှောက်ပါလော၊ မာ နိဝတ္တ- လုံ့လမယုတ် နောက်မဆုတ် ပါနှင့်၊ အဘိက္ကမ- လုံ့လစက်နိုး ရှေ့သို့တိုးပါလော၊ (တွံ- သင်သည်)၊ ဓုဝံ- လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ- ဘုရားဖြစ်မည့် ဤအကြောင်း အရာကို၊ မယမ္ဗိ- ငါတို့သည်လည်း၊ ဝိဇာနာမ- သိကြပါကုန်၏။”

ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ စ- ဒီပင်္ကရ ဘုရားရှင်၏လည်းကောင်း၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနဉ္စ- စကြဝဠာတိုက်တစ် သောင်းမှ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝစနံ- စကားတော်ကို၊ သုတ္တာ- ကြား၍၊ မတ္တာယ- အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော- လွန်စွာ (တစ်နည်း) ဘိယျောသော မတ္တာယ- အတိုင်းအရှည်ထက်အလွန်၊ သဉ္ဇာတုဿာဟော- လွန်စွာဖြစ်သော အား ထုတ်မှုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ “ဗုဒ္ဓါ နာမ- ဘုရားရှင်တို့မည်သည်၊ အမောဃ- ဝစနာ- အချည်းအနှီးသော စကားကို မဆိုကြကုန်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ ကထာယ- စကားတော်၏၊ အညထတ္တံ- တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲကုန်သည်၏အဖြစ် သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ နိတ္တလေဇျဿ- ပစ်လွှင့်အပ်သောခဲ၏၊ ပတနံ- ကျခြင်းသည်၊ ဓုဝံ ယထာ- မြဲသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဇာတဿ- မွေးဖွားလာသူ၏၊ မရဏံ- သေခြင်း သည်၊ ဓုဝံ ယထာ- မြဲသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရတ္တိက္ခယေ- ညဉ့်ကုန်ချိန် (အရဏံ တက်ချိန်)၌၊ သူရိယုမဂ္ဂနံ- နေ၏တက်ခြင်း (ထွက်ခြင်း)သည်၊ ဓုဝံယထာ- မြဲသကဲ့ သို့လည်းကောင်း၊ အာသယာ- နေရာဂူစသည်မှ၊ နိက္ခန္တသီဟဿ- ထွက်လာသော

ခြင်္သေ့၏။ သီဟနာဒနဒနံ- ခြင်္သေ့သံ ဟိန်းဟောက်ခြင်းသည်။ ဓုဝံ ယထာ- မြဲသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဂရုဂဗ္ဘာယ- ကိုယ်လေးလက်ဝန်ရှိသော၊ ဣတ္ထိယာ- မိန်းမ၏။ ဘာရမောရောပနံ- ကိုယ်ဝန်ချ(မွေးဖွား)ခြင်းသည်။ အဝဿမ္ဘာဝီ- မချွတ်ဧကန်အမှန်ဖြစ်လတ္တံ့သည်။ ဓုဝံ ယထာ- မြဲသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ- မခြားတမူအလားတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏။ ဝစနံ နာမ- စကားတော်မည်သည်။ ဓုဝံ- မြဲ၏။ အမောဃံ- အချည်းနှီးမဖြစ်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ အဟံ- ငါသည်။ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်။ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်ရလိမ့်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်တော်မူပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ ။ပ။ ဝစနံ ဓုဝဿဿတန္တိ”- ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ ။ပ။ ဝစနံ ဓုဝဿဿတံဟူ၍၊ ဝတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဗုဒ္ဓဿ- ဒီပင်္ကရမြတ်စွာဘုရား၏လည်းကောင်း၊ ဒဿသဟဿီနံ- လောကဓာတ်တစ်သောင်းရှိ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်းကောင်း၊ ဥဘယံ ဝစနံ- နှစ်မျိုးနှစ်ရပ် စကားရပ်ကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ တဒါ- ကြားအပ်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ တုဠဟဋ္ဌော- ဝမ်းသာနှစ်သက် ရွှင်အားတက်သည်၊ ပမောဒိတာ- ဝမ်းမြောက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ခဲ့ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ကြံစည်ခဲ့သနည်း)၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနာ- စကားနှစ်ခွ မပြောဆိုကြကုန်၊ ဇိနာ- ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အမောဃ- ဝစနာ- အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမရှိကုန်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဝိတထံ- ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်ကန်သော စကားတော်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဓုဝံ- မချွတ်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိမိ- ဖြစ်အံ့။

နဘော- ကောင်းကင်၌၊ ခိတ္တံ- ပစ်လွှင့်အပ်သော၊ လေဇ္ဈ- ခဲသည်၊ ဘူမိယံ- မြေသို့၊ ဓုဝံ- မချွတ်ဧကန်အမှန်၊ ပတတိ ယထာ- ကျရဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ- ဘုရားမြတ်တို့၏၊ ဝစနံ- စကားတော်သည်၊ ဓုဝဿဿတံ- မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ မြဲလည်းမြဲ၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဝိတထံ- ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်ကန်သော စကားတော်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဓုဝံ- မချွတ်ဧကန်အမှန်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိမိ- ဖြစ်ရတော့အံ့။

သဗ္ဗသတ္တာနံ- အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏၊ မရဏံ- သေခြင်းသည်၊ ဓုဝ- သဿတံ ယထာပိ- ဧကန်လည်းဖြစ် မြဲသည်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့

၁။ အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနာ။ ။ ဒွိဟိ ဝိဘာဂေဟိ ဒွေဇ္ဈ၊ ဒွိ+ဇ္ဈ၊ နတ္ထိ ဒွေဇ္ဈ ဝစနံ ယေသံ ဗုဒ္ဓါနန္တိ အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနာ= နှစ်ဖို့ပြားသော စကားမရှိသော ဘုရားများ။

အတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ - ဘုရားမြတ်တို့၌၊ ဝစနံ - စကားတော်သည်၊ ဓုဝ-
သဿတံ - မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ မြဲလည်းမြဲ၏။

ရတ္တိက္ခယေ - ညဉ့်ကုန်ခြင်း (အရုဏ်တက်ခြင်း)သည်၊ ပတ္တေ - ရောက်လတ်
သော်၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ - နေမင်း၏ တက်လာခြင်း (ထွက်လာခြင်း)သည်၊ ဓုဝံ ယထာ-
မြဲသကဲ့သို့၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ - ဘုရားမြတ်တို့၏၊ ဝစနံ -
စကားတော်သည်၊ ဓုဝသဿတံ - မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ မြဲလည်းမြဲ၏။

နိက္ခန္တသယနဿ - ခိုအောင်းရာလိုက်စသည်မှ ထွက်လာသော၊ သီဟဿ -
ခြင်္သေ့၏၊ နဒနံ - ဟိန်းဟောက်သံပြုခြင်းသည်၊ ဓုဝံ ယထာ - မြဲသကဲ့သို့၊ တထေဝ -
ထိုအတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ - ဘုရားမြတ်တို့၏၊ ဝစနံ - စကားတော်သည်၊ ဓုဝ-
သဿတံ - မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ မြဲလည်းမြဲ၏။

အာပန္နသတ္တာနံ - ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမတို့၏၊ ဘာရမောရေပနံ - ကိုယ်ဝန်ကိုချ
မွေးဖွားရခြင်းသည်၊ ဓုဝံ ယထာ - မြဲသကဲ့သို့၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ -
ဘုရားမြတ်တို့၏၊ ဝစနံ - စကားတော်သည်၊ ဓုဝသဿတံ - မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ
မြဲလည်းမြဲ၏။

သော - ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ “အဟံ - ငါသည်၊ ဓုဝံ - မလွဲဧကန် အမှန်၊
ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ - ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့၊ ကတသန္နိဋ္ဌာနော-
ပြုအပ်ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ဗုဒ္ဓကာရကေ - ဘုရားဖြစ်
အောင် ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ - ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို၊ ဥပဓာရေတုံ - စူးစမ်းရှာဖွေ
ခြင်းငှါ၊ “ဗုဒ္ဓကာရကာ - ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ - ကျင့်ဝတ်တရား
တို့သည်၊ ကဟံ န ခေါ - အဘယ်အရပ်မှာပါနည်း၊ ဥဒ္ဓံ ကိ - အထက်အရပ်မှာ
ပါလော၊ ဥဒါဟု - သို့မဟုတ်၊ အဓော ကိ - အောက်အရပ်မှာပါလော၊ ဒိဿာဝိဒိဿာသု
ကိ - တည့်တည့်အရပ်နှင့် အထောင့်အရပ်တို့မှာပါလော၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အနုက္က-
မေန - အစဉ်အားဖြင့်၊ သကလံ - အလုံးစုံသော၊ ဓမ္မဓာတုံ - တရားသဘောကို၊
ဝိစိနန္တော - စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပေါရာဏကဗောဓိသတ္တေဟိ - ရှေး၌ထင်ပေါ်
ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ - မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊
ပဌမံ - ရှေးဦးစွာသော၊ ဒါနပါရမီ - ဒါနပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရ၍၊ အတ္တာနံ - မိမိ
ကိုယ်ကို၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဩဝဒိ - ဆုံးမပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ဆုံးမသနည်း)၊ “သုမေဓ-
ပဏ္ဍိတ - သုမေဓပညာရှိ၊ တွံ - သင်သည်၊ ဣတော - ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊
ပဌမံ - ရှေးဦးစွာသော၊ ဒါနပါရမီ - ကို၊ ပူရေယျာသိ - ဖြည့်ကျင့်ပါလော့။ ဟိ -

ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ နိက္ခန္ဓိတော- မှောက်ထားအပ်သော၊ ဥဒက- ကုမ္ဘော- ရေအိုးသည်၊ နိဿေသံ- အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ဝမတိယေဝ ယထာ- အန်ထုတ်သကဲ့သို့သာလျှင်၊ န ပစ္စာဟရတိ (ဧဝ) ယထာ- တစ်ဖန်ပြန်၍ မဆောင်ယူသကဲ့သို့သာလျှင်၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ခနံ ဝါ- ဥစ္စာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယသံ ဝါ- အခြံအရံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုတ္တဒါရံ ဝါ- သားသမီးဇနီးမယားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ ဝါ- ကိုယ် အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနောလောကေတွာ- မကြည့်မူ၍၊ သမ္ပတ္တ- ယာစကာနံ- ရောက်လာသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဣစ္ဆိ- တိစ္ဆိတံ- အလိုရှိအပ်၊ အလိုရှိအပ်သော (လိုလိုသမျှတိုင်း) အရာဝတ္ထုကို၊ နိဿေသံ- အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒဒမာနော- ပေးလှူလတ်သော်၊ ဗောဓိမူလေ- ဗောဓိပင်ရင်း၌၊ နိဿိဒိတွာ- ထိုင်၍၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ဆုံးမ၍၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဒါနပါရမီ- ဒါနပါရမီကို၊ ဒဠံ- ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဟန္တ ဗုဒ္ဓကရေ ဓမ္မေ။ပ။ ကုမ္ဘော ဝိယ အဓောကတော”တိ- “ဟန္တ ဗုဒ္ဓကရေ ဓမ္မေ ။ပ။ ကုမ္ဘော ဝိယ အဓောကတော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဗုဒ္ဓကရေ- ဘုရားဖြစ်အောင်ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ- ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို၊ ဣတော စိတော- ထိုမှဤမှ (ဟိုဟိုဒီဒီ)၊ ဟန္တ- ယခု၊ (အဟံ- ငါသည်၊) ဝိစိနာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့၊ (ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ် အောင်ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်)၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်မှာပါ လော၊ အဓော- လှူပြည်လှူရွာ အောက်အရပ်မှာပါလော၊ ဒသဒိသာ- အရပ်ဆယ်မျက် နှာတို့မှာ ပါလော၊ ဓမ္မဓာတုယာ- ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟု သဘာဝတရား၏၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (ပဝတ္တနီ- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အတ္တိ- ရှိ၏၊ တာဝတိကံ- ထိုမျှလောက်သောအရပ်တိုင်အောင်)၊ ဝိစိနာမိ- စူးစမ်း ရှာဖွေရတော့အံ့။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေ- သီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ်အလောင်းတော်တို့သည်၊ အနုစိန္တံ- အစဉ်မပြတ် လေ့ကျက်ပြု လုပ်အပ်သော၊ မဟာပထံ- ကြီးကျယ်တင့်ဆန်း လမ်းကောင်းလမ်းမြတ်ဖြစ်သော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဒါနပါရမီ- ဒါနပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊

ပတ္တံ- ရောက်ခြင်းငှာ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ- အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ အလိုရှိလတ်သော်)၊ တံ- သင်သုမေဓာရသေ့သည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဣမံ- ဤဒါနပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠံ- မြဲမြန်ခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက်တည်ပါလော့၊ ဒါနပါရမီတံ- ဒါနပါရမီသို့၊ ဂစ္ဆ- အရောက်သွား (ဖြည့်ကျင့်)ပါလော့။

ယဿ ကဿမိ- ရေနင့်နို့ရည် တစ်မည်မည်ဖြင့် (ကရိုဏ်းအနက် သာမီ ဝိဘတ်သက်)၊ သမ္ပုဏ္ဏော- ပြည့်၍နေသော၊ အဓောကတော- အောက်၌မျက်နှာဝ ရှိအောင် ပြုအပ်သော (မှောက်အပ်သော)၊ ကုမ္ဘော- အိုးသည်၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ နိဿေသံ- အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်၊ ဝမတေဝ ယထာပိ- အန်ချလိုက်သကဲ့သို့၊ တတ္ထ- ထိုသို့အန်ချရာ၌၊ န ပရိရက္ခတိ ယထာ- ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားမှုမရှိ သကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ- အယုတ် အမြတ် အလတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာစကေ- အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ အဓောကတော- အောက်၌မျက်နှာဝရှိအောင် ပြုအပ်(မှောက်ထားအပ်)သော၊ ကုမ္ဘော ဝိယ- အိုးကဲ့သို့၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ နိဿေသံ - အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်၊ ဒဒါဟိ- ပေးလှူပါလော့။

အထ- အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ နောက်အခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္ထကေဟေဝ- ဤမျှလောက်တို့သည်သာ၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ- ဒါနပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုသုမေဓာရသေ့သည်၊ ဥပဓာရယတော- စူးစမ်းလတ်သော်၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခု မြောက်သော၊ သီလံပါရမီ- သီလပါရမီကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံ သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓ ပညာရှိ၊ တံ - သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သီလပါရမီမ္မိ- သီလပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှား အောင် ပြဦးအံ့၊ စမရီမိဂေါ နာမ- စမရီသားကောင်မည်သည်၊ ဇီဝိတံ- အသက်ကို၊ အနောလောကေတွာ- မရှုငဲ့မှု၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝါလမေဝ- မြီးဆံ့မျှင်ကိုသာလျှင်၊ ရက္ခတိယထာ- စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဇီဝိတမ္မိ- အသက်ကိုလည်း၊ အနောလော- ကေတွာ- မရှုငဲ့မှု၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သီလမေဝ- သီလကိုသာလျှင်၊ ရက္ခမာနော- စောင့်ရှောက်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဧကန်စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ သီလပါရမီ- သီလပါရမီကို၊

ဒဋ္ဌံ - ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ - အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီး၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “နဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ စမရီ ဝိယ ဝါလဓိ”န္တိ - “နဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ စမရီ ဝိယ ဝါလဓိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်ဆိုတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ - အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၏ (ပါစေန္တိတိ ပါစနာ၊ ✓ပစ+ဏေ+ယ၊ ပါကေ - ကျက်ခြင်း၌။ ဗောဓိ ပါစနာ ဗောဓိပါစနာ)၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ - ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တရားတို့ သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ - ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ - မဖြစ်နိုင်ကုန်ရာ၊ အညေပိ - ဘုရားဖြစ်ကြောင်းအခြားတရားအပေါင်းတို့ကို လည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ - စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ - ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော - စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ - ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ - မှီဝဲ အပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ ဒုတိယံ - နှစ်ခုမြောက်သော၊ သီလပါရမီ - သီလပါရမီကို၊ ဒက္ခိ - တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

ဗောဓိ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတ္တံ - ရောက်ရှိခြင်း ဌာ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ - အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ - ဤသို့ အလိုရှိလတ်သော်၊) တံ - သင်သုမေဓရသေ့သည်၊ ဒုတိယံ - နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဣမံ - ဤသီလပါရမီကို၊ တာဝ - ရှေးဦးစွာ၊ ဒဋ္ဌံ - မြဲမြန်ခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ သမာဒိယ - ဆောက် တည်ပါလော့၊ သီလပါရမိတံ - သီလပါရမီသို့၊ ဂစ္ဆ - အရောက်သွား (ဖြည့်ကျင့်) ပါလော့။

စမရီ - စမရီသားကောင်သည်၊ ကိသ္မိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုသောသစ်ပင်၊ နွယ်၊ ဆူးစသည်၌၊ ပဋိလဂ္ဂိတံ - ငြိနေသော၊ ဝါလံ - သားမြီးဖျားကိုလည်းကောင်း၊ ဝါလဓိ - သားမြီးမျှင်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဝိကောပေတိ ယထာပိ - မပျက်စီးစေ၊ မပြတ်စေ သကဲ့သို့လည်း၊ တတ္ထ - မြီးဆံငြိရာ ထိုနေရာ၌၊ မရဏံ - သေခြင်းသို့၊ ဥပေတိ ယထာပိ - ကပ်ရောက်ရာသကဲ့သို့လည်း၊ တထေဝ - မခြားတမူ အလားတူသာလျှင်၊ စတုသု ဘူမိသု - လေးဌာနတို့၌၊ သီလနိ - ပါတိမောက္ခ၊ ဣန္ဒြိယနှင့် အာဇီဝ၊ ပစ္စယာ လေးဖြာခွဲခြား သီလများကို၊ ပရိပူရယ - ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ စမရီ - စမရီသားကောင် သည်၊ ဝါလဓိ - မြီးဆံမျှင်ကို၊ (ပရိရက္ခတိ) ဝိယ - စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့၊ သဒါ -

အခါခပ်သိမ်း၊ သီလံ - သီလကို၊ ပရိရက္ခ - မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကြားအောင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပါလော့”။

အထ - သီလပါရမီဖြည့်ကျင့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရက - ဓမ္မေဟိ - ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ - ဤ မျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ - မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”။ ဣတိ - ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ - သီလပါရမီထက်အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ - ထိုသုမေဓရသေ့ သည်၊ ဥပဓာရယတော - စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ တတိယံ - သုံးခုမြောက်သော၊ နေက္ခမ္မပါရမီ - နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ - ဤအကြံသည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ - သုမေဓပညာရှိ၊ တံ - သင်သည်၊ ဣတော - ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ နေက္ခမ္မပါရမီမိ - နေက္ခမ္မ ပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ - ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ ဟိ - ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ စိရံ - ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊ ဗန္ဓနာဂါရေ - ထောင်ထဲ၌၊ ဝသ - မာနော - နေရသော၊ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်၊ တတ္ထ - ထိုထောင်၌၊ သိနေဟံ - ချစ်ခင်မှုကို၊ န ကရောတိ - မပြု၊ အထခေါ - စင်စစ်သော်ကား၊ ဥက္ကဏ္ဍတိ ယေဝ - ငြီးငွေ့စိတ်ပျက်သည်သာ၊ အဝသိတုကာမော(ဧဝ) - မနေလိုသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ ယထာ - ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ - သင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗဘဝေ - ဘဝအားလုံးတို့ကို၊ ဗန္ဓနာဂါရသဒိသေ - ထောင်နှင့် တူသည်တို့ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ သဗ္ဗဘဝေဟိ - ဘဝအားလုံးတို့မှ၊ ဥက္ကဏ္ဍိတော - ငြီးငွေ့စိတ်ပျက် သည်၊ မုစ္ဆိတုကာမော - လွတ်မြောက်လိုသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ နေက္ခမ္မာဘိမုခေါဝ - ထွက်မြောက်မှုနေက္ခမ္မသို့ ရှေ့ရှုသည်သာလျှင်၊ ဟောဟိ - ဖြစ်လော၊ ဧဝံ - ဤသို့ ရှေ့ရှုထားလတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ ကြံစည်၍၊ တတိယံ - သုံးခုမြောက်သော၊ နေက္ခမ္မပါရမီ - နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ ဒဠ် - ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ - အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ ဘဝတော ပရိမုတ္တိယာ”တိ - “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ ဘဝတော ပရိမုတ္တိယာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ - အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ - ဘုရားဖြစ် ကြောင်းတရား ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန် စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာ -

ယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ တတိယံ- သုံးခုမြောက်သော၊ နေက္ခမ္မပါရမီ- နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတ္တံ- ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ၊ တံ- သင်သည်၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ- အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့အလိုရှိလတ်သော်)၊ တံ- သင်သုမေဓရသေ့သည်၊ တတိယံ- သုံးခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤနေက္ခမ္မပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဇံ- မြဲမြန်ခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက်တည်ပါလော့၊ နေက္ခမ္မပါရမိတံ- နေက္ခမ္မပါရမီသို့ (ကို)၊ ဂစ္ဆ- အရောက်သွားပါ (ဖြည့်ကျင့်ပါ)လော။

အန္တုဃရေ- ထောင်ထဲ၌၊ စိရဝုတ္တော- ကြာမြင့်စွာနေရသော၊ ဒုခဋိတော- ဆင်းရဲဒုက္ခ အဝဝဖြင့် နှိပ်စက် ခံနေရသော၊ ပုရိသော- ယောက်ျားသည်၊ တတ္ထ- ထိုထောင်၌၊ ရာဂံ- စွဲလန်းတပ်မက်မှုကို၊ န ဇနေတိ ယထာ- မဖြစ်စေဘိသကဲ့သို့၊ မုတ္တိမေဝ- လွတ်မြောက်မှုကိုသာလျှင်၊ ဂဝေသတိ ယထာ- ရှာမှီးသကဲ့သို့၊ တထေဝ- မခြားတမူ အလားတူသာလျှင်၊ တံ- သင်သည်၊ သဗ္ဗဘဝေ- အလုံးစုံသော ဘဝတို့ကို၊ အန္တုဃရံဝိယ- ထောင်ကိုကဲ့သို့၊ ပဿ- စေ့စေ့ငုငုကြည့်ရှုပါလော့၊ ဘဝတော- ဘဝအားလုံးတို့မှ၊ ပရိမုတ္တိယာ- လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ၊ နေက္ခမ္မာဘိမုခေါ- နေက္ခမ္မသို့ ရှေ့ရှုသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်ပါလော့။

အထ- နေက္ခမ္မပါရမီဖြည့်ကျင့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရက- ဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ- နေက္ခမ္မပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ ဥပဓာရယတော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ စတုတ္ထံ- လေးခုမြောက်သော၊ ပညာပါရမီ- ပညာပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓပညာရှိ၊ တံ- သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပညာပါရမိမ္မိ- ပညာပါရမီကို

လည်း၊ ပူရေယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော၊ ဟိနမဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌေသု- အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဟူကုန်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ကဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ၊ အဝဇ္ဇေ- တွာ- မဖယ်ကြဉ်ထားမှု၍၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတေ- ပညာရှိတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ပဉ္စ- သိသင့်သိထိုက်သော ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆေယျာသိ- မေးမြန်းပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ ပိဏ္ဍပါတိကော- ပိဏ္ဍပါတ်ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းသည်၊ ဟိနာဒိဘောဒေသု- အမျိုးယုတ်ခြင်းစသည်အပြားရှိကုန်သော၊ ကုလေသု- အမျိုးတို့တွင်၊ ကဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော အမျိုးကို၊ အဝဇ္ဇေတွာ- မဖယ်ကြဉ် မရှောင်ရှားမှု၍၊ ပဋိပါဠိယာ- အိမ်စဉ်အတိုင်း၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တော- လှည့်လည်လတ်သော်၊ ခိပုံ- လျင်လျင်မြန်မြန်၊ ယာပနံ- မျှတသော ဆွမ်းကို၊ လဘတိ ယထာ- ရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗပဏ္ဍိတေ- အလုံးစုံသောပညာရှိတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ပဉ္စ- သိသင့်သိထိုက်သော အမေးပုစ္ဆာပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တော- မေးမြန်းလတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ စတုတ္ထံ- လေးခုမြောက်သော၊ ပညာပါရမီ- ပညာပါရမီကို၊ ဒဠ္ဋံ- ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသီ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသီ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း တရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ စတုတ္ထံ- လေးခုမြောက်သော၊ ပညာပါရမီ- ပညာပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

တွံ- သင်သည်။ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့။

ပတ္တံ- ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ- အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ (စဝံ သတိ- ဤသို့အလိုရှိလတ်သော်)၊ တံ- သင်သုမေဓရသေ့သည်၊ စတုတ္ထံ- လေးခု မြောက်သော၊ ဣမံ- ဤပညာပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက်တည်ပါလော့၊ ပညာပါရမီတံ- ပညာပါရမီသို့ (ကို)၊ ဂစ္ဆ- အရောက်သွား (ဖြည့်ကျင့်)ပါလော့။

ဘိက္ခန္ဓော- ဆွမ်းအလိုငှာ လှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းသည်၊ ဟီန- မုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ (ဟီနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမာနိ)- အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဟူကုန်သော၊ ကုလာနိ- အမျိုးတို့ကို၊ န ဝိဝဇ္ဇန္တော- ဖယ်ရှားရှောင်ကြဉ်မှုမပြု၊ စဝံ- ဤသို့ ဖယ်ရှားရှောင်ကြဉ်မှု မပြုလတ်သော်၊ ယာပနံ- မျှတရုံလောက်သော အစာအာဟာရ ကို၊ လဘတိ ယထာ- ရနိုင်သကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ တံ- သင်သည်၊ သဗ္ဗကာလံ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဗုဓံ ဇနံ- ပညာရှိသူ လူအပေါင်းကို၊ ပရိပုစ္ဆံ ပရိပုစ္ဆန္တော- မေးမြန်းလျက်၊ ပညာပါရမီတံ- ပညာပါရမီသို့၊ ဂန္ဓာ- အရောက်သွား၍ (ဖြည့်ကျင့်၍)၊ သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပါပုဏိ- သာသိ- ရောက်ရလိမ့်အံ့။

အထ- ပညာပါရမီဖြည့်ကျင့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရက- ဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ- ပညာပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုဘုရား အလောင်းသည်၊ ဥပမာရယတော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပဉ္စမံ- ငါးခုမြောက်သော၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပါရမီကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓပညာ ရှိ၊ တံ- သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဝီရိယပါရမီမိ- ဝီရိယ ပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ မိဂရာဇာ- သားကောင်တို့၏မင်းဖြစ်သော၊ သီဟော- ခြင်္သေ့သည်၊ သဗ္ဗိ- ရိယာပထေသု- လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား အားလုံးသော ဣရိယာပုထ်တို့၌၊ ဒဠဝီရိယော- မြဲမြံခိုင်ခံ့သော ဝီရိယရှိသည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ စဝံ- ဤအတူ၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗဘဝေသု- အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌၊ သဗ္ဗိရိ- ယာပထေသု- အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်တို့၌၊ ဒဠဝီရိယော- မြဲမြံခိုင်ခံ့သော ဝီရိယရှိသည်၊ အနောလိနဝီရိယော- မတွန့်ဆုတ်သော ဝီရိယရှိသည်၊ သမာနော-

ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ “ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
ပဉ္စမံ- ငါးခုမြောက်သော၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပါရမီကို၊ ဒဠ္ဋံ- ခိုင်မြဲသည်ကို၊
ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ
ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ
၁။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ-
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်
ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်
စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာ-
ယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်
နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊
ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ
မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲ
အပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ ပဉ္စမံ- ငါးခုမြောက်သော၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပါရမီကို၊
ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊
ပတ္တု- ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ- အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ
သတိ- ဤသို့အလိုရှိလတ်သော်)၊ ပဉ္စမံ- ငါးခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤဝီရိယပါရမီ
ကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ-
ဆောက်တည်ပါလော့၊ ဝီရိယပါရမိတံ- ဝီရိယပါရမီသို့(ကို)၊ ဂစ္ဆ- အရောက်သွား
(ဖြည့်ကျင့်)ပါလော့။

မိဂရာဇာ- သားကောင်တို့၏ မင်းဖြစ်သော၊ သီဟော- ခြင်္သေ့သည်၊
နိသဇ္ဇဌာနစက်မေ- ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားလာလှည့်လည်ခြင်းဟူသော ဣရိယာ
ပုထ်၌၊ အလီနဝီရိယော- မတွန့်မဆုတ် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၊ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း၊ ပဂ္ဂဟိတမနော- မြှင့်တင်ထားအပ်သော ဝီရိယရှိသည်၊ ဟောတိ
ယထာပိ- ဖြစ်သကဲ့သို့လည်း၊ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ တွံ- သင်သည်၊ သဗ္ဗ-
ဘဝေ- အလုံးစုံသော ဘဝ၌၊ ဝီရိယံ- ဝီရိယကို၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံစွာ၊ ပဂ္ဂဏှ- မြှင့်တင်
ထားပါလော့၊ ဝီရိယပါရမိတံ- ဝီရိယပါရမီသို့၊ ဂန္နာ- အရောက်သွား (ဖြည့်ကျင့်)

၍၊ သမ္မောဓိ- သို့၊ ပါပုဏိဿသိ- ရောက်လတ္တံ့။

အထ- ဝီရိယပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ နဘဝိတဗ္ဗံ-မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ- ဝီရိယပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဥပဓာရယတော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ဆဋ္ဌံ- ခြောက်ခုမြောက်သော၊ ခန္တီပါရမီ- ခန္တီပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓပညာရှိ၊ တံ- သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ခန္တီပါရမီမ္မိ- ခန္တီပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေ- ယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ သမ္မာနနေဝိ- မြတ်နိုးရာ၌လည်းကောင်း၊ အဝမာနနေဝိ- မမြတ်နိုးရာ၌လည်းကောင်း၊ ခမောဝ- သည်းခံသူသည်သာလျှင်၊ ဘဝေယျာသိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ၊ ပထဝိယံ နာမ- မြေကြီးပေါ်၌ မည်သည်၊ သုစိမ္မိ- စင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အသုစိမ္မိ- မစင် ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ နိက္ခိပန္တိ- ထားကုန်၏၊ တေန- ထိုစင် ကြယ်၊ မစင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကို ထားခြင်းကြောင့်၊ ပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ သိနေဟံ- ချစ်ခင်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဃံ- စိတ်ဆိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊ န ကရောတိ ယထာ- မပြုသကဲ့သို့၊ ခမတိ ယထာ- သည်းခံသကဲ့သို့၊ သဟတိ ယထာ- ချစ်ခင်မှု စိတ်ဆိုးမှုကို လွှမ်းမိုးနိုင်သကဲ့သို့၊ အဓိဝါသေတိ ယေဝ ယထာ- မိမိအပေါ် ဝန်တက်တည်စေသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့ (ဝါ) လက်ခံသည်သာဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ သမ္မာနနေဝိ- မြတ်နိုးရာ၌လည်း ကောင်း၊ အဝမာနနေဝိ- မမြတ်နိုးရာ၌လည်းကောင်း၊ ခမောဝ- သည်းခံနိုင်သူသည်သာ လျှင်၊ သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ ကြံစည်၍၊ ဆဋ္ဌံ- ခြောက်ခု မြောက်သော၊ ခန္တီပါရမီ- ခန္တီပါရမီကို၊ ဒဋ္ဌံ- ခိုင်မြဲသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိ ပါပုဏိဿသိ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိ ပါပုဏိဿသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ယေ ဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်

ကြောင်း တရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကောယေဝ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေဝိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲ အပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ ဆဋ္ဌမံ- ခြောက်ခုမြောက်သော၊ ခန္တိပါရမီ- ခန္တိပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ ဆဋ္ဌမံ- ခြောက်ခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤခန္တိပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက် တည်ပါလော့၊ တတ္ထ- ထိုခန္တိပါရမီ၌၊ အဒွေဇ္ဈမာနသော- နှစ်ခွဖြစ်သော စိတ်မရှိ သည် (ဝါ) စိတ်နှစ်ခွမဖြစ်သည် (ဒွိဟိ ဝိဘာဂေဟိ ဒွေဇ္ဈံ၊ ဒွိပုဒ်၊ ဇ္ဈပစ္စည်း။ နတ္ထိ ဒွေဇ္ဈံ မာနသံ ယဿာတိ အဒွေဇ္ဈမာနသော)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သမ္မောဓိ- အရ- ဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊ ပါပုဏိဿတိ- ရောက်ရလိမ့်အံ့။

ပထဝီ နာမ- မြေကြီးမည်သည်၊ သုစိမ္မိ- စန္ဒကူး၊ ကုံကုမံ၊ နံသာပန်း စသော စင်ကြယ်သောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အသုစိမ္မိ- မြွေ၊ ခွေး၊ လူကောင် ပုတ်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ တံတွေး၊ နှပ်စသော မစင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်း ကောင်း၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ နိက္ခေပံ- စွန့်ပစ်ထား ချထား တင်ထားအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ သဟတိ ယထာ- သည်းခံနိုင်သကဲ့သို့၊ တယာ (တာယ ဝုတ္တိယာ)- ထိုသည်းခံမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် (တနည်း) တာယ (နိက္ခိတ္တတာယ)- ထိုသို့စင်ကြယ် မစင်ကြယ်အရာဝတ္ထုများကို စွန့်ပစ်ထားခြင်းကြောင့်၊ ပဋိဃံ- စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက် မှုကို၊ န ကရောတိ ယထာ- မပြုသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ တွမ္ပိ- သင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံသော အရာတို့ကို(ဆဋ္ဌိကံ)၊ သမ္မာနာဝမာနက္ခမော- မြတ်နိုးမှု၊ မမြတ်နိုးမှုကို သည်းခံနိုင်သူ (ခံနိုင်ရည်ရှိသူ)သည်၊ (ဘဝါဟိ- ဖြစ်ပါ လော့)၊ ခန္တိပါရမိတံ- ခန္တိပါရမီသို့၊ ဂန္နာ- အရောက်သွား(ဖြည့်ကျင့်)၍၊ သမ္မောဓိ- သို့၊ ပါပုဏိဿသိ- ရောက်ရလိမ့်အံ့။

အထ- ခန္တိပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကောယေဝ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊

ဥတ္တရိမ္ဗိ - ဝီရိယပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ - ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဥပဓာရယတော - စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ သတ္တမံ - ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ သစ္စပါရမီ - သစ္စပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ - ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ - သုမေဓပညာရှိ၊ တံ - သင်သည်၊ ဣတော - ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ သစ္စပါရမီမိတ္တံ - သစ္စပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ - ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ မတ္တကေ - ဦးထိပ်၌၊ အသနိယာ - မိုးကြိုးသည်၊ ပတမာနာယပိ - ကျပင်ကျပါသော်လည်း၊ နောဒီနံ - ဥစ္စာအစရှိသည်တို့၏၊ အတ္တာယ - အကျိုးငှါ၊ ဆန္ဒာဒီနံ - ဆန္ဒ (ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဘယ)စသည်တို့၏၊ ဝသေန - အစွမ်းဖြင့်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒနာမ - သိလျက်ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ပြောဆိုမှုမည်သည်ကို၊ မာ ဘာသိ - မပြောဆိုပါနှင့်၊ ဟိ - ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ ဩသမိတာရကာနာမ - သောကြာကြယ်မည်သည်၊ သဗ္ဗဥတုသု - အလုံးစုံသော ရာသီဥတုတို့၌၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဂမနဝီထိ - သွားမြဲလမ်းကြောင်းကို၊ ဧဟိတွာ - စွန့်၍၊ အညာယ - အခြားသော၊ ဝီထိယာ - လမ်းကြောင်းဖြင့်၊ န ဂစ္ဆတိ ယထာ - မသွားသကဲ့သို့၊ သကဝီထိယာဝ - မိမိသွားမြဲလမ်းကြောင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ ယထာ - သွားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ - သင်သည်လည်း၊ သစ္စံ - မှန်ကန်သော စကားပြောဆိုမှုကို၊ ပဟာယ - ပယ်စွန့်၍၊ မုသာဝါဒ နာမ - ချွတ်ယွင်းသော စကားပြောဆိုမှုမည်သည်ကို၊ အဝဒန္တောယေဝ - မပြောဆိုလတ်သော်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ကြံစည်၍၊ သတ္တမံ - ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ သစ္စပါရမီ - သစ္စပါရမီကို၊ ဒဠ္ဋံ - ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ - အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောမိ ပါပုဏိဿသိ”တိ - “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောမိ ပါပုဏိဿသိ” ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ - အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ - ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ - ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ - မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ - ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ - စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲ အပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ သတ္တမံ- ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ သစ္စပါရမီ- သစ္စပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ သတ္တမံ- ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤသစ္စပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက် တည်ပါလော့၊ တတ္ထ- ထိုသစ္စပါရမီ၌၊ အဒွေဇ္ဈဝစနော- စကားနှစ်ခွမရှိသည်၊ (သစ္စာ စကားတစ်မျိုးတည်းသာရှိသည်၊ သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ သမ္မောဓိ- သို့။ ပါပုဏိဿတိ- လတ္တံ့။

သဒေဝကေ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သောလောက၌ (တနည်း) နတ်နှင့်တကွဖြစ် သော လောက၏၊ တုလာဘူတာ- ရာသီဥတုကို နှိုင်းချိန်ဖွယ်ရာ ချိန်ခွင်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဩသဓီ နာမ- သောကြာကြယ်မည်သည်၊ သမယေ ဝါ- မိုးဥတုကာလ၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဥတုဝသေ ဝါ- ဆောင်းဥတု၊ နွေဥတုကာလ၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဝီထိတော- မိမိသွားမြဲတိုင်းသော လမ်းကြောင်းမှ၊ န ဝေါက္ကမတိ ယထာ- မကင်းကွာသကဲ့သို့ (မဖဲ့ခွါသကဲ့သို့)၊

(တနည်း) သဒေဝကေ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သောလောက၌ (တနည်း) နတ်နှင့် တကွဖြစ်သောလောက၏၊ တုလာဘူတာ- ရာသီဥတုကို နှိုင်းချိန်ဖွယ်ရာ ချိန်ခွင် သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဩသဓီ နာမ- ချင်း၊ ပိတ်ချင်း၊ ငရုတ်ကောင်းစသောဆေး မည်သည်၊ သမယေ ဝါ- မိုးဥတုကာလ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥတုဝသေ ဝါ- ဆောင်းဥတု၊ နွေဥတုကာလ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝီထိတော- မိမိနှင့်ဆိုင်ရာ ဆေး စွမ်းအင်သတ္တိလမ်းကြောင်းမှ၊ န ဝေါက္ကမတိ ယထာ- မကင်းကွာသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ သစ္စေသု- အမှန်စကားပြောကြားမှုတို့၌၊

၁။ ဩသဓီ= ဆေးရှာဖွေရာ၌ ပေါ်ထွက်လာသော သောကြာကြယ်ကို မြင်၍ ဆေးကို ယူရသောကြောင့် ဩသဓိဟု ခေါ်၏။ တနည်းအားဖြင့် ချင်း၊ ပိတ်ချင်း၊ ငရုတ်ကောင်း စသောအရာများသည် မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဆေးစွမ်းသတ္တိများ ရှိကြ၏။ သည်းခြေကို ဖယ်ရှားနိုင်သော သစ်ဥသစ်ဖုသည်လည်း သလိပ်၊ လေတို့ကို ကင်းပျောက်အောင် စွမ်း ဆောင်နိုင်၏။ ဤကဲ့သို့ ဆိုင်ရာအစွမ်းသတ္တိလမ်းကြောင်း မပြောင်းမလဲ တည်ရှိခြင်း ဆုတ်ယုတ်သွားမှုမရှိခြင်းကြောင့် ချင်းစသော သစ်ဥသစ်ဖုတို့သည်လည်း ဩသဓိ အမည် ရသည်သာ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌(၂)နည်းဖွင့်ပြထားသည်။

ဝီထိတော- အမှန်ပြောကြောင်း လမ်းစဉ်ကောင်းမှ၊ မာ ဝေါက္ကမသိ- ထိုထိုဤဤ လော်လီဆန်းပြား ပြောင်းလဲမသွားပါနှင့်၊ သစ္စပါရမီတံ- သစ္စပါရမီသို့၊ ဂန္ဓာ- အရောက်သွား၍ (ဖြည့်ကျင့်၍)၊ သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် သို့၊ ပါပုဏိဿသိ- လျင်မြန်ထုတ်ချောက် ရောက်လိမ့်လတ္တံ့။

အထ- သစ္စပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေဟိ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္ပိ- သစ္စပါရမီထက်အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဥပ- ဓာရယတော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ အဋ္ဌမံ- ရှစ်ခုမြောက်သော၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကို- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓပညာရှိ၊ တံ- သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီမ္ပိ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ ယံ- အကြင်အရာကို ၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊ တသ္မိံ အဓိဋ္ဌာနေ- အဓိဋ္ဌာန်အပ်သော ထိုအရာ၌၊ နိစ္စလောဝ- မတုန်လှုပ်သူသည်သာ၊ ဘဝေယျာသိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ ပဗ္ဗတော နာမ- တောင်မည်သည်၊ သဗ္ဗာသု ဒိသာသု- အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဝါတေဟိ- လေတို့သည်၊ ပဟဋ္ဌော- တိုက်ခတ်အပ်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ် သော်)၊ န ကမ္မတိ ယထာ- မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ န စလတိ ယထာ- မလှုပ်သကဲ့သို့၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဌာနေယေဝ- တည်နေရာ၌သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ ယထာ- တည်နေ ဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္ပိ- သင်သည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ ၏၊ အဓိဋ္ဌာနေ- အဓိဋ္ဌာန်မှု၌၊ နိစ္စလော- မတုန်လှုပ်သည်၊ ဟောန္တောဝ- ဖြစ်သော်သာ လျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌမံ- ရှစ်ခုမြောက်သော၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီကို၊ ဒဠံ- ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိ ပါပုဏိဿသိ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိ ပါပုဏိဿသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ယေဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ် ကြောင်း တရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်

စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်။ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ အဋ္ဌမံ- ရှစ်ခုမြောက်သော၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ရပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ အဋ္ဌမံ- ရှစ်ခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤအဓိဋ္ဌာနပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက်တည်ပါလော့၊ တတ္ထ- ထိုအဓိဋ္ဌာနပါရမီ၌၊ အစလော- မတုန်လှုပ်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သမ္မောဓိ- သို့၊ ပါပုဏိဿတိ- လတ္တံ့။

သေလော- ကျောက်အတိပြီးသော၊ အစလော- တုန်လှုပ်မှုမရှိသော၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော- ကောင်းစွာတည်ရှိနေသော၊ ပဗ္ဗတော- တောင်သည်၊ ဘုသဝါတေဟိ- ပြင်းထန်အားကောင်းသော လေတို့ကြောင့်၊ န ကမ္မတိ ယထာ- မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ သကဋ္ဌာနေဝ- မိမိနေရာ၌သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ ယထာပိ- တည်နေဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာနေ- အဓိဋ္ဌာန်ပြုရာ၌၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ အစလော- မတုန်လှုပ်သူသည်၊ ဘဝ(ဘဝါဟိ)- ဖြစ်ပါလော့၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမိတံ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီသို့၊ ဂန္ဓာ- အရောက်သွား(ဖြည့်ကျင့်)၍၊ သမ္မောဓိ- သို့၊ ပါပုဏိဿသိ- ရောက်ရလိမ့်လတ္တံ့။

အထ- အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရက- ဓမ္မေဟိ-ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ- မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ- အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ- ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဥပဓာရယတော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ နဝမံ- ကိုးခုမြောက်သော၊ မေတ္တာပါရမီ- မေတ္တာပါရမီကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ- သုမေဓပညာရှိ၊ တွံ- သင်သည်၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ မေတ္တာပါရမိမ္မိ- မေတ္တာပါရမီကိုလည်း၊ ပူရေယျာသိ- ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ ဟိတေသုပိ- မိမိအား ကောင်း

သောအကျိုးစီးပွားကို ပြုသူတို့၌လည်းကောင်း၊ အဟိတေသုပိ- မကောင်းသောအကျိုးစီးပွားကို ပြုသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ဧကစိတ္တော- တန်းတူညီမျှသော စိတ်ရှိသူသည် (တစ်ခုတည်းသော စိတ်ရှိသူသည်)၊ ဘဝေယျာသိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ- ဥပမာဆောင်ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ ဥဒကံနာမ- ရေမည်သည်၊ ပါပဇနဿပိ- မကောင်းသောသူအားလည်းကောင်း၊ ကလျာဏဇနဿပိ- ကောင်းသောသူအားလည်းကောင်း၊ သီတဘာဝံ- အေးမြသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဧကသဒိသံ- ထပ်တူညီမျှ တူမျှသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဖရတိ ယထာ- ဖြန့်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္ပိ- သင်သည်လည်း၊ သဗ္ဗေသု- အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တေသု- သတ္တဝါတို့၌၊ မေတ္တာစိတ္တေန- မေတ္တာစိတ်ဖြင့်၊ ဧကစိတ္တောဝံ- တန်းတူညီမျှသောစိတ်ရှိသူသည်သာလျှင်၊ ဟောန္တော- ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ “ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နဝမံ- ကိုးခုမြောက်သော၊ မေတ္တာပါရမီ- မေတ္တာပါရမီကို၊ ဒဠ္ဋံ- ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ယေဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း တရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေပိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ နဝမံ- ကိုးခုမြောက်သော၊ မေတ္တာပါရမီ- မေတ္တာပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ရပြီ။

(တွံ- သင်သည်)၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတ္တံ- ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ- အကယ်၍ အလိုရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့အလိုရှိလတ်သော်)၊ တွံ- သင်သည်၊ နဝမံ- ကိုးခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤမေတ္တာပါရမီကို၊ တာဝံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊

သမာဒိယ - ဆောက်တည်ပါလော့၊ မေတ္တာယ - သတ္တဝါများ ကျိုးစီးပွားကို လိုလားသေချာ မေတ္တာဘာဝနာဖြင့်၊ အသမော - မည်သူနှင့်မျှ မတူလှသည့် မေတ္တာပြည့်ဝ နှလုံးလှသူသည်၊ ဟောဟိ - ဖြစ်ပါလော့။

ဥဒကံနာမ - ရေမည်သည်၊ ကလျာဏေ - ကောင်းကုန်သော၊ ဇနေ - လူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပါပကေ - ယုတ်မာဆိုးဝါးကုန်သော၊ ဇနေ - လူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သီတေန - အအေးဓာတ်ဖြင့်၊ သမံ - တန်းတူညီမျှ၊ ဖရတိ ယထာ - ဖြန့်ဝေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရဇောမလံ - ကပ်ရောက်လာသော မြူ၊ ချွေးစသော အညစ်အကြေးကို၊ ပဝါဟေတိ ယထာ - စင်ကြယ်အောင် ဆောင်ယူစေဘိ (ဖယ်ရှားဘိ) သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ - သင်သည်လည်း၊ ဟိတာဟိတေ - အကျိုးစီးပွားပြုသူ မိတ်ဆွေ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ပြုသူ ရန်သူ၌၊ သမံ - တန်းတူညီမျှ၊ မေတ္တာယ - မေတ္တာကို၊ ဘာဝယ - ဖြစ်ပွားစေ၊ တိုးပွားစေပါလော့၊ မေတ္တာပါရမိတံ - မေတ္တာပါရမီသို့၊ (မေတ္တာပါရမီယေဝ မေတ္တာပါရမီတာ၊ တံ မေတ္တာပါရမိတံ၊ သုတ္တ အနက် တာပစ္စည်းသက်)၊ ဂန္နာ - အရောက်သွား၍၊ သမ္မောဓိ - သို့၊ ပါပုဏိဿသိ - ရောက်ရလိမ့်လတ္တံ့။

အထ - မေတ္တာပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ “ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မေဟိ - ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကေဟေဝ - ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ - မဖြစ်နိုင်တန်ရာ”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဥတ္တရိမ္မိ - မေတ္တာပါရမီထက် အပိုအလွန်လည်း၊ အဿ - ထိုသုမေဓရသေ့သည်၊ ဥပဓာရယတော - စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ဒသမံ - ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ဥပေက္ခာ - ပါရမီ - ဥပေက္ခာပါရမီကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ ဧတံ - ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “သုမေဓပဏ္ဍိတ - သုမေဓပညာရှိ၊ တံ - သင်သည်၊ ဣတော - ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဥပေက္ခာပါရမိမ္မိ - ဥပေက္ခာပါရမီကို လည်း၊ ပူရေယျာသိ - ဖြည့်ကျင့်ပါလော့၊ သုခေဝိ - ချမ်းသာခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခေဝိ - ဆင်းရဲခြင်း၌လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတ္တောဝ - အလယ်အလတ်သဘောရှိသူ သည်သာလျှင်၊ ဘဝေယျာသိ - ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ - ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ ပထဝီ နာမ - မြေမည်သည်၊ သုစိမ္မိ - စင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ အသုစိမ္မိ - မစင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခိပမာနေ - ပစ်ချတင်ထား ရာ၌၊ မဇ္ဈတ္တောဝ - အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ ယထာ - ဖြစ် သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ - ဤအတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ - သင်သည်လည်း၊ သုခဒုက္ခေသု -

ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့၌၊ မဇ္ဈတ္တာဝ- အလယ်အလတ်သဘောရှိသူသည်သာ လျှင်၊ ဟောန္တော- ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒသမံ- ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ဥပေက္ခာပါရမီ- ဥပေက္ခာပါရမီကို၊ ဒဠ္ဋံ- ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီး၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”တိ- “န ဟေတေ ဧတ္တကာယေဝ ။ပ။ သမ္မောဓိံ ပါပုဏိဿသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ယေ ဓမ္မာ- အကြင်တရားတို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်၊ ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားဖြစ်ကုန်သော ဤအကျင့်တို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ န ဟိ ဘဝိဿရေ- မဖြစ်နိုင်ကုန်တန်ရာ၊ အညေဝိ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အခြားတရားအပေါင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝိစိနိဿာမိ- စူးစမ်းရှာဖွေအံ့။

တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ- ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် အလောင်းတော်တို့သည်၊ အာသေဝိတနိသေဝိတံ- မှီဝဲအပ်၊ အမြဲမှီဝဲအပ်သော၊ ဒသမံ- ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ဥပေက္ခာပါရမီ- ဥပေက္ခာပါရမီကို၊ ဒက္ခိ- တွေ့မြင်ရပြီ။

တွံ- သင်သည်၊ ဒသမံ- ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ဣမံ- ဤဥပေက္ခာပါရမီကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဒဠ္ဋံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဒိယ- ဆောက်တည်ပါလော့၊ တုလာဘူတော- ချိန်ခွင်လျှာကဲ့သို့ ကောင်းဆိုးနှစ်ရပ် မည်သည့်ဘက်မှ မရပ်မတည် အလယ်အလတ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ ဒဠ္ဋော- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သမ္မောဓိံ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပါပုဏိဿသိ- ရောက်ရှိလတ္တံ့။

ပထဝီနာမ- မြေမည်သည်၊ နိက္ခတ္တံ- မိမိအပေါ်၌ ပစ်လွှင့်ပစ်ချအပ်သော၊ အသုစိမ္မိ- မစင်ကြယ်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ သုစိမ္မိ- စင်ကြယ်သောအရာဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ကောပါနနယဝဇ္ဇိတာ- မုန်းခြင်း၊ ချစ်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်သူသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဧတေ ဥဘောပိ- မစင်ကြယ်၊ စင်ကြယ် နှစ်သွယ်နှစ်ရပ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကိုလည်း၊ ဥပေက္ခာတိ ယထာ- လျစ်လျူရှုဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူသာလျှင်၊ တွမ္မိ- သင်သည်လည်း၊ သုခဒုက္ခေ- ချမ်းသာဆင်းရဲခြင်း၌၊ သဒါ-

အခါခပ်သိမ်း၊ တုလာဘူတော- ချိန်ခွင်လျှာပမာ အလယ်အလတ်၌တည်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဘဝ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဥပေက္ခာပါရမီတံ- ဥပေက္ခာပါရမီသို့၊ ဂန္ဓာ- အရောက်သွား၍(ဖြည့်ကျင့်၍)၊ သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊ ပါပုဏိ- သာသိ- ရောက်ရလိမ့်အံ့။

တတော- ထိုဥပေက္ခာပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြီးနောက်၌၊ “ဣမသ္မိံ လောကေ- ဤလောက၌၊ ဗောဓိသတ္တေဟိ- ဘုရားအလောင်းတို့သည်၊ ပူရေတဗ္ဗာ- ဖြည့်ကျင့်အပ်၊ ဖြည့်ကျင့်ထိုက်ကုန်သော၊ ဗောဓိပရိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ- ဘုရားဖြစ်အောင် ပြုလုပ်တတ်ကုန်သော ကျင့်ဝတ်တရားတို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမီယော- ပါရမီတို့ကို၊ ဌပေတွာ- ချန်ထား၍၊ အညေ- အခြားသောကျင့်ဝတ်တရားတို့သည်၊ နတ္ထိ- မရှိနိုင်တန်ကုန်ရာ၊ ဣမာပိ ဒသ ပါရမီယော- ဤပါရမီဆယ်ပါးတို့သည်လည်း၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်ဖြစ်သော၊ အာကာသေပိ- ကောင်းကင်၌လည်း၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ဖြစ်သော၊ ပထဝိယမ္ပိ- မြေကြီးပေါ်၌လည်း၊ (နတ္ထိ- မရှိကုန်)၊ ပုရတ္ထိမာဒိသု- အရှေ့အရပ်အစရှိကုန်သော၊ ဒိသာသုပိ- အရပ်မျက်နှာတို့၌လည်း၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ မယုယေဝ- ငါ၏သာလျှင်၊ ဟဒယဗ္ဘန္တရေ- နှစ်လုံးသားအတွင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ- တည်ရှိကုန်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ တာသံ- ထိုပါရမီဆယ်ပါးတို့၏၊ ဟဒယေ- နှစ်လုံးသားအတွင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတာဘာဝံ- တည်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာ- ထိုပါရမီတို့ကိုလည်း၊ ဒဠံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာယ- ဖြည့်ကျင့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍၊ ပုနပုနံ- အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ သမ္မသန္တော- သုံးသပ်ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ အနုလောမပဋိလောမံ- အပြန်ပြန်အလှန်လှန် အစုံအဆန်၊ သမ္မသတိ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်၏၊ ပရိယန္တေ- အဆုံး၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ အာဒိ- အစသို့၊ ပါပေတိ- ရောက်စေ၏၊ အာဒိမ္ပိ- အစ၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်ယူ၍၊ ပရိယန္တေ- အဆုံးသို့၊ ပါပေတိ- ရောက်စေ၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်ယူ၍၊ ဥဘတော- အစအဆုံး အစွန်းနှစ်ဖက်မှ၊ ကောဋီ- အစွန်သို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ ဩသာပေတိ- ပြီးဆုံးစေ၏၊ ဥဘတော- အစအဆုံးနှစ်ဖက်မှ၊ ကောဋီသု- အစွန်အဖျားတို့၌၊ ဂဟေတွာ- စွဲကိုင်ယူ၍၊ မဇ္ဈံ- အလယ်သို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ ဩသာပေတိ- ပြီးဆုံးစေ၏၊ ဗာဟိရကဘဏ္ဍာပရိစ္စာဂေါ- ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပ ပစ္စည်း

အဝဝကို စွန့်လှူရခြင်းသည်၊ ဒါနပါရမီနာမ- ဒါနပါရမီမည်၏။ အင်္ဂပရိစ္ဆာဂေါ- ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ကို စွန့်ပယ်လှူဒါန်းရခြင်းသည်၊ ဒါနဥပပါရမီနာမ- ဒါနဥပပါရမီမည်၏။ ဇီဝိတပရိစ္ဆာဂေါ- မိမိအသက်မငဲ့ကွက်ဘဲ စွန့်ရက်လှူရက်ခြင်း သည်၊ ဒါနပရမတ္ထပါရမီနာမ- ဒါနပရမတ္ထပါရမီမည်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမီယော- ပါရမီတို့လည်းကောင်း၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဥပပါရမီယော- ဥပပါရမီတို့လည်းကောင်း၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဒါနပရမတ္ထ- ပါရမီယော- ဒါနပရမတ္ထပါရမီတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမတ္တိသ ပါရမီ- ယော- အညီအမျှသုံးဆယ်ကုန်သော ပါရမီတို့ကို၊ တေလယန္တံ- ဆီစက်ကို၊ ဝိနိ- ဝဇ္ဇန္တော ဝိယ- လည်စော်ဘိသကဲ့သို့၊ မဟာမေရု- မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးကို၊ မတ္တံ- မွှေတံကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ စက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒံ- စကြဝဠာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာကြီးကို၊ အာလုဠေန္တော ဝိယ စ- မွှေနှောက်ဘိသကဲ့သို့လည်း၊ သမ္မသတိ- သုံးသပ်တော်မူ၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမီယော- ပါရမီတို့ကို၊ သမ္မသန္တဿ- သုံးသပ်တော်မူသော၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်း၏၊ ဓမ္မတေဇေန- ဉာဏ်တော်တန်ခိုး တော်ကြောင့်၊ စတုနဟုတာမိကဒ္ဓိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ- ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုရှိသော၊ အယံ မဟာပထဝီ- ဤမြေကြီးသည်၊ ဟတ္ထိနာ- ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ အက္ကန္တနဠကလာပေါ ဝိယ စ- နင်းအပ်သော ကျူးစည်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပီဠိယမာနံ- ကြိတ်အပ်၊ ညစ်အပ်သော၊ ဥစ္ဆယန္တံ ဝိယ စ- ကြံ ကြိတ်စက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဟာဝိရဝံ- ကြီးစွာသော အသံကို၊ ဝိရဝမာနာ- မြည်ဟီးလျက်၊ သင်္ကမ္ပိ- မြင့်တက်မြင့်တက်၍ ကောင်းစွာလှုပ်ပြီ (ဝါ)အရှေ့အနောက် မြင့်ချိန်မ့်ချိ လှုပ်ပြီ၊ သမ္ပကမ္ပိ- တောင်မြောက် နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက်လှုပ်ပြီ၊ သမ္ပဝေဓိ- အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းယိုင်ကာဖြင့် လွန်စွာလှုပ်ပြီ (ဝါ) အလယ်အဖျားမြင့်လိုက် နိမ့်လိုက်လှုပ်ပြီ၊ ကုလာလစက္ကံ ဝိယ- အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တေလ- ယန္တစက္ကံ ဝိယ စ- ဆီကြိတ်စက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တမိ- မရပ်မတည် ချာချာ လည်ပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဇတ္တကာယေဝ တေ လောကေ ။ပ။ ဧဝံ ကမ္မတိ မေဒနီ”တိ- ဇတ္တကာယေဝ တေ လောကေ ။ပ။ ဧဝံ ကမ္မတိ မေဒနီဟူ၍၊ ဂုတ္တံ- မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ လောကေ- လောက၌၊ ယေဓမ္မာ- အကြင်တရား တို့သည်၊ ဗောဓိပါစနာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေကုန်၏။ တေ(ဓမ္မာ)- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်ကုန်သော

ထိုပါရမီဆယ်ပါးတရားတို့သည်၊ ဧတ္တကာယေဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တတော- ထိုပါရမီဆယ်ပါးအကျင့်တရားတို့ကို၊ အညတြ- ကြည်ထား၍၊ တဒုဒ္ဓံ- ထိုအပိုအလွန်ဖြစ်သော ဘုရားဖြစ်ကြောင်း အကျင့်တရားအပေါင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိနိုင်ချေ၊ တတ္ထ- ထိုပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားတို့၌၊ ဒဠ္ဋ- မြဲမြံစွာ၊ ပတိဋ္ဌဟ- တည်ပါလော့။

ဣမေ ဓမ္မေ- ဤပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားတို့ကို၊ သဘာဝရသလက္ခဏေ- သဘာဝဟုဆိုအပ်သော ကိစ္စလက္ခဏာအားဖြင့်၊ သမ္မသတော- သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ နေသော ဘုရားအလောင်းတော်၏ (ဝါ) သုံးသပ်ဆင်ခြင်နေစဉ်၊ ဓမ္မတေဇေန- ပါရမီတော်များကို ဆင်ခြင်သည့် ဉာဏ်တရားတန်ခိုးတော်ကြောင့်၊ ဒသသဟဿီ- တစ်သောင်းသော၊ ဝသုဓာ- ရတနာတို့တည်ရာဖြစ်သော မြေကြီးသည်၊ ပကမ္မထ- တုန်လှုပ်ပြီ။

ဝိဠိတံ- ကြိတ်ညစ်အပ်သော၊ ဥစ္ဆယန္တံ- ကြံကြိတ်စက်ယန္တရားကဲ့သို့၊ ပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ စလတိ- ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်၏၊ ရဝတိ- မြည်ဟီး၏၊ တေလယန္တေ- ဆီစက်၌။ စက္ကံ ယထာ- စက်ဘီးကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ မေဒနီ- မြေကြီးသည်၊ ကမ္မတိ- တုန်လှုပ်၏။

မဟာပထဝိယာ- မြေကြီးသည်၊ ကမ္မမာနာယ- တုန်လှုပ်လတ်သော်၊ ရမ္မ- နဂရဝါသိနော- ရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ သဏ္ဌာတုံ- ရပ်တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ- မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ်သော်၊ ယုဂန္တဝါတဗ္ဘာဟတာ- ကမ္ဘာဖျက်လေသည် ဖျက်ဆီးနှိပ်စက် အတိုက်အခိုက်ခံရကုန်သော၊ မဟာသာလာဝိယ- အင်ကြင်ပင်ကြီးတို့ကဲ့သို့၊ မုစ္ဆိတာ- တွေဝေမိန်းမောကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ပပတိသု- လဲကျကုန်ပြီ၊ ဃဋ္ဌာဒီနိ- အိုးအစရှိကုန်သော၊ ကုလာလဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့သည်၊ ပဝဇ္ဇန္တာနိ- လိမ့်ကုန်သည်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ပဟရန္တာနိ- ထိခိုက်ပုတ်ခတ်ကုန်သည်။

၁။ သဘာဝရသလက္ခဏေ= “သဟ ဘာဝေန ယော ဝတ္တတိတိ သဘာဝေါ”- မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို သဘာဝဟု ခေါ်သည်။ “သဘာဝေါ စ သော ရသော စာတိ သဘာဝရသော”- မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်ထင်ရှားရှိသော ဗောဓိဉာဏ် ရင့်သန်စေခြင်းကိစ္စကို သဘာဝရသဟု ခေါ်သည်။ အနဝဇ္ဇဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်းစသည်ကို လက္ခဏဟု ခေါ်သည်။ “သဘာဝရသော စ လက္ခဏဉ္စ သဘာဝရသလက္ခဏံ”- မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်ထင်ရှားရှိသော ဗောဓိဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေခြင်းကိစ္စ၊ အနဝဇ္ဇဝတ္ထုကို စွန့်ကြဲခြင်းစသော လက္ခဏာ၊ တသ္မိ သဘာဝရသလက္ခဏေ။ “သဘာဝရသလက္ခဏေ”ပုဒ်၌ ကြိယာဝိသေသနအနက်ဝယ် သတ္တမိဝိဘတ်သက်ထားသည်ဟု မှတ်ပါလေ။

စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာနိ- မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ကြေကုန်သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ မဟာ- ဇနော- လူအပေါင်းသည်။ ဘိတတသိတော- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ သတ္တာရံ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်ထံသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍။ “ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရား၊ အယံ- ဤငလျင်ကြီးလှုပ်မှုသည်။ နာဂါဝဇ္ဇော ကိ န ခေါ- နဂါးတို့ လှည့်ပတ်ခြင်းလော၊ ဝါ- သို့တည်းမဟုတ်။ ဘူတယက္ခဒေဝတာသု- ဖုတ်၊ တစ္ဆေ၊ ဘီလူး၊ သရဲ၊ နတ်တို့တွင်။ အညတရာဝဇ္ဇော ကိ န ခေါ- တစ်စုံတစ်ဦးသောသူက လှည့်ပတ်ခြင်းလေလော။ ဣတိ- ဤသို့။ မယံ- တပည့်တော်တို့သည်။ ဧတံ- ဤ အကြောင်းအရာကို။ န ဟိ ဇာနာမ- မသိကြပါကုန်။ အပိ စ ခေါ- စင်စစ်သော်လည်း။ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အယံ မဟာဇနော- ဤလူအများကို။ (ပထဝိကမ္မနေန- မြေတုန်လှုပ်မှုသည်)။ ဥပဒ္ဒုတော- နှိပ်စက်အပ်ပါ၏။ ကိနုခေါ- အဘယ်သို့ပါနည်း။ ဣမဿ လောကဿ- ဤလောက၏။ ပါပကံ- ယုတ်မာသော (မကောင်းသော) ဆိုးကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဥဒါဟု- သို့မဟုတ်။ ကလျာဏံ- ကောင်းမြတ်သော အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့လော။ နော- တပည့်တော်တို့အား။ ဧတံ ကာရဏံ- ဤအကြောင်းအရာကို။ ကထေထ- ဟော တော်မူပါကုန်လော့။” ဣတိ- ဤသို့။ အာဟ- လျှောက်ထားပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌။ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်။ တေသံ- ထိုရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့၏။ ကထံ- စကားကို။ သုတွာ- ကြားရ၍။ “တုမေ- သင်တို့သည်။ မာ ဘာယိတ္ထ- မကြောက်ကြကုန်လင့်။ မာ စိန္တယိတ္ထ- မတွေးတော မကြံစည်ကြကုန်လင့်။ ဝေါ- သင်တို့အား။ ဣတော နိဒါနံ- ဤမြေကြီး မြည်ဟီး ငလျင်ကြီးလှုပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘယံ- ဘေးသည်။ နတ္ထိ- မရှိ။ ယော သော (သုမေပေဏ္ဍိတော)- အကြင်သုမေပညာရှိကို။ မယာ- ငါသည်။ အဇ္ဇ- ယနေ့။ “သုမေပေဏ္ဍိတော- သုမေပညာရှိသည်။ အနာ- ဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌။ ဂေါတမော နာမ- ဂေါတမမည်သော။ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရား သည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့။ ဗျာကတော- ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ အပ်ပြီ။ သော- ထိုသုမေပညာရှိသည်။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌။ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန် သော။ ပါရမီယော- ပါရမီတို့ကို။ သမ္မသတိ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်နေ၏။ သမ္မသန္တဿ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍နေသော။ ဝိလောဋ္ဌန္တဿ- အပြန်ပြန် အလှန်လှန် နည်းမျိုးစုံဖြင့် မွေနှောက်၍နေသော။ တဿ- ထိုသုမေပညာရှိ၏။ ဓမ္မတေဇေန- ပါရမီတော်တို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းဟူသော ဉာဏ်တရားတန်ခိုးတော်ကြောင့်။ သကလဒသသဟဿီ- လောကဓာတု- လောကဓာတ်တစ်သောင်းတစ်ခုလုံးသည်။ ဧကပ္ပဟာရေန- တစ်ချိန်

တည်းဖြင့် (တစ် ပြိုင်နက်တည်းဖြင့်)၊ ကမ္မတိ စေဝ - တုန်လည်းတုန်လှုပ်၏၊ ရဝတိ စ - မြည်လည်း မြည်ဟီး၏။ ။ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “ယာဝတာ ပရိသာ အာသိ ။ပ။ ဒသသဟဿီ သဒေဝကေ”တိ - ယာဝတာ ပရိသာ အာသိ ။ပ။ ဒသသဟဿီ သဒေဝကေဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဗုဒ္ဓဿ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်အား၊ ပရိဝေသနေ - ဆွမ်းဝတ်ပြုရာ၌၊ ယာဝတာ - အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပရိသာ - ပရိသတ်သည်၊ အာသိ - ရှိပြီ၊ တတ္ထ - ထိုဆွမ်းဝတ်ပြုရာအရပ်၌၊ သာ - ထိုပရိသတ်သည်၊ ပဝေဓမာနာ - တုန်လှုပ်လျက်၊ မုစ္ဆိတာ - တွေဝေလျက်၊ ဘူမိယာ - မြေ၌၊ သေသိ - အိပ်ပြီ (လဲကျပြီ)။

ဃဇ္ဇာ (ဃဇ္ဇာနံ) - အိုးတို့၏၊ အနေကသဟဿာနိ စ - ထောင်ပေါင်းများစွာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘီနံ - အိုးခွက်တို့၏၊ ဗဟူ - များစွာကုန်သော၊ သတာ စ - အရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ တတ္ထ - ထိုဆွမ်းဝတ်ပြုရာအရပ်၌၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ ပဃဇ္ဇိတာ - ထိခိုက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ သဉ္ဇုဏ္ဏမထိတာ - မှုန်မှုန်ညက်ညက် ကြေကွဲပျက်စီးကုန်ပြီ။

ဥဗ္ဗိဂ္ဂါ - ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သော၊ တသိတာ - လွန်စွာဖြစ်သော စိတ်ချောက်ချားခြင်းရှိကုန်သော၊ ဘီတာ - ဘေးမှကြောက်ကုန်သော၊ ဘန္တာ - မရပ်မတည်ချာချာလည်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဗျထိတမာနသာ - ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ မဟာဇော - လူများအပေါင်းတို့သည်၊ သမာဂမ္မ - ကောင်းစွာ စုဝေးရောက်လာကုန်၍၊ ဒီပင်္ကရံ - ဒီပင်္ကရဘုရားသို့၊ ဥပါဂမုံ - ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ။

စက္ခုမ - စက္ခုငါးပါး ရှိတော်မူငြား အိုမြတ်စွာဘုရား၊ ကိ ဘဝိဿတိ - အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့ပါနည်း၊ လောကဿ - လောက၏၊ ကလျာဏံ - ကောင်းကျိုးသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့ပါလော၊ အထ - သို့တည်းမဟုတ်၊ ပါပကံ - မကောင်းကျိုးသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့ပါလော၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော၊ လောကော - လောကကို၊ ဥပဒ္ဓုတော - ဘေးသည် နှိပ်စက်အပ်ပြီ၊ တံ - ထိုနှိပ်စက်အပ်သောဘေးကို၊ ဝိနောဒေဟိ - ပယ်ဖျောက်တော်မူပါလော့။

ဒီပင်္ကရေ - ဒီပင်္ကရမည်တော်မူသော၊ မဟာမုနိ - ဘုရားမြတ်သည်၊ တဒါ - လူများက မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ တေသံ - ထိုရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့ကို၊ သညာ - ပေသိ - သိစေတော်မူပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ သိစေတော်မူသနည်း)၊ ဣမသ္မိံ ပထဝိ -

ကမ္မနေ- ဤမြေတုန်လှုပ်ခြင်း၌၊ (တုမှေ- သင်တို့သည်)၊ ဝိဿတ္တာ- ရွံရှားခြင်းကင်း
ရဲတင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြကုန်၊ မာ ဘာထ- မကြောက်လန့်ကြ
ကုန်လင့်။

‘လောကေ- လောက၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊’
(ဣတိ- ဤသို့)၊ ယံ- အကြင်သုမေဓရသေ့ကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊
ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူခဲ့ပြီ၊ ဒေသော- ဗျာဒိတ်ရပြီးသော ဤသုမေဓရသေ့သည်၊
ဇိနဿဝိတံ- ဘုရားရှင်တို့ဘုရားလောင်းဖြစ်တော်မူစဉ်အခါ၌ မှီဝဲအပ်သော၊ ပုဗ္ဗကံ-
ရှေးရိုးအစဉ်အလာဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ- ပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားကို၊ သမ္မသတိ-
သုံးသပ်ဆင်ခြင်နေ၏။

ဗုဒ္ဓဘူမိ- ဘုရားဖြစ်ခြင်း အကြောင်းရင်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ- ပါရမီဆယ်ပါး
အကျင့်တရားကို၊ အသေသတော- အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ သမ္မသတော- သုံး
သပ်ဆင်ခြင်တော်မူသော၊ တဿ- ထိုသုမေဓရသေ့၏၊ တေန- ထိုသို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်
ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သဒေဝကေ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော လူလောက၌၊
ဒသသဟသီ- အထောင်ဆယ်လီရှိသော (ဝါ) တစ်သောင်းသော၊ အယံ ပထဝီ-
ဤစကြဝဠာမြေကမ္ဘာသည်၊ ကမ္ဘိတာ- ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ (ဣတိ- ဤသို့ သိစေ
တော်မူပြီ။

မဟာဇနော- လူများအပေါင်းသည်၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ဝစနံ-
စကားတော်ကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော- ဝမ်းသာနှစ်သက် ရွှင်အားတက်
သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ- ပန်း၊ နံသာ၊ နံသာပျောင်းကို၊ အာဒါယ-
ယူ၍၊ ရမ္မနဂရာ- ရမ္မမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်းသို့၊
ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ- ပန်း၊ နံသာအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊
ပူဇေတွာ- ပူဇော်၍၊ ဝန္ဓိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ပဒက္ခိဏံ- အရိုအသေကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊
ရမ္မနဂရမေဝ- ရမ္မမြို့သို့သာလျှင်၊ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်း
သည်လည်း၊ ဒသ ပါရမီယော- ပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားများကို၊ သမ္မသိတွာ-
သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူ၍၊ ဝီရိယံ- အားထုတ်လုံ့လ ဝီရိယကို၊ ဒဠံ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ကို၊
ကတွာ- ပြု၍၊ အဓိဋ္ဌာယ- ပါရမီဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်၍၊ နိသိန္နာသနာ- ထိုင်နေရာမှ၊
ဝုဋ္ဌာသိ- ထပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ ။ပ။ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟိ
တဒါ”တိ- ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ ။ပ။ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟိ တဒါဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-
မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဗုဒ္ဓဿ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏။ ဝစနံ - စကားတော်ကို၊ သုတ္တာ - ကြားရ၍၊ တာဝဒေ - မိန့်တော်စကား ကြားပြီးရာထိုအခါ၌၊ မနော - ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော စိတ်နှလုံးသည်၊ နိဗ္ဗာယိ - ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ပြီ၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော သူတို့ သည်၊ မံ - ငါသို့၊ ဥပသင်္ကမ္မ - ချဉ်းကပ်၍၊ ပုနာပိ - နောက်ထပ်တစ်ဖန်လည်း၊ အဘိဝန္တိသုံ - ရှိခိုးကုန်ပြီ။

ဗုဒ္ဓဂုဏံ - ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ်ပါရမီတော်အလုံးစုံကို၊ သမာဒိယိတွာ - ဆောက်တည်၍၊ မာနသံ - စိတ်ကို၊ ဒဠ္ဋံ - ခိုင်မြဲစွာ၊ ကတွာန - ပြု၍၊ ဒီပင်္ကရံ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်ကို၊ နမဿိတွာ - ရှိခိုး၍၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ အာသနာ - နေရာမှ၊ ဝုဠဟိ - ထလာပြီ။

အထ - ထိုအခါ၌၊ အာသနာ - နေရာမှ၊ ဝုဠဟန္တိ - ထလာသော၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားလောင်းကို၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ - အလုံးစုံသော စကြဝဠာ တိုက်တစ်သောင်းမှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ သန္နိပတိတွာ - စုဝေးကြကုန်၍၊ ဒိဗ္ဗေဟိ - နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ မာလာဂန္ဓေဟိ - ပန်း၊ နံ့သာတို့ဖြင့်၊ ပူဇေတွာ - ပူဇော်ကုန်၍၊ ဝန္တိတွာ - ရှိခိုးကုန်၍၊ “အယျ သုမေဓတာပသ - အရှင်သုမေဓရသေ့၊ တယာ - သင် သည်၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလဿ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ ပါဒမူလေ - ခြေ တော်ရင်း၌၊ မဟတီ - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော၊ ပတ္တနာ - ဆုတောင်းမှုကို၊ ပတ္တိတာ - တောင်းအပ်ပြီ၊ သာ - ထိုဆုတောင်းမှုသည်၊ တေ - သင့်အား၊ အနန္တရာ - ယေန - အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်၊ သမိဇ္ဈတု - ပြီးပြည့်စုံပါစေသတည်း၊ ဘယံ ဝါ - ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်း (ဘေး)သည်လည်းကောင်း၊ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ - ကိုယ်လက် တောင့်တင်း ခက်တရော်ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ တေ - သင့်အား၊ မာ အဟောသိ - မဖြစ်ပါစေနှင့်၊ သရီရေ - ခန္ဓာကိုယ်၌၊ အပ္ပမတ္တကောပိ - အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ် သော၊ ရောဂေါ - ရောဂါသည်၊ မာ ဥပ္ပဇ္ဇတု - မဖြစ်ပါစေနှင့်၊ ခိပ္ပံ - လျင်လျင်မြန်မြန်၊ ပါရမိယော - ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ - ဖြည့်ကျင့်၍၊ သမ္မာသမ္မောဒိ - အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈ - ထိုးထွင်းသိတော်မူပါလော့၊ ပုပ္ဖုပဂဖလူ - ပဂရက္ခာ - ပွင့်ပင်၊ သီးပင်တို့သည်၊ သမယေ - ပွင့်ချိန်သီးချိန်၌၊ ပုပ္ဖန္တိ စေဝ ယထာ - ပွင့်လည်းပွင့်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖလန္တိ စ ယထာ - သီးလည်းသီးကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ တုမ္ဘိ - သင် သုမေဓရသေ့သည်လည်း၊ တံ သမယံ - ထိုဘုရားဖြစ်ချိန်ကို၊ အနတိက္ကမိတွာ - မကျော်လွန်မူ၍၊ ခိပ္ပံ - လျင်လျင် မြန်မြန်၊ ဥတ္တမံ - မြတ်လှစွာသော၊ သမ္မောဒိ - အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်

တော်ကို၊ ဖုသဿု - ထိတွေ့စမ်းပါလော့”။ ဣတိ အာဒိနိ - ဤသို့အစရှိကုန်သော၊
 ထုတိမင်္ဂလာနိ - ချီးမွမ်းမှုမင်္ဂလာစကားတို့ကို၊ ပယိရဒါဟံသု - ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကုန်ပြီ၊
 ဧဝဉ္စ - ဤသို့လည်း၊ ပယိရဒါဟိတွာ - ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြပြီး၍၊ အတ္တနော အတ္တနော -
 မိမိမိမိ၏၊ ဒေဝဋ္ဌာနမေဝ - နတ်ပြည်နတ်ရွာသို့သာလျှင်၊ အဂမံသု - သွားကုန်ပြီ၊
 ဒေဝတာဟိ - နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ အဘိတ္ထဝိတော - ချီးမွမ်းပြောဆိုခံရသော၊ ဗောဓိ -
 သတ္တောဝီ - ဘုရားအလောင်းသည်လည်း၊ “အဟံ - ငါသည်၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်
 သော၊ ပါရမိယော - ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ - ဖြည့်ကျင့်၍၊ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနံ -
 ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ စတုန္တံ အသချေယျာနံ - လေးအသချေတို့၏၊
 မတ္ထကေ - အထက်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ - ဖြစ်လတ္တံ့”။ ဣတိ -
 ဤသို့၊ ဝီရိယံ - ဝီရိယကို၊ ဒဠံ - ခိုင်မြဲအောင်၊ ကတွာ - ပြ၍၊ အဓိဋ္ဌာယ - ပါရမီ
 ဖြည့်ရန် အဓိဋ္ဌာန်၍၊ နာဘံ - ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တာ - ပျံတက်၍၊ ဟိမဝန္တာမေဝ -
 ဟိမဝန္တာတောင်သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ - သွားရောက်ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “ဒိဗ္ဗံ
 မာနုသကံ ပုပ္ဖံ ။ပ။ ပဝနံ ပါဝိသီ တဒါတိ” - ဒိဗ္ဗံ မာနုသကံ ပုပ္ဖံ ။ပ။ ပဝနံ ပါဝိသီ
 တဒါဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဒိဗ္ဗံ - နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပုပ္ဖံ - ထင်းရှား၊ ပင်လယ်ကသစ်၊ ကုက္ကို၊
 ကြာအစရှိသော ပန်းကိုလည်းကောင်း၊ မာနုသကံ - လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပုပ္ဖံ -
 လှူပြည်ပွင့်လတ် ပန်းအရပ်ရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဂဟေတွာ - ယူ၍)၊ ဥဘော - နှစ်
 ယောက်ကုန်သော၊ ဒေဝါ - နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာနုသကာ - လူတို့သည်
 လည်းကောင်း၊ အာသနာ - နေရာမှ၊ ဝုဠဟန္တဿ - ထသော ဘုရားလောင်းအား၊
 ပုပ္ဖေဟိ - လှူပြည်နတ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လတ်သည့် ပန်းအထပ်အထပ်တို့ဖြင့်၊ သမောကိရန္တိ -
 ငါ၏အပေါ် ကြဲဖြန့်ကော်ရော် ပူဇော်ကြလေကုန်၏။

ဒေဝါ - နတ်ဗြဟ္မာတို့လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မာနုသကာ - လူသားလည်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ တေ ဥဘော - ထိုအတန်းအစား နှစ်မျိုးလုံးတို့သည်၊ သောတ္ထိံ - ချမ်းသာ
 သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒယန္တိ စ - သိစေကုန်၊ ပြောကြားကုန်ပြီ၊ “(သုမေဓပဏ္ဍိ -
 သုမေဓပညာရှိ)၊ တုယံ - သင်သည်၊ မဟန္တံ - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော ဘုရားဆုကို၊
 ပတ္တိတံ - တောင်းဆိုအပ်ပြီ၊ တံ - ထိုဘုရားဆုကို၊ ယထိစ္ဆိတံ - တောင်းသည့်အတိုင်း၊
 လဘဿု - ရရှိပါစေ။

သဗ္ဗိတိယော - အကျိုးမဲ့ကြောင်း အလုံးစုံသော ဥပဒ္ဒဝေါအပေါင်းတို့သည်၊
 ဝိဝဇ္ဇန္တု - လွဲ၊ ဖယ်၊ ရှောင်ရှား ကင်းသွားကြပါစေကုန်သတည်း၊ သောကော - စိုး

ရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ရောဂေါ- နာကျင်ကိုက်ခဲ ရောဂါစွဲ ဟူသမျှသည်လည်းကောင်း၊ ဝိနဿတု- ကင်းစင်လွင့်ဖယ် ပျက်ပြယ်ပါစေသတည်း၊ တေ- သင်သုမေဓရသေ့အား၊ အန္တရာယာ- ဘေးအတန်တန် ရန်အသွယ်သွယ် အန္တရာယ်ဟူသမျှတို့သည်၊ မာ ဘဝန္တု- မဖြစ်ပါစေကုန်နှင့်၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ ဖုသ- မျက်မှောက်ပြုကာ တွေ့ထိခံစားပါလော့။

သမယေ- ပန်းများပွင့်ရာ ချိန်အခါသည်၊ ပတ္တေ- ရောက်လတ်သော်၊ ပုပ္ဖိ- နော- ချိန်ခါမမြဲ ပွင့်တတ်ကုန်သော၊ ဒုမာ- ကြီးငယ်အလတ် အရပ်ရပ်သော သစ် ပင်တို့သည်၊ ပုပ္ဖန္တိ ယထာပိ- စွမ်းအားအလျောက် ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ မဟာဝီရ- ကြီးမြတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော အရှင်ရသေ့၊ တထေဝ- ပန်းပင် အများ ပွင့်သည့်လားသို့ မခြားတမူ အလားတူသာလျှင်၊ တွံ- အရှင်ရသေ့သည်၊ ဗုဒ္ဓဉာဏေန- တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး ဘုရားဉာဏ်တော်တရားဖြင့်၊ ပုပ္ဖသု- စွမ်းအား အလျော် ပွင့်တော်မူပါဘုရား။

ယေ ကေစိ- ခပ်သိမ်းညသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမ္ပဒ္ဓါ- ဂင်္ဂါဝါဠု သဲထု မက ပွင့်တော်မူပြီးကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဒသပါရမီ- ဆယ်လီဆယ်ရပ် ပါရမီအကျင့်မြတ်တို့ကို၊ ပူရယံ ယထာ- စွမ်းအားအလျော် ဖြည့်ကျင့်တော်မူကြကုန် သကဲ့သို့၊ မဟာဝီရ- ကြီးမြတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော အရှင်ရသေ့၊ တွံ- အရှင် ရသေ့သည်၊ တထေဝ- ရှေးဘုရားအဆူဆူ အလားတူသာလျှင်၊ ဒသပါရမီ- ဆယ်လီ ဆယ်ရပ် ပါရမီအကျင့်မြတ်တို့ကို၊ ပူရယ- ဇွဲမာန်မြင့်မြင့် စိတ်ဓာတ်ဆင့်၍ ဖြည့် ကျင့်စမ်းပါလော့။

ယေ ကေစိ- ခပ်သိမ်းညသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမ္ပဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍမိ- ဗောဓိပင်ခြေ အောင်ပွင့်ဝေသည် အောင်မြေကြွှန်း အောင်မြေနန်း၌၊ ဗုဇ္ဈရေယထာ- သစ္စာလေးအင် ဟုတ်တိုင်းမြင်၍ အောင်ပွဲဆင်ကုန်သကဲ့သို့၊ မဟာ- ဝီရ- ကြီးမြတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော အရှင်ရသေ့၊ တွံ- သင်သည်၊ တထေဝ- ထိုရှေးဘုရားအဆူဆူ အလားတူသာလျှင်၊ ဇိနဗောဓိယံ- ဆူဆူထွဋ်ထား ရှေးဘုရားတို့ တရားသစ္စာ ထိုးထွင်းကာဖြင့် သိရာမယွင်း ဗောဓိပင်ခြေရင်း၌၊ ဗုဇ္ဈသု- အမြတ် သစ္စာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပါလော့။

ယေ ကေစိ- ကြွင်းမဲ့ညသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမ္ပဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဓမ္မစက္ကံ- ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကို၊ ပဝတ္တယံ ယထာ- ဟောတော်မူကုန် လည်စေ

တော်မူကုန်သကဲ့သို့၊ မဟာဝီရ- ကြီးမြတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော အရှင်ရသေ့၊
တွံ- အရှင်ရသေ့သည်၊ တထေဝ- ထိုရှေးဘုရားအဆူဆူ အလားတူသာလျှင်၊ ဓမ္မ-
စက္ကံ- ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်ကို၊ ပဝတ္တယ- ဟောတော်မူလည်စေတော်မူပါလော့။

ပုဏ္ဏမာယေ- လှပတင့်ရွှမ်း လပြည့်နေ့ ညချမ်း၌၊ စန္ဒော- အရောင်ဝင်းဝါ
လသော်တာသည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ- ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ပြစ်မျိုးငါးဝ စင်ကြယ်
လှသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဝိရောစတိ ယထာ- တင့်တယ်ရွှန်းပ အေးကြည်မြသကဲ့သို့၊
တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ တွံ- အရှင်ရသေ့သည်၊ ပုဏ္ဏမနော- စိတ်အလိုကျ
နှလုံးလှ၍ ပြည့်ဝခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဒသသဟဿိယံ- စကြဝဠာ
ကမ္ဘာတစ်သောင်း၌၊ ဝိရောစ- လှပရွှင်လန်း တင့်တယ်စမ်းပါလော့။

ရာဟုမုတ္တော- ရာဟုအသုရိန်မှလွတ်သော၊ သူရိယော- နေမင်းသည်၊ တာ-
ပေန- ထိန်ထိန်ပြောင်ဝင်း အရောင်အလင်းဖြင့်၊ အတိရောစတိ ယထာ- အရောင်
အဖြာဖြာ ကဲလွန်သာသဖြင့် ထိန်ဝါရွှန်းအိ တင့်တယ်ဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထိုအတူ
သာလျှင်၊ လောကာ- လာဘာလာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓမ်မှ၊ မုစ္ဆိတွာ- မငြိ
မကပ် မှန်စွာလွတ်၍၊ တုဝံ- အရှင်ရသေ့သည်၊ သိရိယာ- ဘုရားရှင်၏ အသရေ
တော်ဖြင့်၊ ဝိရောစ- အထူးတလည် တင့်တယ်တော်မူပါလော့။

ယာ ကာစိ- ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ နဒိယော- သံစုံမြည်ဟီး
သွင်သွင်စီးလျက်နေသော မြစ်ကြီးမြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည်၊ မဟောဒဓိ- ရေ
ပြင်ကျယ်ကျယ် မြစ်ပင်လယ်သို့၊ ဩသရန္တိ ယထာ- မလွဲမဖောက် စီးဝင်ခြင်းသို့
ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ သဒေဝကာ- နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊
လောကာ- လူတို့သည်၊ တဝန္တိကေ- အသင်ဘုရား ထံနီးပါးသို့၊ ဩသရန္တု- သက်
ဝင်ချဉ်းကပ် ဆည်းကပ်ကော်ရော် ပူဇော်ကြပါစေကုန်သတည်း။

တေဟိ- ထိုနတ်ဗြဟ္မာ အထပ်ထပ် လူအရပ်ရပ်တို့သည်၊ ထုတပ္ပသတ္တော-
ချီးကျူးမပြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော၊ သော- ထိုသုမေဓရှင်ရသေ့သည်၊ ဒသ ဓမ္မေ-
ပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားတို့ကို၊ သမာဒိယ- ကောင်းစွာမသွေ ဆောက်တည်လေ၍၊
တေ ဓမ္မေ- ထိုပါရမီဆယ်ပါး အကျင့်တရားများကို၊ ပရိပူရေန္တော- မဖောက်မပျက်
ဖြည့်ကျင့်တော်မူလျက်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပဝနံ- ဓမ္မိကတောင်အနီး တောအုပ်ကြီး
ထဲသို့၊ ပါဝိသိ- ဧကစာရီ ကျင့်ပွားမည်ဟု ဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဝင်သွားရှာလေပြီ။

သုမေကေထာ- သုမေဓနှင့်စပ် စကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ဤ၌ ပြီးပြတ်
တစ်ခန်းရပ်ပြီ။

ရမ္မနဂရဝါသိနောပိ- ရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့သည်လည်း၊ နဂရံ- မြို့တွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်း အပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ အဒံသု- ပေးလှူကုန်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တေသံ- ထိုရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့အား၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ကို၊ ဒေသေ- တွာ- ဟောကြား၍၊ မဟာဇနံ- များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ သရဏာဒီသု- သရဏဂုံအစရှိသည်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌပေတွာ- တည်စေ၍၊ ရမ္မနဂရာ- ရမ္မမြို့တော်မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်ခွါတော်မူပြီ၊ တတော- ထိုကာလမှ၊ ဥဒ္ဓမ္မိ- အထက်ဖြစ်သော နောက် ကာလ၌လည်း၊ ယာဝတာယုကံ- အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ တိဋ္ဌန္တော- တည် တော်မူလျက်၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဗုဒ္ဓကိစ္စံ- ဘုရားရှင်၏ကိစ္စကို၊ ကတွာ- ပြု တော်မူ၍၊ အနုက္ကမေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ အနုပါဒိသေသာယ- ဝိပါကနာမက္ခန္ဓာ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ- နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အငြိမ်း ဓာတ်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ- ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ၊ တတ္ထ- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏အကြောင်း အရာ၌၊ ယံ- အကြင်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏၊ တံ သဗ္ဗံ- ထိုဆိုသင့်ဆို ထိုက်သော စကားရပ်ကို၊ ဗုဒ္ဓဝံသေ- ဗုဒ္ဓဝင်၌၊ ဝုတ္တနယေနော- ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ- အကျယ်ချဲ့ထိုက်၏၊ ဟိ- မှန်၏၊ တတ္ထ- ထိုဗုဒ္ဓဝင်၌၊ “တဒါ တေ ဘောဇယိတွာန ။ပ။ ဆတ္တိသုဗ္ဗေဓယောဇနော”တိ- တဒါ တေ ဘောဇယိတွာန ။ပ။ ဆတ္တိသုဗ္ဗေဓယောဇနောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ တဒါ- သုမေဓရသေ့၏ ဗျာဒိတ်ရပြီးရာ ထိုအခါ ၌၊ တေ- ထိုရမ္မမြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ သသံဃံ- နောက်လိုက်နောက်ပါ ထေရ်သံဃာ နှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောကနာယကံ- လောကရှေ့ဆောင် ဘုန်းခေါင်ထွဋ်ဖျား ဒီပင်္ကရ ဘုရားရှင်ကို၊ ဘောဇယိတွာန- စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်ဆွမ်း လှူဒါန်း ဆက်ကပ်ပြီး၍၊ ဒီပင်္ကရဿ- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ တဿ သတ္ထုနော- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ သရဏံ- ဘေးဒုက္ခ မရောက်အောင် ဖြတ်တောက်ညှဉ်းဆဲတတ်သဖြင့် ကိုးကွယ်လဲ လျောင်း ကိန်းအောင်းမှီခိုရာဟူ၍၊ ဥပဂစ္ဆံ- ရှိသေတုပ်ဝပ် ရွှင်အားတက်၍ ဆည်းကပ် ကော်ရော် ပူဇော်ကြကုန်ပြီ။

တထာဂတော- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ကဗ္ဗိ- အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သရဏဂမနေ- သရဏဂုံဓာတ် ကိန်းဝပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ကဗ္ဗိ- အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဉ္စသု သီလေသု- ငါးပါးသီလတို့၌လည်းကောင်း၊ ပရံ- အခြားသောသူကို၊

ဒသဝိဓေ- ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊ သီလေ- သီလအကျင့်၌လည်းကောင်း၊ နိဝေ-
သေတိ- သွတ်သွင်းတည်နေစေပြီ။

ကဿစိ- အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ စတုရော စတ္တာရိ- အစုံလေးပါးဖြစ်ကုန်
သော၊ ဥတ္တမေဥတ္တမာနိ- မြတ်ကုန်သော၊ သာမညံ သာမညာနိ- အရိယာမဂ်လေးပါး
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလံဖလာနိ- အရိယာဖိုလ်လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေတိ-
ပေးတော်မူပြီ၊ ကဿစိ- အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သော- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊
အသမေ- မတူထူးခြား ကွဲပြားကုန်သော၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ- ပဋိသမ္ဘိဒါဖြစ်ကုန်သော၊
ဓမ္မေ- တရားတို့ကို၊ ဒေတိ- ပေးတော်မူပြီ။

နရာသဘော- လူတို့ဥက္ကဋ္ဌ အမြတ်တစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်
သည်၊ ကဿစိ- အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝရသမာပတ္တိယော-
လွန်ကဲမြင့်မြတ် သမာပတ်တို့ကို၊ ဒေတိ- ပေးတော်မူပြီ၊ ကဿစိ- အချို့သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တိဿော ဝိဇ္ဇာယော- သုံးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
ဆဋ္ဌဘိညာ- အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဝေစ္ဆတိ- ပေးတော်မူပြီ။

မဟာမုနိ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ တေန ယောဂေန- ထိုနည်းအစဉ်အားဖြင့်၊
ဇနကာယံ- လူအပေါင်းကို၊ ဩဝဒတိ- ဆုံးမတော်မူပြီ၊ တေန- ထိုသို့ဆုံးမတော်မူခြင်း
ကြောင့်၊ လောကနာထဿ- လောကသားတို့၏ မှီခိုအားထားရာဖြစ်သော ဒီပင်္ကရ
ဘုရားရှင်၏၊ သာသနံ- သာသနာတော်သည်၊ ဝိတ္ထာရိတံ- ပြန့်ပွားထွန်းကားသည်၊
အာသိ- ဖြစ်ပြီ။

မဟာဟန- လပြည့်ဝန်းပမာ ကြီးမားပြည့်ဝိုင်းသော မေးရှိတော်မူသော၊
(မဟန္တာနိ ဟနနိ ယဿ ဘဂဝတောတိ မဟာဟန)၊ ဥသဘက္ခန္ဓော- နွားလားဥသဘ
ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာ လုံးဝန်းသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိတော်မူသော၊ (ဥသဘဿ ခန္ဓော
ဥသဘက္ခန္ဓော၊ ဥသဘက္ခန္ဓော ဝိယ ခန္ဓော ယဿ ဘဂဝတောတိ ဥသဘက္ခန္ဓော၊
ခန္ဓတစ်ပုဒ် အကြေကြံပါ)၊ ဒီပင်္ကရသနာမကော- ဒီပင်္ကရ ကိုယ်ပိုင်ရသည့် ဘွဲ့နာမ
ရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ ဗဟူဇေန- များလှသောင်းသောင်း လူအပေါင်းတို့ကို၊
တာရယတိ- သံသရာဝဲဂယက်မှ ကူးမြောက်စေတော်မူပြီ၊ ဒုဂ္ဂတိံ ဒုဂ္ဂတိတော-
မကောင်းသော ဘဝဂတိမှ၊ ပရိမောစေတိ- ဆင်းရဲမရောက် လွတ်မြောက်စေတော်မူပြီ။

မဟာမုနိ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ဗောဓနေယျံ- သစ္စာသိထိုက် ကျွတ်
လွတ်ထိုက်သော၊ ဇနံ- များလှသောင်းသောင်း သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ဒိသ္မာ- ဣန္ဒြိယ
ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ အာသယာနုသယဉာဏ်မျက်စိဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သဗ္ဗညုတ

ဉာဏ်မျက်စိဟူသော သမန္တစက္ခုဖြင့် မြင်တော်မူ၍၊ သတသဟဿေပိ ယောဇနေ-
သိန်းပေါင်းများစွာ ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်လည်း၊ ခဏေန - အချိန်ဆွဲမှုကင်း တစ်ခဏ
ချင်းဖြင့်၊ ဥပဂန္ဓာန - မယွင်းမဖောက် ကြွရောက်ချဉ်းကပ်တော်မူ၍၊ တံ - ထိုကျွတ်
ထိုက်ကြသူ များဗိုလ်လူကို၊ ဗောဓေတိ - မဂ်ဉာဏ်လေးတွေ သိစေတော်မူပြီ။

ပဌမာဘိသမယေ - အစပဌမ တရားအမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးချေချွတ်တော်
မူရာ၊ သိစေတော်မူရာအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ကောဋိသတံ - နတ်
လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအထွေထွေ ကုဋေတစ်ရာကို၊ အဗောဓယိ - တရားအမြိုက်ဆေး
တိုက်ကျွေးသိစေတော်မူပြီ၊ ဒုတိယာဘိသမယေ - ဒုတိယအကြိမ် တရားအမြိုက်ဆေး
တိုက်ကျွေးသိစေတော်မူရာ အခါ၌၊ နာထော - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ နဂုတိကောဋိ-
နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအထွေထွေ ကုဋေကိုးဆယ်ကို၊ အဗောဓယိ - တရားအမြိုက်ဆေး
တိုက်ကျွေးသိစေတော်မူပြီ။

ယဒါ စ - အကြင်အခါ၌လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ဒေဝဘာဝ-
နမှိ - တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်ဖျာအပြင်
၌၊ ဓမ္မံ - တရားမြတ်ဒေသနာတော်ကို၊ အဒေသယိ - ဟောတော်မူပြီ၊ (တဒါ -
ထိုအခါ ၌)၊ နဂုတိကောဋိသဟဿာနံ - နတ်ဗြဟ္မာကုဋေကိုးသောင်းတို့၏၊ တတိ-
ယာဘိသမယော - တတိယအကြိမ်မြောက် တရားအမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးချေချွတ်
သိစေတော်မူရာအခါသည်၊ အဟု - ဖြစ်ပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ - ဒီပင်္ကရမည်သော၊ သတ္ထုနော - ဘုရားရှင်၏၊ တယော - သုံး
ကြိမ်သုံးခါကုန်သော၊ သန္နိပါတာ - သာဝကအစည်းအဝေးတို့သည်၊ အာသု - ဖြစ်
ကုန်ပြီ၊ ကောဋိသတသဟဿာနံ - ရဟန္တာကုဋေတစ်သိန်းတို့၏၊ ပဌမော - ရှေးဦးစွာ
သော၊ သမာဂမော - အညီအညွတ် ပေါင်းစုံစုဝေးခြင်းသည်၊ အာသိ - ဖြစ်ပြီ။

ပုန - တစ်ဖန်၊ နာရဒကုဋမှိ - နာရဒတောင်၌၊ ဇိနေ - ငါးမာန်အောင်မြင်
ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ပဝိဝေကဂတေ - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်လတ်သော်၊
သတကောဋိယော - ကုဋေတစ်ရာကုန်သော၊ ဝိတမလာ - ကိလေသာ အညစ်အကြေး
ကင်းစင်ဝေးကုန်သော၊ ခီဏာသဝါ - အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာတို့သည်၊ သမိသု-
စည်းဝေးကုန်ပြီ။

ယမှိ ကာလေ - အကြင်အချိန်အခါ၌၊ မဟာဝီရော - ကြီးမားသော ရဲရင့်မှုရှိ
သော ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ သုဒဿနသိလုစ္စယေ - သုဒဿနကျောက်တောင်ကျောင်း
၌၊ (ဝဿာဝါသံ - ဝါလပတ်လုံးနေခြင်းသို့ (ဝါ) မိုးတွင်းလေးလ နေထိုင်ခြင်းသို့၊

ဥပဂဉ္စိ- ကပ်ရောက်ပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌)၊ မဟာမုနိ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ နဂုတိကောဋိသဟဿေဟိ- ကုဋေကိုးသောင်းကုန်သော ရဟန္တာတို့နှင့် အတူတကွ၊ ပဝါရေသိ- ဖိတ်မန်မှု (ပဝါရဏာ) ပြုတော်မူပြီ။

အဟံ- ငါသုမေဓရသေ့သည်၊ တေန သမယေန- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားပွင့်တော်မူရာအခါ၌၊ ဥဂ္ဂတာပနော- ပြင်းထန်စွာ ကျင့်တတ်သော အကျင့်ရှိသော၊ ဇေဋ္ဌိလော- ရသေ့သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ အန္တလိက္ခမိ- ကောင်းကင်၌၊ စရဏော- လှည့်လည်သွားလာနိုင်သူတည်း၊ ပဉ္စာဘိညာသု- အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့၌၊ ပါရဂူ- တစ်ဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်သူတည်း။

ဒသဝိသသဟဿာနံ- တစ်သောင်း၊နှစ်သောင်းသော နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏၊ ဓမ္မာဘိသမယော- သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပြတ်သားထင်ထင် ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းသည်၊ အဟု- ဖြစ်ပြီ၊ ဂဏနတော(ဂဏနာတော)- အရေအတွက် ဂဏန်းစဉ်အားဖြင့် (ဆန်းဂိုဏ်းကိုက်အောင် ဂဏနာတော-ဟု ဒီဃဖြင့် ရှိသင့်၏)၊ ဧကဒ္ဒိန္နံ- တစ်ဦးနှစ်ဦးသောသူတို့၏၊ အဘိသမယာ- သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကို ပြတ်သားထင်ထင် ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းတို့ကို၊ အသိဓိယာ- ဤရွေ့ဤမျှ ဂဏန်းချ၍ ရေတွက်၍ မရနိုင်ပါချေကုန်။

ဒီပင်္ကရဿ- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သာသနံ- သာသနာတော်သည်၊ တဒါ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဝိတ္တာရိကံ- ထွန်းကားပြန့်ပွားသည်လည်းကောင်း၊ ဗာဟုဇေ- ပညာရှိလတ် လူနှင့်နတ်တို့ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်ပေးနိုင်၏ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒ္ဓံ- အဓိသီလသိက္ခာ စသည်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဖိတံ- သမာဓိစသည်တို့ဖြင့် ခိုင်မြဲပြည့်ဝသည်လည်းကောင်း၊ အဟု- ဖြစ်ပြီ၊ (သာသနံ- သာသနာတော်ကို)၊ သုဝိသောဓိတံ- ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်၊ စင်ကြယ်အောင် ပြုအပ်ပြီ။

ဆဋ္ဌဘိညာ- အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး ရရှိကုန်သော၊ မဟဒ္ဒိကာ- တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ- လေးသိန်းကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့သည်၊ လောကဝိဒုံ- သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊ ဩကာသလောကဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော၊ ဒီပင်္ကရံ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်ကို၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ပရိဝါရေန္တိ- ခြံရံကုန်၏။

တေန သမယေန- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားပွင့်တော်မူရာ အချိန်အခါ၌၊ ယေနေစိ- ကြွင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံသောသူတို့သည်၊ အပ္ပတ္တမာနသာ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်

ကုန်သည်၊ သေခါ - သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်ကုန်၍)၊ မာနသံ - လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘဝံ - ဘဝကို၊ ဟေန္တိ - စွန့်ကုန်၏၊ တေ - ရဟန္တာမဖြစ်ဘဲ လူဘဝစွန့်ရသော သူတို့သည် (ဝါ) တို့ကို၊ ဂရဟိတာ - ကဲ့ရဲ့အပ် (အကဲ့ရဲ့ခံရ) ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။

အရဟန္တေဟိ - ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ကုန်သော၊ တာဒီဟိ - လောကဓံရှစ်ပါး တွေ့ကြုံငြားလည်း တုန်လှုပ်မရှိ တာဒီဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဝိမလေဟိ - ကိလေသာအညစ်ကြေး ကင်းစင်ဝေးကုန်သော၊ ခီဏာသဝေဟိ - ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့်၊ ပါဝစနံ - ဒီပင်္ကရာ စောမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကြီးသည်၊ သုပုပ္ဖိ - တံ - ကောင်းစွာပွင့်လင်း ထိန်ထိန်ဝင်းသည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ သဗ္ဗဒါ - အခါခပ်သိမ်း၊ ဥပသောဘတိ - မပျက်မပြယ် အလွန်ပင်တင့်တယ်လှပါ၏။

ဒီပင်္ကရဿ - ဒီပင်္ကရမည်သော၊ သတ္တုနော - ဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ - ဖွားတော်မူရာ မြို့တော်သာသည်၊ ရမ္မဝတီ နာမ - ရမ္မဝတီမည်၏၊ သုဒေဝေါ နာမ - သုဒေဝမည်သော၊ ခတ္တိယော - မင်းကြီးသည်၊ (ဇနကာ - ဖြစ်စေတတ်သူ ခမည်းတော်တည်း)၊ သုမေဓာ နာမ - သုမေဓာမည်သော မိဖုရားကြီးသည်၊ ဇနိကာ - ဖြစ်စေတတ်သူ မယ်တော်တည်း။

သော - ထိုဒီပင်္ကရဘုရားလောင်းသည်၊ ဒသဝဿသဟဿာနိ - အနှစ်တစ်သောင်းတို့ကာလပတ်လုံး၊ အင်္ဂါရံ - အိမ်ကို၊ အဇ္ဈ - လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍၊ ဝသိ - နေတော်မူပြီ၊ (တနည်း) အဇ္ဈဝသိ - လွှမ်းမိုး၍နေတော်မူပြီ၊ (တနည်း) အဂါရံ - အိမ်၌၊ အဇ္ဈဝသိ - နေတော်မူပြီ၊^၁ ဟံသာ - ဟံသာလည်းကောင်း၊ ကောဇ္ဇာ - ကောဇ္ဇာလည်းကောင်း၊ မယူရာ စ - မယူရာလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဥတ္တမာ - မြတ်ကုန်သော၊ ပါသာဒါ - ပြာသာဒ်တို့သည်၊ တယော - သုံးဆောင်တို့တည်း (တယော ပါသာဒမုတ္တမာ - ၌ ပါသာဒံ+ဥတ္တမာဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ပါသာဒံပုဒ်ကို လိင်္ဂံ၊ ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသဟု ကြံပါ)။

၁။ အဂါရံ အဇ္ဈ သော ဝသိ။ ။ ဤဝါကျ၌ အဇ္ဈသည် အဓိဥပသာရပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာသော ပုဒ်တည်း။ အဓိ၏ဟောနက်များကား “အဓိက၊ ဣဿရ၊ ပရိဘာဝ၊ အဓိဘဝန၊ အဇ္ဈာယန၊ အဓိဋ္ဌာန၊ နိစ္ဆိယ၊ ပါပုဏန စသော အနက်များကို ဟော၏။ ဤ၌ကား ဣဿရ-အစိုးရခြင်းအနက်ကို ယူပါ။ ယင်းအဓိဥပသာရပုဒ်ကို အနက်ရှိ၊ အနက်မဲ့ကြံ၍ အထက်၌ အနက်သမ္မာန်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

သမလင်္ကာတာ- ကောင်းစွာ အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊
နာရိယော- မယားတို့သည်၊ တီဏိ သတသဟဿာနိ- သုံးသိန်းတို့သည်၊ (အဟောသုံ-
ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ (ယာ- အကြင်သူမသည်)၊ နာရိ- မိဖုရားခေါင်းကြီးတည်း၊ သာ- ထို
သူမသည်၊ ပဒုမာ နာမ- ပဒုမာမည်၏၊ အတြဇော- ရင်မှပေါက်ဖွား သားတော်ကား၊
ဥသဘက္ခန္ဓော- ဥသဘက္ခန္ဓမည်၏။

စတုရော- လေးပါးကုန်သော၊ နိမိတ္တေ - နိမိတ်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊
ဟတ္ထိယာနေန- ဆင်တည်းဟူသောယာဉ်ဖြင့်၊ နိက္ခမိ- တောထွက်တော်မူပြီ၊ ဇိနော-
ဒီပင်္ကီရဘုရားရှင်သည်၊ အနန္တဒဿမာသာနိ- အယုတ်အလျော့မရှိ တင်းတင်းပြည့်သော
ဆယ်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဓာနေ- ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပင်ပန်းပန်း ကြိုးစားအားထုတ်သော
ဒုက္ကရစရိယာကျင့်စဉ်၌၊ ပဒဟိ- လုံ့လမယုတ် နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်တော်မူပြီ။

ပဓာနစာရံ- ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို၊ စရိတ္တာန- ကျင့်တော်မူပြီး၍၊ မုနိ-
ဒီပင်္ကီရဘုရားရှင်သည်၊ မာနသံ- အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို၊ အဗုဇ္ဈိ- ထိုးထွင်းသိတော်
မူပြီ၊ ဗြဟ္မနာ- ဗြဟ္မာမင်းသည်၊ သန္တော- ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသော၊
ဒီပင်္ကီရော- ဒီပင်္ကီရမည်သော၊ မဟာမုနိ- ဘုရားရှင်ကို၊ ယာစိတော- တောင်းပန်
လျှောက်ထားအပ်ပြီ။

မဟာဝီရော- ကြီးမြတ်သော လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော ဒီပင်္ကီရဘုရားရှင်
သည်၊ နန္ဒာရာမေ- နန္ဒာရာမအမည်ရသော၊ သီရိဃရေ- ကျက်သရေရှိသောကျောင်း
တိုက်၌၊ စက္ကံ- တရားတည်းဟူသော စက်ကို၊ ဝတ္တိ- လည်စေတော်မူ (ဟောတော်မူ)
ပြီ၊ သီရိသမ္ဗုဒ္ဓိ- ကုက္ကုပင်ရင်း၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်တော်မူလျက်၊ တိတ္ထိယမဒ္ဒနံ-
တိတ္ထိများကို နှိမ်နင်းမှုကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။

သုမင်္ဂလော စ- သုမင်္ဂလလည်းကောင်း၊ တိဿော စ- တိဿလည်းကောင်း၊
(ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်တို့သည်)၊ အဂ္ဂသာဝကာ-
အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒီပင်္ကီရဿ- ဒီပင်္ကီရမည်သော၊
သတ္တုနော- ဘုရားရှင်၏၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သာဂတော
နာမ- သာဂတမည်၏။

နန္ဒာ စေဝ- နန္ဒာလည်းကောင်း၊ သုနန္ဒာ စ- သုနန္ဒာလည်းကောင်း၊ (ဣတိ-
ဤသို့၊ ဒွေ- ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည်)၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့သည်၊
အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဒီပင်္ကီရဘုရားရှင်၏၊ ဗောဓိ- ဗောဓိ
ပင်ကို၊ ပိပ္ပလီတိ- ပိတ်ချင်းပင်ဟူ၍ (ညောင်ကြတ်ပင်ဟူ၍)၊ ပုဂ္ဂစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

ဒီပင်္ကရဿ- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ သတ္တုနော- ဘုရားရှင်၏၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌကာ- အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့သည်၊ တပုဿဘလ္လိကာ နာမ- တပုဿနှင့် ဘလ္လိကာမည်ကုန်သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သိရိမာ- သိရိမာလည်းကောင်း၊ ကောဏာ- ကောဏာလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ဦးသော သူမတို့သည်)၊ ဥပဋ္ဌိကာ- အလုပ်အကျွေးဒါယိကာမတို့တည်း။

ဒီပင်္ကရော- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ မဟာမုနိ- ဘုရားရှင်သည်၊ အသီတိဟတ္ထ- မုဗ္ဗေဓော- အတောင်ရှစ်ဆယ်မြင့်သော အရပ်တော်ရှိတော်မူ၏၊ ဒီပရက္ခောဝ- ဆီမီးတိုင်ကြီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုလ္လိတော- ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော၊ သာလရာဇာဝ- အင်ကြင်းပင်မင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သောဘတိ- ရှုချင်စဖွယ် အလွန်တင့်တယ်တော်မူ၏၊

တဿ- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ ပဘာ- လှပတင့်တယ် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဒွါဒသယောဇန- တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်၊ ဝိဓာဝတိ- ပြေးလွှားကွန့်မြူးတော်မူ၏၊ တဿ မဟေသိနော- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ အာယု- အသက်တော်သည်၊ သတသဟဿဝဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းတို့တည်း၊ သော- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားသည်၊ တာဝတာ- ထိုမျှလောက်၊ တိဋ္ဌ- မာနော- တည်တော်မူလျက်၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ဇေတံ- လူအပေါင်းကို၊ တာရေသိ- သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာရေအလျဉ်မှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်တော်မူပြီ။

သော- ထိုဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ သဒ္ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်းတရားတော်ကို၊ ဇောတယိတွာန- ထွန်းလင်းတောက်ပစေပြီး၍၊ မဟာဇနံ- များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ သန္တာရေတွာ- သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာရေအလျဉ်မှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်တော်မူပြီး၍၊ အဂ္ဂိခန္ဓောဝ- ကြီးစွာသော မီးတောက်မီးလျှံအစုကဲ့သို့၊ ဇေလိတွာ- ထွန်းလင်းတောက်ပ၍၊ သသာဝကော- တပည့်သား ရဟန္တာအပေါင်းနှင့်အတူတကွ၊ နိဗ္ဗုတော- ကိလေသာခပ်သိမ်း ရှောင်ခွါတိမ်း၍ အေးငြိမ်းလေပြီ။

သာ စ ဣဒ္ဓိ- ထိုတန်းခိုးအနုဘော်သည်လည်းကောင်း၊ သော စ ယသော- ထိုအခြွေအရံ အကျော်အစောသည်လည်းကောင်း၊ ပါဒေသု- ခြေတော်အစုံတို့၌၊ တာနိ စ စက္ကရတနာနိ- ထိုတစ်ရာ့ရှစ်ကွက် စက်ရတနာတို့သည်လည်းကောင်း၊ တံ သဗ္ဗံ- ထိုအလုံးစုံသောအရာသည်၊ အန္တရဟိတံ- ဧကန်ထုတ်ချောက် ကွယ်ပျောက်လေပြီ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရာ- အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့သည်၊ နနုရိတ္တာ- အချည်းအနှီးတို့သာတည်း။

ဇိနော- ငါးထွေငါးရပ် မာရ်စစ်တပ်ကို ပယ်သတ်အောင်မြင်တော်မူသော၊
ဒီပင်္ကရော- ဒီပင်္ကရမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ နန္ဒာရာမမိ- နန္ဒာရာမကျောင်း
တိုက်၌၊ နိဗ္ဗုတော- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီ၊ တတ္ထ- ထိုနန္ဒာရာမကျောင်းတိုက်၌၊
ဧတဿ- ဤဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ ဇိနထူပေါ- ဓာတ်တော်များကို ထည့်၍တည်ထား
အပ်ရာ ဘုရားစေတီပုထိုးသည်၊ ဆတ္တိသုဗ္ဗေဓယောဇနော- သုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ
အမြင့်ရှိ၏။

ဒီပင်္ကရဿ- မည်သော၊ ဘဂဝတော- ၏၊ အပရဘာဂေ ပန- နောက်အဖို့
၌ကား၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ အသင်္ချေယျံ- အသင်္ချေကို၊ အတိက္ကမိတ္တာ- ကျော်လွန်၍၊
ကောဏ္ဍညော နာမ- ကောဏ္ဍညမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ-
ထင်ရှားဖြစ်(ပွင့်)ပေါ်လာပြီ၊ တဿာပိ- ထိုကောဏ္ဍညဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော-
သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- တပည့်ရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့၏ အစည်း
အဝေးတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမဆုံးအစည်းအဝေး၌၊
ကောဠိသတသဟဿံ- ရဟန္တာကုဋေတစ်သိန်းတည်း၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်
အစည်းအဝေး၌၊ ကောဠိသဟဿံ- ရဟန္တာကုဋေတစ်ထောင်တည်း၊ တတိယေ-
သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ နဝတိကောဠိယော- ရဟန္တာကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊
တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဝိဇီတာဝီ နာမ- ဝိဇီတာဝီ
မည်သော၊ စက္ကဝတီ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဟုတ္တာ- ၍၊ ကောဠိသတသဟဿဿ-
ကုဋေတစ်သိန်းအရေအတွက်ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ကောဏ္ဍညဘုရားအမှူးရှိသော၊
ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းသံဃာအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊ အဒါသိ- ပေး
လှူတော်မူပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်းကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကရိတ္တာ- ဗျာဒိတ်စကား
မိန့်ကြားတော်မူ၍၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ကို၊ ဒေသေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ သော- ထို
ဘုရားလောင်းသည်၊ သတ္ထု- ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မကထံ- တရားစကားကို၊
သုတ္တာ- ကြားနာရ၍၊ ရန္တံ- တိုင်းနိုင်ငံကို၊ နိယျာတေတွာ- အပ်နှံ၍၊ ပဗ္ဗဇိ- ရဟန်း
ပြုပြီ၊ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တိဏှိ ပိဋကနိ- ပိဋကသုံးပုံတို့ကို၊ ဥဂ္ဂ-
ဟေတွာ- သင်ယူ၍၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော စ- သမာပတ်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာယော စ- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ အပရိဟိနဇ္ဈာနော- မယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသည်၊
(ဟုတ္တာ- ၍)၊ ဗြဟ္မာလောကေ- ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ၊ ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓဿ

ပန- ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊ ရမ္မဝတီ နာမ- ရမ္မ-
 ဝတီမည်၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ သုနန္ဒော နာမ- သုနန္ဒမည်သော၊ ခတ္တိယော-
 မင်းတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ သုဇာတာ- သုဇာတာမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရား
 ခေါင်ကြီးတည်း၊ ဘဒ္ဒေါ စ- ဘဒ္ဒမထေရ်လည်းကောင်း၊ သုဘဒ္ဒေါ စ- သုဘဒ္ဒ
 မထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ အဂ္ဂသာဝက- အဂ္ဂသာဝကတို့သည်၊ ဒွေ-
 နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းတော်သည်၊ အနုရုဒ္ဓေါ နာမ-
 အနုရုဒ္ဓမည်၏၊ တိဿာ စ- တိဿာထေရီမလည်းကောင်း၊ ဥပတိဿာ စ- ဥပတိဿာ
 ထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ-
 အဂ္ဂသာဝိကာမတို့တည်း၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်သည်၊ သာလကလျာဏိ- စကြာမင်းဖျား
 မြတ်စွာဘုရားတို့ ဖြစ်ပွားသည့်အခါ လက်ထက်တော်၌သာဖြစ်သော သာလကလျာဏိ
 မည်သော၊ ရုက္ခော- သစ်ပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထု-
 ဗွေခံ- အတောင်အားဖြင့် ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိ၏၊ အာယုပ္ပမာဏံ- အသက်
 အတိုင်းအရှည် (သက်တမ်း)သည်၊ ဝဿသတသဟဿံ- အနှစ်တစ်သိန်းတမ်းသည်၊
 အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အနန္တတေဇော- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော
 တန်ခိုးတော်ရှိတော်မူသော၊ အမိတယသော- မတိုင်းတာနိုင်သော အခြွေအရံအကျော်
 အစော်ရှိတော်မူသော၊ အပ္ပမေယျော- မရေတွက်အပ် မရေတွက်နိုင်သည့် ဂုဏ်တော်
 ရှိတော်မူသော၊ ဒုရာသဒေါ- စိတ်ထားယွင်းပျက် ရည်ရွယ်ချက် မကောင်းသူတို့သည်
 ချည်းကပ်ရန်ခဲယဉ်းသော၊ နာယကော- သတ္တလောက၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်
 သော၊ ကောဏ္ဍညော နာမ- ကောဏ္ဍညမည်သော ဘုရားရှင်သည်၊ ဒီပင်္ကရဿ-
 ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- တစ်ပါးသော နောက်တစ်သင်္ချေ လွန်လေရာအခါ၌၊
 (ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ် ပွင့်တော်မူပြီ)။

တဿ- ထိုကောဏ္ဍညဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်ကာလအဖို့၌၊
 ဧကံ အသင်္ချေယျံ- တစ်အသင်္ချေကို၊ အတိက္ကမိတ္တာ- ကျော်လွန်၍၊ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ
 ယေဝ- တစ်ခုသော သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၌သာလျှင်၊ မင်္ဂလော- မင်္ဂလလည်းကောင်း၊
 သုမင်္ဂလော- သုမင်္ဂလလည်းကောင်း၊ ရေဝတော- ရေဝတလည်းကောင်း၊ သောဘိ-
 တော- သောဘိတလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊
 ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ မင်္ဂလဿ- မင်္ဂလမည်သော၊
 ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ တီသု- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတေသု- ရဟန္တာ

တပည့်သံဃာတို့၏အစည်းအဝေးတို့တွင်၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမဆုံးသော အစည်းအဝေး၌၊ ကောဠိသတသဟဿံ- ကုဋေတစ်သိန်းသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကြကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ကောဠိသဟဿံ- ကုဋေတစ်ထောင်သည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ နဝတိကောဠိယော^၂- ကုဋေကိုးဆယ်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ ဝေမာတိကဘာတာ- ဖတူမိကွဲ ညီတော်ဖြစ်သော၊ အာနန္ဒကုမာရော နာမ- အာနန္ဒမည်သောမင်းသားသည်၊ နဝတိကောဠိသင်္ခါယ- ကုဋေကိုးဆယ်အရေအတွက်ရှိသော၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ- တရားနာယူရန်အလိုငှာ၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အဂမာသိ- သွားရောက်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တဿ- ထိုအာနန္ဒမင်းသားအား၊ အနုပုဗ္ဗိကထံ- အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော တရားစကားကို၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ သော- ထိုအာနန္ဒမင်းသားသည်၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ- ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့နှင့်၊ သဟ- အတူတကွ၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ၊ သတ္တာ- မင်္ဂလမည်သော ဘုရားရှင်သည်၊ တေသံ ကုလပုတ္တတာနံ- ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ ပုဗ္ဗစရိတံ- ရှေး၌ ပြုကျင့်အပ်လေ့ကျက်အပ်ဖူးသော ကောင်းမှုကံကို၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်ရှုတော်မူလတ်သော်၊ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဿ- တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော သပိတ်သင်္ကန်း၏၊ ဥပနိဿယံ- အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ- လက်ယာလက်တော်ကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်တန်းတော်မူ၍၊ “ဘိက္ခဝေါ- ရဟန်းတို့၊ ဧထ- လာကြကုန်လော့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ခေါ်တော်မူပြီ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သောမထေရ်

၁။ ကောဠိသဟဿံ= အဋ္ဌကထာ၌ကား ကောဠိသတသဟဿံရှိ၏၊ ပါဠိပျက်သာ ဖြစ်နိုင်ရာ၏၊ ကောဏ္ဍညဗုဒ္ဓဝံသဝဏ္ဏနာ၌လည်း “ကောဠိသဟဿဿ မဇ္ဈေ ဘဂဝါ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓသိ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားရာ ဒုတိယသန္နိပါတ်၌ “ကောဠိသဟဿံ” ဟူသောပါဠိသာ မှန်ကန်နိုင်ပါသည်။

၂။ နဝတိကောဠိယော= နဝတိနှင့် နဝဋီ ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ နဝတိ-ဟူသော ပါဠိကိုသာ တွေ့ရသည်၊ နဝဋီ-ဟူသောပါဠိကား ဤ၌သာ တွေ့ရသည်၊ ဒုတ္တဋ္ဌပုဒ်ကဲ့သို့ တ-ကို ဋ-ပြု၍ နဝဋီ-ဟူသော ပါဠိပြီးသည်ဟု မှတ်ယူရာ၏၊ နိဿယ၌ နဝတိကိုသာ သုံးထားသည်။

တို့သည်၊ တန်ဏညေဝ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ- တန်ခိုးအားဖြင့် ပြီးသော သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်သော၊ သဠိဝဿိကထေရာ ဝိယ- ဝါခြောက် ဆယ်ရ မထေရ်မြတ်ကြီးတို့ကဲ့သို့၊ အာကပ္ပသမ္ပန္နာ- ရဟန်းတို့၏ အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ပရိ- ဝါရယီသု- ဝန်းရံကြကုန်ပြီ၊ အယံ- ဤသည်ကား၊ အဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရား၏၊ တတိယော- သုံးခုမြောက်သော၊ သာဝကသန္နိပါတော- ရဟန္တာတပည့်သံဃာတို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ပန- ထူခြားချက်ကား၊ အညေသံ- အခြားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ သရီရပ္ပဘာ- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အသီတိ- ဟတ္ထပ္ပမာဏာ ယေဝ- အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည် (ပမာဏ)ရှိသည်သာလျှင်၊ (အဟောသိ) ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ တဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ (သရီရပ္ပဘာ- ပကတိကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်သည်)၊ န- မဟုတ်၊ တဿ ဘဂ- ဝတော- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ သရီရပ္ပဘာ ပန- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်သည်ကား၊ နိစ္စကာလံ- အမြဲမပြတ်ကာလပတ်လုံး၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ- လောကဓာတ် တစ်သောင်းလုံးကို၊ ဖရိတွာ- ပျံ့နှံ့၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ အန္တမသော- အောက်ထစ် ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဥက္ခလိယာဒီနိ- ဖိုဓနောက်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဥပါဒါယ- အစပြု၍၊ ရုက္ခပထဝီပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒယော- သစ်ပင်၊ မြေကြီး၊ တောင်၊ သမုဒ္ဒရာ အစရှိသည်တို့သည်၊ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပရိယောနန္ဒါဝိယ- ရွှေပြားဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ဖွဲ့အပ် (ကပ်ထားအပ်) ကုန်သကဲ့သို့၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ အာယုပ္ပမာဏံ ပန- အသက်အတိုင်းအရှည်သည်ကား၊ နဝုတိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ကိုးသောင်းတို့သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤကဲ့သို့ မင်္ဂလ ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကာလပတ်လုံး၊ စန္ဒိမသုရိယာဒယော- လ၊ နေ စသည်တို့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပဘာယ- အရောင်ဖြင့်၊ ဝိရောစေတုံ- တင့်တယ် လှပခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိသု- မစွမ်းနိုင်ကြလေကုန်၊ ရတ္တိန္ဒြိယပရိစ္ဆေဒေါ- နေ့ညအပိုင်း အခြားသည်၊ န ပညာယိတ္တ- မထင်ရှား၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ သူရိယာလောကေန- နေရောင်ဖြင့်၊ ဝိစရိသု ဝိယ- လှည့်လည်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ နိစ္စံ- အမြဲ၊ ဗုဒ္ဓါလောကေနဝ- ဘုရားရှင်၏ကိုယ်တော်အရောင်ဖြင့် သာလျှင်၊ ဝိစရိသု- လှည့်လည်သွားလာကြကုန်ပြီ၊ သာယံ- ညချမ်းအခါ၌၊ ပုပ္ဖိတ- ကုသုမာနံ- ပွင့်သောပန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ပါတော စ- နံနက်ပိုင်းအချိန်အခါ၌လည်း၊

ရဝနကသကုဏာဒီနန္ဒ - မြည်တွန်တတ်သောငှက်စသည်တို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-
အစွမ်းဖြင့်၊ လောကော - လူအပေါင်းသည်၊ ရတ္တိန္ဒြိယဝပရိစ္ဆေဒံ - နေ့ညအပိုင်းအခြားကို၊
သလ္လက္ခေသိ - မှတ်သားထားရပြီ။

ပန - မေးစရာရှိသည်ကား၊ အညေသံ - အခြားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်
တို့အား၊ အယံ အာနုဘာဝေါ - ဤမင်္ဂလဘုရားရှင်ကဲ့သို့ လောကဓာတ်တစ်သောင်း
လုံးကို ထွန်းလင်းစေနိုင်သော တန်ခိုးအာနုဘော်သည်၊ နတ္ထိ ကိ - မရှိပါသလော၊
ဣတိ - ဤကားအမေးတည်း၊ နော နတ္ထိ - မရှိသည်မဟုတ်၊ (အတ္ထိယေဝ - ရှိသည်
သာတည်း)၊ ဟိ - ချဲ့ဦးအံ့၊ တေပိ - မင်္ဂလဘုရားမှတစ်ပါး ထိုအခြားသော ဘုရားရှင်
တို့သည်လည်း၊ အာကင်္ခမာနာ - အလိုရှိကုန်လတ်သော်၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ
ဝါ - တစ်သောင်းသောလောကဓာတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တတော - ထိုတစ်သောင်း
သော လောကဓာတ်ထက်၊ ဘိယျော ဝါ - အလွန်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဘာယ -
ရောင်ခြည်တော်ဖြင့်၊ ဖရေယျု - နှံ့စေနိုင်ကုန်ရာ၏ (ဖြန့်နိုင်ကုန်ရာ၏)၊ မင်္ဂလဿ -
မင်္ဂလမည်သော၊ ဘဂဝတော ပန - ဘုရားရှင်သည်ကား၊ ပုဗ္ဗပတ္တနာဝသေန - ရှေးဆု
တောင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အညေသံ - အခြားသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဗျာမပ္ပဘာဝိယ -
တစ်လံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်ဝန်းကဲ့သို့သော၊ သရီရပ္ပဘာ - ကိုယ်တော်၏
အရောင်တော်သည်၊ နိစ္စမေဝ - အမြဲတမ်းသာလျှင်၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ -
လောကဓာတ်တစ်သောင်းလုံးကို၊ ဖရိတွာ - ပျံ့နှံ့စေ၍၊ အဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ၊ ကိရ -
ချဲ့ဦးအံ့၊ သော - ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်သည်၊ ဗောဓိသတ္တစရိယစရဏကာလေ - ဘုရား
အလောင်းတို့၏ ကျင့်စဉ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူရာအခါ၌၊ ဝေဿန္တရသဒိသေ -
ဝေဿန္တရမင်းနှင့်တူသော၊ အတ္တဘာဝေ - အတ္တဘော၌(ဘဝ၌)၊ ဌိတော - တည်သည်၊
(သမာနော - ဖြစ်လတ်သော်)၊ သပုတ္တဒါရော - သားမယားနှင့်တကွ၊ ဝင်္ဂပဗ္ဗတ -
သဒိသေ - ဝင်္ဂတောင်နှင့်တူသော၊ ပဗ္ဗတေ - တောင်၌၊ ဝသိ - နေပြီ၊ အထ - ၌၊
ဧကော - တစ်ဦးသော၊ ခရဒါဌိကောနာမ - ခရဒါဌိကမည်သော၊ ယက္ခော - ဘီလူး
သည်၊ မဟာပုရိသဿ - မင်္ဂလဘုရားလောင်း၏၊ ဒါနဇ္ဈာသယတံ - အလှူအတန်း၌
အလိုဆန္ဒအားကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ သုတွာ - ကြားရ၍၊ ဗြာဟ္မဏဝဇ္ဇောန -
ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်၊ ဥပသင်္ကမိတွာ - ချဉ်းကပ်၍၊ မဟာသတ္တံ - ဘုရားအလောင်းကို၊
ဒွေ ဒါရကေ - နှစ်ယောက်ကုန်သော သားတော်နှင့်သမီးတော်တို့ကို၊ ယာစိ - တောင်း
(အလှူခံ)ပြီ၊ မဟာသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ “ဗြာဟ္မဏ - ပုဏ္ဏား၊ ပုတ္တကေ -
သားနှင့်သမီးတော်တို့ကို၊ ဒဒါမိ - ပေးလှူပါ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတွာ - ပြောဆို

၍၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော- ရွှင်လန်း၊ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းသည်။ (ဟုတွာ- ၍)၊ ဥဒက-
 ပရိယန္တံ- ရေအဆုံးရှိသော၊ မဟာပထဝီ- မြေကြီးကို၊ ကမ္မေန္တော- တုန်လှုပ်စေလျက်၊
 ဒွေဝိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒါရကေ- ကလေးတို့ကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူ
 ပြီ၊ ယက္ခော- ဘီလူးသည်၊ စင်္ကမနကောဋိယံ- စင်္ကြံ၏အစွန်း၌၊ အာလမ္မနုဗလကံ-
 နောက်မှီစရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရား
 အလောင်းသည်၊ ပဿန္တဿေဝ- ကြည့်ရှုနေစဉ်ပင်လျှင်၊ မုလာလကလာပံ ဝိယ-
 ကြာစွယ်အစည်းကဲ့သို့၊ ဒါရကေ- ကလေးတို့ကို၊ ခါဒိ- စားပြီ၊ မဟာပုရိသဿ-
 ဘုရားအလောင်းအား၊ ယက္ခံ- ခရဒါဌိကဘီလူးကို၊ သြလောကေတွာ- ကြည့်၍၊
 မုခေ- ခံတွင်းကို၊ ဝိဝဋ္ဌမတ္တေ- ဖွင့်အပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်၊ အဂ္ဂိဇာလံ ဝိယ- မီးလျှံ
 ကဲ့သို့သော၊ ဥဂ္ဂိရမာနံ- အံထွက်၍လာသော၊ လောဟိတဓာရံ- သွေးစီးကြောင်းကိုလည်း
 ကောင်း၊ တဿ- ထိုခရဒါဌိကဘီလူး၏၊ မုခံ- မျက်နှာကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာပိ-
 တွေ့မြင်ရပါသော်လည်း၊ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ- ဆံပင်ဖျားမျှလောက်သော်လည်း၊ ဒေါ-
 မနဿံ- စိတ်ဆင်းရဲခြင်း(နှလုံးမသာယာခြင်း)သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇိ- မဖြစ်ပြီ၊ “မေ- ငါ
 သည်၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ သုဒိန္နံ ဝတ- ကောင်းစွာ လှူအပ်လေပြီတကား၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ စိန္တယတော- ကြံစည်တွေးတောသော၊ အဿ ပန- ထိုမင်္ဂလဘုရားအလောင်း၏
 ကား၊ သရီရေ- ခန္ဓာကိုယ်၌၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ ပီတိသောမနဿံ- နှစ်သက်ဝမ်း
 မြောက်မှုသည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ သော- ထိုမင်္ဂလဘုရားလောင်းသည်၊
 “မေ- ငါ၏၊ ဣမဿ ဒါနဿ- ဤသားသမီးအလှူ၏၊ နိဿန္နေန- အကျိုးဆက်
 ကြောင့်၊ အနာဂတေ- နောင်ဘုရားဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဣမိနာဝ နိဟာရေန- ဤနည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ သရီရတော- ခန္ဓာကိုယ်မှ၊ ရသ္မိယော- ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ နိက္ခမန္တု-
 ထွက်ပါစေကုန်သတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္ထနံ- ဆုတောင်းမှုကို၊ အကာသိ-
 ပြုတော်မူပြီ၊ တံ ပတ္ထနံ- ထိုဆုတောင်းမှုကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဗုဒ္ဓဘူတဿ-
 ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်တော်မူသော၊ တဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ သရီရတော- ခန္ဓာကိုယ်
 တော်မှ၊ ရသ္မိယော- ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ ဧတ္တကံ
 ဌာနံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်တစ်သောင်းလုံးသော အရပ်
 တိုင်အောင်၊ ဖရိသု- ပျံ့နှံ့ကုန်ပြီ။

အဿ- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ အပရမ္ပိ- အခြားတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊
 ပုဗ္ဗစရိယံ- ရှေး၌ လေ့ကျင့်အပ်ဖူးသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံသည်၊ အတ္ထိ- ရှိသေး
 ၏၊ သော- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်သည်၊ ဗောဓိသတ္တကာလေ- ဘုရားလောင်းဖြစ်ရာ

အခါ၌၊ ဧကဿ- တစ်ဆူသော၊ ဗုဒ္ဓဿ- ဘုရားရှင်၏၊ စေတိယံ- စေတီတော်ကို၊
ဒိသ္ဗာ- ဖူးရ၍၊ “မယာ- ငါသည်၊ ဣမဿ ဗုဒ္ဓဿ- ဤဘုရားရှင်အား၊ ဇီဝိတံ-
အသက်ကို၊ ပရိစ္ဆဇိတံ- စွန့်လှူခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏။” ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်၍၊
ဒဏ္ဍကဒီပိကာဝေဠနနိယာမေန- ဆီမီးတိုင်ကို ရစ်ပတ်သောနည်းဖြင့်၊ သကလသရီရံ-
တစ်ကိုယ်လုံးကို၊ ဝေဠာပေတွာ- ရစ်ပတ်စေ၍၊ ရတနမတ္တမကုဠံ- အလယ်၌ တစ်
တောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသော မီးစာရစ်စရာ အထွဋ်ပါရှိသော၊ သတသဟဿဏ္ဍနိကံ-
အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော၊ သုဝဏ္ဏပါတီ- ရွှေခွက်ကို၊ သပ္ပိဿ- ထောပတ်ဖြင့်၊
ပူရာပေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ တတ္ထ- ထိုရွှေခွက်၌၊ သဟဿဝဇ္ဇိယော- တစ်တောင်သော
မီးစာတို့ကို၊ ဇာလေတွာ- တောက်လောင်စေ၍၊ တံ- ထိုရွှေခွက်ကို၊ သီသေန-
ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အာဒါယ- ယူ (ရွက်ဆောင်) ၍၊ သကလသရီရံ- တစ်ကိုယ်လုံးကို၊
ဇာလာပေတွာ- ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၍၊ စေတိယံ- စေတီတော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ-
လက်ယာရစ်သည်ကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ (တနည်း) ပဒက္ခိဏံ- အရိုအသေကို၊
ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ သကလရတ္တိံ- အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး (ညလုံးပေါက်)၊
ဝိတိနာမေတိ- ကျော်လွန်စေပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ- အရုဏ်တက်သည့်
တိုင်အောင်၊ ဝါယမန္တဿာပိ- ဆီမီးပူဇော်မှုကို အားထုတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊
အဿ- ထိုမင်္ဂလာဘုရားလောင်း၏၊ လောမကူပမတ္တမ္ပိ- မွေးညှင်းပေါက်ကလေးမျှသော်
လည်း၊ ဥသုမံ- အပူငွေ့သည်၊ န ဂဏှိ- မယူ(မစွဲ)ပေ၊ ပဒုမဂဗ္ဘံ- ကြာတိုက်ကြာရုံ
သို့၊ ပဝိဋ္ဌကာလော ဝိယ- ဝင်ရာအခါကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧသ
ဧသော ဓမ္မော နာမ- ဤသူတော်ကောင်းတရားမည်သည်၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊
ရက္ခန္တံ- စောင့်ရှောက်သူကို၊ ရက္ခတိ- စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ တေန- ထိုကြောင့်၊
ဘဂဝါ- သည်၊ “ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရီ ။ပ။ န ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီ”
တိ- ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရီ ။ပ။ န ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီဟူ၍၊ အာဟ-
ဟောတော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ဓမ္မော- သူတော်ကောင်းတရားသည်၊ ဓမ္မစာရီ- သူတော်
တရား ကျင့်ပွားလိုက်နာသူကို၊ ဟဝေ- စင်စစ်၊ ရက္ခတိ- ဘေးရန်မနှောင့် ချမ်းသာ
ရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ကာကွယ်နိုင်၏၊ သုစိဏ္ဏော- ကောင်းစွာကျင့်အပ် လေ့
ကျက်အပ်သော၊ ဓမ္မော- သူတော်ကောင်းတရားသည်၊ သုခံ- လိုအပ်သမျှ ချမ်းသာ
အဝဝကို၊ အာဝဟာတိ- မိမိထံမှောက် တိုက်ရိုက်ရောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်၏၊
ဧသ ဧသော- ဤသို့၊ ချမ်းသာအဝဝကို ရရှိအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ခြင်းသည်။

သုစိဏ္ဏေ သုစိဏ္ဏဿ - ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော၊ ဓမ္မေ ဓမ္မဿ - တရားတော်၏၊ အာနိသံသော - အကျိုးအာနိသင်တည်း၊ ဓမ္မစာရီ - သူတော်တရား ကျင့်ပွားသူသည်၊ ဒုဂ္ဂတိ - မကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ်ဘုံသို့၊ န ဂစ္ဆတိ - မရောက်နိုင်ပေ။

ဣမဿပိ ကမ္မဿ - ဤကံ၏လည်း၊ နိဿန္တေန - အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ (ညလုံးပေါက် ကိုယ်ကို မီးပူဇော်သော ကုသိုလ်ကံအကျိုးဆက်ကြောင့်)၊ တဿ ဘဂဝတော - ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ သရီရေဘာသော - ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါသည်၊ ဒဿသဟဿိလောကဓာတု - လောကဓာတ်တစ်သောင်းလုံးကို၊ ဖရိတွာ - ပျံ့နှံ့၍၊ အဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ။

တဒါ - ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ အမှာကံ - ငါတို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ သုရစိ နာမ - သုရစိမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော - ပုဏ္ဏားသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ “သတ္တာရံ - မင်္ဂလဘုရားရှင်ကို၊ နိမန္တေဿာမိ - ဆွမ်းစားပင့်ဖိတ်အံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ဥပသင်္ကမိတွာ - ချဉ်းကပ်၍၊ မဓုရဓမ္မကထံ - ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော တရားစကားကို၊ သုတွာ - ကြားနာရ၍၊ “ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ သွေ - မနက်ဖြန်ခါ၌၊ မယံ - တပည့်တော်၏၊ ဘိက္ခံ - ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ - ခံယူတော်မူပါကုန်ဘုရား”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - လျှောက်ထားပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ - ပုဏ္ဏား၊ တေ - သင့်အား၊ ကိတ္တကေဟိ - အဘယ်မျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ - ရဟန်းတို့ဖြင့်၊ အတ္ထော - အလိုရှိသနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့မေးပြီ၊ “ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ ဝေါ - အရှင်တို့၏၊ ပရိဝါရဘိက္ခု - အခြံအရံရဟန်းတော်တို့သည်၊ ကိတ္တိကာ ပန - အဘယ်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိပါကုန်သနည်း”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - လျှောက်ထားပြီ၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ သတ္တု - ဘုရားရှင်၏၊ ပဌမသန္နိပါတောယေဝ - ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာတို့၏အစည်းအဝေးသည်သာ၊ ဟောတိ - ဖြစ်ပြီးခါစရှိသေး၏၊ တဿာ - ထို့ကြောင့်၊ “ကောဋိသတသဟဿံ - ကုဋေတစ်သိန်းတည်း”၊ ဣတိ - သို့၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ သဗ္ဗေဟိပိ - အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတော်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - တကွ၊ မယံ - တပည့်တော်၏၊ ဘိက္ခံ - ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ - ခံယူတော်မူပါကုန်လော့၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ထားပြီ၊ သတ္တာ - မင်္ဂလဘုရားရှင်သည်၊ အဓိဝါသေသိ - ကိုယ်တော်၏အထက်၌ ဝန်တက်တည်နေစေတော်မူပြီ(ဝါ)လက်ခံတော်မူပြီ၊ ဗြာဟ္မဏော - ပုဏ္ဏားသည်၊ သွာတနာယ - မနက်ဖြန်နက် အရုဏ်တက်၌ ထက်မြက်ခိုင်ခံ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှုပီတိပါမောဇ္ဇ

အကျိုးငှာ၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်ပြီး၍၊ ဂေဟံ- အိမ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားလတ်သော်၊
 “အဟံ- သည်၊ ဧတ္တကာနံ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-
 ရဟန်းတော်တို့အား၊ ယာဂုဘတ္တဝတ္ထာဒီနိ- ယာဂု၊ ဆွမ်း၊ အဝတ်၊ သင်္ကန်းစသည်
 တို့ကို၊ ဒါတုံ- ပေးလှူခြင်းငှာ၊ သက္ကောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ နိသီဒနဋ္ဌာနံ ပန- ရဟန်းတို့
 နေထိုင်စရာအရပ်သည်ကား၊ ကထံ- ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့
 နည်း”၊ ဣတိ- သို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်စဉ်းစားပြီ။

တဿ- ထိုသုရုစိပုဏ္ဏား၏၊ သာ စိန္တော- ထိုအကြံသည်၊ စတုရာသီတိယောဇန-
 သဟဿမတ္တကေ- ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင် အမြင့်ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်၏
 အထက်၌၊ ဌိတဿ- တည်သော၊ ဒေဝရညော- နတ်တို့သေဌ်နင်း သိကြားမင်း၏၊
 ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနဿ- ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာ၏၊ ဥဏှဘာဝံ- ပူသည်၏
 အဖြစ်ကို (ပူခြင်းကို)၊ ဇနေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ “မံ-
 ငါ့ကို၊ ဣမမ္မာ ဌာနာ- ဤနေရာမှ၊ စာဝေတုကာမော- ရွှေလျောစေလိုသူသည်၊
 ကော နုခေါ- အဘယ်သူနည်း” ဣတိ- သို့၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ- နတ်မျက်စိဖြင့်၊
 ဩလောကေန္တော- ကြည့်ရှုတော်မူလတ်သော်၊ မဟာပုရိသံ- ဘုရားလောင်းကို၊
 ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ “သုရုစိ နာမ- သုရုစိမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊
 ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ- ရဟန်းအပေါင်းကို၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်
 ဖိတ်၍၊ နိသီဒနဋ္ဌာနတ္ထာယ- နေထိုင်စရာအရပ်အကျိုးငှာ၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်နေပြီ၊
 မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ တတ္ထ- ထိုဆွမ်းကျွေးရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ပုည-
 ကောဋ္ဌာသံ- ကုသိုလ်အဖို့အစုကို၊ ဂဟေတုံ- ယူခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏” ဣတိ-
 ဤသို့ကြံစည်၍၊ ဝမုကိဝဏ္ဏံ- လက်သမားအသွင်ကို၊ နိမ္မိနိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ဝါသိ-
 ဖရသုဟတ္ထော- ပဲခွပ်၊ ပုဆိန် လက်၌ရှိသည်၊ (ဝါသိဖရသုနော ဟတ္ထမိ ယဿာတိ
 ဝါသိဖရသုဟတ္ထော၊ ဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗိဟိတည်း)၊ (ဟုတွာ- ၍)၊ မဟာပုရိသဿ-
 ဘုရားလောင်း၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ပါတုရဟောသိ- ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ “ကဿစိ-
 တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား၊ ဘတိယာ- အဖိုးအခဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ- လုပ်ပေးရ
 သည့်အမှု(အလုပ်)သည်၊ အတ္တိ နု ခေါ- ရှိပါသလော” ဣတိ- သို့၊ အာဟ- မေး
 မြန်းပြီ၊ မဟာပုရိသော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တံ- သိကြားမင်းလက်သမားကို၊
 ဒိသွာ- မြင်၍၊ “(တွံ- သင်သည်)၊ ကိံ ကမ္မံ- အဘယ်အလုပ်ကို၊ ကရိဿသိ-
 ပြုလုပ်သနည်း” ဣတိ- သို့၊ အာဟ- မေးမြန်းပြီ၊ မမ- ငါ့အား၊ အဇာနနသိပ္ပံ
 နာမ- မသိသော အတတ်ပညာမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဂေဟံ ဝါ- အိမ်ကိုသော်လည်း

ကောင်း၊ မဏ္ဍပ် ဝါ - မဏ္ဍပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယော - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
ယံ - အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ကာရေတိ - ပြုစေ၏၊ တဿ - ထိုခိုင်းသောသူ၏၊ တံ - ပြု
ခိုင်းအပ်သည့် အရာဝတ္ထုကို၊ ကာတုံ - ပြုခြင်းငှာ၊ ဇာနာမိ - သိပါ၏၊ ဣတိ - ဤ
သို့ ပြန်လည်ဖြေကြားပြီ၊ တေနဟိ - ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ မယံ - ငါ့အား၊ ကမ္မံ - ခိုင်းစရာ
အလုပ်သည်၊ အတ္ထိ - ရှိ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောပြီ၊ အယျ - အရှင်၊ ကိ - ဘာအလုပ်
ပါနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့မေးပြီ၊ သွာတနာယ - မနက်ဖြန်အခါ၌၊ မေ - ငါသည်၊
ကောဋ္ဌိသတသဟဿဘိက္ခု - ကုဋေတစ်သိန်းသော ရဟန်းတော်တို့ကို၊ နိမန္တိတာ -
ပင့်ဖိတ်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသံ - ထိုကုဋေတစ်သိန်းသော ရဟန်းတော်တို့အတွက်၊
နိသီဒနမဏ္ဍပ် - နေထိုင်စရာမဏ္ဍပ်ကို၊ ကရိဿသိ - ပြုအံ့လော၊ ဣတိ - ဤသို့
မေးပြီ၊ မေ - ငါ့အား၊ ဘတိ - အဖိုးအခကို၊ (တုမေ - သင်တို့သည်)၊ ဒါတုံ - ပေး
ခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ခိဿထ - အကယ်၍စွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ သန္တေသု -
ဤသို့ စွမ်းနိုင်ကုန်လတ်သော်၊ အဟံ နာမ - ငါလိုလူမည်သည်၊ ကရေယျံ - ပြုစွမ်း
နိုင်တန်ရာ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြန်လည်ဖြေကြားပြီ၊ တာတ - အမောင်၊ (အဟံ - ငါ
သည်)၊ သက္ခိဿာမိ - အဖိုးအခပေးစွမ်းနိုင်ပါ၏၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောပြီ၊ “သာဓု -
ကောင်းပြီ၊ (အဟံ - သည်)၊ ကရိဿာမိ - သင်ခိုင်းသောအလုပ်ကို လုပ်အံ့၊”
ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ ဧကံ - တစ်ခုသော၊ ပဒေသံ - အရပ်ကို၊ ဩလောကေသိ -
ကြည့်ရှုပြီ၊ ဒွါဒသတေရသယောဇနပ္ပမာဏော - ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ ဆယ့်သုံးယူဇနာ
ပမာဏရှိသော၊ ပဒေသော - အရပ်သည်၊ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝိယ - ပထဝီကသိုဏ်းဝန်း
ကဲ့သို့၊ သမတလော - ညီညာသော မြေပြင်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သော -
သိကြားမင်းသည်၊ “ဧတ္တကေ ဌာနေ - ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၊
သတ္တရတနမယော - ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော၊ မဏ္ဍပေါ - မဏ္ဍပ်သည်၊ ဥဋ္ဌဟတု -
ပေါ်ပေါက်စေသတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေတွာ - ကြံစည်၍၊ ဩလောကေသိ -
ကြည့်တော်မူပြီ၊ တာဝဒေဝ - ထိုဓဏ၌ပင်လျှင်၊ ပထဝီ - မြေကြီးကို၊ ဘိန္နိတွာ - ထိုး
ဖောက်၍၊ မဏ္ဍပေါ - မဏ္ဍပ်သည်၊ ဥဋ္ဌဟိ - ပေါ်တက်(ထွက်)လာပြီ၊ တဿ - ထို
မဏ္ဍပ်၏၊ သောဝဏ္ဏမယေသု - ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု - တိုင်တို့၌၊ ရဇတ -
မယာ - ငွေဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ဃဋ္ဌကာ - ကြာသွတ်အိုးတို့သည်၊ အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်
ပြီ၊ ရဇတမယေသု - ငွေဖြင့် ပြီးကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု - တိုင်တို့၌၊ သောဝဏ္ဏမယာ -
ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ (ဃဋ္ဌကာ - ကြာသွတ်အိုးတို့သည်လည်းကောင်း)၊ မဏိမယေသု -
ပတ္တမြားဖြင့် ပြီးကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု - တိုင်တို့၌၊ ပဝါဠမယာ - သန္တာဖြင့် ပြီးကုန်

သော ကြာသွတ်အိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဝါဠမယေသု - သန္တာဖြင့် ပြီးကုန်သော
 တိုင်တို့၌၊ မဏိမယာ - ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးကုန်သော ကြာသွတ်အိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊
 သတ္တရတနမယေသု - ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု - တိုင်တို့၌၊
 သတ္တရတနမယာ - ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ဃဋ္ဌကာ - ကြာသွတ်အိုးတို့သည်
 လည်းကောင်း၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတော - ထို့နောက်၊ “မဏ္ဍပဿ - မဏ္ဍပ်၏၊
 အန္တရန္တရေ - အကြားအကြား၌၊ ကိင်္ကဏိကဇာလံ - ရွှေခြူကွန်ရက်သည်၊ ဩလမ္မတု-
 တွဲရရွဲ ဆွဲစေသတည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဤသို့၊ ဩလောကေသိ - ကြည့်ပြီ၊
 သဟ ဩလောကနေနေဝ - ကြည့်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်တည်းသာလျှင်၊ ဇာလံ -
 ရွှေခြူကွန်ရက်သည်၊ ဩလမ္မိ - တွဲရရွဲဆွဲပြီ၊ ပဉ္စဂီကဿ - အင်္ဂါငါးပါးရှိသော၊
 တူရိယဿ - တူရိယာ၏၊ မဓုရသဒ္ဓေါ ဣဝ - ချိုမြိန်သာယာသော အသံကဲ့သို့၊
 မန္တဝါတေရိတဿ (မန္တဝါတ+ဤရိတဿ) - လေပြေလေညှင်းသည် တိုက်ခတ်အပ်
 သော၊ ယဿ - အကြင်ရွှေခြူကွန်ရက်၏၊ မဓုရသဒ္ဓေါ - ချိုမြိန်သာယာသော အသံ
 သည်၊ နိရစ္ဆတိ - ထွက်ပေါ်နေ၏၊ ဒိဗ္ဗသင်္ဂီတိဝတ္တနကာလော ဝိယ - မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်
 နတ်တို့၏သံပြိုင်ရွတ်ဆိုရာကာလကဲ့သို့၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ “အန္တရန္တရေ - အကြား
 အကြား၌၊ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာနိ - နံသာပန်းဆိုင်း၊ ပန်းပွင့်ပန်းဆိုင်းတို့သည်၊ ဩလ-
 မ္မန္တု - တွဲရရွဲ ဆွဲစေကုန်သတည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေဿ - ကြံစည်တွေးတောစဉ်၊
 မာလာဒါမာနိ - ပန်းဆိုင်းတို့သည်၊ ဩလမ္မိသု - တွဲရရွဲ ဆွဲကုန်ပြီ၊ “ကောဋိသတ-
 သဟဿသင်္ခါနံ - ကုဋေတစ်သိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ - ရဟန်းတော်
 တို့၏၊ အာသနာနိ စ - နေရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဓာရကာနိ စ - သပိတ်ခြေတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီ - မြေကို၊ ဘိန္ဒိတွာ - ဖောက်ခွဲ၍၊ ဥဋ္ဌဟန္တု - ပေါ်ပေါက်
 ပါစေကုန်သတည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေသိ - ကြံစည်ပြီ၊ တာဝဒေဝ - ထိုကြံစည်
 ရာ ခဏ၌သာလျှင်၊ ဥဋ္ဌဟိသု - ပေါ်ပေါက်လာကုန်ပြီ၊ “ကောဏေ ကောဏေ -
 ထောင့်တိုင်းထောင့်တိုင်း၌၊ ဧကေကာ - တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဥဒကစာဋိယော - ရေအိုး
 စရည်းကြီးတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တု - ပေါ်ပေါက်ပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေသိ -
 ကြံစည်ပြီ၊ ဥဒကစာဋိယော - ရေအိုးစရည်းတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိသု - ပေါ်ပေါက်လာကုန်ပြီ။

သော - ထိုသိကြားမင်းသည်၊ ဧတ္တကံ - ဤမျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်
 ကို၊ မာပေတွာ - ဖန်ဆင်းပြီး၍၊ ဗြာဟ္မဏဿ - သုရစိပုဏ္ဏား၏၊ သန္တိကံ - အထံ
 သို့၊ ဂန္ဓာ - သွား၍၊ “အယျ - အရှင်၊ ဧဟိ - လာလော့၊ တဝ - သင်၏၊ မဏ္ဍပံ -
 မဏ္ဍပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ - ကြည့်၍၊ မယု - ငါ့အား၊ ဘတိ - အဖိုးအခကို၊ ဒေဟိ -

ပေးပါလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ မဟာပုရိသော- ဘုရားလောင်းသည်၊
 ဂန္ဓာ- သွား၍၊ မဏ္ဍပ်- မဏ္ဍပ်ကို၊ သြလောကေတွာ- ကြည့်ပြီ၊ သြလောကေန္တဿဝ
 စ- ကြည့်ရှုနေစဉ်ပင်လျှင်လည်း၊ သကလသရီရံ- တစ်ကိုယ်လုံးသည်၊ ပဉ္စဝဏ္ဏာယ-
 ငါးမျိုးရှိသော၊ ပီတိယာ- ပီတိဖြင့်၊ နိရန္တရံ- အကြားအလပ်မရှိအောင်၊ ဖုဋ်- တွေ့
 ထိအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ မဏ္ဍပ်- မဏ္ဍပ်ကို၊ သြလော-
 ကေတွာ- ကြည့်၍၊ အဿ- ထိုသုရုစိပုဏ္ဏားအား၊ ဧတံ- ဤအကြံအစည်သည်၊
 အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “အယံ မဏ္ဍပေါ- ဤကဲ့သို့
 သောမဏ္ဍပ်ကို၊ မနုဿဘူတေန- လူဖြစ်၍ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကတော- ပြုအပ်
 ဆောက်လုပ်အပ်သည်၊ န- မဖြစ်နိုင်၊ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ မယံ- ငါ၏၊ အဇ္ဈာ-
 သယံ- အလိုဆန္ဒကိုလည်းကောင်း၊ မယံ- ၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊
 အာဂမ္မ- အကြောင်းပြု၍၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ သက္ကဘဝနံ- သိကြားမင်း၏ဘုံဗိမာန်
 သည်၊ ဥဏှံ- ပူသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ တတော- ထို့နောက်၊ သက္ကေန
 ဒေဝရညာ- နတ်တို့သေဌ်နင်း သိကြားမင်းသည်၊ အယံ မဏ္ဍပေါ- ဤမဏ္ဍပ်ကို၊
 ကာရိတော- ပြုအပ်ဆောက်လုပ်အပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ-
 ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ “ဧဝရူပေ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မဏ္ဍပေ- မဏ္ဍပ်၌၊ ဧက-
 ဒိဝသံယေဝ- တစ်နေ့တည်း၌သာလျှင်၊ မေ- ငါ၏၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဒါတံ- ပေး
 လှူခြင်းသည်၊ န ခေါ် ပန ယုတ္တံ- မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်
 ရက်ပတ်လုံး၊ ဒဿာမိ- ပေးလှူအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ ဟိ-
 မှန်၏၊ ဗာဟိရကဒါနံ- ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပပစ္စည်းအလှူသည်၊ တတ္တကံ- ထိုမျှလောက်
 အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ သမာနမ္ဘိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားအလောင်း
 တို့အား၊ တုဋ္ဌိ- နှစ်သက်အားရမှုကို၊ ကာတံ- ပြုခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်၊
 ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ အလင်္ကာတသီသံ- တန်ဆာဆင်ထားအပ်သော ဦးခေါင်းကို၊
 ဆိန္နိတွာ- ဖြတ်၍၊ အဋ္ဌိတအက္ခိနိ ဝါ- မျက်စဉ်းညိုကွင်းထားသည့် မျက်လုံးတို့ကို
 လည်း၊ ဥပ္ပါဋေတွာ- ခွါထုတ်၍၊ ဟဒယမံသံ ဝါ- နှလုံးသားကိုမူလည်း၊ ဥဗ္ဗဋ္ဌေတွာ-
 ခွဲထုတ်၍၊ ဒိန္နကာလေ- ပေးလှူရာအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊
 စာဂံ- ပေးလှူစွန့်ကြဲမှုကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ တုဋ္ဌိ နာမ- နှစ်သက်ခြင်းမည်သည်၊
 ဟောတိ- ဖြစ်တတ်ပါ၏၊ ဟိ- မှန်၏၊ အမှာကမ္ဘိ- ငါတို့၏လည်း၊ ဗောဓိသတ္တာဿ-
 ဂေါတမဘုရားလောင်း၏၊ သိဝိရာဇောတကေ- သိဝိမင်း၏ဇာတ်တော်၌၊ ဒေဝသိကံ-
 နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ပဉ္စကဟာပဏသတသဟဿာနိ- အသပြာငါးသိန်းတို့ကို၊ ဝိဿ-

ဇေတဝ္ဋာ- စွန့်လွှတ်၍၊ စတုသု ဒွါရေသု- မြို့တံခါးလေးပေါက်တို့၌လည်းကောင်း၊
 နဂရမဇ္ဈေ စ- မြို့အလယ်၌လည်းကောင်း၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဒေန္တဿ- ပေးလှူလတ်
 သော်၊ တံ ဒါနံ- ထိုအလှူသည်၊ စာဂတုဋ္ဌိ- စွန့်လွှတ်မှုကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သက်
 အားရမှုကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ- ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ- မစွမ်းနိုင်ပေ၊ ယဒါ ပန- အကြင်
 အခါ၌ကား၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းသိဝိမင်းအား၊ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန- ပုဏ္ဏား
 အသွင်ဖြင့်၊ အာဂန္တာ- လာရောက်၍၊ သက္ကောဒေဝရာဇာ- နတ်တို့သေ၌နင်း သိကြား
 မင်းသည်၊ အက္ခိနိ- မျက်လုံးတော်တို့ကို၊ ယာစိ- တောင်းပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊
 တာနိ- မျက်လုံးတော်တို့ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ခွါထုတ်၍၊ ဒေမာနဿေဝ- ပေးလှူနေ
 သော ဘုရားလောင်းတော်အားသာလျှင်၊ ဟာသော- ရွှင်ပြမှုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ- ဖြစ်ပြီ၊
 ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ- ဆံပင်ဖျားမျှလောက်သော်လည်း၊ စိတ္တံ- စိတ်သည်၊ အညထတ္တံ-
 တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြောင်းလဲခြင်းသည်၊ န အဟောသိ- မဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဒိန္နဒါနံ-
 ပေးလှူအပ်သော အလှူကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားအလောင်း
 တို့၏၊ တိတ္တိ နာမ- တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိနိုင်ပေ၊ တဿာ-
 ထို့ကြောင့်၊ သောပိ မဟာပုရိသော- ထိုဘုရားလောင်း သုရုစိပုဏ္ဏားသည်လည်း၊
 “မယာ- သည်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ကောဋိသတသဟဿသင်္ခါနံ- ကုဋေ
 တစ်သိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- ရဟန်းတော်တို့အား၊ ဒါနံ- အလှူကို၊
 ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊
 တသ္မိ မဏ္ဍေပေ- ထိုမဏ္ဍပ်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်
 လုံး၊ ဂဝပါနံ နာမ- နို့ဃနာဆွမ်းမည်သော၊ ဒါနံ- ဒါနဝတ္ထုကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူ
 ပြီ၊ ဂဝပါနန္တိ- ဂဝပါနဟူသည်ကား၊ မဟန္တေ မဟန္တေ- ကြီးစွာကုန် ကြီးစွာကုန်သော၊
 ကောလဓမ္မေ- ဖျဉ်းအိုးတို့ကို၊ ခီရဿ- နို့ရည်ဖြင့်၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဥဒ္ဓနေသု-
 ဖိုခနောက်တို့၌၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊ ခီရေ- နို့ရည်သည်၊ ဃနပါကပက္ကေ-
 ပျစ်ပျစ်ခဲခဲကျက်သော် (ပျစ်ခဲအောင်ချက်ခြင်းဖြင့် ချက်အပ်သော်)၊ ထောကေ- အနည်း
 ငယ်ကုန်သော၊ တဏှုလေ- ဆန်တို့ကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ ပက္ကမရသက္ကရ-
 စုဏ္ဏသပ္ပိဟိ- ချက်ပြီးသောပျားရည်၊ သကာမူနံ၊ ထောပတ်တို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခတ-
 ဘောဇနံ- ပြုပြင်စီရင်ထားအပ်သော ဘောဇနကို၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊ ပန- ထူးခြား
 ချက်ကား၊ မနုဿာယေဝ- လူတို့သည်သာလျှင်၊ ပရိဝိသိတုံ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊
 နာသက္ခိသု- မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဒေဝါပိ- နတ်တို့သည်လည်း၊ ဧကန္တရိကာ- တစ်
 ယောက်ခြားတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ပရိဝိသိသု- ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်ပြီ၊

ဒွါဒသတေရသယောဇနပုမာဏံ- ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ ဆယ့်သုံးယူဇနာအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ ဌာနမ္ပိ- နေရာအရပ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့ကို၊ ဂဏှိတုံ- ယူခြင်း ငှာ၊ နပုဟောသိယေဝ- မစွမ်းနိုင်သည်သာ (ဝါ) နေရာမလောက်ငှသည်သာ၊ တေ ပန ဘိက္ခု- ထိုရဟန်းတို့သည်ကား၊ အတ္တဇနာ- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- တန်ခိုး အာနုဘော်ဖြင့်၊ နိသီဒိသု- ထိုင်ကုန်ပြီ၊ ပရိယောသာနဒိဝသေ ပန- ဆွမ်းကပ်ပွဲ ပြီးဆုံးသည့် နောက်ဆုံးနေ့၌ကား၊ သဗ္ဗဘိက္ခုနံ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတော်တို့၏၊ ပတ္တာနိ- သပိတ်တို့ကို၊ ဓောဝါပေတွာ- ဆေးကြောစေ၍၊ ဘောသဇ္ဇတ္တာယ- ဆေး အကျိုးငှာ၊ သပ္ပိနဝနီတတေလမဓုဖာဏိတာနံ- ထောပတ်၊ ဆီဦး၊ ဆီ၊ တင်လဲ၊ ပျားတို့ဖြင့်၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ တိစိဝရေဟိ- သင်္ကန်းသုံးထည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သံဃနဝကဘိက္ခုနာ- သံဃာတော်၌ အငယ်ဆုံး ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓစိဝရသာဠကာ- ရအပ်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်တို့သည်၊ သတသဟဿဉ္စနိကာ- အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်ကုန်သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ အနုမောဒနံ- ဝမ်းမြောက်ဖွယ် တရားစကားကို၊ ကရောန္တော- ပြုလတ်သော်၊ “အဟံ ပုရိသော- ဤယောကျ်ားသည်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ ကော- အဘယ်သို့သောသူသည်၊ ဘဝိဿတိ န ခေါ- ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပဓာရေန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ် ကာလ၌ (နောင်အခါ၌)၊ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်ရှိကုန် သော၊ ဒွိန္ဒူ အသင်္ချေယျာနံ- နှစ်အသင်္ချေတို့၏၊ မတ္တကေ- အထက်၌၊ ဂေါတမော နာမ- ဂေါတမည်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ မဟာပုရိသံ- ဘုရားလောင်းကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ် တော်မူ၍၊ “တွံ- သင်သည်၊ ဧတ္တကံ နာမ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည် သော၊ ကာလံ- အချိန်ကာလကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ ဂေါတမော နာမ- ဂေါတမမည်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူပြီ၊ မဟာပုရိသော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗျာကရဏံ- ဗျာဒိတ်ပေး စကားတော်ကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “အဟံ- သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ ကိရ- ဖြစ်လိမ့်မည်တဲ့၊ မေ- ငါအား၊ ဃရာဝါသေန- အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ ကော အတ္ထော- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိဿာမိ- ရှင်ရဟန်းပြုတော့အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ တထာရူပံ- ထိုသို့

သဘောရှိသော၊ သမ္ပတ္တိ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ- တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ သတ္တု- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရဟန်း ပြု၍၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ- ဘုရားစကားတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဏိတွာ- သင်ယူ၍၊ အဘိညာယော စ- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမာပတ္တိယော စ- သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ အာယုပရိယောသာနေ- သက်တမ်း၏အဆုံး၌၊ ဗြဟ္မလောကေ- ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ။

မင်္ဂလဿ- မင်္ဂလမည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ ပန- ဇာတိ မြို့သည်ကား၊ ဥတ္တရံ နာမ- ဥတ္တရမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာပိ- ခမည်း တော်သည်လည်း၊ ဥတ္တရော နာမ- ဥတ္တရမည်သော၊ ခတ္တိယော- မင်းတည်း၊ မာတာပိ- မိခင်သည်လည်း၊ ဥတ္တရာ နာမ- ဥတ္တရာမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားတည်း၊ သုဒေဝေါ စ- သုဒေဝမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မသေနော စ- ဓမ္မသေနမထေရ်လည်း ကောင်း၊ (ဣတိ- သို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့ တည်း၊ ပါလိတော နာမ- ပါလိတမည်သောမထေရ်သည်ကား၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ် အကျွေးတည်း၊ သီဝလီ စ- သီဝလီထေရီမလည်းကောင်း၊ အသောကာ စ- အသော ကာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- သို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးကုန်သောသူမတို့သည်၊ အဂ္ဂ- သာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ နာဂရက္ခော- ကံ့ကော်ပင်သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ- ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသော၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ- နှစ်ပေါင်းကိုးသောင်းတို့ တိုင်တိုင်၊ ဌတွာ- တည်တော်မူ၍ (အသက်ကိုးသောင်းရှည်တော်မူ၍)၊ တသ္မိ- ထို မင်္ဂလဘုရားရှင်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူသော်ကား၊ ဧကပ္ပဟာ- ရေနေဝ- တစ်ပြိုင်နက်တည်းသာလျှင်၊ ဒသစက္ကဝါဠသဟဿာနိ- စကြဝဠာတိုက် တစ်သောင်းလုံးတို့သည်၊ ဧကန္တကာရာနိ- တစ်ခုတည်းသော အမှိုက်တိုက်ရှိကုန်သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗစက္ကဝါဠေသု- စကြဝဠာတိုက်အလုံးစုံတို့၌၊ မနုဿာနံ- လူတို့၏၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ အာရောဒနပရိဒေဝနံ- ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ကောဏ္ဍညဿ- ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်ဖြစ်သောကာလ၌၊ မင်္ဂလော နာမ- မင်္ဂလမည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင် သည်၊ လောကေ- လောက၌၊ တမံ- မောဟတည်းဟူသောအမှိုက်တိုက်ကို၊ နိဟ- နှာန- ပယ်ဖျောက်၍၊ ဓမ္မောက္ကံ- တရားတည်းဟူသောမီးရှူးမီးတိုင်ကို၊ အဘိဓာရယံ-

ညှိထွန်းတော်မူပြီ။ ဣတိ- ဤကားမင်္ဂလဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးသတ်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတု- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို၊ အန္တကာရံ- အမှိုက်မှောင်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပရိနိဗ္ဗာတဿ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသော၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုမင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ သုမနော နာမ- သုမနမည်သော၊ သတ္တာ-သည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုသုမနဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္တိပါတာ- တပည့်ရဟန္တာတို့၏အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္တိပါတေ- ပဌမဆုံးအစည်းအဝေး၌၊ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု- ကုဋေတစ်သိန်းသော ရဟန္တာရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- ဒုတိယမြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ကဉ္စနပဗ္ဗတမိ- ရွှေတောင်၌၊ နဂုတိ- ကောဋိသဟဿာနိ- ကုဋေကိုးသောင်းသော ရဟန္တာရဟန်းတို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိကောဋိသဟဿာနိ- ကုဋေရှစ်သောင်းသော ရဟန္တာရဟန်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ အတုလော နာမ- အတုလမည်သော၊ မဟဒ္ဒိကော- ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသော အစွမ်းအာနုဘော်ရှိသော၊ နာဂရာဇာ- နဂါးမင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သော- ထိုနဂါးမင်းသည်၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဉာတိသဃံပရိဂုတော- ဆွေမျိုးအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ နာဂဘဝနာ- နဂါးဘုံဗိမာန်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရဿ- ကုဋေတစ်သိန်းအခြံအရံရှိတော်မူသော၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုသုမနဘုရားရှင်အား၊ ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ- နတ်နဂါးတို့၏ တူရိယာတို့ဖြင့်၊ ဥပဟာရံ- ပူဇော်မှုကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ ပဝတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ပစ္စေကံ- အသီးအသီး၊ ဒုဿယုဂါနိ- သင်္ကန်းလျာအဝတ်စုံတို့ကို၊ ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ သရဏေသု- သရဏဂုံတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုသုမန ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုအတုလနဂါးမင်းကို၊ “အနာဂတေ- နောင်အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုသုမနဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- မြို့တော်သည်၊ မေခလံ နာမ- မေခလမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သုဒတ္တော နာမ- သုဒတ္တမည်သော၊ ရာဇာမင်းသည်၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ သိရိမာ နာမ- သိရိမာ

မည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားတည်း၊ သရဏော စ- သရဏမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဘာဝိတတ္ထော စ- ဘာဝိတတ္ထမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥဒေနော နာမ- ဥဒေနမည်သော မထေရ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးတည်း၊ သောဏာ စ- သောဏာထေရ်မလည်းကောင်း၊ ဥပသောဏာ စ- ဥပသောဏာထေရ်မလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ နာဂ- ရုက္ခော- ကံ့ကော်ပင်သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ နဂုတိဟတ္ထဗြေဓံ- အတောင်ကိုးဆယ် အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ နဂုတိယေဝ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ်ပေါင်းကိုးသောင်းတို့သည်၊ အာယုပ္ပမာဏံ- အသက်အပိုင်းအခြားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ မင်္ဂလဿ- မင်္ဂလဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်ကာလ၌၊ သဗ္ဗဓမ္မေဟိ- သီလစသော တရားများဖြင့်၊ အသမော- မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ ပြိုင်ဘက်ညီတူ ရှိတော်မမူသော၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ- ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါတို့ထက်၊ ဥတ္တမော- မြတ်တော်မူသော၊ သုမနော- သုမနမည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤကား သုမနဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုသုမနဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ရေဝတော နာမ- ရေဝတမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုရေဝတဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတေ- တပည့်ရဟန္တာတို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတို့၏အစည်းအဝေး၌၊ ဂဏနာ- အရေအတွက်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု- ကုဋေတစ်သိန်းသော ရဟန္တာရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် ရဟန္တာတို့၏အစည်းအဝေး၌၊ တထာ- ထိုအတူ ကုဋေတစ်သိန်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ အတိဒေဝေါ နာမ- အတိဒေဝမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရားဒေသနာကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ သရဏေသု- သရဏဂုံတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ သိရသိ- ဦးထိပ်ထက်၌၊ အဗ္ဗလီ- လက်အုပ်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ တဿ သတ္ထုနော- ထိုဘုရားရှင်၏၊ ကိလေသပ္ပဟာနေ- ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်မှု၌၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေန- အပေါ်

ရုံအဝတ်ဖြင့်၊ ပူဇော်မှုကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ သောပိ- ထိုရေဝတဘုရား ရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုအတိဒေဝပုဏ္ဏားကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- သို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဘုရား၏၊ နဂရံ ပန- ဇာတိမြို့သည်ကား၊ သုဓညဝတီ နာမ- သုဓညဝတီမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဝိပုလော နာမ- ဝိပုလမည်သော၊ ခတ္တိယော- မင်းသည်၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ ဝိပုလာ နာမ- ဝိပုလာမည်၏၊ ဝရဏော စ- ဝရဏမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဒေဝေါ စ- ဗြဟ္မဒေဝမထေရ်လည်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဇ္ဈာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သမ္ဘဝေါ နာမ- သမ္ဘဝမထေရ်မည်၏၊ ဘဒ္ဒါ စ- ဘဒ္ဒါထေရီမလည်းကောင်း၊ သုဘဒ္ဒါ စ- သုဘဒ္ဒါထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- သို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ နာဂရုက္ခော- ကံ့ကော်ပင်သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင် တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေခံ- အတောင်ရှစ်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု- သက်တမ်းသည်၊ သဠိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ခြောက် သောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ သုမနဿ- သုမနဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်ကာလ၌၊ အနူပမော- နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာမရှိသော၊ အသဒိသော- တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် မျှတူညီမှုမရှိသော၊ အတုလော- ပြိုင်ဖက်ရည်တူ (အတု)လည်းရှိတော်မမူသော၊ ဥတ္တမော- အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော၊ ဇိနော- မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပြီး သော၊ ရေဝတော နာမ- ရေဝတမည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤကား ရေဝတဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

တဿ-ထိုရေဝတဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ သောဘိတော နာမ- သောဘိတမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုသောဘိတဘုရားရှင်၏လည်း၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့် အစည်းအဝေးတို့သည်၊ တယော- သုံးကြိမ်တို့တည်း၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတပည့်အစည်းအဝေး၌၊ ကောဋိသတံ- ကုဋေတစ်ရာသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်း တို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ နဝတိ- ကောဋိယော- ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိကောဋိယော- ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော-

ဘုရားလောင်းသည်။ အဓိတော နာမ- အဓိတမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်။ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ သတ္တု- ဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ သရဏေသု- သရဏဂုံတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဓဿ- ဘုရား အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူ ကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သောပိ- ထိုသောဘိတဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထို အဓိတပုဏ္ဏားကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ပန ဘဂဝတော- ထိုသောဘိတ ဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊ သုဓမ္မံ နာမ- သုဓမ္မမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သုဓမ္မော နာမ- သုဓမ္မမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ သုဓမ္မာ နာမ- သုဓမ္မာမည်သော၊ ဒေဝီပိ- မိဖုရားသည်လည်း၊ မာတာ- မိခင်တည်း၊ အသမော စ- အသမမထေရ်လည်းကောင်း၊ သုနေတ္ထော စ- သုနေတ္ထမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးသည်၊ အနောမော နာမ- အနောမမည်၏၊ နကုလာ စ- နကုလာထေရ်မလည်းကောင်း၊ သုဇာတာ စ- သုဇာတာ ထေရ်မလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံး တပည့်မတို့တည်း၊ နာဂရက္ခော- ကံ့ကော်ပင်သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင် တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ- ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အမြင့်ရှိ၏၊ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ကိုးသောင်းတို့သည်၊ အာယုပ္ပမာဏံ- အသက်အတိုင်းအရှည်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ရေဝတဿ- ရေဝတဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက် ကာလ၌၊ သမာဟိတော- လွန်စွာတည်ကြည်သော၊ သန္တစိတ္တော- ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိ တော်မူသော၊ အသမော- တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ တူညီမျှမရှိသော၊ အပ္ပဋိ- ပုဂ္ဂလော- အန်တုပြိုင်ဖက် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်မရှိသော၊ သောဘိတော နာမ- သောဘိတ မည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤကား သောဘိတဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

တဿ- ထိုသောဘိတဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ အသင်္ချေယျံ- အသင်္ချေကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ ဧကသ္မိ- တစ်ခုသော၊ ကပ္ပေ- ဝရကမ္ဘာ၌၊ အနောမဒဿိ- အနောမဒဿိဘုရားလည်းကောင်း၊ ပဒုမော- ပဒုမဘုရားလည်းကောင်း၊ နာရဒေါ- နာရဒဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-

ဤသို့၊ တယော- သုံးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု- ပွင့်တော်
မူကုန်ပြီ၊ အနောမဒဿိဿ- အနောမဒဿိမည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော- ဘုရား
ရှင်၏၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏
အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမေ- ပဌမအကြိမ်အစည်းအဝေး၌၊
အဋ္ဌဘိက္ခုသတသဟဿာနိ- ရှစ်သိန်းသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်
ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ သတ္တ (ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ)-
ခုနစ်သိန်းသော ရဟန်းတော်တို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊
ဆ (ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ)- ခြောက်သိန်းသော ရဟန်းတော်တို့တည်း၊ တဒါ-
ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ မဟိဒ္ဓိကော- ကြီးသော တန်ခိုးရှိ
သော၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသောအစွမ်းအာနုဘော်ရှိသော၊ ဧကော- တစ်ဦးသော၊
ယက္ခသေနာပတိ- ဘီလူးစစ်သူကြီးသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အနေကကောဋီ-
သတသဟဿာနိ- ကုဋေပေါင်း သိန်းပေါင်းများစွာရှိကုန်သော၊ ယက္ခာနိ- ဘီလူး
တို့၏၊ အဓိပတိ- အကြီးအမှူးတည်း၊ သော- ထိုဘီလူးစစ်သူကြီးသည်၊ “ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ အာဂန္တာ-
လာရောက်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်း
အား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သောပိ သတ္တာ-
ထိုအနောမဒဿိဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုဘီလူးစစ်သူကြီးကို၊ “အနာဂတေ-
အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊
ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ အနောမဒဿိဿ- အနောမဒဿိမည်
သော၊ ဘဂဝတော ပန- ဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်၊ စန္ဒဝတီ နာမ-
စန္ဒဝတီမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ယသဝါ နာမ- ယသဝါမည်သော၊ ရာဇာ-
မင်းသည်၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ ယသောဓရာ နာမ- ယသောဓရာမည်သော၊
ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ မာတာ- မိခင်တည်း၊ နိသဘော စ- နိသဘာမထေရ်လည်းကောင်း၊
အနောမော စ- အနောမ မထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့
သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်း
သည်၊ ဝရုဏော နာမ- ဝရုဏမည်၏၊ သုန္တရီ စ- သုန္တရီထေရ်မလည်းကောင်း၊
သုမနာ စ- သုမနာထေရ်မလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊
အဂ္ဂသာဝိကာ နာမ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ အဇ္ဈနရက္ခော- ထောက်ကြံ့ပင်
သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အဋ္ဌပညာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ-

ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အမြင့်ရှိသည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အာယုပ္ပမာဏ- အသက် အတိုင်းအရှည်သည်။ ဝဿသတသဟဿံ- နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းတည်း။ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ သောဘိတဿ- သောဘိတဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့ဖြစ်သော ကာလ၌။ ဒွိပဒုတ္တမော- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာသတ္တဝါ တို့ထက် မြတ်တော်မူသော။ အဓိတယသော- မတိုင်းတာအပ် များမြတ်သော အခြံ အရံ အကျော်အစောရှိတော်မူသော။ တေဇသီ- သီလသမာ ဓိပညာဟု သုံးဖြာအစုံ တန်ခိုးဂုဏ်ရှိတော်မူသော။ ဒုရတိက္ကမော- နတ်ဗြဟ္မာခပင်း မာရ်နတ်မင်းတို့ လွှမ်းမိုး ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော။ အနောမဒဿီ- အနောမဒဿီမည်သော။ သမ္မာ- သမ္မုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်။ ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ။ ဣတိ- ဤကား အနောမဒဿီ ဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

တဿ- ထိုအနောမဒဿီဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌။ ပဒုမော နာမ- ပဒုမမည်သော။ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်။ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ။ တဿာပိ- ထိုပဒုမဘုရားရှင်၏လည်း။ တယော- သုံးခုကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာ တပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်။ (အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)။ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမအကြိမ်အစည်းအဝေး၌။ ကောဋိသတသဟဿံ- ကုဋေတစ်သိန်းသော။ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌။ တိဏိ သတသဟဿာနိ- သုံးသိန်းကုန်သော ရဟန်းတို့တည်း။ တတိယေ- သုံး ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌။ အဂါမကေ- ရွာမဟုတ်သော။ အရညေ- တော၌။ မဟာဝနသဏ္ဌာဝါသီနိ- ကြီးစွာသော တောအုပ်၌ နေကုန်သော။ ဘိက္ခုနိ- ရဟန်း တို့၏။ ဒွေသတသဟဿာနိ- နှစ်သိန်းတို့တည်း။ တဒါ- ထိုအခါ၌။ (တထာဂတေ- ပဒုမဘုရားရှင်သည်။ တသ္မိယေဝ ဝနသဏ္ဌေ- ထိုတောအုပ်၌။ ဝသန္တေ- နေတော်မူ လတ်သော်)။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်။ သီဟော- ခြင်္သေ့သည်။ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍။ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်ကို။ နိရောဓသမာပတ္တိ- နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပန္န- ဝင်စားတော်မူနေသည်ကို။ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍။ ပသန္တိတ္တော- ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ သည်။ (ဟုတ္တာ- ၍)။ ဝန္တိတ္တာ- ရှိခိုး၍။ ပဒက္ခိဏံ- အရိုအသေကို။ ကတ္တာ- ပြု၍။ ပီတိသောမနဿဇာတော- လွန်စွာဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိသည်။ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)။ တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်။ သီဟနာဒံ- ခြင်္သေ့ဟောက်သံကို။ နဒိတ္တာ- ဟိန်းဟောက်၍။ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ- ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော။ ပီတိ- နှစ်သက်

မူကို၊ အဝိဇ္ဇာတော- မစွန့်မူ၍၊ ပီတိသုခေနေဝ- ပီတိနှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာမှုဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဂေါစရာယ- အစာရှာခြင်းငှာ၊ အပက္ကမိတွာ- မဖဲခွါမူ၍၊ ဇီဝိတပရိစ္ဆာဂံ-
အသက်စွန့်မှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ပယိရပါသမာနော- ချဉ်း
ကပ်လျက်၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ သတ္တာဟစ္စယေန- ခုနစ်ရက်
လွန်ရာအခါ၌၊ နိရောဓာ- နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠိတော- ထတော်မူသည်၊ (သမာ-
နော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ သီဟံ- ခြင်္သေ့ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ “ဘိက္ခု-
သံဃေဝိ- ရဟန်းသံဃာ၌လည်း၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပသာဒေတွာ- ကြည်လင်စေ၍၊
သံဃံ- သံဃာကို၊ ဝန္တိဿတိ- ရှိခိုးလိမ့်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့သိတော်မူ၍၊ “ဘိက္ခု-
သံဃော- ရဟန်းသံဃာသည်၊ အာဂစ္ဆတု- လာစေသတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ-
ကြံစည်ပြီ၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့သည်၊ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ အာဂမိသု-
ရောက်လာကုန်ပြီ၊ သီဟောဝိ- ခြင်္သေ့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုသံဃေ- ရဟန်းသံဃာ၌၊
စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပသာဒေတိ- ကြည်လင်စေပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တဿ-
ထိုခြင်္သေ့၏၊ မနံ- စိတ်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ်
ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ-
ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ ပဒုမဿ- ပဒုမမည်သော၊ ဘဂဝတော ပန-
ဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊ စမ္ပကံ နာမ- စမ္ပကမည်သည်၊
အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ဖခမည်းတော်သည်၊ အသမော နာမ- အသမာမည်သော၊
ရာဇာ- မင်းတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ အသမာ နာမ- အသမာမည်သော၊ ဒေဝီ-
မိဖုရားတည်း၊ သာလော စ- သာလမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဥပသာလော စ-
ဥပသာလ မထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂ-
သာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊
ဝရုဏော နာမ- ဝရုဏမည်၏၊ ရာမာ စ- ရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ သုရာမာ
စ- သုရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂ-
သာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ သောဏရုက္ခော နာမ- ကြောင်လျှာပင်မည်
သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ-
ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု- သက်တမ်းတော်သည်၊
ဝဿသတသဟဿံ- အနှစ်တစ်သိန်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ အနောမဒဿိဿ- အနောမဒဿိဘုရားရှင်၏၊ အပရေန-
နောက်ကာလ၌၊ ဒွိပဒုတ္တမော- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက်

မြတ်တော်မူသော၊ အသမော- တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ တူညီမှုမရှိသော၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂ-
လော- အန်တုပြိုင်ဖက် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိတော်မူသော၊ နာမေန-
အမည်အားဖြင့်၊ ပဒုမော နာမ- ပဒုမမည်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်၊
ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ- ဤကား ပဒုမဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

တဿ- ထိုပဒုမဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ နာရဒေါ နာမ-
နာရဒမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထို
နာရဒဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာ
တပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသံ- ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမ
အကြိမ် ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ ကောဋိသတသဟဿံ- ရဟန္တာကုဋေ
တစ်သိန်းတည်း၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ နဂုတိကောဋိသဟဿာနိ-
ရဟန္တာကုဋေကိုးသောင်းတို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊
အသီတိကောဋိသတသဟဿာနိ- ရဟန္တာကုဋေရှစ်သောင်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထို
အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဣသိပဗ္ဗန္တံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊
ပဗ္ဗဇိတ္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ ပဉ္စသု အဘိညာသု စ- အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့၌လည်းကောင်း၊
အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စ- သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့၌လည်းကောင်း၊ စိတ္ထဝသီ- လေ့လာ
လေ့ကျင့်အပ်ပြီးသော အစွမ်းသတ္တိရှိသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရား
အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော
အလှူကို၊ ဒတ္တာ- ပေးလှူ၍၊ လောဟိတစန္ဒနေန- စန္ဒကူးနီဖြင့်၊ ပူဇံ- ပူဇော်မှုကို၊
အကာသိ- ပြုပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုနာရဒဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုဘုရား
အလောင်းကို၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ
ပန ဘဂဝတော- ထိုနာရဒဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်၊ ခညဝတီ နာမ-
ခညဝတီမည်သည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ သုဒေဝေါ နာမ-
သုဒေဝမည်သော၊ ခတ္တိယော- မင်းတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ အနောမာ နာမ-
အနောမာမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားတည်း၊ ဘဒ္ဒသာလော စ- ဘဒ္ဒသာလမထေရ်လည်း
ကောင်း၊ ဇိတမိတ္တော စ- ဇိတမိတ္တမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ-
နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပ္ပဋ္ဌာကော- အလုပ်
အကျွေးရဟန်းသည်၊ ဝါသေဋ္ဌော နာမ- ဝါသေဋ္ဌမည်၏၊ ဥတ္တရာ စ- ဥတ္တရာထေရီမ
လည်းကောင်း၊ ဖဂ္ဂနီ စ- ဖဂ္ဂနီထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ-

နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ မဟာသောဏရက္ခော-
ကြောင်လျှာပင်ကြီးသည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊
အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထဗ္ဗေခံ- ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊
အာယု- အသက်တော်သည်၊ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ကိုးသောင်းတို့တည်း၊
ဣတိ- ဤသို့မှတ်သားထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ပဒုမဿ- ပဒုမဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်
ကာလ၌၊ ဒွိပဒုတ္တမော- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်
မူသော၊ အသမော- တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ တူညီမှုမရှိသော၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော-
အန်တုပြိုင်ဖက် ဆန့်ကျင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိတော်မူသော၊ နာမေန- အမည်အားဖြင့်၊
နာရဒေါ- နာရဒမည်သော၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ)၊
ဣတိ- ဤကား နာရဒဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ နာရဒဗုဒ္ဓဿ- နာရဒဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်
အဖို့၌၊ ဣတော- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ- ကမ္ဘာတစ်သိန်း
အထက်၌၊ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ- တစ်ခုသော သာရကမ္ဘာ၌၊ ဧကောဝ- တစ်ဆူသာလျှင်ဖြစ်
သော၊ ပဒုမုတ္တရော နာမ- ပဒုမုတ္တရမည်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဥဒပါဒိ- ပွင့်
တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊
သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟောသုံ- ဖြစ်
ကုန်ပြီ)၊ ပဌမေ- ပထမဆုံးဖြစ်သော၊ သန္နိပါတေ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်း
အဝေး၌၊ ကောဋိသတသဟဿံ- ကုဋေတစ်သိန်းသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့သည်၊
အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်သော အစည်းအဝေး၌၊ ဝေဘာရ-
ပဗ္ဗတေ- ဝေဘာရတောင်၌၊ နဂုတိကောဋိသဟဿာနိ- ရဟန္တာကုဋေကိုးသောင်းတို့
တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိကောဋိသဟဿာနိ-
ရဟန္တာ ကုဋေရှစ်သောင်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထိုပဒုမုတ္တရဘုရားလက်ထက်တော်အခါ၌၊
ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဇဋ္ဌိလော နာမ- ဇဋ္ဌိလမည်သော၊ မဟာရဋ္ဌိ-
ယော- ကြီးသောတိုင်း၌ အစိုးရသောမင်းသည် (ဝါ) တိုင်းကြပ်မင်းသည်၊ ဟုတွာ-

၁။ မဟာရဋ္ဌိယော= မဟန္တ ရဋ္ဌံ မဟာရဋ္ဌံ- ကြီးသောတိုင်းပြည်၊ မဟာရဋ္ဌေ ဣဿရော
မဟာရဋ္ဌိယော- ကြီးသောတိုင်း၌ အစိုးရသူ၊ ဣဿရတဒ္ဓိတံ၌ အဓိက-သက်၊ ကကို ယပြု။
(တနည်း) ရဋ္ဌေ နိယုတ္တော ရဋ္ဌိယော၊ ရဋ္ဌပုဒ်+အဓိကပစ္စည်း၊ နိယုတ္တတဒ္ဓိတံ၊ တိုင်း၌ ယှဉ်ရ
(စောင့်ကြပ်ရ)သူ၊ မဟန္တော စ သော ရဋ္ဌိယော စာတိ မဟာရဋ္ဌိယော၊ ကကို ယပြု။

၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ - ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ - ရဟန်းအပေါင်းအား၊ သစ္စိဝရံ - သင်္ကန်းနှင့်တကွသော၊ ဒါနံ - အလှူကို၊ အဒါသိ - ပေးလှူပြီ၊ သောပိ သတ္တာ - ထိုဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ - ထိုဇဠိလတိုင်းကြပ်မင်းကို၊ “အနာဂတေ - အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဗျာကာသိ - ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ ပဒုမုတ္တရဿ - ပဒုမုတ္တရမည်သော၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ ကာလေ ယန - လက်ထက်တော်အခါ၌ကား၊ တတ္ထိယာ နာမ - တတ္ထိတို့မည်သည်၊ နာဟေသု - မရှိကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗဒေဝမနုဿာ - အလုံးစုံကုန်သော နတ်လူဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓမေဝ - ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်ကိုသာလျှင်၊ သရဏံ - ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ အဂမံသု - ဆည်းကပ်ကြပြီ၊ တဿ - ထိုပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ - ဇာတိမြို့သည်၊ ဟံသဝတီ နာမ - ဟံသဝတီမည်သည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ အာနန္ဒော နာမ - အာနန္ဒမည်သော၊ ခတ္တိယော - မင်းတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ သုဇာတာ နာမ - သုဇာတမည်သော၊ ဒေဝီ - မိဖုရားတည်း၊ ဒေဝလော စ - ဒေဝလမထေရ်လည်းကောင်း၊ သုဇာတော စ - သုဇာတမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သုမနော နာမ - သုမနမည်၏၊ အမိတာ စ - အမိတာထေရီမလည်းကောင်း၊ အသမာ စ - အသမာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ သာလရက္ခော - အင်ကြင်းပင်သည်၊ ဗောဓိ - ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေခံ - ငါးဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သရီရပ္ပဘာ - ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်သည်၊ သမန္တတော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဒွါဒသယောဇနာနိ - ဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်၊ ဂဏှိ - ယူပြီ၊ အာယု - အသက်တမ်းသည်၊ ဝဿသတသဟဿံ - အနှစ်တစ်သိန်းတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ နာရဒဿ - နာရဒဘုရားရှင်၏၊ အပရေန - နောက်ကာလ၌၊ ဒွိပဒုတ္တမော - ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊ ဇိနော - မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော၊ အက္ခောဘော - တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် မလှုပ်ရှားစေအပ် မတားမြစ်နိုင်အပ်သော၊ သာဂရူပမော - နက်နဲလှစွာ သမုဒ္ဒရာလျှင် နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာရှိသော၊ ပဒုမုတ္တရော နာမ - ပဒုမုတ္တရမည်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော - ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ - ဤကား ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ တိသ- ကပ္ပသဟဿာနိ- ကမ္ဘာပေါင်း သုံးသောင်းတို့ကို၊ အတိက္ကမိတ္တာ- ကျော်လွန်၍၊ သုမေဓော စ- သုမေဓဘုရားရှင်သည်လည်းကောင်း၊ သုဇာတော စ- သုဇာတဘုရားရှင် သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ- တစ်ခုသော ကမ္ဘာ၌၊ ဒွေ- နှစ်ဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ သုမေဓ- သာပိ- သုမေဓဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိ- ပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမဆုံးရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ သုဒဿနနဂရေ- သုဒဿနမြို့၌၊ ကောဠိသတံ- ကုဋေတစ်ရာသော၊ ဇီဏာသဝါ- ရဟန္တာမထေရ်မြတ် တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်သော အစည်းအဝေး၌၊ နဂုတိကောဠိယော- ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်အစည်း အဝေး၌၊ အသီတိကောဠိယော- ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း၊ တဒါ- ထိုသုမေဓဘုရား လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဥတ္တရော နာမ- ဥတ္တရ မည်သော၊ မာဏဝေါ- လုလင်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ နိဒဟိတ္တာ- မြှုပ်နှံ၍၊ ဌပိတံ ယေဝ- ထားအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အသီတိကောဠိဓနံ- ကုဋေရှစ်ဆယ်သော ဥစ္စာကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ- စွန့်လွှတ်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခု- သံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ဒတွာ- ပေးလှူ ၍၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ကို၊ သုတွာ- နာယူ၍၊ သရဏေသု- သရဏဂုံတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိ- ရဟန်းပြုပြီ၊ သောပိ- ထိုသုမေဓဘုရားရှင် သည်လည်း၊ နံ- ထိုဥတ္တရလုလင်ကို၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်ပေးတော် မူပြီ၊ သုမေဓဿ- သုမေဓမည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့ သည်၊ သုဒဿနံ နာမ- သုဒဿနမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ခမည်း တော်သည်၊ သုဒတ္တော နာမ- သုဒတ္တမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊ မာတာပိ- မိခင်သည်လည်း၊ သုဒတ္တာ နာမ- သုဒတ္တမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားတည်း၊ သရဏော စ- သရဏမထေရ်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗကာမော စ- သဗ္ဗကာမမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သာဂရော နာမ- သာဂရမည်၏၊ ရာမာ စ- ရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ သုရာမာ စ- သုရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊

(ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ မဟာနိပရက္ခော- မအူပင်ကြီးကား၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထဗ္ဗေခံ- ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု- အသက်တမ်းသည်၊ နဂုတိဝဿသဟဿံ- အနှစ်ကိုးသောင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်တိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ပဒုမုတ္တရဿ- ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်ကာလ၌၊ ဒုရာသဒေါ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လွမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ဖို့ရန် ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့သော၊ ဥဂ္ဂတေဇော- မြင့်မြတ်ထက်မြက် အားစွမ်းထက်သော တန်ခိုးရှိတော်မူသော၊ သဗ္ဗလောကုတ္တမော- တစ်လောကလုံး၏ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော၊ မုနိ- တရားအားလုံးကို သိတော်မူပြီးသော၊ သုမေဓော နာမ- သုမေဓမည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ- ဤကား သုမေဓဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုသုမေဓဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ သုဇာတော နာမ- သုဇာတမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒီ- ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုသုဇာတဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝက- သန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်။ အဟောသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမဆုံး ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ သဋ္ဌိဘိက္ခုသတ- သဟဿာနိ- ရဟန္တာရဟန်းခြောက်သန်းတို့သည်၊ အဟောသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ပညာသံ (ဘိက္ခုသတသဿာနိ)- ရဟန္တာရဟန်းငါးသန်းတို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ စတ္တာလီသံ(ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ)- ရဟန္တာရဟန်းလေးသန်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထိုသုဇာတဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ စက္ကဝတိရာဇာ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ ဥပသင်္ဂမိတ္တာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ကို၊ သုတ္တာ- ကြားနာရ၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ သတ္တဟိရတနေဟိ- ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ စတု- မဟာဒီပရန္တံ- လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရတော်မူသော မင်းအဖြစ်ကို၊ ဒတ္တာ- ပေးလှူ၍၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိ- ရှင်ရဟန်းပြုပြီ၊ သကလ- ရဋ္ဌဝါသိနော- အလုံးစုံသော တိုင်းသူပြည်သားတို့သည်၊ ရဋ္ဌုပ္ပါဒံ- တိုင်းပြည်မှထွက်

သမျှသော အခွန်အတုတ်ကို (ရေဋ္ဌ ဥပ္ပန္နံ ဘဏ္ဍံ ရေဋ္ဌပ္ပန္နံ၊ ဥတ္တရပဒလောပသတ္တမိတပ္ပရိသ် သမာသိ)၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ အာရာမိကကိစ္စံ- အာရာမကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းမှု ကိစ္စကို၊ သာဓေန္တော- ပြီးစေကြကုန်လျက်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခု- သံဃဿ- ရဟန်းသံဃာအား၊ နိစ္စံ- အမြဲမပြတ်၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊ အဒံသု- ပေးလှူကုန်ပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုသုဇာတဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထို စကြဝတေးမင်းကို၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိ- သတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားကို မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုသုဇာတဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊ သုမင်္ဂလံ နာမ- သုမင်္ဂလမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ ဥဂ္ဂတော နာမ- ဥဂ္ဂတမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ ပဘာဝတီ နာမ- ပဘာဝတီမည်၏၊ သုဒဿနော စ- သုဒဿနမထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ သုဒေဝေါ စ- သုဒေဝမထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ နာရဒေါ နာမ- နာရဒမည်၏၊ နာဂါ စ- နာဂါထေရီမလည်းကောင်း၊ နာဂသမလာ စ- နာဂသမလာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ မဟာဝေဠုရက္ခော- ဝါးရုံပင်ကြီးသည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သော- ထိုဝါးရုံပင်ကြီးသည်၊ မန္တုဒ္ဓိဒ္ဓေါ- သေးငယ်ကျဉ်း မြောင်းသော အပေါက်ရှိသည်၊ ဃနက္ခန္ဓော- တခဲနက် လုံးခဲပိတ်သည်သော ပင် စည်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ နိဂ္ဂတာဟိ- ထွက်ကုန်သော၊ မဟာ- သာခါဟိ- အခက်အလက်တို့ဖြင့်၊ မောရပိဉ္စကလာပေါ ဝိယ- ဥဒေါင်းအမြီးတောင်ကို စုစည်းထားဘိသကဲ့သို့၊ ဝိရောစိတ္တ ကိရ- တင့်တယ်လှပသတဲ၊ တဿ- ထိုသုဇာတ ဘုရားရှင်၏၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ ပဏ္ဏာသဟတ္ထဗ္ဗေဓံ- အတောင်ငါးဆယ်အမြင့် ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု- အသက်တမ်းသည်၊ နဂုတိဝဿသဟဿံ- အနှစ်ကိုးသောင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ တတ္ထေဝ မဏ္ဍကပ္ပမိ- ထိုသုမဓဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူရာ မဏ္ဍကမ္ဘာ၌သာလျှင်၊ သီဟဟန္တံ သဘက္ခန္ဓော- ခြင်္သေ့မင်း၏မေးနှင့်တူသော မေး၊ နွားလားဥသဘ၏ပခုံးနှင့်တူသော ပခုံးရှိတော်မူသော၊ အပ္ပမေယျော- မနှိုင်းယှဉ်အပ် မတိုင်းတာအပ်သော၊ ဒုရာသဒေါ- ချဉ်းကပ်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းသော၊ သုဇာတော နာမ- သုဇာတမည်သော၊ နာယကော- ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ-

ဤကား သုဇာတဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုသုဇာတဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဣတော- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ- တစ်ထောင့်ရှစ်ရာသော ဝရကမ္ဘာ၌၊ ဧကသ္မိ- တစ်ခုသော၊ ကပ္ပေ- ကမ္ဘာ၌၊ ပိယဒဿီ- ပိယဒဿီဘုရားလည်းကောင်း၊ အတ္ထဒဿီ- အတ္ထဒဿီဘုရားလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒဿီ- ဓမ္မဒဿီဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တယော- သုံးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ ပိယဒဿီ- ပိယဒဿီမည်သော၊ ဘဂဝတောပိ- ဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်း အဝေးတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမေ- ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ ကောဋိသတသဟဿံ- ကုဋေတစ်သိန်းသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းတို့ သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ နဂုတိ- ကောဋိယော- ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိကောဋိယော- ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း၊ တဒါ- ထိုပိယဒဿီဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ကဿပေါ နာမ- ကဿပမည်သော၊ မာဏဝေါ- လူလင်သည်၊ တိဏ္ဍံ- သုံးခုကုန်သော၊ ဝေဒါနံ- ဝေဒ (ဗေဒင်)တို့၏၊ ပါရဂူတော- တစ်ဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်သူသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ သတ္ထု- ပိယဒဿီဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတ္တာ- ကြားနာရ၍၊ ကောဋိသတသဟဿဓနပရိစ္စာဂေန- ကုဋေတစ်သိန်းသော ဥစ္စာတို့ကို စွန့်လှူခြင်းဖြင့်၊ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အတွက်ကျောင်းတော်ကို၊ ကာရေ- တွာ- ဆောက်လုပ်စေ၍၊ သရဏေသု စ- သရဏဂုံသုံးပါးတို့၌လည်းကောင်း၊ သီလေသု စ- သီလတို့၌လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုကဿပလူလင်ကို၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ “ အဋ္ဌာရသကပ္ပသတစ္စယေန- တစ်ရာတစ်ဆယ့်ရှစ်ကမ္ဘာ ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုပိယဒဿီဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်၊ အနောမံ နာမ- အနောမမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ သုဒိန္နော နာမ- သုဒိန္နမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊ စန္ဒာ နာမ- စန္ဒာမည်၏၊ ပါလိတော စ- ပါလိတမထေရ်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဒဿီ စ- သဗ္ဗဒဿီမထေရ်လည်း ကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့

တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သောဘိတော နာမ- သောဘိတ
မည်၏။ သုဇာတာ စ- သုဇာတာထေရီမလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒိန္နာ စ- ဓမ္မဒိန္နာ
ထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဋ္ဌေ- နှစ်ပါးတို့သည်)၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မ
တို့တည်း၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်သည်၊ ကကုဓရက္ခော- ရေခံတက်ပင်တည်း၊ သရီရံ-
ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ အသီတိဟတ္ထဗ္ဗေဓံ- အတောင်ရှစ်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊
အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု- သက်တမ်းတော်သည်၊ နဂုတိဝဿသဟဿံ- အနှစ်
ကိုးသောင်းတမ်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ သုဇာတဿ- သုဇာတဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်
ကာလ၌၊ သယမ္ဘူ- ဧယျဓမ္မတရားငါးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော၊
လောကနာယကော- သတ္တလောက၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊
ဒုရာသဒေါ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ဖို့ရန် ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့
သော (ဝါ) စိတ်ထားယွင်းပျက် ရည်ရွယ်ချက်မကောင်းသူတို့သည် ချဉ်းကပ်ရန်
ခဲ့ယဉ်းသော၊ (ဒုဋ္ဌ၊ ဒုက္ခေန အာသဒိယတေတိ ဒုရာသဒေါ၊ ဒု, အာ✓သဒ+ခ)၊
အသမသမော- မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှမတူ၊ ရှေးဘုရားရှင်တို့နှင့်သာ တူ
တော်မူသော၊ မဟာယသော- များသော အခြံအရံအကျော်အစောရှိတော်မူသော၊
ပိယဒဿီ- ပိယဒဿီဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤကား
ပိယဒဿီဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုပိယဒဿီဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ အတ္ထဒဿီ
နာမ- အတ္ထဒဿီမည်သော၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒီ- ပွင့်တော်မူပြီ၊
တဿာပိ- ထိုအတ္ထဒဿီဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝက-
သန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊
ပဌမေ- ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ အဋ္ဌနဂုတိဘိက္ခုသတ-
သဟဿာနိ- ကိုးသန်းရှစ်သိန်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊
ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အဋ္ဌာသီတိသတသဟဿာနိ- ရှစ်သန်း
ရှစ်သိန်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်
အစည်းအဝေး၌၊ တထာ- ထို့အတူ ရှစ်သန်းရှစ်သိန်းတို့တည်း၊ တဒါ- ထိုအတ္ထဒဿီ
ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူရာအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ သုသီမော နာမ-
သုသီမမည်သော၊ မဟိဒ္ဓိကော- ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊
ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဒေဝလောကတော- နတ်ပြည်မှ၊ မန္တာရဝပ္ပုစ္ဆတ္တံ- မန္တာရဝပ်န်းထီးကို၊

အာဟရိတွာ- ယူဆောင်၍၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ပူဇေသိ- ပူဇော်ပြီး၊ သောပိ-
 ထိုအတ္ထဒဿီဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုသုသီမရသေ့ကို၊ “အနာဂတေ- အနာဂတ်
 ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ-
 ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီး၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုအတ္ထဒဿီဘုရားရှင်၏၊
 နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်၊ သောဘနံ နာမ- သောဘနမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊
 ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ သာဂရော နာမ- သာဂရမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊
 မာတာ- မိခင်သည်၊ သုဒဿနာ နာမ- သုဒဿနာမည်၏၊ သန္တော စ- သန္တမထေရ်
 လည်းကောင်း၊ ဥပသန္တော စ- ဥပသန္တမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော-
 အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ အဘယော နာမ- အဘယမည်၏၊ ဓမ္မာ စ- ဓမ္မာထေရီမ
 လည်းကောင်း၊ သုဓမ္မာ စ- သုဓမ္မာထေရီမလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ပါး
 တို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ စမ္ပကရက္ခော- စကားပင်
 သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ-
 အတောင်ရှစ်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊ သရီရပ္ပဘာ- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်
 ဝါတော်သည်၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သဗ္ဗကာလံ- အလုံးစုံသော ကာလ
 ပတ်လုံး၊ ယောဇနမတ္တံ- တစ်ယူဇနာမျှအရပ်တိုင်အောင်၊ ဖရိတွာ- ပျံ့နှံ့၍၊ အဋ္ဌာသိ-
 တည်ပြီး၊ အာယု- အသက်တမ်းသည်၊ ဝဿသတသဟဿံ- အနှစ်တစ်သိန်းတည်း၊
 ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ တတ္ထေဝ မဏ္ဍကပ္ပမိ- ထိုမဏ္ဍကမ္ဘာ၌ပင်၊ အတ္ထဒဿီ-
 အတ္ထဒဿီမည်သော၊ နရာသဘော- လူတို့ဥက္ကဋ္ဌ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော
 ဘုရားရှင်သည်၊ မဟာတမံ- အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကြီးကို၊ နိဟန္နာန-
 အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်သုတ်သင်တော်မူ၍၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊
 သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတ္တော- ရောက်တော်မူပြီး၊
 ဣတိ- ဤကား အတ္ထဒဿီဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုအတ္ထဒဿီဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဓမ္မဒဿီ
 နာမ- ဓမ္မဒဿီမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီး၊
 တဿာပိ- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝက-
 သန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊ (အဟေသံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊
 ပဌမေ- ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာအစည်းအဝေး၌၊ ကောဋီသတံ- ကုဋေတစ်ရာသော၊

ဘိက္ခု- ရဟန်းတော်တို့သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်မြောက်၌။ နဂုတိကောဋိယော- ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း။ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက်၌။ အသီတိကောဋိယော- ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း။ တဒါ- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်။ ဒေဝရာဇာ- နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်။ ဟုတ္တာ- ဤ။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓပုပ္ဖဟိ ၈- နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော နံ့သာ၊ ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ ၈- နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော တူရိယာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇံ- ပူဇော်မှုကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။ သောပိသတ္တာ- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်သည်လည်း။ နံ- ထိုသိကြားမင်းကို။ “အနာဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့။ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားတော်မူပြီ။ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏။ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်။ သရဏံ နာမ- သရဏမည်၏။ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်။ သရဏော နာမ- သရဏမည်သော။ ရာဇာ- မင်းတည်း။ မာတာ- မိခင်သည်။ သုနန္ဒာ နာမ- သုနန္ဒာမည်သော။ ဒေဝီ- မိဖုရားတည်း။ ပဒုမော ၈- ပဒုမလည်းကောင်း၊ ဖုဿဒေဝေါ ၈- ဖုဿဒေဝလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)။ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်။ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း။ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်။ သုနေတ္တော နာမ- သုနေတ္တမည်၏။ ခေမာ ၈- ခေမာထေရီမလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗနာမာ ၈- သဗ္ဗနာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)။ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်။ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း။ ရတ္တကုရု- ရုက္ခော- သံသတ်ပင်သည် (သိသာစွာအညွန့်နီသော အပင်)။ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း။ “ဗိမ္ဗိဇာလော” တိပိ- ဗိမ္ဗိဇာလဟူ၍လည်း။ ဂုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ အဿ- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏။ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်။ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ- အတောင်ရှစ်ဆယ်မြင့်သည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အာယု- အသက်တော်သည်။ ဝဿသတသဟဿံ- အနှစ်တစ်သိန်းတည်း။ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ တတ္ထေဝ မဏ္ဍကပ္ပမိ- ထိုမဏ္ဍကပ္ပာ၌ပင်။ မဟာယသော- ကြီးစွာသော အခြံအရံအကျော်အစောရှိတော်မူသော။ ဓမ္မဒဿီ- ဓမ္မဒဿီမည်သော ဘုရားရှင်သည်။ တမန္တကာရံ- မောဟတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ကြီးကို၊ ဝိဓမ္မိတွာ- ချေဖျက်တော်မူ၍၊ သဒေဝကေ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော လောက၌၊ အတိရောစတိ- အလွန်တင့်တယ်တော်မူ၏။ ဣတိ- ဤကား ဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်တည်း။

တဿ- ထိုဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဣတော-

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ စတုနဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ - ကိုးဆယ်လေးကမ္ဘာအထက်ဖြစ်သော၊
 ဧကသ္မိ - တစ်ခုသော၊ ကပ္ပေ - သာရကမ္ဘာ၌၊ ဧကောဝ - တစ်ပါးတည်းသာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ သိဒ္ဓတ္ထော နာမ - သိဒ္ဓတ္ထမည်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားရှင်သည်၊
 ဥဒပါဒိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ - ထိုသိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော - သုံး
 ကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ - ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊
 (အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ - ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတပည့်တို့၏
 အစည်းအဝေး၌၊ ကောဋ္ဌိသတံ - ကုဋေတစ်ရာသော၊ ဘိက္ခု - ရဟန်းတို့သည်၊
 အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ - နှစ်ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ နဂုတိကောဋ္ဌိ -
 ယော - ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊ တတိယေ - သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊
 အသီတိကောဋ္ဌိယော - ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း၊ တဒါ - ထိုသိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်လက်ထက်
 တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ ဥဂ္ဂတေဇော - ထက်မြက်မြင့်တက်
 သော တန်ခိုးရှိသော၊ အဘိညာဗလသမ္ပန္နော - အဘိညာဉ်စွမ်းအားနှင့် ပြည့်စုံသော၊
 မင်္ဂလော နာမ - မင်္ဂလမည်သော၊ တာပသော - ရသေ့သည်၊ ဟုတွာ - ၍၊ မဟာ -
 ဇေယျဝံ - ဇေယျသပြေသီးကြီးကို၊ အာဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ တထာဂတဿ - ဘုရား
 ရှင်အား၊ အဒါသိ - ပေးလှူတော်မူပြီ၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ တံ ဖလံ - ထိုသပြေ
 သီးကြီးကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ - ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ “စတုနဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ - ကိုးဆယ်
 လေးကမ္ဘာထက်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့၊
 ဗျာကာသိ - ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော - ထိုသိဒ္ဓတ္ထ
 ဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ - ဇာတိမြို့တော်သည်၊ ဝေဘာရံ နာမ - ဝေဘာရမည်သည်၊
 အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ ဇယသေနော နာမ - ဇယသေနမည်
 သော၊ ရာဇာ - မင်းတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ သုဗဿာ နာမ - သုဗဿာမည်သော၊
 ဒေဝီ - မိဖုရားတည်း၊ သမ္ပလော စ - သမ္ပလမထေရ်လည်းကောင်း၊ သုမိတ္တော စ -
 သုမိတ္တမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ -
 အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ ရေဝတော
 နာမ - ရေဝတမည်၏၊ သီဝလာ စ - သီဝလာထေရီမလည်းကောင်း၊ သုရာမာ စ -
 သုရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိ -
 ကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ ကဏိကာရရက္ခော - မဟာလှေကားပင်သည်၊
 ဗောဓိ - ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ သဠိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ - အတောင်
 ခြောက်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ အာယု - သက်တမ်းတော်သည်၊

ဝဿသတသဟဿံ - အနှစ်တစ်သိန်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ဓမ္မဒဿိဿ - ဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်၏။ အပရေန - နောက်ကာလ၌၊ လောကနာယကော - လောကသုံးပါး၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ သိဒ္ဓတ္ထော - သိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်သည်၊ သူရိယော - နေမင်းသည်၊ အဗ္ဘဂ္ဂတောယထာ - အရှေ့အရပ်မျက်နှာမှ ပေါ်ထွက်လာဘိသကဲ့သို့၊ (ဧဝံ - ဤအတူ)၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော၊ တမံ - မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို၊ နိဟနိတွာ - ပယ်သတ် (ပယ်ဖျောက်)တော်မူ၍၊ (ဥပ္ပန္နော - ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

တဿ - ထိုသိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ - နောက်အဖို့၌၊ ဣတော - ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ ဒွါနဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ - ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာထက်၌၊ ဧကသ္မိံ ကပ္ပေ - တစ်ခုသော မဏ္ဍကမ္ဘာ၌၊ တိဿော - တိဿဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဖုဿော - ဖုဿဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ - နှစ်ဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ - ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု - ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ တိဿဿ - တိဿမည်သော၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ တယော - သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ - ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟောသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ - ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ ဘိက္ခုနံ - ရဟန်းတို့၏၊ ကောဋိသတံ - ကုဋေတစ်ရာသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ဒုတိယေ - နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ နဂုတိကောဋိယော - ကုဋေကိုးဆယ်တို့တည်း၊ တတိယေ - သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိကောဋိယော - ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့တည်း၊ တဒါ - ထိုတိဿဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ မဟာဘောဂေါ - များသော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းရှိသော၊ မဟာယသော - များသောအခြံအရံ အကျော်အစောရှိသော၊ သုဇာတော နာမ - သုဇာတမည်သော၊ ခတ္တိယော - မင်းသည်၊ ဟုတွာ - ၍၊ ဣသိပဗ္ဗန္တံ - ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတွာ - ကပ်ရောက်၍၊ မဟိဒ္ဓိကဘာဝံ - ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတွာ - ရောက်၍၊ “ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နော - ပွင့်တော်မူပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ - ကြားရ၍၊ ဒိဗ္ဗမန္တာရဝပဒုမပါရိစ္ဆတ္တကပ္ပုပ္ပါနိ - မန္တာရဝနတ်ပန်း၊ ကြာပန်း၊ ပင်လယ်ကသစ်ပန်းတို့ကို၊ အာဒါယယူ၍၊ စတုပရိသမဇ္ဈေ - ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌၊ ဂစ္ဆန္တိ - ကြွတော်မူလာသော၊ တထာဂတံ - ဘုရားရှင်ကို၊ ပူဇေသိ - ပူဇော်ပြီ၊ အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊ ပုပ္ဖဝိတာနံ - ပန်းမျက်နှာကြက်ကို၊ အကာသိ - ပြုပြီ၊ သောပိ သတ္တာ - ထိုတိဿဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ - ထိုသုဇာတမည်သော မင်းကို၊ “ဣတော - ဤမဏ္ဍ

ကမ္ဘာမှ၊ ဒွေနဂုတိကပ္ပမတ္တကေ - ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာအထက်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဗျာကာသိ - ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူ ပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော - ထိုတိဿဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ - ဇာတိမြို့သည်၊ ခေမံ နာမ - ခေမမည်သည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ ဇနသန္ဓော နာမ - ဇနသန္ဓမည်သော၊ ခတ္တိယော - မင်းတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ ပဒုမာ နာမ - ပဒုမာ မည်သော၊ ဒေဝီ - မိဖုရားတည်း၊ ဗြဟ္မဒေဝေါ စ - ဗြဟ္မဒေဝမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဥဒယော စ - ဥဒယမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ သုမနော နာမ - သုမနမည်၏၊ ဖုဿာ စ - ဖုဿာထေရီမလည်းကောင်း၊ သုဒတ္တာ စ - သုဒတ္တာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ အသနရုက္ခော - ပိတောက်ပင်သည်၊ ဗောဓိ - ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ သဠိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ - အတောင် ခြောက်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ အာယု - သက်တမ်းတော်သည်၊ ဝဿသတသဟဿံ - အနှစ်တစ်သိန်းတည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ သိဒ္ဓတ္ထဿ - သိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်၏၊ အပရေန - နောက် ကာလ၌၊ အသမော - မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ တူတော်မမူသော၊ အပ္ပဋ္ဌိ - ပုဂ္ဂလော - ပြိုင်ဖက်ရည်တူ အတူလည်း ရှိတော်မမူသော၊ အနန္တတေဇော - အဆုံး အပိုင်းမရှိသော တန်ခိုးရှိတော်မူသော၊ အမိတယသော - မနှိုင်းယှဉ် မတိုင်းတာနိုင်သော အခြွေအရံ အကျော်အစော ရှိတော်မူသော၊ လောကဂ္ဂနာယကော - လောက၌ အမြတ် ဆုံး ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ တိဿော - တိဿဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော - ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ - ဤကား တိဿဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ - ထိုတိဿဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ - နောက်အဖို့၌၊ ဖုဿော နာမ - ဖုဿမည်သော၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ - ထိုဖုဿဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော - သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ - ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်၊ (အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ - ပဌမအကြိမ် ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ သဠိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ - ခြောက်သန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ - နှစ်ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ပဏ္ဍာသ (ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ) - ငါးသန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတိယေ - သုံးကြိမ် မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ ဒုတ္တိသ (ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ) - သုံးသန်းနှစ်သိန်းကုန် သော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တဒါ - ထိုဖုဿဘုရားရှင်လက်ထက်တော် အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္ထော - ဘုရားလောင်းသည်၊ ဝိဇိတာဝီ နာမ - ဝိဇိတာဝီမည်သော၊

ခတ္တိယော- မင်းသည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ မဟာရဇ္ဇံ- တိုင်းနိုင်ငံတော်ကြီးကို။ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍။ သတ္တု- ဘုရားရှင်၏။ သန္တိကေ- အထံတော်၌။ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရှင်ရဟန်းပြု၍။ တိဏိပိဋကနိ- ပိဋကသုံးပုံတို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ- သင်ယူ၍။ မဟာ- ဇနဿ- လူအပေါင်းအား။ ဓမ္မကထံ- တရားစကားကို။ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။ သီလပါရမီ စ- သီလပါရမီကိုလည်း။ ပူရေသိ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီ။ သောပိ- ထို ဖုဿဘုရားရှင်သည်လည်း။ နံ- ထိုဝိဇိတာဝီမင်းကို။ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်။ ဘဝိ- သတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့။ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ။ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဖုဿဘုရားရှင်၏။ နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်။ ကာသိနာမ- ကာသိမည်သည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်။ ဇယသေနော နာမ- ဇယသေနမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း။ မာတာ- မိခင်သည်။ သိရိမာ နာမ- သိရိမာမည်၏။ သုရက္ခိတော စ- သုရက္ခိတမထေရ်လည်းကောင်း။ ဓမ္မသေနော စ- ဓမ္မသေနမထေရ်လည်းကောင်း။ (ဣတိ- ဤသို့)။ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်။ အဂ္ဂ- သာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း။ ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်။ သဘိယော နာမ- သဘိယမည်၏။ စာလာ စ- စာလာထေရ်မလည်းကောင်း။ ဥပစာလာ စ- ဥပစာလာထေရ်မလည်းကောင်း။ (ဣတိ- ဤသို့)။ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်။ အဂ္ဂ- သာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း။ အာမလကရက္ခော- သျှစ်သျှားပင်သည်။ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း။ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ- ငါးဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အာယု- သက်တမ်းတော်သည်။ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ကိုးသောင်းတို့တည်း။ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ တတ္ထေဝ မဏ္ဍကပ္ပမိ- ထိုမဏ္ဍကပ္ပာ၌ပင်။ သတ္တာ- လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ အနုတ္တရော- အတုမရှိမြတ်သော၊ အနုပမော- ခိုင်းနှိုင်းစရာဥပမာမရှိသော၊ အသမသမော- မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ မတူ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့နှင့်သာ တူတော်မူသော၊ လောကဂ္ဂနာယကော- လောက၌ အမြတ်ဆုံး ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဖုဿော- ဖုဿဘုရားရှင်သည်။ (ဥပ္ပန္နော- ပွင့်တော်မူပြီ)။ ဣတိ- ဤကား ဖုဿဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုဖုဿဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌။ ဣတော- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ ဧကနဂုတိကပ္ပေ- ကိုးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာမြောက် သာရကမ္ဘာ၌၊ ဝိပဿီ နာမ- ဝိပဿီမည်သော၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်။ ဥဒပါဒိ- ပွင့်တော်မူပြီ။ တဿာပိ- ထိုဝိပဿီဘုရားရှင်၏လည်း။ တယော- သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးတို့သည်။ (အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ)။ ပဌမသန္နိ-

ပါတေ- ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်းအဝေး၌၊ အဋ္ဌသဠိဘိက္ခုသတ-
သဟဿံ- ရဟန်းခြောက်သန်းရှစ်သိန်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ်ကြိမ်
မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ ဧကသတသဟဿံ- ရဟန်းတစ်သိန်းတည်း၊ တတိယေ-
သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိသဟဿာနိ- ရဟန်းရှစ်သောင်းတို့တည်း၊
တဒါ- ထိုဝိပဿီဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်း
သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော- ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသောအာနုဘော်
(အစွမ်း)ရှိသော၊ အတုလော နာမ- အတုလမည်သော၊ နာဂရာဇာ- နဂါးမင်းသည်၊
ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သတ္တရတနခစိတံ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် စီခြယ်ထားအပ်သော၊
သောဝဏ္ဏမယံ- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ မဟာဝိဇ္ဇံ- အင်းပျဉ်ကြီးကို၊ ဘဂဝတော- ဘုရား
ရှင်အား၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သောဝိ- ထိုဝိပဿီဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထို
အတုလနဂါးမင်းကို၊ “ဣတော- ဤသာရကမ္ဘာမှ၊ ဧကနဂုတိကပ္ပေ- ကိုးဆယ့်တစ်
ကမ္ဘာမြောက် ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုဝိပဿီ
ဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့သည်၊ ဗန္ဓုမတီ နာမ- ဗန္ဓုမတီမည်သည်၊ အဟောသိ-
ဖြစ်ပြီ၊ ဝိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ ဗန္ဓုမာ နာမ- ဗန္ဓုမမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း၊
မာတာ- မိခင်သည်၊ ဗန္ဓုမတီ နာမ- ဗန္ဓုမတီမည်၏၊ ခဏ္ဍော စ- ခဏ္ဍမထေရ်
လည်းကောင်း၊ တိဿော စ- တိဿမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ-
နှစ်ပါးကုန်သော မထေရ်တို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊
ဥပဋ္ဌာကော- အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ အသောကော နာမ- အသောကမည်၏၊
စန္ဒာ စ- စန္ဒာထေရီမလည်းကောင်း၊ စန္ဒမိတ္တာ စ- စန္ဒမိတ္တာထေရီမလည်းကောင်း၊
(ဣတိ- ဤသို့)၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊
ပါဠလိရက္ခော- သခွတ်ပင်သည်၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်တည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်
သည်၊ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ- အတောင်ရှစ်ဆယ် အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊
သရီရပ္ပဘာ- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်သည်၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ သတ္တယော-
ဇနာနိ- ခုနစ်ယူဇနာတို့တိုင်တိုင်၊ ဖရိတွာ- ပျံ့နှံ့၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ အာယု-
သက်တမ်းတော်သည်၊ အသီတိဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်ရှစ်သောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့မှတ်တိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ဖုဿဿ စ- ဖုဿဘုရားရှင်၏လည်း၊ အပရေန- နောက်
ကာလ၌၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ- အလုံးစုံသော တရားကို သိတော်မူတတ်သော၊ ဒွိပဒုတ္တမော-

ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊ စက္ခုမာ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူသော၊ နာမေန- အမည်အားဖြင့်၊ ဝိပဿီ နာမ- ဝိပဿီမည်သော ဘုရားရှင် သည်၊ လောကေ- လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌၊ ဥပ္ပန္နိ- ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ- ဤကား ဝိပဿီဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုဝိပဿီဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဣတော- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ ဧကတ္တိသကပ္ပေ- သုံးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာထက်၌၊ သိဒ္ဓိ စ- သိဒ္ဓိဘုရား ရှင်လည်းကောင်း၊ ဝေဿဘူ စ- ဝေဿဘူဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ သိဒ္ဓိဿ- သိဒ္ဓိမည်သော၊ ဘဂဝတောပိ- ဘုရားရှင်၏လည်း၊ တယော- သုံးကြိမ် ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ- ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်းအဝေးသည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ ပဌမသန္နိပါတေ- ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာ တပည့်တို့၏အစည်းအဝေး၌၊ ဘိက္ခုညတသဟဿံ- ရဟန်းတစ်သိန်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဒုတိယေ- နှစ် ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ အသီတိသဟဿာနိ- ရဟန်းရှစ်သောင်းတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ တတိယေ- သုံးကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး၌၊ သတ္တတိ- သဟဿာနိ- ရဟန်းခုနစ်သောင်းတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ တဒါ- ထို သိဒ္ဓိဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ အရိန္ဒမော နာမ- အရိန္ဒမမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရား အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုညံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ သစီဝရံ- သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ ပဝတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ သတ္တရတန- ပဋိမဏ္ဍိတံ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ဟတ္ထိရတနံ- ဆင်ရတနာ ကို၊ ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ ဟတ္ထိပ္ပမာဏံ- ဆင်ပမာဏအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကပ္ပိယ- ဘဏ္ဍံ- အပ်စပ်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုသိဒ္ဓိဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကို၊ “ဣတော- ဤမဏ္ဍကမ္ဘာမှ၊ ဧကတ္တိသကပ္ပေ- သုံးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာထက်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ပန ဘဂဝတော- ထိုသိဒ္ဓိဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိ မြို့တော်သည်၊ အရုဏဝတီ နာမ- အရုဏဝတီမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အရုဏော နာမ- အရုဏမည်သော၊ ခတ္တိယော- မင်းသည်၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ ပဘာဝတီ နာမ- ပဘာဝတီမည်သော၊ (ဒေဝီ- မိဖုရားသည်)၊ မာတာ- မိခင်တည်း၊

အဘိဘူ စ - အဘိဘူမထေရ်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝေါ စ - သမ္ဘဝမထေရ်လည်းကောင်း၊
(ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - မထေရ်နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ - အဂ္ဂသာဝကတို့တည်း
(အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း)၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ ခေမင်္ဂရော
နာမ - ခေမင်္ဂရမည်၏၊ သဒ္ဓိလာ စ - သဒ္ဓိလာထေရ်မလည်းကောင်း၊ ပဒုမာ စ -
ပဒုမာထေရ်မလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးသော ထေရ်မတို့သည်၊
အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံး တပည့်မတို့တည်း၊ ဗောဓိ - ဗောဓိပင်သည်၊ ပုဏ္ဏရီက -
ရုက္ခော - သရက်ဖြူပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ သတ္တတိဟတ္ထဗ္ဗေဓံ -
အတောင်ခုနစ်ဆယ်သည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သရီရပ္ပဘာ - ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်
သည်၊ ယောဇနတ္ထယံ - သုံးယူဇနာတိုင်တိုင်၊ ဖရိတွာ - ပျံ့နှံ့၍၊ အဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ၊
အာယု - သက်တမ်းတော်သည်၊ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ - အနှစ်ခုနစ်သောင်းတို့
တည်း။

ဂါထာအနက်။ ။ ဝိပဿိဿ - ဝိပဿီဘုရားရှင်၏၊ အပရေန - နောက်
ကာလ၌ (သတ္တမီအနက်တတိယာဝိဘတ်သက်)၊ သမ္မုဒ္ဓေါ - တရားအလုံးစုံကို ကိုယ်
တော်တိုင် သိတော်မူသော၊ ဒွိပဒုတ္တမော - ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာတို့ထက်
အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော၊ အသမော - မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှလည်း
တူညီမှုမရှိသော၊ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော - အန်တုပြိုင်ဖက် ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းမရှိသော၊
သိခိဂ္ဂယော - သိခိမည်သော၊ ဇိနော - ဘုရားရှင်သည်၊ အာသိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ -
ဤကား သိခိဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင် (ဘုရားဖြစ်တော်စဉ်) အပြီးတည်း။

တဿ - ထိုသိခိဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ - နောက်အဖို့၌၊ ဝေဿဘူ နာမ -
ဝေဿဘူမည်သော၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ တဿာပိ -
ထိုဝေဿဘူဘုရားရှင်၏လည်း၊ သာဝကသန္နိပါတာ - ရဟန္တာတပည့်တို့၏ အစည်း
အဝေးတို့သည်၊ တယော - သုံးကြိမ်တို့တည်း၊ ပဌမသန္နိပါတေ - ပဌမအကြိမ်ရဟန္တာ
တပည့်တို့၏ အစည်းအဝေးပွဲ၌၊ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ - ရှစ်သောင်းသော ရဟန်း
တော်တို့သည်၊ အဟောသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒုတိယေ - နှစ်ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊
သတ္တတိ (ဘိက္ခုသဟဿာနိ) - ခုနစ်သောင်းသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ (အဟောသု -
ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ တတိယေ - သုံးကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေး၌၊ သဋ္ဌိ (ဘိက္ခုသဟဿာနိ) -
ခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ (အဟောသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ)၊ တဒါ - ထို
ဝေဿဘူဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊
သုဒဿနော နာမ - သုဒဿနမည်သော၊ ရာဇာ - မင်းသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓ -

ပွမုဓဿ - ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ - ရဟန်းအပေါင်းအား၊ သစီဝရံ - သင်္ကန်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ မဟာဒါနံ - ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ဒတ္တာ - ပေးလှူ၍၊ တဿ - ထိုဝေဿဘူဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကေ - အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ - ရှင်ရဟန်းပြု၍၊ အာစာရဂုဏသမ္ပန္နော - အကျင့်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊ ဗုဒ္ဓရတနေ - ဘုရားရတနာ၌၊ စိတ္တိကာရပီတိဗဟုလော - များသော ရိုသေခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းရှိသည်၊ (စိတ္တေ ကရဏံ စိတ္တိကာရော၊ ရိုသေခြင်း၊ စိတ္တံ ✓ကရ+ဏ၊ ကရဏေ - ပြုခြင်း။ ပီဏနံ ပီတိ၊ ✓ပီ+တိ၊ တပွနေ - နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း၌၊ စိတ္တိကာရော ပီတိဗဟုလော ဧတဿာတိ စိတ္တိကာရပီတိဗဟုလော)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သောပိ ဘဂဝါ - ထိုဝေဿဘူဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ - ထို သုဒဿနမင်းကို၊ “ဣတော - ဤကမ္ဘာမှ၊ ဧကတ္တိသကပ္ပေ - သုံးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာထက်၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဗျာကာသိ - ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ပန ဘဂဝတော - ထိုဝေဿဘူဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ - ဇာတိမြို့သည်၊ အနောမံ နာမ - အနောမမည်သည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ သုပ္ပတိတော နာမ - သုပ္ပတိတမည်သော၊ ရာဇာ - မင်းတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ ယသဝတီ နာမ - ယသဝတီမည်၏၊ သောဏော စ - သောဏမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရော စ - ဥတ္တရမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - မထေရ်နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ ဥပသန္တော နာမ - ဥပသန္တမည်၏၊ ရာမာ စ - ရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ သုရာမာ စ - သုရာမာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ ဗောဓိ - ဗောဓိပင်သည်၊ သာလရက္ခော - အင်ကြင်းပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ သဋ္ဌိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ - အတောင်ခြောက်ဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ အာယု - သက်တမ်းတော်သည်၊ သဋ္ဌိဝဿ - သဟဿာနိ - အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ တတ္ထေဝ မဏ္ဍကပ္ပမိ - ထိုမဏ္ဍကမ္ဘာ၌လည်း၊ အသမော - မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ တူတော်မမူသော၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော - အန်တုပြိုင်ဖက်ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိသော၊ နာမေန - အမည်အားဖြင့်၊ ဝေဿဘူ နာမ - ဝေဿဘူမည်သော၊ သော ဇိနော - ငါးမာန်အောင်မြင် ထိုဘုရားရှင်သည်၊ လောကေ - လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ - ပွင့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ - ဤကား ဝေဿဘူဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုဝေဿဘူဘုရားရှင်၏။ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ဣမသ္မိ-
ကပ္ပေ- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌၊ ကကုသန္ဓေ- ကကုသန်ဘုရားလည်းကောင်း၊ ကောဏာ-
ဂမနော- ကောဏာဂုံဘုရားလည်းကောင်း၊ ကဿပေါ- ကဿပဘုရားလည်းကောင်း၊
အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဘဂဝါ- ဂေါတမဘုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စတ္တာ-
ရေ- လေးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တာ- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊
ကကုသန္ဓဿ- ကကုသန်မည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သာဝကသန္နိပါတော-
တပည့်ရဟန္တာတို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊ ဧကောဝ- တစ်ကြိမ်တည်းသာတည်း၊
တတ္ထ- ထိုတစ်ကြိမ်တည်းသာဖြစ်သော ရဟန္တာတို့၏ အစည်းအဝေးပွဲ၌၊ စတ္တာ-
လီသဘိက္ခုသဟဿာနိ- လေးသောင်းကုန်သောရဟန်းတော်တို့သည်၊ အဟေသုံ-
ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တဒါ- ထိုကကုသန်ဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော-
ဘုရားလောင်းသည်၊ ခေမော နာမ- ခေမမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊
ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ သပတ္တ-
စီဝရံ- သပိတ်သင်္ကန်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ မဟာဒါနဉ္စေ- ကြီးစွာသော အလှူကို
လည်းကောင်း၊ အဉ္စနာဒိဘေသဇ္ဇာနိ စ- မျက်စဉ်းစသော ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရားဒေသနာတော်ကို၊
သုတွာ- နာယူ၍၊ ပဗ္ဗဇိ- ရှင်ရဟန်းပြုပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုကကုသန်ဘုရားရှင်
သည်လည်း၊ နံ- ထိုခေမမင်းကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊
ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပြီ။ ကကုသန္ဓဿ-
ကကုသန်မည်သော၊ ဘဂဝတော ပန- ဘုရားရှင်၏ကား၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊
ခေမံ နာမ- ခေမမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ အဂ္ဂိ-
ဒတ္တော နာမ- အဂ္ဂိဒတ္တမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားတည်း၊ မာတာ- မိခင်သည်၊
ဝိသာခါ နာမ- ဝိသာခါမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏီ- ပုဏ္ဏေးမတည်း၊ ဝိခုရော စ- ဝိခုရ
မထေရ်လည်းကောင်း၊ သဉ္စီဝေါ စ- သဉ္စီဝမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊
ဒွေ- နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော-
အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊ ဗုဒ္ဓိဇော နာမ- ဗုဒ္ဓိဇေမည်၏၊ သာမာ စ- သာမာထေရီမ
လည်းကောင်း၊ စမ္မာ စ- စမ္မာထေရီမလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ပါး
တို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ- အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ ဗောဓိ- ဗောဓိပင်သည်၊
မဟာသီရိသရက္ခော- ကုက္ကိုပင်ကြီးတည်း၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ စတ္တာ-
လီသဟတ္ထုဗ္ဗေမံ- အတောင်လေးဆယ် အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အာယု-

သက်တမ်းတော်သည်၊ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်လေးသောင်းတို့တည်း၊
ဣတိ- ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ဝေဿဘုဿ- ဝေဿဘူဘုရားရှင်၏၊ အပရေန- နောက်
ကာလ၌၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ- အလုံးစုံသော တရားတော်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူသော၊
ဒွိပဒုတ္တမော- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊
အပ္ပမေယျော- မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော၊ ဒုရာသဒေါ- ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့သော၊
နာမေန- အမည်အားဖြင့်၊ ကကုသန္ဓော နာမ- ကကုသန်မည်သော ဘုရားရှင်သည်၊
(ဥပ္ပဇ္ဇိ- ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ- ဤကား ကကုသန်ဘုရားရှင်၏ ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ- ထိုကကုသန်ဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ- နောက်အဖို့၌၊ ကောဏာ-
ဂမနော နာမ- ကောဏာဂုံမည်သော၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှား
ပွင့်တော် (ဖြစ်တော်)မူပြီ၊ တဿာပိ- ထိုကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏လည်း၊ သာဝက-
သန္နိပါတော- တပည့်ရဟန္တာတို့၏ အစည်းအဝေးပွဲသည်၊ ဧကောဝ- တစ်ကြိမ်တည်း
သာတည်း၊ တတ္ထ- ထိုတစ်ကြိမ်တည်းသာဖြစ်သော ရဟန္တာတို့၏အစည်းအဝေးပွဲ၌၊
တိသဘိက္ခုသဟဿာနိ- သုံးသောင်းသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်
ကုန်ပြီ၊ တဒါ- ထိုကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏ လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော-
ဘုရားလောင်းသည်၊ ပဗ္ဗတော နာမ- ပဗ္ဗတမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟုတွာ-
ဖြစ်၍၊ အမစ္စဂဏပရိဂုတော- အမတ်အပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊
သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရား
ဒေသနာတော်ကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ-
ရဟန်းအပေါင်းကို၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်၍၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊
ပဝတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ပတ္တုဏ္ဏစီနပဋ္ဌကောသေယျကမ္မလဒုကူလာနိ စေဝ-
ပတ္တုဏ္ဏတိုင်းဖြစ်အထည်၊ စိန့်တိုင်းဖြစ်အထည်၊ ပိုးချည်အထည်၊ သကလပ်အထည်၊
ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏပဋိကဉ္စ- ရွှေပြားကိုလည်းကောင်း၊ (သုဝဏ္ဏ-
ပါဒုကဉ္စ- ရွှေခြေနင်းကိုလည်းကောင်း)၊ ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊
သန္တိကေ- အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိ- ရှင်ရဟန်းပြုပြီ၊ သောပိ သတ္တာ- ထိုကောဏာဂုံ
ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ- ထိုပဗ္ဗတမင်းကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- မိန့်တော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော- ထို
ကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏၊ နဂရံ- ဇာတိမြို့တော်သည်၊ သောဘဝတိ နာမ- သောဘ-
ဝတိမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ ယညဒတ္တော နာမ-

ယညဒတ္တမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော - ပုဏ္ဏားတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ ဥတ္တရာ
 နာမ - ဥတ္တရာမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏီ - ပုဏ္ဏားမတည်း၊ ဘိယျသော စ - ဘိယျသမထေရ်
 လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရော စ - ဥတ္တရမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ -
 နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်
 အကျွေးရဟန်းသည်၊ သောတ္ထိဇော နာမ - သောတ္ထိဇေမည်၏၊ သမုဒ္ဒါ စ - သမုဒ္ဒါ
 ထေရ်မလည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာ စ - ဥတ္တရာထေရ်မလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊
 ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ ဗောဓိ -
 ဗောဓိပင်သည်၊ ဥဒုမ္မရရက္ခော - ရေသဖန်းပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊
 တိသဟတ္ထဗြဟ္မဓံ - အတောင်သုံးဆယ်အမြင့်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ အာယု -
 သက်တမ်းတော်သည်၊ တိသဝဿသဟဿာနိ - အနှစ်သုံးသောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ -
 ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ကကုသန္ဓဿ - ကကုသန်ဘုရားရှင်၏၊ အပရေန -
 နောက်ကာလ၌၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ - အလုံးစုံသောတရားကို ထိုးထွင်းသိတော်မူသော၊ ဒွိပဒု -
 တ္တမော - ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊
 လောကဇေဋ္ဌော - လောက၏ အကြီးအမှူးဖြစ်တော်မူသော၊ နရာသဘော - လူတို့၏
 ဥက္ကဋ္ဌ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော၊ ကောဏာဂမနော နာမ - ကောဏာဂုံမည်တော်
 မူသော၊ ဇိနော - ငါးမာန်အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇိ - ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ -
 ဤကား ကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ - ထိုကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏၊ အပရဘာဂေ - နောက်အဖို့၌၊ ကဿပေါ
 နာမ - ကဿပမည်သော၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ - ထင်ရှားပွင့်တော်မူပြီ၊
 တဿာပိ - ထိုကဿပဘုရားရှင်၏လည်း၊ သာဝကသန္နိပါတော - တပည့်ရဟန္တာတို့၏
 အစည်းအဝေးသည်၊ ဧကောဝ - တစ်ကြိမ်တည်းသာလျှင်တည်း၊ တတ္ထ - ထိုတစ်ကြိမ်
 တည်းသာဖြစ်သော ရဟန္တာတပည့်တို့၏အစည်းအဝေး၌၊ ဝိသတိဘိက္ခုညဟဿာနိ -
 နှစ်သောင်းသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တဒါ - ထိုကဿပ
 ဘုရားရှင်၏လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်၊ ဇောတိ -
 ပါလော နာမ - ဇောတိပါလမည်သော၊ မာဏဝေါ - လုလင်သည်၊ ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍၊
 တိဏ္ဍံ - သုံးပုံကုန်သော၊ ဝေဒါနံ - ဗေဒင်ကျမ်းတို့၏၊ ပါရူ - တစ်ဖက်ကမ်းရောက်
 တတ်မြောက်သူသည်၊ ဘူမိယဇ္ဇေဝ - ဘူမိသျှတ္တရကျမ်းအရာ၌လည်းကောင်း၊ အန္တ -
 လိက္ခေ စ - အာကာသသျှတ္တရကျမ်းအရာ၌လည်းကောင်း၊ ပါကဋ္ဌော - ထင်ရှားသူ

သည်။ ဃဋ္ဌိကာရဿ - ဃဋ္ဌိကာရမည်သော၊ ကုမ္ဘကာရဿ - အိုးထိန်းသည်၏။
 မိတ္တော - မိတ်ဆွေသည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုဇောတိပါလလုလင်သည်။
 တေန - ထိုဃဋ္ဌိကာရအိုးထိန်းသည်နှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူတကွ၊ သတ္တာရံ - ဘုရားရှင်သို့၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ - ချဉ်းကပ်၍၊ ဓမ္မကထံ - တရားစကားကို၊ သုတွာ - နာယူ၍၊ ပဗ္ဗ -
 ဇိတွာ - ရှင်ရဟန်းပြု၍၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော - အားထုတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိသည်၊ (ဟုတွာ -
 ဖြစ်၍)၊ တိဏိ ပိဋကနိ - ပိဋကသုံးပုံတို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ - သင်ယူ၍၊ ဝတ္တာဝတ္တ -
 သမ္ပတ္တိယာ - ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသာသန -
 ကဿပဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ကို၊ သောဘေသိ - တင့်တယ်စေပြီ၊ သောပိ -
 သတ္တာ - ထိုကဿပဘုရားရှင်သည်လည်း၊ နံ - ထိုဇောတိပါလလုလင်ကို၊ “ဗုဒ္ဓေါ -
 ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဗျာကာသိ - ဗျာဒိတ်စကား
 မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ တဿ ဘဂဝတော - ထိုကဿပဘုရားရှင်၏၊ ဇာတနဂရံ - ဖွား
 မြင်ရာ ဇာတိမြို့တော်သည်၊ ဗာရာဏသီ နာမ - ဗာရာဏသီမည်သည်၊ အဟောသိ -
 ဖြစ်ပြီ၊ ပိတာ - ခမည်းတော်သည်၊ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ - ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော၊ ဗြာဟ္မ -
 ဏော - ပုဏ္ဏားတည်း၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ ဓနဝတီ နာမ - ဓနဝတီမည်သော၊
 ဗြာဟ္မဏီ - ပုဏ္ဏေးမတည်း၊ တိဿော စ - တိဿမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဘာရဒ္ဒါဇော
 စ - ဘာရဒ္ဒါဇမထေရ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့သည်၊ အဂ္ဂ -
 သာဝကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်တို့တည်း၊ ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည်၊
 သဗ္ဗမိတ္တော နာမ - သဗ္ဗမိတ္တမည်၏၊ အနုဋ္ဌာ စ - အနုဋ္ဌာထေရီမလည်းကောင်း၊
 ဥရုဝေဋ္ဌာ စ - ဥရုဝေဋ္ဌာထေရီမလည်းကောင်း၊ (ဣတိ - ဤသို့)၊ ဒွေ - နှစ်ပါးတို့
 သည်၊ အဂ္ဂသာဝိကာ - အမြတ်ဆုံးတပည့်မတို့တည်း၊ ဗောဓိ - ဗောဓိပင်သည်၊
 နိဂြောဓရက္ခော - ပညောင်ပင်တည်း၊ သရီရံ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်၊ ဝိသတိဟတ္ထု -
 ဗွေခံ - အတောင်နှစ်ဆယ်အမြင့်ရှိ၏၊ အာယု - သက်တမ်းတော်သည်၊ ဝိသတိဝဿ -
 သဟဿာနိ - အနှစ်နှစ်သောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဂါထာအနက်။ ။ ကောဏာဂမနဿ - ကောဏာဂုံဘုရားရှင်၏၊ အပရေန -
 နောက်ကာလ၌၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ - အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူသော၊
 ဒွိပဒုတ္တမော - ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊
 ဓမ္မရာဇာ - တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော၊ ပဘင်္ဂရော - အရောင်အလင်းကို ပြုတော်မူ
 တတ်သော၊ ဂေါတ္တေန - အနွယ်တော်အားဖြင့်၊ ကဿပေါ နာမ - ကဿပမည်တော်မူ
 သော ဘုရားရှင်သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇိ - ပွင့်တော်မူပြီ)၊ ဣတိ - ဤကား ကဿပဘုရားရှင်၏

ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

ယသ္မိံ ပန ကပ္ပေ- အကြင်သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၌ကား၊ ဒီပင်္ကရဒသဗလော-
ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားပွင့်တော်မူပြီ၊ တသ္မိံ- ထိုသာရမဏ္ဍာ၌၊
တယော- သုံးဆူကုန်သော၊ အညေပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်
တို့သည်၊ အဟေသု- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ တေသံ- ထိုသုံးဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏၊
သန္တိကေ- အထံတော်၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း၏၊ ဗျာကရဏံ- ဗျာဒိတ်ခံ
ယူရရှိမှုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တေ- ထိုဘုရားသုံးဆူတို့ကို၊ ဣဓ-
ဤအပဒါနအဋ္ဌကထာ၌၊ န ဒဿိတာ- မပြဆိုအပ်ကုန်၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန- ရှေး
အဋ္ဌကထာ၌ကား၊ တဏှင်္ကရတော- တဏှင်္ကရဘုရားရှင်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သဗ္ဗေပိ-
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓေ- ဘုရားရှင်တို့ကို၊ ဒဿေတုံ- ပြဆိုခြင်းငှာ၊
“တဏှင်္ကရော မေဓင်္ကရော ။ပ။ နိဗ္ဗူတာ တေ သဿာဝကာ”တိ- တဏှင်္ကရော
မေဓင်္ကရော ။ပ။ နိဗ္ဗူတာ တေ သဿာဝကာ ဟူသော၊ ဣဒံ- ဤအဖွဲ့အနွဲ့ကို၊
ဝုတ္တံ- ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ တဏှင်္ကရော- တဏှင်္ကရဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊
မေဓင်္ကရော- မေဓင်္ကရဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ အထောပိ- ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊
သရဏင်္ကရော- သရဏင်္ကရဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ သမ္မုဒ္ဓေါ- အလုံးစုံသောတရား
တို့ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူသော၊ ဒီပင်္ကရော စ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊
ဒွိပဒုတ္တမော- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊
ကောဏ္ဍညော- ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလော စ- မင်္ဂလဘုရားရှင်
လည်းကောင်း၊ သုမနော စ- သုမနဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ရေဝတော- ရေဝတ
ဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ သောဘိတော- သောဘိတမည်သော၊ မုနိ- ဘုရားရှင်လည်း
ကောင်း၊ အနောမဒဿီ- အနောမဒဿီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ပဒုမော- ပဒုမ
ဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ နာရဒေါ- နာရဒဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ပဒုမုတ္တရော-
ပဒုမုတ္တရဘုရားရှင်လည်းကောင်း။

သုမေဓော စ- သုမေဓဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ သုဇာတော စ- သုဇာတ
ဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ မဟာယသော- များသောအခြံအရံရှိသော၊ ပိယဒဿီ-
ပိယဒဿီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ အတ္ထဒဿီ- အတ္ထဒဿီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊
ဓမ္မဒဿီ- ဓမ္မဒဿီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ လောကနာယကော- လောက၏ရှေ့
သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ သိဒ္ဓတ္ထော- သိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်လည်းကောင်း။

တိဿော- တိဿဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဖုဿော- ဖုဿမည်သော၊ သမ္မုဒ္ဓေါ စ- ဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿီ- ဝိပဿီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ သိဇီ- သိဇီဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ဝေဿဘူ- ဝေဿဘူဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ကကုသန္ဓော- ကကုသန်ဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ ကောဏာဂမနော- ကောဏာဂုံဘုရားရှင်လည်းကောင်း၊ နာယကော- ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ကဿပေါ စာပိ- ကဿပဘုရားရှင်လည်းကောင်း။

ဧတေ သမ္မုဒ္ဓေါ- ဤဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဝီတရာဂါ- ကင်းသောရာဂရှိတော်မူကုန်သည်၊ သမာဟိတာ- တည်ကြည်ကုန်သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မဟာ- တမဝိနောဒနာ- ကြီးစွာသောအမိုက်တိုက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ သတရံသီဝ- နေမင်းကဲ့သို့၊ ဥပ္ပန္နာ- ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ၊ သသာဝကာ- တပည့်အပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုနှစ်ကျိပ်ခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဂ္ဂိဓန္ဓာဝ- မီးပုံကြီးတို့ကဲ့သို့၊ ဇေယျာ- ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၍၊ နိဗ္ဗုတာ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူကုန်ပြီ။

အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဒီပင်္ကရာဒီနံ- ဒီပင်္ကရအစရှိကုန်သော၊ စတုဝီသတိယာ- နှစ်ကျိပ်လေးဆူသော၊ တတ္ထ ဗုဒ္ဓါနံ- ထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ သန္တိကေ- အထံတော်၌၊ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ- ကမ္ဘာတစ်သိန်း အလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ- လေးအသင်္ချေတို့ကာလပတ်လုံး၊ အဓိကာရံ- လွန်လွန်ကဲကဲပြုအပ်သော ပါရမီထူးကို၊ ကရောန္တော- ပြုတော်မူလျက်၊ အာဂတော- ရောက်လာခဲ့ပြီ၊ ကဿပဿ- ကဿပမည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ ဩရဘာဂေ ပန- ဤမှာဘက်အဖို့၌ကား၊ ဣမံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ- ဤဂေါတမဘုရားရှင်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညော- အခြားသော၊ ဗုဒ္ဓေါ နာမ- ဘုရားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒီပင်္ကရာဒီနံ- ဒီပင်္ကရအစရှိကုန်သော၊ စတုဝီသတိယာ- နှစ်ကျိပ်လေးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ သန္တိကေ- အထံတော်၌၊ လဒ္ဓဗျာကရဏော- ရအပ်သောဗျာဒိတ်တော်ရှိတော်မူသော၊ ဗောဓိသတ္တော ပန- ဘုရားလောင်းသည်ကား (အာဂမိ၌စပ်)။-

ဂါထာအနက်။ ။ မနုဿတ္တံ- လူ့အဖြစ် လူ့ဘဝ ရရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ လိင်္ဂံသမ္ပတ္တိ- ယောက်ျားမြတ်၏ လိင်အသွင်အပြင် လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း (ယောက်ျားစစ်စစ် ဖြစ်ခြင်းလည်းကောင်း)၊ ဟေတု- ဘုရားဆုတောင်းသည့်ဘဝ၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သည့်အကြောင်းလည်းကောင်း၊ သတ္တာရဒဿနံ- သက်တော်

ထင်ရှားမြတ်ဘုရားကို ဖူးမြင်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ- ရသေ့ရဟန်းဖြစ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂုဏသမ္ပတ္တိ- ဈာန်သမာပတ်, အဘိညာဉ်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ အဓိကာရော စ- ဘုရားအတွက် အသက်စွန့်လျက် လွန်လွန်ကဲကဲ ပြုလုပ်အပ်သည့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ဆန္ဒတာ- ပါရမီဖြည့်ရန် ပြင်းထန်အားကြီးသော ကောင်းမြတ်သော ဆန္ဒတော်ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ- ရှစ်ပါးသော တရားတော်တို့နှင့်ပေါင်းစုံမိ (ပြည့်စုံခြင်း) ခြင်းကြောင့်၊ အဘိနိဟာရော- ဘုရားဖြစ်ရန် ဆုတောင်းဆုပန်မှုသည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြီးပြည့်စုံရ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေ- တရားတော်တို့ကို၊ သမောဓာနေတွာ- ပေါင်းစု၍၊ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ- ဒီပင်္ကရဘုရားရှင်၏ခြေတော်ရင်း၌၊ (ယေ'နေန-ကို ယေ+အနေန-ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ)၊ အနေနကတာဘိနိဟာရေန- ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်းဆုပန်မှုရှိသော ဤဂေါတမဘုရားလောင်းသည်၊ “ဟန္တယရ၊ ဗုဒ္ဓကရေ- ဘုရားဖြစ်အောင်ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ- ကျင့်စဉ်တရားတို့ကို၊ ဣတော စိတော- ဟိုမှဒီမှ (ဝါ) ဟိုဟိုဒီဒီ၊ ဝိစိနာမိ- ရှာဖွေစူးစမ်းပါအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဿာဟံ- အားထုတ်မှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “ဝိစိနန္တော တဒါ ဒက္ခိ၊ ပဌမံ ဒါနပါရမိ”န္တိ- ဝိစိနန္တော တဒါ ဒက္ခိ၊ ပဌမံ ဒါနပါရမိဟူ၍၊ ဒါနပါရမိတာဒယော- ဒါနပါရမိအစရှိကုန်သော၊ ယေ ဗုဒ္ဓကာရကဓမ္မာ- အကြင်ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ကျင့်စဉ်တရားတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာ- တွေ့မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တေ- ထိုဘုရားဖြစ်အောင် ပြုတတ်ကုန်သော ကျင့်စဉ်တရားတော်တို့ကို၊ ပူရေန္တောယေဝ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူလျက်သာလျှင်၊ ယာဝ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝါ- ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်ရာဘဝတိုင်အောင်၊ အာဂမိ- ရောက်လာပြီ၊ အာဂစ္ဆန္တော စ- ရောက်လာလတ်သော်ကား၊ ကတာဘိနိဟာရေန- ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်းဆုပန်မှုရှိကုန်သော၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားအလောင်းတို့၏၊ ယေ တေ အာနိသံသာ- အကြင်အကျိုးကျေးဇူးတို့ကို၊ သံဝဏ္ဏိတာ- ဖွင့်ဆိုဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ဖွင့်ဆိုဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်သနည်း)။

ဂါထာအနက်များ။ ။ “ဧဝံ- ဤသို့၊ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ- လူ့ဘဝရခြင်းစသော အလုံးစုံသောအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပြုအပ်ပြီးသော ဆုတောင်းမှုရှိကုန်သော၊ ဗောဓိယာ- သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို (ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌိဝိဘတ်)၊ နိယတာ- ရဖို့ရန် မြဲကုန်သော၊ နရာ- ဘုရားလောင်းတို့သည်၊ ကပ္ပကောဋိသတေဟိပိ- ကမ္ဘာကုဋေကုဋာပေါင်း များစွာတို့ဖြင့်လည်း၊ ဒီဃံ- ရှည်လျားလှစွာသော၊ အဒ္ဓါနံ- အခါတို့ပတ်လုံး၊

သံသရုံ သံသရန္တော- ကျင်လည်ရကုန်သည်ရှိသော်။

အဝိစိမိ- အဝိစိငရဲ၌သော်လည်းကောင်း၊ တထာ- ထိုမှတစ်ပါး၊ လောကန္တ- ရေသူ စ- လောကန္တရိတ်ငရဲတို့၌လည်းကောင်း၊ နုပုဇ္ဈိ- မဖြစ်ကုန်၊ နိဇ္ဈာမတဏှာ- နိဇ္ဈာမတဏှာကပြိတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း (မိမိကိုယ်ကို လွန်စွာဆင်းရဲပူပန်စေတတ်သော တဏှာရှိသော ပြိတ္တာများ)၊ ခုပ္ပိပါသာ- ခုပ္ပိပါသပြိတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း (အစာရေစာ မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းရှိသော ပြိတ္တာများ)၊ ကာလကဉ္စိကာ- ကာလကဉ္စိကပြိတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း (ဘုရားနှစ်ဆူ သုံးဆူကြား ကာလပတ်လုံး နှလုံးသားနှင့် လျှာစွတ်စိုရုံမျှသော ရေကိုပင်မရကြသော ပြိတ္တာများ)၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်။

ဒုဂ္ဂတိ- ဒုဂ္ဂတိဘုံဟုဆိုအပ်သော အပါယ်လေးဘုံ၌ (သတ္တမီအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်)၊ ဥပ္ပဇ္ဈာပိ- ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ခုဒ္ဒကာ- ဘီလုံးငှက်အောက်ငယ်ကုန်သော၊ ပါဏာ- တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့သည်၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊ တေ- ထိုဗျာဒိတ်ရပြီးကုန်သော ဘုရားလောင်းတော်တို့သည်၊ မနုဿေသု- လူ့ဘဝတို့၌၊ ဇာယမာနာ- ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ဇစ္စန္ဒာ- ပဋိသန္ဓေနေစဉ်ကပင် ကန်းသူတို့သည်၊ န ဘဝန္တိ- မဖြစ်ကုန်။

သောတဝေကလ္လတာ- ပဋိသန္ဓေနေစဉ်ကပင် နားချို့တဲ့ခြင်း၊ နားကန်းခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ မူဂပက္ခိကာ- အဖျင်းအနု၊ ဆွံ့အသူတို့သည်၊ န ဘဝန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊ ဣတ္ထိဘာဝံ- မိန်းမအဖြစ်သို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မရောက်ကုန်၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနပဏ္ဏကာ- ဥဘတောဗျည်း၊ ပဏ္ဏုက်တို့သည်၊ န ဘဝန္တိ- မဖြစ်ကုန်။

ဗောဓိယာ- သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို၊ နိယတာ- ရဖို့ရန် မြဲကုန်သော၊ နရာ- ဘုရားလောင်းတို့သည်၊ ပရိယာပန္နာ- လိင်မပါသည့်ဗြဟ္မာဖြစ်သော်လည်း ပဏ္ဏုက်၌ ပါဝင်ကုန်သည်၊ န ဘဝန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊ အာနန္တရိကေဟိ- အမိသတ်ခြင်း၊ အဖသတ်ခြင်း၊ ရဟန္တာကို သတ်ခြင်း၊ ဘုရားရှင်အား သွေးစိမ်းတည်အောင်လုပ်ခြင်း၊ သံဃာအသင်း ခွဲခြင်းဟူကုန်သော အာနန္တရိကံတို့မှ၊ မုတ္တာ- လွတ်ကင်းကုန်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောဘဝတို့၌၊ သုဒ္ဓဂေါစရာ- ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ်၊ ဓမ္မတို့ဝယ် အသုဘစသည် ရှုခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သော အာရုံရှိကုန်၏။

ကမ္မကိရိယဒဿနာ- ကံ၊ ကံ၏အကျိုးရှိ၏ဟု သိမြင်ခြင်းကြောင့်၊ မိစ္ဆာ- ဒိဋ္ဌိ- နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိဟူသော မှားယွင်းသော အယူသုံးပါးကို၊ န သေဝန္တိ- မမှီဝဲကုန်၊ သဂ္ဂေသု- နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်တို့၌၊ ဝသမာနာပိ-

နေထိုင်ဖြစ်ပေါ်ကြပါကုန်သော်လည်း၊ အသည်- အသည်သတ်ဘုံသို့၊ နုပပဇ္ဇရေ- မကပ်ရောက်ကုန်၊ (တနည်း) အသည်- အသည်သတ်ဘုံ၌၊ နုပပဇ္ဇရေ- မဖြစ်ကုန်။

သုဒ္ဓဝါသေသု- သုဒ္ဓဝါသမည်ကုန်သော၊ ဒေဝေသု- ဗြဟ္မာဘုံတို့၌၊ ဟေတု- နာမ- ဖြစ်ကြောင်းအနာဂါမိဖိုလ်မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ သပ္ပရိသာ- ဗျာဒိတ်ရပြီးသော ဘုရားအလောင်းသူတော်ကောင်းကြီးတို့သည်၊ နေက္ခမ္မနိန္ဒာ- ကာမဂုဏ်မှထွက်မြောက်ရာ ရသေ့ရဟန်းဘဝတို့၌ ညွတ်ကိုင်းကုန်၏၊ ဘဝါဘဝေ- ဘဝကြီးငယ် အသွယ်သွယ်၌၊ ဝိသံယုတ္တာ- မတွယ်မတာ ကင်းကွာကုန်သော ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်၊ လောကတ္ထစရိယာယော- သတ္တလောက၏အကျိုးတို့ကို၊ စရန္တိ- ကျင့်ကြံကျိုးကုတ်အားထုတ်ရွက်ဆောင်ကုန်၏၊ သဗ္ဗပါရမီ- အလုံးစုံသော ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေန္တိ- ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးကုန်၏။” ဣတိ- ဤသို့ ဟောကြားဖွင့်ဆိုကုန်၏။

တေ အာနိသံသေ- ထိုအကျိုးကျေးဇူးတို့ကို၊ အဓိဂန္ဓာဝ- ရရှိ၍သာလျှင်၊ အာဂတော- ရောက်လာခဲ့ပြီ၊ ပါရမိယော- ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေန္တိသေ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူသော၊ အဿ စ- ထိုဘုရားလောင်း၏လည်း (ပူရိတတ္တဘာဝါနံ-၌ စပ်)၊ အကိတ္တိ- ဗြာဟ္မဏကာလေ- အကိတ္တိပုဏ္ဏားဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခဗြာဟ္မဏလာလေ- သင်္ခပုဏ္ဏားဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ နေဉ္ဇယရာဇကာလေ- နေဉ္ဇယမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟာသုဒဿနရာဇကာလေ- မဟာသုဒဿနမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟာဂေါဝိန္ဒကာလေ- မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ နိမိမဟာရာဇကာလေ- နေမိမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ စန္ဒကုမာရကာလေ- စန္ဒကုမာရမင်းသားဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝိသယုသေဠိကာလေ- ဝိသယုသုဋ္ဌေးဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ သိဝိရာဇကာလေ- သိဝိမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝေဿန္တရာဇကာလေ- ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒါနပါရမိတာယ- ဒါနပါရမီတော်ကို(ကမ္မတ္ထ၌ ဆဠိဝိဘတ်သက်ထားသည်)၊ ပူရိ- တတ္တဘာဝါနံ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော ဘဝခန္ဓာကိုယ်တို့၏၊ ပရိမာဏံ နာမ- အတိုင်းအတာပမာဏမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧကန္တေန- အမှန်အားဖြင့်၊ သဿပဏ္ဍိတဇာတကေ- ယုန်ပညာရှိဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “ဘိက္ခယ- ဆွမ်း (ထမင်း) အလို့ငှာ၊ ဥပဂတံ- မိမိထံပါး ချဉ်းကပ်ငြားသည့် ပုဏ္ဏားအိုကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ သကတ္တာနံ- မိမိချစ်လျက် ကိုယ့်အသက်ကို၊ ပရိစ္စဇိ- မငဲ့မညှာ စွန့်လွှတ်ရှာလေပြီ၊ မေ- ငါနှင့်၊ ဒါနေန- လှူဒါန်းရငြားဒါနအားဖြင့်၊ သမော- တန်းတူညီတူ တူသောသူသည်၊

နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧသာ- ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ ချစ်လျက်ကြည်ဖြူ ဤကဲ့သို့ ပေးလှူခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဒါနပါရမီ- ဒါနပရမတ္ထပါရမီတည်း။”

ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အတ္တပရိစ္ဆာဂံ- ကိုယ်အသက်စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းခြင်းကို၊ ကရောန္တဿ- ထူးထူးခြားခြားပြုသော၊ အဿ ပန- ထိုဘုရားလောင်း၏ကား၊ ဒါနပါရမီတာ- ဒါနပါရမီသည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ။

တထာ- ထို့အတူ၊ သီလဝနာဂရာဇကာလေ- သီလဝဆင်မင်းဖြစ်ရာအခါ၌ လည်းကောင်း၊ စမ္ပေယျနာဂရာဇကာလေ- စမ္ပေယျနဂါးမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်း ကောင်း၊ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇကာလေ- ဘူရိဒတ္တနဂါးမင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဆဒ္ဒန္တနာဂရာဇကာလေ- ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဇေဒ္ဒိသရာဇ- ပုတ္တကာလေ- ဇေဒိသမင်းသားဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အလီနသတ္တုကုမာရ- ကာလေ- အလီနသတ္တုမင်းသားငယ်ဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သီလပါရမီတာယ- သီလပါရမီကို၊ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ- ဖြည့်ကျင့်တော်မူအပ်သော ဘဝခန္ဓာကိုယ်တို့၏၊ ပရိမာဏံ နာမ- အတိုင်းအတာပမာဏမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန- ထူးခြားချက်ကား၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ သင်္ခပါလဇာတကေ- သင်္ခပါလ ဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “သူလေဟိ- တံကျင်တို့ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈယန္တောပိ- ရှစ်ဌာန၌ ကြိမ်နွယ်လျှိုရန် ထိုးဖောက်အပ်ပါသော်လည်းကောင်း၊ သတ္တိဘိ- လှံတို့ဖြင့်၊ ကော- ဋိယန္တောပိ- အားနည်းစေရန် ထိုထိုဌာန ထိုးစွအပ်ပါသော်လည်း၊ ဘောဇပုတ္တေ- မုဆိုးတစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တို့ကို၊ န ကုပ္ပါမိ- စိတ်မဆိုး၊ ဧသာ- ဤသို့၊ အမျက်မထွက် မေတ္တာဖက်သည့် သီလမပျက်စီးခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ သီလပါရမီ- သီလပရမတ္ထပါရမီတည်း။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အတ္တပရိစ္ဆာဂံ- ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ ချစ်လျက်ကြည်ဖြူ ဤကဲ့သို့စွန့်လှူခြင်းကို၊ ကရောန္တဿ- ထူးထူးခြား ခြားပြုသော၊ အဿ ပန- ထိုဘုရားအလောင်း၏ကား၊ သီလပါရမီတာ- သီလပါရမီ သည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ တထာ- ထိုမှတစ်ပါး၊ သောမနဿကုမာရကာလေ- သောမနဿမင်းသားလေးဖြစ်ရာအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ- ဟတ္ထိပါလမင်းသားလေးဖြစ်ရာအခါ၌ လည်းကောင်း၊ အယောဃရပဏ္ဍိတကာလေ- အယောဃရပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌လည်း ကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မဟာရဇ္ဇံ- ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်

စွန့်၍၊ နေက္ခမ္မပါရမိတာယ- နေက္ခမ္မပါရမိကို၊ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ- ဖြည့်ကျင့်အပ်သော ဘဝခန္ဓာကိုယ်တို့၏၊ ပရိမာဏံ နာမ- အတိုင်းအတာပမာဏမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန- ထူးခြားချက်ကား၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ စူဠသုတသောမဇာတကေ- စူဠသုတသောမဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “မဟာရဇ္ဇံ- ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို၊ ဟတ္ထဂတံ- လက်၌ ရောက်လာသည်ကို၊ ခေဠပိဏ္ဍဝ- တံတွေးပေါက်ကိုကဲ့သို့၊ ဆဒ္ဓယိ- စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီ၊ စတေ- မင်းစည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်သောငါ့အား၊ လဂ္ဂနံ- တစ်စုံတစ်ရာ တွယ်တာငြိကပ်မှုသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်၊ ဒသာ- မင်းစည်းစိမ်ကို မတွယ်မတာ ဤကဲ့သို့ စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ နေက္ခမ္မပါရမိ- နေက္ခမ္မပရမတ္ထပါရမိ တည်း။”

ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ နိဿဂံတာယ- ငြိကပ်တွယ်တာမှု မရှိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဆဒ္ဓေတွာ- စွန့်လွှတ်၍၊ နိက္ခမန္တဿ- တောထွက်လာသော၊ အဿ ပန- ထိုဘုရားလောင်း၏ကား၊ နေက္ခမ္မပါရမိတာ- နေက္ခမ္မပါရမိသည်၊ ပရမတ္ထပါရမိ နာမ- ပရမတ္ထပါရမိမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ တထာ- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝိဓုရပဏ္ဍိတကာလေ- ဝိဓုရပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟာဂေါဝိန္ဒပဏ္ဍိတကာလေ- မဟာဂေါဝိန္ဒပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတကာလေ- ကုဒ္ဒါလပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အရကပဏ္ဍိတကာလေ- အရကပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကကာလေ- ဗောဓိပရိဗိုဇ် ဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟောသပဏ္ဍိတကာလေ- မဟောသပညာရှိဖြစ်ရာ အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပညာပါရမိတာယ- ပညာပါရမိကို၊ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ- ဖြည့်ကျင့်သော ဘဝခန္ဓာကိုယ်တို့၏၊ ပရိမာဏံ နာမ- အတိုင်းအတာပမာဏ မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ သတ္တုဘသ္မဇာတကေ- သတ္တု ဘသ္မဇာတ်တော်၌၊ သေနကပဏ္ဍိတကာလေ- သေနကပညာရှိဖြစ်ရာအခါ၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “အဟံ- ငါသေနကပညာရှိသည်၊ ပညာယ- ပညာဖြင့်၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဗြာဟ္မဏံ- ပုဏ္ဏားကို၊ ဒုခါ- သေရမည့်ဆင်းရဲမှ၊ မောစယိ- လွတ်စေပြီ၊ ပညာယ- ပညာအားဖြင့်၊ မေ- ငါနှင့်၊ သမော- တူသူ သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဒသာ- ဤသို့ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပုဏ္ဏားကို သေဘေးမှ လွတ်စေခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပညာပါရမိ- ပညာပရမတ္ထပါရမိတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အန္တောဘသ္မဂတံ- အိတ်အတွင်းရောက်နေသော၊ သပ္ပံ- မြွေကို၊ ဒဿေန္တ-

ဿ- ပြသော၊ အဿ ပန- ထိုဘုရားလောင်း၏ကား၊ ပညာပါရမီတာ- ပညာပါရမီသည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ တထာ- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝီရိယပါရမီတာဒီနမ္ပိ- ဝီရိယပါရမီအစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ပူရိတတ္ထဘာဝါနံ- ဖြည့်ကျင့်သောဘဝ ခန္ဓာကိုယ်တို့၏၊ ပရိမာဏံ နာမ- အတိုင်းအတာပမာဏမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ မဟာဇေနကဇာတကေ- မဟာဇေနကဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အတီရဒဿီ- သမုဒ္ဒရာကမ်းအစဉ် လှမ်းမမြင်ရကုန်သော၊ (တီရံ ပဿတီတိ တီရဒဿီ၊ တီရံ ✓ဒိသ+ဏီ၊ န တီရဒဿီ အတီရဒဿီ)၊ မာနုသာ- စိတ်ဓာတ်ပြန့်ကြဲ လုံ့လနည်းသည့် ဉာဏ်မွဲကြသူ များဗိုလ်လူတို့ကို၊ လေမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာပင်လယ် ရေပြင်ကျယ်အလယ်၌၊ ဟတာ- ငါး၊ လိပ်၊ မကရီး၊ မိချောင်းကြမ်းနှင့် ငါးမန်းထွေလာ ရေသတ္တဝါတို့သည် သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲအပ်ကုန်ပြီ၊ စိတ္တဿ- သမုဒ္ဒရာကူးခတ် ငါ့စိတ်ဓာတ်၏၊ အညထာ- လုံ့လထန်ပြင်း ကူးလိုခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသောအခြင်းအရာသည်၊ နတ္ထိ- အမှန်မသွေ မရှိခဲ့ပါချေ၊ ဧသာ- ဤသို့လုံ့လထန်ပြင်း အားမာန်တင်း၍ ကျယ်ဝန်းပင်လယ် လွန်မလွယ်စွာ ကူးခတ်လာခဲ့ခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပရမတ္ထပါရမီတည်း။ ။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသမုဒ္ဒံ- မဟာသမုဒ္ဒရာကို၊ တရန္တဿ- ကူးသော၊ အဿ ပန- ထိုဘုရားလောင်း၏ကား၊ ဝီရိယပါရမီတာ- ဝီရိယပါရမီသည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ ခန္တိဝါဒီဇာတကေ- ခန္တိဝါဒီဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “တိဏှေန- လွန်စွာမြမြ ထက်လှစွာသော၊ ဖရသုနာ- ပုဆိန်ဖြင့်၊ အစေတနံ- စိတ်စေတနာမရှိသူကဲ့သို့၊ မမံ- ငါကို၊ ကောဇ္ဇေန္တေ- ခုတ်ဖြတ်စေသော၊ ကာသိရာဇေ- ကာသိတိုင်းအရှင် ကလာဗုဘုရင်၌၊ (အဟံ- ခန္တိဝါဒီ အမည်တင့်လွမ်း ရသေ့စွမ်းဖြစ်သော ငါသည်)၊ န ကုပ္ပါမိ- အမျက်မထန် မေတ္တာရံလျက် သည်းခံခွင့်လွှတ်ခဲ့ပါ၏၊ ဧသာ- ဤသို့ စိတ်မာန်မဆိုး သည်းခံခြင်းမျိုးသည်၊ မေ- ငါဘုရားလောင်းတော်၏၊ ခန္တိပါရမီ- ခန္တိပရမတ္ထပါရမီတည်း။ ။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အစေတနာဘာဝေန- စိတ်စေတနာမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ မဟာဒုက္ခံ- ကြီးသောဆင်းရဲခြင်းကို၊ (အဓိဝါသေန္တော) ဝိယ- သည်းညည်းခံသူကဲ့သို့၊ မဟာဒုက္ခံ- ကြီးစွာသောဆင်းရဲခြင်းကို၊ အဓိဝါသေန္တဿ- သည်းခံတော်မူသော ဘုရားလောင်း၏၊ ခန္တိပါရမီတာ- ခန္တိပါရမီတော်သည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်။

ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ မဟာသုတသောမဇာတကေ- မဟာသုတသောမဇာတ်တော်၌-
 ဂါထာအနက်။ ။ “မမ- ငါ၏၊ ဇီဝိတံ- အသက်ကို၊ စဇိတွာ- စွန့်၍၊
 သစ္စဝါစံ- သစ္စာစကားကို၊ အနုရက္ခန္တော- စောင့်ရှောက်သော (ကတိသစ္စာတည်သော)
 ငါသည်၊ ဧကသတံ- တစ်ရာတစ်ပါးသော၊ ခတ္တိယေ- မင်းတို့ကို၊ မောစေသိ-
 သေရမည့်ဘေး ကင်းဝေးလွတ်မြောက်စေပြီ၊ ဒဿာ- ဤသို့ တစ်ရာတစ်ပါး မင်း
 အများကို စကားသစ္စာ တည်စေကာဖြင့် သေရမည့်ဘေး ကင်းဝေးလွတ်မြောက်စေ
 ခြင်းသည်၊ မေ- ငါ၏၊ သစ္စပါရမီ- သစ္စာပရမတ္ထပါရမီတည်း၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊
 ဇီဝိတံ- အသက်ကို၊ စဇိတွာ- စွန့်လွှတ်၍၊ သစ္စံ- သစ္စာစကားကို၊ အနုရက္ခန္တဿ-
 စောင့်ရှောက်သော ဘုရားလောင်းတော်၏၊ သစ္စပါရမိတာ- သစ္စာပါရမီတော်သည်၊
 ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ မူဂပက္ခဇာတကေ-
 မူဂပက္ခဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ မာတာပိတာ- မွေးမေမယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို၊
 မေ- ငါသည်၊ ဒေဿာ- မချစ်လုံးလုံး မုန်းအပ်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊
 မဟာယသံ- များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ အခြံအရံအများကို၊ (မေ- ငါသည်)၊
 ဒေသံ- မချစ်လုံးလုံး မုန်းအပ်သည်၊ န ပိ ဟောတိ- မဖြစ်လည်းမဖြစ်ခဲ့၊ မယံ-
 ငါသည် (ဆဋ္ဌိကတ္တား)၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပိယံ- ရင်ဝယ်လုပ်လုပ်
 ချစ်မြတ်နိုးအပ်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဝတံ- အ၊ယောင် ဆွံ့ယောင် နားပင်း
 ယောင်ဟု ယောင်ဆောင်လှည့်ပတ် အကျင့်မြတ်ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိ- စိတ်ဝယ်စွဲတည်
 ဆောက်တည်ခဲ့ပြီ၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဇီဝိတမ္ပိ- အသက်ကိုပင်သော်လည်း၊
 စဇိတွာ- စွန့်လွှတ်၍၊ ဝတံ- အ၊ယောင် ဆွံ့ယောင် နားပင်းယောင်ဟု ယောင်ဆောင်
 လှည့်ပတ် အကျင့်မြတ်ကို၊ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ- စိတ်ဝယ်စွဲမှတ် ဆောက်တည်တတ်သော
 ဘုရားအလောင်း၏၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမိတာ- အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီသည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ-
 ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ သုဝဏ္ဏသာမဇာတကေ- သုဝဏ္ဏသာမ
 ဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “ကောစိ- ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ရာမျှသော သူသည်၊
 မံ- ငါဘုရားလောင်းကို၊ န ဥတ္တသတိ- မထိန့်လန့် မကြောက်ရွံ့၊ ကဿစိ- တစ်စုံ
 တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကိုမျှ၊ အဟံ- ငါဘုရားလောင်းသည်၊ န ပိ ဘာယာမိ-
 ကြောက်လည်းမကြောက်၊ မေတ္တာဗလေန- မေတ္တာစွမ်းအားသည်၊ ဥပတ္တဒ္ဓေါ- ကူညီ
 ထောက်ပံ့အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပဝနေ- တောကြီးထဲ၌၊

ရမာမိ- မွေ့လျော်နေပါ၏။” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဇီဝိတမ္ပိ- အသက်ကိုပင်သော်လည်း၊
အနောလောကေတွာ- မဇ္ဇကွက်မူ၍၊ မေတ္တာယန္တဿ- မေတ္တာပွား၍နေသော ဘုရား
အလောင်း၏၊ မေတ္တာပါရမိတာ- မေတ္တာပါရမီသည်၊ ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထ
ပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ လောမဟံသဇာတကေ- လောမဟံသဇာတ်တော်၌-

ဂါထာအနက်။ ။ “သုသာနေ- လူသေကောင်စွန့်ရာ သုသာန်၌၊ ဆဝဋ္ဌိကံ-
သုသေကောင်အရိုးကို၊ ဥပနိဓာယ- ခေါင်းအုံးပြု၍၊ သေယျ- အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေမိ-
ပြု၏၊ ဂါမဏ္ဍလာ- ရွာသားသူငယ်တို့သည်၊ (တနည်း) ရွာသူရွာသားတို့၏သားငယ်
တို့သည်၊ ဥပါဂန္ဓာ- အနီးသို့ ကပ်ရောက်လာ၍၊ အနပ္ပကံ- အနည်းငယ်မျှမက
များပြားလှစွာသော၊ ရူပံ- တံတွေးဖြင့် ထွေးခြင်း၊ ကျင်ငယ်ဖြင့် ပန်းခြင်း၊ ပန်းနံသာ
တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းစသော ဖောက်ပြန်မှုကို၊ ဒဿန္တိ- ပြကုန်၏။” ဣတိ ဧဝံ- ဤ
သို့၊ ဂါမဒါရကေသု- ရွာသူသားငယ်တို့သည်၊ နိဋ္ဌဘာနာဒီဟိ စေဝ- တံတွေးဖြင့်
ထွေးခြင်းစသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာလာဂန္ဓူပဟာရာဒီဟိ စ- ပန်းနံသာတို့ဖြင့်
ပူဇော်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုခဒုက္ခံ- ချမ်းသာဆင်းရဲကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တေသု
ပိ- ဖြစ်စေပါကုန်သော်လည်း၊ ဥပေက္ခံ- လျစ်လျူရှုခြင်းကို၊ အနတိဝတ္တေန္တဿ-
မလွန်စေသော ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဥပေက္ခာပါရမိတာ- ဥပေက္ခာပါရမီသည်။

၁။ မေတ္တာယန္တဿ= မေတ္တာ-ပုဒ်နောက် အာယ-ပစ္စည်းသက်ထား၏၊ မေတ္တာယန္တောတိ
မေတ္တံ ကရေန္တော မေတ္တံ ဘာဝေန္တောတိ အတ္ထော (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ၊ ၁။ ၃၅၂။) အဆိုအရ
မေတ္တာယတိ မေတ္တံ ကရေတိတိ မေတ္တာယန္တော- ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၊ တဿ မေတ္တာယန္တဿ၊
မေတ္တာကို ပြုခြင်း၊ မေတ္တာကို ပွားများခြင်းတည်း။

၂။ ဂါမဏ္ဍလာ= ဂါမ+အဏ္ဍလ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ၊ အဏ္ဍလပုဒ်ကိုလည်း သကုဏာဒီနံ
အဏ္ဍာနိ လန္တိ ဂဏ္ဍန္တိ ကီဠိတုံ ဝါ ခါဒိတုံ ဝါတိ အဏ္ဍလာ- ငှက်ဥများကို ကစားဖို့နှင့်
စားဖို့အတွက် နှိုက်ယူတတ်ကုန်သော ကလေးများ၊ (တနည်း) ဂေါဏာနံ ဝါ အတ္တနော
ဝါ အဏ္ဍာနိ လန္တိ ဂဏ္ဍန္တိ ပရာမသန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဝါအဏ္ဍလာ- နွားတို့၏လည်းကောင်း၊
မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ဝေးစေတို့ကို ကိုင်ဆွဲသုံးသပ်နေတတ်ကုန်သော ကလေးများ၊
(တနည်း) အဏ္ဍံ ကတ္တသံ ဖရသံ ကာယဝစီကမ္ပံ လန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ အဏ္ဍလာ- ကြမ်းတမ်း
ခက်မာသော ကိုယ်နှုတ်အမှုများဖြစ်တတ်ကုန်သော ကလေးများ၊ ဂါမဝါသီနော ဝါ ဂါမဋ္ဌာ
ဝါ အဏ္ဍလာ ဂါမအဏ္ဍလာ- ရွာ၌ နေကုန်၊ ရွာ၌ တည်ကုန်သော ကလေးငယ်များ၊
(တနည်း) ဂါမဝါသီနံ ဂါမဋ္ဌာနံ ဝါ ပုတ္တာ ဂါမဏ္ဍလာ- ရွာ၌ နေကုန် ရွာ၌ တည်ကုန်သော
သူတို့၏ သားငယ်ကလေးများ။

ပရမတ္ထပါရမီ နာမ- ပရမတ္ထပါရမီမည်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ အယံ- ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ဧတ္ထ- ဤအပဒါနအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ- အကျဉ်းမျှသာတည်း၊ ဝိတ္တာရတော ပန- အကျယ်အားဖြင့်ကား၊ ဧသ ဧသော အတ္ထော- ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ စရိယပိဋကတော- စရိယပိဋကပါဠိတော်မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော- ယူအပ်ယူထိုက်၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်ထိုက်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပါရမိယော- ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ- ဝေဿန္တရာမင်း၏ဘဝ၌၊ ဌိတော- တည်သော ဘုရားအလောင်းတော်သည်-

ဂါထာအနက်။ ။ “သုခံ- ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ ဒုခံ- ဆင်းရဲကိုလည်းကောင်း၊ အဝိညာယ- မသိမူ၍၊ အစေတနာ- စိတ်စေတနာမရှိသော၊ သာပိ အယံ ပထဝီ- ထိုမြေကြီးသည်သော်လည်း၊ မယံ- ငါ၏၊ ဒါနဗလာ- မငဲ့မညာ စွန့်လွှတ်ခွါသည့် ဒါနစွမ်းအားကြောင့်၊ သတ္တက္ခတ္တံ- ခုနစ်ကြိမ်ခုနစ်ခါ၊ ပကမ္မထ- ဝဲ၊ ယာ၊ ရှေ့၊ နောက်၊ ထက်၊ အောက် ခြောက်ထွေ တုန်လှုပ်လေပြီ။

ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာပထဝိကမ္မနာဒိနိ- မြေတုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ မဟာပုညာနိ- ကြီးကျယ်များမြတ်သော ကုသိုလ်တို့ကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊ အာယု- ပရိယောသာနေ- သက်တမ်း၏အဆုံး၌၊ တတော- ထိုဝေဿန္တရာမင်းဘဝမှ၊ စုတော- သေလွန်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ တုသိတာဘဝနေ- တုသိတာနတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဌာနံ- အကြောင်းအရာသည်၊ ဒုရေနိဒါနံ နာမ- ဒုရေနိဒါန်းမည်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- သိသင့်သိထိုက်၏။

ဒုရေနိဒါနကထာ- အပဒါနဟောတော်မူခြင်း၏ ဝေးသောအကြောင်းအရာနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားရပ်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ- ပြီးပြီ။

၂။ အဝိဒူရေနိဒါနကထာ

ပန- အဝိဒူရေနိဒါန်းကို ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တေ- ဘုရားအလောင်းသည်၊ တုသိတပုရေ- တုသိတနတ်ပြည်၌၊ ဝသန္တေယေဝ- စံစားနေစဉ်ပင်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ နာမ- ဘုရားပွင့်တော့မည်ဟူသော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံမည်သည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ ဟိ- ချဲ့၍ပြဦးအံ့၊ လောကသ္မိ- လောက၌၊ ကပ္ပကောလာဟလံ- ကမ္ဘာပျက်တော့မည်ဟူသော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ- ဘုရားပွင့်တော့မည်ဟူသော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံလည်းကောင်း၊ စက္ကဝတ္တိကောလာဟလံ- စကြဝတေးမင်းဖြစ်ပေါ်တော့မည်ဟူသော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တီဏိ- သုံးမျိုးကုန်သော၊ မဟန္တာနိ- ကြီးကျယ်ကုန်သော၊ ကောလာဟလာနိ- အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုကောလာဟလသုံးမျိုးတို့တွင်၊ “ဝဿသတ- သဟဿစွယေန- အနှစ်တစ်သိန်းကျော်လွန်ရာအခါ၌ (သတ္တမီအနက် တတိယာဝိဘတ်သက်)၊ ကပ္ပဋ္ဌာနံ- ကမ္ဘာပျက်ခြင်းသည်၊ (ဥဒ္ဓိယတေ ဥဋ္ဌာနံ၊ ဥ✓ဋ္ဌာ+ယု၊ ဥပဃာတေ- ကပ်၍ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးခြင်း၌၊ ကပ္ပဿ ဥဋ္ဌာနံ ကပ္ပဋ္ဌာနံ- ကမ္ဘာကို ကပ်၍ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးခြင်း၊ ကမ္ဘာပျက်စီးခြင်း)၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ လောကဗျူဟာနာမ- လောကဗျူဟာမည်ကုန်သော (တစ်လောကလုံး လှည့်လည်စုပေါင်း ကြွေးကြော်ကြသော နတ်များ)၊ ကာမာဝစရဒေဝါ- ကာမာဝစရနတ်တို့သည်၊ မုတ္တသိရာ- သျှောင်ထုံးပြေကျသော ဦးခေါင်းရှိကုန်သည်၊ ဝိကိဏ္ဏကေသာ- ဖရိဖရဲပြန့်ကျဲသော ဆံပင်ရှိကုန်သည်၊ ရဒမုခါ- ငိုသောမျက်နှာရှိကုန်သည်၊ အဿူနိ- မျက်ရည်တို့ကို၊ ဟတ္ထေဟိ- လက်တို့ဖြင့်၊ ပုဉ္ဇမာနာ- သုတ်ကုန်သည်၊ ရတ္တဝတ္ထ- နိဝတ္တာ- နီမြန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်၊ အတိဝိယ- အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဝိရူပဝေသဓာရိနော- ဖောက်ပြန်သောအသွင်ကို ဆောင်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ မနုဿပထေ- လူ့ပြည်လမ်းခရီး၌၊ ဝိစရန္တာ- လှည့်လည်ကုန်လျက်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာရောစေန္တိ- ပြောဆိုကုန်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောဆိုသနည်း)၊ “မာရိသာ- အမောင်တို့၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ဝဿသတသဟဿစွယေန- အနှစ်တစ်သိန်းလွန်ရာအခါ၌၊ ကပ္ပဋ္ဌာနံ- ကမ္ဘာပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ အယံ လောကေ- ဤကမ္ဘာလောကသည်၊ ဝိနဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့၊ မဟာသမုဒ္ဒေါပိ- မဟာ

သမုဒ္ဒရာကြီးသည်လည်း၊ သုဿိဿတိ- ခြောက်ခန်းလတ္တံ့၊ အယဉ္ဇ ပထဝီ- ဤမြေကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတရာဇာ- တောင်တို့၏မင်းဖြစ်သော၊ အယဉ္ဇ သိနေရ- ဤမြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓယိဿန္တိ- လောင်မြိုက်ကုန်လတ္တံ့၊ ဝိနဿိဿန္တိ- ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်၊ လောကဝိနာသော- ကမ္ဘာလောကပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ မာရိသာ- အမောင်တို့သည်၊ မေတ္တံ- မေတ္တာဘာဝနာကို (ကမ္မဋ္ဌာန်းကို)၊ ဘာဝေထ- ဖြစ်စေ(ပွားများ)ကြကုန်၊ မာရိသာ- အမောင်တို့၊ ကရုဏံ- ဒုက္ခိတသတ္တဝါ မြင်တွေ့ရာ၌ ကြင်နာသနား ကရုဏာတရားကိုလည်းကောင်း၊ မုဒိတံ- ချမ်းသာသူတွေ့ဝမ်းမြောက်လေ့ရှိသော မုဒိတာတရားကိုလည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခံ- ချစ်၊မုန်းမပြုလျစ်လျူရှုသည့် ဥပေက္ခာဘာဝနာတရားကိုလည်းကောင်း၊ ဘာဝေထ- ဖြစ်စေ (ပွားများ) ကြကုန်၊ မာတရံ- မိခင်ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၊ ပိတရံ- ဖခင်ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော- ကြီးသူတို့ကို ရိုသေလေးစားကုန်သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ ဣဒံ- ဤသို့ လောကဗျူဟာနတ်တို့က ကြွေးကြော်ခြင်းသည်၊ ကပ္ပကောလာဟလံ နာမ- ကပ္ပကောလာဟလမည်၏၊ “ဝဿသဟဿစွယေန ပန- နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင် ကျော်လွန်ရာအခါ၌ကား၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ- ပွင့်တော်မူလတ္တံ့”ဟူ၍၊ လောကပါလဒေဝတာ- လောကကို စောင့်ရှောက်ကုန်သော နတ်တို့သည်၊ “မာရိသာ- အမိတို့၊ အမောင်တို့၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ဝဿသဟဿစွယေန- အနှစ်တစ်ထောင်ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ပွင့်တော်မူလတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဇ္ဈေါသေန္တိယော- ကြွေးကြော်ကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဏန္တိ- လှည့်လည်ကုန်၏၊ ဣဒံ- ဤသို့၊ လောကပါလနတ်တို့က ကြွေးကြော်လှည့်လည်ခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ နာမ- ဗုဒ္ဓကောလာဟလမည်၏၊ “ဝဿသတစွယေန ပန- နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ ကျော်လွန်ရာအခါ၌ကား၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဈိဿတီတိ- ဖြစ်ပေါ်လာလတ္တံ့”ဟူ၍၊ ဒေဝတာယော- နတ်တို့သည်၊ “မာရိသာ- အမိတို့၊ အမောင်တို့၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ဝဿသတစွယေန- နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ လောကေ- လောက၌၊ ဥပ္ပဇ္ဈိဿတိ- ဖြစ်ပေါ်လာလတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဇ္ဈေါသေန္တိယော- ကြွေးကြော်ကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဏန္တိ- လှည့်လည်ကုန်၏၊ ဣဒံ- ဤသို့

နတ်များက ကြွေးကြော်လှည့်လည်ခြင်းသည်၊ စက္ကဝတ္တိကောလာဟလံ နာမ- စက္ကဝတ္တိကောလာဟလမည်၏။ တီဏိ- သုံးမျိုးကုန်သော၊ မဟန္တာနိ- ကြီးကျယ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ ကောလာဟလာနိ- ဤကောလာဟလတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

တေသု- ထိုသုံးမျိုးတို့တွင်၊ ဗုဒ္ဓကောလာဟလသဒ္ဓိ- ဘုရားပွင့်တော့မည်ဟူသော အုတ်အုတ်ကျက်အသံကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ သကလဒသသဟဿစက္ကဝါဠ- ဒေဝတာ- စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းလုံး၌ နေကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်၊ ဧကတော- တစ်ပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတွာ- စုဝေးကုန်၍၊ “အသုကော နာမသတ္တော- ထိုမည်သောသတ္တဝါသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိ၍၊ တံ- ထိုဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် ဘုရားလောင်း၏အထံသို့၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ အာယာစန္တိ- တောင်းပန်ကြကုန်၏၊ အာယာစမာနာစ- လာရောက်တောင်းပန်လျှောက်ထားကုန်သော်လည်း၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တေသု- နတ်သက်ကြွေမည့် ရှေ့ပြေးအတိတ်နိမိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု- ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ အာယာစန္တိ- လာရောက်တောင်းပန်လျှောက်ထားကုန်၏၊ တဒါ ပန- ထိုအခါ၌ကား၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာ- ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဧကေကစက္ကဝါဠေ- စကြဝဠာတစ်ခုတစ်ခု၌ (တစ်ခုတစ်ခုသော စကြဝဠာ၌)၊ စာတုမဟာရာဇသက္ကသုယာမ- သန္တုသိတသုနိမ္မိတဝသဝတ္တိမဟာဗြဟ္မေဟိ- စာတုမဟာရာဇနတ်မင်းကြီးလေးဦး၊ သိကြားမင်း၊ သုယာမနတ်မင်း၊ သန္တုသိတနတ်မင်း၊ သုနိမ္မိတနတ်မင်း၊ ဝသဝတနတ်မင်း၊ မဟာဗြဟ္မာကြီးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဧကစက္ကဝါဠေ- စကြဝဠာတစ်ခု၌၊ သန္နိပတိတွာ- စုဝေးကြကုန်၍၊ တုသိတာဘဝနေ- တုသိတာနတ်ပြည်၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်ကုန်၍၊ “မာရိသ- အမောင်နတ်သား၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမိယော- ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရေန္တေဟိ- ဖြည့်ကျင့်ကုန်သော၊ တုမှေဟိ- သင်တို့သည်၊ သက္ကသမ္ပတ္တိ- သိကြားမင်းစည်းစိမ်ကို၊ ပတ္ထေန္တေဟိ- တောင့်တကုန်လျက်၊ န ပူရိတာ- ဖြည့်ကျင့်အပ်သည်မဟုတ်ကုန်၊ မာရဗြဟ္မစက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိ- မာရနတ်မင်းစည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာမင်းစည်းစိမ်၊ စကြဝတေးမင်းစည်းစိမ်ကို၊ ပတ္ထေန္တေဟိ- တောင့်တကုန်လျက်၊ န ပူရိတာ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ခဲ့သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ လောကနိတ္ထရဏတ္တာယ- သတ္တလောကကို သံသရာမှ ထုတ်ဆောင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပတ္ထေန္တေဟိ- တောင့်တကုန်သော သင်ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်၊ ပူရိတာ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်ပြီ၊ မာရိသ- အို အမောင်၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဝေါ-

သင်တို့၏၊ ဗုဒ္ဓတ္တာယ - ဘုရားအဖြစ်အကျိုးငှာ (ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ)၊ သော - ထိုအချိန်အခါသည်၊ ကာလော - သင့်လျော်သော အချိန်ကျရောက်ပါပြီ၊ မာရိသ - အမောင်၊ ဗုဒ္ဓတ္တာယ - ဘုရားအဖြစ်အကျိုးငှာ၊ သမယော - အချိန်တန်ပါပြီ။” ဣတိ - ဤသို့၊ ယာစီသု - တောင်းပန်လျှောက်ထားကုန်ပြီ။

အထ - တောင်းပန်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော - ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဒေဝတာနံ - နတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊ ပဋိညံ - ဝန်ခံမှုကို၊ အဒတွာဝ - မပေးမူ၍သာလျှင်၊ ကာလဒီပဒေသကုလဇနေတ္တိအာယုပရိစ္ဆေဒဝသေန - ဘုရားပွင့်ရမည့်အချိန်၊ ဘုရားပွင့်ရမည့်ကျွန်း၊ ဘုရားပွင့်ရမည့်အရပ်၊ ဘုရားပွင့်ရမည့်အမျိုး၊ ဘုရား၏မယ်တော်အသက်အပိုင်းအခြားတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စဝိလောကနံ နာမ - ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးမည်သည်ကို၊ ဝိလောကေသိ - ကြည့်ရှုတော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထိုကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့တွင်၊ “ကာလော နုခေါ - ဘုရားပွင့်ရန် အချိန်ကျပြီလော၊ အကာလော နုခေါ - ဘုရားပွင့်ရန် အချိန်မကျရောက်သေးဘူးလော”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ၊ ကာလံ - အချိန်အခါကို၊ ဝိလောကေသိ - ကြည့်ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုစကားရပ်၌၊ ဝဿ - သတသဟဿတော - လူတို့၏သက်တမ်းအနှစ်တစ်သိန်းမှ၊ ဥဒ္ဓံ - အထက်၌၊ ဝမိတ - အာယုကာလော - တိုးပွားသော သက်တမ်းရှိရာအခါသည်၊ ကာလော နာမ - ဘုရားပွင့်ရမည့်အချိန်အခါမည်သည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်နိုင်၊ ကဿာ - အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ ယဿာ - အကြင်ကြောင့်၊ တဒါ - အနှစ်တစ်သိန်းတမ်းထက် အသက်ရှည်ရာထိုအခါ၌၊ သတ္တာနံ - သတ္တဝါတို့၏၊ ဇာတိဇရာမရဏာနိ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းတို့သည်၊ န ပညာယန္တိ - မထင်ရှားကုန်၊ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဓမ္မဒေသနာစ - တရားဒေသနာတော်သည်လည်း၊ တိလက္ခဏမုတ္တာနာမ - အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူသော လက္ခဏာရေးသုံးပါးမှ လွတ်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ “အနိစ္စံ - မမြဲ၊ ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ - အစိုးမရ”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ကထေန္တာနံ - ဟောတော်မူကုန်သော၊ တေသံ - ထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ (ဓမ္မံ - တရားတော်ကို)၊ “ကိံ နာမ - အဘယ်မည်သော၊ ဧတံ - ဤတရားကို၊ ကထေန္တိ - ဟောတော်မူကုန်သနည်း၊” ဣတိ - ဤသို့တွေးကုန်၍၊ သောတဗ္ဗံ - နာယူထိုက်၏ဟူ၍၊ နေဝ မညန္တိ - မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ - ယုံကြည်ထိုက်၏ဟူ၍၊ န မညန္တိ - မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ တတော - ထိုသို့မမှတ်ထင်ကြကုန်သောကြောင့်၊ အဘိသမယော - သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ တသ္မိံ - ထိုသစ္စာလေးပါးကိုထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းသည်၊ အသတိ - မရှိလတ်သော်၊ သာသနံ - ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမသာသနာတော်သည်၊

အနိယျာနိကံ- ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သည်။ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တဿ- ထို့ကြောင့်၊ သော- လူတို့သက်တမ်း တစ်သိန်းတမ်းထက် ကျော်လွန်သော သက်တမ်းကာလသည်။ အကာလော- ဘုရားပွင့်ရာအချိန်အခါ မဟုတ်ပေ။ ဝဿ- သတတော- အနှစ်တစ်ရာအောက်၊ ဦးနုအာယုကာလောပိ- ယုတ်လျော့သော သက်တမ်းရှိသော အချိန်ကာလသည်လည်း၊ ကာလော နာမ- ဘုရားဖြစ်ရာ အချိန်ကာလ မည်သည်။ န ဟောတိ- မဖြစ်နိုင်၊ ကဿ- အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ ယဿ- အကြင်ကြောင့်၊ တဒါ- သက်တမ်းတစ်ရာအောက် ယုတ်လျော့သော အသက်ရှိရာ ထိုအခါ၌၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ ဥဿန္တကိလေသာ- ထူထည်းများပြားသော ကိလေသာတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥဿန္တကိလေသာနံ- ထူထည်းများပြားသော ကိလေသာရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့အား၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်သော၊ သြဝါဒေါ စ- အဆုံး အမတော်သည်လည်း၊ သြဝါဒဋ္ဌာနေ- အဆုံးအမအရာ၌၊ န တိဋ္ဌတိ- မတည်နိုင်၊ ဥဒကေ- ရေ၌၊ ဒဏ္ဍရာဇိဝိယ- ဒုတ်ချောင်းဖြင့်ရေးသော အရေးအကြောင်းသည်၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ ဝိဂစ္ဆတိ ဝိယ- ကင်းပျောက်ရဘိသကဲ့သို့တည်း၊ တဿ- ထို့ကြောင့်၊ သောပိ- တစ်ရာတမ်းအောက် သက်တမ်းရောက်ရာ ထိုအခါသည်လည်း၊ အကာလော- ဘုရားဖြစ်ရာ အခါမဟုတ်ပေ၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ ဝဿသတ- သဟဿတော- လူတို့သက်တမ်း အနှစ်တစ်သိန်းတမ်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ဖြစ်သော၊ အာယုကာလော- သက်တမ်းကာလသည်လည်းကောင်း၊ ဝဿ- သတတော- လူတို့သက်တမ်း အနှစ်တစ်ရာတမ်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်ဖြစ်သော၊ အာယုကာလော- သက်တမ်းကာလသည်လည်းကောင်း၊ ကာလော နာမ- ဘုရားပွင့်ရာ အခါကာလမည်၏၊ တဒါ စ- ဘုရားအလောင်းတော်ကြည့်ရာ ထိုအခါ ကာလ၌လည်း၊ ဝဿသတာယုကာလော- လူတို့၏သက်တမ်း အနှစ်တစ်ရာတမ်းကာလ တည်း၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ “နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗ- ကာလော- ဘုရားပွင့်ထိုက်ရာ အချိန်ကာလတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ကာလံ- အချိန် အခါကာလကို၊ ပဿိ- သိမြင်လေပြီ။

တတော- ထိုနောက်၊ ဒီပံ- ကျွန်းကို၊ ဝိလောကေန္တော- ကြည့်တော်မူလတ်သော်၊ သပရိဝါရေ- အခြံအရံကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော ဒီပေ- ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ကို၊ သြလောကေတွာ- ကြည့်တော်မူ၍၊ “တီသု ဒီပေသု- အရှေ့ကျွန်း၊ အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်းဟူကုန်သော ကျွန်းကြီးသုံးကျွန်းတို့၌၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ပွင့်တော်မမူကြကုန်၊ ဓမ္မဒီပေယေဝ-

ဓမ္မဒိပံတောင်ကျွန်း၌သာလျှင်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ပွင့်တော်မူကြကုန်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊
ဒီပံ- ဘုရားပွင့်မည့်ကျွန်းကို၊ ပဿိ- သိမြင်ပြီ။

တတော- ထိုနောက်၊ “ဓမ္မဒိပေါနာမ- ဓမ္မဒိပံကျွန်းမည်သည်၊ မဟာ-
ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှ၏၊ ဒသယောဇနသဟဿပရိမာဏော- ယူဇနာတစ်သောင်း
အတိုင်းအတာပမာဏရှိ၏၊ ကတရသ္မိ- အဘယ်မည်သော၊ ပဒေသေ- အရပ်၌၊
ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ နုခေါ- ပွင့်တော်မူ(ဖြစ်တော်မူ)ကုန်သနည်း၊”
ဣတိ- ဤသို့၊ ဩကာသံ- ဘုရားပွင့်ရမည့်အရပ်ကို၊ ဝိလောကန္တော- ကြည့်ရှုတော်
မူလတ်သော်၊ မဇ္ဈိမဒေသံ- မဇ္ဈိမဒေသအရပ်ကို၊ ပဿိ- တွေ့မြင်ပြီ၊ မဇ္ဈိမဒေသော
နာမ- မဇ္ဈိမဒေသအရပ်မည်သည်၊ ပုရတ္ထိမာယ- အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ- အရပ်
မျက်နှာအဖို့၌၊ ဂဇီလံနာမ- ဂဇီလမည်သော၊ နိဂမော- နိဂုံးသည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊
တဿ- ထိုဂဇီလနိဂုံး၏၊ ပရေန- အရှေ့အရပ် အပြင်ဘက်၌၊ မဟာသာလာ-
အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သည်၊ (သန္တိ- ရှိကုန်၏)၊ တတော- ထိုအင်ကြင်းပင်ကြီးတို့မှ၊
ပရာ- အပြင်ဘက်တို့သည်၊ ပစ္စန္တိမာ- ပစ္စန္တရစ်ဖြစ်ကုန်သော (အစွန်အဖျား အနား
ကျကုန်သော)၊ ဇေပဒါ- ဇေပဒ်တို့တည်း၊ ဩရတော- ဤမှာဘက်၌ (ဇေပဒ်တို့၏
အတွင်းဘက်ပိုင်းသည်)၊ မဇ္ဈေ- အလယ်တည်း (မဇ္ဈိမဒေသတည်း)၊ ပုရတ္ထိမဒက္ခိ-
ဏာယ- အရှေ့တောင်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ- အရပ်မျက်နှာအဖို့၌၊ သလ္လဝတီနာမ-
သလ္လဝတီမည်သော၊ နဒီ- မြစ်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တတော- ထိုမြစ်မှ၊ ပရာ-
အပြင်ဘက်တို့သည်၊ ပစ္စန္တိမာ- ပစ္စန္တရစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇေပဒါ- ဇေပဒ်တို့တည်း၊
ဩရတော- ဤမှာဘက်၌၊ မဇ္ဈေ- အလယ်တည်း၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ- တောင်
အရပ်မျက်နှာ၌၊ သေတကဏ္ဍိကံ နာမ- သေတကဏ္ဍိကမည်သော၊ နိဂမော- နိဂုံးသည်၊
(အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တတော- ထိုသေတကဏ္ဍိကနိဂုံးရွာကြီးမှ၊ ပရာ- အပြင်ဘက်တို့သည်၊
ပစ္စန္တိမာ- ပစ္စန္တရစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇေပဒါ- ဇေပဒ်တို့တည်း၊ ဩရတော- ဤမှာဘက်
၌(အတွင်းပိုင်းသည်)၊ မဇ္ဈေ- အလယ်တည်း(မဇ္ဈိမဒေသတည်း)၊ ပစ္စိမာယ- အနောက်
ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ- အရပ်မျက်နှာ၌၊ တူဏံ နာမ- တူဏမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂါမော-
ပုဏ္ဏားရွာသည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တတော- ထိုတူဏပုဏ္ဏားရွာမှ၊ ပရာ- အပြင်ဘက်
တို့သည်၊ ပစ္စန္တိမာ- ပစ္စန္တရစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇေပဒါ- ဇေပဒ်တို့တည်း၊ ဩရတော-
ဤမှာဘက်၌ (အတွင်းပိုင်းသည်)၊ မဇ္ဈေ- အလယ်တည်း (မဇ္ဈိမဒေသတည်း)၊
ဥတ္တရာယ- မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ- အရပ်မျက်နှာ၌၊ ဥသီရဇ္ဇဇော နာမ- ဥသီရဇ္ဇဇေ
မည်သော၊ ပဗ္ဗတော- တောင်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တတော- ဥသီရဇ္ဇဇေတောင်မှ၊

ပရာ- အပြင်ဘက်တို့သည်။ ပစ္စန္တိမာ- ပစ္စန္တရစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနပဒါ- ဇနပုဒ်တို့ တည်း၊ ဩရတော- ဤမှာဘက်၌ (အတွင်းပိုင်းသည်)၊ မဇ္ဈေ- အလယ်တည်း (မဇ္ဈိမဒေသတည်း)၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝိနယေ- ဝိနည်းပိဋကတော်၌၊ ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပဒေသော- အရပ်တည်း၊ သော- ထိုမဇ္ဈိမဒေသအရပ်သည်၊ အာယာမတော- အလျားအားဖြင့်၊ တီဏိ ယောဇနသတာနိ- ယူဇနာသုံးရာတို့တည်း၊ ဝိတ္တာရတော- အနံအားဖြင့်၊ အမတေယျာနိ- အခွဲအားဖြင့် ယူဇနာသုံးရာတို့တည်း၊ (ယူဇနာ နှစ်ရာငါးဆယ်တို့တည်း)၊ ပရိက္ခေပတော- အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့်၊ နဝ- ယောဇနသတာနိ- ယူဇနာ ကိုးရာတို့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတသ္မိံ ပဒေသေ- ဤဆိုအပ်ပြအပ်ခဲ့သော မဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂသာဝက- အဂ္ဂသာဝကတို့သည် လည်းကောင်း၊ အသီတိမဟာသာဝက- ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့သည်လည်း ကောင်း၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာနော- စကြဝတေးမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ စ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟေသက္ခာ- ကြီးမားသော ဘုန်းတန်ခိုးရှိကုန်သော၊ (ဘုန်တန်ခိုးကြီးသူဟု ဆိုအပ်ကုန်သော)၊ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိမဟာသာလာ- မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သုဌေးသူကြွယ်မျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဧတ္ထ- ဤမဇ္ဈိမဒေသအရပ်၌၊ ကပိလဝတ္ထုနာမ- ကပိလဝတ္ထုမည် သော၊ ဣဒံ နဂရံ- ဤမြို့တော်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏) တတ္ထ- ထိုကပိလဝတ္ထုမြို့တော်၌၊ မယာ- ငါသည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ နိဗ္ဗံ- ဆုံးဖြတ် ချက်ချခြင်းသို့၊ အဂမာသိ- ရောက်ပြီ။

တတော- ထိုနောက်၊ ကုလံ- အမျိုးအနွယ်ကို၊ ဝိလောကေန္တော- ကြည့်ရှု တော်မူလတ်သော်၊ “ဗုဒ္ဓါ နာမ- ဘုရားရှင်တို့မည်သည်၊ ဝေဿကုလေ ဝါ- သူကြွယ် မျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓကုလေ ဝါ- သူဆင်းရဲမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ဖြစ်တော်မမူကြကုန်၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ လောကသမ္မတေ- လူ အပေါင်းသည် အထွဋ်အမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ ခတ္တိယကုလေ ဝါ- မင်းမျိုးသော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဝါ- ပုဏ္ဏားမျိုးသော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွိသုယေဝ- နှစ်မျိုးနှစ်စားသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုလေသု- အမျိုး တို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣဒါနိ စ- ယခုအခါ၌လည်းကောင်း၊ ခတ္တိယကုလံ- မင်းမျိုးကို၊ လောကသမ္မတံ- လူအပေါင်းသည် အထွဋ်အမြတ်ဟု သမုတ်အပ်၏၊ တတ္ထ- ထိုမင်းမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ- ဖြစ်တော့အံ့၊ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ- သုဒ္ဓေါဒနမည်သော၊

ရာဇာ- မင်းသည်။ မေ- ငါ၏။ ပိတာ- ဖခမည်းတော်သည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့။ ကုလံ- အမျိုးကို။ ပဿိ- သိမြင်ပြီ။

တတော- ထို့နောက်။ မာတရံ- မိခင်ကို။ ဝိလောကေန္တော- ကြည့်ရှုတော်မူလတ်သော်။ “ဗုဒ္ဓမာတာ နာမ- ဘုရားမယ်တော်မည်သည်။ လောလာ- လျှပ်ပေါ်လော်လီသူမသည်။ သုရာဓုတ္တာ- သေသောက်ကြူးသူမသည်။ န ဟောတိ- မဖြစ်ရ၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား။ ကပ္ပသတသဟဿံ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး၊ ပူရိတ- ပါရမီ- ဖြည့်ကျင့်အပ်သော ပါရမီရှိသူမသည်။ ဇာတိတော- မွေးဖွားရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အဇဏ္ဏပဉ္စသီလယေဝ- ငါးပါးသီလမကျိုးမပျက်သော သူမသည်။ ဟောတိ- ဖြစ်ရ၏။ မဟာမာယာ နာမ- မဟာမာယာမည်သော၊ အယဉ္ဇ ဒေဝီ- ဤမိဖုရားသည်လည်း၊ ဧဒိသီ- ငါးပါးသီလမကျိုးပျက် ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သောသဘောရှိ၏။ အယံ- ဤမဟာမာယာဒေဝီသည်။ မေ- ငါ၏။ မာတာ- မိခင်သည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ အဿာ- ထိုမဟာမာယာမိဖုရား၏။ အာယု ပန- အသက်အကြွင်းအကျန်သည်ကား။ ကိတ္တကံ- အဘယ်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသနည်း။ ဣတိ- ဤသို့။ ကြည့်ရှုတော်မူလတ်သော်။ ဒသန္တံ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ မာသာနံ- လတို့၏။ ဥပရိ- အထက်၌၊ သတ္တ- ခုနစ်ခုကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ- ရက်တို့တည်း။” ဣတိ- ဤသို့။ ပဿိ- သိမြင်ပြီ။

ဣတိ- ဤသို့။ ဣမံ ပဉ္စမဟာဝိလောကနံ- ဤကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးကို။ ဝိလောကေတွာ- ကြည့်ရှုပြီး၍။ “မာရိသာ- အမောင်တို့၊ မေ- ငါ၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ- ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ကာလော- အချိန်တန်ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့။ ဒေဝတာနံ- နတ်တို့အား။ သင်္ဂဟံ- သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက်မှုကို။ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ပဋိညံ- ဝန်ခံမှုကို။ ဒတွာ- ပေး၍။ “တုမေ- သင်တို့သည်၊ ဂစ္ဆထ- သွားကြကုန်။” ဣတိ- ဤသို့။ တာ ဒေဝတာ- ထိုတောင်းပန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ- စေလွှတ်၍၊ တုသိတဒေဝတာဟိ- တုသိတနတ်တို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ-

၁။ လောလာ= လောလတိတိ လောလာ။ ✓လောလ+အ+အာ။ ဥမ္မာဒေ- ရူးသွပ်ခြင်း၌။ လျှပ်ပေါ်လော်လီ မတည်ကြည်သူမ။ ✓လုလဓာတ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

၂။ သုရာဓုတ္တာ= ဓုပ္ပတိတိ ဓုတ္တာ။ ✓ဓုပ္ပိ+ တ+ အာ။ ဟိသာယံ- ညှဉ်းဆဲခြင်း၌။ ဘုဇာဒိနမန္တော နော ဒွိစ-သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်ချေ၊ ဒွေဘော်ပြု၊ (တနည်း) ဝေတိတိ ဓုတ္တာ။ ✓ဓူ+တ+အာ၊ သဗ္ဗကီဠာဒိပသုတေ၊ ကစားနည်းအားလုံးတို့၌ အားထုတ်ခြင်း၌။ သုရာယံ ဓုတ္တာ သုရာဓုတ္တာ။

ဖြစ်၍)၊ တုသိတပုရေ- တုသိတာနတ်ပြည်၌၊ နန္ဒနဝနံ- နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ ဟိ- မှန်၏၊ သဗ္ဗဒေဝလောကေသု- အလုံးစုံသော နတ်ပြည်တို့၌၊ နန္ဒနဝနံ- နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သည်၊ အတ္ထိယေဝ- ရှိသည်သာတည်း၊ တတ္ထ- တိုတုသိတာနတ်ပြည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌၊ နံ- ထိုဘုရားလောင်းနတ်သားကို၊ ဒေဝတာ- တုသိတာနတ်တို့သည်၊ “ဣတော- ဤတုသိတာနတ်ပြည်မှ၊ စုတော- စုတေသော၊ (တွံ- သင်နတ်သားသည်)၊ သုဂတိ- ကောင်းသော လူ့ဘုံဘဝသို့၊ ဂစ္ဆ- သွားပါလော့၊ ဣတော- ဤတုသိတာနတ် ပြည်မှ၊ စုတော- စုတေသော သင်နတ်သားသည်၊ သုဂတိ- ကောင်းသောလူ့ဘုံဘဝ သို့၊ ဂစ္ဆ- သွားပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ကတကုသလကမ္မောကာသံ- ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံ အကျိုးပေးခွင့်ကို၊ သာရယမာနာ- အမှတ်ရစေ ကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ- လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ သော- ထိုဘုရားလောင်းကို (ပရိဝုတော ၌ ဝုတ္တကံစပ်)၊ (တနည်း) သော- ထိုဘုရားလောင်းသည် (ဝိစရန္တောယေဝ-၌ လက္ခဏဝန္တ ဝုတ္တကတ္တားစပ်)၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ကုသလံ- ကုသိုလ်ကို၊ သာရယမာနာဟိ- အမှတ်ရစေအပ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- တုသိတာနတ်တို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံ အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တတ္ထ- ထိုတုသိတာနတ်ပြည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ထဲ၌၊ ဝိစရန္တောယေဝ- လှည့်လည်နေစဉ်ပင်လျှင်၊ စဝိတွာ- စုတေ(သေလွန်)၍၊ မဟာ- မာယာယ- မဟာမာယာမည်သော၊ ဒေဝိယာ- မိဖုရား၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိ- ဝမ်းကြာတိုက်၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ။

တဿ- ထိုပဋိသန္ဓေယူမှုကို၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ- သိသာထင်ရှားအောင် ပြခြင်း ငှာ၊ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ- ဤအစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောစကားရပ်ကို၊ (ဒဿိတာ- ပြ ဆိုအပ်ပြီ)၊ တဒါ- ဘုရားအလောင်းတော် ပဋိသန္ဓေယူရာအခါ၌၊ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ- ကပိလဝတ္ထုမြို့တော်၌၊ အာသာဠီနက္ခတ္တံ- အာသာဠီနက္ခတ်ပွဲလမ်းသဘင်ကို၊ သဃုံဌံ- ကြွေးကြော်အပ်သည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတဲ့၊ မဟာဇနော- လူများအပေါင်းသည်၊ နက္ခတ္တံ- အာသာဠီနက္ခတ်ပွဲလမ်းသဘင်ကို၊ ကီဠတိ- မြူးတူးပျော်ပါး ကစား၏၊ မဟာမာယာပိ- မဟာမာယာမည်သော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ ပုဏ္ဏမာယ- ဝါဆို လပြည့်နေ့၏၊ ပုရေ- ရှေ့၌၊ (တနည်း) ပုရေပုဏ္ဏမာယ- ဝါဆိုလမပြည့်မီ၊ သတ္တမ- ဒိဝသတော- ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှ (ဝါဆိုလဆန်းခုနစ်ရက်နေ့မှ)၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဝိဂတသုရာပါနံ- သေရည်အရက်သောက်စားမှုမှ ကင်းသော၊ မာလာဂန္ဓဝိဘူတိသမ္ပန္နံ- ပန်း၊ နံသာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ နက္ခတ္တကီဠံ- နက္ခတ်ပွဲလမ်း သဘင် မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကို၊ အနုဘဝမာနာ- ခံစားလျက်၊ သတ္တမေ

ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက် ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစောကသာလျှင်၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဂန္ဓောဒကေန- နံ့သာရေဖြင့်၊ နှာယိတွာ- ရေချိုး၍၊ စတ္တာရိ သတ- သဟဿာနိ- ငွေလေးသိန်းတို့ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ- စွန့်လွှတ်လှူဒါန်း၍၊ မဟာဒါန- ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဝရဘောဇန- ကောင်းမြတ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ- စား၍၊ ဥပေါသထင်္ဂါနိ- ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာယ- ဆောက်တည်၍၊ အလင်္ကာတပဋိယတ္တံ- အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ် ပြင်ဆင်ထားအပ်သော၊ သီရိဂဗ္ဘံ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ သီရိသယနေ- ကျက်သရေရှိသော အိပ်ယာထက်၌၊ နိပန္နာ- လဲလျောင်းလျက်၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကမမာနာ- သက်ရောက်လတ်သော်၊ ဣမံ သုပိနံ- ဤအိပ်မက်ကို၊ အဒ္ဓသ- မြင်တွေ့ရပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ မြင်တွေ့ သနည်း)၊ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော- နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ သယနေနေဝ- အိပ်ယာနှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ နံ- ထိုမဟာမာယာဒေဝီမိဖုရား ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ- မ၊ချီ၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာတောင်သို့၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ သဋ္ဌိယောဇနိကေ- ယူနောခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ မနောသိလာတလေ- ဆေးဒါန်းမြင်း သီလာကျောက်ဖျာအပြင်၌၊ သတ္တယောဇနိကဿ- ခုနစ်ယူနောရှိသော၊ မဟာသာလ- ရုက္ခဿ- အင်ကြင်းပင်ကြီး၏၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်အရပ်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်၌၊ အဋ္ဌံသု ကိရ- တည်ကုန်သတဲ့၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နေသံ- ထိုနတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့၏၊ ဒေဝိယော- နတ်မိဖုရား တို့သည်၊ အာဂန္ဓာ- လာကုန်၍၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကို၊ အနောတတ္တဒဟံ- အနောတတ္တအိုင် သို့၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မနုဿမလဟရဏတ္ထံ- လူအညစ်အကြေးတို့ကို ဖယ်ရှား သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ နှာပေတွာ- ရေချိုးစေ၍၊ ဒိဗ္ဗဝတ္ထံ- နတ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကို၊ နိဝါသာပေတွာ- ဝတ်စေ၍၊ ဂန္ဓေဟိ- နံ့သာတို့ဖြင့်၊ ဝိလိမ္မာပေတွာ- ကိုယ်ကို လိမ်း စေ၍၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖာနိ- နတ်ပန်းတို့ကို၊ ပိဋန္တာပေတွာ- ပန်ဆင်စေ၍၊ တတော- ထိုပန်ဆင် ပြင်ဆင်ရာ အရပ်မှ၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေး၌၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ ရဇတပဗ္ဗတော- ငွေတောင်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တဿ- ထိုငွေတောင်၏၊ အန္တော- အတွင်း၌၊ ကနကဝိမာနံ- ရွှေဗိမာန်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တတ္ထ- ထိုရွှေဗိမာန်၌၊ ပါစီနသီသကံ- အရှေ့ဘက်၌ ခေါင်းထားအပ်သော၊ ဒိဗ္ဗသယနံ- နတ်အိပ်ယာကုတင်ကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းစေ၍၊ နိပဇ္ဇာပေသု- အိပ်စေကုန်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရား

လောင်းသည်။ သေတဝရဝါရဏော- ဆင်ဖြူမြတ်သည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ တတော-
ထိုငွေတောင်မှ၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေး၌၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော-
ရွှေတောင်သည်။ အတ္တိ- ရှိ၏၊ တတ္ထ- ရွှေတောင်၌၊ ဝိစရိတွာ- လှည့်လည်၍၊
တတော- ထိုရွှေတောင်မှ၊ ဩရယု- သက်ဆင်း၍၊ ရဇတပဗ္ဗတံ- ငွေတောင်သို့၊
အဘိရဟိတွာ- တက်ရောက်၍၊ ဥတ္တရဒိသတော- မြောက်အရပ်မှ၊ အာဂမ္မ- လာ
ရောက်၍၊ ရဇတဒါမဝဏ္ဏာယ- ငွေပန်းဆိုင်းအဆင်းရှိသော၊ သောဏ္ဏာယ- နှာ
မောင်းဖြင့်၊ သေတပဒုမံ- ဖြူဖွေးသော ပဒုမ္မာကြာပန်းကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊
ကောဉ္ဇနာဒံ- ကြိုးကြာသံကို၊ နဒိတွာ- ကျူးရင့်၍၊ ကနကဝိမာနံ- ရွှေဗိမာန်သို့၊
ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ မာတုသယနံ- မိခင်၏အိပ်ရာကို၊ တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်၊ ပဒက္ခိဏံ-
လက်ယာရစ်လည်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒက္ခိဏပသံ- လက်ယာနံပါးကို၊
ဖာလေတွာ- ခွဲ၍၊ ကုတ္တိ- ဝမ်းကြာတိုက်သို့၊ ပဝိဋ္ဌသဒိသော- ဝင်သည်နှင့်တူသည်၊
အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ အိမ်မက်မြင်မက်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥတ္တရာသာဠ-
နက္ခတ္တေန- ဥတ္တရာသာဠနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏိ- ယူပြီ။

ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ့၌၊ ပဗုဒ္ဓါ- နိုးလာသော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ တံ
သုပိနံ- ထိုအိမ်မက်ကို၊ ရညော- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်
ထားပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ စတုသဋ္ဌိမတ္တေ- ခြောက်ဆယ့်လေးယောက်
အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏပါမောက္ခေ- ဗေဒင်နက္ခတ် တဘက်ကမ်းတတ်၍
ပါမောက္ခဂိုဏ်းဝင်ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ ဂေါမယဟရိတူပ-
လိတ္တာယ^၁- နွားချေးအစိုတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော၊ လာဇာဒီဟိ- ပေါက်ပေါက်စသည်
တို့ဖြင့်၊ ကတမင်္ဂလသက္ကာရာယ- မင်္ဂလာမှု၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော၊ ဘူမိယာ-
မြေပေါ်၌၊ မဟာရဟာနိ- မြတ်သောသူတို့အားသာ ထိုက်တန်ကုန်သော၊ အာသနာနိ-
နေရာတို့ကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းစေ၍၊ တတ္ထ- ထိုမြတ်သောသူတို့အားသာ ထိုက်
ကုန်သော နေရာတို့၌၊ နိသိန္နာနံ- ထိုင်နေကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ- ပုဏ္ဏားတို့၏
(အတွက်)၊ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတဿ^၂- ထောပတ်၊ ပျား၊ သကာတို့ဖြင့် ကောင်း

၁။ ဂေါမယဟရိတူပလိတ္တာယ= ဂေါတော နိဗ္ဗတ္တံ ဂေါမယံ၊ နွားမှ ဖြစ်သောကျင်ကြီး။
ဟရိတံ ဂေါမယံ ဂေါမယဟရိတံ၊ စိုသောနွားချေး၊ ဥပလိပ္ပတိတိ ဥပလိတ္တာ၊ ဥပ✓လိပ+
တ+အာ။ ဥပဒေဟေ- ပွားအောင်ပြုခြင်း၊ လိမ်းကျံခြင်း၌။ ဂေါမယဟရိတေဟိ ဥပလိတ္တာ
ဂေါမယဟရိတူပလိတ္တာ(ဘူမိ)၊ တာယ ဂေါမယဟရိတူပလိတ္တာယ။

၂။ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတဿ= အဘိသင်္ခရိယတေတိ အဘိသင်္ခတော၊ အဘိ၊ သံ✓ကရ+

စွာ ပြုပြင်စီမံထားသော၊ ဝရပါယာသဿ- မြတ်သောနို့ဃနာဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏရဇတ-
 ပါတိယော- ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်တို့ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ သုဝဏ္ဏရဇတပါတိဟိယေဝ-
 ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိကုဇ္ဈိတွာ- ဖုံးအုပ်၍၊ အဒါသိ- ပေးပြီ၊ အညေဟိ
 စ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝိဒါနာဒီဟိ- မဖွပ်မလျှော်ရ
 သောအဝတ် (အဝတ်သစ်)ကို ပေးလှူခြင်း၊ အကြောင်အကြားနွားမများပေးလှူခြင်း
 စသည်တို့ဖြင့်၊ တေ- ထိုပါမောက္ခဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားဆရာကြီး ခြောက်ဆယ့်လေး
 ယောက်တို့ကို၊ သန္တပေသိ- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ သဗ္ဗကာမေဟိ-
 လိုအပ်ရာရာ အလုံးစုံတို့ဖြင့်၊ သန္တပ္ပိတာနံ- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေ အပ်ပြီးကုန်သော၊
 နေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ- ထိုခြောက်ဆယ့်လေးယောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့အား၊ သုပိနံ-
 အိပ်မက်ကို၊ အာရောစာပေတွာ- ပြောကြားစေ၍၊ “ကိ- အဘယ်သို့၊ ဘဝိဿတိ-
 ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ ဗြာဟ္မဏာ- ပုဏ္ဏားတို့သည်၊
 အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်သနည်း)၊ “မဟာရာဇ-
 မင်းမြတ်၊ မာ စိန္တယိ- မစိုးရိမ်ပါနှင့်၊ တေ- သင်မင်းမြတ်၏၊ ဒေဝိယာ- မိဖုရား၏၊
 ကုစ္ဆိမိ- ဝမ်းကြာတိုက်၌၊ ဂဗ္ဘော- ကိုယ်ဝန်သူငယ်သည်၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်ပြီ၊
 သော စ ခေါ- ထိုကိုယ်ဝန်သူငယ်သည်လည်း၊ ပုရိသဂဗ္ဘော- ယောက်ျားဖြစ်သော
 ကိုယ်ဝန်သူငယ်တည်း၊ ဣတ္ထိဂဗ္ဘော- မိန်းကလေးဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်သူငယ်သည်၊
 န- မဟုတ်၊ တေ- သင်မင်းကြီးမှာ၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့

တ၊ ကရဏေ-ပြုခြင်းအနက်၌။ သပ္ပိစ မဓုစ သက္ခရာစ သပ္ပိမဓုသက္ခရာ၊ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဟိ
 အဘိသင်္ခတော သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတော၊ တဿ သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတဿ။

၃။ ဝရပါယာသဿ= ဤပုဒ်ကို ‘ဖြင့်’ဟု အနက်ပေးထား၏။ “ပရိပုဏ္ဏ၊ သမ္ပုဏ္ဏနှင့်၊
 ပူရ တူပြီ၊ ယှဉ်စပ်မှီ၊ ဆဋ္ဌိကရိုဏ်းသာ”ဟူသော ရှေးဆရာတို့၏အဆိုနှင့်အညီ ဤနေရာ၌
 ပူရေတွာ-၌ ပူရဓာတ်နှင့် ယှဉ်စပ်နေသောကြောင့် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည် ကရိုဏ်းအနက်၌
 သက်ရလေသည်။

၄။ အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝိဒါနာဒီဟိ= ဟညတိ ယံ ဝတ္ထံ ပါသာဏာဒီဟိတိ ဟတံ၊
 ကျောက်တုံးစသည်တို့ဖြင့် ထုရိုက်ဖွပ်လျှော်ထားအပ်သော အဝတ်။ န ဟတံ အဟတံ၊
 မဖွပ်မလျှော်အပ်သော အဝတ်၊ အဟတံ ဝတ္ထံ အဟတဝတ္ထံ၊ ကပိလာ ဂါဝိ ကပိလဂါဝိ၊
 ကြောင်ကြားသောနွားမ၊ အဟတဝတ္ထံ စ ကပိလဂါဝိယော စ အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝိယော၊
 ဒါနာနိ စ တာနိ အာဒိနိ စာတိ ဒါနာဒိနိ၊ အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝိနိ ဒါနာဒိနိ အဟတဝတ္ထ-
 ကပိလဂါဝိဒါနာဒိနိ၊ တေဟိ။

(သင်မင်းကြီးမှာ သားရလတ္တံ့)။ သော စ - ထိုသားတော်သည်လည်း၊ အဂါရံ - အိမ်၌ (သတ္တမီအနက် ဒုတိယာဝိဘတ်)။ သစေ အဇ္ဈာဝသိဿတိ - အကယ်၍ လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ အပိုင်းအခြားတိုင်း နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ - ဤသို့ နေသည်ရှိသော်)။ စက္ကဝတ္တိ - စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ ရာဇာ - မင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဂါရာ - အိမ်မှ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ)၊ နိက္ကမ္မ - ထွက်၍၊ သစေ ပဗ္ဗဇိဿတိ - အကယ်၍ ရှင်ရဟန်းပြုအံ့၊ လောကေ - လောက၌၊ ဝိဝဋ္ဌတ္ထဒေါ - ကိလေသာ အမိုးအကာတို့ကို ဖွင့်ခွာပြီးသော၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ ပြောပြီ။

ပန - ဆက်ဦးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားလောင်း၏၊ မာတုကုစ္ဆိမိ - မယ်တော်၏ဝမ်းကြာတိုက်၌၊ ပဋိသန္နိဂ္ဂဟဏက္ခဏေယေဝ - ပဋိသန္ဓေယူရာဓဏ၌သာလျှင်၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ - တစ်ပြိုင်နက်တည်းသာလျှင်၊ သကလဒသသဟဿီ - တစ်သောင်းလုံးဖြစ်သော၊ လောကဓာတု - လောကဓာတ်သည်၊ သင်္ကမ္ပိ - တက်၍တက်၍ ကောင်းစွာလှုပ်ပြီ (ဝါ) အရှေ့အနောက် မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက် လှုပ်ပြီ၊ သမ္ပကမ္ပိ - မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် လှုပ်ပြီ (ဝါ) တောင်မြောက် မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက် လှုပ်ပြီ၊ သမ္ပဝေဓိ - အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းယိုင်ကာ လွန်စွာ လှုပ်ပြီ (ဝါ) အလယ်နှင့်နှုတ်ခမ်း မြင့်လိုက်နိမ့်လိုက် လှုပ်ပြီ၊ ဒွတ္တိသ - သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ - ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်၊ ပါတုရဟေသု - ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု - စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းတို့၌၊ အပ္ပမာဏော - အတိုင်းအဆ မရှိသော၊ ဩဘာသော - အလင်းရောင်းသည်၊ ဖရိ - ပြန့်နှံ့ပြီ၊ တဿ - ထိုအတိုင်း အဆမရှိသော အလင်းရောင်၏၊ တံ သိရိ - ထိုအသရေတော်ကို၊ ဒဠုကာမာ ဝိယ - ကြည့်လိုကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ အန္ဓာ - သူကန်းတို့သည်၊ စက္ခုနိ - မျက်စိအမြင်တို့ကို၊ ပဋိလဘိသု - ရကုန်ပြီ၊ ဗဓိရာ - နားပင်း၊ နားထိုင်း၊ နားကန်းသူတို့သည်၊ သဒ္ဓံ - အသံကို၊ သုဏှိသု - ကြားကုန်ပြီ၊ မူဂါ - ဆွံ့အသူတို့သည်၊ သမာလပီသု - ကောင်းစွာ ပြောဆိုနိုင်ကုန်ပြီ၊ ခုဇ္ဇာ - ခါးကန်းသူတို့သည်၊ ဥဇုဂတ္တာ - ဖြောင့်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိကုန်သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပရိလာ - မထနိုင် မသွားနိုင်သူတို့သည်၊ ပဒသာ - ခြေဖြင့်၊ ဂမနံ - သွားနိုင်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘိသု - ရကုန်ပြီ၊ ဗန္ဓနဂတာ - နောင်ဖွဲ့ခြင်းသို့ ရောက် (နောင်ဖွဲ့ခံရ) ကုန်သော၊ သဗ္ဗသတ္တာ - သတ္တဝါအားလုံးတို့သည်၊ အန္တုဗန္ဓနာဒီဟိ - ထိပ်တုံးအနှောင်အဖွဲ့စသည်တို့မှ၊ မုစ္ဆိသု - လွတ်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗနိရယေသု - အလုံးစုံသော ငရဲတို့၌၊ အဂ္ဂိ - ငရဲမီးတို့သည်၊ နိဗ္ဗာယိသု - ငြိမ်းအေးကုန်ပြီ၊ ပေတ္တိ -

ဝိသယေသု - ပြိတ္တာဘုံတို့၌၊ ခုပ္ပိပါသာ - ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုတို့သည်၊ ဂူပသမိသု - ငြိမ်းအေးကင်းပျောက်ကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာနာနံ - တိရစ္ဆာန်တို့အား၊ ဘယံ - ဘေးရန်သည်၊ နာဟောသိ - မဖြစ်ပြီ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ - အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏၊ ရောဂေါ - အနာရောဂါသည်၊ ဂူပသမိ - ကင်းပျောက်ပြီ၊ သဗ္ဗသတ္တာ - အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ပိယံဝဒါ - ချစ်ချစ်ခင်ခင် ပြောဆိုဆက်ဆံကုန်သည်၊ အဟောသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မဓုရေန - ချိုမြိန်သာယာသော၊ အာကာရေန - အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဿာ - မြင်းတို့သည်၊ ဟသီသု - ဟီးကုန်ပြီ၊ ဝါရဏာ - ဆင်တို့သည်၊ ဂဇ္ဇိသု - ဆင်သံကို ပြုကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗတူရိယာနိ - အလုံးစုံကုန်သော တူရိယာတို့သည်၊ သကံ သကံ - မိမိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော (မိမိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော)၊ နိန္နာဒံ - မြည်ဟိန်းသံကို၊ မုဇ္ဈိသု - လွှတ်ကုန်ပြီ၊ အဃဋ္ဌိတာနိယေဝ - မထိမခိုက်အပ်ကုန်ဘဲသာလျှင်၊ မနုဿာနံ - လူတို့၏၊ ဟတ္ထုပဂါဒီနိ - လက်ဝတ်တန်ဆာ အစရှိကုန်သော၊ အာဘရဏာနိ - ဝတ်စားတန်ဆာတို့သည်၊ ဝိဝရိသု - အလိုအလျောက် မြည်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗာ - အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒိသာ - အရပ်မျက်နှာတို့သည်၊ ဝိပ္ပသန္နာ - အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်သည်၊ အဟောသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သတ္တာနံ - သတ္တဝါတို့အား၊ သုခံ - ချမ်းသာမှုကို၊ ဥပ္ပါဒယ - မာနော - ဖြစ်စေနိုင်သော၊ မုဒုသီတလော - နူးညံ့သိမ်မွေ့အေးမြသော၊ ဝါတော - လေသည်၊ ဝါယံ - ညင်ညင်သာသာ တိုက်ခတ်ပြီ၊ အကာလမေဃော - အချိန်မဲ့ အခါမဲ့မိုးသည်၊ ဝဿိ - ရွာသွန်းပြီ၊ ပထဝိတောပိ - မြေမှသော်လည်း၊ ဥဒကံ - ရေသည်၊ ဥတ္တိန္ဒိတ္တာ - အလိုအလျောက် ဖောက်ထွက်၍၊ ဝိဿန္တိ - စီးဆင်းပြီ၊ ပက္ခိနော - ငှက်တို့သည်၊ အာကာသဂမနံ - ကောင်းကင်၌ ပျံသွားမှုကို၊ ဝိဇဟိသု - စွန့်လွှတ်ကုန်ပြီ၊ နဒီယော - မြစ်တို့သည်၊ အသန္တမာနာ - ရေမစီးဆင်းကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌသု - တည်တံ့နေကုန်ပြီ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ - မဟာသမုဒ္ဒရာသည်၊ မဓုရောဒကော - ချိုမြိန်သော ရေရှိသည်၊ (မဓု အဿ အတ္တိတိ မဓုရံ၊ မဓုရံ ဥဒကံ တသ္မိ မဟာသမုဒ္ဒေတိ မဓုရောဒကော)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ - အလုံးစုံသောရေအပြင်ကိုသာလျှင်၊ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ - အဆင်းငါးမျိုးရှိကုန်သော၊ ပဒုမေဟိ - ကြာပဒုမ္မာတို့ဖြင့်၊ သဉ္စန္ဒတလော - ကောင်းစွာ ဖုံးအုပ်အပ်သော ရေပြင်ရှိသည်၊ (သဉ္စာဒိယတေတိ သဉ္စန္ဒံ၊ သဉ္စန္ဒံ တလံ ယဿာတိ သဉ္စန္ဒတလော၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ထလဇဇေဇာဒီနိ - ကုန်းပေါ်၌ဖြစ်သော ပန်း၊ ရေ၌ဖြစ်သောပန်း အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗပုပ္ဖာနိ - အလုံးစုံသောပန်းတို့သည်၊ ပုပ္ဖိသု - ပွင့်ကုန်ပြီ၊ ရုက္ခာနံ - သစ်ပင်တို့၏၊ ခန္ဓေသု - ပင်စည်တို့၌၊ ခန္ဓပဒုမာနိ - ပင်စည်၌ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်း

ကောင်း၊ သာခါသု- အကိုင်းအခက်တို့၌၊ သာခါပဒုမာနိ- အကိုင်းအခက်၌ပွင့်သော
 ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊ လတာသု- အနွယ်တို့၌၊ လတာပဒုမာနိ- အနွယ်
 ၌ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖိသု- ပွင့်ကုန်ပြီ၊ ဃနသိလာတလာနိ-
 တခဲနက်သော ကျောက်ဖျာအပြင်တို့ကို၊ (ဗဟလသိလာတလာနိ- ထူထည်ကြီးမား
 သော ကျောက်ဖျာပြင်တို့ကို)၊ ဘိန္နိတွာ- ဖောက်ခွဲ၍၊ ဥပရူပရိ- အထက်အထက်၌၊
 သတပတ္တာနိ- ပွင့်ချပ်တစ်ရာရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဒဏ္ဍပဒုမာနိ နာမ-
 ရိုးတံနှင့်တကွဖြစ်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့မည်သည်၊ နိက္ခမိသု- ထွက်ပေါ်လာကုန်ပြီ၊
 အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဩလမ္မကပဒုမာနိ နာမ- တွဲရ၍ဆွဲသော ပဒုမ္မာကြာပန်း
 တို့မည်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပုပ္ဖဝဿာနိ-
 ပန်းမိုးတို့သည်၊ ဝဿီသု- ရွာကုန်ပြီ၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဒိဗ္ဗတူရိယာနိ-
 နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာသံတို့သည်၊ ဝဇ္ဇိသု- မြည်ကုန်ပြီ (✓ဝဒ+အ+ဉ်၊ ဝဒဓာတ်
 ကို ဝဇ္ဇိပြု၊ ဉ်ကို ဣသုပြု)၊ သကလဒသသဟဿီ- အလုံးစုံသော တစ်သောင်းသော
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ လောကဓာတု- လောကဓာတ်သည် (စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်း
 လုံးသည်)၊ ဝဇ္ဇေတွာ- လုံးဝိုင်း၍၊ ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠော ဝိယ စ- ပစ်လွှတ်လိုက်သော
 ပန်းကုံးကိုကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဝိသဇ္ဇိယတေတိ ဝိဿဋ္ဌော၊ ဝိ✓သဇ+တ၊ ဝိသဂ္ဂေ-
 စွန့်လွှတ်ခြင်း၌။ မာလာယ ဂုဠော မာလာ ဂုဠော၊ ဝိဿဋ္ဌော မာလာဂုဠော ဝိဿဋ္ဌ-
 မာလာဂုဠော)၊ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ- ဖိနှိပ်၊ ဖိညစ်၍၊ ဗဒ္ဒမာလာကလာပေါ ဝိယ စ- ဖွဲ့ချည်
 ထားအပ်သော ပန်းစည်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အလင်္ကာတပဋိယတ္တမာလာသနံ ဝိယ
 စ- တန်ဆာဆင်ခြင်းအားဖြင့် ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ပန်းခင်းထားသော ပန်းမွေ့ရာ
 ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧကမာလာမာလိနီ- ပန်းတစ်မျိုးတည်းဟူသော ပန်းအစဉ်ရှိသည်၊
 ဝိပ္ပုရန္တဝါဠဗီဇနီ- တလွဲလွဲ တလှုပ်လှုပ် ခတ်သော သားမြီးယပ်ရှိသည် (ဝိပ္ပုရတိ
 စလတိတိ ဝိပ္ပုရန္တာ၊ ဝိ✓ဖုရ+အန္တ၊ သဉ္ဇလနေ- တုန်လှုပ်ခြင်း၌။ ဝိပ္ပုရန္တာ ဝါဠဗီဇနီ
 ဧတိဿာတိ ဝိပ္ပုရန္တဝါဠဗီဇနီ)၊ ပုပ္ဖဂူပဂန္ဓပရိဝါသိတာ- ပန်း၊ အခိုးအထုံ (အမွှေး
 တိုင်)၊ နံသာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ထုံမွမ်းထားအပ်သည် (ပရိဝါသာပိတဗ္ဗာ ဂန္ဓ

၁။ ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ= ပရမံ သုဘဂံ ပရမသုဘဂံ၊ ပရမသုဘဂဿ ဘာဝေါ ပရမ-
 သောဘဂ္ဂံ၊ ပရမသုဘဂပုဒ်+ဏျပစ္စည်း၊ လွန်ကဲသော တင့်တယ်ခြင်း။ ပရမသောဘဂ္ဂံ
 ပတ္တာ ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊ (တနည်း) သောဘတိတိ သောဘံ၊ ✓သုဘ+အ။ ဒိတ္တိယံ-
 ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်း၌။ ပရမံ သောဘံ ပရမသောဘံ၊ အဂ္ဂံ ပတ္တာ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊ ပရမ-
 သောဘဿ အဂ္ဂပ္ပတ္တာ ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊ ပရမသောဘ+အဂ္ဂပ္ပတ္တာ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်။

ဂါဟာပိတဗ္ဗာတိ ပရိဝါသိတာ၊ ပရိ✓ဝသ+ဏေ+တ၊ ဝါသနေ - ရနံထုံခြင်း၌။ ပုပ္ဖ
 စ ဓူပံ စ ဂန္ဓော စ ပုပ္ဖဓူပဂန္ဓာ၊ ပုပ္ဖဓူပဂန္ဓေဟိ ပရိဝါသိတာ ပုပ္ဖဓူပဂန္ဓပရိဝါသိတာ)၊
 ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ - လွန်ကဲသော တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (တနည်း)
 ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ - လွန်ကဲသော တင့်တယ်မှု၏အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်။
 အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ။

ဧဝံ - ဤသို့၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ - ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော၊
 ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလတော - ပဋိသန္ဓေ
 ယူရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ စေဝ - ဘုရားအလောင်းတော်၏လည်း
 ကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တမာတုယာ စ - ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏လည်းကောင်း၊ ဥပဒ္ဒဝ -
 နိဝါရဏတ္ထံ - ဘေးရန်တို့ကို တားမြစ်ကာကွယ်ခြင်းငှာ၊ ခဂ္ဂဟတ္တာ - သန်လျက်လက်၌
 ရှိကုန်သော (ခဂ္ဂ ဟတ္ထမိ ယေသန္တိ ခဂ္ဂဟတ္တာ)၊ စတ္တာရော - လေးယောက်ကုန်သော၊
 ဒေဝပုတ္တာ - နတ်သားတို့သည်၊ အာရက္ခံ - အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏှိသု - ယူကုန်
 ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ မာတုယာ - မယ်တော်၏၊ ပုရိသေသု -
 ယောက်ျားတို့အပေါ်၌၊ ရာဂစိတ္တံ - တပ်မက်စိတ်သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇိ - မဖြစ်ပြီ၊ လာဘဂ္ဂ -
 ယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ - လာဘ်လာဘတို့၏အထွဋ်အထိပ်၊ အခြံအရံတို့၏အထွဋ်အထိပ်သို့
 ရောက်သည်လည်းကောင်း၊ သုခိနီ - ချမ်းသာမှုရှိသည်လည်းကောင်း (သုခံ အဿာ
 အတ္ထိတိ သုခိနီ၊ သုခပုဒ်+ဣနီပစ္စည်း)၊ အကိလန္တကာယာ - မပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည်
 လည်းကောင်း၊ (ကိလမတီတိ ကိလန္တော၊ ✓ကိလမု+အန္တ၊ ခေဒေ - ပင်ပန်းခြင်း၌၊
 နတ္ထိ ကိလန္တော ကာယော ဧတိဿာတိ အကိလန္တကာယာ)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊
 အန္တောကုစ္ဆိဂတံ - မိခင်၏ဝမ်းကြာတိုက်သို့ ရောက်ရှိနေသော၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ - ဘုရား
 အလောင်းတော်ကိုလည်း၊ ဝိပ္ပသန္ဓေ - အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ မဏိရတနေ -
 ပတ္တမြားရတနာ၌၊ အာဂုတပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝိယ - သီကုံးထားအပ်သော ဖျော့တော့သော
 အဆင်းရှိသော ချည်ကြိုးကိုကဲ့သို့ (အာ သမန္တတော ဝုယတေတိ အာဂုတော၊ အာ✓ဝု+
 တ၊ သံဝရဏေ - စောင့်စည်းခြင်း၌။ အာဂုတော ပဏ္ဍုဝဏ္ဏော ယဿ သုတ္တဿာတိ
 အာဂုတပဏ္ဍု၊ ဝဏ္ဏတစ်ပုဒ်ကျေ၊ အာဂုတပဏ္ဍု သုတ္တံ အာဂုတပဏ္ဍုသုတ္တံ)၊ ပဿတိ -
 မြင်ရ၏၊ ယဿာ စ - အကြင်ကြောင့်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တေန - ဘုရားအလောင်းတော်သည်
 (ဝသိတကုစ္ဆိ၌ ဝသိတပုဒ်၌ စပ်)၊ ဝသိတကုစ္ဆိ နာမ - ကိန်းအောင်းရာ (နေအပ်ရာ)
 အမိဝမ်းတိုက်မည်သည်၊ စေတိယဂဗ္ဘသဒိသာ - စေတီတော်တိုက်နှင့်တူသည်၊ ဟောတိ -
 ဖြစ်၏၊ အညေန - အခြားတစ်ပါးသော၊ သတ္တေန - သတ္တဝါသည်၊ အာဝသိတုံ ဝါ -

နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံဝါ - သုံးစွဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န သက္ကာ-
မတတ်ကောင်း (မစွမ်းနိုင်)၊ တဿာ - ထိုသို့ အခြားသောသူ၏နေထိုင်ခြင်း သုံးစွဲခြင်းငှာ
မတတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗောဓိသတ္တမာတာ - ဘုရားလောင်းမယ်တော်
သည်၊ ဗောဓိသတ္တေ - ပစ္စိမဘဝိကဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ သတ္တာဟဇာတေ -
ဖွားမြင်ပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိလတ်သော်၊ ကာလံ - သေဆုံးခြင်းကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊
တုသိတပုရေ - တုသိတာနတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ - ဖြစ်ပြီ၊ စ - သည်သာမကသေး၊
အညာ - အခြားကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော - မိန်းမတို့သည်၊ ဒသမာသေ - ဆယ်လတို့ကို၊
အပ္ပတွာပိ - မရောက်မှီ၍သော်လည်းကောင်း၊ အတိက္ကမိတွာပိ - ကျော်လွန်၍သော်လည်း
ကောင်း၊ နိသိန္နာပိ - ထိုင်လျက်သော်လည်းကောင်း၊ နိပ္ပန္နာပိ - လဲလျောင်းလျက် (အိပ်
လျက်)သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဇာယန္တိ ယထာ - မွေးဖွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤအတူ၊
ဗောဓိသတ္တမာတာ - ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည်၊ န ဝိဇာယတိ - မမွေးဖွား၊ ပန -
အဟုတ်သော်ကား၊ သာ - ထိုဘုရားလောင်းမယ်တော်သည်၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရား
အလောင်းကို၊ ဒသမာသေ - ဆယ်လတို့ပတ်လုံး၊ ကုစ္ဆိနာ - ဝမ်းဖြင့်၊ ပရိဟရိတွာ -
ရွက်ဆောင်၍ (လွယ်၍)၊ ဌိတာဝ - ရပ်လျက်သာလျှင်၊ ဝိဇာယတိ - ဖွားမြင်၏၊
အယံ - ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ ဗောဓိသတ္တမာတုဓမ္မတာ - ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏
ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓမ္မတာပေတည်း။

မဟာမာယာ - မဟာမာယာမည်သော၊ ဒေဝီပိ - မိဖုရားသည်လည်း၊ ပတ္တေန -
ခွက်ဖြင့်(သပိတ်ဖြင့်)၊ တေလံ - ဆီကို၊ ဟရတိ ဝိယ - ဆောင်ယူသကဲ့သို့၊ ဒသမာသေ -
ဆယ်လတို့ပတ်လုံး၊ ကုစ္ဆိနာ - ဝမ်းဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊
ပရိဟရိတွာ - ရွက်ဆောင်၍၊ ပရိပုဏ္ဏဂ္ဗော - ပြည့်သော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ (သမာနာ -
ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဉာတိဃရံ - ဆွေမျိုးတို့အိမ်သို့၊ ဂန္တုကာမာ - သွားလိုသည်၊ (ဟုတွာ -
ဖြစ်၍)၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ အာရောစေတိ - လျှောက်
ထားပြီ၊ (ကိံ - အဘယ်သို့လျှောက်ထားသနည်း)၊ “ဒေဝ - အရှင်မင်းမြတ်၊ အဟံ -
ကျွန်တော်မျိုးမသည်၊ ကုလသန္တကံ - ဆွေမျိုးတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဒေဝဒဟနဂရံ -
ဒေဝဒဟမြို့သို့၊ ဂန္တု - သွားရောက်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ - အလိုရှိပါ၏၊” ဣတိ - ဤသို့
လျှောက်ထားပြီ၊ ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ “သာဓူ”တိ - ကောင်းပါပြီဟူ၍၊
သမ္ပဋိစ္စိတွာ - လက်ခံ၍၊ ကပိလဝတ္ထုတော - ကပိလဝတ္ထုမြို့တော်မှ၊ ယာဝ ဒေဝဒဟ -
နဂရာ - ဒေဝဒဟမြို့တိုင်အောင်၊ မဂ္ဂံ - လမ်းကို၊ သမံ - ညီအောင်၊ ကာရေတွာ -
ပြုစေ၍၊ ကဒလိပုဏ္ဏဃဋ္ဌဓဇပဋ္ဌာကာဒီဟိ - ငှက်ပျောပင်၊ ရေပြည့်အိုး၊ တံခွန်၊ အလံ

အစရှိကုန်သော၊ အလင်္ကာရေဟိ- အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေ၍၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကို၊ သောဝဏ္ဏသိဝိကာယ- ရွှေထမ်းစင်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ အမစ္စသဟဿေန- အမတ်တစ်ထောင်ကို (ဥက္ခိပါပေတွာ-၌ ဥဗ္ဗိပ+ဏာပေ+တွာ ကာရိတ်ပစ္စည်းအယှဉ် ကာရိတ်ကံအနက်၌ တတိယာဝိဘတ်သက်ထားသည်။) ဥက္ခိပါပေတွာ- မြှောက်စေထမ်းစေ၍၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ပေသေသိ- ပို့စေပြီ၊ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ ဒွိန္ဒ- နှစ်ခုကုန်သော၊ နဂရာန- မြို့တို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ဥဘယနဂရဝါသီနမ္ပိ- မြို့နှစ်မြို့၌နေကုန်သော မြို့သူမြို့သားတို့အတွက်လည်း၊ လုမ္ဗိနီဝနံ နာမ- လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်မည်သော၊ မင်္ဂလသာလဝနံ- မင်္ဂလာရှိသော အင်ကြင်းတောဥယျာဉ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တသ္မိ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ မူလတော- ပင်ခြေမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ယာဝ အဂ္ဂသာခါ- အကိုင်းအဖျားတိုင်အောင်၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံသည်၊ ဧကပါလိဖုလ္လံ- ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သာဓန္တရေဟိ စေဝ- သစ်ကိုင်းကြားတို့မှလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖန္တရေဟိ စ- ပန်းပွင့်အကြားတို့မှလည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝဏ္ဏာ- ငါးမျိုးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဘမရဂဏာ စ- ပိတုံးအုပ်စုတို့သည်လည်းကောင်း၊ နာနာပွကာရာ- အမျိုးမျိုးအပြားပြားရှိကုန်သော၊ သကုဏသဗ္ဗံ စ- ငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဓုရဿရေန- သာယာဖွယ်သောအသံဖြင့်၊ ဝိကူဇန္တာ- တွန်ကျူးကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ- လှည့်လည်နေကုန်၏၊ သကလံ- အလုံးစုံသော၊ လုမ္ဗိနီဝနံ- လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်တော်သည်၊ စိတ္တလတာဝနသဒိသံ- စိတ္တလတာဥယျာဉ်နှင့်တူ၏၊ မဟာနဘာဝဿ- ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော၊ ရညော- မင်းသည် (ဆဋ္ဌိကတ္တား)၊ သုသဇ္ဇိတအာပါနမဏ္ဍလံဝိယ-

၁။ စိတ္တလတာဝနသဒိသံ= လတာဟိ စိတ္တာ စိတ္တလတာ၊ နွယ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်မှု။ (တနည်း) စိတ္တာ လတာ ယဿာတိ စိတ္တလတာ၊ ဆန်းကြယ်သော နွယ်ရှိသော တော။ (တနည်း) စိတ္တာ ဒေဝတာနံ အာသာ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ စိတ္တာ၊ နတ်တို့၏ဆန်းကြယ်သော အလိုအာသာရှိရာ အာသာဝတီမည်သော နွယ်။ စိတ္တာ လတာ ယဿ အတ္ထိတိ စိတ္တလတာ၊ ဆန်းကြယ်သော အာသာဝတီမည်သော နွယ်ရှိရာ တော။ (တနည်း) ဒေဝတာနံ စိတ္တံ လန္တိ ဂဏုန္တိတိ စိတ္တလာ။ စိတ္တံ လာ+အ၊ အာဒါနေ- ယူခြင်းအနက်၌၊ နတ်တို့၏စိတ်ကို ဖမ်းစားယူငင်နိုင်သော နတ်သစ်ပင်။ စိတ္တလာနံ သမူဟော စိတ္တလာ။ စိတ္တလပုဒ်+တာ ပစ္စည်း။ စိတ္တလတာနံ ဌိတံ ဝနံ စိတ္တလတာဝနံ၊ နတ်တို့၏စိတ်ကို ဖမ်းစားယူငင်နိုင်သော နတ်သစ်ပင်အပေါင်းရှိရာ ဥယျာဉ်၊ စိတ္တလတာဝနေန သဒိသံ စိတ္တလတာဝနသဒိသံ။ စိတ္တလတာ ဥယျာဉ်နှင့်တူသော လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်တော်။

ကောင်းစွာ စီရင်ထားအပ်သော အရက်ဝိုင်းကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တံ- ထိုသာ
ယာဖွယ်အခြင်းအရာကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ ဒေဝိယာ- မဟာမာယာမိဖုရားကြီး၏၊
သာလဝနေ- အင်ကြင်းတောဥယျာဉ်၌၊ ကိဋ္ဌိတုကာမတာ- ကစားလိုသည်၏အဖြစ်
သည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ အမစွာ- အမတ်တို့သည်၊ ဒေဝီ- မိဖုရား
ကို၊ ဂဟေတွာ- ထမ်းခေါ်၍၊ သာလဝနံ- အင်ကြင်းတောဥယျာဉ်သို့၊ ပဝိသီသု-
ဝင်ကုန်ပြီ၊ သာ- ထိုမိဖုရားသည်၊ မင်္ဂလသာလမူလံ- မင်္ဂလာရှိသော အင်ကြင်းပင်ရင်း
သို့၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ သာလသာခံ- အင်ကြင်းခက်ကို၊ ဂဏှိတုကာမော-
ကိုင်လိုသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သာလသာခါ- အင်ကြင်ကိုင်းအခက်သည်၊
သုသေဒိတဝေတ္တဂ္ဂံဝိယ^၂- ကောင်းစွာ ပေါင်းထားအပ်သော ကြိမ်နွယ်ဖျားကဲ့သို့၊
ဩဏမိတွာ- ညွတ်ကိုင်း၍၊ ဒေဝိယာ- မိဖုရား၏၊ ဟတ္ထသမိပံ- လက်၏အနီးသို့၊
ဥပဂဋ္ဌိ- ကပ်ရောက်ပြီ၊ သာ- ထိုမိဖုရားသည်၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေတွာ-
ဆန့်တန်း၍၊ သာခံ- သစ်ကိုင်းကို၊ အဂ္ဂဟေသိ- လှမ်းကိုင်လိုက်ပြီ၊ စ- ဆက်ဦးအံ့၊
တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ ဒေဝိယာ- မိဖုရား၏၊ ကမ္မဇဝါတာ- ကံကြောင့်
ဖြစ်သော လေတို့သည်၊ စလီသု- လှုပ်ကုန်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿာ- ထိုမိဖုရား
၏အတွက်၊ သာဏီ- လိုက်ကာကို(တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ)၊ ပရိက္ခိပါပေတွာ- ကာရံ
စေ၍၊ မဟာဇနော- လူများအပေါင်းသည်၊ ပဋိက္ကမိ- ဖယ်ရှားပြီ၊ သာလသာခံ-
အင်ကြင်းကိုင်းကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ တိဋ္ဌမာနာယ ဧဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊
အဿာ စ- ထိုမိဖုရား၏လည်း၊ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ- ကိုယ်ဝန်မှ ထခြင်းသည် (မွေးဖွားခြင်း
သည်)၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တနံဏညေဝ- ထိုမွေးဖွားရာခဏ၌သာလျှင်၊ စတ္တာရေ-
လေးယောက်ကုန်သော၊ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ- ကာမရာဂစိတ် စင်ကြယ်ကုန်သော၊ မဟာ-
ဗြဟ္မာနော- သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာကြီးတို့သည်၊ သုဝဏ္ဏဇာလံ- ရွှေကွန်ရက်ကို၊ အာဒါယ-

၂။ သုသန္တိတအာပါနမဏ္ဍလံ= သုသန္တိယတေတိ သုသန္တိတံ၊ သု✓သန္တ+တ၊ သန္တနေ-
ပြုပြင်စီရင်ခြင်း၌။ အာပိဝန္တိ သံဘူယ ပိဝန္တိ အသ္မိန္တိ အာပါနံ၊ အာ✓ပါ+ယု၊ ပါနေ-
သောက်ခြင်း၌၊ စုဝေး၍ သေရည်အရက်သောက်သုံးရာ အရပ်။ အာပါနဿ မဏ္ဍလံ
အာပါနမဏ္ဍလံ။ သုသန္တိတံ အာပါနမဏ္ဍလံ သုသန္တိတအာပါနမဏ္ဍလံ။

၃။ သုသေဒိတဝေတ္တဂ္ဂံ= သုသေဒေတဗ္ဗောတိ သုသေဒိတော၊ သု✓သိဒ+တ၊ ပါကေ-
ချက်ပြုတ်ပေါင်းတင်ခြင်း၌။ သုသေဒိတော ဝေတ္တာ သုသေဒိတဝေတ္တာ။ သုသေဒိတ-
ဝေတ္တဿ အဂ္ဂံ သုသေဒိတဝေတ္တဂ္ဂံ။

ယူ၍၊ သမ္ပတ္တာ- ရောက်လာကုန်ပြီ၊ တေ- ထိုသုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာကြီးလေးဦးတို့သည်၊
တေန သုဝဏ္ဏဇာလေန- ထိုရွှေကွန်ရက်ဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းကို၊
သမ္ပဋိစ္စိတွာ- ခံယူ၍၊ မာတု- မယ်တော်မာယာမိဖုရား၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဌတွာ-
ထား၍၊ “ဒေဝီ- အရှင်မမိဖုရား၊ အတ္တမနာ- ဝမ်းသာကြည်နူးသည်၊ ဟောဟိ-
ဖြစ်ပါလော့၊ တေ- သင်မိဖုရားအား၊ မဟေသက္ခော- ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော
(ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော)၊ ပုတ္တော- သားတော်လေးသည်၊ ဥပ္ပန္နော- ဖြစ်လာ (မွေးဖွား
လာ)ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ။

ပန- ထူးခြားချက်ကား၊ အညေ- အခြားကုန်သော၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊
မာတုကုစ္စိတော- အမိဝမ်းတိုက်မှ၊ နိက္ခမန္တာ- ထွက်လာကုန်လတ်သော်၊ ပဋိကူလေန-
စက်ဆုပ်ဖွယ်သော၊ အသုစိနာ- မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ဖြင့်၊ မက္ခိတာ- လိမ်းကျံအပ်ကုန်
သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ နိက္ခမန္တိ ယထာ- ထွက်လာကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊
ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ န နိက္ခမတိ- ထွက်လာသည်မဟုတ်၊
ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ သော- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဓမ္မာသနတော-
တရားဟောပလ္လင်မှ၊ ဩတရန္တော- သက်ဆင်းလာသော၊ ဓမ္မကထိကော ဝိယ-
တရားဟောဓမ္မကထိကရဟန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နိဿေဏိတော- ထန်းတက်လှေ
ကားမှ၊ ဩတရန္တော- သက်ဆင်းလာသော၊ ပုရိသော ဝိယ စ- ယောက်ျားကဲ့သို့လည်း
ကောင်း၊ ဒွေဟတ္ထေ စ- လက်နှစ်ဖက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒွေ စ ပါဒေ- ခြေနှစ်ဖက်
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်တန်း၍၊ ဌိတကောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊
မာတုကုစ္စိသမ္ပဝေန- မယ်တော်ဝမ်း၌ဖြစ်သော၊ ကေနစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အသုစိနာ-
မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ဖြင့်၊ အမက္ခိတော- မလိမ်းကျံအပ်သည်၊ သုဒ္ဓေါ- စင်ကြယ်
သည်၊ ဝိသဒေါ- သန့်ရှင်းသည်၊ ကာသိကဝတ္ထေ- ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်၌၊
နိက္ခိတ္တမဏိရတနံ ဝိယ- တင်ထားအပ်သော ပတ္တမြားရတနာကဲ့သို့၊ ဇောတေန္တော-
ဝင်းစက်တောက်ပလျက်၊ မာတုကုစ္စိတော- မယ်တော်၏ဝမ်းကြာတိုက်မှ၊ နိက္ခမိ-
မွေးဖွားပြီ၊ ဧဝံ သန္တေပိ- ဤကဲ့သို့ သန့်ရှင်းကြည်လင်စွာ မွေးဖွားလာပါသော်လည်း၊
ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်အားလည်းကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တမာတုယာ
စ- ဘုရားလောင်း၏မိခင်မယ်တော်အားလည်းကောင်း၊ သက္ကာရတ္ထံ- အရိုအသေပြု
ခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်းငှါ၊ အာကာသတော- ကောင်းကင်မှ၊ ဒွေ- နှစ်ခုကုန်သော၊ ဥဒက-
ဓာရာ- ရေအလျဉ်တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်လာကုန်၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ စ-
ဘုရားအလောင်းတော်၏လည်းကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တမာတုယာ စ- ဘုရားလောင်း၏

မိခင်မယ်တော်၏လည်းကောင်း၊ သရီရေ- ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ဥတုံ- အေးမှု၊ နွေးမှု ဥတု နှစ်ခုကို၊ ဂါဟာပေသုံ- ယူစေကုန်၊ ဖြစ်စေကုန်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဘုရားလောင်းကို၊ သုဝဏ္ဏဇာလေန- ရွှေကွန်ရက် ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ- ခံယူ၍၊ ဌိတာနံ- တည်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာနံ- သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာကြီး တို့၏၊ ဟတ္ထကော- လက်မှ၊ စတ္တာရော- လေးဦးကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော- နတ် မင်းကြီးတို့၏၊ မင်္ဂလသမ္ပတာယ- မင်္ဂလာရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ သုခသမ္ပဿာယ- ချမ်းသာနူးညံ့သော အတွေ့အထိရှိသော၊ အဇိနပ္ပဝေဏိယာ- သစ်နက်ရေအခင်းဖြင့်၊ ဂဏှိသု- ခံယူကုန်ပြီ၊ တေသံ- ထိုနတ်မင်းကြီးလေးဦးတို့၏၊ ဟတ္ထကော- လက်မှ၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ ဒုကုလစုမ္မဋ္ဌကေန- ဘွဲ့ဖြူအဝတ်ဖြင့်၊ ဂဏှိသု- ခံယူကုန်ပြီ၊ မနုဿာနံ- လူတို့၏၊ ဟတ္ထကော- လက်မှ၊ မုစ္စိတွာ- လွတ်၍၊ ပထဝိယံ- မြေ၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ ပုရတ္ထိမဒိသံ- အရှေ့မျက်နှာအရပ်ကို၊ ဩလောကေသိ- ကြည့်ပြီ၊ အနေကာနိ- တစ်ခုမက များပြားလှကုန်သော၊ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ- စကြဝဠာတိုက် အထောင်တို့သည်၊ ဧကင်္ဂဏာနိ- တစ်ပြင်တည်းတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုအရှေ့အရပ်မျက်နှာ၌၊ ဒေဝမနုဿာ- ဗြဟ္မာနတ်လူတို့သည်၊ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ- နံ့သာပန်းမာလ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇယမာနာ- ပူဇော်ကုန်လျက်၊ “မဟာပုရိသ- အို ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော အလောင်းတော်မင်းသား၊ ဣဓ- ဤအရှေ့မျက်နှာအရပ်၌၊ တုမေဟိ- သင်တို့နှင့်၊ သဒိသော- တူသော၊ အညော- အခြားသောသူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဧတ္ထ- ဤအရှေ့မျက်နှာအရပ်၌၊ ဥတ္တရိတရော- အလောင်းတော်မြတ်ထက် သာလွန်ထူးချွန်သောသူသည်၊ ကုတော (အတ္ထိ)- အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ စတသော ဒိသာ- အရပ်လေးမျက်နှာတို့လည်းကောင်း၊ စတသော အနုဒိသာ စ- အထောင့် အရပ်လေးမျက်နှာတို့လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်အရပ်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ- အထက်အရပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒသပိ ဒိသာ- အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့ကို၊ အနုဝိလောကေတွာ- အစဉ်အတိုင်းလှည့်လည်ကြည့်ရှုတော်မူ၍၊ အတ္တနာ- မိမိနှင့်၊ သဒိသံ- တူသော၊ ကဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူကို၊ အဒိသွာ- မတွေ့မြင်ရ၍၊ “အယံ- ဤအရပ်သည်ကား၊ ဥတ္တရာဒိသာ- မြောက်အရပ်တည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍၊ မဟာဗြဟ္မနာ- မဟာဗြဟ္မာသည်၊ သေတစ္ဆတ္တံ- ထီးဖြူကို၊ ဓာရိယ- မာနော- ဆောင်းမိုးအပ်သည်၊ (ဓာရယမာနေန- ဆောင်းမိုးသဖြင့်)၊ သုယာမေန-

၁။ ဓာရယမာနေန/ဓာရိယမာနော- အဋ္ဌကထာစာသား၌ ဓာရယမာနေနဟု ရှိ၏။ (မူကွဲ၌

သုယာမနတ်မင်းသည်၊ ဝါဠဗီဇနီ- သားမြီးယပ်ကို၊ ဓာရိယမာနော- တဖျတ်ဖျတ်
 ခတ်ဆောင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အညာဟိ စ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာဟိ^၂- ကြွင်းကျန်သော မင်းမြှောက်တန်ဆာလက်၌
 ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ အနုဂမ္မမာနော- အစဉ်လိုက်ပါပို့ဆောင်
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန^၃- ခြေခုနစ်လှမ်း လှမ်းခြင်းဖြင့်၊
 အဂမာသိ- သွားပြီ၊ (တနည်း) သေတစ္ဆတ္ထံ- ထီးဖြူကို၊ ဓာရိယမာနေန- ဆောင်းမိုး
 ပေးအပ်သော၊ မဟာဗြဟ္မနာ- မဟာဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ ဝါဠဗီဇနီ- သားမြီး
 ယပ်ကို၊ ဓာရိယမာနေန- တဖျတ်ဖျတ်ခတ်ပေးသော၊ သုယာမေန- သုယာမနတ်မင်း
 သည်လည်းကောင်း၊ သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာဟိ- ကြွင်းကျန်သော မင်းမြှောက်
 တန်ဆာ လက်၌ရှိကုန်သော၊ အညာဟိ စ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ-
 နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သော- ထိုဘုရားအလောင်းတော်ကို)၊ အနုဂမ္မ-
 မာနော- အစဉ်လိုက်ပါပို့ဆောင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန-
 (ရှေ့ကိုလွန်၍ဆောင်ကြောင်း) ခြေခုနစ်လှမ်း လှမ်းခြင်းဖြင့်၊ အဂမာသိ- သွားပြီ၊
 တတော- ထိုစ၍လှမ်းရာနေရာမှ၊ သတ္တမပဒေ- ခုနစ်လှမ်းမြောက်၌၊ ဌိတော- ရပ်
 တည်လျက်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ လောကဿ- သတ္တလောကတစ်ခုလုံးထက်၊ အဂ္ဂေါ-

ကား ဓာရိယမာနောရှိ၏။) ✓ဓရ+ဏယ+မာနပစ္စည်းဖြင့် ပြီးထားသော ကတ္တုရုပ်တည်း။
 ယင်းပုဒ်သည် မဟာဗြဟ္မနာ၏ ဝိသသနပုဒ်တည်း၊ မဟာဗြဟ္မနာကို အနု✓ဂမ္မ+ကံဟော
 ဏျပစ္စည်း+မာနပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော အနုဂမ္မမာနော၌ အဝုတ္တကတ္တားစပ်၍ ဝုတ္တကံပုဒ်ကား
 ဗောဓိသတ္တောဟု ထည့်ပေးရမည်။ ထိုကြောင့် ဓာရိယမာနောဟူသော ပါဠိလည်း သင့်
 မြတ်သည်သာ။

၂။ သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာဟိ= ကုကျန္တိ အာဒိယန္တိ ရညော ဂမနကာလေတိ
 ကကုဓာနိ၊ ✓ကုက+အ၊ အာဒါနေ- ယူခြင်း၌။ မင်းသည် သွားလေရာ ယူဆောင်သွားအပ်
 သည့် အရာဝတ္ထုဖြစ်သော မင်းမြှောက်တန်ဆာများ။ ကကုဓာနိ စ တာနိ ဘဏ္ဍာနိ စာတိ
 ကကုဓာဏ္ဍာနိ၊ ရညော ကကုဓာဏ္ဍာနိ ရာဇကကုဓာဏ္ဍာနိ၊ သေသာနိ ရာဇကကုဓ-
 ဘဏ္ဍာနိ ဟတ္ထေ ယေသန္တိ သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာ (ဒေဝတာ)၊ တိပဒဗဟုဗ္ဗိသမာသံ၊
 တာဟိ သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာဟိ။

၃။ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန= သတ္တ ပဒါနိ သတ္တပဒံ၊ ဝီတိဟာရတိ ဧတေနာတိ ဝီတိဟာရော၊
 ရှေ့ကိုလွန်၍ ဆောင်ကြောင်း။ ဝိ၊အတိ✓ဟရ+ဏ၊ သတ္တပဒါနိ ဝီတိဟာရော သတ္တပဒ-
 ဝီတိဟာရော။ ရှေ့ကိုလွန်၍ ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော ခြေခုနစ်လှမ်း။

အမြတ်ဆုံးသူသည်။ အသ္မိ - ဖြစ်၏။ “ဣတိ အာဒိကံ - ဤသို့အစရှိသော၊ အာသဘီ - မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော (ဥသဘဿ အယံ အာသဘီ၊ ဥသဘပုဒ်+ဏပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်း)၊ ဝါစံ - စကားတော်ကို၊ နိစ္ဆာရေန္တော - မြွက်ဆိုကျူးရင့်တော်မူလျက်၊ သီဟနာဒံ - ခြင်္သေ့မင်း၏ဟောက်သံကဲ့သို့သော ဟောက်သံကို (ဝါ) မကြောက်ရွံ့တတ် မြတ်သော အသံတော်ကို၊ နဒိ - ကျူးရင့်တော်မူပြီ။

ဟိ - ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ မဟောသဓတ္တဘာဝေ - မဟောသဓပညာရှိဘဝလည်းကောင်း၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ - ဝေဿန္တရာမင်းဘဝလည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေ - ဤဘုရားဖြစ်တော်မူမည့် ဘဝလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ တီသု - သုံးပါးကုန်သော၊ အတ္တဘာဝေသု - အတ္တဘော(ဘဝ)တို့၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ မာတုကုစ္ဆိတော - အမိဝမ်းကြာတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တမတ္တောဝ - ထွက်လာကာ (ဖွားမြင်ကာ)မျှသည်၊ (သမာနော)ဧဝ - ဖြစ်သော်သာလျှင်၊ ဝါစံ - စကားကို၊ နိစ္ဆာရေသိ - ကျူးရင့်ပြောဆိုပြီ၊ မဟောသဓတ္တဘာဝေ - မဟောသဓပညာရှိဘဝ၌၊ မာတုကုစ္ဆိတော - အမိ၏ဝမ်းကြာတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တဿေဝ - ထွက်လာ (ဖွားမြင်လာ) သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဿ - ထိုမဟော်သဓလောင်းလျာ၏၊ ဟတ္ထေ - လက်၌၊ ဒေဝရာဇာ - နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော၊ သတ္တော - သိကြားမင်းသည်၊ အာဂန္နာ - ရောက်လာ၍၊ စန္ဒနသာရံ - စန္ဒကူးနှစ်အသားကို၊ ဌပေတွာ - ထား၍၊ ဂတော ကိရ - သွားပြီတဲ့၊ သော - ထိုမဟော်သဓလောင်းလျာသည်၊ တံ - ထိုစန္ဒကူးနှစ်အသားကို၊ မုဠိယံ - လက်သီးဆုပ်ထဲ၌၊ ကတွာဝ - ဆုပ်ကိုင်မှုကို ပြု၍သာလျှင်၊ နိက္ခန္တော - ထွက်လာ (ဖွားမြင်လာ) ပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ နံ - ထိုမဟောသဓလောင်းလျာကို၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ “တာတ - ချစ်သား၊ ကိ - ဘာကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ အာဂတော - လာသည်၊ အသိ - ဖြစ်သနည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ - မေးပြီ၊ အမ္မ - မိခင်၊ ဩသဓံ - ဆေးကို၊ (ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ အာဂတော - လာပြီ)၊ ဣတိ - ဤသို့ဖြေဆိုပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဩသဓံ - ဆေးကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ အာဂတတ္တာ - လာသည်၏အဖြစ်

၁။ သီဟနာဒံ = သီဟဿ နာဒေါ သီဟနာဒေါ။ (ခြင်္သေ့မင်း၏အသံ) သီဟနာဒေါ ဝိယ နာဒေါ သီဟနာဒေါ (ခြင်္သေ့မင်း၏အသံနှင့်တူသော အသံ)၊ နိဒါနဝဂ္ဂါဒိအဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ “သီဟနာဒသဒိသံ ဝါ နာဒံ နဒတိ” ဟူသောအဖွင့်ကို ရှု၍ နာဒပုဒ်တစ်ပုဒ်အကြောက်ကာ ဥပမာပုဗ္ဗပဒကမ္မဓာရည်းသမာသံဝိဂ္ဂဟပြုထားပါသည်။ (တနည်း) သီဟနာဒံ နဒတိတိ သေဋ္ဌနာဒံ အဘိတနာဒံ နဒတိ” ဟူသော အဖွင့်ကို ရှုသော် သီဟော (သေဋ္ဌော) နာဒေါ သီဟနာဒေါဟု ဝိဂ္ဂဟပြုရမည်။ သီဟသဒ္ဓါ သေဋ္ဌအနက်ဟောတည်း။

ကြောင့်၊ “ဩသဒေါရကော” တွေဝ - ဩသဓသူငယ်ဟူ၍သာလျှင်၊ အဿ - ထိုကလေး၏၊ နာမံ - အမည်ကို၊ အကံသု - ပြုကုန်ပြီ (မှည့်ခေါ်ကြပြီ)၊ တံ ဩသဓံ - ထိုဆေးကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ စာဋိယံ - အိုးစရည်း၌၊ ပက္ခိပိသု - ထည့်ကုန်ပြီ၊ အာဂတာဂတာနံ - ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော၊ အန္တဗဓိရာနံ - ကန်းသူ၊ နားထိုင်း နားပင်သူတို့၏၊ သဗ္ဗရောဂဂူပသမာယ - အလုံးစုံသောရောဂါများကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ တဒေဝ - ထိုစန္ဒကူးနှစ်သည်သာလျှင်၊ ဘေသန္တံ - ဆေးသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ တတော - ထို့နောက်မှ၊ “ဣဒံ ဩသဓံ - ဤဆေးသည်၊ မဟန္တကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ဆေးစွမ်းထက်လှပါပေ၏၊ ဣဒံ ဘေသန္တံ - ဤဆေးသည်၊ မဟန္တကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ဆေးစွမ်းထက်လှပါပေ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဥပ္ပန္နဝစနံ - ဖြစ်ပေါ်လာသောစကားကို၊ ဥပါဒါယ - အစွဲပြု၍၊ “မဟောသဓော” တွေဝ - မဟောသဓဟူ၍သာလျှင်၊ အဿ - ထိုသူငယ်၏၊ နာမံ - အမည်သည်၊ ဇာတံ - ဖြစ်ပြီ၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ ပန - ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ၌ကား၊ မာတုကုစ္ဆိတော - မိခင်ဝမ်းကြာတိုက်မှ၊ နိက္ခမန္တော - ထွက်လာ(မွေးဖွား)လတ်သော်၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ - လက်ယာဖက်လက်ကို၊ ပသာရေတွာဝ - ဆန့်တန်း၍သာလျှင်၊ “အဗ္ဗ - မိခင်၊ ဂေဟသ္မိ - အိမ်၌၊ ကိစ္ဆိ - တစ်စုံတစ်ခုသော လှူဖွယ်ပစ္စည်းသည်၊ အတ္ထိ န ခေါ - ရှိပါသလော၊ (အဟံ - ငါသည်)၊ ဒါနံ - အလှူကို၊ ဒဿာမိ - ပေးလှူပါအံ့၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝဒန္တော - ပြောဆိုလျက်၊ နိက္ခမိ - ထွက်လာ(မွေးဖွားလာ)ပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဝေဿန္တရာမင်းလောင်းလျာ၏၊ မာတာ - မိခင်သည်၊ “တာတ - ချစ်သား၊ သဓနေ - ပစ္စည်းဥစ္စာရှိသော၊ ကုလေ - အမျိုး၌၊ (တွံ - သင်သည်)၊ နိဗ္ဗတ္တော - ဖြစ်သည်၊ အသိ - ဖြစ်၏” ဣတိ - ဤသို့ ပြောဆို၍၊ ပုတ္တဿ - သား၏၊ ဟတ္ထံ - လက်ကို၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဟတ္ထတလေ - လက်ဝါးပြင်၌၊ ကတွာ - (ထား၍)ပြု၍၊ သဟဿတ္ထဝိကံ - တစ်ထောင်ပါသော ငွေအိတ်ကို၊ ဌပါပေသိ - ထားစေပြီ (ထည့်ပေးစေပြီ)၊ ဣမသ္မိ ပန အတ္တဘာဝေ - ဤဘုရားဖြစ်မည့်ဘဝ၌ကား၊ ဣဒံ သီဟနာဒံ - ဤခြင်္သေ့မင်း၏ဟောက်သံကဲ့သို့သော ဟောက်သံကို (ဝါ) မကြောက်မရွံ့တတ် မြတ်သောအသံတော်ကို၊ နဒိ - ကျူးရင့်မြွက်ဆိုပြီ၊ ဣတိဇဝံ - ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ တီသု အတ္တဘာဝေသု - သုံးခုကုန်သောဘဝတို့၌၊ မာတုကုစ္ဆိတော - မိခင်၏ဝမ်းကြာတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တမတ္တော - ဖွားမြင်ကာမျှ (ထွက်လာကာမျှ)သည်၊ (သမာနော ဧဝ - ဖြစ်သော်သာလျှင်)၊ ဝါစံ - စကားတော်ကို၊ နိစ္ဆာရေသိ - မြွက်ဆိုကျူးရင့်ပြီ၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏက္ခဏေ ယထာ စ - ပဋိသန္ဓေယူရာခဏ၌ကဲ့သို့၊ တထာ - ထို့အတူ၊ အဿ -

ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဇာတိက္ခဏေပိ - ဖွားမြင်တော်မူရာ ခဏ၌လည်း၊
ဒွိတ္တိသပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ - သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည်၊ ပါတုရဟေသု -
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီ၊ ယသ္မိံ ပန သမယေ - အကြင်အချိန်အခါ၌ကား၊ အမှာကံ -
ငါတို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ လုမ္ဗိနီဝနေ - လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်တော်
တွင်း၌၊ ဇာတော - မွေးဖွားလာပြီ၊ တသ္မိံ ယေဝ သမယေ - ဘုရားအလောင်းတော်ဖွားရာ
ထိုအခါ၌ပင်လျှင်၊ ရာဟုလမာတာ - ရာဟုလ၏မယ်တော် ဖြစ်သော၊ ဒေဝီ - မိဖုရား
သည်လည်းကောင်း၊ အာနန္ဒတ္ထေရော - အာနန္ဒမထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒော -
ဆန္ဒမည်သော၊ အမစ္စော - အမတ်သည်လည်းကောင်း၊ ကာဠုဒါယီ - ကာဠုဒါယီမည်
သော၊ အမစ္စော - အမတ်သည်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကော - ကဏ္ဍကမည်သော၊
အဿရာဇာ - မြင်းမင်းသည်လည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိရက္ခော - မဟာဗောဓိပင်သည်
လည်းကောင်း၊ စတဿော - လေးလုံးကုန်သော၊ နိမိကုမ္ဘိယော စ - ရွှေအိုးကြီးတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဇာတာ - ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုရွှေအိုးကြီးလေးလုံးတို့တွင်၊
ဧကာ - တစ်လုံးသော၊ နိမိကုမ္ဘိ - ရွှေအိုးကြီးသည်၊ ဂါဝုတပ္ပမာဏာ - တစ်ဂါဝုတ်
အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဧကာ - တစ်လုံးသော ရွှေအိုးကြီးသည်၊ အမယောဇနပ္ပမာဏာ -
ယူဇနာဝက်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဧကာ - တစ်လုံးသော ရွှေအိုးကြီးသည်၊ တိဂါဝုတပ္ပ-
မာဏာ - သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဧကာ - တစ်လုံးသော ရွှေအိုးကြီးသည်၊
ယောဇနပ္ပမာဏာ - တစ်ယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဂမ္ဘီရတော - အစောက်အားဖြင့်၊
ပထဝီပရိယန္တာ ဧဝ - မြေကြီးလျှင် အဆုံးအပိုင်းရှိသည်သာလျှင်၊ (ပထဝီ ပရိယန္တာ
ဧတိဿာ နိမိကုမ္ဘိယာတိ ပထဝီပရိယန္တာ)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ဣမေ သတ္တ-
ယသော်ဓရာ၊ အာနန္ဒမထေရ်၊ ဆန္ဒအမတ်၊ ကာဠုဒါယီအမတ်၊ ကဏ္ဍကမြင်း၊
ဗောဓိပင်၊ ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးဟူသော ဤခုနစ်မျိုးတို့သည်၊ သဟဇာတာ နာမ-
တကွဖြစ်ဖော် ဖွားဖက်တော်တို့မည်၏။

ဥဘယနဂရဝါသိနော - ကပိလဝတ်မြို့ ဒေဝဒဟမြို့ဟူသော မြို့နှစ်မြို့နေသူ
တို့သည်၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ ကပိလဝတ္ထုနဂရ
မေဝ - ကပိလဝတ်မြို့တော်သို့သာလျှင်၊ အဂမံသု - သွားကုန်ပြီ၊ စ - ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊
တံ ဒီဝသံယေဝ - ထိုဘုရားလောင်းမွေးဖွားသော နေ့၌ပင်လျှင်၊ “ကပိလဝတ္ထုနဂရ-
ကပိလဝတ်မြို့တော်၌၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ ပုတ္တော-
သားတော်သည်၊ ဇာတော - မွေးဖွားပြီ၊ အယံ ကုမာရော - ဤမင်းသားလေးသည်၊
ဗောဓိမူလေ - ဗောဓိပင်ရင်း၌၊ နိသီဒိတွာ - ထိုင်၍၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ-

ဖြစ်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ တာဝတိံသာဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ- ရွှင်လန်းတက်ကြွနှစ်သက်နေကြသော၊ ဒေဝသဗ္ဗာ- နတ်အပေါင်းတို့သည်၊ စေလုက္ခေ- ပါဒီနိ- အဝတ်မြှောက်ခြင်းစသည်တို့ကို၊ ပဝတ္တေန္တာ- ဖြစ်စေကုန်လျက်၊ ကီဠိသု- မြူးတူးပျော်ပါး ဆော့ကစားကုန်ပြီ၊ တသ္မိ သမယေ- ထိုအခါ၌၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏၊ ကုလူပဂေါ- နန်းတော်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော၊ အဋ္ဌသမာ- ပတ္တိလာဘီ- သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရရှိထားသော၊ ကာလဒေဝလောနာမ- ကာလဒေဝလမည်သော၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊ ဘတ္တကိစ္စံ- ဆွမ်းစားခြင်းအမှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒိဝါဝိဟာရတ္တာယ- နေ့သန့်စင်ခြင်းအကျိုးငှာ (နေ့အခါ နေထိုင်ရန်အလို့ငှာ)၊ တာဝတိံသာဘဝနံ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ တတ္ထ- ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ- နေ့သန့်စင်ခြင်းငှာ (စတုတ္ထိသဝိဘတ်ကို အံ့ပြု)၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေသည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ တာ ဒေဝတာ- ထိုတာဝတိံသာနတ်တို့ကို၊ တထာ ကီဠမာနာ- ထိုကဲ့သို့ မြူးတူးပျော်ပါး ဆော့ကစားနေကုန်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ “တုမေ- သင်တို့သည်၊ ကိံ ကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တုဋ္ဌမာနသာ- ဝမ်းသာရွှင်ပြ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကီဠထ- မြူးတူးပျော်ပါး ဆော့ကစားနေကြသနည်း၊ ဧတံ ကာရဏံ- ဤအကြောင်းကို၊ မယုမ္ပိ- ငါ့အားလည်း၊ ကထေထ- ပြောပြကြပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ “မာရိသ- အရှင်ရသေ့၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဇာတော- မွေးဖွားလာပြီ၊ သော- ထိုသားတော်သည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ နိသိဒိတွာ- ထိုင်၍၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဓမ္မစက္ကံ- ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို၊ ပဝတ္တေဿတိ- ဖြစ်စေလိမ့်(ဟောလိမ့်)လတ္တံ့၊ ‘တဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ အနန္တံ- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော၊ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌံ- ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ်စံပယ်တော်မူပုံကို၊ ဒဉ္ဇံ စ- ဖူးမြင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဓမ္မံ- တရားတော်ကို၊ သောတုဉ္ဇ- နာယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (မယံ- ငါတို့သည်) လစ္ဆာမ- ရကုန်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမိနာ ကာရဏေန- ဤအကြောင်းကြောင့်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ အမှ- ဖြစ်ပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊ တာသံ- ထိုနတ်တို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ ဒေဝလောကတော- နတ်ပြည်မှ၊ ဩရုယု- သက်ဆင်း၍၊ ရာဇနိဝေသနံ- မင်းနန်းတော်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းထားအပ်သောနေရာ၌၊

နိဿိန္နော- ထိုင်လျက်၊ “မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်အား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊
ဇာတော ကိရ- မွေးဖွားပြီတဲ့၊ နံ- ထိုသားကို၊ ပဿိဿာမိ- ကြည့်ရှုအံ့၊” ဣတိ-
ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ အလင်္ကာတပဋိယတ္တံ- အဆင်တန်ဆာ
တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားအပ်သော၊ ကုမာရံ- မင်းသားကို၊ အာဟရာပေတွာ-
ဆောင်ယူစေ၍၊ တာပသံ- ရသေ့ကို၊ ဝန္တာပေတုံ- ရှိခိုးစေခြင်းငှာ၊ အဘိဟရိ- ရှေ့ရှု
ဆောင်ယူပြီ၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ပါဒါ- ခြေတော်အစုံတို့သည်၊
ပရိဝတ္တိတွာ- လည်၍၊ တာပသဿ- ရသေ့၏၊ ဇဋ္ဌာသု- ဆံကျစ်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌဟိသု-
တည်ကုန်ပြီ၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ တေန
အတ္တဘာဝေန- ထိုခန္ဓာကိုယ်ဖြင့်၊ ဝန္တိတဗ္ဗယုတ္တကော- ရှိခိုးထိုက်သည်၏ အဖြစ်နှင့်
သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော၊ အညော နာမ- အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊
တာပသဿ- ရသေ့၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေရင်း၌၊ အဇာနန္တ- မသိနားမလည်ကုန်သော
သူတို့သည်၊ သစေ ဌပေယျံ- အကယ်၍ထားကုန်ငြားအံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု- ဤသို့ဖြစ်
ကုန်လတ်သော်)၊ တဿ- ထိုကာလဒေဝလရသေ့၏၊ မုဒ္ဒါ- ဦးထိပ်သည်၊ သတ္တဓာ-
ခုနစ်စိတ်အားဖြင့်၊ ဖလေယျ- ကွဲရာ၏၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊ “မေ- ငါ့အား၊
အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ နာသေတုံ- ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ န ယုတ္တံ- မသင့်၊” ဣတိ-
ဤသို့ ကြံစည်၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရား
အလောင်းတော်အား၊ အဗ္ဗလိ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေသိ- မြှောက်ချီပြီ၊ ရာဇာ- မင်း
သည်၊ တံ အစ္ဆရိယံ- ထိုအံ့ဩဖွယ်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပုတ္တံ-
သားကို၊ ဝန္တိ- ရှိခိုးပြီ။

တာပသော- ရသေ့သည်၊ အတိတေ- အတိတ်၌၊ စတ္တာလီသကပ္ပေ- ကမ္ဘာ
လေးဆယ်တို့လည်းကောင်း၊ အနာဂတေ- အနာဂတ်ကာလ၌၊ စတ္တာလီသကပ္ပေ-
ကမ္ဘာလေးဆယ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အသီတိကပ္ပေ- ကမ္ဘာပေါင်းရှစ်
ဆယ်တို့ကို၊ အနုဿရတိ- အစဉ်အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း
တော်၏၊ လက္ခဏသမ္ပတ္တိ- ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို၊ ဒိသ္မာ-
မြင်ရ၍၊ “ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ န ခေါ- ဖြစ်လိမ့်မည်လော၊ ဥဒါဟု-
သို့မဟုတ်၊ နော ဘဝိဿတိ န ခေါ- မဖြစ်လိမ့်မည်လော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇေ-
တွာ- စူးစမ်း၍၊ ဥပဓာရေန္တော- ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ “နိဿံသယေန- ယုံမှားမှုကင်း
သဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတ္တာ-

သိ၍။ “အယံ - ဤမင်းသားလေးသည်။ အစ္ဆရိယပုရိသော - အံ့ဖွယ်ကောင်းသော
ယောက်ျားမြတ်ပေတည်း။” ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍။ သိတံ - ပြုံးမှုကို။ အကာသိ - ပြုပြီ၊
တတော - ထို့နောက်မှ။ “အဟံ - ငါသည်။ ဗုဒ္ဓဘူတံ - ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဣမံ
အစ္ဆရိယပုရိသံ - ဤအံ့ဖွယ်ကောင်းသော ယောက်ျားမြတ်ကို။ ဒဠု - ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊
လဘိဿာမိ န ခေါ - ရလိမ့်မည်လော၊ နော လဘိဿာမိ န ခေါ - မရလိမ့်မည်လော။”
ဣတိ - ဤသို့။ ဥပဓာရေန္တော - စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်။ “န လဘိဿာမိ - ဖူးမြင်
ခွင့်မရလတ္တံ့၊ အန္တရာယေဝ - ဘုရားမဖြစ်မီ ကြားကာလ၌ပင်လျှင်၊ ကာလံ - သေခြင်း
ကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ဗုဒ္ဓသတေနပိ - ဘုရားပေါင်း ရာပေါင်းများစွာသည်လည်းကောင်း၊
ဗုဒ္ဓသဟဿေနပိ - ဘုရားပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာသည်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာ -
ကြွရောက်၍၊ ဗောဓေတုံ - သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းသိစေခြင်းငှာ၊ အသက္ကုဏေယျေ -
မစွမ်းအပ် မစွမ်းနိုင်သော၊ အရူပဘဝေ - အရူပဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ - ဖြစ်ရလိမ့်လတ္တံ့။”
ဣတိ - ဤသို့။ ဒိသွာ - သိမြင်ရ၍။ “ဧဝရူပံ နာမ - ဤသို့သဘောရှိသည်မည်သော၊
အစ္ဆရိယပုရိသံ - အံ့ဖွယ်ကောင်းသော ယောက်ျားမြတ်ကို၊ ဗုဒ္ဓဘူတံ - ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်
သည်ကို၊ ဒဠု - ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ နလဘိဿာမိ - မရလတ္တံ့၊ ဝတ - စင်စစ်၊ မေ - ငါ၏၊
မဟတီ - ကြီးစွာသော၊ ဇာနိ - ဆုံးရှုံးမှုသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့။” ဣတိ -
ဤသို့ တွေး၍၊ ပရောဒိ - ပြင်းစွာ ငိုကြွေးပြီ။

မနုဿာ - လူတို့သည်။ ဒိသွာ - မြင်၍။ “အမှာကံ - ငါတို့၏၊ အယျော -
အရှင်ရသေ့သည်၊ ဣဒါနေဝ - ယခုပင်လျှင်၊ ဟသိတွာ - ပြုံးရယ်၍၊ ပုန - တစ်ဖန်၊
ပရောဒိတွာ - ပြင်းစွာငိုကြွေး၍၊ ပတိဋ္ဌိတော - တည်ပြီ၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ ကိ
န ခေါ - အသို့ပါနည်း၊ အမှာကံ - ငါတို့၏၊ အယျပုတ္တဿ - အရှင်သခင်မင်းသားလေး
၏၊ ကောစိ - တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အန္တရာယော - အန္တရာယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်
လတ္တံ့လော”။ ဣတိ - ဤသို့၊ တံ - ထိုရသေ့ကို၊ ပုစ္ဆိသု - မေးလျှောက်ကုန်ပြီ၊
ဧတဿ - ဤမင်းသားလေးအား၊ အန္တရာယော - အန္တရာယ်သည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ နိဿံ -
သယေန - ယုံမှားမှုကင်းသဖြင့် (ဝါ) ယုံမှားကင်းစွာ၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ -
ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ဖြေဆိုပြီ၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ အထ - ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊
ကသ္မာ - အဘယ်ကြောင့်၊ ပရောဒိတ္ထ - ပြင်းစွာငိုကြွေးပါသနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့မေး
ပြီ။ “ဧဝရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပုရိသံ - ယောက်ျားမြတ်ကို၊ ဗုဒ္ဓဘူတံ - ဘုရား
ဖြစ်၍ဖြစ်သည်ကို၊ ဒဠု - ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ (အဟံ - ငါသည်)၊ န လဘိဿာမိ - မရ
လိမ့်လတ္တံ့၊ *မေ - ငါအား၊ မဟတီ - ကြီးစွာသော၊ ဇာနိ - ဆုံးရှုံးမှုသည်၊ ဝတ -

စင်စစ်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊^၁ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ အနုသောစန္ဒော- အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် စိုးရိမ်ပူဆွေးလျက်၊ ရောဒါမိ- ငိုကြွေးပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ တတော- ထိုနောက်၊ သော- ထိုကာလဒေဝလရသေ့သည်၊ “မေ- ငါ၏၊ ဉာတကေသု- ဆွေမျိုးတို့တွင်၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ ဧတံ- ဤမင်းသားကို၊ ဗုဒ္ဓဘူတံ- ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သည်ကို၊ ဒဉ္ဇု- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ လဘိဿတိ ကိ န ခေါ- ရလတ္တံ့လော”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပဓာရေန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဘာဂိနေယျံ- တူဖြစ်သော၊ နာလကဒါရကံ- နာလကသူငယ်ကို၊ အဒ္ဓသ- တွေ့မြင်ရပြီ၊ သော- ထိုကာလဒေဝလရသေ့သည်၊ ဘဂိနိယာ- နှမ၏၊ ဂေဟံ- အိမ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ “တေ- သင်၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ နာလကော- နာလကသည်၊ ကဟံ- အဘယ်မှာနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ အယျ- အရှင်၊ ဂေဟေ- အိမ်ထဲ၌၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ “နံ- ထိုနာလကကို၊ ပက္ခောသာဟိ- ခေါ်လိုက်လော့”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အာဂတံ- ရောက်လာသော၊ ကုမာရံ- နာလကသူငယ်ကို၊ “တာတ- အမောင်၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဇာတော- မွေးဖွားပြီ၊ ဧသော- ဤမင်းသားသည်၊ ဗုဒ္ဓကိုရော- ဘုရားအညွန့်အညောက်တည်း (ဝါ) ဘုရားအလောင်းတော်တည်း၊ ပဉ္စတ္ထိသဝဿာနိ- သုံးဆယ့်ငါးနှစ်တို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ တံ- သင်သည်၊ ဧတံ- ဤဘုရားဖြစ်တော်မူသည့် သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏သားတော်ကို၊ ဒဉ္ဇု- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ လဘိဿသိ- ရလတ္တံ့၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇာဟိ- ရသေ့ပြုပါလော့”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောပြီ၊ သတ္တာသီတိကောဋီဓနေ- ရှစ်ဆယ့်ခုနစ်ကုဋေဥစ္စာရှိသော၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တဒါရကောပိ- ဖြစ်သောကလေးပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ “မံ- ငါကို၊ မာတုလော- ဦးလေးသည်၊ အနတ္တေ- အကျိုးမရှိသည်၌၊ န နိယောဇေဿတိ- မတိုက်တွန်းလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ အန္တရာပဏတော- ဈေးတွင်းမှ၊ ကာသာယာနိ စေဝ- ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပတ္တဉ္စ- မြေသပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဟရာပေတွာ- ဆောင် (ဝယ်) ယူစေ၍၊ ကေသမသု- ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ကို၊ ဩဟာရေတွာ- ဖယ်ရှားစေ၍(ရိတ်၍)၊ ကာသာယာနိ- ဖန်ရည်စွန်းကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ- အဝတ်တို့ကို၊ အတ္ထာဒေတွာ- ဖုံးလွှမ်းဝတ်ရုံ၍၊ “လောကေ-

လောက၌၊ ယော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥတ္တမပုဂ္ဂလော- အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တံ- အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ- ရည်စူး၍၊ မယံ- ငါ၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ- ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဗောဓိသတ္တဘိမုခံ- ဘုရားလောင်းသို့ရှေးရှု၊ အဇ္ဈလီ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂယု- မြှောက်ချီ၍၊ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန- တည်ခြင်းငါးပါးဖြင့်၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ ထဝိကာယ- အိပ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ အံသကုဋေ- ပန်းစွန်း၌၊ ဩလဂ္ဂေတွာ- ချိတ်၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာတောင်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ သမဏဓမ္မံ- ရဟန်းတရားကို၊ အကာသိ- ပြုလုပ်အားထုတ်ပြီး၊ သော- ထိုနာလကသည်၊ ပရမာဘိသမ္မောဓိပ္ပတ္တံ- အလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်သို့ ရောက်တော်မူသော၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ နာလက- ပဋိပဒံ- မောနေယျအကျင့်ကို၊ ကထာပေတွာ- ဟောစေတော်မူ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဥက္ကဋ္ဌပဋိပဒံ- မြတ်သော မောနေယျအကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နော- ကျင့်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ သတ္တေဝ မာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံးသာ၊ အာယု- အသက်ကို၊ ပါလေတွာ- စောင့်ရှောက်၍၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတံ- ရွှေတောင်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဌိတကောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊ အနုပါဒိသေသာယ- ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းအကျန် မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ- နိဗ္ဗာနဓာတ်သဘောဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီး။

ဗောဓိသတ္တမ္ဗိခေါ- ဘုရားအလောင်းတော်ကိုလည်း၊ ပဉ္စဒိဝသေ- ဖွားမြင်ပြီးနောက် ငါးရက်မြောက်သော နေ့၌၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ နှာပေတွာ- ရေချိုးစေ၍၊ “နာမဂ္ဂဟဏံ- နာမည်ယူမှု မှည့်ခေါ်မှုကို၊ ဂဏှိဿာမ- ယူကုန် မှည့်ခေါ်ကုန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ရာဇောဝနံ- မင်းနန်းတော်ကို၊ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေဟိံ- ကုံကုမံ၊ တောင်လေပ်၊ လေညှင်းပွင့်၊ ပန်းညိုရွက်ဟူသော လေးမျိုးသော နံ့သာတို့ဖြင့်၊ ဝိလိမ္ပေတွာ- လိမ်းကြံ့၍၊ လာပေဉ္စမကာနိ^၁- မုလေးပန်း၊ မုန်ညှင်းပန်း၊ ဆန်ပန်း၊ မြေဇာပန်း၊

၁။ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေဟိံ= စတသော ဇာတိယော စတုဇ္ဇာတိ၊ စတုဇ္ဇာတိယေဝ စတုဇ္ဇာတိယော၊ စတုဇ္ဇာတိပုဒ်+ဣကပစ္စည်း၊ သွတ္တံ၌ သက်၊ စတုဇ္ဇာတိယော ဂန္ဓော စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓော။ နံ့သာလေးမျိုးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဇာတိ၊ ဋီကာသစ်၊ အဘိဓာန်တို့၌ကား “ကုံကုမံ၊ တောင်လေပ်၊ ကမျဉ်း၊ လေးညှင်းပွင့်” ဟုဆို၏။ ဒီ၊ ဋီ၊ ၂၊ ၁၉၈။ နှင့် မ၊ ဋီ၊ ၃၊ ၃၅၈။ တို့၌ကား “ပန်းညိုရွက်၊ တောင်လေပ်၊ ကမျဉ်း၊ လေးညှင်းပွင့်” ဟု ဆိုထား၏။ သံ၊ ဋီ၊ ၂၊ ၃၃၅။ ၌ “ကုံကုမံ၊ ကမျဉ်း၊ လေးညှင်းပွင့်၊ ပန်းညိုရွက်” ဟုဆို၏။ ဇာတိဋီကာသစ်၊ ဋီကာဟောင်းတို့၌ကား “ကရမက်၊

ပေါက်ပေါက်ပန်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖာနိ- ပန်းတို့ကို၊ ဝိကိရိတွာ- ကြံဖြန့်၍၊ အသမ္ဘိန္ဒပါယာသံ- ရေမရောလစ် နို့ဃနာစစ်စစ်ကို၊ သမ္မာဒေတွာ- စီရင် (စီမံ)၍၊ တိဏ္ဍိ ဝေဒါနိ- ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏၊ ပါရဂူတေ- တဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်ကုန်သော၊ အဋ္ဌသတံ- တစ်ရာရှစ်ယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏေ- ပုဏ္ဏား တို့ကို၊ နိမန္တေတွာ- ဖိတ်ကြား၍၊ ရာဘောဝနေ- မင်းနန်းတော်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ သုဘောဇနံ- ကောင်းသောဘောဇင်ကို၊ ဘောဇာပေတွာ- စားစေ၍(ဝါ) ကျွေးမွေး၍၊ မဟာသက္ကာရံ- ကြီးစွာသော ပူဇော်မှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “ကိ- အဘယ်သို့၊ ဘဝိဿတိ န ခေါ- ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ လက္ခဏာနိ- လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟာပေသုံ- ယူစေကုန်ပြီ (ဝါ) ဖတ်စေကုန်ပြီ၊ တေသု- ထိုတစ်ရာရှစ်ယောက်သော ပုဏ္ဏားတို့တွင်။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ရာမော- ရာမလည်းကောင်း၊ ဓဇော- ဓဇလည်း ကောင်း၊ လက္ခဏော စာပိ- လက္ခဏာလည်းကောင်း၊ မန္တိ- မန္တိလည်းကောင်း၊ ယညော- ယညလည်းကောင်း၊ သုဘောဇော- သုဘောဇလည်းကောင်း၊ သုယာမော- သုယာမ လည်းကောင်း၊ သုဒတ္တော- သုဒတ္တလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တဒါ- အလောင်း တော်မြတ်၏လက္ခဏာတော်ကို ဖတ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဧတေ အဋ္ဌဗြာဟ္မဏာ- ဤရှစ် ယောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဆဠင်္ဂဝါ ဆဠင်္ဂဝန္တာ- ကပ္ပ၊ ဗျာကရဏ၊ ဇောတိသတ္တ၊ သိက္ခာ၊ နိရုတ္တိ၊ ဆန္ဒောဝိစိတိဟူကုန်သော ဝေဒင်္ဂခြောက်ပါးကို တတ်သိကုန်သည် (ဝေဒင်္ဂကို သိခြင်းရှိကုန်သည်)၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မန္တိ- မန္တာန်ကို၊ ဝိယာကရိသု- ထင်စွာပြုကုန် ရှင်းလင်းပြောဆိုကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌေဝ- ရှစ်ယောက်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ ဗြာဟ္မဏာ- ဤပုဏ္ဏားတို့သည်၊

တောင်လေပ်၊ ပရုပ်၊ စန္ဒကူး”ဟု ပြဆိုထားသည်။

၂။ **လာပေဉ္စမကာနိ**= ပဉ္စန္ဒ ပူရဏော ပဉ္စမံ- ငါးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း။ (ပုပ္ဖံ)၊ လာဇာဇေ ပဉ္စမံ ယဿာတိ လာပေဉ္စမံ၊ လာပေဉ္စမံယေဝ လာပေဉ္စမကံ။ ကပစ္စည်း သွတ္တံ၌ သက်။ ပေါက်ပေါက်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော ပန်း (ပုပ္ဖံ)။ တာနိ လာပေဉ္စမကာနိ။

၃။ **ဆဠင်္ဂဝါ**= ဆ အင်္ဂါနိ ဆဠင်္ဂံ၊ ဝေဒင်္ဂခြောက်ပါး။ ဆဠင်္ဂံ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဆဠင်္ဂဝန္တာ၊ ဆဠင်္ဂဝါဟု ရှိနေခြင်းသည် ဝစနဝိပလ္လာဟု မှတ်သားရမည်။ ဆဠင်္ဂပုဒ်+ဝန္တပစ္စည်း၊ ဗဟုဝစ် ဖြင့် ပြီးသော ဆဠင်္ဂဝါရုပ် သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ မတွေ့ရ။ ဆဠင်္ဂဝါ၏ အဘိဓေယျတ္ထမှာလည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းမဟုတ် ပုဏ္ဏားရှစ်ဦးတည်း။ ထို့ကြောင့် ဆဠင်္ဂဝန္တာဟုရှိသင့်လျက် ဆဠင်္ဂဝါဟု ဝစနဝိပလ္လာသအနေဖြင့် ရှိနေသည်သာ။

လက္ခဏပရိဂ္ဂဟကာ - လက္ခဏာကို ဖတ်ကြားသူတို့သည်၊ အဟောသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒီဝသေ - ပဋိသန္ဓေယူရာနေ၌၊ သုပိနောပိ - အိပ်မက်မက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဧတေဟေဝ - ဤပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်တို့သည်သာလျှင်၊ ပရိဂ္ဂဟိတော - ဖတ်အပ်ပြီ (နိမိတ်ဖတ်အပ်ပြီ)၊ တေသု - ထိုရှစ်ယောက်တို့တွင်၊ သတ္တ - ခုနစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ - ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဒွေ - နှစ်ခုကုန်သော၊ အင်္ဂုလိယော - လက်ချောင်းတို့ကို၊ ဥက္ကိပိတွာ - ထောင်၍၊ ဒွိဓာ - နှစ်မျိုးနှစ်စား အပြားအားဖြင့်၊ နံ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ဗျာကရိသု - ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်သနည်း)၊ “ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ - ဤလက္ခဏာတော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော - ပြည့်စုံသောသူသည်၊ အဂါရံ - အိမ်၌ (ဝါ) အိမ်ကို၊ သစေ အဇ္ဈာဝသိဿတိ - အကယ်၍ နေအံ့ (ဝါ) အကယ်၍ လွမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ - ဤသို့နေသည်ရှိသော်)၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ - စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊ သစေ ပဗ္ဗဇိဿတိ - အကယ်၍ ရဟန်းပြုအံ့၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၍၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော၊ စက္ကဝတ္တိရညော - စကြဝတေးမင်း၏၊ သိရိဝိဘဝံ - ကျက်သရေစည်းစိမ်ကို၊ အာစိက္ခိသု - ပြောကြားကြပြီ၊ ပန - ထူးခြားချက်ကား၊ တေသံ - ထိုပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်တို့တွင်၊ သဗ္ဗဒဟရော - အလုံးစုံအောက် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဂေါတ္တတော - အနွယ်အားဖြင့်၊ ကောဏ္ဍညောနာမ - ကောဏ္ဍညမည်သော၊ မာဏဝေါ - လုလင်ပျိုသည်၊ ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဝရလက္ခဏသမ္ပတ္တိ - မြတ်သောလက္ခဏာတော်၏ ပြီးစီးပြည့်စုံမှုကို၊ ဩလောကေတွာ - ကြည့်၍၊ “ဣမဿ - ဤကလေးငယ်၏၊ အဂါရမဇ္ဈေ - အိမ်၏အလယ်၌၊ ဌာနကာရဏံ - တည်နေကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ဧသ ဧသော - ဤကလေးငယ်သည်၊ ဧကန္တေန - မလွဲဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ - ကိလေသာအမှိုးပယ်ခွာချိုးမည်ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ ဧကမေဝ - တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အင်္ဂုလိ - လက်ချောင်းကို၊ ဥက္ကိပိတွာ - ထောင်၍၊ ဧကံသဗျာကရဏံ - တစ်ခုသော အဖို့ရှိသော ပြောဆိုမှုကို (တထစ်ချပြောဆိုမှုကို)၊ ဗျာကာသိ - ပြောဆိုပြီ၊ ဟိ - မှန်၏၊ အယံ - ဤကောဏ္ဍညပုဏ္ဏားသည်၊ ကတာမိကာရော - ပြုအပ်ပြီးသော လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုအဆောက်အဦရှိသည်၊ ပစ္ဆိမဘဝိကသတ္တော - ကျွတ်တမ်းဝင်မည့် နောက်ဆုံးဘဝရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ပစ္ဆာ ဇာတော ပစ္ဆိမော၊ ပစ္ဆိမော ဘဝေါ ပစ္ဆိမဘဝေါ၊ ပစ္ဆိမဘဝေါ အဿ အတ္ထိတိ ပစ္ဆိမဘဝိကော၊ ပစ္ဆိမဘဝိကော သတ္တော ပစ္ဆိမဘဝိကသတ္တော)၊

(ဟုတ္တ- ဖြစ်၍)၊ ဣတရေ- မိမိမှတစ်ပါးကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်ဦးကုန်သော၊ ဇေန- ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ ပညာယ- မိမိ၏ပညာအစွမ်းဖြင့်၊ အဘိဘဝိတွာ- လွှမ်းမိုး၍၊ ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ- ဤလက္ခဏာတော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတဿ- ပြည့်စုံသော၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဧကန္တဗုဒ္ဓဘာဝသင်္ခါတံ- ဧကန်စင်စစ် ဘုရားအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဧကမေဝ- တစ်မျိုးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဂတိ- ဖြစ် ရာလားရာကို၊ အဒ္ဓသ- တွေ့မြင်ရပြီ၊ တဿ- ထို့ကြောင့်၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ အင်္ဂုလိ- လက်ချောင်းကို၊ ဥက္ခိပိတွာ- ထောင်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဗျာကာသိ- ပြောဆိုပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ နာမံ- အမည်ကို၊ ဂဏန္တာ- ယူကုန် လတ်သော် (မှည့်ခေါ်ကုန်လတ်သော်)၊ သဗ္ဗလောကဿ- တစ်လောကလုံး၏၊ အတ္တ- သိဒ္ဓိကရတ္တာ- ကောင်းကျိုးပြီးစီးမှုကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “သိဒ္ဓတ္ထော” တိ နာမံ- သိဒ္ဓတ္တဟူသော အမည်ကို၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ။

အထခေါ- ထိုအခါ၌၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ- ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တနော- မိမိမိမိ၏၊ ဃရာနိ- အိမ်တို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားကုန်၍၊ ပုတ္တေ- သားသမီး မယားတို့ကို၊ အာမန္တယီသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်သနည်း)၊ “တာတာ- သားတော်မောင်တို့၊ အမေ- ငါတို့သည်၊ မဟလ္လကာ- ကြီးရင့်ကုန်ပြီ၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏၊ ပုတ္တံ- သားတော်ကို၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပုတ္တံ- ရောက်တော်မူသည်ကို၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ သမ္ဘာ- ဝေယျာမ ဝါ- မိမိလည်း မိကုန်ရာ၏၊ နော သမ္ဘာဝေယျာမ ဝါ- မိမိလည်း မိမိကုန် နိုင်ရာ၊ တုမေ- သင်တို့သည်၊ တသ္မိံ ကုမာရေ- ထိုမင်းသားလေးသည်၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပုတ္တေ- ရောက်လတ်သော်၊ တဿ- ထိုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇေယျာထ- ရှင်ရဟန်းပြုတော်မူကြကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ သတ္တပိ- ခုနစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ နော- ထိုပုဏ္ဏားတို့ သည်၊ ယာဝတာယုကံ- အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး (ဝါ) အသက်ထက်ဆုံး၊ ဌတွာ- တည်၍၊ ယထာကမ္မံ- အကြင်အကြင်ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတာ- လားရောက် ကုန်ပြီ၊ ပန- သို့သော်လည်း၊ ကောဏ္ဍညမာဏဝေါယေဝ- ကောဏ္ဍညလုလင်သည်သာ လျှင်၊ အရောဂေါ- အနာကင်းရှင်းကျန်းမာခြင်းရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သော- ထိုကောဏ္ဍညလုလင်သည် (အာဟဋ္ဌံ စပ်)၊ မဟာသတ္တေ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဝုဒ္ဓိံ- ကြီးပြင်းမှုကို၊ အန္ဓာယ- အစွဲပြု၍၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်မှု ကို၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရဟန်းပြု၍၊ အနုက္ကမေန- အစဉ်အား

ဖြင့်၊ ဥရုဝေလံ- ဥရုဝေလတောအုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ “အယံ ဘူမိဘာဂေါ-
 ဤမြေအရပ်သည်၊ ရမဏီယော ဝတ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပေစွတကား၊ ပဓာနတ္ထိ-
 ကဿ- ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်မှုကို အလိုရှိသော၊ ကုလပုတ္တဿ- အမျိုးကောင်း
 သား၏၊ ပဓာနာယ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ် အားထုတ်ခြင်းငှာ၊ ဣဒံ- ဤအရပ်သည်၊
 အလံ ဝတ- သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါပေစွတကား၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊
 ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ တတ္ထ- ထိုဥရုဝေလတောအရပ်၌၊ ဝါသံ- နေထိုင်ခြင်းသို့၊
 ဥပဂတေ- ကပ်ရောက်လတ်သော်၊ “မဟာပုရိသော- ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော
 ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုတော်မူပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 သုတွာ- ကြားရ၍၊ တေသံ ဗြဟ္မဏာနံ- ထိုပုဏ္ဏားတို့၏၊ ပုတ္တေ- သားတို့သို့၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ- ကပ်ရောက်၍၊ “သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ ပဗ္ဗဇိ-
 တော ကိရ- ရဟန်းပြုလာပြီတဲ့၊ သော- ထိုသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ နိဿံသယေန-
 ယုံမှားမှုကင်းသဖြင့်၊ ဝါ- စင်စစ်ဧကန်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ-
 ဖြစ်လတ္တံ့၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ပိတရော- ဖခင်တို့သည်၊ အရောဂါ- ရောဂါကင်းရှင်း
 ကျန်းမာခြင်းရှိကုန်သည်၊ သစေ အဿု- အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု-
 ဤသို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်)၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇေယျ-
 ရဟန်းပြုကုန်အံ့၊ တုမှေပိ- သင်တို့သည်လည်း၊ သစေ ဣစ္ဆေယျာထ- အကယ်၍
 ရဟန်းပြုခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်အံ့၊ (ဧဝံ- ဤသို့အလိုရှိကုန်လတ်သော်)၊ ဧထ- လာကြ
 ပါကုန်၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ မဟာပုရိသံ- ထိုယောက်ျားမြတ်သို့၊ အနုပဗ္ဗဇိဿာမ-
 အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုပါကုန်အံ့၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ၊ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ- ထိုသားတို့သည်၊ ဧကစ္ဆန္တာ- တူသော ဆန္ဒရှိကုန်သည်၊
 ဘဝိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိသု- မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ တေသု- ထိုသားခုနစ်ယောက်တို့
 တွင်၊ တယော- သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ- ပုဏ္ဏားလုလင်တို့သည်၊ န ပဗ္ဗဇိသု-
 ရဟန်းမပြုကုန်၊ ကောဏ္ဍညဗြာဟ္မဏံ- ကောဏ္ဍညပုဏ္ဏားကို၊ ဇေဋ္ဌကံ- အကြီးအကဲ
 ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဣတရေ- အခြားကုန်သော၊ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော
 ပုဏ္ဏားလုလင်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိသု- ရဟန်းပြုကုန်ပြီ၊ ပဉ္စပိ- ငါးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်
 သော၊ တေ ဇနာ- ထိုပုဏ္ဏားလုလင်တို့သည်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယတ္တေရာ နာမ- ပဉ္စဝဂ္ဂိမထေရ်တို့
 မည်ကုန်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

တဒါ ပန- ထိုအခါ၌ကား၊ သုဒ္ဓေါဒနရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ “ကိ-
 အဘယ်အရာကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ ဝါ- မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ မယံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော-

သားတော်သည်။ ပဗ္ဗဇိဿတိ- ရဟန်းပြုလတ္တံ့နည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီး၊ စတ္တာရိ- လေးမျိုးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ- ရှေ့ပြေးနိမိတ်တို့ကို၊ (ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ- ရဟန်းပြုအံ့)၊ ဣတိ- ဤသို့ဖြေဆိုပြီး၊ ကတရဉ္စ ကတရဉ္စ- (ထိုပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ဟူသည်) အဘယ်ဟာ အဘယ်ဟာတို့နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီး၊ ဇရာဇိဏ္ဏိ- သူအိုကိုလည်းကောင်း၊ ဗျာဓိတံ- သူနာကိုလည်းကောင်း၊ မတံ- သူသေကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတံ- ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ- ရဟန်းပြုအံ့)၊ ဣတိ- ဤသို့ဖြေပြီး၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်။ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဇေယျပါနံ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော သူအို သူနာ သူသေ ရဟန်းတို့ကို(ဆဋ္ဌိကံ)၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တဿ- သား၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတုံ- ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ မာ အဒတ္ထ- မပေးကုန်နှင့်၊ မယံ- ငါ့အား၊ ပုတ္တဿ- သား၏၊ ဗုဒ္ဓဘာဝေန- ဘုရားအဖြစ်ဖြင့်၊ ကမ္မံ- ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဟံ- ငါသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တံ- သားတော်ကို၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရာနံ- ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်ခြံရံအပ်ကုန်သော၊ စတုန္တံ- လေးခုကုန်သော၊ မဟာဒီပါနံ- ကျွန်းကြီးတို့၏၊ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ- အစိုးရသူ၏အဖြစ်ဟူသော၊ စက္ကဝတ္တိရန္တံ- စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကို၊ ကရောန္တံ- ပြုနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆတ္တိသယောဇနပရိမဏ္ဍလာယ- သုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ အဝန်းအဝိုင်းရှိသော၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်သည်၊ ပရိဝုတံ- ခြံရံထားအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဂနတလေ- ကောင်းကင်ပြင်၌၊ ဝိစရမာနံ- လှည့်လည်သွားလာနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿိတုကာမော- မြင်လို၏။” ဣတိ- ဤသို့ ပြောထားပြီး၊ ဇေယျ ပန- ဤသို့ကား၊ ဝတ္တာ- ပြောဆိုပြီး၍၊ စတုပ္ပကာရာနံ- လေးပါးသော အပြားရှိကုန်သော (လေးမျိုးကုန်သော)၊ ဣမေသံနိမိတ္တာနံ- ဤနိမိတ်ကြီးတို့၏၊ ကုမာရဿ- မင်းသား၏၊ စက္ခုပထေ- မျက်စိလမ်းကြောင်း (မျက်စိရှေ့)၌၊ အာဂမနနိဝါရဏတ္ထံ- ရောက်လာမှုကို တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ စတုသု ဒိသာသု- အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ ဂါဝုတေ ဂါဝုတေ- တစ်ဂါဝုတ်တိုင်း တစ်ဂါဝုတ်တိုင်း၌၊ အာရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေသိ- ထားပြီး၊ တံ ဒိဝသဉ္စ- လက္ခဏာဖတ်၍ ကင်ပွန်းတပ်အမည်ပေးရာ နေ့အခါ၌လည်း၊ မင်္ဂလဌာနေ- မင်္ဂလာပြုရာအရပ်၌၊ သန္တိပတိတေသု- စုဝေးရောက်လာကုန်သော၊ အသီတိယာ ဉာတိကုလသဟဿေသု- ဆွေတော်ရှစ်သောင်း မျိုးတော်အပေါင်းတို့တွင်၊ ဧကမေကော- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သည်၊ ဧကမေကံ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပဋိဇာနိ- ဝန်ခံပြီး၊ (ကိံ- အဘယ်သို့ ဝန်ခံသနည်း)၊ “အယံ- ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသား

သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဟောတု ဝါ- ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်ပါစေ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊
 ဟောတု ဝါ- ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်ပါစေ၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဧကမေကံ- တစ်ယောက်
 တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဒဿာမ- ပေးကုန်အံ့၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊
 သစေပိ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်)၊
 ခတ္တိယသမဏဂဏေဟေဝ- မင်းမျိုးရဟန်းအပေါင်းတို့သည်သာလျှင်၊ ပရိဝါရိတော-
 ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ဝိစရိဿတိ- လှည့်လည်သွားလာရလိမ့်လတ္တံ့၊
 ရာဇာ- မင်းသည်၊ သစေပိ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-
 ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်)၊ ခတ္တိယကုမာရေဟေဝ- မင်းမျိုးမင်းသားတို့သည်သာလျှင်၊
 ပုရက္ခတပရိဝါရိတော- ရှေ့သွားပြုအပ်ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ၍)၊ ဝိစရိဿတိ-
 လှည့်လည်သွားလာရလိမ့်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ဝန်ခံပြီ၊ ရာဇာပိ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်
 လည်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဥတ္တမရူပသမ္ပန္နာ- မြတ်သောရုပ်
 အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဝိဂတသဗ္ဗဒေါသာ- ကင်းသော အလုံးစုံသော အပြစ်
 ရှိကုန်သော (ခြောက်ပြစ်ကင်းစင် သဲလည်းစင်ကုန်သော၊ ဝိဂတော သဗ္ဗဒေါသာ
 ယာသံ ဓာတီနန္တိ ဝိဂတသဗ္ဗဒေါသာ)၊ ဓာတိယော- အထိန်းတော်တို့ကို၊ ပစ္စုပ္ပန်ပေသိ-
 ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ မဟန္တေန- ကြီး
 ကျယ်များပြားလှစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဟန္တေန- ကြီး
 ကျယ်လှစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန- ကျက်သရေအစု၊ တင့်တယ်မှုဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ဝဗတိ- ကြီးပြင်းလာ၏။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ရညော- မင်း၏၊ ဝပ္ပမင်္ဂလံ
 နာမ- လယ်ထွန်မင်္ဂလာမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တံ ဒိဝသံ- ထိုနေ့၌၊ သကလ-
 နဂရံ- ကပိလဝတ်တစ်မြို့လုံးကို၊ ဒေဝနဂရံ ဝိယ- နတ်မြို့ကိုကဲ့သို့၊ အလင်္ကာရေန္တိ-
 တန်ဆာဆင်ထားကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒါသကမ္မကရာဒယော- ကျွန်၊
 အလုပ်သမားအစရှိသူတို့သည်၊ အဟတဝတ္ထနိဝတ္တာ- အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်ကို

၁။ အဟတဝတ္ထနိဝတ္တာ= ဟည်တ္တာတိ ဟတံ၊ ✓ဟန+တ၊ ဟိသာဂတိသု- သတ်ပုတ်ခြင်း၊
 သွားခြင်းတို့၌၊ န ဟတံ အဟတံ၊ မထုရိက်အပ်သေးသော (ဝတ္ထံ)၊ နိဝသီယိတ္တာတိ နိဝတ္ထံ၊
 နိ✓ဝသ+တ၊ နိဝါသေ- ဝတ်ရုံခြင်း၌။ ဝဿုတေ အတ္ထာဒိယတေတိ ဝတ္ထံ။ အဟတံ ဝတ္ထံ
 အဟတဝတ္ထံ- အစာမချေရသေးသော အဝတ်။ အဟတဝတ္ထံ နိဝတ္ထံ ယေဟိတိ အဟတ-
 ဝတ္ထနိဝတ္တာ- ဝတ်အပ်ပြီးသော အစာမချေရသေးသော (အသစ်ဖြစ်သော) အဝတ်ရှိကုန်သော
 ကျွန်စသူတို့၊ တတိယာဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံ၊ အစာမချေအပ်သေးသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်

ဝတ်ကုန်သည်။ ဝါ - အစာမချေရသေးသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်။ ဂန္ဓမာလာဒိ - ပဋိမဏ္ဍိတာ - နံသာပန်းစသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)။ ရာဇကုလေ - မင်းနန်းတော်၌။ သန္နိပတန္တိ - စုဝေးကုန်၏။ ရညော - မင်း၏။ ကမ္မန္တေ - လယ်လုပ်ငန်း၌။ နဂီလသဟဿံ - ထွန်တစ်ထောင်ကို။ ယောဇယန္တိ - ယှဉ်စေကုန်၏။ ဝါ - တပ်ကုန်၏။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ - ထိုနေ့၌ကား၊ ဧကေနူနအဋ္ဌသတနဂီလာနိ - တစ်ရှဉ်းဖြင့် ယုတ်လျော့သော ထွန်ရှစ်ရာတို့ကို (ထွန် ခုနစ်ရာကိုးဆယ့်ကိုးရှဉ်းတို့ကို)။ ဗလိဗဒ္ဓရသ္မိယောတ္တေဟိ - ထွန်ရုန်းမည့် နွားလားကကြိုး၊ ထွန်ကိုကိုင်သည့်ကြိုးနှင့်။ သဒ္ဓိံ - အတူတကွ။ ရဇေတပရိက္ခတာနိ - ငွေကွပ်ထားအပ်ကုန်သည်။ (ပရိသမန္တတော ကရိယတေတိ ပရိက္ခတံ၊ ပရိ ✓ ကရ + တ၊ ကရဏေ - ပြုခြင်း၌။ ရဇေတေဟိ ပရိက္ခတံ ရဇေတပရိက္ခတံ - ငွေတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပြုအပ် (ကွပ်အပ်)သော ထွန်၊ တာနိ ရဇေတပရိက္ခတာနိ)။ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။ ရညော - သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏။ အာလမ္ပနနဂီလံ ပန - ဆွဲကိုင်ထွန်ယက်မည့် ထွန်ကိုကား၊ ရတ္တသုဝဏ္ဏပရိက္ခတံ - နီမြန်းသောရွှေတို့ဖြင့် ကွပ်ထားသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ ဗလိဗဒ္ဓါနံ - နွားလားတို့၏။ သိင်္ဂီရသ္မိပတောဒါပိ - ဦးချို၊ ကြိုး၊ နှင်တံတို့ကိုလည်း။ သုဝဏ္ဏပရိက္ခတာဝ - ရွှေတို့ဖြင့် ကွပ်အပ်ကုန်သည်သာ လျှင်။ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။ ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်။ မဟာပရိဝါရေန - များစွာ သော အခြံအရံပရိသတ်ဖြင့်။ နိက္ခမန္တော - ထွက်လာလတ်သော်၊ ပုတ္တံ - သားကို။ ဂဟေတွာဝ - ယူဆောင်၍သာလျှင်။ အဂမာသိ - သွားပြီ။ ကမ္မန္တဌာနေ - လယ်ထွန် မင်္ဂလာကျင်းပရာ နေရာ၌။ ဧကော - တစ်ခုသော၊ ဇမ္ဗုရုက္ခော - သပြေပင်သည်။ ဗဟလပလာသော - ထူထည်းသိပ်သည်းသော အရွက်ရှိသည် (ဗဟတိ ဝုဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိတိ ဗဟလော၊ ✓ ဗဟ + အလ၊ ဝုဒ္ဓိယံ - ကြီးပွားခြင်း၌၊ ဗဟလော ပလာသော ယဿာတိ ဗဟလပလာသော)။ သန္တစ္ဆယော - အေးမြသော အရိပ်ရှိသည်။ (သမ္မတိတိ သန္တာ၊ ✓ သမု + ဒ၊ ဥပသမေ - ငြိမ်းအေးခြင်း၌၊ သန္တာ ဆာယာ ဧတဿ ရုက္ခဿာတိ သန္တစ္ဆယော)။ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ။ တဿ - ထိုသစ်ပင်၏။ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌။ ကုမာရဿ - မင်းသား၏။ သယနံ - အိပ်ယာကို။ ပညာပေတွာ - ခင်းစေ၍၊ ဥပရိ - အထက်၌။ သုဝဏ္ဏတာရကခဓိတဝိတာနံ^၂ - ရွှေကြယ်တို့ဖြင့် စီခြယ်အပ်သော မျက်နှာ သည်-ဟု ပေးပါက “နိဝသန္တိတိ နိဝတ္ထာ၊ အဟတဝတ္ထံ နိဝတ္ထာ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထာ” ဟု ဒုတိယာတပျရိသံ ဝိဂ္ဂဟပြု။

၂။ သုဝဏ္ဏတာရကခဓိတဝိတာနံ = သုဝဏ္ဏေန ကတံ တာရကံ သုဝဏ္ဏတာရကံ - ရွှေဖြင့် ပြုထားအပ်သော ကြယ်၊ ကတပုဒ်ကျေသော မဇ္ဈေလောပီတတိယာတပျရိသံသမာသံ။

ကြက်ကို၊ ဗန္ဓာပေတွာ- ဖွဲ့စေ၍၊ သာဏိပါကာရေန- တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာဖြင့်၊
 ပရိက္ခိပါပေတွာ- ကာရံစေ၍၊ အာရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊
 ရာဇာ- မင်းသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာကို၊ အလင်္ကာရိတွာ-
 တန်ဆာဆင်၍၊ အမစ္စဂဏပရိဂုတော- အမတ်အပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်
 ၍)၊ နဂီလကရဏဌာနံ- လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုရာ အရပ်သို့၊ အဂမာသိ- သွားရောက်ပြီ၊
 တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ သုဝဏ္ဏနဂီလံ- ရွှေထွန်ကို၊ ဂဏှာတိ-
 ယူ၏ (စီး၏)၊ အမစ္စာ- ခုနစ်ရာကိုးဆယ့်ကိုးဦးသော အမတ်တို့သည်၊ ဧကေနန-
 အဋ္ဌသတရဇတနဂီလာနိ- တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ငွေကွပ်ထားသော ထွန်ခုနစ်
 ရာကိုးဆယ့်ကိုးစီးတို့ကို၊ (ဂဏှန္တိ- ယူကုန်စီးကုန်၏)၊ ကဿကာ- လယ်သမားတို့
 သည်၊ သေသနဂီလာနိ- ကြွင်းကျန်ကုန်သော ရိုးရိုးသော ထွန်တို့ကို (ရွှေစသည်မကွပ်
 ထားသော ထွန်တို့ကို)၊ (ဂဏှန္တိ- ယူကုန်စီးကုန်၏)၊ တေ- ထိုသူတို့သည်၊ တာနိ-
 ထိုထွန်တို့ကို (နှစ်ရာတစ်ရှဉ်းသော ထွန်တို့ကို)၊ ဂဟေတွာ- ယူကုန်၍၊ ဣတော
 စိတော စ- ဟိုမှဒီမှလည်း၊ ဝါ- လူလားတုံ့ခေါက်၊ ကသန္တိ- ထွန်ယက်ကုန်၏၊
 ရာဇာ ပန- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်ကား၊ ဩရတော ဝါ- လယ်၏ဤမှာဘက်မှလည်း၊
 ပါရံ- လယ်၏ဟိုမှာဘက်သို့၊ ဂစ္ဆတိ- ထွန်စီးသွားလာ၏၊ ပါရတော ဝါ- လယ်၏
 ဟိုမှာဘက်မှလည်း၊ ဩရံ- လယ်၏ဤမှာဘက်သို့၊ အာဂစ္ဆတိ- ထွန်စီး၍ပြန်လာ၏၊
 ဧတသ္မိံ ဌာနေ- လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုလုပ်ရာ ဤအရပ်၌၊ မဟာသမ္ပတ္တိ- ကြီးကျယ်
 သော စည်းစိမ် (ခံစားမှု)သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်း
 တော်ကို၊ ပရိဝါရေတွာ- ဝန်းရံ၍၊ နိသိန္နာ- ထိုင်နေကုန်သော၊ ဓာတိယော- နို့ထိန်း
 တို့သည်၊ “ရညော- မင်း၏၊ သမ္ပတ္တိ- စည်းစိမ်ကို၊ ပဿာမ- ကြည့်ကုန်အံ့”၊
 ဣတိ- ဤသို့ ကြံစည်ကုန်၍၊ အန္တောသာဏိတော- တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာအတွင်းမှ၊
 ဗဟိ- အပြင်ပသို့၊ နိက္ခန္တာ- ထွက်လာကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်
 သည်၊ ဣတော စိတော စ- ဟိုမှဒီမှလည်း၊ ဝါ- ဟိုဟိုဒီဒီ၊ ဩလောကေန္တော-
 ကြည့်လတ်သော်၊ ကဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ၊ အဒိသ္မာဝ- မတွေ့မြင်ရ၍သာလျှင်၊
 ဝေဂေန- အဟုန် ဖြင့်၊ ဥဌာယ- ထ၍၊ ပလ္လင်္ဂီ- ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေမှုကို၊ အာဘုဇိတွာ-
 ခွေ၍၊ အာနာပါနေ- ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ- စီးဖြန်းသိမ်းဆည်းတော်
 မူ၍၊ ပဌမဇ္ဈာနံ- ပထမဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ ဓာတိယော- နို့ထိန်းတို့သည်၊

ခစိယတေတိ ခစိတံ၊ ✓ခစ+တ၊ ဗန္ဓနေ- ဖွဲ့ခြင်း၌၊ ခစိတံ ဝိတာနံ ခစိတဝိတာနံ၊
 သုဝဏ္ဏတာရကေဟိ ခစိတဝိတာနံ သုဝဏ္ဏတာရကခစိတဝိတာနံ။

ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရေ - ခဲဖွယ်,စားဖွယ်တို့၏အကြား၌ (ဝါ) ခဲဖွယ်,စားဖွယ်အထူးတို့ကို၊
 ဝိစရမာနာ - စီမံ၍ လှည့်လည်ကုန်လတ်သော်၊ ထောက် - အနည်းငယ်၊ စိရာယီသု^၂ -
 ကြာကုန်ပြီ၊ သေသရက္ခာနံ - ကြွင်းကျန်ကုန်သော သစ်ပင်တို့၏၊ ဆာယာ - အရိပ်
 သည်၊ ဝီတိဝတ္တာ - ကျော်လွန်သွားပြီ၊ တဿ ပန ဇမ္ဗုရက္ခဿ - ထိုဘုရားလောင်းသိပ်
 ထားသော ဇမ္ဗုသပြေပင်၏ကား၊ ဆာယာ - အရိပ်သည်၊ ပရိမဏ္ဍလာ - ထက်ဝန်းကျင်မှ
 ဝန်းဝိုင်းအုပ်မိုးထားသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ၊ ဓာတိယော - နို့ထိန်း
 တို့သည်၊ “အယျပုတ္တော - အရှင့်သားသည်၊ ဧကကော - တစ်ယောက်ထီးတည်းဖြစ်
 ၏”၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ဝေဂေန - အဟုန်ဖြင့်၊ သာဏီ - တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာကို၊
 ဥက္ခိပိတွာ - မ၍၊ အန္တော - တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာအတွင်းသို့၊ ပဝိသမာနာ - ဝင်ကုန်
 လတ်သော်၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ သယနေ - အိပ်ယာ၌၊ ပလ္လင်္ကေန -
 ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နံ - ထိုင်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ တဉ္စ ပါဠိဟာရိယံ -
 သပြေပင်ရိပ် မပြောင်းမရွေသည့် ထိုတန်ခိုးပြာဠိဟာကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ - တွေ့
 မြင်ရ၍၊ ဂန္ဓာ - သွားကုန်၍၊ ရညော - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသုံ - လျှောက်
 တင်ကုန်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ လျှောက်တင်ကုန်သနည်း)၊ “ဒေဝ - အရှင်မင်းမြတ်၊

၁။ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရေ = ခဇ္ဇဘောဇ္ဇ+အန္တရေဟု ဖြတ်၊ အန္တရသဒ္ဓါသည် ဝေမဇ္ဈအနက်၊ ဝိသေသ
 အနက်တို့ကို ဟောသည်၊ ဝေမဇ္ဈအနက်ဟောရာ၌ “ခဲဖွယ်,စားဖွယ်တို့၏အကြား၌”ဟု
 အနက်ပြန်ဆို၍ “ခဇ္ဇတေဟိ ခဇ္ဇံ၊ ✓ခါဒ+ဏျ၊ ဘက္ခနေ - စားခြင်း၌။ ဘုဇ္ဇတိတိ ဘောဇ္ဇံ၊
 ✓ဘုဇ+ဏျ၊ ပါလနဗျဝဟရဏေသု - စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မျှီသုံးစားသောက်ခြင်းတို့၌။
 ခဇ္ဇံ စ ဘောဇ္ဇံ စ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနိ၊ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနံ အန္တရံ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရံ၊ တသ္မိံ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရေ”
 ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုရမည်။

အန္တရသဒ္ဓါ ဝိသေသအနက်ဟောရာ၌ “ခဲဖွယ်,စားဖွယ်တို့၏အထူးတို့ကို”ဟု
 အနက်ပြန်ဆို၍ “ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနံ အန္တရံ (ဝိသေသော) ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရံ၊ တေ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရေ”
 ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုရမည်၊ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ တတိယတွဲ မိုးထိမူနိဿယ(၃၂၅)၌ “ခဲဖွယ်,
 ဘောဇ္ဇေစားသောအတွင်း၌”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး၏ မဟာဗုဒ္ဓဝင်
 ဒုတိယတွဲ(၁၂၄)၌ “စားဖွယ်,သောက်ဖွယ်,ခဲဖွယ်,လျက်ဖွယ်တို့အကြား”ဟူ၍လည်းကောင်း
 ပြန်ဆိုထားသည်၊ ယင်းတို့ကို ထောက်ဆ၍ ဝေမဇ္ဈအနက်ပေးပါသည်။ တိပိဋကအဘိဓာန်
 အတွဲ ၆ (၄၁၁)၌ “ခဲဖွယ်,စားဖွယ်အထူး”ဟု ပြန်ဆိုထားသည်၊ ယင်းကို ထောက်ဆ၍
 ဝိသေသအနက်ပေးပါသည်။

၂။ စိရာယီသု = စိရဟူသော ပုဒ်နောင် အာယပစ္စည်းသက်၍ ပြီးထားသော ပုဒ်ဖြစ်သည်။

ကုမာရော- မင်းသားသည်။ ဧဝံ- ဤသို့။ နိသိန္နော- တင်ပလွင်ခွေ၍ အံ့ဩဖွယ်ထိုင်နေပါ၏။ အညေသံ- အခြားကုန်သော၊ ရုက္ခာနံ- သစ်ပင်တို့၏။ ဆာယာ- အရိပ်သည်။ ဝီတိဝတ္တာ- ကျော်လွန်သွားပြီ။ ဇမ္ဗုရုက္ခဿ ပန- ဇမ္ဗုသပြေပင်၏ကား၊ ဆာယာ- အရိပ်သည်။ ပရိမဏ္ဍလာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းဝိုင်းအုပ်မိုးထားသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ ဌိတာ- တည်နေပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်တင်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- မင်းသည်။ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်။ အာဂန္တာ- ရောက်လာ၍။ ပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍။ “တာတ- ချစ်သား၊ အယံ- ဤရှိခိုးခြင်းသည်။ တေ- သင်ချစ်သားတော်အား၊ ဒုတိယဝန္တနာ- နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိခိုးခြင်းပါတည်း။” ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍။ ပုတ္တံ- သားတော်ကို။ ဝန္တိ- ရှိခိုးပြီ။

အထ- ထိုမှနောက်၌။ အနုက္ကမေန- အစဉ်အားဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကာ- တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သည်။ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ။ ရာဇာ- မင်းသည်။ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏။ တိတ္ထံ- သုံးခုကုန်သော၊ ဥတူနံ- ဥတုတို့အား၊ အနုစ္စဝိကေ- သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ နဝဘူမိကံ- ဘုံဆောင်ကိုးဆင့်ရှိသော၊ ဧကံ- တစ်ခုသော ပြာသာဒ်လည်းကောင်း၊ သတ္တဘူမိကံ- ဘုံဆောင်ခုနစ်ဆင့်ရှိသော၊ ဧကံ- တစ်ခုသော ပြာသာဒ်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဘူမိကံ- ဘုံဆောင်ငါးဆင့်ရှိသော၊ ဧကံ- တစ်ခုသော ပြာသာဒ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)။ တယော- သုံးဆောင်ကုန်သော၊ ပါသာဒေ- ပြာသာဒ်တို့ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ။ စတ္တာလီသသဟဿာ- လေးသောင်းကုန်သော၊ နာဠ- ကိတ္တိယော စ- ကချေသည်တို့ကိုလည်း၊ ဥပဋ္ဌာပေသိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးစေပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ အစ္စရာသဃံပရိဝုတော- နတ်သမီးအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သော၊ ဒေဝေါ ဝိယ- နတ်သားကဲ့သို့၊ အလင်္ကတနာဠကိတ္တိဟိ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ကချေသည်မတို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်၊ နိပ္ပုရိသေဟိ- ယောက်ျားမပါကုန်သော၊ တူရိယေဟိ- အမျိုးသမီးတို့သာ တီးခတ်အပ်ကုန်သော တူရိယာတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရိယမာနော- ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေသည်။ ဝါ- မွေ့လျော်ပျော်ပါးသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ မဟာသမ္ပတ္တိ- ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝန္တော- ခံစားလျက်၊ ဥတုဝါရေန- ဆောင်း၊ မိုး၊ နွေဟူသော ဥတုရာသီ အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်၊ တီသု- သုံးဆောင်ကုန်သော၊ ပါသာဒေသု- ပြာသာဒ်တို့၌၊ ဝိဟာသိ- နေထိုင်ပြီ။ ရာဟုလမာတာ ပန- ရာဟုလ၏မယ်တော်သည်ကား၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ အဂ္ဂမဟေသိ- မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သော။

ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

တဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသမ္ပပတ္တိ- ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝန္တဿ- ခံစားစံစားစဉ်၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့၌၊ ဉာတိသဃံဿ- ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်း၏၊ အဗ္ဘန္တရေ- အတွင်း၌၊ အယံ ကထာ- ဤစကားသည်၊ ဥဒပါဒိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း)၊ “သိဒ္ဓတ္ထော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ ကိဠာပသုတောဝ- ကစားခြင်း၌ အားထုတ်အပ် (လေ့ကျက်အပ်)သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဝိစရတိ- သွားလာလှည့်လည်နေ၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ န သိက္ခတိ- မသင်ယူ၊ သင်္ဂါမေ- စစ်ပွဲသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်တေ- ရှေ့ရှုတည်လာလတ်သော် (ဖြစ်ပွားလာလတ်သော်)၊ ကိ ကရိဿတိ- အဘယ်သို့ ပြုလုပ်မည်နည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ စကားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ “တာတ- ချစ်သား၊ တဝ- သင်၏၊ ဉာတကာ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်၊ ‘သိဒ္ဓတ္ထော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ အသိက္ခိတွာ- မသင်ယူမူ၍၊ ကိဠာပသုတောဝ- ကစားခြင်း၌သာ အားထုတ်အပ်(လေ့ကျက်အပ်)သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဝိစရတိ- လှည့်လည်နေ၏၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုနေကြကုန်၏၊ ဧတ္ထ- ဤဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ ပြောစကား၌၊ သတ္တု- ရန်သူ၏၊ ပတ္တကာလေ- ရောက်လာရာအခါ၌၊ ကိ မညသိ- အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ မေးပြီ၊ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ မမ- ငါ့အား၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ သိက္ခနကိစ္စံ- သင်ယူဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ၊ နဂရေ- မြို့တွင်း၌၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ သိပ္ပဒဿနတ္ထံ- အတတ်ကို ပြခြင်းငှာ၊ ဘောရိ- စည်ကို၊ စရာပေထ- လှည့်လည်စေပါကုန်လော့၊ (ကိ- အဘယ်သို့ လှည့်လည်စေရပါကုန်မည်နည်း)၊ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌၊ ဉာတကာနံ- ဆွေမျိုးတို့အား၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ ဒဿေဿာမိ- ပြပါအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ စည်ကို လှည့်လည်စေပါကုန်လော့၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ တထာ- ထိုဘုရားအလောင်းတော် ပြောဆိုသည့်အတိုင်း၊ အကာသိ- ပြုပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ အက္ခဏဝေဓိဝါလဝေဓိဓနုဂ္ဂဟေ- လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း အချက်ပေါင်းများစွာ တည့်အောင် ပစ်စွမ်းနိုင်သော လေးသမား၊ ခါးရမ်းသီးစသည့်အမှတ်အသားဖြင့် သားမြီးဖျားကို အလယ်တည့်တည့် ထိမှန်အောင် ပစ်စွမ်းနိုင်သော လေးသမားတို့ကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ- စုဝေးစေ၍၊ မဟာဇနဿ-

လူအပေါင်း၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ အညေဟိ- အခြားကုန်သော၊ ဓနုဂ္ဂဟေဟိ- လေးသမားတို့နှင့်၊ အသာဓာရဏံ- ဆက်ဆံမှုမရှိသော၊ ဒွါဒသဝိဓံ- တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ ဉာတကာနံ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား၊ ဒဿေသိ- ပြုပြီ၊ တံ- ဆယ့်နှစ်ရပ်သော ထိုမြားအတတ်ကို၊ သရဘင်္ဂဇာတကေ- သရဘင်္ဂဇာတ်၌၊ အာဂတနယေနေဝ- လာသော နည်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- သိအပ်သိထိုက်၏၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်အား၊ ဉာတိသဗေဟံ- ဆွေမျိုးအပေါင်းသည်၊ နိက္ကဓီ- ယုံမှားမှုမရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဥယျာနဘူမိ- ဥယျာဉ်တော်ရှိရာ မြေအရပ်သို့၊ ဂန္တုကာမော- သွားလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သာရထိ- ရထားထိန်းကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်၍၊ “ရထံ- ရထားကို၊ ယောဇေတိ- ကပါလော့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ သော- ထိုရထားထိန်းသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပါပြီဟူ၍၊ ပဋိဿုဏိတွာ- ရှေးရှုဝန်ခံ၍၊ မဟာရဟံ- ကြီးမြတ်သူတို့သာ စီးအပ်စီးထိုက်သော၊ ဥတ္တမရထံ- မြတ်သောရထားကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရေန- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာဖြင့်၊ အလင်္ကရိတွာ- တန်ဆာဆင်၍၊ ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏေ- ကုမုဒြာကြာရွက်အဆင်းရှိကုန်သော၊ စတ္တာရော- လေးကောင်ကုန်သော၊ မင်္ဂလသိဒ္ဓဝေ- မင်္ဂလာရှိသော သိန္နောမြင်းတို့ကို၊ ယောဇေတွာ- ယှဉ်၍ (က၍)၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်အား၊ ပဋိဝေဒေသိ- သိစေပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒေဝဝိမာနသဒိသံ- နတ်ဗိမာန်နှင့်တူသော၊ ရထံ- ရထားသို့၊ အဘိရဟိတွာ- စီး၍၊ ဥယျာနဘိမုခေါ- ဥယျာဉ်တော်သို့ရှေးရှုခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ “သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓနုကာလော- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်လတ္တံ့သော အချိန်အခါ (ဘုရားဖြစ်မည့်အချိန်အခါ) သည်၊ အာသန္နော- နီးကပ်ပြီ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ- ရှေ့ပြေးနိမိတ်ကို၊ ဒဿေဿာမ- ပြကုန်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံကုန်၍၊ ဧကံ- တစ်ဦးသော၊ ဒေဝပုတ္တံ- နတ်သားကို၊ ဇရာဇိဏ္ဏံ- ဇရာကြောင့် အိုမင်းရင့်ရော်သည်ကို၊ ခဏ္ဍဒန္တံ- ကျိုးသော သွားရှိသည်ကို၊ ပလိတကေသံ- ဖြူသော ဆံပင်ရှိသည်ကို၊ ဝင်္ကံ- ကောက်

၁။ ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏေ= ကုမုဒဿ ပတ္တံ ကုမုဒပတ္တံ၊ ကုမုဒပတ္တဿ ဝဏ္ဏော ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏော၊ ကုမုဒြာကြာရွက်၏အဆင်း၊ ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏော ဝိယ ဝဏ္ဏော ယေသံ အဿာနန္တိ ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏော၊ တေ ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏေ၊ ဝဏ္ဏတစ်ပုဒ် အကြေကြံပါ။

ကွေးသော ခြေလက်ရှိသည်ကို၊ ဩဘဂ္ဂသရီရံ- အောက်သို့ကျိုးကျသောကိုယ် (ကုန်းသော၊ ကိုင်းသောကိုယ်) ရှိသည်ကို၊ ဒဏ္ဍဟတ္ထံ- ဒုတ်လက်၌ရှိသည် (ဒုတ်လက်စွဲနေရသည်)ကို၊ ပဝေဓမာနံ- တုန်တုန်ရီရီဖြစ်နေသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒသေသသုံ- ပြကုန်ပြီ၊ တံ- ထိုသူအိုနိမိတ်ကို၊ ဗောဓိသတ္တော စေတ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်းကောင်း၊ သာရထိ စ- ရထားထိန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဿန္တိ- မြင်ကုန်၏၊ တတော- ထိုသူအိုနိမိတ်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “သမ္မ- အချင်းရထားထိန်း၊ ဧသော ပုရိသော- ဤယောက်ျားသည်၊ ကော နာမ- အဘယ်မည်သော ယောက်ျားနည်း၊ အဿ- ထိုယောက်ျား၏၊ ကေသာပိ- ဆံပင်တို့သည်လည်း၊ အညေသံ- အခြားသောသူတို့၏၊ ကေသာ ယထာ- ဆံပင်တို့ကဲ့သို့၊ န- မဟုတ်ကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မဟာပဒါန- မဟာပဒါနသုတ်တော်၌၊ အာဂတနယေန- လာသောနည်းဖြင့်၊ သာရထိ- ရထားထိန်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေး၍၊ တဿ- ထိုရထားထိန်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “ဘော- အိုအမောင်တို့၊ ဇာတိ- ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်၊ ဇီ- စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်၊ အတ္ထု ဝတ- ဖြစ်လေစွတကား၊ ဇာတဿ- မွေးဖွားလာသောသူ၏၊ ယတြဟိ ယာ ဇရာ- အကြင်အိုမင်းရင့်ရော်မှုသည်၊ ပညာယိဿတိ နာမ- ထင်ရှားတုံဘိ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သံဝိဂ္ဂဟဒယော- ထိတ်လန့်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တတော- ထိုသူအိုနိမိတ်ကို မြင်ရာအရပ်မှပင်လျှင်၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှည့်၍၊ ပါသာဒမေဝ- နန်းဆောင်ပြာသာဒသို့သာလျှင်၊ အဘိရဟိ- တက်ရောက်သွားပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ “မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ကိံ ကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ ပဋိနိဝတ္တိ- ပြန်လှည့်လာသနည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဇိဏ္ဏပုရိသံ- အိုမင်းရင့်ရော်နေသော ယောက်ျားကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ (ပဋိနိဝတ္တိ- ပြန်လှည့်လာပါ၏)၊ ဣတိ- ဤသို့ဖြေဆိုပြီ၊ “ဇိဏ္ဏကံ- သူအိုကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ- ရဟန်းပြုလိမ့်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ ကဿ- အဘယ့်ကြောင့်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နာသေထ- ဖျက်ဆီးကုန်သနည်း၊ သီဃံ- လျင်မြန်စွာ၊ ပုတ္တဿ- သားတော်အတွက်၊ နာဋကနိ- ကချေသည်တို့ကို၊ သဇ္ဇေထ- စီမံကြကုန်လော့၊ သမ္ပတ္တိ- စည်းစိမ်ကို၊ အနာဘဝန္တော- ခံစားရသည်ရှိသော်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ သတိ- အမှတ်ရမှုကို၊ န ကရိဿတိ- မပြုလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ပြောဆို၍၊ အာရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဝမေတွာ- တိုး၍၊ သဗ္ဗဒိသာသု- အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ အဒ္ဓယောဇနေ-

အဒ္ဓယောဇနော - ယူဇနာဝက်တိုင်း ယူဇနာဝက်တိုင်း၌၊ အာရက္ခံ - အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေသိ - ထားပြီ။

ပုန - တစ်ဖန်၊ ဧကဒိဝသံ - တစ်နေ့သ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ တထေဝ - ထိုရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ဥယျာနံ - ဥယျာဉ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော - သွားလတ်သော်၊ ဒေဝတာဘိနိမ္မိတံ - နတ်တို့သည် ဖန်ဆင်းပြအပ်သော၊ ဗျာဓိတံ - နာမကျန်းဖြစ်နေသော၊ ပုရိသံ - ယောက်ျားကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရ၍၊ ပုရိမနယေနော - ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ပုစ္ဆိတွာ - မေး၍၊ သံဝိဂ္ဂဟဒယော - ထိတ်လန့်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ နိဝတ္တိတွာ - ပြန်လည်၍၊ ပါသာဒံ - ပြာသာဒ်သို့၊ အဘိရုဟိ - တက်ရောက်ပြီ၊ ရာဇာပိ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်လည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ - မေး၍၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ဝုတ္တနယေနော - ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ သံဝိဒဟိတွာ - စီမံ၍၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ ဝဗေတွာ - တိုး၍၊ သမန္တော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ တိဂါဝုတပ္ပမာဏော - သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပဒေသေ - အရပ်၌၊ အာရက္ခံ - အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေသိ - ထားပြီ၊ အပရမ္ဘိ - အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧကဒိဝသံ - တစ်နေ့သ၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းသည်၊ တထေဝ - ထိုရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ဥယျာနံ - ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော - သွားလတ်သော်၊ ဒေဝတာဘိနိမ္မိတံ - နတ်တို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော၊ ကာလင်္ကတံ - သူသေကောင်ကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ ပုရိမနယေနော - ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ပုစ္ဆိတွာ - မေး၍၊ သံဝိဂ္ဂဟဒယော - ထိတ်လန့်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ နိဝတ္တိတွာ - ပြန်လှည့်၍၊ ပါသာဒံ - ပြာသာဒ်သို့၊ အဘိရုဟိ - တက်ပြီ၊ ရာဇာပိ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်လည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ - မေး၍၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ဝုတ္တနယေနော - ဆိုအပ်ခဲ့သည့် နည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ သံဝိဒဟိတွာ - စီမံ၍၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ ဝဗေတွာ - အစောင့်အရှောက်တို့ကို တိုး၍၊ သမန္တတော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ယောဇနပမာဏော - တစ်ယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပဒေသေ - အရပ်၌၊ အာရက္ခံ - အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေသိ - ထားပြီ၊ အပရံ - အခြားသော၊ ဧကဒိဝသံ ပုန - တစ်နေ့သ၌ကား၊ ဥယျာနံ - ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော - သွားလတ်သော်၊ တထေဝ - ထိုရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ဒေဝတာဘိနိမ္မိတံ - နတ်တို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော၊ သုနိဝတ္တံ - ကောင်းမွန်စွာ ဝတ်ထားအပ်သော၊ သုပါရတံ - ကောင်းမွန်စွာ ရုံထားအပ်သော၊ ပဗ္ဗဇိတံ - ရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ “သမ္မာ - အချင်းရထားထိန်း၊ ဧသော - ဤသူသည်၊ ကောနာမ - အဘယ်မည်သနည်း”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သာရထိ - ရထားထိန်းကို၊ ပုစ္ဆိ -

မေးပြီ။ သာရထိ - ရထားထိန်းသည်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဿ - ဘုရားဖြစ်ရာ ပွင့်ရာကာလ၏ (ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဓဏ၏)။ အဘာဝါ - မဖြစ်သေးခြင်းကြောင့်။ ပဗ္ဗဇိတံ ဝါ - ရဟန်းကို လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတဂုဏေ ဝါ - ရဟန်းအဖြစ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်းကောင်း၊ ကိဉ္ဇာပိ န ဇာနာတိ - အကယ်၍ကား မသိပါပေ။ ပန - ထိုသို့ပင် မသိပါသော်လည်း။ ဒေဝတာနုဘာဝေန - နတ်တို့၏တန်ခိုးအစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ “ဒေဝ - အရှင်မင်း သား၊ အယံ - ဤသူကား၊ ပဗ္ဗဇိတော နာမ - ရဟန်းမည်ပါ၏”။ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္တာ - ပြော၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ - ရဟန်းအဖြစ်၏၊ ဂုဏေ - ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ ဝဏ္ဏေသိ - ချီးမွမ်းပြီ။ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ - ရဟန်းပြုခြင်း၌၊ ရုစိ - အလိုကို (ရဟန်းပြုလိုမှုကို)၊ ဥပ္ပါဒေတွာ - ဖြစ်စေ၍၊ တံ ဒီဝသံ - ထိုနေ့၌၊ ဥယျာနံ - ဥယျာဉ်တော်သို့၊ အဂမာသိ - သွားပြီ၊ ဒီဃဘာဏကာ ပန - ဒီဃဘာဏကာ ရဟန်းတို့သည်ကား၊ “စတ္တာရိ နိမိတ္တာနိ - သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်းတည်းဟူသော လေးမျိုးသော နိမိတ်တို့ကို၊ ဧကဒီဝသေနဝ - တစ်နေ့တည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဒိသွာ - မြင်ရ၍၊ အဂမာသိ - သွားပြီ”။ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟု - ဆိုကုန်ပြီ။

သော - ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ တတ္ထ - ထိုဥယျာဉ်၌၊ ဒီဝသဘာဂံ - နေ့အဖို့ပတ်လုံး၊ ကီဠိတွာ - မြူးတူးပျော်ပါး ဥယျာဉ်ကစားတော်မူ၍၊ မင်္ဂလပေါက္ခရဏိယံ - မင်္ဂလာရှိသော ရေကန်တော်၌၊ နှာယိတွာ - ရေချိုး၍၊ သူရိယေ - နေသည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ - ဝင်လတ်သော်၊ မင်္ဂလသိလာပဋ္ဌေ - မင်္ဂလာရှိသော ကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ အတ္တာနံ - မိမိကိုယ်ကို၊ အလင်္ကာရာပေတုကာမော - တန်ဆာဆင်ပေးစေလိုသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ နိသီဒိ - ထိုင်ပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်း တော်၏၊ ပရိစာရကပုရိသာ - အလုပ်အကျွေးယောက်ျားတို့သည်၊ နာနာဝဏ္ဏာနိ - အမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဒုဿာနိ စ - အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နာနပ္ပကာရာ - အထူးထူးသောအပြားရှိကုန်သော၊ အဘာရဏဝိကတိယော စ - အဆင်တန်ဆာ အထူးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာနိ စ - ပန်း၊ နံ့သာ၊ နံ့သာပျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ အာဒါယ - ယူ၍၊ သမန္တာ - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပရိဝါရေတွာ - ဝန်းရံ၍၊ အဋ္ဌံသု - တည်ကုန်ပြီ၊ တသ္မိ ခဏေ - ထိုခဏ၌၊ သက္ကဿ - သိကြားမင်း၏၊ နိသိန္နာသနံ - ထိုင်ရာနေရာသည်၊ ဥဏှံ - ပူသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုသိကြား မင်းသည်၊ “ကော - အဘယ်သူသည်၊ မံ - ငါကို၊ ဣမမှာ ဌာနာ - ဤနေရာမှ၊ စာဝေတုကာမော - ရွှေလျှောစေလိုသည်၊ အသိ န ခေါ - ဖြစ်လေသနည်း”။ ဣတိ - ဤသို့၊ ဥပဓာရေန္တော - စူးစမ်းလတ်သော်၊ ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်

၏။ အလင်္ကာရေတုကာမတံ- တန်ဆာဆင်ပေးစေလိုသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ- သိ၍၊
 ဝိဿကမ္မံ- ဝိသကြံနုတ်သားကို၊ “သမ္မ ဝိဿကမ္မံ- အချင်း ဝိသကြံနုတ်သား၊
 သိဒ္ဓတ္ထကုမာရေ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အမရတ္တသမယေ- ညဉ့်
 သန်းခေါင်ယာမ်အချိန်၌၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော တောထွက်မှုကို၊
 နိက္ခမိဿတိ- ထွက်ခွာလိမ့်လတ္တံ့၊ အယံ- ဤတန်ဆာဆင်ပေးမှုသည်၊ အဿ- ထို
 သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊ ပစ္စိမော- နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ အလင်္ကာရေ- တန်ဆာဆင်မှု
 တည်း၊ တံ- သင်သည်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ မဟာပုရိသံ- ဘုရား
 အလောင်းတော်မြတ်ကို၊ ဒိဗ္ဗလင်္ကာရေဟိ- နတ်အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အလင်္ကာရေဟိ-
 တန်ဆာဆင်ပေးပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာမန္တေသိ- ပြောဆိုမိန့်ကြားပြီး၊ သော-
 ထိုဝိသကြံနုတ်သားသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပါပြီဟူ၍၊ ပဋိသုဏိတွာ- ဝန်ခံ၍၊
 ဒေဝါနုဘာဝေန- နတ်တို့၏တန်ခိုးအာနုဘော်အစွမ်းဖြင့်၊ တင်္ဂဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်
 လျှင်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ တဿေဝ-
 ထိုဘုရားအလောင်း၏သာလျှင်၊ ကပ္ပကသဒိသော- အလှပြုပြင်ပေးသူနှင့်တူသည်၊
 ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဒိဗ္ဗဒုဿေန- နတ်၌ဖြစ်သော ပုဆိုးဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရား
 အလောင်းတော်၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းတော်ကို၊ ဝေဠေသိ- ရစ်ပတ်ပြီး၊ ဗောဓိသတ္တော-
 ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဟတ္ထသမ္ပဿေနဝ- လက်အထိအတွေ့ဖြင့်သာလျှင်၊
 “အယံ- ဤသူသည်၊ မနုဿော- လူသည်၊ န- မဟုတ်၊ အယံ- ဤသူသည်၊
 ဒေဝပုတ္တော- နတ်သားတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီး၊ ဝေဠေန- ခေါင်း
 ပေါင်းဖြင့်၊ သီသေ- ဦးခေါင်းကို၊ ဝေဠိတမတ္တေ- ရစ်ပတ်အပ် (ပေါင်းအပ်) ကာမျှ
 ဖြစ်လတ်သော်၊ မောဠိယံ- ဦးစွန်း၌၊ မဏိရတနာကာရေန- ပတ္တမြားရတနာပုံစံဖြင့်၊
 ဒုဿသဟဿံ- အဝတ်ပုဆိုးတစ်ထောင်သည်၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တိ- ပေါ်ထွက်လာပြီး၊ ပုန-
 တစ်ဖန်၊ ဝေဠန္တဿ- ခေါင်းပေါင်းပေးသော ဝိသကြံနုတ်သား၏၊ ဒုဿသဟဿံ-
 အဝတ်ပုဆိုးတစ်ထောင်သည်၊ (အဗ္ဘဂ္ဂန္တိ- ပေါ်ထွက်ပြီး)၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒသက္ခတ္တံ-
 ဆယ်ကြိမ်တိုင်တိုင်၊ ဝေဠန္တဿ- ခေါင်းပေါင်းပေးသော ဝိသကြံနုတ်သား၏၊ ဒသ
 ဒုဿသဟဿာနိ- အဝတ်ပုဆိုးတစ်သောင်းတို့သည်၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တိသု- ပေါ်ထွက်လာကုန်
 ပြီ၊ “သီသံ- ဦးခေါင်းတော်သည်၊ ခုဒ္ဒကံ- သေးငယ်၏၊ ဒုဿာနိ- အဝတ်ပုဆိုးတို့
 သည်၊ ဗဟူနိ- များကုန်၏၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ အဗ္ဘဂ္ဂတာနိ- ပေါ်ထွက်လာကုန်
 သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ န စိန္တေတဗ္ဗံ- မကြံစည်အပ်မကြံစည်ထိုက်၊ ဟိ- မှန်၏၊
 တေသု- ထိုအဝတ်ပုဆိုးတစ်သောင်းတို့တွင်၊ သဗ္ဗမဟန္တံ- အလုံးစုံသောပုဆိုးတို့ထက်

အကြီးဆုံးပုဆိုးသည်။ အာမလကပုပ္ဖပ္ပမာဏံ - ဆီးဖြူပွင့်ပမာဏအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ (သျှစ်သျှားပွင့်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏)။ အဝသေသာနိ - ကြွင်းကျန်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့သည်။ ကဒမ္မကပုပ္ဖပ္ပမာဏာနိ - ထိန်ပန်းပွင့်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်၏။ သီသံ - ဦးခေါင်းတော်သည်။ ကိဉ္ဇကွဂဝစ္ဆိတံ - ကြာဝတ်ဆံဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ကုယျကပုပ္ဖ ဝိယ - ဆူးရစ်ပွင့်ကဲ့သို့။ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ။

အထ - ထိုအခါ၌၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတဿ - အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်အား။ သဗ္ဗတာလာဝစရေသု - အလုံးစုံသော အတီးအမှုတ်မျိုးတို့ကို ပြကုန်သော သူတို့သည်။ သကာနိ သကာနိ - မိမိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိဘာနာနိ - ဉာဏ်အား ထင်လာကုန်သော ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုမှုတို့ကို။ ဒဿယန္တေသု စ - ပြကုန်လတ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏေသု - ပုဏ္ဏားတို့သည်။ “ဇယနန္ဒာ”တိ အာဒိဝစနေဟိ - “အောင်မြင်ပါစေ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်တော်မူပါစေ” ဤသို့အစရှိကုန်သော စကားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုတမင်္ဂလိကာဒိသု - သုတမင်္ဂလာအယူရှိကုန်သော သူတို့သည်။ နာနာပ္ပကာရေဟိ - အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ မင်္ဂလာဝစနတ္ထုတိဃောသေဟိ စ - မင်္ဂလာစကားသံ၊ (ချီးမွမ်း)ကောင်းချီးပေးသံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘာဝေန္တေသု စ - ကောင်းစွာဖြစ်စေကုန် (ထင်ရှားစွာပြုကုန်) လတ်သော်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ - အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ တံ ရထဝရံ - ထိုရထားမြတ်သို့။ အဘိရူဟိ - တက်စီးတော်မူပြီ။ တသ္မိ သမယေ - ထိုအချိန်အခါ၌။ “ရာဟုလမာတာ - ရာဟုလမယ်တော်သည်။ ပုတ္တံ - သားတော်ကို။ ဝိဇာတာ - ဖွားမြင်ပြီ။” ဣတိ - ဤသို့။ သုတွာ - ကြားရ၍။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်။ “မေငါ၏။ ပုတ္တဿ - သားတော်အား။ တုဋ္ဌိ - နှစ်သက်ဖွယ်စကားကို။ နိဝေဒေထ - သိစေကုန်လော့။” ဣတိ - ဤသို့။ သာသနံ - သတင်းစကားကို။ ပဟိဏိ - ပို့ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ တံ - ထိုသတင်းစကားကို။ သုတွာ - ကြားရ

၁။ ကိဉ္ဇကွဂဝစ္ဆိတံ = ကေ ဇယတိတိ ကိ၊ ရေ၌ဖြစ်သော ကြာ။ ကိသ္မိ ဇယတိ ဇလတိတိ ကိဉ္ဇက္ခေ။ ကြာ၌ဖြစ်တတ်၊ တောက်ပတတ်သော ကြာဝတ်ဆံ။ ကိ ✓ ဇန/ဇလ+ခ။ န (သို့မဟုတ်) လကို ကပြ၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊ ဝဂ္ဂန္တ ၂ ပြု၍ ရပ်ပြီးထား၏။ ဂဝစ္ဆိတပုဒ်ကား အဝတတ၊ ဆာဒိတအနက်ကို ဟော၏။ (ဝိမာန၊ ၄၊ ၂၅၇)။ ကိဉ္ဇက္ခေန ဂဝစ္ဆိတံ ကိဉ္ဇကွဂဝစ္ဆိတံ-ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု။

၍၊ “ရာဟု- ငါ့ကို ဖမ်းမည့် ရာဟုအသူရိန်သည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွားလာပြီ၊
ဗန္ဓနံ- အနှောင်အဖွဲ့သည်၊ ဇာတံ- ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွားလာပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊
အာဟ- ပြောဆိုပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “မေ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊
ကိ- ဘာစကားကို၊ အဝစ- ပြောဆိုသနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေး၍၊
တံ ဝစနံ- ထို “ရာဟု ဇာတော၊ ဗန္ဓနံ ဇာတံ” ဟူသော စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ
၍၊ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ မေ- ငါ၏၊ နတ္တာ- မြေးတော်သည်၊
“ရာဟုလကုမာရော” တွေဝ နာမ- ရာဟုလမင်းသားမည်သည်သာလျှင်၊ ဟောတု-
ဖြစ်ပါစေ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ ခေါ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ ရထဝရံ- ရထား
မြတ်သို့၊ အာရုယု- တက်စီး၍၊ အတိမဟန္တေန- အလွန်ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော၊
ယသေန- အခြံအရံဖြင့်၊ အတိမနောရမေန- စိတ်နှလုံးကို အလွန်မွေ့လျော်စေတတ်သော၊
သိရိသောဘဂ္ဂေန- ကျက်သရေရှိမှု၊ တင့်တယ်မှုဖြင့်၊ နဂရံ- ကပိလဝတ်မြို့တော်သို့၊
ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ကိသာဂေါတမိ နာမ- ကိသာ-
ဂေါတမိမည်သော၊ ခတ္တိကညာ- မင်းမျိုးမင်းမျိုးနွယ် သတိုးသမီးငယ်သည်၊ ဥပရိ-
ပါသာဒဝရတလဂတာ- မြတ်သော ပြသာဒအပြင်ထက်သို့ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍)၊ နဂရံ- ကပိလဝတ်မြို့တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လည်သည်ကို၊
ကုရုမာနဿ- ပြုသော၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ ရူပသိရိံ- ကျက်သရေ
ရှိသော ရုပ်အဆင်းတော်ကို၊ ဒိသွာ- တွေ့ရ၍၊ ပီတိသောမနဿဇာတာ- ဖြစ်သော
နှစ်သက်မှုပျော်ရွှင်မှုရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဣမံ ဥဒါနံ- ဤဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ-
ကျူးရင့်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ကျူးရင့်သနည်း)။

ဂါထာအနက်။ ။ သာ မာတာ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပမာလားသို့ ရှုစားအပ်သူ
သားရတနာရှိသူ ထိုမိခင်သည်၊ နိဗ္ဗုတာ နူန- နှလုံးစိတ်ဝမ်း လွန်အေးချမ်းလှပါပေစွ
တကား၊ သော ပိတာ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပမာလားသို့ ရှုစားအပ်သူ သားရတနာရှိသူ
ထိုဖခင်သည်၊ နိဗ္ဗုတာ နူန- နှလုံးစိတ်ဝမ်း လွန်အေးချမ်းလှပါပေစွတကား၊ ယဿာ-
အကြင်အမျိုးသမီးအား၊ ဤဒိသော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပမာလားသို့ ဤကဲ့သို့ ရှုစား
အပ်သော၊ အယံ ပတိ- ဤကဲ့သို့သော လင်ကောင်းလင်မြတ်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊
သာ နာရိ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ပမာလားသို့ ရှုစားအပ်သူ လင်ကောင်းရှိသူ ထိုအမျိုး
သမီးသည်၊ နိဗ္ဗုတာ နူန- နှလုံးစိတ်ဝမ်း လွန်အေးချမ်းလှပါပေစွတကား၊ ဣတိ-
ဤသို့ ကျူးရင့်တော်မူပြီ။

ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ တံ - ထိုဥဒါန်းကျူးရင့်သံကို။ သုတွာ - ကြားရ၍။ စိန္တေသိ - တွေးတောကြံစည်ပြီ။ (ကိ - အဘယ်သို့ တွေးတောကြံစည်သနည်း)။ “အယံ - ဤကိသာဂေါတမီသည်။ ဧဝံ - ဤသို့။ အာဟ - ဆိုပြီ။ (ကိ - အဘယ်သို့ ဆိုသနည်း)။ “ဧဝရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော။ အတ္တဘာဝံ - အတ္တဘောကို။ ပဿန္တိယာ - မြင်တွေ့ရသော။ မာတု - မိခင်၏။ ဟဒယံ - စိတ်နှလုံးသည်။ နိဗ္ဗာယတိ - ငြိမ်းအေး၏။ ပိတု - ဖခင်၏။ ဟဒယံ - စိတ်နှလုံးသည်။ နိဗ္ဗာယတိ - ငြိမ်းအေး၏။ ပဇာပတိယာ - အိမ်သူသက်ထား ဇနီးမယား၏။ ဟဒယံ - စိတ်နှလုံးသည်။ နိဗ္ဗာယတိ - ငြိမ်းအေး၏။” ဣတိ - ဤသို့။ ကိသာဂေါတမီက ဆိုပြီ။ ကိသ္မိ - အဘယ်အရာသည်။ နိဗ္ဗုတေ - ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ ဟဒယံ - စိတ်နှလုံးသည်။ နိဗ္ဗုတံ နာမ - ငြိမ်းအေးသည်မည်သည်။ ဟောတိ န ခေါ - ဖြစ်လေသနည်း။” ဣတိ - ဤသို့ ကြံစည်ပြီ။ အထ - ထိုအခါ၌။ ကိလေသေသု - ကိလေသာတို့အပေါ်၌။ ဝိရတ္တမနဿ - တပ်မက်မှုကင်းသော စိတ်ရှိသော။ (ဝိရဇ္ဇနံ ဝိရတ္တံ။ ဝိ✓ရန္တံ + တ။ ရာဂေ - ငြိကပ်တပ်စွဲခြင်း၌။ ဝိရတ္တံ မနံ ယဿာတိ ဝိရတ္တမနော)။ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏။ “ရာဂဂ္ဂိမိ - ရာဂတည်းဟူသော မီးသည်။ နိဗ္ဗုတေ - ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ နိဗ္ဗုတံ နာမ - စစ်မှန်သော ငြိမ်းအေးခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ ဒေါသဂ္ဂိမိ - ဒေါသတည်းဟူသော မီးသည်။ နိဗ္ဗုတေ - ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ နိဗ္ဗုတံ နာမ - စစ်မှန်သော ငြိမ်းအေးခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ မောဟဂ္ဂိမိ - မောဟတည်းဟူသော မီးသည်။ နိဗ္ဗုတေ - ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ နိဗ္ဗုတံ နာမ - စစ်မှန်သော ငြိမ်းအေးခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။ မာနဒိဋ္ဌိအာဒီသု - မာနဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိလေသ - ဒရထေသု - အလုံးစုံသော ကိလေသာအပူတို့သည်။ နိဗ္ဗုတေသု - ငြိမ်းအေးကုန်လတ်သော်။ နိဗ္ဗုတံ နာမ - စစ်မှန်သော ငြိမ်းအေးခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။” ဣတိ ဧတံ - ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ။ “အယံ - ဤကိသာဂေါတမီသည်။ မေ - ငါ့အား။ သုဿဝနံ - စကားကောင်းကို (အလွန်ကြားနာချင်စဖွယ်ရှိသော စကားကို)။ သာဝေတိ - ကြားစေ၏။ ဟိ - မှန်၏။ အဟံ - ငါသည်။ နိဗ္ဗာနံ - ငြိမ်းချမ်းမှုကို။ ဂဝေသန္တော - ရှာဖွေလျက်။ ဝိစရာမိ - လှည့်လည်၏။ အဇ္ဇေဝယနေပင်လျှင်။ မယာ - ငါသည်။ ဃရာဝါသံ - အိမ်တည်းဟူသော အာဝါသကို။ ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်လွှတ်၍။ နိက္ခမ္မ - အိမ်မှထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ - ရဟန်းပြု၍။ နိဗ္ဗာနံ - နိဗ္ဗာန်ကို။ ဂဝေသိတုံ - ရှာဖွေခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏။ အယံ - ဤပုလဲသွယ်သည်။ ဣမိဿာ - ဤကိသာဂေါတမီ၏။ အာစရိယဘာဂေါ - ဆရာအဖို့အစု (ဆရာစား)

သည်။ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေလော့”။ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ကဏ္ဍတော- လည်တိုင်
 မှ၊ ဩမုဉ္ဇိတွာ- ချွတ်၍၊ ကိသာဂေါတမိယာ- ကိသာဂေါတမီ၏အထံသို့၊ သတ-
 သဟဿတ္ထနကံ- အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော၊ မုတ္တာဟာရံ- ပုလဲသွယ်ကို၊ ပေသေသိ-
 ပို့စေပြီ၊ သာ- ထိုကိသာဂေါတမီသည်၊ “သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊
 မယိ- ငါ့အပေါ်၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော- တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊
 မုတ္တာဟာရံ- ပုလဲသွယ်ကို၊ ပေသေတိ- ပို့စေ၏။” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သောမန-
 သဇာတာ- ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်မှုရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊
 သီရိသောဘဂ္ဂေန- ကျက်သရေရှိမှု တင့်တယ်မှုဖြင့်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပါသာဒံ-
 ပြဿာဒံသို့၊ အဘိရဟိတွာ- တက်ရောက်၍၊ သီရိသယနေ- ကျက်သရေရှိသော
 အိပ်ရာ၌၊ နိပဇ္ဇိ- လဲလျောင်းပြီး၊ တာဝဒေဝ စ- ထိုခဏပင်လျှင်လည်း၊ နံ- ထို
 ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာ
 တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ နစ္စဂီတာဒိသု- ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊
 သုသိက္ခိတာ- ကောင်းစွာ သင်ယူပြီး၊ တတ်မြောက်ပြီးကုန်သော၊ ဒေဝကညာ ဝိယ-
 နတ်သမီးပျိုတို့ကဲ့သို့၊ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ^၁- ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်လှပသည်၏အဖြစ်
 သို့ရောက်ကုန်သော (တနည်း) ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်လှပခြင်း၏အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်
 ကုန်သော၊ နာဠကိတ္ထိယော- ကချေသည်အမျိုးသမီးတို့သည်၊ နာနာတူရိယာနိ-
 အမျိုးမျိုးသော တူရိယာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူကုန်၍၊ သမ္ပရိဝါရေတွာ- ဝန်းရံကုန်၍၊
 အဘိရမာပေန္တိယော- အလွန်မွေ့လျော်စေကုန်လျက်၊ နစ္စဂီတဝါဒိတာနိ- ကခြင်း၊
 သီဆိုခြင်း၊ တီမှုတ်ခြင်းတို့ကို၊ ပယောဇယိသု- ယှဉ်စေကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော-
 ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ကိလေသေသု- ကိလေသာတို့၌၊ ဝိရတ္တစိတ္တတာယ-
 ကင်းသော တပ်မက်စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တပ်မက်မှုကင်းသော စိတ်ရှိ

၁။ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ= သုဘဂါယ ဘာဝေါ သောဘဂ္ဂံ၊ သုဘဂါပုဒ်+ဏျပစ္စည်း၊ ဏအနုဗန်
 ချေ၊ ဂျကို ဂပြ၊ ဒွေးဘော်လာ၊ သောဘဂ္ဂပြီး၊ ရူပဿ သောဘဂ္ဂံ ရူပသောဘဂ္ဂံ- ရုပ်
 အဆင်းတင့်တယ်လှပသည့်၏အဖြစ် (လှပခြင်း)။ ရူပသောဘဂ္ဂံ ပတ္တာ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊
 (တနည်း) သောဘနံ သောဘော၊ ✓သုဘ+ဏ၊ ဒိတ္ထိယံ- တင့်တယ်တောက်ပခြင်း၌၊
 ရူပဿ သောဘော ရူပသောဘော- ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်ခြင်း။ အဂ္ဂံ ပတ္တာ အဂ္ဂပတ္တာ-
 အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သူ၊ ရူပသောဘဿ အဂ္ဂပတ္တာ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ- ရုပ်အဆင်း
 တင့်တယ်လှပခြင်း၏ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ကုန်သော အမျိုးသမီးများ။

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ နစ္စာဒီသု - ကမ္မစသည်တို့၌၊ အနဘိရတော - မမွေ့လျော်
မပျော်ပိုက်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ မုဟုတ္တံ - တခဏမျှ၊ နိဒ္ဒံ - အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊
ဩက္ကမိ - သက်ရောက်ပြီ၊ တာပိ ဣတ္ထိယော - ထိုကချေသည်မတို့သည်လည်း၊
“ယဿ - အကြင်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊ အတ္တာယ - အကျိုးငှါ၊ မယံ - ငါတို့သည်၊
နစ္စာဒီနိ - ကမ္မစသည်တို့ကို၊ ပယောဇေမ - ယှဉ်စေကုန်၏ (ပြုကုန်၏)၊ သော - ထို
သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ နိဒ္ဒံ - အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတော - ကပ်ရောက်ပြီ၊ ဣဒါနိ -
ယခုအခါ၌၊ ကိမတ္ထံ - အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ကိလမိဿာမ - အပင်ပန်းခံကုန်တော့အံ့
နည်း၊” ဣတိ - ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ ဂဟတိဂဟိတာနိ - ကိုင်ထားအပ် ကိုင်ထားအပ်
ကုန်သော၊ တူရိယာနိ - တူရိယာတို့ကို၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ - လွှမ်းမိုး၍(ဖိ၍)၊ နိပဇ္ဇိသု -
အိပ်ကုန်ပြီ၊ ဂန္ဓတေလပ္ပဒီပါ - နံ့သာ ဆီမီးတို့သည်၊ ဈာယန္တိ - လင်းလင်းပြောင်ပြောင်
တောက်လောင်ကုန်၏၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ - နိုး၍၊
သယနပိဋ္ဌေ - အိပ်ရာထက်၌၊ ပလ္လင်္ကေန - ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နော -
ထိုင်လျက်၊ တူရိယာဘဏ္ဍာနိ - တူရိယာပစ္စည်းတို့ကို၊ အဝတ္တရိတွာ - လွှမ်းမိုး၍၊ နိဒ္ဒါ -
ယန္တိယော - အိပ်နေကုန်သော၊ တာ ဣတ္ထိယော - ထိုမိန်းမတို့ကို၊ ပဏ္ဍရိတဓဠော -
ယိုစီးထွက်ကျသော သွားရည် (အာပုတ်ရည်) ရှိကုန်သော၊ (ပဏ္ဍရတီတိ ပဏ္ဍရိတော၊
ပ✓ဃရ+တ၊ သေစနေ - သွန်းလောင်းခြင်း၌။ ပဏ္ဍရိတော ဓဠော ဧတာသန္တိ ပဏ္ဍရိတ -
ဓဠော)၊ ကိလိန္နဂတ္တာ - ချေးသံတို့ဖြင့် စွတ်စိုသော ကိုယ်ရှိကုန်သော (ကိလိန္ဒတီတိ
ကိလိန္နံ၊ ✓ကိလိဒ+တ၊ ဣန္ဒြေ၊ အဒ္ဓနေ - စွတ်စိုခြင်း၌၊ ကိလိန္နံ ဂတ္တံ ဧတာသန္တိ
ကိလိန္နဂတ္တာ)၊ ဧကစ္စာ - အချို့ကုန်သော ကချေသည်မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒန္တေ -
သွားတို့ကို၊ ခါဒန္တိယော - ခဲကုန်(ကြိတ်ကုန်)သော၊ ဧကစ္စာ - အချို့ကုန်သော ကချေ
သည်မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကာကစ္ဆန္တိယော^၁ - ကျီးသံကဲ့သို့ ဃရူးဃရူးမြည်

၁။ ကာကစ္ဆန္တိယော - ဤပုဒ်၌ ကာကသဒ္ဓုပပဒ ✓အာသ+အန္တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးထား၏။
ကာကော ဝိယ အစ္ဆန္တိတိ ကာကစ္ဆန္တိယောဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ကျီးတို့၏ ကပ်ဝင်အိပ်စက်မှုနှင့်
တူသော အိပ်စက်မှုမျိုးတည်း၊ ✓အာသဓာတ်မှ သကို ခွင်ပြု၍ အာကို ရသပြု၊ (မောဂ်
၅။ ၁၇၃)၊ မာနပစ္စည်းဖြင့်ကား ကာကစ္ဆမာနဟု ရှိ၏၊ မဟာဇနကဋီကာသစ်၌ “ကာကော
ဝိယ အစ္ဆမာနာ သဒ္ဓါယမာနာ”ဟု ကျီးကဲ့သို့ ကပ်ဝင်အိပ်စက်အသံပြုမှုကို ကာကစ္ဆမာနာဟု
ဖွင့်ပြ၏။ ကာကစ္ဆမာနာတိ နာသာယ ကာကသဒ္ဓံ ဝိယ နိရတ္ထကသဒ္ဓံ မုဉ္ဇမာနာ (ဝိ၊ ၄။
၃။ ၁၀။)ဟုလည်းကောင်း၊ ကာကစ္ဆမာနာတိ ကာကသဒ္ဓံ ကရောက္ခာ၊ (အံ၊ ၄။ ၃။ ၉၀။)
ဟုလည်းကောင်း၊ ကာကစ္ဆမာနာတိ ကာကာနံ သဒ္ဓသဒိသံ သဒ္ဓံ ကုရမာနာ၊ (သီ၊ ဋီသစ်၊

ကုန်သော၊ ဝါ- ဟောက်ကုန်သော၊ ဧကစ္စာ- အချို့ကုန်သော ကချေသည်မိန်းမတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝိပုလပန္နိယော- ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းနေကုန်သော၊ ဧကစ္စာ- အချို့ ကုန်သော ကချေသည်မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဝိဝိဓေန ပကာရေန လပန္နိတိ ဝိပုလပန္နိယော၊ ဝိ,ပ✓လပ+အန္တ၊ ဤ။ ဝိယတ္တိယံ ဝါစာယံ- ပီပြင်ထင်ရှား ပြော စကား၌)၊ ဝိဝဋ္ဌမုခီ- ပွင့်သော ပါးစပ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ- ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းဖြစ်နေ ကုန်သော၊ (ဝိဝရတိတိ ဝိဝဋ္ဌ၊ ဝိ✓ဝရ+တ၊ ဝိဝဋ္ဌေ- ပွင့်ခြင်း၌၊ ဝိဝဋ္ဌ မုခံ ယာသန္တိ ဝိဝဋ္ဌမုခီ၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်)၊ ဧကစ္စာ- အချို့ကုန်သော ကချေသည်မိန်းမ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အပဂတဝတ္ထာ- ကင်းသော အဝတ်အစားရှိကုန်သော၊ (အပ- ဂတာနိ ဝတ္တာနိ ယာသန္တိ အပဂတဝတ္ထာ)၊ ပါကဋ္ဌဗီဘတ္ထသမ္ဘာဓဋ္ဌာနာ^၂- ပေါ်နေသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်ရှိကုန်သော၊ ဧကစ္စာ-အချို့ကုန်သော ကချေ သည်မိန်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓသ- မြင်ပြီ၊ သော- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ တာသံ- ထိုကချေသည်မိန်းမတို့၏၊ ဝိပုကာရံ- ဖောက်ပြန်သောအခြင်းအရာကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ မတ္တာယ- အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော- လွန်စွာ၊ (တနည်း)

၁။ ၁၉၇။)ဟုလည်းကောင်း၊ ကာကစ္ဆမာနာတိ ဃုရုဃုရုပဿာသဝသေန ဝိဿရံ ကရေန္တာ (အံ၊ ဋီ၊ ၃။ ၃၅၈။)ဟုလည်းကောင်း အသီးသီးဖွင့်ဆိုထားကြ၏၊ ဤအဖွင့်များသည် ကာကစ္ဆန္တိယောနှင့် ကာကစ္ဆမာနာ နှစ်ပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်၊ ကျီးများအိပ်စက်ရာ၌ ဃရူးဃရူးအသံမြည်အိပ်စက်မှုမျိုးတည်း။

၂။ ပါကဋ္ဌဗီဘတ္ထသမ္ဘာဓဋ္ဌာနာ= သမ္ဘာဓံ ဌာနံ သမ္ဘာဓဋ္ဌာနံ- ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်၊ ပါစိတ္တိယ အဋ္ဌကထာ၌ သမ္ဘာဓဋ္ဌာနကို “သမ္ဘာဓေတိ ပဋိစ္ဆန္နောကာသေ။ တဿ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ ပန “ဥဘော ဥပကစ္ဆကာ မုတ္တကရဏန္တိ ဝုတ္တံ” ဟု ပြဆိုထားရာ ဤနေရာ၌လည်း ချိုင်းကြား နှစ်ဖက်နှင့် ကျင်ငယ်စွန့်ရာ ပဿာဝမဂ်ကို သမ္ဘာဓဋ္ဌာနဟု ယူသင့်၏၊ သို့သော် ‘အပဂတ- ဝတ္ထာ’ ဟူသော သဒ္ဒန္တရိတ်ကို ထောက်ပါက ‘ပဿာဝကရဏဋ္ဌာန’ ကိုသာ သမ္ဘာဓဋ္ဌာန-ဟု ယူရာ၏၊ ယင်းအဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေရန် “ဗီဘတ္ထာ” ဟူသောပုဒ်ကို ရှေ့က အထူးပြု၍ ပြဆို ထား၏၊ ဝိဂ္ဂဟပြုသော် “ဗီဘတ္ထာ စ သာ သမ္ဘာဓဋ္ဌာနံ စာတိ ဗီဘတ္ထသမ္ဘာဓဋ္ဌာနံ- စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်” ဟူ၍ဖြစ်၏၊ ပါကဋ္ဌ ဗီဘတ္ထသမ္ဘာဓဋ္ဌာနံ ဧတာသန္တိ ပါကဋ္ဌဗီဘတ္ထသမ္ဘာဓဋ္ဌာနာ-ဟု ဗဟုဗိသမာသ်ဝိဂ္ဂဟပြုသော် “ပေါ်နေသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဖြစ်သော ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်ရှိကုန်သူမတို့” ဟူ၍ ဖြစ်၏၊ အဓိပ္ပါယ်အဖြောင့်မှာ “မိန်းမ အင်္ဂါဇာတ်ပေါ်နေသူမတို့” ဟူ၍ ဖြစ်၏၊ စကားလှအောင် အဋ္ဌကထာက ရေးသားထားခြင်းသာ တည်း၊ ဤပုဒ်ကို ဇာတ်အဋ္ဌကထာနှင့် ဤအဋ္ဌကထာတို့၌သာ တွေ့ရသည်။

ဘိယျောသောမတ္တာယ - အတိုင်းထက်အလွန်၊ ကာမေသု - ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ဝိရတ္တ - စိတ္တော - ကင်းသောစိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ တဿ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်အား၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ - အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားအပ်သော၊ ဝါ - အဆင်တန်ဆာတို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ သက္ကဘဝနသဒိသမ္ပိ - သိကြားမင်း၏ ဘုံဗိမာန်နှင့် တူသည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ မဟာတလံ - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှသော ထိုနန်းတော်ကြမ်းပြင်သည်၊ ဝိဝိနောနာကုဏပဘရိတံ - အထူးထူးအပြားပြားသော အပုပ်ကောင်တို့နှင့်ပြည့်သော၊ အာမကသုသာနံ ဝိယ - အစိမ်းသေပစ်ရာ သုသာန်ကိုကဲ့သို့၊ ဥပဋ္ဌာသိ - ထင်ပြီ၊ တယော ဘဝါ - ကာမ ရူပ အရူပဟူသော ဘဝသုံးပါးတို့သည်၊ အာဒိတ္တဂေဟသဒိသာ - အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်နေသော အိမ်နှင့်တူကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ခါယိသု - ထင်လာကုန်ပြီ၊ “ဘော - အို အချင်းတို့၊ ဥပဒ္ဒုတာ ဝတ - ကိလေသာတို့သည် ကပ်၍နှိပ်စက်အပ်ပါပေစွတကား၊ ဘော - အို အချင်းတို့၊ ဥပဿဋ္ဌံ ဝတ - ကိလေသာတို့သည် ငြိကပ်အပ်ပါပေစွတကား၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဥဒါနံ - ဥဒါန်းကို၊ ပဝတ္ထေသိ - ဖြစ်စေပြီ၊ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်တော်၏၊ စိတ္တံ - စိတ်သည်၊ အတိဝိယ - အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ - ရဟန်းပြုခြင်းငှါ၊ နမိ - ညွတ်ပြီ။

သော - ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “ အဇ္ဇေဝ - ယနေ့ပင်လျှင်၊ မယာ - ငါသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ - မြတ်သော တောထွက်မှုကို၊ နိက္ခမိတု - ထွက်ခွါခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ သယနာ - အိပ်ရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ - ထ၍၊ ဒွါရသမိပံ - တံခါးအနီးသို့၊ ဂန္ဓာ - သွားရောက်၍၊ “ဇတ္ထ - ဤနေရာ၌၊ ကော - အဘယ်သူနည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောဆိုမေးမြန်းပြီ၊ ဥမ္မာရေ - တံခါးခံ၌၊ သီသံ - ဦးခေါင်းကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ နိပန္နော - အိပ်နေသော၊ ဆန္နော - ဆန္ဒအမတ်သည်၊ “အယျပုတ္တ - အရှင်သား၊ အဟံ - ကျွန်တော်သည်၊ ဆန္နော - ဆန္ဒအမတ်ပါတည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - လျှောက်ထားပြီ၊ “အဇ္ဇ - ယနေ့၊ အဟံ - ငါသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ - မြတ်သော တောထွက်မှုကို၊ နိက္ခမိတုကာမော - ထွက်ခွါလို၏၊ မေ - ငါ့အတွက်၊ ဧကံ - တစ်ကောင်သော၊ အဿံ - မြင်းကို၊ ကပ္ပေဟိ - ပြင်ဆင်ပါလော့၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောဆိုပြီ၊ သော - ထိုဆန္ဒအမတ်သည်၊ “ဒေဝ - အရှင်သား၊ သာဓု - ကောင်းပါပြီ၊” ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ အဿဘဏ္ဍကံ - မြင်း၏အသုံးအဆောင်ဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ အဿသာလံ - မြင်းတင်းကုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ - သွား၍၊ ဂန္ဓတေလပ္ပဒီ - ပေသု - နံ့သာဆီမီးတို့သည်၊ ဇေလန္တေသု - ထွန်းလင်းတောက်ပနေကုန်လတ်သော်၊

သုမနပဋ္ဌဝိတာနဿ - မြတ်လေးပန်း မျက်နှာကြက်ပြား၏ (မြတ်လေးပန်းပွင့်ဖြင့် အကွက်ဖော်၍ ချည်းထိုးထားသော အဝတ်ပိုင်းမျက်နှာကြက်ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ သုမနပုပ္ဖသဏ္ဌာနေဟိ ကပ္ပေါ (ကတော) ပဋ္ဌ သုမနပဋ္ဌ - မြတ်လေးပန်းသဏ္ဌာန် ချည်ထိုးထားအပ်သော အဝတ်ပုဆိုး၊ အလယ်ပုဒ်အကြေကြံ၊ သုမနပဋ္ဌ ဝိတာနံ သုမန-ပဋ္ဌဝိတာနံ - မြတ်လေးပန်းသဏ္ဌာန် ချည်းထိုးထားအပ် (ပုံပြုထားအပ်သော အဝတ် မျက်နှာကြက်)၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ရမဏီယေ - မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဘူမိ-ဘာဂေ - မြေအရပ်၌၊ ဌိတံ - တည်သော၊ ကဏ္ဍကံ - ကဏ္ဍကမည်သော၊ အဿ-ရာဇာနံ - မြင်းမင်းကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရ၍၊ “အဇ္ဇ - ယနေ့၊ မယာ - ငါသည်၊ ဣမမေဝ-ဤကဏ္ဍကမြင်းကိုသာလျှင်၊ ကပ္ပေတံ - ပြင်ဆင်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊” ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ ကဏ္ဍကံ - ကဏ္ဍကမြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ - ပြင်ဆင်ပြီ၊ ကပ္ပိယမာနောဝံ - ပြင်ဆင်အပ်သည် (ပြင်ဆင်ခံရသည်)သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သော - ထိုကဏ္ဍကမြင်းသည်၊ “အယံ ကပ္ပနာ - ဤပြင်ဆင်မှုသည်၊ အတိဝိယ - အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဂါဠာ - မြဲမြံတင်းကြပ်၏၊ အညေသု - အခြားကုန်သော၊ ဒိဝသေသု - နေ့တို့၌၊ ဥယျာနကီဠာဒိ-ဂမနကာလေ - ဥယျာဉ်ကစားခြင်းစသည်သို့ သွားရာအခါ၌၊ ကပ္ပနာ ဝိယ - ပြင်ဆင်ခြင်းကဲ့သို့၊ န ဟောတိ - မဖြစ်၊ မယံ - ငါ၏၊ အယုပုတ္တော - အရှင့်သားသည်၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ - မြတ်သော တောထွက်မှုကို၊ နိက္ခမိတုကာမော-ထွက်ခွာလိုသည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အညာသိ - သိမြင်ပြီ၊ တတော - ထိုသို့ သိမြင်ခြင်းကြောင့်၊ တုဋ္ဌမာနသော - နှစ်သက်ရွှင်လန်းသော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ မဟာဟသိတံ - ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော မြည်ဟည်းသံကို၊ ဟသိ - မြည်ဟည်းပြီ၊ သော သဒ္ဓေါ - ထိုအသံသည်၊ သကလနဂရံ - တစ်မြို့လုံးကို၊

၁။ ကပ္ပိယမာနောဝံ = ကပ္ပိယတေတိ ကပ္ပိယမာနော၊ ✓ကပ္ပ+ယ+မာန၊ ဝိမိမိ - ပြုစီရင်ခြင်း၌၊ ဤပုဒ်သည် ကမ္မရုပ်တည်း၊ ကပ္ပိယမာနောပုဒ်၏ဟောပုဒ် (ဝုတ္တပုဒ်)ကား “သော” တည်း၊ ဝါကျအပြည့်အစုံခင်းသော် ဆန္ဒန သော (ကဏ္ဍကော) ကပ္ပိယမာနော၊ သော (ကဏ္ဍကော) အညာသိ” -ဟု ရှေ့နောက်နှစ်ဝါကျဖြစ်သည်၊ ဝါကျပေါင်းသော် “သော” ဟူသော ဝုတ္တပုဒ်တစ်ပုဒ်ကို ဖြုတ်ပစ်ရသည်၊ “သော” ကပ္ပိယမာနောဝံ အညာသိ” ဟူ၍ ဖြစ်လာသည်၊ ယင်းကို ဘာဝလက္ခဏအနက်ပေးလိုသော် “တေန - ထိုဆန္ဒအမတ်သည်၊ သော - ထိုကဏ္ဍကမြင်းကို၊ ကပ္ပိယမာနောဝံ - ပြင်ဆင်အပ်သော်သာလျှင်၊ (သော - ထိုကဏ္ဍကမြင်းသည်၊ ပြန်ဖော်ခြင်းတည်း)၊ အညာသိ - သိပြီ၊” ဟု ပေးရာ၏။ အထက်၌ ပြထားသော နည်းကား ဝိသေသန+ဝိသေသျ ပေးနည်းတည်း။

ပတ္တရိတွာ- ပုံနှံ၍၊ ဂစ္ဆေယျ- သွားလောက်ရာ၏၊ ပန- သို့သော်လည်း၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ နံ- ထိုမြင်းဟည်းသံကို၊ သန္တိရုတ္တိတွာ- ပိတ်ဆို၍၊ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား၊ သောတုံ- ကြားခြင်းကို၊ န အဒံသု- မပေးကုန်။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ ဆန္တံ- ဆန္ဒအမတ်ကို၊ ပေသေတွာဝ- စေလွှတ်ပြီး၍သာလျှင်၊ “တာဝ- တောမထွက်မီ ရှေးဦးစွာ၊ ပုတ္တံ- သားတော်ကို၊ ပဿိဿာမိ- ကြည့်ရှုဦးအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ နိသိန္နပလ္လင်္ကတော- ထိုင်တော်မူရာပလ္လင်တော်မှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ရာဟုလမာတုယာ- ရာဟုလ၏မယ်တော်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဂပ္ပဒွါရံ- တိုက်ခန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရိ- ဖွင့်ပြီ၊ တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ အန္တောဂဗ္ဗေ- တိုက်ခန်းအတွင်း၌၊ ဂန္တတေလပ္ပဒီပေါ- နံ့သာဆီမီးသည်၊ ဈာယတိ- တောက်လောင်ထွန်းလင်းနေ၏၊ ရာဟုလမာတာ- ရာဟုလ၏မယ်တော်သည်၊ သုမနမလ္လိကာဒီနံ- မြတ်လေးပန်း၊ ကြက်ရုံးပန်းအစရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖာနံ- ပန်းတို့၏၊ အမ္မဏမတ္တေန- တစ်အမ္မဏ(တစ်ဆယ့်တစ်စိတ်သား)မျှဖြင့်၊ အဘိပ္ပကိဇ္ဈေ- ကြဲဖြန့်အပ်သော (အဘိပ္ပကိရီယတေတိ အဘိပ္ပကိဇ္ဈံ၊ အဘိ၊ ပ✓ကိရ+တ၊ ဝိကိရဏေ- ကြဲဖြန့်ခြင်း၌)၊ သယနေ- အိပ်ရာပေါ်၌၊ ပုတ္တဿ- သား၏၊ မတ္တကေ- ဦးထိပ်ထက်၌၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ နိဒ္ဒါယတိ- အိပ်စက်နေ၏၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဥမ္မာရေ- တံခါးရံ၌၊ ပါဒံ- ခြေကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ ဌိတကော- ရပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဧဝ- ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝိယာ- ယသောဓရာမိဖုရား၏၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ အပနေတွာ- ဖယ်ရှား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ သစေ ဂဏှိဿာမိ- အကယ်၍ယူအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ယူသည်ရှိသော်)၊ ဒေဝီ- မိဖုရားသည်၊ ပဗုဇ္ဈိဿတိ- နိုးလတ္တံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ နိုးလတ်သော်၊ မေ- ငါ၏၊ ဂမနန္တရာယော- တောထွက်ခြင်း၏အန္တရာယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဟုတွာဝ- ဖြစ်၍သာလျှင်၊ အာဂန္ဓာလာရောက်၍၊ ပုတ္တံ- သားတော်ကို၊ ပဿိဿာမိ- ကြည့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပါသာဒတလတော- ပြာသာဒ်အပြင်မှ၊ ဩတရိ- သက်ဆင်းတော်မူပြီ၊ ပန- အထူး

၁။ သောတုံ= “တွာပစ္စည်းနက်၊ တစ်ချက်ဟောငြား၊ ကတ္တားနှင့်ကံ၊ သမ္ပဒါနံ၊ မှတ်ရန် တုံပစ္စည်းသဘောတည်း” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ တုံပစ္စည်း ကတ္တားအနက်၊ ကံအနက်၊ သမ္ပဒါနံအနက်တို့ကို ဟောသည်၊ ဤ၌ကား တုံပစ္စည်းသည် ကံအနက်ကို ဟောပါသည်။ ထို့ကြောင့် “သောတုံ- ကြားခြင်းကို” ဟု အနက်ပေးထားပါသည်။

ကို ဆိုဦးအံ့။ “တဒါ - ထိုအခါ၌၊ ရာဟုလကုမာရော - ရာဟုလမင်းသားသည်။ သတ္တာ - ဟဇာတော - မွေးဖွားပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိသည် (ဝါ) ခုနစ်ရက်မြောက်သော မွေးဖွားခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ - ဖြစ်၏။” ဣတိ - ဤသို့၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာယံ - ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌၊ ယံ - အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ - ထိုစကားသည်။ သေသဋ္ဌ - ကထာသု - ကြွင်းသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ တသ္မာ - ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဣဒမေဝ - ရာဟုလမင်းသားမွေးဖွားသောနေ့၌ပင် တောထွက်၏ဟူသော ဤစကားကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ - မှတ်ယူထိုက်၏။

ဧဝံ - ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပါသာဒတလာ - ပြာသာဒ်အပြင်မှ၊ ဩတရိတွာ - သက်ဆင်း၍၊ အဿသမိပံ - မြင်း၏အနီးသို့၊ ဂန္နာ - သွား၍၊ “တာတ ကဏ္ဍက - အမောင်ကဏ္ဍက၊ တံ - သင်သည်၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ဧကရတ္တိ - တစ်ည၌မျှပတ်လုံး၊ မံ - ငါ့ကို၊ တာရယ - ကူးမြောက်စေပါလော့(ကူညီပါလော့)၊ အဟံ - ငါသည်၊ တံ - သင့်ကို၊ နိဿာယ - အမှီပြု၍၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ သဒေဝကံ - နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောကံ - လောကကို၊ တာရယိဿာမိ - ကူးမြောက်စေအံ့။” ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောဆိုပြီ၊ တတော - ထိုသို့ပြောဆိုပြီးနောက်၊ ဥလ္လဗိတွာ - ခုန်၍၊ ကဏ္ဍကဿ - ကဏ္ဍကမြင်း၏၊ ဝိဇ္ဇိ - ကျောက်ကုန်းပေါ်သို့၊ အဘိရဟိ - တက်စီးပြီ၊ ကဏ္ဍကော - ကဏ္ဍကမြင်းသည်၊ ဂီဝတော - လည်ပင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ အာယာမေန - အလျားအားဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသ - ဟတ္ထော - တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်ရှိသည်၊ (အဋ္ဌာရသော ဟတ္ထော ယဿာတိ အဋ္ဌာရသ - ဟတ္ထော)၊ တဒနုစ္ဆဝိကေန - ထိုအလျားအားလျော်သော၊ ဥဗ္ဗေနေ - အရပ်အမြင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတော - ပြည့်စုံသည်၊ ထာမဝေသမ္ပန္နော - ခွန်အား၊ အရှိန်အဟုန်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊ သဗ္ဗသေတော - အလုံးစုံဖြူသည်၊ ဓောတသင်္ခံသဒိသော - ပွတ်တိုက်ထားအပ်သော ခရသင်းနှင့်တူသည်၊ (ဓောဝီယတေတိ ဓောတော၊ ✓ဓောဝု+တ၊ ဓောဝနေ -

၁။ သတ္တာဟဇာတော = သတ္တ အဟာနိ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်။ သတ္တာဟံ ဇာတဿ ယဿ (ရာဟုလဿ) သောယန္တိ သတ္တာဟဇာတော - မွေးဖွားပြီးသော ရာဟုလအား ခုနစ်ရက်ရှိ၏ (ဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိ)၊ (တနည်း) သတ္တာဟံ ဇာတံ ယဿ (ရာဟုလဿာ)တိ သတ္တာဟဇာတော - ခုနစ်ရက်မြောက်သော မွေးဖွားခြင်းရှိသူ၊ (အဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိ)၊ အညပုဒ်၏ ဝိသေသန+ဝိသေသျှအဖြစ်ဖြင့် ယူရသော သမာသံသည် ဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိမည်၏။ သမာသံပုဒ်အချင်းချင်း ဝိသေသန+ဝိသေသျှလုပ်ရသော သမာသံသည် အဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိ သမာသံမည်၏။

ဆေးလျော်ခြင်း၌။ ဓောတော သင်္ခေါ ဓောတသင်္ခေါ၊ ဓောတသင်္ခေန သဒိသော ဓောတ-
သင်္ခသဒိသော)၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ သော- ထိုကဏ္ဍကမြင်းသည်။ သစေ ဟသေယျ
ဝါ- အကယ်၍မူလည်း ဟည်းအံ့၊ ပဒသဒ္ဒ- ခွါသံကို၊ သစေ ကရေယျ ဝါ- အကယ်၍
မူလည်း ပြုအံ့၊ သဒ္ဒေါ- အသံသည်။ သကလနဂရံ- တစ်မြို့လုံးကို၊ အဝတ္ထရေယျ-
လွှမ်းမိုးသွားရာ၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏။
အာနုဘာဝေန- တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (သန္နိ-
ရုမ္ဘိယမာနေ- ပိတ်ပင်တားမြစ်အပ်သော်)၊ တဿ- ထိုကဏ္ဍကမြင်း၏၊ (သဒ္ဒ-
အသံကို)၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ န သုဏ္ဍာတိ- မကြားနိုင်၊
ဧဝံ- ဤမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မကြားနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟသိတ-
သဒ္ဒ- မြည်ဟည်းသံကို၊ သန္နိရုမ္ဘိတွာ- ပိတ်ပင်တားမြစ်၍၊ အတ္တမနအတ္တမနပဒဝါရေ-
နင်းတိုင်းနင်းတိုင်းသော ခြေလှမ်းအကြိမ်တိုင်း၌၊ ဟတ္ထတလာနိ- လက်ဝါးအပြင်တို့ကို၊
ဥပနာမေသု- ညွတ်စေကုန် (ခံထားကုန်) ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်
သည်၊ အဿဝရဿ- မြင်းတော်မြတ်၏၊ ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈဂတော- ကျောက်ကုန်းအလယ်သို့
ရောက်သည်၊ (ပိဋ္ဌိယာ ဝေမဇ္ဈံ ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈံ၊ ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈံ ဂတော ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈဂတော)၊
(သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဆန္နံ- ဆန္နအမတ်ကို၊ အဿဿ- ကဏ္ဍကမြင်း၏၊
ဝါလဓိ- မြီးဖျားကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ကိုင်စေ၍၊ အမုရတ္တသမယေ- သန်းခေါင်ယံ
အချိန်၌၊ မဟာဒ္ဒါရသမိပံ- ကပိလဝတ်မြို့တော်တံခါးမကြီးအနီးသို့၊ ပတ္တော-
ရောက်ပြီ၊ ပန- အထူးကား၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “ဧဝံ- ဤသို့
ပြုလုပ်စေလတ်သော်၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ယာယ ကာယစိ
ဝေလာယ- အကြင်အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အချိန်အခါ၌၊ နဂရဒ္ဒါရံ- မြို့တံခါး
ကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ နိက္ခမိတုံ- ထွက်ခြင်းငှာ၊ န သက္ခိဿတိ- စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်
မဟုတ်၊” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒွိသု- နှစ်ခုကုန်သော၊ ဒွါရကဝါဠေသု- တံခါးရွက်
တို့တွင်၊ ဧကေကံ- တစ်ရွက်တစ်ရွက်ကို၊ ပုရိသသဟဿေန- ယောက်ျားတစ်ထောင်
သည်၊ ဝိဝရိတဗ္ဗံ- ဖွင့်အပ်ဖွင့်ထိုက်သော တံခါးကို (ဝါ) ဖွင့်မှ ရနိုင်လောက်သော
တံခါးကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော ပန- ဘုရားအလောင်းတော်သည်ကား၊
ထာမဗလသမ္ပန္နော- စွမ်းရည် ခွန်အား နှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသည် (ဝါ) ခိုင်မြဲသော
ကိုယ်စွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဟတ္ထိဂဏနာယ- ဆင်တို့၏ အရေ
အတွက်အားဖြင့်၊ ကောဋိသဟဿဟတ္ထိနံ- ကုဋေတစ်ထောင်ကုန်သော ဆင်တို့၏၊
ဗလံ- ခွန်အားကို၊ ဓာရေသိ- ဆောင်ပြီ၊ ပုရိသဂဏနာယ- ယောက်ျားအရေအတွက်

အားဖြင့်၊ ဒသကောဋိသဟဿပုရိသာနံ- ယောက်ျားပေါင်းကုဋေတစ်သောင်းတို့၏။
 ဗလံ- ခွန်အားကို၊ ဓာရေသိ- ဆောင်ပြီး၊ သော- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်။
 “ဒွါရံ- တံခါးကို၊ သစေ န ဝိဝရိယုတိ- အကယ်၍ မဖွင့်အပ်လတ္တံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့
 မဖွင့်အပ်သော်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ကဏ္ဍကဿ- ကဏ္ဍကမြင်း၏၊ ပိဋေ- ကျောက်ကုန်း၌၊
 နိသိန္နော- ထိုင်သည်၊ (ဟုတွာ) ဧဝံ- ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါလမိ- မြင်းမြီးဖျားကို၊
 ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဌိတေန- တည်သော၊ ဆန္နေန- ဆန္ဒအမတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိယေဝ-
 အတူတကွသာလျှင်၊ ကဏ္ဍကံ- ကဏ္ဍကမြင်းကို၊ ဉိရူဟိ- ပေါင်တို့ဖြင့်၊ နိပ္ပိဋေတွာ-
 ညှစ် (ညှပ်)၍၊ အဋ္ဌာရသဟတ္ထဗ္ဗေမံ- တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်အမြင့်ရှိသော၊ ပါကာရံ-
 တံတိုင်းအကာအရံကို၊ ဥပ္ပတိတွာ- ခုန်ကျော်၍၊ အတိက္ကမိဿာမိ- လွန်မြောက်စေအံ့။”
 ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်စဉ်းစားပြီး၊ ဆန္နေပိ- ဆန္ဒအမတ်သည်လည်း၊
 “ဒွါရံ- တံခါးကို၊ သစေ နဝိဝရိယုတိ- အကယ်၍ မဖွင့်အပ်လတ္တံ့၊ (ဧဝံ- ဤသို့
 မဖွင့်အပ်ခဲ့သော်)၊ အဟံ- ငါသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- သခင်ဖြစ်သော၊
 အယျပုတ္တံ- အရှင်သားကို၊ ခန္တေ- ပခုံးထက်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ ကဏ္ဍကံ-
 ကဏ္ဍကမြင်းကို၊ ဒက္ခိဏေန- လက်ယာဖြစ်သော၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ ကုစ္ဆိယံ-
 ဝမ်း၌၊ ပရိက္ခိပန္တော- ထက်ဝန်းကျင်မှရစ်ပတ်၍၊ ဥပကစ္ဆန္တရေ- လက်ကတီး (ချိုင်း)
 ကြား၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပါကာရံ- တံတိုင်းအကာအရံကို၊ ဥပ္ပတိတွာ- ခုန်ကျော်၍၊
 အတိက္ကမိဿာမိ- လွန်မြောက်စေအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီး၊ ကဏ္ဍ-
 ကောပိ- ကဏ္ဍကမြင်းသည်လည်း၊ “ဒွါရံ- တံခါးသည်၊ သစေ န ဝိဝရိယုတိ-
 အကယ်၍ မဖွင့်အပ်လတ္တံ့၊ (ဧဝံ- ဤသို့ မဖွင့်အပ်ခဲ့သည်ရှိသော်)၊ အဟံ- ငါသည်၊
 အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- အရှင်ကို၊ ပိဋေ- ကျောက်ကုန်း၌၊ ယထာ နိသိန္နမေဝ-
 အကြင်အကြင်ထိုင်မြဲတိုင်းသာလျှင်၊ ဝါလမိ- မြင်းမြီးဖျားကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊
 ဌိတေန- တည်သော၊ ဆန္နေန- ဆန္ဒအမတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိယေဝ- အတူတကွသာလျှင်၊
 ဥက္ခိပိတွာ- မြောက်ချီ၍၊ ပါကာရံ- တံတိုင်းအကာအရံကို၊ ဥပ္ပတိတွာ- ခုန်ကျော်၍၊
 အတိက္ကမိဿာမိ- လွန်မြောက်စေအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီး၊ ဒွါရံ-
 တံခါးသည်၊ သစေ န ဝိဝရေယျ- အကယ်၍မဖွင့်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့မဖွင့်ခဲ့သော်)၊
 ယထာ စိန္တိတမေဝ- အကြင်အကြင် ကြံစည်ထားအပ်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ တီသု-
 သုံးဦးကုန်သော၊ တေသု ဇနေသု- ထိုသူတို့တွင်၊ အညတရော- တစ်ယောက်ယောက်
 သည်၊ သမ္မာဒေယျ- မြို့ပြင်ထွက်မှု ကိစ္စစုကို ပြီးမြောက်စေရာ၏၊ ပန- သို့သော်
 လည်း၊ ဒွါရေ- တံခါး၌၊ အဓိဝတ္ထာ- စောင့်ရှောက်အုပ်စိုး၍နေသော၊ ဒေဝတာ-

နတ်သည်၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ဝိဝရိ- ဖွင့်ပေးပြီ။

တသ္မိယေဝ ခဏေ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ ပါပိမာ- ယုတ်မာသော (ပါပံ အဿ အတ္တိတိ ပါပိမာ)၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်။ “ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ နိဝတ္တေဿာမိ- ပြန်လည်(လှည့်)စေအံ့”။ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာဂန္ဓာလာ၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဌိတော- တည်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ “မာရိသ- အမောင်၊ မာ နိက္ခမိ- မထွက်ပါနှင့်၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ သတ္တမေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သော၊ ဒိဝသေ- နေ့၌၊ တေ- သင့်အား၊ စက္ကရတနံ- စကြာရတနာသည်၊ ပါတုဘာဝိဿာတိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာလတ္တံ့၊ ဒွိသဟဿပရိတ္တဒီပပရိဝါရာနံ- ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင် အခြံအရံရှိကုန်သော၊ စတုန္ဓံ- လေးခုကုန်သော၊ မဟာဒီပါနံ- ကျွန်းကြီးတို့၏၊ ရန္တံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေဿသိ- ပြုရလတ္တံ့၊ မာရိသ- အမောင် သိဒ္ဓတ္ထ၊ နိဝတ္တံ- ပြန်လှည့်ပါလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီး၊ တံ- သင်သည်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဘုရားအလောင်းတော်က မေးပြီး၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝသဝတ္တိ- ဝသဝတ္တိမည်သော မာရ်နတ်မင်းပါတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဖြေကြားပြီး၊ “မာရ- မာရ်နတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ စက္ကရတနဿ- စကြာရတနာ၏၊ ပါတုဘာဝံ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို၊ ဇာနာမိ- သိပါ၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇေန- မင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော- အလိုမရှိ၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတု- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို၊ ဥန္နာဒေတွာ- ပဲ့တင်သံထပ်စေ၍၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်အံ့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီး၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်။ “ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- သင်၏၊ ကာမဝိတက္ကံ ဝါ- ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော အကြံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ- သူတစ်ပါး၏အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာဝိတက္ကံ ဝါ- သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံအစည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စိန္တိတကာလေ- ကြံစည်စဉ်းစားရာအခါ၌၊ ဇာနိဿာမိ- သိအံ့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဩတာရာပေက္ခော- အခါအခွင့်ကို ကြည့်ရှုသည်၊ (အဝတရနံ ဩတာရော၊ အဝ✓တရ+ဏ၊ အဝတရဏေ- သက်ဆင်းခြင်း၌။ အပေက္ခတိတိ အပေက္ခော၊ အပ✓ဣက္ခ+အ၊ ဒဿနေ- ကြည့်ရှုခြင်း၌။ ဩတာရံ အပေက္ခော ဩတာရာပေက္ခော- အခါအခွင့်ကို ကြည့်ရှုနေသူ)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဆာယာ ဝိယ- အရိပ်ကဲ့သို့၊ အနုဂစ္ဆန္တော- အစဉ်လိုက်၍၊ အနုဗန္ဓိ- အစဉ်ဖွဲ့စပ် ကပ်ငြိ၍နေပြီး (အစဉ်တစိုက် လိုက်ပြီး)။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ ဟတ္ထဂတံ- လက်၌
 ရောက်သော၊ စက္ကဝတ္တိရန္တံ- စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကို၊ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ- တံတွေးခဲ
 တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့၊ အနပေက္ခော- ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၊ (နတ္ထိ အပေက္ခော
 ယဿာတိ အနပေက္ခော)၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ဆဇေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ မဟန္တေန-
 ကြီးစွာသော၊ သက္ကာရေန- ပူဇော်သက္ကာရဖြင့်၊ အာသဠိပုဏ္ဏမာယ- ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌၊
 ဥတ္တရာသာဠနက္ခတ္တေ- ဥတ္တရာသာဠနက္ခတ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လတ်သော်၊
 နဂရာ- ကပိလဝတ်မြို့တော်မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်တော်မူပြီ၊ နိက္ခမိတွာ စ- ထွက်တော်မူ
 လာပြီး၍ကား၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ နဂရံ- ကပိလဝတ်မြို့တော်ကို၊ အပလောကေတုကာမော-
 နောက်သို့ ပြန်လှည့်ကြည့်ရှုလိုသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ၊ ဧဝ္ဗ ပန- ဤသို့လည်း၊
 အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ စိတ္တေ- မြို့တော်ကို ကြည့်လိုသော စိတ်သည်၊
 ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝ- ဖြစ်ကာမျှ၌သော်သာလျှင်၊ “မဟာပုရိသ- ယောက်ျားမြတ်၊ တယာ-
 သင်သည်၊ နိဝတ္တေတွာ- ပြန်လှည့်၍၊ ဩလောကနကမ္မံ- ကြည့်ရမည့်အလုပ်မျိုးကို၊
 န ကတံ- မပြုအပ်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒမာနာ ဝိယ- ပြောဘိသကဲ့သို့၊ မဟာ-
 ပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ ကုလာလစက္ကံ ဝိယ- အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့၊ ဆိန္ဒိတွာ- ပြတ်စဲ
 ၍ (ပြိုကွဲ၍)၊ ပရိဝတ္တိ- ချာချာလည်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊
 နဂရာဘိမုခေါ- ကပိလဝတ်မြို့တော်ကို ရှေ့ရှုမျက်နှာမူလျက်၊ ဌတွာ- ရပ်တန့်တော်
 မူ၍၊ နဂရံ- ကပိလဝတ်မြို့တော်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ တသ္မိံ ပထဝိပ္ပ-
 ဒေသေ- ထိုရပ်တန့်ကြည့်တော်မူရာ မြေအရပ်၌၊ ကဏ္ဍကနိဝတ္တနစေတီယဌာနံ-
 ကဏ္ဍကမြင်းပြန်လည်၍တည်ရာ အရပ်၌ စေတီတည်ဖို့ရန် အရပ်ကို၊ ဒေသေတွာ-
 ဆန္ဒအမတ်အားပြ၍၊ ဂန္တဗ္ဗမဂ္ဂါဘိမုခံ- သွားထိုက်သောလမ်းသို့ရှေ့ရှု၊ ကဏ္ဍကံ- ကဏ္ဍက
 မြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ မဟန္တေန- ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှစွာသော၊ သက္ကာရေန- ပူ
 ဇော်သက္ကာရဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဠာရေန- မွန်မြတ်လှစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန-
 ကျက်သရေရှိမှု၊ တင့်တယ်မှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါယာသိ- ထွက်သွားတော်မူပြီ၊ တဒါ-
 ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းအား၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ ပုရတော-
 ရှေ့မှ၊ သဠိ ဥက္ကာသဟဿာနိ- မီးရှူးမီးတိုင် ခြောက်သောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ သဠိ(ဥက္ကာသဟဿာနိ)- မီးရှူးမီးတိုင် ခြောက်သောင်းတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဒက္ခိဏပဿတော- လက်ယာနံပါးမှ၊ သဠိ (ဥက္ကာသဟဿာနိ)- မီးရှူး
 မီးတိုင် ခြောက်သောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါမပဿတော- လက်ဝဲနံပါးမှ၊ သဠိ
 (ဥက္ကာသဟဿာနိ)- မီးရှူးမီးတိုင်ခြောက်သောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣမေ-

ဤနှစ်သိန်းလေးသောင်းသော မီးရှူးမီးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရယီသု ကိရ- ဆောင်ပြကုန်သတဲ့၊ အပရာ- အခြားကုန်သော၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ စက္ကဝါဠမုခဝဠိယံ- စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းဝတိုင်အောင်၊ အပရိမာဏာ- အတိုင်းအရှည်ပမာဏမရှိကုန်သော၊ ဥက္ကာ- မီးရှူးမီးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရယီသု- ဆောင်ပြကုန်ပြီ၊ အပရာ- အခြားဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ စ- နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နာဂသုပဏ္ဏာဒယော စ- နဂါး၊ ဂဠုန်အစရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေဟိ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂန္ဓေဟိ- နံသာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာလာဟိ- ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စုဏ္ဏေဟိ- နံသာမှုန့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓူပေဟိ- အခိုးအထုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇယမာနာ- ပူဇော်ကုန်လျက်၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကုန်၏၊ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖေဟိ စေဝ- ပင်လယ်ကသစ်ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မန္တာရဝပုပ္ဖေဟိ စ- မန္တာရဝနတ်ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဃန- မေဃဝုဠိကာလေ^၁- တခဲနက်သည်းထန်စွာ မိုးရွာရာအခါ၌ (ဝါ) တခဲနက်သော တိမ်တိုက်ကြီးမှ မိုးရွာရာအခါ၌၊ ဓာရာဟိ ဝိယ- မိုးရေအလျှင်တို့ဖြင့်ကဲ့သို့၊ နာ- ကောင်းကင်သည်၊ နိရန္တရံ- အကြားအလပ်မရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဒိဗ္ဗာနိ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သံဂီတာနိ- သီချင်းသံတို့သည်၊ ပဝတ္တိသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ခုကုန်သော၊ တူရိယာနိ- တူရိယာတို့လည်းကောင်း၊ သဠိ- ခြောက်ဆယ်ကုန်သော၊ တူရိယာနိ- တူရိယာတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌသဠိတူရိယသတသဟဿာနိ- တစ်သိန်းခြောက်သောင်းရှစ်ထောင်ကုန်သော တူရိယာတို့ကို၊ ပဝတ္တိယီသု- ဖြစ်စေကုန်ပြီ၊ တေသံ- ထိုတူရိယာတို့၏၊ သဒ္ဓေါ- အသံသည်၊ သမုဒ္ဒကုစ္ဆိယံ- သမုဒ္ဒရာဝမ်းတွင်း၌၊ မေဃဓနိတကာလော ဝိယ စ- မိုးချုန်းသောအခါကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ယုဂန္ဓရကုစ္ဆိယံ- ယုဂန္ဓရတောင်ခါးပန်း၌၊ သာဂရနိဇ္ဈာသကာလော ဝိယ စ- ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာသံကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝတ္တတိ- ဖြစ်၏။

ဣမိနာ သိရိသောဘဂ္ဂေန- ဤသို့သော ကျက်သရေရှိခြင်း၊ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားသော၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဧကရတ္တေနဝ- တစ်ည၌တည်းဖြင့်သာလျှင်၊ တီဏိ ရဇ္ဇာနိ- သာကိယ၊ ကောလိယ၊ မလ္လ

၁။ ဃနမေဃဝုဠိကာလေ= လောကာနံ သန္တာပံ ဟန္တိတိ ဃနော၊ ✓ဟန+အ၊ ဟ-ကို ဃပြု၊ ဃနော မေဃော ဃနမေဃော- တခဲနက်သော မိုးတိမ်၊ ဝဿနံ ဝုဠိ၊ ✓ဝဿ+တိ၊ မိုးရွာခြင်း၊ ဝုဠိ ကာလော ဝုဠိကာလော- မိုးရွာရာဖြစ်သောကာလ၊ ဃနမေဃတော ဝုဠိ- ကာလော ဃနမေဃဝုဠိကာလော- တခဲနက်တိမ်တိုက်မှ မိုးရွာရာကာလ၌၊ (တနည်း) ဃန- မေဃဿ ဝုဠိကာလော ဃနမေဃဝုဠိကာလော- တခဲနက်သည်းထန်သော မိုး၏ရွာရာအခါ၌။

တည်းဟူသော သုံးနိုင်ငံတို့ကို၊ အတိက္ကမ္မ- ကျော်လွန်၍၊ တိသယောဇနမတ္တကေ-
ယူဇနာသုံးဆယ်အထက်၌၊ အနောမာနဒီတီရံ- အနော်မာမြစ်ကမ်းသို့၊ ပါပုဏိ-
ရောက်ပြီ၊ အသော- မြင်းသည်၊ တတော- ထိုယူဇနာသုံးဆယ်မှ (တနည်း) ထို
အနော်မာမြစ်မှ၊ ပရံ- အလွန်၊ ဂန္တု- သွားခြင်းငှါ၊ န သက္ကောတိ ကိ ပန- မစွမ်းနိုင်
သလော၊ ဣတိ- ဤကားအမေးတည်း၊ နော န သက္ကောတိ- စွမ်းနိုင်ပါ၏ (တနည်း)
န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်သည်ကား၊ နော- မဟုတ်၊ (သက္ကောတိယေဝ- စွမ်းနိုင်
သည်သာတည်း)၊ (နှစ်ခုပဋိသေ၊ ခွဲဝေမရှိစသော နိယံနှင့်အညီတည်း)၊ ဣတိ- ဤ
ကား အဖြေတည်း၊ ဟိ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ သော- ထိုကဏ္ဍကမြင်းသည်၊
ဇကံ- တစ်ခုသော၊ စက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ- စကြဝဠာတိုက်ကို၊ နာဘိယာ- ပုံးတောင်းချက်မဖြင့်၊
ဌိတစက္ကဿ- တည်းသောဘီးဝိုင်း၏၊ နေမိဝဇ္ဇိ- အကွပ်တကူဝန်းကို၊ မဒ္ဒန္တော ဝိယ-
နင်းဘိသကဲ့သို့၊ အန္တန္တေန- စကြဝဠာအစွန်းဖျားတစ်ခုမှ စကြဝဠာအစွန်းဖျားတစ်ခုဖြင့်၊
စရိတွာ- လှည့်လည်၍၊ ပုရေပါတရာသမေဝ- နံနက်စာမစားမီသာလျှင်၊ အာဂန္ဓာ-
ပြန်လာ၍၊ အတ္တနော- မိမိအတွက်၊ သမ္မာဒိတံ- ပြင်ဆင်ထားအပ်သော၊ ဘတ္တံ-
မြင်းစာကို၊ ဘုဉ္ဇိတံ- စားခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်၏၊ ပန- သို့သော်လည်း၊
တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဒေဝနာဂသုပဏ္ဍာဒီဟိ- နတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်စသည်တို့သည်၊
အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဌတွာ- တည်၍၊ ဩဿဋ္ဌေဟိ- ပစ်လွှတ်ပူဇော်အပ်
ကုန်သော၊ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ- နံ့သာပန်းစသည်တို့ဖြင့်၊ ယာဝ ဦရုပ္ပဒေသာ- ပေါင်အရပ်
တိုင်အောင်၊ သဉ္ဇန္တသရီရံ- ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ အာကမ္ပိတွာ-
ဆွဲငင်၍၊ ဂန္ဓမာလာဇဉ်- နံ့သာ၊ ပန်းအရုပ်အထွေးကို၊ ဆိန္ဒန္တဿ- ဖြတ်နေသော
ကဏ္ဍကမြင်း၏၊ အတိပပဇ္ဇော- အလွန်ကြာမြင့်မှုသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ တိသယောဇနမတ္တမေဝ- ယူဇနာသုံးဆယ်မျှလောက်ကိုသာလျှင်၊ အဂ-
မာသိ- သွားပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္ထော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊
နဒီတီရေ- အနောမာမြစ်ကမ်း၌၊ ဌတွာ- တည်၍၊ ဆန္တံ- ဆန္ဒအမတ်ကို၊ “အယံ
နဒီ- ဤမြစ်သည်၊ ကာ နာမ- အဘယ်အမည်ရှိသနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ-
မေးပြီ၊ ဒေဝ- အရှင်မင်းသား၊ အနောမာ နာမ- အနောမာမြစ်မည်ပါ၏၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဖြေကြားပြီ၊ “အမှာကမ္ပိ- ငါတို့၏လည်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ- ရဟန်းအဖြစ်သည်၊
အနောမာ- မယုတ်ညံ့သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပဏိယာ-
ဖနောင့်တော်ဖြင့်၊ ဃဇ္ဇေန္တော- ခတ်လျက် (ဝါ) ပဏိယာ ဃဇ္ဇေန္တော- ဖနောင့်ပေါက်
လျက်၊ အဿဿ- ကဏ္ဍကမြင်းအား၊ သညံ- အမှတ်သညာကို၊ အဒါသိ- ပေးပြီ၊

အသော စ- မြင်းသည်လည်း၊ ဥပ္ပတိတွာ- ခုန်၍၊ အဋ္ဌသဘဝိတ္တာရာယ- ရှစ်ဥသဘာ
ကျယ်သော၊ နဒိယာ- မြစ်၏၊ ပါရိမတီရေ- တစ်ဘက်ကမ်း၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ အဿပိဋ္ဌိတော- မြင်း၏
ကျောက်ကုန်းမှ၊ ဩရုယု- သက်ဆင်း၍၊ ရဇတပဋ္ဌသဒိသေ- ငွေပြားနှင့်တူသော၊
ဝါဠုကာပုလိနော- သဲသောင်ပြင်၌ (ပုလတိ မဟတ္တံ ဂစ္ဆတိ ဧတ္တာတိ ပုလိနော၊
✓ပုလ+ဣန၊ မဟတ္တေ- ကြီးမားသည်၏အဖြစ်၌။ ဝါဠုကာနံ ပုလိနော ဝါဠုကာ-
ပုလိနော- သဲတို့၏ အများအပြားတည်ရှိရာ အရပ်၊ သဲသောင်ပြင်)၊ ဌတွာ- တည်၍၊
ဆန္တံ- ဆန္ဒအမတ်ကို၊ “သမ္ပ ဆန္တံ- အချင်းဆန္ဒ၊ တံ- သင်သည်၊ မယံ- ငါ၏၊
အာဘရဏာနိ စေဝ- အဆင်တန်ဆာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကဉ္စ- ကဏ္ဍကမြင်း
ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆ- သွားပါလော့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဗ္ဗဇိ-
ဿာမိ- ရဟန်းပြုပါအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာမန္တေသိ- အမိန့်ရှိပြောကြားပြီ၊ ဒေဝ-
အရှင်မင်းသား၊ အဟမ္ပိ- ငါသည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤ
သို့ပြန်လည်လျှောက်ထားပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “တယာ-
သင်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတံ- ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ န လဗ္ဘာ- မရအပ်၊ တံ- သင်သည်၊ ဂစ္ဆေဝ-
ပြန်သွားရမည်သာ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်၊ ပဋိဗာဟိတွာ- တားမြစ်
၍၊ အာဘရဏာနိ စေဝ- အဆင်တန်ဆာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကဉ္စ- ကဏ္ဍက
မြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆာပေတွာ- လက်ခံစေ၍ (ဝါ) အပ်နှံ၍၊ “မယံ- ငါ၏၊
ဣမေ ကေသာ- ဤဆံပင်တို့သည်၊ သမဏသာရုပ္ပါ- ရဟန်းတော်တို့အား သင့်လျော်
လျောက်ပတ်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ- မဖြစ်ကုန်၊ အညော- အခြားသူသည်၊ ဗောဓိ-
သတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ကေသေ- ဆံပင်တို့ကို၊ ဆိန္နိတံ- ဖြတ်ခြင်းငှာ၊
ယုတ္တရူပေါ- သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော သဘောရှိသူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ” ဣတိ-
ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ “သယမေဝ- မိမိကိုယ်တိုင်
သာလျှင်၊ ခရေန- သန်လျက်ဖြင့်၊ ဆိန္နိဿာမိ- ဖြတ်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊
ဒက္ခိဏေန- လက်ယာဖြစ်သော၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ အသိ- သံလျက်ကို၊ ဂဟေတွာ-
ကိုင်၍၊ ဝါမဟတ္ထေန- လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ မောဠိယာ- သျှောင်ထုံးနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ
တကွ၊ စူဠံ- ဦးစွန်းဖုတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဆိန္နိ- ဖြတ်ပြီ၊ ကေသာ- ဆံပင်တို့
သည်၊ ဒုဂ္ဂံလမတ္တာ- လက်နှစ်သစ်ပမာဏအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊
ဒက္ခိဏတော- လက်ယာအားဖြင့်၊ အာဝဋ္ဋမာနာ- လည်ကုန်လျက်၊ သီသံ- ဦးခေါင်း
၌ (သတ္တမီအနက် ဒုတိယာသက်)၊ အလ္လိယိသု- ငြိကပ်နေကုန်ပြီ၊ တေသံ- ထိုဆံပင်

တို့၏။ ပမာဏံ- ပမာဏသည်။ ယာဝဇီဝံ- အသက်ထက်ဆုံး၊ တဒေဝ ပမာဏံ- ထိုလက်နှစ်သစ်ပမာဏသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ မဿု စ- မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်သည်လည်း၊ တဒနုရူပံ- ထိုဆံပင်နှင့်လျော်ညီစွာ၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကေသမဿုဩဟာရဏကိစ္စံ နာမ- ဆံ၊မုတ်ဆိတ်၊ကျင်စွယ်ကို ရိတ်ဖွယ်ကိစ္စမည်သည်၊ န အဟောသိ- မဖြစ်တော့ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ မောဠိယာ- သျှောင်ထုံးနှင့်၊ သဟ- အတူတကွ၊ စူဠံ- ဦးစွန်းဖုတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ သမ္မုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ သစေ ဘဝိဿာမိ- အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်)၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ တိဋ္ဌတု- တည်ပါစေ၊ နော စေ (ဘဝိဿာမိ)- အကယ်၍ မဖြစ်လိမ့်လတ္တံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့မဖြစ်ခဲ့သော်)၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ပတတု- ကျပါစေ၊” ဣတိ- ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်၍၊ အန္တလိက္ခေ- ကောင်းကင်၌၊ ခိပိ- ပစ်လွှတ်ပြီ၊ သာ စူဠာ- ထိုဦးစွန်းဖုတ်တော်သည်၊ ယောဇနပ္ပမာဏံ- တစ်ယူဇနာပမာဏရှိသော၊ ဌာနံ- အရပ်တိုင်အောင်၊ အတ္တဂ္ဂန္ဓာ- ပျံတက်၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ- နတ်တို့သေဌ်နင်း သိကြားမင်းသည်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ- နတ်၌ဖြစ်သောမျက်စိဖြင့်၊ ဩလောကေတွာ- ကြည်၍၊ ယောဇနိယရတနစင်္ကောဋကေန- တစ်ယူဇနာရှိသော ပန်းကလာပ်ဖြင့်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ခံယူ၍၊ တာဝတိံသဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ စူဠာမဏိစေတီယံ နာမ- စူဠာမဏိစေတီမည်သည်ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ- တည်စေပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ သကျပုဂံဝေါ- သကျမျိုးနွယ်တန်ခိုးကြွယ်၍ ဝင့်ထည် ဂုဏ်ရည် အမှန်တည်သဖြင့် စံမီတင်စား နွားလားဥသဘသဖွယ် သကျနွယ်၏ ရှေ့ဝယ်ဦးဆောင် ဘုန်းခေါင်ဖြစ်သော ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဝရဂန္ဓဝါသိတံ- မွန်မြတ်နိုးသာ အဖြာဖြာဖြင့် သေချာထပ်ထပ် ထုံးထားအပ်သော၊ မောဠိ- ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါ၌ ကိန်းဝပ်စံပျော် ဥသျှောင်တော်ကို၊ ဆေတွာန- ရဟန်းပြုမည် စိတ်ကရည်၍ တည်ကြည်စိတ်ဓာတ် ရင်မှာအပ်လျက် ဖြတ်တော်မူပြီး၍၊ ဝေဟာယသံ- ငှက်များအပေါင်း ပျော်ညောင်းပျံရာ ကောင်းကင်ပြာသို့ (ဝိနော ပက္ခိနော ဟယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္တာတိ ဝေဟာယသံ ဝိ✓ဟယ+အသ၊ ဂတိမိ- ဂတိအနက်၌)၊ ဥက္ခိပိ- ပစ်လွှတ်ပြီ၊ သဟဿနေတ္တာ- မျက်လုံးတစ်ထောင် အမြင်ဆောင်သော (သဟဿာနိ နေတ္တာနိ ဧတဿာတိ သဟဿနေတ္တာ)၊ ဝါသဝေါ- နတ်တို့သေဌ်နင်း သိကြားမင်းသည်၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရတနစင်္ကောဋဝရေန- အလွန်မြင့်မြတ် ရတနာပန်းကလာပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟိ- ရိုသေဝပ်တွား

အလေးထားလျက် လေးစားယုံကြည် ခံယူလေပြီ။

ပုန- တစ်ဖန်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ “မယုံ- ငါ၏၊ ဣမာနိ ကာသိကဝတ္ထာနိ- ဤကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ပုဆိုးတို့သည်၊ န သမဏသာရပွါနိ- ရဟန်းတော်တို့အား မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်ကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားလောင်း၏၊ ကဿပဗုဒ္ဓကာလ- ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ပုရာဏသဟာယကော- သူငယ်ချင်းဟောင်း ဖြစ်သော၊ ဗဒ္ဓိကာရမဟာဗြဟ္မာ- ဗဒ္ဓိကာရမည်သော ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ- ကဿပ ဂေါတမဟူသော ဤနှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ တစ်ခုသော အကြား ကာလပတ်လုံး၊ ဧရံ- ဆွေးမြေ့ခြင်းသို့၊ အပ္ပတ္တေန- မရောက်သော၊ မိတ္တ- ဘာဝေန- မိတ်ဆွေ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မေ- ငါ၏၊ သဟာယကော- သူငယ်ချင်းသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်မှုကို၊ နိက္ခန္တော- ထွက် တော်မူခဲ့ပြီ၊ အဿ- ထိုသူငယ်ချင်းအတွက်၊ သမဏပရိက္ခာရံ- ရဟန်းတော်တို့၏ အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆိဿာမိ- သွားအံ့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ တိစိဝရဉ္စ- သင်ပိုင်းဧကသီ တစ်လီနှစ်ထပ် သင်္ကန်းမြတ် လည်းကောင်း၊ ပရိဿာဝနေန- ရေစစ်နှင့်တကွ၊ ဝါသီသူစိ စ ဗန္ဓနံ- သင်တန်းတစ်လက် အပ်တစ်ချက်နှင့် ခါးရစ်ပတ်လျှိုး ခါးပန်းကြိုးလည်းကောင်း၊ (ဣတိ) ဧတေ အဋ္ဌ- အမြတ်မှန်စွာ ဤပရိက္ခရာရှစ်မျိုးတို့သည်၊ ယုတ္တယောဂဿ- ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ် အား ထုတ်တော့မည်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်း၏၊ (သန္တကာနိ- ဥစ္စာတို့တည်း)။

ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ပရိက္ခာရေ- ဤပရိက္ခရာ တို့ကို၊ အာဟရိတွာ- ယူဆောင်၍၊ အဒါသိ- ပေးပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရား အလောင်းတော်သည်၊ အရဟဒ္ဓဇံ- ရဟန္တာဇာတ် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့၏ အောင်လံတံခွန် သဖွယ်ဖြစ်သော သင်္ကန်းတော်ကို၊ နိဝါသေတွာ- ဝတ်ရုံ၍၊ ဥတ္တမပဗ္ဗဇိတဝေသံ- အမြတ်ဆုံးသော ရဟန်းအသွင်အပြင်ကို (ပဗ္ဗဇိတဿ ဝေသော ပဗ္ဗဇိတဝေသော၊ ဥတ္တမော ပဗ္ဗဇိတဝေသော ဥတ္တမပဗ္ဗဇိတဝေသော)၊ ဂဏှိတွာ- ယူ၍၊ “ဆန္ဒ- အမောင်ဆန္ဒ၊ တွံ- သင်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနေန- စကားတော်ဖြင့်၊ မာတာ- ပိတုနံ- အမိအဖတို့အား၊ အာရောဂျံ- ရောဂါကင်းရှင်း ကျန်းမာခြင်းကို၊ ဝဒေဟိ- ပြောပါလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ပြော၍၊ ဥယျောဇေသိ- ပြန်လွှတ်တော်မူပြီ၊ ဆန္နော- ဆန္ဒအမတ်သည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး

၍၊ ပဒက္ခိဏံ- အရိအသေကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပက္ကာမိ- ဖဲခွါထွက်သွားပြီ၊ ပန- အထူးကား၊ ကဏ္ဍကော- ကဏ္ဍကမြင်းသည်၊ ဆန္နေန- ဆန္ဒအမတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ မန္တယမာနဿ- တိုင်ပင်ပြောဆိုနေသော၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တောဝ- နားထောင်လျက်သာလျှင်၊ “ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယံ- ငါ၏၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ သာမိနော- အရှင်ကို (ဆဇ္ဇိကံ)၊ ဒဿနံ- တွေ့မြင်ရခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိတော့ပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ စက္ခုပထံ- မျက်စိလမ်းကြောင်းကို(ဝါ)မျက်စိဖြင့် မြင်လောက်ရာအရပ်ကို၊ ဝိဟေန္တော- စွန့်လွှတ်သော်၊ သောကံ- စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမှုကို၊ အဓိဝါသေတံ- သည်းခံခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော- မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဖလိတေန- ကွဲသော၊ ဟဒယေန- နှလုံးဖြင့်၊ ကာလံ- သေခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ တာဝတိံသာဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ကဏ္ဍကော နာမ- ကဏ္ဍကမည်သော၊ ဒေဝပုတ္တော- နတ်သားသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဆန္ဿ- ဆန္ဒအမတ်၏၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဧကောဝ- တစ်ခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သောကော- သခင်နှင့်ကွေ့ကွင်းရခြင်း သောကသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ကဏ္ဍကဿ ပန- ကဏ္ဍကမြင်း၏ကား၊ ကာလကိရိယာယ- သေဆုံးမှုကြောင့်၊ ဒုတိယေန- နှစ်ခုမြောက်သော၊ သောကေန- ပူဆွေးသောကသည်၊ ပီဠိတော- နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရောဒေန္တော- ငိုကြွေးလျက်၊ ပရိ- ဒေဝန္တော- ပူဆွေးလျက်၊ နဂရံ- မြို့တော်သို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။

ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရဟန်းပြု၍၊ တသ္မိယေဝ ပဒေသေ- ထိုအရပ်၌ပင်၊ အနုပိယံ နာမ- အနုပိယမည်သော၊ အမ္မဝနံ- သရက်တောသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တတ္ထ- ထိုသရက်တော၌၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုခေန- ရဟန်းပြုရခြင်းချမ်းသာဖြင့်၊ ဝီတိနာမေတွာ- ကုန်လွန်စေ၍၊ ဧကဒိဝသေနော- တစ်ရက်တည်းဖြင့်သာလျှင်၊ တိသယောဇနမဂ္ဂံ- ယူနောသုံးဆယ်သော လမ်းခရီးကို၊ ပဒဿာ- ခြေဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ ပဝိသိတွာ စ- ဝင်ပြီး၍လည်း၊ သပဒါနံ- အိမ်စဉ်အတိုင်း၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရိ- လှည့်လည်ပြီ၊ သကလနဂရံ- တစ်မြို့လုံးသည်၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ရူပဒဿနေနေဝ- ရုပ်အဆင်းကို တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဓနပါလကေ- ဓနပါလကမည်သော နာဠာဂီရိဆင်ပြောင်သည်၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သော်၊ ရာဇဂဟံ ဝိယ စ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကိုကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသုရိန္ဒေ- အသုရာနတ်မင်းသည်၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သော်၊ ဒေဝနဂရံ ဝိယ စ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကိုကဲ့သို့

လည်းကောင်း၊ သင်္ခါတံ - လှုပ်ချောက်ချားခြင်းသို့၊ အဂမာသိ - ရောက်ပြီ၊ ရာဇ-
 ပုရိသာ - မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ ဂန္ဓာ - သွားကုန်၍၊ “ဒေဝ - အရှင်မင်းမြတ်၊
 ဧဝရူပေါ နာမ - ဤသို့သဘောရှိသည်မည်သော၊ သတ္တော - ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်၊
 နဂရေ - မြို့ထဲ၌၊ ပိဏ္ဏာယ - ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရတိ - လှည့်လည်နေပါ၏၊ “ဒေဝေါ
 ဝါ - နတ်လေလော၊ မနုဿော ဝါ - လူလေလော၊ နာဂေါ ဝါ - နဂါးလေလော၊
 သုပဏ္ဏော ဝါ - ဂဠုန်လေလော၊ ဧသော - ဤသူသည်၊ အသုကော နာမ - အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမျိုးမည်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ န ဇာနာမ - မသိပါကုန်၊” ဣတိ -
 ဤသို့၊ အာရောစေသုံ - လျှောက်ထားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ - ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ ပါသာဒ -
 တလေ - ပြာသာဒ်အပြင်၌၊ ဌတွာ - တည်၍၊ မဟာပုရိသံ - ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော
 ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ဒိသွာ - မြင်၍၊ အစ္ဆရိယဗ္ဗတစိတ္တော - အံ့ဩသောစိတ်
 မဖြစ်စဖူး အဖြစ်ထူးသော စိတ်ရှိသည် (အစ္ဆရိယံ စ အဗ္ဗုတံ စ အစ္ဆရိယဗ္ဗတံ၊
 အစ္ဆရိယဗ္ဗတံ စိတ္တံ ယဿာတိ အစ္ဆရိယဗ္ဗတစိတ္တော)၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ပုရိသေ -
 မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို၊ “ဘဏေ - အမောင်တို့၊ ဂစ္ဆထ - သွားကြကုန်၊ ဝိမံသထ -
 စူးစမ်းကြကုန်၊ အမနုဿော - ဘီလူးသည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ - အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊
 နဂရာ - မြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ အန္တရဓာယိဿတိ - ကွယ်ပျောက်လတ္တံ့၊ ဒေဝတာ -
 နတ်သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ - အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ အာကာသေန - ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊
 ဂစ္ဆိဿတိ - သွားလတ္တံ့၊ နာဂေါ - နဂါးသည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ - အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊
 ပထဝီယံ - မြေ၌၊ နိမုဇ္ဇိတွာ - ငုပ်လျှိုး၍၊ ဂမိဿတိ - သွားလတ္တံ့၊ မနုဿော - လူ
 သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ - အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ယထာလဒ္ဓံ - အကြင်အကြင်ရအပ်သော၊
 ဘိက္ခံ - ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ - ဘုဉ်းပေးလတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဏာပေသိ -
 စေခိုင်းတော်မူပြီ။

မဟာပုရိသောဝိ - အလောင်းတော်မြတ်သည်လည်း၊ မိဿကဘတ္တံ - အကောင်း
 အဆိုး နှစ်မျိုးရောရာ ဆွမ်းကို၊ သံဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ “မေ - ငါအား၊ ဧတ္တကံ -
 ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆွမ်းသည်၊ ယာပနာယ - မျှတခြင်းငှါ၊ အလံ -
 သင့်လျော်ပြီ၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဥတွာ - သိ၍၊ ပဝိဋ္ဌဒ္ဓါရေနေဝ - ဝင်လာခဲ့ရာ တံခါး
 ဖြင့်သာလျှင်၊ နဂရာ - ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်အတွင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ - ထွက်၍၊ ပဏ္ဏဝ -
 ပဗ္ဗတစ္ဆာယာယံ - ပဏ္ဏဝတောင်ရိပ်၌၊ ပုရတ္ထိမာဘိမုခေါ - အရှေ့မျက်နှာသို့ ရှေးရှု
 မျက်နှာမူသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ နိသီဒိတွာ - ထိုင်၍၊ အာဟာရံ - ကောင်းဆိုးရော
 ပြွမ်း အနုအကြမ်းဖြစ်သော ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ - ဘုဉ်းပေးခြင်းငှါ၊ အာရဒ္ဓေါ - အား

ထုတ်တော်မူပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ အန္တနိ - အူတို့သည်၊ ပရိဝတ္တိတွာ - ပြောင်းပြန်လည် (ချာချာလည်) ကုန်၍၊ မုခေန - ပါးစပ် ပေါက်ဖြင့်၊ နိက္ခမနာကာရပ္ပတ္တာနိ - ထွက်ကျတော့မည့် အခြင်းအရာသို့ ရောက်ကုန် သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတော - ထို့နောက်၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းတော် သည်၊ တေနအတ္တဘာဝေန - ထိုအတ္တဘောဖြင့်၊ ဧဝရူပဿ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာဟာရဿ - အစာအာဟာရကို (ဆဋ္ဌိကံ)၊ စက္ခုနာ - မျက်စိဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတာယ - ရှေးက မမြင်အပ်ဖူးခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တေန ပဋိကူလာဟာရေန - ထိုစက်ဆုပ် ဖွယ် အစာအာဟာရသည်၊ အဇ္ဈိယမာနောပိ - နှိပ်စက်အပ်ပါသော်လည်းပဲ၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ အတ္တနာ ဧဝံ - မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ အတ္တာနံ - မိမိကိုယ်ကို၊ “သိဒ္ဓတ္ထ - သိဒ္ဓတ္ထ၊ တွံ - သင်သည်၊ သုလဘအန္တပါနေ - ကောင်းစွာရအပ်သော (လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော) ထမင်း၊ အဖျော်ရှိသော (သုဠ လဘီယတေတိ သုလဘံ၊ သု ✓ လဘ + ခ၊ လာဘေ - ရခြင်း၌၊ အဒီယတေ ဘက္ခိယတေတိ အန္တံ၊ ✓ အဒ + တ၊ ဘက္ခနေ - စား ခြင်း၌။ ပါတဗ္ဗန္တိ ပါနံ၊ ✓ ပါ + ယု၊ ပါနေ - သောက်ခြင်း၌။ အန္တံ စ ပါနံ အန္တပါနံ၊ သုလဘံ အန္တပါနံ ယဿ ကုလဿာတိ သုလဘအန္တပါနံ၊ တသ္မိံ သုလဘအန္တပါနေ)၊ ကုလေ - အမျိုး၌၊ တိဝဿိကဂန္ဓသာလိဘောဇနံ - သုံးနှစ်ရှိသော (သုံးနှစ်သိုလှောင် ထားအပ်သော) ကောက်မွေးသလေးဆန်ဖြင့် ပြုစီမံထားအပ်သော စားဖွယ်ဘောဇနံကို၊ နာနဂ္ဂရသေဟိ - ကောင်းမြတ်သော အရသာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်၊ ဘုဉ္ဇနဋ္ဌာနေ - စားရ သောအရပ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ - ဖြစ်နေပြီး၍လည်း၊ ဧကံ - တစ်ပါးသော၊ ပံသုကူလိကံ - ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်သော ရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်၍၊ ‘အဟမ္ဘိ - ငါသည် လည်း၊ ကဒါ - အဘယ်အခါ၌၊ ဧဝရူပေါ - ဤသို့သဘောရှိသော ပံသုကူသင်္ကန်းဆောင် ရဟန်းသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ ပိဏ္ဍာယ - ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရိတွာ - လှည့်လည်၍၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ န ခေါ - စားရပါအံ့နည်း၊ မေ - ငါ့အား၊ သော ကာလော - ထိုပိဏ္ဍပါတ် ဆွမ်းစားနိုင်သော ကာလသည်၊ ဘဝိဿတိ န ခေါ - အဘယ်အခါ၌ ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊’ ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေတွာ - ကြံစည်၍၊ နိက္ခန္တော - တောထွက်ခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော၊

၁။ တိဝဿိကဂန္ဓသာလိဘောဇနံ = တိဏိ ဝဿာနိ တိဝဿံ၊ တိဝဿံ အဿ အတ္တိတိ တိဝဿိကံ၊ ဂန္ဓော စ သော သာလိ စာတိ ဂန္ဓသာလိ = နံသာမွေးသလေးဆန်၊ ဂန္ဓသာ - လိနာ ကတံ (သဇ္ဇိတံ) ဘောဇနံ ဂန္ဓသာလိဘောဇနံ - နံသာမွေးသလေးဆန်ဖြင့် ပြုစီမံထား အပ်သော ဘောဇနံ။ တိဝဿိကံ ဂန္ဓသာလိဘောဇနံ တိဝဿိကဂန္ဓသာလိဘောဇနံ - သုံး နှစ်ရှိသော နံသာမွေးသလေးဆန်ဖြင့် ပြုအပ်၊ စီမံထားအပ်သော စားဖွယ်ဘောဇနံ။

ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ကိ နာမ ဧတံ- အဘယ်မည်သော စိတ်၌ နာကျင်သကဲ့သို့ဖြစ်သော ဤအမှုကို၊ ကရောသိ- ပြဿနည်း”၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ သြဝဒိတွာ- ဆုံးမ၍၊ နိဗ္ဗိကာရော- စက်ဆုပ်ရွံ့ကြောက် ဖောက်ပြန်မှု မရှိသည် (နတ္ထိ ဝိကာရော ယဿာတိ နိဗ္ဗိကာရော)၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အာဟာရံ- အစာ အာဟာရကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ- ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တော်မူပြီ။

ရာဇပုရိသာ- မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ တံ ပဝတ္တိ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ရညော- ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်ထားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ ဒုတဝစနံ- တမန်သည်၏စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊ နဂရာ- မြို့တော်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဣရိယပထသ္မိံ ယေဝ- ဣရိယာပုထံ၌သာလျှင်၊ ပသီဒိတွာ- ကြည်ညို၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်အား၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဣဿရိယံ- အစိုးရမှုကို (ဣဿရဿ ဘာဝေါ ဣဿရိယံ)၊ နိယျာတေသိ- အပ်နှင်းပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မယံ- ငါ့အား၊ ဝတ္ထုကာမေဟိဝါ- ဝတ္ထုကာမ(လိုလားဖွယ်ရာဝတ္ထု)တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလေသကာမေဟိ ဝါ- ကိလေသာကာမ (လိုလားတတ်သော စိတ်ထား)တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တော- အလိုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပရမာဘိသမ္မောဓိ- အမြတ်ဆုံးသော သမ္မောဓိဉာဏ်တော်ကို၊ ပတ္တယန္တော- လိုလားတောင့်တလျက်၊ နိက္ခန္တော- ထွက်တော်မူလာခဲ့ပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ ရာဇာ- ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ အနေကပ္ပကာရံ- တစ်ပါးမက များပြားလှစွာ (ဝါ) အထူးထူးအပြားပြား များလှစွာ၊ ယာစန္ဒောပိ- တောင်းပန်ပါသော်လည်း၊ တဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ အလဘိတွာ- မိမိအလိုကျ မရရှိ၍၊ “အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ တွံ- သင်သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဗုဒ္ဓဘူတေန- ဘုရားဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ တယာ ပန- သင်သည်ကား၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ မမ- ငါ၏၊ ဝိဇိတံ- တိုင်းနိုင်ငံသို့၊ အာဂန္တဗ္ဗံ- ကြွလာသင့်ကြွလာထိုက်ပါ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိညံ- ဝန်ခံမှုကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ၊ အယံ- ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ဧတ္ထ- အပါဒါနအဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ- အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဝိတ္တာရော ပန- အကျယ်ကိုကား၊ “ပဗ္ဗန္ဓ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ယထာ ပဗ္ဗန္ဓိ စက္ခုမာ”တိ- ပဗ္ဗန္ဓ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ယထာ ပဗ္ဗန္ဓိ စက္ခုမာ ဟူသော၊ ဣမံ ပဗ္ဗန္ဓာသုတ္တံ- ဤပဗ္ဗန္ဓာသုတ်တော်ကို၊ အဋ္ဌကထာယ-

အဋ္ဌကထာနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိ
ထိုက်၏။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ ရညော- ဗိမ္ဗိသာရ
မင်းကြီးအား၊ ပဋိညံ- ဝန်ခံမှုကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အားဖြင့်၊
စာရိကံ- ခရီးဒေသစာရိကို၊ စရမာနော- လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ ကာလာမံ-
ကာလာမအန္တယ်ဖြစ်သော၊ အာဠာရဉ္စ- အာဠာရရသေ့အထံသို့လည်းကောင်း၊ ရာမ-
ပုတ္တံ- ရာမ၏သားဖြစ်သော၊ ဥဒကဉ္စ- ဥဒကရသေ့အထံသို့လည်းကောင်း၊ ဥပ-
သင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ သမာပတ္တိယော- သမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊
“အယံ- ဤအကျင့်လမ်းစဉ်သည်၊ ဗောဓာယ- နိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းငှာ၊
မဂ္ဂေါ- လမ်းစဉ်မှန်သည်၊ န- မဟုတ်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တမ္ပိ သမာပတ္တိဘာဝနံ-
ထိုလောကီသမာပတ် ပွားများခြင်းကိုလည်း၊ အနုလင်္ကရိတွာ- တန်ဆာဆင်မြန်းခြင်း
မပြုမူ၍၊ သဒေဝကဿ- နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောကဿ- သတ္တလောကအား၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ ထာမဝီရိယသန္တဿနတ္တံ- စွမ်းအားပြည့်ဝ မြတ်လုံ့လကို ကောင်း
စွာ ပြခြင်းငှာ၊ မဟာပဓာနံ- ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူတို့သာ အားထုတ်နိုင်သော
အကျင့်ကို၊ ပဒဟိတုကာမော- ကျင့်ကြံအားထုတ်လိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဥရု-
ဝေလံ- ဥရုဝေလတောအုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ “အယံ ဘူမိဘာဂေါ- ဤ
မြေအရပ်သည်၊ ရမဏီယော ဝတ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပါပေစွတကား”၊ ဣတိ-
ဤသို့ တွေး၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုဥရုဝေလတောအုပ်၌သာလျှင်၊ ဝါသံ- နေထိုင်ခြင်းသို့၊
ဥပဂန္ဓာ- ကပ်ရောက်၍၊ မဟာပဓာနံ- မြင့်မြတ်သူတို့သာ အားထုတ်နိုင်သော
အကျင့်ကို (ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို)၊ ပဒဟိ- ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး၊ ကောဏ္ဍညပု-
မုခါ- ကောဏ္ဍညအမှူးရှိကုန်သော၊ တေပိ ခေါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ- ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးတို့သည်
လည်း၊ ဂါမနိဂမရာဇောနီသု- ရွာ၊ မြို့၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တော်တို့၌၊ ဘိက္ခာယ-
ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တာ- လှည့်လည်သွားလာကုန်လတ်သော်၊ တတ္ထ- ထိုဥရုဝေလ
တောအုပ်၌၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ သမ္မာပုဏ္ဏိသု- မီလာကုန်ပြီး၊
အထ- ထိုအခါ၌၊ ဆဗ္ဗဿာနိ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ မဟာပဓာနံ- မြင့်မြတ်
သူတို့သာ အားထုတ်နိုင်သော ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို၊ ပဒဟန္တံ- ကျင့်ကြံအားထုတ်နေ
သော၊ နံ- ထိုဘုရားအလောင်းကို၊ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊
ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်
လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပရိဝေဏသမ္ပဇ္ဇနာဒိကာယ- ပရိဝေဏကို တံမြက်

လှည်းခြင်းအစရှိသော၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ- ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌဟမာနာ- ပြုစုလုပ်
ကျွေးကုန်သည်၊ သန္တိကာဝစရာ- ဘုရားအလောင်း၏အနီး၌ လှည့်လည်ကျက်စားနေရ
ကုန်သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊
“ကောဋိပတ္တံ- အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်အောင်၊ ဒုက္ကရကာရိကံ”- ခဲယဉ်းစွာပြုရမည့်
အမှုကို ပြုခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ ဧကတိလတဏှာ-
လာဒီဟိပိ- နှမ်းတစေ့၊ ဆန်တစ်စေ့စသည်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝီတိနာမေသိ- အချိန်ကို
ကုန်လွန်စေပြီ၊ သဗ္ဗသောပိ- အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်လည်း (ဝါ) လုံးလုံးလျားလျား
လည်း၊ အာဟာရပစ္စေဒနံ- အစာဖြတ်ခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ ဒေဝတာပိ-
နတ်တို့သည်လည်း၊ လောမကူပေဟိ- မွေးညှင်းပေါက်တို့မှ၊ ဩဇံ- နတ်ဩဇာကို၊
ဥပသံဟရမာနာ- ဆောင်ယူသွတ်သွင်းကုန်လျက်၊ ပက္ခိပိသု- ထည့်ကုန်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်း၏၊ တာယ နိရာဟာရတာယ-
ထိုသို့ အစာအာဟာရမရှိတော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တာယ ပရမ-
ကသိရပ္ပတ္တတာယ- ထိုသို့ အလွန်ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်နေသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (နတ္ထိ အာဟာရော ယဿာတိ နိရာဟာရော၊ နိရာဟာရဿ
ဘာဝေါ နိရာဟာရတာ၊ တာယ နိရာဟာရတာယ၊ ပရမံ ကသိရံ ပရမကသိရံ၊
ပရမကသိရံ ပတ္တော ပရမကသိရပတ္တော၊ ပရမကသိရပတ္တဿ ဘာဝေါ ပရမ-
ကသိရပ္ပတ္တတာ၊ တာယ ပရမကသိရပ္ပတ္တတာယ)၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော- ရွှေအဆင်းနှင့်
တူသော အဆင်းရှိသော၊ ကာယောပိ- ခန္ဓာကိုယ်သည်လည်း၊ ကာဠဝဏ္ဏော- မည်း
နက်သော အဆင်းရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဒုတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-
သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာတော်တို့သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နာနိ- ဖုံးကွယ်
(ပျောက်ကွယ်)ကုန်သည်၊ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကဒါ- တရံရောအခါ၌၊
အာနာပါနကဇ္ဈာနံ- ထွက်သက်ဝင်သက်လျှင် အာရုံရှိသော ဈာန်ကို၊ ဈာယန္တော-
ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်လတ်သော်၊ မဟာဝေဒနာဘိတုန္နော- ကြီးစွာသော ဝေဒနာ
တို့သည် လွန်စွာထိုးဆွအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (အဘိတုဇ္ဇတေတိ အဘိတုန္နော၊
အဘိ✓တုဒ+တ၊ ဗျထနေ- ထိုးဆွခြင်း၌။ မဟန္တိ ဝေဒနာ မဟာဝေဒနာ၊ မဟာ-

၁။ ဒုက္ကရကာရိကံ= ဒုဋ္ဌ (ဒုက္ခေန) ကရိယတေတိ ဒုက္ကရံ၊ ဒု✓ကရ+ခ၊ ကရဏေ- ပြုခြင်း
၌။ ကရဏံ ကာရော၊ ✓ကရ+ဏ။ ကာရောယေဝ ကာရိကံ။ သုတ္တအနက်၌ ဣကပစ္စည်း။
ဒုက္ကရံ ကာရိကံ ဒုက္ကရကာရိကံ- ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သော အမှုကို ပြုခြင်း။ (တစ်နည်း)
ကရဏံ ကာရိကံ။ ✓ကရ+ဏ္ဍ၊ ဝုဒ္ဓိ ပြု၊ အက ပြု။ ဒုက္ကရံ ကာရိကံ ဒုက္ကရကာရိကံ။

ဝေဒနာဟိ အဘိတုန္တော မဟာဝေဒနာဘိတုန္တော)၊ ဝိသညီဘူတော- သညာကင်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ စင်္ကမနကောဋီယံ- စင်္ကြန်လမ်းအစွန်း၌၊ ပတတိ- လဲကျ၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဘုရား အလောင်းကို၊ ဧကစ္စာ- အချို့ကုန်သော၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ “သမဏော ဂေါတမော- ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ကာလင်္ကီ- တော- သေဆုံးပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုကုန်၏၊ ဧကစ္စာ- အချို့ကုန် သော နတ်တို့သည်၊ “ဧသော- ဤနေထိုင်ခြင်းမျိုးသည်၊ အရဟတံ- ရဟန္တာအရှင် မြတ်တို့၏၊ ဝိဟာရေတွေဝ- နေထိုင်ခြင်းမျိုးသာတည်း”၊ ဣတိ စ- ဤသို့လည်း၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုနတ်နှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ယာသံ- အကြင်နတ် တို့၏၊ “ကာလင်္ကီတော- သေဆုံးသွားပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သညာ- အမှတ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တာ- ထိုနတ်တို့သည်၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာ- ရာဇဿ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ “တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ကာလင်္ကီတော- သေဆုံးသွားပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်ထားကုန် ပြီ၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ကာလင်္ကီတော (န ခေါ)- သေဆုံးသွားသလော၊ (ဥဒါဟု- သို့မဟုတ်)၊ အဟုတွာ- ဘုရားမဖြစ်မူ၍၊ (ကာလင်္ကီတော န ခေါ- သေဆုံးသွားသလော)၊ ဣတိ- ဤသို့ မေးပြီ၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ- မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ၊ ပဓာနဘူမိယံယေဝ- တရားအားထုတ်တော်မူရာ မြေအရပ်၌သာလျှင်၊ ပတိတွာ- လဲ ကျ၍၊ ကာလင်္ကီတော- သေဆုံးသွားပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ နတ်များက လျှောက်ထားပြီ၊ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ န သဒ္ဓဟာမိ- မယုံကြည်ပါ၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တဿ- သား၏၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊ အပ္ပတွာ- မရောက်မူ၍၊ ကာလင်္ကီရိယာ နာမ- သေဆုံးခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိနိုင်”၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပိ- ပယ်မြစ်ပြီ၊ ကသ္မာ ပန- အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ န သဒ္ဓဟတိ- မယုံကြည်သနည်း၊ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ ကာလဒေဝလတာ- ပသဝန္တာပနဒိဝသေ- ကာလဒေဝလရသေ့ကို ရှိခိုးခိုင်းရာနေ၌လည်းကောင်း၊ ဇေမ္ဗု- ရုက္ခမူလေ စ- ဇေမ္ဗုသပြေပင်၏အနီးအောက်၌လည်းကောင်း၊ ပါဠိဟာရိယာနံ- တန်ခိုး ပြာဠိဟာတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌတ္တာ- တွေ့မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပုန- တစ်ဖန်၊ ဗောဓိသတ္တေ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ သညံ- အမှတ် သညာကို၊ ပဋိလဘိတွာ- ပြန်လည်ရရှိ၍၊ ဥဋ္ဌိတေ- ထလာလတ်သော်၊ တာ ဒေဝတာ-

ထိုနတ်တို့သည်၊ ဂန္ဓာ - သွား၍၊ “မဟာရာဇ - မင်းမြတ်၊ တေ - သင်၏၊ ပုတ္တော - သားတော်သည်၊ အရောဂေါ - သေဘေးလွတ်ကင်း ကျန်းမာခြင်းရှိ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာရောစေသုံ - ပြောကြားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ “အဟံ - ငါသည်၊ မမ - ငါ၏၊ ပုတ္တဿ - သား၏၊ အမရဏဘာဝံ - မသေသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာမိ - သိပါ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝဒတိ - ပြော၏၊ မဟာသတ္တဿ - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဆဗ္ဗဿာနိ - ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ကရကာရိကံ - ခဲယဉ်းစွာပြုအပ်သော အမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿေဝ - ပြုကျင့်အားထုတ်နေစဉ်ပင်လျှင်၊ အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊ ဂဇ္ဈိကရဏကာလော ဝိယ - အထုံးအဖွဲ့ပြုရာကာလကဲ့သို့၊ အဟော - သိ - ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “အယံ ဒုက္ကရကာရိကာ နာမ - ဤခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သော အမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းမည်သည်၊ ဗောဓာယ - အသိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ - လမ်းကြောင်းသည်၊ န ဟောတိ - မဖြစ်”၊ ဣတိ - ဤသို့သိ၍၊ ဩဠာရိကံ - ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဟာရံ - အစာအာဟာရကို၊ အာဟာ - ရေတုံ - မျိုသုံးစားသောက်ခြင်းငှာ (တစ်နည်း) အာဟာရေတုံ - ဆောင်ယူ (အလှူခံ) ခြင်းငှာ၊ ဂါမနိဂမေသု - ရွာနိဂုံးတို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ - ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရိတွာ - လှည့်လည်၍၊ အာဟာရံ - အစာအာဟာရကို၊ အာဟာရိ - မျိုသုံးစားသောက်ပြီ (အလှူခံပြီ)၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဘုရားအလောင်း၏၊ ဒုတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ - သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့သည်၊ ပါကတိကာနိ - ပင်ကိုယ်အတိုင်းတို့သည်၊ အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ကာယောပိ - ခန္ဓာကိုယ်တော်သည်လည်း၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော - ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ - ငါးပါးအစုအဖွဲ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု - ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနန်၊ အဿဇိဟူသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ “အယံ - ဤသိဒ္ဓတ္ထသည်၊ ဆဗ္ဗဿာနိ - ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ကရကာရိကံ - ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သော အမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းကို၊ ကရောန္တောပိ - ပြုကျင့်အားထုတ်သော်လည်း၊ သဗ္ဗညုတံ - သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ - ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ - မစွမ်းနိုင်၊ ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ ဂါမနိဂမာဒိသု - ရွာနိဂုံးတို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ - ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရိတွာ - လှည့်လည်၍၊ ဩဠာရိကံ - ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဟာရံ - အစာအာဟာရကို၊ အာဟာရမာနော - မျိုသုံးစားသောက်လတ်သော်၊ ကိ သိက္ခိဿတိ - အဘယ်မှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်းသိနိုင်စွမ်းရှိပါအံ့နည်း၊ ဧသ ဧသော - ဤသိဒ္ဓတ္ထသည်၊ ဗာဟုလ္လိကော - ပစ္စည်းလေးပါးများပြား(ပေါများ)ခြင်းငှာ ကျင့်၏၊ ပဓာနဝိပ္ပန္နော - ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ် အားထုတ်ခြင်း၌

မရပ်မတည် ချာချာလည်၏။ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ နှာယိတုကာမဿ- ဖွပ်လျော်လိုသူ ၏။ ဥဿာဝဗိန္နုတက္ကနံ ဝိယ- ဆီးနှင်းပေါက်ကို ရဖို့ရန် ကြံဆခြင်းကဲ့သို့၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဧတဿ- ဤသိဒ္ဓတ္ထ၏။ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ဝိသေသတက္ကနံ- ထူးခြားမှုကို ကြံဆမိခြင်းတည်း၊ နော- ငါတို့အား၊ ဣမိနာ- ဤသိဒ္ဓတ္ထနှင့်၊ ကိ- ဘာအကျိုးရှိပါအံ့ နည်း’’။ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မဟာပုရိသံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ အတ္တနော အတ္တနော- မိမိမိ၏၊ ပတ္တစီဝရံ- သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ အဋ္ဌာရသယောဇနမဂ္ဂံ- ဆယ့်ရှစ်ယူဇနာသော လမ်းခရီးကို၊ ဂန္ဓာ- သွား ရောက်၍၊ ဣသိပတနံ- ဣသိပတနတောအုပ်သို့၊ ပဝိသီသု- ဝင်ရောက်ကုန်ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဥရုဝေလာယံ- ဥရုဝေလတော အုပ်အနီး၌၊ သေနာနိဂမေ- သေနာနိဂုံး၌၊ သေနာနိကုဠုမ္ဘိကဿ- သေနာနိသူကြွယ်၏။ ဂေဟေ- အိမ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာ- ဖြစ်သော၊ သုဇာတာနာမ- သုဇာတာမည်သော၊ ဒါရိကာ- အမျိုးသမီးလေးသည်၊ ဝယပ္ပတ္တာ- အရွယ်ရောက်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ် သော်)၊ ဧကသ္မိ- တစ်ပင်သော၊ နိဂြောဓရက္ခေ- ပညောင်ပင်၌၊ “အဟံ- ငါသည်၊ သမဇာတိကံ- တူသော အမျိုးဇာတ်ရှိသော၊ ကုလဃရံ- အမျိုးအိမ်သို့၊ ဂန္ဓာ- ရောက်၍၊ ပဌမဂဗ္ဗေ- ပထမဦးဆုံးသော ကိုယ်ဝန်၌၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ သစေ လဘိဿာမိ- အကယ်၍ရငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့ရခဲ့သည်ရှိသော်)၊ အနုသံဝစ္ဆရံ- နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း၊ တေ- သင်ပညောင်ပင်စောင့်နတ်မင်းအား၊ သတသဟဿပရိစ္ဆာဓေန- အဖိုးတစ်သိန်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဗလိကမ္ဘံ- ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါ အံ့’’။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္တနံ- ဆုတောင်းမှုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ၊ တဿာ- ထိုသူမ ၏၊ သာ ပတ္တနာ- ထိုဆုတောင်းမှုသည်၊ သမိဇ္ဈိ- ပြီးမြောက်ပြည့်စုံပြီ၊ သာ- ထို သုဇာတာ အမျိုးသမီးလေးသည်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒုက္ကရကာရိကံ- ခဲယဉ်းစွာ ပြုကျင့်အပ်သော အမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿ- ပြုကျင့်အားထုတ်စဉ်၊ ဆဋ္ဌေ- ခြောက်ခုမြောက်သော၊ ဝဿေ- နှစ်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ- ပြည့်လတ်သော်၊ ဝိသာခါပုဏ္ဏမာယံ- ကဆုန်လပြည့်နေ့၌၊ ဗလိကမ္ဘံ- ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကာတုကာမာ- ပြုလိုသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပုရေတရံယေဝ- အဦးအစ ကြိုတင်၍ သာလျှင်၊ ဓေနုသဟဿံ- နွားမငါးရာကို၊ လဠိမဓုကဝနေ- နွယ်ချို့တော၌၊ စရာ- ပေတွာ- လှည့်လည်ကျက်စားစေ၍၊ တာသံ- ထိုနွားမတစ်ထောင်တို့၏၊ ခီရံ- နို့ ရည်ကို၊ ပဉ္စ ဓေနုသတာနိ- နွားမငါးရာတို့ကို၊ ပါယေတွာ- သောက်စေ၍ (တိုက် ၍)၊ တာသံ- ထိုနွားမငါးရာတို့၏၊ ခီရံ- နို့ရည်ကို၊ အမုတိယာနိ စ သတာနိ-

နှစ်ရာငါးဆယ်သော နွားမတို့ကို၊ ဣတိ ဧဝံ - ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းအတိုင်း၊
 ယာဝ - အကြင်မျှလောက်၊ သောဠသန္တံ - တစ်ဆယ့်ခြောက်ကောင်ကုန်သော၊ ခေနနံ -
 နွားမတို့၏၊ ခီရံ - နို့ရည်ကို၊ အဋ္ဌ - ရှစ်ကောင်ကုန်သော၊ ခေနယော - နွားမတို့သည်၊
 ပိဝန္တိ - သောက်ကုန်၏၊ တာဝ - ထိုမျှလောက်၊ ခီရဿ - နို့ရည်၏၊ ဗဟလတဉ္စ -
 ပျစ်ချွဲသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုရတဉ္စ - ချိုဆိမ့်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဩဇေန္တတဉ္စ - အဆီအနှစ်ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တယ -
 မာနာ - တောင့်တလျက်၊ ခီရပရိဝတ္တနံ နာမ - နွားနို့ကို ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ လဲလှယ်မှုမည်
 သည်ကို၊ အကာသိ - ပြုပြီ။ သာ - ထိုသုဇာတာ အမျိုးသမီးလေးသည်၊ ဝိသာခါ -
 ပုဏ္ဏမဒိဝသေ - ကဆုန်လပြည့်နေ့၌၊ “ပါတောဝ - နံနက်စောစောပင်လျှင်၊ ဗလိကမ္ပံ -
 ပူဇော်ပသမှုကို၊ ကရိဿာမိ - ပြုအံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍၊ ရတ္တိယာ - ည၌၏၊
 ပစ္စုသသမယံ - မိုးသောက်ခါနီး လင်းအားကြီးအချိန်၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ - စောစောထ၍၊
 အဋ္ဌ - ရှစ်ကောင်ကုန်သော၊ တာ ခေနယော - ထိုနွားမတို့ကို၊ ဒုဟာပေသိ - နို့ညှစ်
 စေပြီ၊ ဝစ္ဆကာ - နို့စို့နွားငယ်လေးတို့သည်၊ ခေနနံ - နွားမတို့၏၊ ထနမူလံ - နို့တိုင်
 အနီးသို့၊ န အာဂမံသု - မလာကုန်၊ ထနမူလေ ပန - နို့တိုင်အနီး၌ကား၊ နဝဘာဇေ -
 နေသု - နို့ထည့်စရာ အိုးသစ်တို့ကို၊ ဥပနီတမတ္တေသု - ကပ်ဆောင်အပ်ကာမျှဖြစ်ကုန်
 သော်၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ - ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်၊ ခီရဓာရာ - နို့ရည်
 အလျှင် နို့ရည်စီးကြောင်းတို့သည်၊ ပုဏ္ဏရိသု - ယိုစီးထွက်ကျကုန်ပြီ၊ တံ အစ္ဆရိယံ -
 ထိုအံ့ဩဖွယ်ကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရ၍၊ သုဇာတာ - သုဇာတာအမျိုးသမီးလေးသည်၊
 သဟတ္ထေနဝ - မိမိလက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ခီရံ - နို့ရည်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ နဝ -
 ဘာဇနေ - အိုးသစ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ထည့်၍၊ သဟတ္ထေနဝ - မိမိလက်ဖြင့်သာလျှင်၊
 အဂ္ဂိ - မီးကို၊ ကတွာ - ပြု၍(မွေ၍)၊ ပစိတံ - ကျိုချက်ခြင်းငှာ၊ အာရဘိ - အားထုတ်ပြီ။

တသ္မိံ ပါယာသေ - ထိုနို့ဃနာသည်၊ ပစ္စမာနေ - ကျက်လတ်သော်၊ မဟန္တာ
 မဟန္တာ - ကြီးစွာကုန် ကြီးစွာကုန်သော၊ ပုဗ္ဗဋ္ဌာ - အမြှုပ်တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ - တက်
 ၍၊ ဒက္ခိဏာဝဠာ - လက်ယာရစ်လည်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ သဉ္စရန္တိ - ကောင်း
 စွာ လှည့်လည်ကုန်၏၊ ဧကဖုသိတမ္ပိ - တစ်ပေါက်မျှသည်လည်း၊ ဗဟိ - အပြင်သို့၊
 န ဥပ္ပတတိ - ပျံ့မတက် (လျှံမထွက်)၊ ဥဒ္ဓနတော - ဖိုရုံလောက်မှ (ဖိုခနောက်မှ)၊
 အပ္ပမတ္တကောပိ - အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ဓူမော - မီးခိုးသည်၊ န ဥဋ္ဌဟတိ -
 မထွက်ပေါ်၊ တသ္မိံ သမယေ - ထိုအချိန်အခါ၌၊ စတ္တာရော - လေးဦးကုန်သော၊
 လောကပါလာ - လောကကို စောင့်ရှောက်ကုန်သော နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ အာဂန္နာ -

လာကုန်၍၊ ဥဒ္ဓနေ- ဖိုရုံလောက်၌၊ အာရက္ခံ- အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏှိသု- ယူကုန်ပြီ၊ မဟာဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်၊ ဆတ္တံ- ထီးကို၊ ဓာရေသိ- ဆောင်းမိုးပေးပြီ၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အလာတာနိ- မီးစာတို့ကို၊ သမာနေန္တော- ကောင်းစွာ ဆောင်ယူ၍၊ အဂ္ဂိ- မီးကို၊ ဇာလေသိ- တောက်စေပြီ၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု- ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင် အခြံအရံရှိကုန်သော၊ စတုသုမဟာ- ဒီပေသု- ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့၌၊ ဒေဝမနုဿာနံ- နတ်လူတို့၏၊ ဥပကပ္ပနဩဇံ- သုံးဆောင်ခံစားဖွယ်ဖြစ်သော အစာဩဇာကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဒေဝါနုဘာဝေန- နတ်တို့၏တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့်၊ ဒဏ္ဍကဗဒ္ဓံ- ဒုတ်တံ၌ စွဲနေသော၊ မဓုပဋ္ဌလံ- ပျားလတ်တို့ကို၊ ပိဋေတွာ- ညစ်၍၊ မဓု- ပျားရည်ကို၊ ဂဏှမာနာဝိယ- ယူကုန်သကဲ့သို့၊ သံဟရိတွာ- ကောင်းစွာဆောင်ယူ၍၊ တတ္ထ- ထိုနို့ဃနာ၌၊ ပက္ခိပိသု- ထည့်ကုန်ပြီ၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ အညေသု- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကာလေသု- အချိန်ကာလတို့၌၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ ကဗဠေ ကဗဠေ- ဆွမ်းလုပ်တိုင်းဆွမ်းလုပ်တိုင်း၌၊ ဩဇံ- နတ်ဩဇာကို၊ ပက္ခိပိသု- ထည့်ကုန်ပြီ၊ သမ္မောဓိပ္ပတ္တဒိဝသေ စ- သမ္မောဓိဉာဏ်သို့ရောက်ရာ (ဘုရားဖြစ်ရာ)နေ၌လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ စ- ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူရာနေ၌လည်းကောင်း၊ ဥက္ခလိယံယေဝ- ကျိုချက်သော အိုး၌သာလျှင်၊ ပက္ခိပိသု- ထည့်ကုန်ပြီ၊ သုဇာတာ- သုဇာတာအမျိုးသမီးလေးသည်၊ ဧကဒိဝသေယေဝ- တစ်ရက်တည်း၌သာလျှင်၊ တတ္ထ- ထိုကျိုချက်ရာအရပ်၌၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ ပါကဋ္ဌာနိ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ အနေကာနိ- များစွာကုန်သော၊ အစ္စရိယာနိ- အံ့ဩဖွယ်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ ပုဏ္ဏံ နာမ- ပုဏ္ဏာမည်သော၊ ဒါသိ- ကျွန်မကို၊ “အဗ္ဗပုဏ္ဏေ- ချစ်သမီးပုဏ္ဏာ၊ အဇ္ဇ- ယနေ၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဒေဝတာ- ကိုးကွယ်ရာ နတ်မင်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်ပင်၊ ပသန္နာ- ကြည်ဖြူဟန်တူ၏၊ ဟိ- အမှန်ဆိုရပါလျှင်၊ မယာ- ငါသည်၊ ဧတ္တကေ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကာလေ- အချိန်အခါတိုင်အောင်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ အစ္စရိယံ နာမ- အံ့ဩဖွယ်မည်သည်ကို၊ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ- ရှေးက မတွေ့မြင်အပ်ဖူးပေ၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဒေဝဋ္ဌာနံ- နတ်မင်းနေရာကို၊ ပဋိဇ္ဇေဂ္ဂါဟိ- ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပါလော့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာမန္တေသိ- ခေါ်၍ပြောဆိုပြီ၊ သာ- ထိုကျွန်မသည်၊ “အယျေ- အရှင်မ၊ သာဓု- ကောင်းပါပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ တဿာ- ထိုသုဇာတာသတိုးသမီးလေး၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- လက်ခံ၍၊ တုရိတတုရိတာ- လျင်လျင်မြန်မြန်၊ ရုက္ခမူလံ- ပင်ညောင်ပင်ရင်းသို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ ခေါ- စင်စစ်၊ တသ္မိ
ရတ္တိဘာဂေ- ထိုညဉ့်အဖို့၌၊ ပဉ္စ- ငါးမျိုးကုန်သော၊ မဟာသုပိနေ- အိပ်မက်ကြီးတို့ကို၊
ဒိသ္မာ- မြင်မက်တော်မူ၍၊ ပရိဂ္ဂဏန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ “အဇ္ဇ- ယနေ၊
အဟံ- ငါသည်၊ နိဿံသယံ- မချွတ်ဧကန် အမှန်မလွဲ သံသယကင်းစွာ၊ ဗုဒ္ဓေါ-
ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ကတသန္နိဋ္ဌာနော- ပြုအပ်
သော ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိသည်၊ (ကတံ သန္နိဋ္ဌာနံ ယေနာတိ ကတသန္နိဋ္ဌာနော)၊ (ဟုတ္တာ-
ဖြစ်၍)၊ တဿာရတ္တိယာ- ထိုညဉ့်၏၊ အစ္စယေန- လွန်ရာအခါ၌၊ ကတသရီရ-
ပဋိဇ္ဇေနော- ပြုအပ်ပြီးသော ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်းရှိသည် (ဝါ) ကိုယ်လက်သုတ်
သင်မှုကိုပြုပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ဘိက္ခာစာရကာလံ- ဆွမ်းခံချိန်ကို၊ အာဂမ-
ယမာနော- စောင့်ဆိုင်းလျက်၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစောကပင်လျှင်၊ အာဂန္တာ-
လာရောက်၍၊ တသ္မိ ရုက္ခမူလေ- ထိုသစ်ပင်ရင်း၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပဘာယ-
အရောင်ဖြင့်၊ သကလံ- အလုံးစုံသော၊ ရုက္ခမူလံ- သစ်ပင်ရင်းကို၊ ဩဘာသယ-
မာနော- ထွန်းလင်းတောက်ပစေလျက်၊ နိသီဒိ- ထိုင်ပြီ၊ အထ ခေါ- ထိုအခါ၌၊
ပုဏ္ဏာ- ပုဏ္ဏာမည်သော၊ သာ- ထိုကျွန်မသည်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ-
ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ရုက္ခမူလေ- သစ်ပင်ရင်း၌၊ ပါစီနလောကဓာတု- အရှေ့
လောကဓာတ်ကို၊ ဩလောကယမာနံ- ကြည့်လျက်၊ နိသိန္နံ- ထိုင်နေသည်ကိုလည်း
ကောင်း၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်း၏၊ သရီရတော စ- ခန္ဓာကိုယ်မှလည်း၊
နိက္ခန္တဟိ- ထွက်ကုန်သော၊ ပဘာဟိ- အရောင်အလင်းတို့ကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ-
ရွှေရောင်တောက်နေသော၊ သကလရက္ခံ- ပညောင်ပင်တစ်ပင်လုံးကိုလည်းကောင်း၊
အဒ္ဓသ- တွေ့မြင်ရပြီ၊ ဒိသ္မာန- တွေ့မြင်ပြီး၍ကား၊ အဿာ- ထိုပုဏ္ဏာကျွန်မအား၊
“အဇ္ဇ- ယနေ၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဒေဝတာ- ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော နတ်မင်းကြီး
သည်၊ ရုက္ခတော- သစ်ပင်ပေါ်မှ၊ ဩရယု- သက်ဆင်း၍၊ သဟတ္ထေနဝ- မိမိ
လက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဗလိကမ္ပံ- ပူဇော်ပသမှု (ဗလိနတ်စာ)ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ- လက်ခံ
ခြင်းငှာ၊ နိသိန္နာ မညေ- ထိုင်နေဟန်တူ၏”၊ ဣတိ ဧတံ- ဤသို့သော အကြံသည်၊
အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ- ဤသို့ကြံပြီး၍၊ ဣတိတစ်လုံး အကြေကြံပါ)၊ ဥဗ္ဗေဂ-

၁။ ကတသရီရပဋိဇ္ဇေနော= ကရိယိတ္တာတိ ကတံ၊ ✓ကရ+တ၊ ကရဏေ- ပြုခြင်း၌၊
ပဋိဇ္ဇေဂ္ဂိယတေ ပဋိဇ္ဇေနံ၊ ပဋိ✓ဇ္ဇေ+ယု၊ သောဓနေ- သုတ်သင်ခြင်း၌၊ သရီရဿ ပဋိဇ္ဇေနံ
သရီရပဋိဇ္ဇေနံ- ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်း။ ကတံ သရီရပဋိဇ္ဇေနံ ယေနာတိ ကတသရီရ-
ပဋိဇ္ဇေနော။

ပွတ္တာ- ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊ အာဂန္တာ- လာရောက်၍၊ သုဇာတာယ- သုဇာတာသတိုးသမီးအား၊ ဧတမတ္ထံ- ဤ အကြောင်းအရာကို၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။

သုဇာတာ- သုဇာတာအမျိုးသမီးလေးသည်၊ တဿာ- ထိုပုဏ္ဏာကျွန်မ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ တုဋ္ဌမာနဿ- ရွှင်လန်းတက်ကြွသော စိတ်ရှိ သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ “အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဒါနိ- ယခုအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဇေဋ္ဌဓီတုဋ္ဌာနေ- သမီးကြီးအရာ၌၊ တိဋ္ဌာဟိ- တည်လော့”၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ ဓီတု- သမီးတော်အား၊ အနုစ္ဆဝိကံ- သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော၊ သဗ္ဗာ- လင်္ကာရံ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာကို၊ အဒါသိ- ပေးပြီ၊ ပန- ထူးခြားချက်ကား၊ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓဘာဝံ- ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပါပဏနဒိဝသေ- ရောက်ရာ နေ၌၊ သတသဟဿဋ္ဌနိကာ- အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော၊ ဧကာ- တစ်လုံးသော၊ သုဝဏ္ဏပါတိ- ရွှေခွက်ကို၊ လဒ္ဓံ- ရခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သာ- ထိုသုဇာတာအမျိုးသမီးလေးသည်၊ “သုဝဏ္ဏပါတိယံ- ရွှေခွက်၌၊ ပါယာသံ- နို့ဃနာကို၊ ပက္ခိပိဿာမိ- ထည့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ သတသဟဿဋ္ဌနိကံ- အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော၊ သုဝဏ္ဏပါတိ- ရွှေခွက် ကို၊ နိဟရာပေတွာ- ထုတ်ဆောင်စေ၍၊ တတ္ထ- ထိုရွှေခွက်၌၊ ပါယာသံ- နို့ဃနာ ကို၊ ပက္ခိပိတုကာမာ- ထည့်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ပက္ကဘာဇနံ- နို့ဃနာချက် သော အိုးကို၊ အာဝဇ္ဇေသိ- စောင်းငဲ့လိုက်ပြီ၊ သဗ္ဗော- အလုံးစုံသော၊ ပါယာသော- နို့ဃနာသည်၊ ပဒုမပတ္တတော- ပဒုမ္မာကြာရွက်မှ၊ ဥဒကံ ဝိယ- ရေကိုကဲ့သို့၊ ဝတ္တိတွာ- လိမ့်၍၊ ပါတိယံ- ခွက်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ ဧကပါတိပူရမတ္တောဝ- တစ်ခွက်လုံးပြည့်မျှရှိသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သာ- ထိုသုဇာတာအမျိုး သမီးလေးသည်၊ တံ ပါတိ- ထိုခွက်ကို၊ အညာယ- အခြားသော၊ ပါတိယာ- ခွက် ဖြင့်၊ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ- ဖုံးအုပ်၍၊ သြဒါတဝတ္ထေန- အဝတ်ဖြူဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ- ရစ်ပတ် ၍၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အတ္တဘာဝံ- ကိုယ်ခန္ဓာအတ္တဘောကို၊ အလင်္ကာရိတွာ- တန်ဆာဆင်၍၊ တံ ပါတိ- ထိုခွက်ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်းပေါ်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍ (ရွက် ၍)၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ အာနုဘာဝေန- ဘုန်းတန်ခိုးအစွမ်းသတ္တိဖြင့်၊ နိဂြောဓ- ရုက္ခမူလေ- ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရား အလောင်းတော်ကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ ဗလဝသောမနဿဇာတာ- အားကြီးသော

နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်သည်။ (ဗလံ အဿ အတ္ထိတိ ဗလဝံ၊ ဗလဝံ သောမနဿံ ဗလဝသောမနဿံ= အားကြီးသော ဝမ်းမြောက်မှု၊ ဇေနံ ဇာတံ- ဖြစ်ခြင်း၊ ဇာတံ ဗလဝသောမနဿံ ယာယာတိ ဗလဝသောမနဿဇာတာ) (ဝါ)- ဖြစ်သော အားကြီးသောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ “ရက္ခဒေဝတာ”တိ- သစ်ပင်စောင့်နတ်ဟူသော၊ သညာယ- အမှတ်ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော- မြင်ရာအရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဩနတောနတာ- အောက်သို့ ညွှတ်ကိုင်လျက် အောက်သို့ ညွှတ်ကိုင်လျက် (ဝါ) ခါးကိုင်လျက် ခါးကိုင်လျက်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ သီသတော- ဦးခေါင်းမှ၊ ပါတိ- နို့ဃနာခွက်ကို၊ ဩတာရေတွာ- ချ၍၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရေန- ရွှေကရားဖြင့်၊ ဂန္ဓပုပ္ဖဝါသိတံ- နံ့သာပန်းတို့ဖြင့် ထုံထားအပ်သော၊ (ဝါသာပေတိ ဂန္ဓဂါဟာပေတိ ယန္တိ ဝါသိတံ၊ ✓ဝသ+ဏေ+တ၊ ဝါသနေ- ရနံ့ထုံခြင်း၌၊ ဂန္ဓော စ ပုပ္ဖံ စ ဂန္ဓပုပ္ဖါနိ၊ ဂန္ဓပုပ္ဖေဟိ ဝါသိတံ ဂန္ဓပုပ္ဖဝါသိတံ)၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ဥပဂန္ဓာ- ကပ်ရောက်၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီး၊ ဗုဒ္ဓိကာရမဟာဗြဟ္မနာ- ဗုဒ္ဓိကာရဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ဒိန္နော- ပေးလှူအပ်သော၊ မတ္တိကာပတ္တော- မြေသပိတ်သည်၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ အဝိဇ္ဇေဟိတွာ- မစွန့်မူ၍၊ တသ္မိခဏေ- ထိုခဏ၌၊ အဒဿနံ- မမြင်ခြင်းသို့ (ကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့)၊ ဂတော- ရောက်ပြီး၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ အပဿန္တော- မမြင်လတ်သော်၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ- လက်ယာလက်တော်ကို၊ ပဿာရေတွာ- ဆန့်တန်း၍၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိံ- လက်ခံတော်မူပြီး၊ သုဇာတာ- သုဇာတာအမျိုးသမီးလေးသည်၊ ပါတိယာ- နို့ဃနာခွက်နှင့်၊ သဟေဝ- အတူတကွသာလျှင်၊ ပါယာသံ- နို့ဃနာကို၊ မဟာပုရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဌပေသိ- ထားပြီး (ကပ်လှူပြီး)၊ မဟာပုရိသော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ သုဇာတံ- သုဇာတာအမျိုးသမီးလေးကို၊ ဩလောကေသိ- ကြည့်ပြီး၊ သာ- ထိုသုဇာတာသတိုးသမီးလေးသည်၊ အာကာရံ- ကြည့်ပုံအခြင်းအရာကို၊ သလ္လက္ခေတွာ- ကောင်းစွာမှတ်သား၍၊ “အယျ- အို အရှင်နတ်မင်း၊ မယာ- တပည့်တော်မသည်၊ တုမှာကံ- အရှင်နတ်မင်းတို့အား၊ ပရိစ္စတ္တာ- စွန့်လှူအပ်ပြီး၊ တံ- ထိုနို့ဃနာခွက်ကို၊ ဂဏှိတွာ- ယူ၍၊ ယထာရစိ- စိတ်ကြိုက်၊ ကရောထ- ပြုတော်မူပါကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ “မယံ- ကျွန်တော်မျိုးမ၏၊ မနောရထော- စိတ်အကြံသည်၊ နိပ္ပန္နော ယထာ- ပြီးမြောက်ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ တုမှာကမ္ပိ- သင်တို့အားလည်း၊ နိပ္ပဇ္ဇတု-

ပြီးမြောက်ပြည့်စုံပါစေသတည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္ထာ- ပြောဆိုလျှောက်ထား၍၊ သတသဟဿဂ္ဂနိကမ္ပိ- အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သုဝဏ္ဏပါတီ- ရွှေခွက်ကို၊ ပုရာဏကပဏ္ဏံ ဝိယ- သစ်ရွက်ဟောင်းကိုကဲ့သို့၊ ပရိစ္ဆဇိတ္တာ- စွန့်၍၊ အနပေက္ခာဝ- မရှု့ခဲ့သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ပက္ကာမိ- ဖဲခွါသွားပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းသည်တော်လည်း (ခေါ်ကား ပဒပူရဏတ္ထ)၊ နိသိန္နဌာနာ- ထိုင်ရာအရပ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ရုက္ခံ- သစ်ပင်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ ပါတိ- ခွက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ နေရဉ္စရာယ- နေရဉ္စရာမြစ်၏၊ တီရံ- ကမ်းနားသို့၊ ဂန္ဓာ- ကြွတော်မူ၍၊ အနေကေသံ- တစ်ပါးမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ဗောဓိသတ္တသတသဟဿာနံ- အသိန်းကုန်သော ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ (တစ်နည်း) အနေကေသံ ဗောဓိသတ္တသတသဟဿာနံ- သိန်းပေါင်းများစွာကုန်သော ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏၊ အဘိသမ္ပုဇ္ဈနဒီဝသေ- ဗောဓိဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်းသိတော်မူရာနေ၌ (ဝါ) ဘုရားဖြစ်တော်မူရာနေ၌၊ ဩတရိတ္တာ- သက်ဆင်းတော်မူ၍၊ နာနဌာနံ- ရေချိုးရာအရပ်ဖြစ်သော၊ သုပတိဋ္ဌိတံ နာမ- သုပတိဋ္ဌိတမည်သော ဆိပ်ကမ်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တဿာ- ထိုသုပတိဋ္ဌိတမည်သော ဆိပ်ကမ်း၏၊ တီရေ- ကမ်းနား၌၊ ပါတိ- ရွှေခွက်ကို၊ ဌပေတ္တာ- ထားတော်မူ၍၊ သုပတိဋ္ဌိတတိတ္ထေ- သုပတိဋ္ဌိတဆိပ်၌၊ ဩတရိတ္တာ- သက်ဆင်းတော်မူ၍၊ နုတ္တာ- ရေချိုးတော်မူ၍၊ အနေကဗုဒ္ဓသတသဟဿာနံ- သိန်းပေါင်းများစွာကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏၊ နိဝါသနံ- အဝတ်ဖြစ်သော၊ အရဟဒ္ဓဇံ- ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အောင်လံတံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော သင်္ကန်းတော်ကို၊ နိဝါသေတ္တာ- ဝတ်၍၊ ပုရတ္တာဘိမုခေါ- အရှေ့အရပ်သို့ ရှေ့ပြုအပ်သော မျက်နှာရှိသည် (ပုရတ္တာ အဘိမုခေါ ယဿာတိ ပုရတ္တာဘိမုခေါ၊ ပုရတ္တာ ပုဒ်သည် နိပါတ်ပုဒ်တည်း)၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ နိသီဒိတ္တာ- ထိုင်၍၊ ဧကဋ္ဌိတာလပက္က- ပွမာဏေ- တစ်စေ့သာရှိသည့် ထန်းသီးမှည့်ပမာဏရှိကုန်သော၊ ဧကုနပဏ္ဏာသပိဏ္ဏေ- ဆွမ်းလုပ် လေးဆယ့်ကိုးလုပ်တို့ကို၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ အပ္ပေါဒက- မရပါယာသံ- ရေမရော ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော နို့ဃနာကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ- ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ သော ယေဝ- ထိုလေးဆယ့်ကိုးလုပ်သော နို့ဃနာသည်ပင်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓဘူတဿ-

၁။ ဧကဋ္ဌိတာလပက္ကပွမာဏေ= ဧကံ (ဗီဇံ) တိဋ္ဌတိတိ ဧကဋ္ဌိ၊ ဧကံ✓ဌာ+ဣ။ ဧကဋ္ဌိတာလော ဧကဋ္ဌိတာလော- ထန်းစေ့တစ်ခုသာ တည်နေသော ထန်းသီး၊ ဧကဋ္ဌိတာလဿပက္ကံ ဧကဋ္ဌိတာလပက္ကံ၊ ဧကဋ္ဌိတာလပက္ကံ ပမာဏံ ဧတေသန္တိ ဧကဋ္ဌိတာလပက္ကပွမာဏာ၊ တေ ဧကဋ္ဌိတာလပက္ကပွမာဏေ (ပိဏ္ဏေ)။

ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ သတ္တသတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီပတ်လုံး၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ ဝသန္တဿ- နေတော်မူစဉ်၊ ဧကူနပဏ္ဍာသဒိဝသာနိ- လေးဆယ့်ကိုးရက်တို့တိုင်အောင်၊ အာဟာရော- အစာ အာဟာရသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သော ကာလ ပတ်လုံး၊ အညော- အခြားသော၊ အာဟာရော- အစာအာဟာရသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ န နှာနံ- ရေသပ္ပာယ်တော်မူ၊ န မုခဓောဝနံ- မျက်နှာသစ်တော်မူ၊ န သရီရဝဋ္ဋဇ္ဇော- ကိုယ်လက်သုတ်သင်တော်မူ (ဆီး၊ဝမ်းမသွား)၊ ဈာနသုခေန စ- ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလသမာပတ္တိသုခေန စ- ဖလသမာပတ်ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝီတိ- နာမေသိ- အချိန်ကို ကုန်လွန်စေပြီ၊ တံ ပန ပါယာသံ- ထိုနို့ဃနာကိုကား၊ ဘုဒ္ဓိတွာ- ဘုဉ်းပေးပြီး၍၊ သုဝဏ္ဏပါတီ- ရွှေခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ သစေ ဘဝိဿာမိ- အကယ်၍ဖြစ်မည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့ဖြစ်မည်ဆိုလျှင်)၊ အယံ ပါတိ- ဤရွှေခွက်သည်၊ ပဋိသောတံ- ရေဆန်သို့၊ ဂစ္ဆတု- သွားစေသတည်း၊ နော စေ ဘဝိဿာမိ- အကယ်၍မဖြစ်ငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့ မဖြစ်မည်ဆိုလျှင်)၊ အနုသောတံ- ရေစုန်သို့၊ ဂစ္ဆတု- သွားစေ သတည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်စကားကို၊ ဝတွာ- ပြောဆို၍၊ နဒီသောတေ- မြစ်ရေအလျဉ်း၊ ပက္ခိပိ- ချတော်မူပြီ၊ သာ- ထိုရွှေခွက်သည်၊ သောတံ- ရေအလျဉ် ကို၊ ဆိန္ဒမာနာ- ဖြတ်ကူးလျက်၊ နဒီမဇ္ဈံ- မြစ်အလယ်သို့၊ ဂန္တာ- ရောက်သွား၍၊ မဇ္ဈဌာနေနေဝ- ရေအလယ်အရပ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဧဝသမ္ပန္နော- အဟုန်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ အသော ဝိယ- မြင်းကဲ့သို့၊ အသီတိဟတ္ထမတ္တဌာနံ- အတောင်ရှစ်ဆယ်မျှသော အရပ်တိုင်အောင်၊ ပဋိသောတံ- ရေဆန်သို့၊ ဂန္တာ- ဆန်တက်၍၊ ဧကသ္မိ- တစ်ခုသော၊ အာဝဇ္ဇေ- ဝဲ၌၊ နိမုဇ္ဈိတွာ- ငုပ်လျိုး၍ (မြုပ်၍)၊ ကာဠနာဂရာဇာဝနံ- ကာဠနဂါးမင်း ၏ဘုံဗိမာန်သို့၊ ဂန္တာ- ရောက်သွား၍၊ တိဏ္ဍံ- သုံးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင် တို့၏၊ ပရိဘောဂပါတိယော- အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော ရွှေခွက်တို့ကို (ကကုသံ၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပဟူသော ဘုရားသုံးဆူတို့၏ အသုံးအဆောင်ခွက်တို့တည်း)၊ “ကိလိကီလီ”တိ- ကျလိကျလိဟူသော၊ ရဝံ- အသံကို၊ ကာရယမာနာ- ပြုစေလျက်၊ ပဟရိတွာ- ထိခိုက်ပြီး၍၊ တာသံ- ထိုရှေးခွက်သုံးလုံးတို့၏၊ သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမာ- အလုံးစုံ တို့၏အောက်ဆုံး (ဟေဋ္ဌာ ဇာတာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ သဗ္ဗေသံ ဟေဋ္ဌိမာ သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမာ)၌ ဖြစ်သည်(ဝါ)အောက်ဆုံးအလုံးသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ ကာဠော- ကာဠမည်သော၊ နာဂရာဇာ- နဂါးမင်းသည်၊ တံ သဒ္ဓံ- ထိုကျလိကျလိဟူသောအသံ

ကို၊ သုတ္တာ- ကြားရ၍၊ “ဟိယျော- ယမန်နေက၊ ဧကော- တစ်ဆူသော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ပွင့်ပြီ၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဧကော- တစ်ဆူသောဘုရားသည်၊ နိဗ္ဗတ္တော- ပွင့်တော်မူလာပြန်ပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ပြောဆို၍၊ အနေ- ကေဟိ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ပဒသတေဟိ- ပုဒ်ပေါင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ထုတိယော- ချီးမွမ်းစကားတို့ကို၊ ဝဒမာနော- ပြောဆိုလျက်၊ ဥဋ္ဌာသိ- ထပြီ၊ မဟာ- ပထဝိယာ- မြေကြီး၏၊ ဧကယောဇနတိဂါဝုတပ္ပမာဏံ- တစ်ယူဇနာ သုံးဂါဝုတ်အတိုင်း အရှည်ရှိအောင်၊ နဘံ- ကောင်းကင်ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ အာရောဟနကာလော- တက်ရာအခါသည်၊ တဿ- ထိုကာဠနဂါးမင်း၏၊ အဇ္ဇ ဝါ- ယနေ့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟိယျော ဝါ- မနက်ဖြန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သဒိသော- တူသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတဲ့။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ နဒီတီရမ္ပိ- နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်း၌၊ သုပုပ္ဖိတသာလဝနေ- ကောင်းစွာပွင့်သော အင်ကြင်းတော၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ- နေသန့်တော်မူခြင်းကို (နေ့အခါ၌ တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်မှု)၊ ကတ္တာ- ပြု၍၊ သာယနသမယံ- ညနေပိုင်းအချိန်၌၊ ပုပ္ဖါနံ- ပန်းပွင့်တို့၏၊ ဝဏ္ဏတော- အညှာမှ၊ မုစ္ဆနကာလေ- လွတ်ရာ (ကြွေကျရာ)အခါ၌၊ ဒေဝတာဟိ- နတ်တို့သည်၊ အလင်္ကတေန- တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ အဋ္ဌုဿဘဝိတ္ထာရေန- ရှစ်ဥသဘာကျယ်သော၊ မဂ္ဂေန- လမ်းခရီးဖြင့်၊ သီဟော ဝိယ- ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဇမ္မာနော- စမွယ်ကွန်မြူးလျက်၊ ဗောဓိရုက္ခဘိမုခေါ- ဗောဓိညောင်ပင်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူလျက်၊ ပါယာသိ- ကြွတော်မူပြီ၊ နာဂယက္ခသုပဏ္ဏာဒယော- နဂါး၊ ဘီလူး၊ ဂဠုန်အစရှိသည်တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗေဟိ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ- နံ့သာပန်းစသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇော်သု- ပူဇော်ကုန်ပြီ၊ ဒိဗ္ဗသံဂိတာဒိနိ- နတ်သီချင်းသံစသည်တို့ကို၊ ပဝတ္တယိသု- ဖြစ်စေကုန်ပြီ၊ ဒသသဟသီ လောကဓာတု- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်၊ ဧကဂန္ဓာ- တစ်ခုသော အနံ့ရှိသည် (အနံ့တစ်ခုတည်း လှိုင်နေသည်)၊ ဧကမာလာ- တစ်မျိုးတည်းသော ပန်းအလှရှိသည် (အလှဆုံးပန်းတစ်မျိုးတည်းသည်)၊ ဧကသာဓုကာရာ- တစ်ခုတည်းသော သာဓုခေါ်သံရှိသည် (သာဓုခေါ်သံတပြိုင်နက်သည်)၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ သောတ္ထိယော နာမ- သောတ္ထိယမည်သော၊ တိဏဟာရကော- မြက်ထမ်းသမားသည်၊ တိဏံ- မြက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပဋိပထေ- ခရီးရင်ဆိုင်၌ (မျက်နှာချင်းဆိုင်၌)၊ အာဂစ္ဆန္တော- လာလတ်သော်၊ မဟာ- ပုရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ အာကာရံ- အခြင်းအရာကို (အမူအရာကို)၊

ဥတွာ- သိ၍၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ဆုပ်ကုန်သော၊ တိဏမုဋ္ဌိယော- မြက်ဆုပ်တို့ကို၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ တိဏံ- မြက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့၊ အာရယု- တက်ရောက်၍၊ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေ- တောင်ဘက်အရပ်အဖို့၌၊ ဥတ္တရာဘိမုခေါ- မြောက်ဘက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠ- တောင်စကြာဝဠာသည်၊ ဩသီဒိတွာ- အောက်သို့နစ်၍၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အဝီစိ- သမ္ပတ္တံ ဝိယ- အဝီစိသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဠ- မြောက် စကြာဝဠာတိုက်သည်၊ ဥလ္လဗီတိတွာ- အထက်သို့ ခုန်၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဘဝဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝိယ- ဘဝဂ်သို့ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်း တော်သည်၊ “ဣဒံ- ဤအရပ်သည်၊ သမ္မောဓိပါပုဏနဋ္ဌာနံ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ရောက်မည့်အရပ်သည်၊ န ဘဝိဿတိ မညေ- ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မထင်”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပဒက္ခိဏံ- ဗောဓိပင်ကို လက်ယာရစ်လှည့်လည်သည် ကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂံ- အနောက်ဘက်အရပ်မျက်နှာအဖို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ပုရတ္ထိမာဘိမုခေါ- အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်တည်ပြီ၊ တတော- ထိုသို့ရပ်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠ- အနောက်ဘက်စကြာဝဠာသည်၊ ဩသီဒိတွာ- အောက်သို့ နစ်၍၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အဝီစိသမ္ပတ္တံ ဝိယ- အဝီစိသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠ- အရှေ့စကြာဝဠာသည်၊ ဥလ္လဗီတိတွာ- အထက်သို့ ခုန်၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဘဝဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝိယ- ဘဝဂ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော် ၏၊ ဌိတဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ- ရပ်ရာရပ်ရာ အရပ်တိုင်း၌၊ နေမိဝဋ္ဋိပရိယန္တေ- အကွပ်တံကူဝန်း ၏အဆုံး၌၊ အက္ကန္တံ နာဘိယာ- နင်းအပ်သော ပုံတောင်း၏၊ ပတိဋ္ဌိတမဟာသကဋ္ဌစက္ကံ^၂ ဝိယ- တည်နေသော လှည်းဘီးကြီးကိုကဲ့သို့၊ မဟာပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ ဩန- တုန့်တာ- နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (အဝနမတီတိ ဩနတာ၊

၁။ နေမိဝဋ္ဋိပရိယန္တေ = ဝဋ္ဋနံ ဝဋ္ဋိ၊ ✓ဝဋ္ဋ+ဣ၊ အာဝတ္တနေ- ချာချာလည်ခြင်း၌။ နေမိယာ ဝဋ္ဋိ နေမိဝဋ္ဋိ = အကွပ်တံကူ၏ လုံးဝန်းခြင်း။ ပရိအမတိ ယာတီတိ ပရိယန္တော၊ ပရိ✓အမ +တ၊ ဂမနေ- ရောက်ခြင်း၌။ နေမိဝဋ္ဋိယာ ပရိယန္တော နေမိဝဋ္ဋိပရိယန္တော = အကွပ်တံကူ၏ အဆုံး။

၂။ ပတိဋ္ဌိတမဟာသကဋ္ဌစက္ကံ = မဟန္တံ သကဋ္ဌံ မဟာသကဋ္ဌံ၊ မဟာသကဋ္ဌဿ စက္ကံ မဟာသကဋ္ဌစက္ကံ၊ ပတိဋ္ဌိတံ မဟာသကဋ္ဌစက္ကံ ပတိဋ္ဌိတမဟာသကဋ္ဌစက္ကံ။

ဥဒ္ဓံ နမတိတိ ဥန္နတာ၊ ဩနတာ စ ဥန္နတာ စ ဩနတုန္နတာ)၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရား အလောင်းတော်သည်။ “ဣဒမ္ပိ- ဤအရပ်သည်လည်း၊ သမ္မောဓိပါပုဏနဋ္ဌာနံ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်မည့်အရပ်သည်။ န ဘဝိဿတိ မညေ- ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မထင်”။ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့် လည်သည်ကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ဥတ္တရဒိသာဘာဂံ- မြောက်အရပ်မျက်နှာအဖို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဒက္ခိဏာဘိမုခေါ- တောင်အရပ်သို့မျက်နှာမူသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်တည်ပြီး၊ တတော- ထိုသို့ရပ်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဠ- မြောက်စကြဝဠာတိုက်သည်။ ဩသီဒိတွာ- အောက်သို့နစ်၍(နိမ့်၍)၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အဝီစိသမ္ပတ္တံ ဝိယ- အဝီစိသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠ- တောင်စကြဝဠာတိုက်သည်။ ဥလ္လဗီတွာ- အထက်သို့ ခုန်တက် (မြင့်တက်)၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဘဝဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝိယ- ဘဝဂ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ “ဣဒမ္ပိ- ဤ အရပ်သည်လည်း၊ သမ္မောဓိပါပုဏနဋ္ဌာနံ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် သို့ ရောက်မည့်အရပ်သည်။ န ဘဝိဿတိ မညေ- ဖြစ်လိမ့်မည်မထင်”။ ဣတိ- ဤသို့တွေးကြံ၍၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်လည်သည်ကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂံ- အရှေ့အရပ်မျက်နှာအဖို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ပစ္ဆိမာ- ဘိမုခေါ- အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်တည် ပြီး၊ ပန- အထူးကား၊ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ- အရှေ့အရပ်မျက်နှာအဖို့၌၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ- အလုံးစုံသောဘုရားရှင်တို့၏၊ ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနံ- အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်ပေါ်ပေါက်ရာ အရပ်သည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊ တံ- ထိုအရှေ့အရပ်မျက်နှာအဖို့သည်။ နေဝ ဆမ္ဘတိ- မတောင့်တင်းမခက်မာ၊ န ကမ္မတိ- မတုန်လှုပ်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော် သည်။ “ဣဒံ- ဤအရှေ့အရပ်မျက်နှာအဖို့သည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ- အလုံးစုံသော ဘုရား ရှင်တို့၏၊ အဝိဇဟိတံ- မစွန့်လွှတ်အပ်သော၊ အစလဋ္ဌာနံ- မတုန်လှုပ်သော အရပ်တည်း။ ကိလေသပဉ္စရဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ- ကိလေသာတည်းဟူသော နှောင်အိမ်ကို

၁။ ကိလေသပဉ္စရဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ= ပဇ္ဇယတေ ရုက္ခယတေ အတြာတိ ပဉ္စရော= ပိတ်လှောင် အပ်ရာ အရပ်၊ လှောင်အိမ်၊ ကိလေသော စ သော ပဉ္စရော စာတိ ကိလေသပဉ္စရော= ကိလေသာတည်းဟူသော လှောင်အိမ်။ ✓ပဇိ+အရနံ၊ အာဝရဏေ- ပိတ်ဆို့ခြင်း၌။ ဝိဒ္ဓံ- သေတိ ဇေတ္တာတိ ဝိဒ္ဓံသနံ၊ ဝိ✓ဓံသ+ယု၊ ဝိဒ္ဓံသနေ- ဖျက်ဆီးခြင်း၌။ ဝိဒ္ဓံသနံ ဌာနံ ဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ၊ ကိလေသပဉ္စရံ ဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ ကလေသပဉ္စရဝိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ (ဒုတိယာတပျရိသ်)။

ဖျက်ဆီးရာအရပ်တည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိ၍၊ တာနိ တိဏာနိ- ထိုမြက်
ရှစ်ဆုပ်တို့ကို၊ အဂ္ဂေ- အဖျား၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ စာလေသိ- လှုပ်ရှားကြပြန်ပြီ၊
တာဝဒေဝ- ထိုလှုပ်ရှားကြပြန်ရာ ခဏ၌ပင်လျှင်၊ စုဒ္ဒသဟတ္ထော- ဆယ့်လေးတောင်
ရှိသော၊ ပလ္လင်္ကော- အပရာဇိတပလ္လင်တော်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊
ယထာရူပံ- အကြင်သို့သဘောရှိသော ပလ္လင်ကို၊ သုကုသလော- သူမတူအောင်
အလွန်ထူးခြားကျွမ်းကျင်သော၊ စိတ္တကာရော ဝါ- ပန်းချီဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊
ပေါတ္တကာရော ဝါ- ပန်းပုဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ အာလိခိတုမ္ပိ- ရေးဆွဲ
ထုဆစ်ခြင်းငှာလည်း၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်သူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိနိုင်၊ တထာရူပေန-
အလွန်ကျွမ်းကျင်သော မည့်သည့်ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပုဆရာမျှ ရေးဆွဲထုဆစ်ခြင်းငှာ
မစွမ်းနိုင်သော ထိုကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ သဏ္ဌာနေန- ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်၊ တာနိပိ ခေါ
တိဏာနိ- ထိုကြွပြန့်အပ်သော မြက်ရှစ်ဆုပ်တို့သည်လည်း၊ သဏ္ဌဟိသု- ကောင်းစွာ
တည်ကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဗောဓိက္ခန္ဓ- ဗောဓိပင်၏
ပင်စည်ပင်လုံးကို၊ ပိဋ္ဌိတော- နောက်၌၊ ကတွာ- ပြ၍ (နောက်ကျောပြ၍)၊ ပုရတ္တာ-
ဘိမုခေါ- အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူသည်၊ ဒဠမာနသော- မြဲမြံခိုင်ခံ့သောစိတ်ရှိသည်၊
ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊-

ဂါထာအနက်။ ။ ကာမံ- စင်စစ်၊ တစော စ- ယဉ်တစ်ကိုယ်လုံး ရှုမဆုံး
အောင် ဖုံးအုပ်ထားသော အရေပါးသည်လည်းကောင်း၊ နှာရူ စ- ထက်အောက်စုန်မျော
ယှက်ရောနှောသည့် အကြောအခြင်သည်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိ စ- ခန္ဓာကိုယ်အဖွဲ့
အစည်း မပျက်စီးအောင် ထောက်တည်ရောယှက် အရိုးအဆက်ဆက်သည်လည်းကောင်း၊
အဝသိဿတု- ဝိညာဉ်မဲ့ကင်း ကြွင်းချင်ကြွင်းစမ်းပါစေ၊ သရီရေ- ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်
ဖွဲ့စပ်အပ်သည့် ခန္ဓာကိုယ်ခြပ်ကြီး၌၊ မံသလောဟိတံ- လူကိုလှအောင် ပုံဆောင်လေ
ငြား အသွေးအသားသည်၊ နိဿေသံ- ဟာလာဟင်းလင်း အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်၊
ဥပသုဿတု- အမြင်မလျော် ခမ်းသော်ခမ်းပါစေ။

အဟံ- ငါသည်၊ သမ္မာသမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊
အပ္ပတွာ- မရောက်မူ၍ (မရမူ၍)၊ ဣမံ ပလ္လင်္ကံ- ဤထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူ
ခြင်းကို၊ နတ္ထေဝ ဘိန္ဒုဿာမိ- မဖြစ်မနေ မဖျက်ပေတော့အံ့သာလျှင်တည်း”။ ဣတိ-
ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍၊ အသနိသတသန္နိပါတေနပိ- မိုးကြိုးအကြိမ် ရာပေါင်း

၁။ အသနိသတသန္နိပါတေနပိ= အသနိနံ သတံ အသနိသတံ= မိုးကြိုးတို့၏ ရာပေါင်း
များစွာ၊ သန္နိပတနံ သန္နိပါတော၊ သံ၊ နိ✓ပတ+ဏ၊ အဓောမနေ- အောက်သို့ကျခြင်း၌။

များစွာ ပစ်ချခြင်းကြောင့်သော်လည်း၊ အဘောဇ္ဇရူပံ^၂- မပြိုကွဲ မပျက်စီးနိုင်သော သဘောရှိသော၊ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂီ- အပရာဇိတတင်ပလ္လင်ကို (သူတစ်ပါးတို့က ဖျက်သော်လည်း အောင်မြင်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်သော၊ ပလ္လင်တော်မှ ထအောင် မလုပ်နိုင်သော ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေမှုကို)၊ အာဘုဇိတွာ- ဖွဲ့ခွေတော်မူ၍၊ နိသီဒိ- ထိုင်တော်မူပြီ။

တသ္မိံ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ပါပိမာ- ယုတ်မာသော သဘောရှိသော (ပါပံ အဿ အတ္တိတိ ပါပိမာ၊ ပါပ+ဣမန္တ)၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်၊ “သိဒ္ဓတ္ထ- ကုမာရော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ မယံ- ငါ၏၊ ဝသံ- အလိုကို(နိုင်ငံကို)၊ အတိက္က- မိတုကာမော- ကျော်လွန်ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားအား၊ အတိက္ကမိတု- ငါ့အလိုကို ကျော်ခြင်းငှာ၊ န ဒဿာမိ- မပေးအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်၍၊ မာရဗလဿ- မာရ်မင်းစစ်သည်အပေါင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံ သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဧတမတ္ထံ- ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေတွာ- ပြောကြား ၍၊ မာရဗောသနံ နာမ- မာရ်နတ်ကြွေးကြော်သံမည်သည်ကို၊ ဗောဿာပေတွာ- ကြွေးကြော်စေ၍၊ မာရဗလံ- မာရ်နတ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ ၍၊ နိက္ခမိ- ထွက်လာပြီ၊ သာ မာရသေနာ- ထိုမာရ်နတ်မင်း၏စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်း သည်၊ မာရဿ- မာရ်မင်း၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ဒွါဒသယောဇနာ- တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဒက္ခိဏတော စ- ညာဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဝါမတော စ- လက်ဝဲဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဒွါဒသယောဇနာ- တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ- စကြဝဠာတိုက်၏ အဆုံးအပိုင်းအခြား ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဌိတာ- တည်၏၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်၌၊ နဝယောဇနဗေဓာ- ကိုး ယူဇနာအမြင့်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဥန္နဒန္တိယာ- ကြွေးကြော်သော၊ ယဿာ- အကြင်မာရ်နတ်စစ်သည်အပေါင်း၏၊ ဥန္နာဒသဒ္ဓေါ- ကြွေးကြော်သံကို၊ ယောဇန- သဟဿတော- ယူဇနာတစ်ထောင်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓေါ ဝိယ- မြေပြိုသော အသံကိုကဲ့သို့၊ သူယတိ- ကြားအပ်၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ မာရော အသနိသတဿ သန္တိပါတော အသနိသတသန္တိပါတော- မိုးကြိုးရာပေါင်းများစွာ ကျခြင်း၊ ပစ်ချခြင်း။

၂။ အဘောဇ္ဇရူပံ= ဘိဇ္ဇတိတိ ဘောဇ္ဇံ၊ ✓ဘိဒိ+ဣ၊ ဘိဇ္ဇနေ- ပေါက်ကွဲပျက်စီးခြင်း၌၊ န ဘောဇ္ဇံ အဘောဇ္ဇံ- မပေါက်ကွဲ မပျက်စီးနိုင်ခြင်း၊ အဘောဇ္ဇံ ရူပံ ယဿာတိ အဘောဇ္ဇရူပံ (အပရာဇိတပလ္လင်္ဂီ)။

ဒေဝပုတ္တော- မာရ်နတ်မင်းသည်။ ဒိယဗုယောဇနသတိကံ^၁- ယူဇနာတစ်ရာငါးဆယ်ရှိသော (ဝါ) အခွဲနှင့်တကွ ယူဇနာနှစ်ရာရှိသော၊ ဂိရိမေခလံ နာမ- ဂိရိမေခလာမည်သော၊ ဟတ္ထိ- ဆင်ကို၊ အဘိရဟိတွာ- တက်စီး၍၊ ဗာဟုသဟဿံ- လက်ရုံးတစ်ထောင်ကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ နာနာဂုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသော လက်နက်တို့ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ- စွဲကိုင်ပြီး၊ အဝသေသာယ- ကြွင်းကျန်သော၊ မာရပရိသာယပိ- မာရ်မင်းပရိသတ်၌လည်း၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ- သူတို့သည်၊ ဧကသဒိသာ- တစ်မျိုးတည်းတူကုန်သည်၊ ဧကသဒိသံ- တစ်မျိုးတည်းတူသော၊ အာဂုဓံ- လက်နက်ကို၊ ဂဏုန္တာ- စွဲကိုင်ကုန်သည်၊ န အဟေသု- မဖြစ်ကုန်၊ နာနာဝဏ္ဏာ- အမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ နာနပ္ပကာရမုခါ- အမျိုးမျိုးအပြားပြားသော မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နာနာဂုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသောလက်နက်တို့ကို၊ ဂဏုန္တာ- စွဲကိုင်ကုန်လျက်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ အဇ္ဈောတ္ထရမာနာ- လွှမ်းမိုးဖိစီးကုန်လျက် (ဝါ) ဝိုင်းအုံကုန်လျက်၊ အာဂမံသု- လာကုန်ပြီး။

ပန- ထူးခြားချက်ကား၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်ရှိ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်အား၊ ထုတိယော- ချီးမွမ်းစကားတို့ကို၊ ဝဒမာနာ- ပြောဆိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌံသု- တည်ကုန်ပြီး၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ- သိကြားမင်းသည်၊ ဝိဇယုတ္တရသင်္ခ- ဝိဇယုတ္တရခရသင်းကို (မြတ်သည်ဖြစ်၍ အောင်ကြောင်းဖြစ်စေတတ်သော ခရသင်း)၊ ဓမမာနော- မှုတ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီး၊ သော သင်္ခေါ- ထိုခရသင်းသည်၊ ဝိသဟတ္ထသတိကော^၂- အတောင်တစ်ရာနှစ်ဆယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ-

၁။ ဒိယဗုယောဇနသတိကံ= ဒသဿ ဂဏနဿ ဒသဂုဏိတံ သတံ- ဆယ်ဂဏန်းကို ဆယ်ခါမြှောက်ခြင်းသည် တစ်ရာ၊ ယောဇနာနံ သတံ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတို့၏ တစ်ရာ (ယူဇနာတစ်ရာ)၊ အဗေနေ ဒုတိယံ ဒိယဗုံ- အခွဲအားဖြင့် နှစ်ခု၊ တစ်ခုခွဲ၊ လေးပုံပုံ သုံးပုံ။ ဒိယဗုံ ယောဇနသတံ ဒိယဗုယောဇနသတံ- အခွဲအားဖြင့် ယူဇနာနှစ်ရာ၊ ဒိယဗုယောဇနသတံ အဿ အတ္ထိတိ ဒိယဗုယောဇနသတိကော (ဟတ္ထိ)။

၂။ ဝိသဟတ္ထသတိကော= ဒသ စ ဒသ စာတိ ဝိသံ၊ ဒသဒသဟု ဆိုလိုလျက် ဧကသေသံ ပြု၊ ထိုဧကသေသံပြုထားသော ဒသကို ဝိပြု၊ ဤသံပစ္စည်းသက်၊ နိဂ္ဂဟိတံချေ၊ ဟတ္ထာနံ သတံ ဟတ္ထသတံ- အတောင်တစ်ရာ၊ ဝိသာနံ အဓိကံ ဟတ္ထသတံ ဝိသဟတ္ထသတိကံ= နှစ်ဆယ်ပိုလွန်သော အတောင်တစ်ရာ၊ ဝိသတိဟတ္ထသတံ အဿ အတ္ထိတိ ဝိသဟတ္ထသတိကော (သင်္ခေါ)။

ဖြစ်၏။ သင်္က- တစ်ကြိမ်၊ ဝါတံ- လေကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ ဓမ္မိယမာနော- မှုတ်အပ်သော်၊ စတ္တာရော မာသေ- လေးလတို့ပတ်လုံး၊ သဒ္ဓံ- အသံကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊ နိဿဒ္ဓေါ- အသံမရှိသည် (အသံဆိတ်သွားသည်)၊ ဟောတိ ကိရ- ဖြစ်သတဲ့၊ မဟာကာဠနာဂရာဇာ- ကာဠနဂါးမင်းကြီးသည်၊ အတိရေကပဒသတေန- ပုဒ်ပေါင်း တစ်ရာကျော်ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဝဏ္ဏေန္တော- ချီးမွမ်းပြောဆိုလျက်သာလျှင်၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ မဟာဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်၊ သေတစ္ဆတ္တံ- ထီးဖြူကို၊ ဓာရယမာနော- ဆောင်းမိုးလျက်၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ မာရဗလေ- မာရ်နတ်၏ စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍံ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တေ ပန- ချဉ်းကပ်လတ်သော်ကား၊ တေသံ- ထိုနတ်ဗြဟ္မာစသည်တို့တွင်၊ ဧကောပိ- တစ်ဦး တစ်လေမျှသော်လည်း၊ ဌာနံ- တည်နေခြင်းငှာ၊ န အသက္ခံ- မစွမ်းနိုင်ပြီ၊ သမ္မုခ- သမ္မုခဋ္ဌာနေနေဝ- ဦးတည်ရာဦးတည်ရာအရပ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပလာယိသု- ပြေးသွား ကုန်ပြီ၊ ကာဠော နာမ- ကာဠမည်သော၊ နာဂရာဇာပိ- နဂါးမင်းသည်လည်း၊ ပထဝိယံ- မြေ၌၊ နိမုဒ္ဓိတွာ- ၎င်းလျှိုး၍၊ ပဉ္စယောဇနသတိကံ- ယူဇနငါးရာရှိသော၊ မဉ္ဇေရိကနာဂဘဝနံ- မဉ္ဇေရိကနဂါးဘုံဗိမာန်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ- နှစ်ဖက်ကုန်သောလက်တို့ဖြင့်၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ပိဒဟိတွာ- ပိတ်၍၊ နိပန္နော- အိပ်ပြီ၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ ဝိဇယုတ္တရသင်္ခံ- ဝိဇယုတ္တရသင်းကို၊ ပိဋ္ဌိယံ- ကျောက်ကုန်း၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ- စကြဝဠာတိုက်၏ နှုတ်ခမ်းရစ် (နှုတ်ခမ်းဝ)၌၊ (မုခဿ ဝဋ္ဋိ မုခဝဋ္ဋိ- နှုတ်ခမ်းရစ်၊ စက္ကဝါဠဿ မုခဝဋ္ဋိ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိ၊ တာယံ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ)၊ အဋ္ဌာသိ- တည် ပြီ၊ မဟာဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်၊ သေတစ္ဆတ္တံ- ထီးဖြူကို၊ ကောဋိယံ- အစွန် အဖျား၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဗြဟ္မလောကမေဝ- ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ ဧကဒေဝတာပိ- နတ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်သော်မှလည်း၊ ဌာတုံ- တည် နေခြင်းငှာ၊ သမတ္တာ နာမ- စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်၊ န အဟောသိ- မဖြစ်ပြီ၊ မဟာ- ပုရိသော ပန- ဘုရားအလောင်းတော်သည်ကား၊ ဧကကောဝ- အဖော်မရှိ တစ်ဦး တည်းသာလျှင်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။

မာရောပိ- မာရ်နတ်သည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပရိသံ- ပရိသတ်ကို၊ “တာတာ- အမောင်တို့၊ သုဒ္ဓေါဒနပုတ္တေန- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏သားဖြစ်သော၊ သိဒ္ဓတ္ထေန- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားနှင့်၊ သဒိသော- တူသော၊ အညော- အခြားသော၊ ပုရိသော နာမ- ယောက်ျားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ သမ္မုခါ-

မျက်မှောက်၌ (ရှေ့တည့်တည့်မှ)၊ ယုဒ္ဓံ - စစ်ထိုးမှုကို၊ ဒါတုံ - ပေးခြင်းငှာ၊ နသက္ခိဿာမ - စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကုန်၊ ပစ္စာဘာဂေန - နောက်အဖို့ဖြင့်၊ (ယုဒ္ဓံ - စစ်ထိုးမှုကို)၊ ဒဿာမ - ပေးကုန်အံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောဆိုပြီ၊ မဟာ - ပုရိသောပိ - ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း၊ တီဏိ - သုံးဘက်ကုန်သော၊ ပဿာနိ - ရှေ့ဘက်၊ ဝဲဘက်၊ နံပါးဘက်တို့ကို၊ ဩလောကေတွာ - ကြည့်တော်မူ၍၊ သဗ္ဗ - ဒေဝတာနံ - အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၏၊ ပလာတတ္တာ - ထွက်ပြေးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညာနိ - လူနတ်ဗြဟ္မာ စသည်လုံးစုံ ကင်းဆိတ်နေကုန်သည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသ - တွေ့မြင်ပြီ၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ ဥတ္တရပဿေန - မြောက်ဘက်နံပါးဖြင့်၊ အဇ္ဈောတ္တရမာနံ - လွှမ်းမိုးဝိုင်းအုံ့၍လာသော၊ မာရဗလံ - မာရ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်ရ၍၊ “ဇတ္တကော - ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အယံ ဇနော - ဤလူအပေါင်းသည်၊ ဧကကံ - တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းသော၊ မံ - ငါ့ကို၊ သန္ဓာယ - ရည်ရွယ်၍၊ မဟန္တံ - ကြီးစွာသော၊ ဝါယာမံ - အားထုတ်မှုကို၊ ကရောတိ - ပြုလာ၏၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ - ဤအရပ်၌၊ မယံ - ငါ၏၊ မာတာ ဝါ - အမိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပိတာ ဝါ - အဖသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘာတာ ဝါ - ညီ၊ အကိုသည်သော်လည်းကောင်း၊ အညော - အခြားသော၊ ကောစိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဉာတကော ဝါ - ဆွေမျိုးသည်သော်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ - မရှိ၊ ပန - စင်စစ်သော်ကား၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဣမာ ပါရမိယောဝ - ဤပါရမီတို့သည်သာလျှင်၊ မယံ - ငါ၏၊ ဒီဃ - ရတ္တံ - ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပုဋ္ဌပရိဇေနသဒိသာ - ကျွေးမွေးထားအပ်သော အခြွေအရံများနှင့် တူကုန်၏၊ (ပေါသီယတေတိ ပုဋ္ဌော၊ ✓ပုသ+တ၊ ပေါသနေမွေးမြူခြင်း၌။ ပုဋ္ဌော ပရိဇေနော ပုဋ္ဌပရိဇေနော၊ ပုဋ္ဌပရိဇနေဟိ သဒိသာ ပုဋ္ဌပရိဇေနသဒိသာ)၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ မယာ - ငါသည်၊ ပါရမိယောဝ - ပါရမီဆယ်ပါးတို့ကိုသာလျှင်၊ ဗလဂ္ဂံ - စစ်သည်ဗိုလ်ပါအစုကို (အဂ္ဂသဒ္ဓါ ကောဋ္ဌာသအနက်ဟော)၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ပါရမိသတ္တေနဝ - ပါရမီတည်းဟူသော လက်နက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဟရိတွာ - ပုတ်ခတ်တိုက်ခတ်၍၊ ဣမံ ဗလကာယံ - မာရ်နတ်မင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ဤစစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ ဝိဒ္ဓံသေတုံ - ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏။”

၁။ ဣမံ ဗလကာယံ = “ဝဇ္ဇတိ သက္ကာ၊ ယုဉ်ရာမှန်လှ၊ ယင်းပဒဝယ်၊ ကတ္တား တတိယာ၊ ကံ ပထမာ၊ ရံခါ မမြဲလှ”ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဣမံ ဗလကာယံ-ဟုဖြစ်စေ၊ အယံ ဗလကာယော-ဟုဖြစ်စေ ကံပုဒ်ကို နှစ်မျိုးလုံး ထားနိုင်ပါသည်။ အောက်မူကွဲ၌ “အယံ ဗလကာယော”ဟု ပြထားသည်။

ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒသ- ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမိယော- ပါရမီတို့ကို၊ အာဝဇ္ဇ-
မာနော- ဆင်ခြင်သုံးသပ်တော်မူလျက်၊ နိဿိဒိ- ထိုင်နေတော်မူပြီ။

အထခေါ- ထိုအခါ၌၊ မာရော- မာရ်မည်သော၊ ဒေဝပုတ္တော- နတ်သားသည်၊
“ဝါတေနေဝ- လေဖြင့်သာလျှင်၊ သိဒ္ဓတ္ထံ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို၊ ပလာပေဿာမိ-
ထပြေးစေရလိမ့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဝါတမဏ္ဍလံ- လေပွေကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ-
ဖြစ်စေပြီ၊ တဇ္ဇဏညေဝ- ထိုဧကန်သာလျှင်၊ ပုရတ္ထိမာဒိဘောဒါ- အရှေ့လေစသည်
အပြားရှိကုန်သော၊ ဝါတာ- လေတို့သည်၊ သမုဋ္ဌဟိတ္တာ- ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်
၍၊ အဒ္ဓယောနေယောနေဒ္ဓိယောနေတိယောနေပုမာဏာနိ- ယူဇနာဝက်၊ တစ်ယူဇနာ၊
နှစ်ယူဇနာ၊ သုံးယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ- တောင်ထွဋ်တို့ကို၊
ပဒါလေတွာ- ဖြိုခွဲဖောက်ထွင်း၍၊ ဝနဂစ္ဆရက္ခာဒိနိ- တော၊ ခြံ၊ သစ်ပင်စသည်တို့ကို၊
ဥဒ္ဓမူလာနိ- အထက်၌ အမြစ်ရှိသည်တို့ကို (ဇောက်ထိုးမိုးမျှော်ဖြစ်အောင်)၊ ကတွာ-
ပြ၍၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဂါမနိဂမေ- ရွာ၊ နိဂုံးတို့ကို၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏေ- မှုန်မှုန်
ညက်ညက် ကျေမွသည်တို့ကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ သမတ္တာပိ- စွမ်းနိုင်ပါကုန်သော်
လည်း၊ မဟာပုရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်၏၊ ပုညတေဇေန- ကောင်းမှု
တန်ခိုးတော်ကြောင့်၊ ဝိဟတာနုဘာဝါ- ကင်းသော တန်ခိုးအစွမ်းအာနုဘော်ရှိကုန်သည်
(ဝိဟညတေတိ ဝိဟတော၊ ဝိ✓ဟန+တ၊ ဟိသာယံ- ညဉ့်ပန်းခြင်း၌။ ဝိဟတော
အာနုဘာဝေါ ယေသံ ဝါတာနန္တိ ဝိဟတာနုဘာဝါ)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ဗောဓိသတ္တံ-
ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊
စီဝရကဏ္ဍမတ္တမ္ပိ- သင်္ကန်းစွန်းမျှကိုသော်လည်း၊ စာလေတုံ- လှုပ်ရှားစေခြင်းငှာ၊
န အသက္ခိသု- မစွမ်းနိုင်ကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ “ဥဒကေန- ရေဖြင့်၊ နံ-
ထိုသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ- လွှမ်းမိုး၍၊ မာရေဿာမိ- သေစေရလိမ့်အံ့
(သတ်အံ့)” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မဟာဝဿံ- ကြီးစွာသော မိုးကြီးကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ-
ဖြစ်စေပြီ၊ တဿ- ထိုမိုးကြီး၏၊ အာနုဘာဝေန- အစွမ်းတန်ခိုးကြောင့်၊ ဥပရူပရိ-
အထက်အထက်၌၊ သတပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလာဒိဘောဒါ- တစ်ရာသော အစိုင်အခဲ
တစ်ထောင်သော အစိုင်အခဲ စသည်အပြားရှိကုန်သော၊ ဝလာဟကာ- မိုးတိမ်တိုက်တို့
သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတ္တာ- တက်လာကုန်၍၊ ဝဿိသု- ရွာကုန်ပြီ၊ ဝုဋ္ဌိဓာရာဝေဂေန- မိုးရေ
အလျဉ်၏ အရှိန်အဟုန်ကြောင့်၊ ပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓါ- အပေါက်ငယ်၊
အပေါက်ကြီး အသီးသီးသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်၍၊ ဝနရက္ခာဒိနိ- တော၊ သစ်ပင်
စသည်တို့၏၊ ဥပရိဘာဂေန- အထက်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ မဟာမေဃော- သည်းထန်သော

မိုးရေသည်။ အာဂန္ဓာ- စီးဆင်းရောက်ရှိလာ၍၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏။ စီဝရေ- သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဥဿာဝဗိန္နုဂဟဏမတ္တမ္ပိ^၁- ဆီးနှင်းပေါက်ဖြင့် ထိရုံမျှလောက်ကိုသော်လည်း၊ တေမေတုံ- စွတ်စေခြင်းငှာ၊ န အသက္ခိ- မစွမ်းနိုင်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ပါသာဏဝဿ- ခဲမိုးကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ မဟန္တာနိ မဟန္တာနိ- ကြီးစွာကြီးစွာကုန်သော၊ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ- တောင်ထွဋ်တို့သည်၊ ဓူမာယန္တာနိ- အခိုးများထွက်ကုန်သည်၊ ပဇ္ဇလန္တာနိ- အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ- လာရောက်ကုန်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ ဒိဗ္ဗမာလာဂုဠ- ဘာဝံ- နတ်ပန်းကုံးအဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိသု- ရောက်ကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ပဟရဏဝဿ- လက်နက်မိုးကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ ဧကတောဓာရာ- တစ်ဘက်သွားရှိကုန်သော၊ ဥဘတောဓာရာ- နှစ်ဘက်သွားရှိကုန်သော၊ အသိသတ္တိခုရပ္ပါဒယော- သန်လျက်၊ လှံ၊ သင်ခန်းစက်စသည်တို့သည်၊ ဓူမာယန္တာ- အခိုးများထွက်ကုန်သည်၊ ပဇ္ဇလန္တာ- အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖာနိ- နတ်ပန်းတို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ အင်္ဂါရဝဿ- မီးကျိုးမိုးကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ ကိသုကဝဏ္ဏာ- ပေါက်ပန်းပွင့်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော၊ အင်္ဂါရာ- မီးကျိုးခဲတို့သည်၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေတော်ရင်း၌၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖာနိ- နတ်ပန်းတို့သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝိကိရိသု- ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကြဲကျရောက်ကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ကုက္ကဠဝဿ- ပြာပူမိုးကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ အစ္စုဏှော- အလွန်ပူပြင်းသော၊ အဂ္ဂိဝဏ္ဏော- မီးကျိုးခဲသဏ္ဌာန်ရှိသော (ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ သဏ္ဌာနအနက် ယူထားသည်)၊ (ဝါ) မီးအဆင်းရှိသော၊ ကုက္ကုဠော- ပြာပူသည်၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေတော်

၁။ ဥဿာဝဗိန္နုဂဟဏမတ္တမ္ပိ= ဥပရိတော သဝတီတိ ဥဿာဝေါ၊ ဥ ✓ သု+ဏ၊ သန္တနေ- စီးဆင်း၌။ ဥဿာဝဿ ဗိန္နု ဥဿာဝဗိန္နု- ဆီးနှင်းပေါက်၊ ဥဿာဝဗိန္နုနာ ဂဟဏမတ္တံ ဥဿာဝဗိန္နုဂဟဏမတ္တံ၊ ဤ၌ ဂဟဏသဒ္ဓါကို ဆုပန-ထိခြင်းအနက်ယူပေးထား၏။ အကြောင်းမှာ အာမသနံကို ဂဟဏံ ဆုပနံ-ဟု ဖွင့်ပြခြင်းကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ဂဟဏသဒ္ဓါကို ဆုပနအနက်ယူမှ အဓိပ္ပါယ်လှပနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါအတိုင်းပေးထားပါ၏။

ရင်း၌၊ စန္ဒနစုဏ္ဍိ- စန္ဒကူးမှုန်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ နိပတတိ- ကျလာ၏။ တတော-
 ထို့နောက်၊ ဝါလုကာဝဿံ- သဲမိုးကို၊ သမုဠာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ အတိသုခုမာ-
 အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ဝါလုကာ- သဲတို့သည်၊ ဓူမာယန္တာ- အခိုးများထွက်
 ကုန်သည်၊ ပဇ္ဇလန္တာ- အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်
 ကုန်၍)၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ မဟာသတ္တဿ-
 ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေတော်ရင်း၌၊ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖာနိ- နတ်ပန်းတို့သည်၊
 ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ နိပတိသု- ကျရောက်ကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ကလလဝဿံ-
 ရွံ့ညွန်မိုးကို၊ သမုဠာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ တံ ကလလံ- ထိုရွံ့ညွန်သည်၊ ဓူမာယန္တံ-
 အခိုးထွက်သည်၊ ပဇ္ဇလန္တံ- အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-
 ဖြစ်၍)၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရား
 အလောင်းတော်၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေတော်ရင်း၌၊ ဒိဗ္ဗလေပနိ- နတ်နံ့သာပျောင်းသည်၊
 (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ နိပတတိ- ကျလာ၏၊ တတော- ထို့နောက်၊ “ဣမိနာ- ဤအမိုက်
 အမှောင်ဖြင့်၊ ဘိသေတ္တာ- ချောက်လှန်၍၊ သိဒ္ဓတ္ထံ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို၊ ပလာပေ-
 သာမိ- ထွက်ပြေးစေရလိမ့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ အန္ဓကာရံ- အမိုက်မှောင်ကို၊
 သမုဠာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ တံ- ထိုမာရ်နတ်ဖန်ဆင်းအပ်သော အမိုက်မှောင်သည်၊
 စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ- အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော (လက္ခယံ၊ မိုးမှောင်၊ သန်းခေါင်၊
 တောလယ် အင်္ဂါလေးသွယ်နှင့် ပြည့်စုံသော)၊ အန္ဓကာရံ ဝိယ- အမိုက်မှောင်ကြီးကဲ့သို့၊
 မဟာတမံ- ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရား
 အလောင်းတော်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ သူရိယပ္ပဘာဝိဟတံ- နေရောင်သည် ပယ်
 ဖျောက်အပ်သော၊ (ဝိဟညတေတိ ဝိဟတံ၊ ဝိ✓ဟန+တ။ ဟိသာယံ- ညှင်းဆဲခြင်း၌။
 သူရိယဿ ပဘာ သူရိယပ္ပဘာ၊ သူရိယပ္ပဘာယ ဝိဟတံ သူရိယပ္ပဘာဝိဟတံ)၊
 အန္ဓကာရံ ဝိယ- အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့၊ အန္တရဓာယိ- ကွယ်ပျောက်သွားပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သော မာရော- ထိုမာရ်နတ်သည်၊ နဝဟိ- ကိုးမျိုးကုန်သော၊
 ဣမာဟိ ဝါတဝဿပါသာဏပဟရဏအင်္ဂါရကုက္ကုဋ္ဌဝါလုကာကလလန္ဓကာရဂုဠိဟိ-
 ဤလေ၊ မိုး၊ ကျောက်ခဲ၊ လက်နက်၊ မီးကျိုး၊ ပြာပူ၊ သဲ၊ ညွန်၊ အမှောင်တိုက်
 မိုးတို့ဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ ပလာပေတုံ- ထွက်ပြေးစေခြင်းငှာ၊
 အသက္ကောန္တော- မစွမ်းနိုင်လတ်သော်၊ “ဘဏေ- အမှောင်တို့၊ ကိ- ဘာကြောင့်၊
 တိဋ္ဌထ- ရပ်နေကြသနည်း၊ ဣမံ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရံ- ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို၊ ဂဏှထ-
 ဖမ်းဆီးကြကုန်၊ ဟနထ- သတ်ကြကုန်၊ ပလာပေထ- ထွက်ပြေးစေကြကုန် (ထွက်ပြေး

အောင်လုပ်ကြ)။” ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပရိသံ- ပရိသတ်ကို၊ အာဏာ- ပေတွာ- စေခိုင်း၍၊ သယမ္ဗိ- ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဂိရိမေခလဿ- ဂိရိမေခလာမည်သော၊ ဟတ္ထိနော- ဆင်ပြောင်၏၊ ခန္ဓေ- ကျောက်ကုန်းပေါ်၌၊ နိသိန္ဒော- ထိုင်လျက်၊ စက္ကာဝုဓံ- စက်လက်နက်ကို၊ အာဒါယ- စွဲကိုင်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းတော်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “သိဒ္ဓတ္ထ- အမောင်သိဒ္ဓတ္ထ၊ ဧတသ္မာ ပလ္လင်္ကာ- ဤရွှေပလ္လင်တော်မှ၊ ဥဋ္ဌေဟိ- ထပါလော့၊ အယံ- ဤရွှေပလ္လင်တော်သည်၊ တုယံ- သင့်အား၊ န ပါပုဏ္ဏာတိ- မရောက်၊ ဧသ ဧသော- ဤရွှေပလ္လင်တော်သည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ ပါပုဏ္ဏာတိ- ရောက်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်မြတ်သည်၊ တဿ- ထိုမာရ်နတ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “မာရ- အို မာရ်နတ်၊ တယာ- သင်သည်၊ ဒသ ပါရမိယော- ပါရမီဆယ်ပါးတို့ကို၊ နေဝ ပူရိတာ- မဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်၊ ဥပပါရမိယော- ဥပပါရမီတို့ကို၊ န (ပူရိတာ)- မဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်၊ ပရမတ္ထပါရမိယော- ပရမတ္ထပါရမီတို့ကို၊ န (ပူရိတာ)- မဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်၊ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂါ- စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို၊ နာပိ ပရိစ္စတ္တာ- စွန့်လည်း မစွန့်အပ်ဖူးကုန်၊ ဉာတတ္ထစရိယာ- ဆွေမျိုးတို့အတွက် အကျိုးစီးပွားပြုကျင့်မှုကို၊ န (ပူရိတာ)- မဖြည့်ကျင့်အပ်ဖူးကုန်၊ လောကတ္ထစရိယာ- လောက၏အကျိုးစီးပွားပြုကျင့်မှုကို၊ န (ပူရိတာ)- မဖြည့်ကျင့်အပ်ဖူးကုန်၊ ဗုဒ္ဓတ္ထ- စရိယာ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အကျိုးငှာ ကျင့်ကြံခြင်းကို၊ န ပူရိတာ- မဖြည့်ကျင့်အပ်ဖူးကုန်၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တာ- ထိုပါရမီတို့ကို၊ မယာယေဝ- ငါသည်သာလျှင်၊ ပူရိတာ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ဖူးကုန်ပြီ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ အယံ ပလ္လင်္ကာ- ဤအပရာဇိတရွှေပလ္လင်သည်၊ တုယံ- သင့်အား၊ န ပါပုဏ္ဏာတိ- မရောက်၊ ဧသော- ဤအပရာဇိတရွှေပလ္လင်သည်၊ မယံ ဧဝ- ငါ့အားသာလျှင်၊ ပါပုဏ္ဏာတိ- ရောက်၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အဝေါစ- မိန့်တော်မူပြီ။

မာရော- မာရ်နတ်သည်၊ ကုဒ္ဓေါ- အမျက်ထွက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကောဓဝေဂံ- အမျက်ထွက်မှုအရှိန်အဟုန်ကို၊ အသဟန္တော- ထိန်းရန်မစွမ်းနိုင်လတ်သော်၊ မဟာပူရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်အထံသို့၊ စက္ကာဝုဓံ- စက်လက်နက်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ- ပစ်လွှတ်ပြီ၊ တံ- ထိုလက်နက်သည်၊ တဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒသ ပါရမိယော- ပါရမီဆယ်ပါးတို့ကို၊ အာဝဇ္ဇေန္တဿေဝ- ဆင်ခြင်တော်မူနေစဉ်ပင်လျှင်၊ ဥပရိဘာဂေ- အထက်အရပ်အဖို့၌၊ မာလာဝိတာနံ- မျက်နှာကြက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ ခုရဓာရံ- သင်တုန်းဓားသွားပါရှိသော၊

တံ စက္ကာဝုဓံ- ထိုစက်လက်နက်သည်။ အညဒါ- အခြားသောအချိန်အခါ၌၊ ကုဒ္ဓေန- အမျက်ထွက်သဖြင့်၊ ဝိဿန္တံ- ပစ်လွှတ်အပ်သည်။ (သမာနံ- ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဧကုဋ္ဌေန- ပါသာဏတ္ထမ္ဘေ- တလုံးတခဲတည်းသော (ကျောက်အတိပြည့်သော) ကျောက်သားတိုင်တို့ကို၊ (ဧကော ဃနော ဧကုဋ္ဌနော- တလုံးတခဲတည်းသော၊ ပါသာဏဿ ထမ္ဘော ပါသာဏတ္ထမ္ဘော၊ ဧကုဋ္ဌနော ပါသာဏတ္ထမ္ဘော ဧကုဋ္ဌနပါသာဏတ္ထမ္ဘော၊ တေ ဧကုဋ္ဌနပါသာဏတ္ထမ္ဘေ)၊ ဝံသကဠီရေ ဝိယ- ဝါးမျှစ်ညောင့်နုတို့ကိုကဲ့သို့၊ ဆိန္တန္တံ- ဖောက်ထွက်လျက်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားနိုင်၏၊ ဣဒါနိ ပန- ယခုအခါ၌ကား၊ တသ္မိ- ထိုစက်လက်နက်သည်၊ မာလာဝိတာနံ- မျက်နှာကြက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဌိတေ- တည်လတ်သော်၊ အဝသေသာ- ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ မာရပရိသာ- မာရ်နတ်ပရိသတ်သည်။ “ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သိဒ္ဓတ္ထော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ ပလ္လင်္ကတော- အပရာဇိတပလ္လင်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ပလာယိဿတိ- ထွက်ပြေးလတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မဟန္တမဟန္တာနိ- ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော၊ သေလကုဋ္ဌာနိ- ကျောက်တောင်ထွဋ်တို့ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသုံ- ပစ်လွှတ်ကုန်ပြီ၊ တာနိပိ- ထိုကျောက်တောင်ကျောက်ထွဋ်တို့သည်လည်း၊ မဟာပုရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒသ ပါရမီယော- ပါရမီဆယ်ပါးတို့ကို၊ အာဝဇ္ဇေန္တဿ- ဆင်ခြင်တော်မူနေစဉ်၊ မာလာဝုဋ္ဌဘာဝံ- ပန်းကုံးအဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ- ရောက်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ပတိသု- ကျကုန်ပြီ၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ စက္ကဝါဠမုခဝဠိယံ- စကြဝဠာတိုက်နှုတ်ခမ်းဝ၌၊ ဌိတာ- တည်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ဂီဝံ- လည်ပင်းကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်တန်း၍၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ခိပိတွာ- မော့၍၊ “ဘော- အမောင်တို့၊ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊ ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တော- ရုပ်ဝါအဆင်းလှပခြင်း၏အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သော၊ အတ္တဘာဝေါ- ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ နဋ္ဌော ဝတ- ပျက်စီးလေပြီတကား၊ သော- ထိုမာရ်နတ်မင်းသည်၊ ကိ- ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ၊ ကရိဿတိ န ခေါ- ပြုလိမ့်ဦးမည်နည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဩလောကေန္တိ- ကြည့်ရှုနေကြ၏။

တတော- ထို့နောက်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “ပူရိ- တပါရမီနံ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိကုန်သော (ပါရမီဖြည့်ပြီးကုန်သော)၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏၊ သမ္မုဇ္ဈနဒီဝသေ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တို့ကို ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူရာနေ၌၊ ပတ္တပလ္လင်္ကော- ရောက်အပ်ရအပ်သော ပလ္လင်တော်သည်၊ မယံ- ငါ့အား၊ ပါပဏာတိ- ရောက်၏” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ပြောဆို၍၊ ဌိတံ- တည်သော၊ မာရံ- မာရ်နတ်ကို၊ “မာရ- အို

မာရ်နတ်၊ တုယံ- သင်သည် (ဆဋ္ဌိကတ္တားတည်း) (တနည်း) သင်၏၊ ဒါနဿ- အလှူကို (ဆဋ္ဌိကံ)၊ ဒိန္နဘာဝေ- ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်၌၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မေးပြီ၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်၊ “ဇတ္တကာဝ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ ဇနာ- ဤသူတို့သည်၊ သက္ခိနော- မျက်မြင်သက်သေတို့တည်း။ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ မာရဗလာဘိမုခံ- မာရ်နတ်မင်း၏စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းသို့၊ ဟတ္ထိလက်ကို၊ ပသာရေသိ- ဆန့်တန်းပြီ၊ တသ္မိ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ မာရပရိသာယ- မာရ်နတ်ပရိသတ်၏၊ “အဟံ- ငါသည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေတည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေတည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပဝတ္တသဒ္ဓေါ- ဖြစ်သောအသံသည်၊ ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓသဒိသော- မြေပြိုသံနှင့်တူသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်၊ မဟာပုရိသံ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို၊ “သိဒ္ဓတ္ထ- အမောင်သိဒ္ဓတ္ထ၊ တုယံ- သင်၏၊ ဒါနဿ- အလှူကို (ဆဋ္ဌိကံ)၊ ဒိန္နဘာဝေ- ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်၌၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မေးပြီ၊ မဟာပုရိသော- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ “တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ တုယံ- သင်၏၊ ဒါနဿ- အလှူကို၊ ဒိန္နဘာဝေ- ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်၌၊ သစေတနာ- စိတ်၊ စေတနာရှိကုန်သော၊ သက္ခိနော- မျက်မြင်သက်သေတို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)၊ မယံ ပန- ငါ၏ကား၊ ဣမသ္မိဌာနေ- ဤနေရာ၌၊ သစေတနော- စိတ်၊ စေတနာရှိသော (စိတ်စေတနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော)၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သက္ခိ နာမ- မျက်မြင်သက်သေမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ အဝသေသအတ္တဘာဝေသု- ကြွင်းကျန်ကုန်သော ဘဝတို့၌၊ မေ- ငါသည် (ဆဋ္ဌိကတ္တား)၊ ဒိန္နဒါနံ- ပေးလှူအပ်သော အလှူကို၊ တိဋ္ဌတု တာဝ- တည်စေဦးလော့ (ထားလိုက်ဦးလော့)၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ ပန- ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ၌ကား၊ ဌတွာ-

၁။ ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓသဒိသော= ဥန္ဒြိယတေ ဥန္ဒြိယနံ၊ ဥ ✓ဒရ+ယ+ယု၊ နိဂ္ဂဟိတံလာ၊ သရလောပေါ ယ မ န ရာဒီသု ဝါ (သဒ္ဓနိတိသုတ္တမာလာ) သုတ်ဖြင့် ယပစ္စည်းကြောင့် ဒ၏ အသရကို ချေ၊ ဒ်ကို ရသို့ ကပ်သော် ဩဟု ဖြစ်၏။ နိဂ္ဂဟိတံကိုလည်း တဝဂ္ဂန္တန် ပြုသော် ဩ၏အထက်သို့ ရောက်သွားပြီး ဥန္ဒြိ-ဟု ဖြစ်၏၊ ယုပစ္စည်း အန ပြု၊ ဘောဟော ယပစ္စည်းကြောင့် ဣလာသော် ဥန္ဒြိယနဟု ပြီး၏၊ ပထဝိယာ ဥန္ဒြိယနံ ပထဝိ-ဥန္ဒြိယနံ- မြေ၏ပြိုခြင်း၊ ပထဝိဥန္ဒြိယနဿ သဒ္ဓေါ ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓေါ- မြေပြိုသံ၊ ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓေန သဒိသော ပထဝိဥန္ဒြိယနသဒ္ဓသဒိသော။

တည်၍၊ မယုံ- ငါသည်၊ သတ္တသတကမဟာဒါနဿ- တစ်မျိုးတစ်မျိုးလျှင် ခုနစ်ရာစီ ရှိသော အလှူကြီးကို၊ တာဝ- သို့ကလောက်၊ ဒိန္နဘာဝေ- (ဆင်ခုနစ်ရာ၊ မြင်းခုနစ်ရာ၊ ရထားခုနစ်ရာ၊ မိန်းမခုနစ်ရာ၊ ကျွန်ခုနစ်ရာ၊ ကျွန်မခုနစ်ရာ၊ လေးမြားခုနစ်ရာ ဟူကုန်သော ခုနစ်မျိုးခုနစ်ရာတို့ကို သို့ကလောက်) ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်၌၊ အစေတနာပိ- စိတ်စေတနာမရှိသော၊ အယံ ဃနမဟာပထဝီ- ဤတစ်ခဲနက်သော မြေကြီးသည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေတည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆို၍၊ စီဝရ- ဂဗ္ဘန္တရတော- သင်္ကန်းရုံအတွင်းမှ၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ- လက်ယာလက်တော်ကို၊ အဘိနိ- ဟရိတွာ- ထုတ်ဆောင်၍၊ “ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ- ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ၌၊ ဌတွာ- တည်၍၊ မယုံ- ငါသည်၊ သတ္တသတကမဟာဒါနဿ- တစ်မျိုးတစ်မျိုးလျှင် ခုနစ်ရာစီ ရှိသော အလှူကြီးကို၊ ဒိန္နဘာဝေ- ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်၌၊ တံ- သင်မြေကြီး သည်၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေပါလော၊ န သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေ မဟုတ်ပါ သလော”၊ ဣတိ- ဤသို့မေး၍၊ မဟာပထဝိယာဘိမုခံ- မြေကြီးသို့ရှေ့ရှု မျက်နှာ ထားတော်မူလျက်၊ ဟတ္ထံ- လက်တော်(လက်ယာလက်တော်)ကို၊ ပသာရေသိ- ဆန့် တန်းတော်မူပြီး၊ မဟာပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ “အဟံ- ငါမြေကြီးသည်၊ တေ- သင် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊ တဒါ- ထိုဝေဿန္တရာမင်းကြီးဘဝ လှူစဉ်ကာလ၌၊ သက္ခိ- မျက်မြင်သက်သေပါတည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝိရဝသတေန- ရာပေါင်းများစွာသော အသံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိရဝသဟဿေန- ထောင်ပေါင်းများစွာသော အသံဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဝိရဝသတသဟဿေန- သိန်းပေါင်းများစွာသော အသံဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာရဗလံ- မာန်နတ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ အဝတ္ထရမာနာ ဝိယ- လွှမ်းမိုးဘိ သကဲ့သို့၊ ဥန္နဒိ- မြည်ဟည်းပြီး။

တတော- ထို့နောက်၊ မဟာပုရိသေ- အလောင်းတော်မြတ်သည် (သမ္မသန္ဓေ ၌ စပ်)၊ “သိဒ္ဓတ္ထ- အမောင်သိဒ္ဓတ္ထ၊ တေ- သင်သည် (ဆဋ္ဌိကတ္တား)၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသော အလှူကို၊ ဥတ္တမဒါနံ- မြတ်သောအလှူကို၊ ဒိန္နံ- ပေးလှူအပ်ပြီး”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝေဿန္တရဒါနံ- ဝေဿန္တရာမင်းကြီးဘဝအလှူကို၊ သမ္မသန္ဓေ- သုံးသပ် ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဒိယမုယောဇနသတိကော- အခွဲနှင့်တကွ ယူဇနာနှစ်ရာရှိသော

၁။ တာဝ= တာဝသဒ္ဓါ ပဌမတ္ထ (အာဒျတ္ထ)၊ ကမတ္ထ၊ ဝတ္တဗ္ဘန္တရာပေက္ခတ္ထ၊ ပုဗ္ဗဘာဂတ္ထ၊ ဝက္ခမာနာပေက္ခတ္ထ၊ အနညာတတ္ထ၊ သမ္ပဋိန္ဒနတ္ထ၊ အဝဓာရဏတ္ထ၊ သာကလျတ္ထ၊ နိယမာ- ဝဈျတ္ထ၊ နိယမပရိစ္ဆေဒတ္ထ၊ အတိသယတ္ထ၊ ပဒပူရဏတ္ထ၊ သုခုစ္စာရဏတ္ထ၊ ပဒသောဘနတ္ထ၊ ပရိစ္ဆေဒနတ္ထစသော အနက်များကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ နိယမပရိစ္ဆေဒတ္ထအနက်ကို ယူပါ။

(ယူနော တစ်ရာငါးဆယ်ရှိသော)၊ ဂိရိမေခလဟတ္ထိ- ဂိရိမေခလာဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊
ဇေဏ္ဍကေဟိ- ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့ဖြင့်၊ ပထဝိယံ- မြေ၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ မာရပရိသာ-
မာရန်တပ်ပရိသတ်သည်၊ ဒိသာဝိဒိသာ- တူရူအရပ် (တည့်တည့်အရပ်)နှင့် အထောင့်
အရပ်တို့သို့ (ဝိနိဂ္ဂတာ ဒိသာ ဝိဒိသာ- အထောင့်အရပ်၊ ဒိသာ စ ဝိဒိသာ စ
ဒိသာဝိဒိသာ)၊ ပလာယိသု- ထွက်ပြေးကုန်ပြီ၊ ဒွေ- နှစ်ဦးတို့သည်၊ ဧကမဂ္ဂေန-
တစ်လမ်းတည်းဖြင့်၊ ဂတာ နာမ- ထွက်ပြေးကြသည်မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်၊
သီသာဘရဏာနိ စေတ- ဦးခေါင်းတန်ဆာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဝတ္ထဝသနာနိ စ-
ဝတ်သော အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆဇ္ဇေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ သမ္မုခသမ္မုခဒိသာဟိ
ယေဝ- တူရူအရပ် တူရူအရပ်တို့ဖြင့်သာလျှင် (မျက်နှာတည့်ရာ မျက်နှာတည့်ရာ
အရပ်တို့ဖြင့်သာလျှင်)၊ ပလာယိသု- ထွက်ပြေးကုန်ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ဒေဝ-
သဃီ- နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်၊ ပလာယမာနံ- ထွက်ပြေးနေသော၊ မာရဗလံ-
မာရန်တပ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ “မာရဿ- မာရန်တပ်မင်း၏၊
ပရာဇယော- ရှုံးမှုသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ၊ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရဿ- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏၊
ဇယော- အောင်မြင်မှုသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ၊ ဇယပူဇံ- အောင်မြင်မှုကို ပူဇော်ခြင်း
ကို၊ ကရိဿာမ- ပြုကုန်အံ့” ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်ကုန်၍၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊
ဒေဝတာနံ- နတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ နာဂါ- နဂါးတို့သည်၊ နာဂါနံ- နဂါးတို့အား
လည်းကောင်း၊ သုပဏ္ဏာ- ဂဠုန်တို့သည်၊ သုပဏ္ဏာနံ- ဂဠုန်တို့အားလည်းကောင်း၊
ဗြဟ္မာနော- ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဗြဟ္မာနံ- ဗြဟ္မာတို့အားလည်းကောင်း၊ ဃောသေတွာ-
အသိပေးကြွေးကြော်တိုက်တွန်းကုန်၍၊ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ- နံ့သာ၊ ပန်း လက်၌ရှိကုန်
သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ မဟာပုရိသဿ- ဘုရားအလောင်းတော်၏၊ သန္တိကံ-
အနီး၌ ဖြစ်သော၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ- ဗောဓိပင်၏အနီးအပရာဇိတပလ္လင်သို့၊ အဂမံသု-
သွားကုန်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တေသု- ထိုနတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဂတေသု
ပန- သွားကုန်လတ်သော်ကား-

ဂါထာအနက်များ။ ။ အယံ- တစ်သက်တစ်ခါ ကြုံခဲ့စွာသည့် ကြုံလာ
မလွဲ ဤအောင်ပွဲအထူးသည်ကား၊ သီရိမတော- ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့ နှိုင်းမှု
မရ ဘုန်းကျက်သရေရှိလှပါပေသော၊ ဗုဒ္ဓဿ- လုံးစုံတရားသိမြင်ငြားသည့် ဘုရား
မြတ်စွာ၏၊ ဇယော ဟိ ဇယော ဧဝံ- ဝေနေယျများ ချမ်းသာပွားဖို့ ထင်ရှားဖြစ်လာ
အောင်တော်မူခြင်းသာလျှင်တည်း၊ ပါပိမတော- မကောင်းဆိုးသွမ်း ပရမ်းပတာ လွန်
ယုတ်မာသော၊ မာရဿ စ- သူငါမထား သတ္တဝါများကို ရပ်နားမနေ သေစေတတ်

သော မာရ်နတ်၏လည်း၊ ပရာဇယော- မနိုင်လုံးလုံး အပြတ်ရှုံးခြင်းတည်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ တဒါ- ထိုမဟာသက္ကရာဇ် တစ်ရာသုံးခုနှစ် တွက်စစ်ခါကြုံ လကဆုန်အခါ၌၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ- သဗ္ဗညုဉာဏ် ရှင်းသန့်ကြည်ရာ အပရာဇိတ ပလ္လင်မြတ်မဟာ၌၊ ပမောဒိတာ- ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပြုံး ပျော်မဆုံးအောင် နှလုံးစိတ်ဝမ်းရှိကုန်သော၊ ဒေဝ- ဂဏာ- ကုသိုလ်ကံအလျောက် ဘုန်းကံမောက်၍ ထွန်းတောက်ရောင်ဝင်း တောက်ပ ခြင်းရှိကုန်သော နတ်အပေါင်းတို့သည်၊ မဟေသိနော- သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူးရှာဖွေ ပြည့်စုံလေပြီးသော ဘုရားရှင်၏၊ ဇယံ- အောင်မှုအောင် ဟိတ် အောင်နိမိတ်ဟု အောင်ခြံမ့်သည်းညံ အောင်ပွဲသံကို၊ ဥဇ္ဈေါသယံ- စကြဝဠာ တိုက် တုန်တုန်ခိုက်အောင် ကျူးရိုက်ထင်ပေါ် ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ။

အယံ- တစ်သက်တစ်ခါ ကြုံခဲ့စွာသည့် ကြုံလာမလွဲ ဤအောင်ပွဲအထူးသည် ကား၊ သိရီမတော- ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့ နှိုင်းမူမရ ဘုန်းကျက်သရေရှိလှ ပါပေသော၊ ဗုဒ္ဓဿ- လုံးစုံတရားသိမြင်ငြားသည့် ဘုရားမြတ်စွာ၏၊ ဇယော ဟိ ဇယော ဒေဝ- ဝေနေယျများ ချမ်းသာပွားဖို့ ထင်ရှားဖြစ်လာ အောင်တော်မူခြင်းသည် သာလျှင်တည်း၊ ပါပိမတော- မကောင်းဆိုးသွမ်း ပရမ်းပတာ လွန်ယုတ်မာသော၊ မာရဿ စ- သူငါမထား သတ္တဝါများကို ရပ်နားမနေ သေစေတတ်သော မာရ်နတ်၏ လည်း၊ ပရာဇယော- မနိုင်လုံးလုံး ရှုံးခြင်းတည်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ တဒါ- ထို မဟာသက္ကရာဇ် တစ်ရာသုံးခုနှစ် တွက်စစ်ခါကြုံ လကဆုန်အခါ၌၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ- သဗ္ဗညုဉာဏ် ရှင်းသန့်ကြည်ရာ အပရာဇိတ ပလ္လင်မြတ်မဟာ၌၊ ပမောဒိတာ- ရွှင် တပြုံးပြုံး ပျော်မဆုံးအောင် နှလုံးစိတ်ဝမ်းရှိကုန်သော၊ နာဂဂဏာ- တန်ခိုးကြီးထွား နတ်နဂါးတို့သည်၊ မဟေသိနော- သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူး ရှာဖွေ ပြည့်စုံလေပြီးသော ဘုရားရှင်၏၊ ဇယံ- အောင်မှုအောင်ဟိတ် အောင်နိမိတ်ဟု အောင်ခြံမ့်သည်းညံ အောင်ပွဲသံကို၊ ဥဇ္ဈေါသယံ- စကြဝဠာတိုက် တုန်တုန်ခိုက်အောင် ကျူးရိုက်ထင်ပေါ် ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ။

အယံ- တစ်သက်တစ်ခါ ကြုံခဲ့စွာသည့် ကြုံလာမလွဲ ဤအောင်ပွဲအထူးသည် ကား၊ သိရီမတော- ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့ နှိုင်းမူမရ ဘုန်းကျက်သရေရှိလှ ပါပေသော၊ ဗုဒ္ဓဿ- လုံးစုံတရား သိမြင်ငြားသည့် ဘုရားမြတ်စွာ၏၊ ဇယော ဟိ ဇယော ဒေဝ- ဝေနေယျများ ချမ်းသာပွားဖို့ ထင်ရှားဖြစ်လာ အောင်တော်မူခြင်းသည် သာလျှင်တည်း၊ ပါပိမတော- ဆိုးသွမ်းမကောင်း ပရမ်းပတာ လွန်ယုတ်မာသော၊ မာရဿ စ- သူငါမထားသတ္တဝါများကို ရပ်နားမနေ သေစေတတ်သော မာရ်နတ်၏

လည်း၊ ပရာဇေယော- မနိုင်လုံးလုံး ရှုံးခြင်းတည်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ တဒါ- ထို
မဟာသက္ကရာဇ် တစ်ရာသုံးခုနှစ် တွက်စစ်ခါကြုံ လကဆုန်အခါ၌၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ-
သဗ္ဗညုဉာဏ် ရှင်းသန့်ကြည်ရာ အပရာဇိတ ပလ္လင်မြတ်မဟာ၌၊ ပမောဒိတာ- ရွှင်
တပြုံးပြုံး ပျော်မဆုံးအောင် နှလုံးစိတ်ဝမ်းရှိကုန်သော၊ သုပဏ္ဏသဃံပိ- တန်ခိုး
အဟုန် ပြီးပြည့်စုံသည့် နတ်ဂဠုန်တို့သည်လည်း၊ မဟေသိနော- သီလက္ခန္ဓ စသည်
ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူးရှာဖွေ ပြည့်စုံလေပြီးသောဘုရားရှင်၏၊ ဇယံ- အောင်မှု
အောင်ဟိတ် အောင်နိမိတ်ဟု အောင်ခြံမ့်သည်းညံ အောင်ပွဲသံကို၊ ဥဇ္ဈေါသယံ-
စကြဝဠာတိုက် တုန်တုန်ခိုက်အောင် ကျူးရိုက်ထင်ပေါ် ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ။

အယံ- တစ်သက်တစ်ခါ ကြုံခဲစွာသည့် ကြုံလာမလွဲ ဤအောင်ပွဲအထူး
သည်ကား၊ သီရိမတော- ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့ နှိုင်းမူမရ ဘုန်းကျက်သရေ
ရှိလှပါပေသော၊ ဗုဒ္ဓဿ- လုံးစုံတရားသိမြင်ငြားသည့် ဘုရားမြတ်စွာ၏၊ ဇေယော
ဟိ ဇေယော ဧဝ- ဝေနေယျများ ချမ်းသာပွားဖို့ ထင်ရှားဖြစ်လာ အောင်တော်မူခြင်းသည်
သာလျှင်တည်း၊ ပါပိမတော- မကောင်းဆိုးသွမ်း ပရမ်းပတာ လွန်ယုတ်မာသော၊
မာရဿ စ- သူငါမထား သတ္တဝါများကို မနားမနေ သေစေတတ်သော မာရ်နတ်၏
လည်း၊ ပရာဇေယော- မနိုင်လုံးလုံး ရှုံးခြင်းတည်း၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ တဒါ- ထို
မဟာသက္ကရာဇ် တစ်ရာသုံးခုနှစ် တွက်စစ်ခါကြုံ လကဆုန်အခါ၌၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ-
သဗ္ဗညုဉာဏ် ရှင်းသန့်ကြည်ရာ အပရာဇိတပလ္လင်မြတ်မဟာ၌၊ ပမောဒိတာ-
ရွှင်တပြုံးပြုံး ပျော်မဆုံးအောင် နှလုံးစိတ်ဝမ်းရှိကုန်သော၊ ဗြဟ္မဂဏာ- ရောင်ဝါသည်း
သိပ် တရိတ်ရိတ်ဖြင့် လင်းဖိတ်နေသော ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်၊ မဟေသိနော-
သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူးရှာဖွေ ပြည့်စုံလေပြီးသော ဘုရား
ရှင်၏၊ ဇယံ- အောင်မှုအောင်ဟိတ် အောင်နိမိတ်ဟု အောင်ခြံမ့်သည်းညံ အောင်ပွဲသံ
ကို၊ ဥဇ္ဈေါသယံ- စကြဝဠာတိုက် တုန်တုန်ခိုက်အောင် ကျူးရိုက်ထင်ပေါ် ကြွေး
ကြော်ကုန်ပြီ။

ဒသသုစက္ကဝါဠသဟဿေသု- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ အဝ-
သေသာ- ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ-
ပန်း၊နံသာ၊နံသာပျောင်းတို့ဖြင့်၊ ပူဇယမာနာ- ပူဇော်ကုန်သည်၊ နာနပ္ပကာရာ- အထူး
ထူးအပြားပြားကုန်သော၊ ထုတိယော စ- ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝဒမာနာ- ပြော
ဆိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ အဋ္ဌသု- တည်ကုန်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သူရိယေ-
နေသည်၊ ဓရမာနေယေဝ- ထင်ရှားရှိနေစဉ်ပင်လျှင်၊ မဟာပုရိသော- ဘုရား

အလောင်းတော်သည် (ဝိဓမ္မိတွာ၌ စပ်)၊ ဝါ- ဘုရားအလောင်းတော်ကို (ပူဇိယမာနော၌ စပ်)၊ မာရဗလံ- မာရ်နတ်စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ ဝိဓမ္မိတွာ- ဖြိုခွင်းဖျက်ဆီး၍၊ စီဝရူပရိ- သင်္ကန်းအထက်၌၊ ပတမာနေဟိ- ကျရောက်ကုန်သော၊ ရတ္တပဝါဠ- ဒလေဟိ ဝိယ- နိမြန်းသော သန္တာကျောက်ရွက်တို့ကဲ့သို့၊ ဗောဓိရုက္ခကုရေဟိ- ဗောဓိညောင်ညွန့်တို့သည်၊ ပူဇိယမာနော- ပူဇော်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပဌမယာမေ- ပဌမယာမ၌၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ- ရှေး၌နေထိုင်ခဲ့ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရိတွာ- အောက်မေ့အမှတ်ရတော်မူ၍၊ မဇ္ဈိမယာမေ- မဇ္ဈိမယာမ၌၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု- ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို၊ ဝိသောဓေတွာ- သုတ်သင်တော်မူ၍၊ ပစ္ဆိမယာမေ- ပစ္ဆိမယာမ၌၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၊ ဉာဏံ- မဟာဝဇီရဝိပဿနာဉာဏ်ကို၊ ဩတာရေသိ- ချသွင်းတော်မူပြီ၊ အထ- ထိုသို့ချသွင်းရာအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒွါဒသပဒိကံ- တစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော၊ ပစ္စယာကာရံ- ကျေးဇူးပြုပုံအခြင်းအရာကို၊ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇဝသေန- ဝဇ္ဇ, ဝိဝဇ္ဇ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနုလောမပဋိလောမတော- အစုန်အဆန်အားဖြင့်၊ သမ္မသန္တဿ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်၊ ဒသသဟသသီလောကဓာတု- တစ်သောင်းသောလောကဓာတ်သည်၊ ဥဒကပရိယန္တံ- ရေအဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒွါဒသက္ခတ္တံ- တစ်ဆယ့်နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်၊ သမ္ပကမ္ပိ- ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် လှုပ်ပြီ။

ပန- အထူးကား၊ မဟာပုရိသေ- ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဒသသဟသသီလောကဓာတု- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို၊ ဥန္နာဒေတွာ- ပဲ့တင်ထပ်စေ၍ (မြည်ဟည်းစေ၍)၊ အရဏုဂ္ဂမနဝေလာယ- အရဏ်တက်ချိန်၌၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈန္တေ- ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူလတ်သော်၊ သကလာအလုံးစုံသော၊ ဒသသဟသသီ လောကဓာတု- တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်၊ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ- အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၊ ပြင်ဆင်ထားအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပါစီနစက္ကဝါဠမှခဝဋီယံ- အရှေ့ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌၊ ဥဿာပိတာနံ- စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အချပ်လွှာတို့

၁။ ပဋ္ဌာကာ= အောက်မူကဲ့သို့ ပဋ္ဌာကာနံ ကောဋီယောဟု ရှိ၏။ ယင်းအလို- “ပဋ္ဌာကာနံ- တံခွန်တို့၏၊ ကောဋီယော- အစွန်အဖျားအလွှာတို့သည်၊ ပဟရန္တိ- ရိုက်ခတ်ကုန်၏။” ဟု ပေးပါ။ ပဋ္ဌာကာကို ✓ပဋ္ဌ+ဏ္ဍ, အာပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီးသော် ပဋ္ဌာကာဖြစ်၏။ “ဓဇာနံ- အလံတံခွန်တို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- ထိပ်ဖျားမှ အလွှာအချပ်တို့သည်၊ ပဟရန္တိ- ဟိုဘက်ဒီဘက် တဖျပ်ဖျပ် တိုက်ခတ်နေကုန်၏။” ဟူ၍ ယူဆက ပို၍သင့်မည်ထင်၏။ ပဋ္ဌာကာ၏အဓိပ္ပါယ်

သည်။ ပစ္စိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိ- အနောက်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်ကို၊ ပဟရန္တိ- ရိုက်ခတ်ကုန်၏။ တထာ- ထို့အတူ၊ ပစ္စိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ- အနောက်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌၊ ဥဿာပိတာနံ- စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အဖျားပိုင်းအချပ်အလွှာတို့သည်၊ ပါစီနစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိ- အရှေ့ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်ကို၊ ပဟရန္တိ- ရိုက်ခတ်ကုန်၏၊ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ- တောင်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌၊ ဥဿာပိတာနံ- စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အဖျားပိုင်းအချပ်အလွှာတို့သည်၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိ- မြောက်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်ကို၊ ပဟရန္တိ- ရိုက်ခတ်ကုန်၏၊ ဥတ္တရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ- မြောက်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌၊ ဥဿာပိတာနံ- စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အဖျားပိုင်းအချပ်အလွှာတို့သည်၊ ဒက္ခိဏစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိ- တောင်ဘက်စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်ကို၊ ပဟရန္တိ- ရိုက်ခတ်ကုန်၏၊ ပထဝိတလေ- မြေအပြင်၌၊ ဥဿာပိတာနံ- စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတံခွန်တို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အဖျားပိုင်း အချပ်အလွှာတို့သည်၊ ဗြဟ္မလောကံ- ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို၊ အာဟစ္စ- ထိခိုက်၍၊ အဋ္ဌသု- တည်ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မလောကေ- ဗြဟ္မာ့ပြည်၌၊ ဗဒ္ဒါနံ- ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သော၊ ဓဇာနံ- အလံတံခွန်တို့၏၊ ပဋ္ဌာကာ- အဖျားပိုင်းအချပ်အလွှာတို့သည်၊ ပထဝိတလေ- မြေအပြင်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိသု- တည်ကုန်ပြီ၊ ဒသသဟဿေသု- တစ်သောင်းကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု- စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ ပုပ္ဖုပဂါ- ပန်းကပ်ရောက်ကုန်သော (ပန်းပွင့်တတ်ကုန်သော)၊ ရုက္ခာ- သစ်ပင်တို့သည်၊ ပုပ္ဖံ- ပန်းကို၊ ဂဏှိသု- ယူကုန်၊ ပွင့်ကုန်ပြီ၊ ဖလူပဂါ- အသီးကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော (အသီးသီးတတ်ကုန်သော)၊ ရုက္ခာ- သစ်ပင်တို့သည်၊ ဖလပိဏှိဘာရသဟိတာ- သစ်သီးခိုင် ဝန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။

ကို အဘိဓာန်တို့၌ အလံတံခွန်ဟူ၍သာ ပြဆိုထားကြသည်။ ✓ပဋ္ဌ+အလပစ္စည်းဖြင့် ပဋ္ဌလရုပ်ပြီးသကဲ့သို့၊ ✓ပဋ္ဌ+ဏ္ဍပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီးသော် ပဋ္ဌာကာဟု ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆ၍ အချပ်အလွှာဟု အနက်ပေးပါသည်။ မိမိ၏အယူအဆသာဖြစ်၍ နှစ်သက်ရာကို ယူကြပါကုန်။ ဇာတကအဋ္ဌကထာ(၆)၌ကား အာကာသေ ပရိဝတ္တနသမတ္တာ-ဟု ဆိုထားသောကြောင့် ကောင်းကင်၌ လူးလွန့်နေသောအရာဝတ္ထုဖြစ်ရာ တဖျပ်ဖျပ် ရိုက်ခတ်တတ်သော တံခွန်များ အချပ်အလွှာဟုသာ ဆိုလိုက်ပါသည်။

၂။ ဖလပိဏှိဘာရသဟိတာ= သဟ အယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ သဟိတာ၊ သဟ ✓ဏ္ဍ+တ၊ ဂတိမိ- ဂတိအနက်၌။ ဖလဿ ပိဏှိ ဖလပိဏှိ= သစ်သီးခိုင်၊ ဖလပိဏှိယာ ဘာရေ ဖလပိဏှိဘာရေ= သစ်သီးခိုင်၏ဝန်။ ဖလပိဏှိဘာရေန သဟိတာ ဖလပိဏှိဘာရသဟိတာ။

အဟောသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ခန္ဓေသု - ပင်စည်တို့၌၊ ခန္ဓပဒုမာနိ - ပင်စည်၌ဖြစ်သော
 ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၊ ပုပ္ဖိသု - ပွင့်ကုန်ပြီ၊ သာခါသု - အကိုင်းအခက်တို့၌၊ သာခါ-
 ပဒုမာနိ - အကိုင်းအခက်၌ဖြစ်သော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊ လတာသု -
 နွယ်တို့၌၊ လတာပဒုမာနိ - နွယ်၌ဖြစ်သော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊
 အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊ ဩလမ္မကပဒုမာနိ - တွဲလျားကျ(တွဲရစ်ဆွဲ)သော ကြာ
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ပုပ္ဖိသု - ပွင့်ကုန်ပြီ)၊ ဃနသိလာတလာနိ - တခဲနက်သော
 ကျောက်ဖျာအပြင်တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတ္တာ - ဖောက်ထွက်၍၊ ဥပရူပရိ - အထက်အထက်၌၊
 သတပတ္တာနိ - အချပ်အလွှာပေါင်းတစ်ရာတို့သည်၊ ဟုတ္တာ - ဖြစ်ကုန်၍၊ ဒဏ္ဍကပဒုမာနိ -
 အရွက်မပါ ရိုးတံသာရှိသော ကြာတို့သည်၊ ဥဗ္ဗဟိသု - ပေါ်ထွက်လာကုန်ပြီ၊ ဒသ-
 သဟဿီ လောကဓာတု - တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်၊ ဝဇ္ဇေတ္တာ - လုံး
 ဝိုင်း၍၊ ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠာ ဝိယ စ - ပစ်လွှတ်အပ်သော ပန်းကုံးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 သုသန္တတပုပ္ပသန္တာရေ ဝိယ စ - ကောင်းစွာ ခင်းထားအပ်သော ပန်းမွေ့ရာကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဍာ - ပန်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသည် (အဘိကိရတီတိ အဘိကိဏ္ဍာ၊
 အဘိ ✓ ကိရ+တ။ ဝိကိရဏေ - ကြဲဖြန့်ခြင်း၌။ ပုပ္ဖေဟိ အဘိကိဏ္ဍာ ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဍာ)၊
 အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ စက္ကဝါဠန္တရေသု - စကြဝဠာအကြားတို့၌၊ အဋ္ဌယောဇနသဟဿာ
 လောကန္တရိကနိရယာ - ယူဇနာရှစ်ထောင်ရှိသော လောကန္တရိကင်ရဲတို့သည်၊ သတ္တ-
 သူရိယပ္ပဘာဟိ - ခုနစ်စင်းသော နေတို့၏အရောင်တို့ဖြင့်၊ အနောဘာသိတပုဗ္ဗာ-
 ရှေးက မလင်းဖူးကုန်သည်၊ (သမာနောပိ - ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပိသဒ္ဓါ ဤပုဒ်၌
 စပ်ပေးထားသည်)၊ တဒါ - ထိုဘုရားပွင့်တော်မူရာ အချိန်အခါ၌၊ ဧကောဘာသာ-
 တစ်ခုတည်းသော အရောင်အလင်းရှိကုန်သည် (အလင်းရောင်တစ်ခု ရရှိလာကုန်သည်)၊
 အဟောသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရေ - ယူဇနာရှစ်သောင်း
 လေးထောင် အနက်ရှိသော၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ - မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည်၊ မဓုရောဒကော-
 ချိုမြိန်ကောင်းမြတ် အရသာဓာတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ နဒိယော - မြစ်တို့သည်၊
 န ပဝတ္တိသု - မဖြစ်ကုန်၊ မစီးကုန်၊ ဇစ္စန္ဒာ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ကန်းသူ (မွေးရာပါ အမြင်
 ကန်းသူ)တို့သည်၊ ရူပါနိ - ရုပ်အဆင်းတို့ကို၊ ပဿီသု - မြင်ရကုန်ပြီ၊ ဇာတိဗဓိရာ-
 မွေးရာပါ နားကန်းသူတို့သည်၊ သဒ္ဓံ - အသံကို၊ သုဏီသု - ကြားရ ကုန်ပြီ၊
 ဇာတိပိဋသပ္ပိနော - မွေးရာပါ ခြေဆွဲသူတို့သည်၊ ပဒသာ - ခြေဖြင့်၊ ဂစ္ဆီသု - သွား
 ကုန်ပြီ၊ အန္ဓုဗန္ဓနာဒီနိ - လက်ထိတ် အနှောင်အဖွဲ့ ကြိုးတို့သည်၊ ဆိန္ဒိတ္တာ - ပြတ်၍၊
 ပတိသု - ကျကုန်ပြီ။

ဧဝံ - ဤသို့၊ အပရိမာဏေန - အတိုင်းအတာမရှိသော၊ သိရိဝိဘဝေန - ကျက်သရေစည်းစိမ်ဖြင့်၊ ပူဇိယမာနော - ပူဇော်အပ်သော (ပူဇော်ခံရသော)၊ မဟာ - ပုရိသော - ဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ အနေကပ္ပကာရေသု - တစ်ပါးမက များပြား လှစွာကုန်သော၊ အစ္ဆရိယဓမ္မေသု - အံ့ဩဖွယ်ရာ တရားတော်တို့သည်၊ ပါတုဘူတေသု - ထင်ရှားဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ သဗ္ဗညုတံ - သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ - ထိုးထွင်းသိမြင်၍၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ - အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဝိဇ္ဇဟိတံ - မစွန့်လွှတ်အပ်သော၊ ဥဒါနံ - ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ - ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ (ကိ - အဘယ် သို့ ကျူးရင့်တော်မူသနည်း)။

ဂါထာအနက်။ ။ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်)၊ ပုနပ္ပန္နံ - အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ ဇာတိ - အို နာ သေရေး ရောထွေးယှဉ်စပ် ပေါင်းရုံးအပ်သည့် ဝင်ကပ်သန္ဓေ တည် နေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခာ - မိမိအလိုကျ မဖြစ်ကြသဖြင့် ဆင်းရဲလှပါပေ၏၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်)၊ ဂဟကာရံ - ခန္ဓာတည်ဆောက် တဏှာယောကျ်ား လက်သမားကို၊ ဂဝေသန္တော - မနေမနား ရှာဖွေငြားသည့် ငါဘုရားရှင်သည်၊ အနိဗ္ဗိသံ (အဝိန္ဒန္တော) - တဏှာယောကျ်ား လက်သမားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်ပေတတ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်မြတ်ကို မရသေးသည်ဖြစ်၍၊ အနေကဇာတိသံသာရံ - ဘဝများစွာ သံသရာ ကာလပတ်လုံး၊ သန္ဓာဝိသံ - မရပ်မနား ပြေးသွားကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

ဂဟကာရက - ခန္ဓာတည်ဆောက် တဏှာယောကျ်ား ဟယ် လက်သမား၊ (ဣဒါနိ - ဘုရားဖြစ်ရာ ယခုအခါ၌၊ မယာ - သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကိုယ့်သန္တာန်၌ ဧကန် တည်ငြား ငါဘုရားသည်၊ တွံ - ခန္ဓာတည်ဆောက် တဏှာယောကျ်ား သင်လက်သမား ကို)၊ ဒိဋ္ဌော - လက်တွေ့ကျကျ ရှောင်မရအောင် မုချမသွေ တွေ့မြင်ရသည်၊ အသိ - ဖြစ်၏၊ ဂေဟံ - အသေးအငယ် အသွယ်သွယ်ဟု များကျယ်ခပင်း ဆင်းရဲခြင်းပွေလိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို၊ (တွံ - တဏှာယောကျ်ား သင်လက်သမားသည်)၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ န ကာဟသိ - ပြုလုပ်တည်ဆောက် အခွင့်မရောက်နိုင်တော့ပေ၊ တေ - တဏှာယောကျ်ား သင်လက်သမား၏၊ သဗ္ဗာ - အထွေထွေအဖုံဖုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဖာသုကာ - ထုပ် လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြား ကိလေသာတရားတို့ကို၊ ဘဂ္ဂါ - ဝါသနာလေ့ မကပ်မွေ့အောင် လက်တွေ့မှန်စွာ ချိုးဖျက်အပ်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဂဟကုဋ် - သင်သည်ပြုအပ် ခန္ဓာဇာတ်၏ အိမ်ထွဋ်ပမာ အဝိဇ္ဇာဟု ချက်ချာကြငှန်း အထွဋ်ဝန်းကို၊ ဝိသင်္ခိတံ - အမှန်မသွေ ဖျက်ဆီးအပ်ခဲ့လေပြီ၊ (ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ မမ - ငါဘုရား၏)၊ စိတ္တံ - ကြည်လင် သန့်ရှင်း စိတ်ဓာတ်ရင်းသည်၊ ဝိသင်္ခါရဂတံ - သင်္ခါရခပင်း ချုပ်ပြတ်ကင်းသည့်

ငြိမ်းခြင်းတည်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မကွာလှလှ အာရုံပြုလျက် ယခုမျက်မှောက် ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ တဏှာနံ - လိုချင်ရက်ရက် လွန်တပ်မက်သည့် အချက်အချာ ဆိုးတဏှာတို့၏။ ခယံ - ကုန်ခမ်းသွေ့ခြောက် ဘေးတွေပျောက်သည့် ထွက်မြောက် သေချာ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို။ အဇ္ဈဂါ - လက်တွေ့သေချာ ရရှိခဲ့ပါလေပြီ။ ၊
ဣတိ - ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူပြီ။

ဣတိ - ဤသို့။ တုသိတာဘဝနတော - တုသိတာနတ်ပြည်မှ။ ပဠာယ - စ၍။
ယာဝ - အကြင်မျှလောက်။ ဗောဓိမဏ္ဍေ - ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။ အယံ သဗ္ဗညုတပုတ္တိ -
ဤသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ရောက်ရှိခြင်း (ရရှိခြင်း) သည်။ (အတ္ထိ - ရှိ၏)။ ဧတ္တကံ
ဌာနံ - ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းအရာသည် (ဌာန - သဒ္ဒါ
ကာရဏအနက်ဟော)။ အဝိဒူရေနိဒါနံ နာမ - အဝိဒူရေနိဒါန်းမည်၏။ ဣတိ - ဤသို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ - သိအပ်သိထိုက်၏။

အဝိဒူရေနိဒါနကထာ - အပဒါနတို့ကို ဟောတော်မူခြင်း၏ မဝေးသော
အကြောင်းအရာတို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားရပ်သည်။
နိဋ္ဌိတာ - ပြီးဆုံးသတ်မှတ် တစ်ခန်းရပ်ပြီ။

၃။ သန္တိကေနိဒါနကထာ

“ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ”တိ စ- ဧကံ သမယံ ။ ပ ။ အာရာမေ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယ’န္တိ စ- ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာယံဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေယေဝ- ထိုထို အရပ်၌သာလျှင်၊ သန္တိကေနိဒါနံ ပန- သန္တိကေနိဒါနံကိုကား၊ လဗ္ဘတိ- ရအပ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (မယာ- ငါအဋ္ဌကထာဆရာသည်)၊ ဝုတ္တံ- မိန့်ဆိုထားအပ်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ (မယာ- ငါအဋ္ဌကထာဆရာသည်)၊ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ- အကယ်၍ ဆိုအပ်ခဲ့ပါ၏၊ အထ ခေါ ပန- ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ခဲ့ပါသော်လည်း၊ တမ္ပိ- ထိုသန္တိကေနိဒါနံကိုလည်း၊ အာဒိတော- အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- မှတ်ထိုက်၏၊ (ဧကံ သမယံ- အခါတစ်ပါး၌၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ- သာဝတ္ထိမြို့အနီး၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ- အနာထပိဏ္ဍိကသူဌေး၏၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်မည်သော၊ အာရာမေ- အာရာမဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရတိ- နေတော်မူ၏၊ ဝေသာလိယံ- ဝေသာလီမြို့အနီး၌၊ မဟာဝနေ- မဟာဝန်တော၌၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာယံ- စုလစ်မွန်းချွန်အထွဋ်တင်၍ ဆောက်လုပ်ထားအပ်သော ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ- သီတင်းသုံးတော်မူ၏)၊ ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဥဒါနံ- ဥဒါနံစကားကို၊ ဥဒါနေတွာ- ကျူးရင့်တော်မူပြီး၍၊ ဇယ- ပလ္လင်္ဂေ- မာရ်နတ်မင်းကို အောင်မြင်တော်မူရာ အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်၌၊ နိသိန္နဿ- ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဘဂဝတော- မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း)၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ကပ္ပ- သတသဟဿာဓိကာနိ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းအပိုအလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ- လေးအသင်္ချေတို့ကာလပတ်လုံး၊ ဣမဿ ပလ္လင်္ဂံဿ- ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်၏၊ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ သန္ဓာဝိ- ပြေးသွားကျင်လည်ခဲ့ရပြီ၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကာလံ- လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး၊ ဣမဿေဝ ပလ္လင်္ဂံဿ- ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်၏သာလျှင်၊ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ မေ- ငါ၏၊ အလင်္ကတသီသံ- တန်ဆာဆင်ထားအပ်သော ဦးခေါင်းတော်ကို၊ ဂီဝါယ- လည်ပင်းနှင့်တကွ၊ ဆန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ ဒိန္နံ- ပေးလှူအပ်ခဲ့ပြီ၊ သုအဉ္စိတာနိ- မျက်စဉ်းညိုဖြင့် ကောင်းစွာ ကွင်းထားအပ်ကုန်သော၊ အက္ခိန္နိ စ-

မျက်စိတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဟဒယမံသဉ္စ - နှလုံးသားကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဋ္ဌေတွာ-
 ခွာနှုတ်၍၊ ဒိန္နံ - ပေးလှူအပ်ခဲ့ပြီ၊ ဇာလီကုမာရသဒိသာ - ဇာလီမင်းသားနှင့်တူကုန်သော၊
 ပုတ္တာ စ - သားတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍာဇိနကုမာရိသဒိသာ - ကဏ္ဍာဇိန
 မင်းသမီးနှင့်တူကုန်သော၊ ဓီတရော စ - သမီးတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မဒ္ဒိဒေဝိ-
 သဒိသာ - မဒ္ဒိမိဖုရားနှင့်တူကုန်သော၊ ဘရိယာယော စ - ဇနီးမယားတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ပရေသံ - သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဒါသတ္တာယ - ကျေးကျွန်အလိုငှါ၊ ဒိန္နာ - ပေးလှူအပ်ခဲ့ပြီ၊
 မေ - ငါ၏၊ အယံ ပလ္လင်္ကော - ဤပလ္လင်တော်သည်၊ ဇယပလ္လင်္ကော - အောင်ပလ္လင်
 တော်တည်း၊ ထိရပလ္လင်္ကော - မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သော ပလ္လင်မြတ်ပေတည်း၊ ဧတ္ထ-
 ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်၌၊ နိသိန္နဿ - ထိုင်နေသော၊ မေ - ငါဘုရားရှင်၏၊ သင်္ကပ္ပါ-
 အကြံအစည်တို့သည်၊ ပရိပုတ္တာ - ပြီးမြောက်ပြည့်စုံပြီ၊ ဣတော - ဤအပရာဇိတပလ္လင်
 တော်မြတ်မှ၊ န တာဝ ဝုဠဟိဿာမိ - မထတော့အံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊
 ဣတိ - ဤသို့ကြံ၍ (ဣတိတစ်လုံး အကြွေကြံပါ)၊ အနေကကောဋိသတသဟဿ-
 သမာပတ္တိယော - ကုဋေသိန်းပေါင်းများစွာသော သမာပတ်တို့ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တော-
 ဝင်စားတော်မူလျက်၊ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ တတ္ထေဝ - ထိုအပရာဇိတပလ္လင်
 တော်၌သာလျှင်၊ နိသိဒိ - ထိုင်နေတော်မူပြီ၊ ယံ - အကြင်အရဟတ္တဖလသမာပတ်
 ဝင်စားတော်မူခြင်းကို၊ သန္တာယ - ရည်ရွယ်၍၊ “အထ ခေါ - ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-
 မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဧကပလ္လင်္ကေန - တစ်ခုတည်းသော
 ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေတော်မူခြင်းဖြင့်၊ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီ - အရဟတ္တဖလသမာပတ်
 ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍) နိသိဒိ - ထိုင်နေတော်မူပြီ၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

အထ - ထိုအခါ၌၊ ဧကစ္စာနံ - အချို့ကုန်သော၊ ဒေဝတာနံ - နတ်တို့၏၊ “ဟိ
 ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်၊ ပလ္လင်္ကသ္မိ - အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်၌၊ အာလယံ - ငြိ
 ကပ်တွယ်တာမှုကို၊ န ဝိဟေတိ - မစွန့်နိုင်၊ (တသ္မာ - ထို့ကြောင့်)၊ အဇ္ဇာပိ - ယနေ့
 တိုင်အောင်လည်း၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ - သိဒ္ဓတ္ထအား၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ - ပြုထိုက်သောကိစ္စသည်၊
 အတ္ထိ နူန - ရှိနေသေးယောင်တကား၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ပရိဝိတက္ကော - အကြံအစည်
 သည်၊ ဥဒပါဒိ - ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဒေဝတာနံ -
 နတ်တို့၏၊ ပရိဝိတက္ကံ - အကြံအစည်ကို၊ ဥတွာ - သိတော်မူ၍၊ တာသံ - ထိုနတ်တို့၏၊
 ဝိတက္ကဝုပသမတ္ထံ - အကြံအစည်ကို ငြိမ်းပျောက်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝေဟာသံ -
 ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တာ - ပျံတက်၍၊ ယမကပါဋိဟာရိယံ - ရေမီးအစုံအစုံသော

တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ဒသေသိ- ပြတော်မူပြီ၊ ဟိ- မှန်၏။ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ- မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ ကတပါဋိဟာရိယဉ္စ- ပြုအပ်ပြုအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်လည်းကောင်း၊ ဉာတိသမာဂမေ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ စုဝေးပေါင်းစုံမိရာ ကပိလဝတ်ပြည်၌၊ ကတပါဋိဟာ ရိယဉ္စ- ပြုအပ်ပြုအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်လည်းကောင်း၊ ပါထိကပုတ္တသမာဂမေ- ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော အစည်းအဝေး၌၊ ကတပါဋိဟာရိယဉ္စ- ပြုအပ်ပြုအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်၊ ကဏ္ဍမ္မရက္ခမူလေ- ကဏ္ဍမည်သောဥယျာဉ်မှူးသည် စိုက်ပျိုးအပ်သော သရက်ပင်၏အနီး၌၊ ကတယမကပါဋိဟာရိယသဒိသံ- ပြုအပ် ပြုအပ်သော ရေးမီးအစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာနှင့် တူသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဣမိနာ ပါဋိဟာရိယေန- ဤရေမီးအစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာဖြင့်၊ ဒေဝတာနံ- နတ်တို့၏၊ ဝိတက္ကံ- အကြံအစည်ကို၊ ဝုပသမေတွာ- ငြိမ်းပျောက်စေပြီး၍၊ ပလ္လင်္ကတော- အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်မှ၊ ဤသတံ- အနည်းငယ်၊ ပါစီနနိသိတေ- အရှေ့ဘက်မှီသော (အရှေ့ဘက်၌ပါသော)၊ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ- မြောက်အရပ်မျက်နှာအဖို့၌၊ ဌတွာ- ရပ်တော်မူ၍၊ “ဣမသ္မိပလ္လင်္ကေ- ဤအပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်၌၊ မေ- ငါဘုရားရှင်သည်၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ ဝတ- ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်ခဲ့ပြီတကား”၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်တော်မူ၍၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ- လေးအသင်္ချေတို့ ကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ- ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ပူရိတာနံ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါရမီနံ- ပါရမီတော်တို့၏၊ ဗလာဓိဂမဋ္ဌာနံ- အားအစွမ်းသတ္တိကြောင့်ရရှိလာသော အရပ်ဌာနဖြစ်သော၊ ပလ္လင်္ကံ- အပရာဇိတပလ္လင်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိရက္ခဉ္စ- ဗောဓိပညောင်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ အနိမိသေဟိ- မမှိတ်မသုန်ကုန်သော၊ အက္ခိဟိ- မျက်လုံးတော်တို့ဖြင့်၊ ဩလောကယမာနော- ကြည့်ရှုတော်မူလျက်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝီတိနာမေသိ- ကျော်လွန်ကုန်ဆုံးစေပြီ၊ တံ ဌာနံ- ထိုရပ်ကြည့်တော်မူရာအရပ်သည်၊ အနိမိသစေတီယံ နာမ- အနိမိသစေတီမည်သည်၊ ဇာတံ- ဖြစ်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ပလ္လင်္ကံဿ စ- အပရာဇိတပလ္လင်တော်မြတ်၏လည်းကောင်း၊ ဌိတဋ္ဌာနဿ စ- ရပ်တော်မူရာအရပ်၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ- အကြား၌၊ စင်္ကမံ- စင်္ကြံကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်းတော်မူ၍၊ ပုရတ္ထိမပစ္ဆိမတော- အရှေ့အနောက်အားဖြင့်၊ အာယတေ-

ရှည်လျားသော၊ ရတနစက်မေ- ရတနာစင်္ကြံတော်၌၊ စင်္ကြံမန္တော- စင်္ကြံကြွတော်မူလျက်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝီတိနာမေသိ- ကျော်လွန်စေပြီ၊ တံ ဌာနံ- ထိုစင်္ကြံကြွတော်မူရာ အရပ်သည်၊ ရတနစက်မစေတီယံ နာမ- ရတနစက်မစေတီမည်သည်၊ ဇာတံ- ဖြစ်ပြီ။

စတုတ္ထေ ပန သတ္တာဟေ- လေးခုမြောက်သတ္တာဟ၌ကား၊ ဗောဓိတော- ဗောဓိညောင်ပင်မှ၊ ပစ္ဆိမုတ္တရဒိသာဘာဂေ- အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်အဖို့၌၊ ဒေဝတာ- နတ်တို့သည်၊ ရတနဃရံ- ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော စံအိမ်တော်ကို၊ မာပယိသု- ဖန်ဆင်းကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထိုရတနာစံအိမ်တော်၌၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပလ္လင်္ကေန- ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေတော်မူခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်နေတော်မူ၍၊ အဘိ- ဓမ္မပိဋကံ- အဘိဓမ္မပိဋကတော်ကို၊ ဝိသေသတောစ- အထူးအားဖြင့်ကား၊ ဧတ္ထ- ဤအဘိဓမ္မပိဋက၌၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနံ- မကုန်ဆုံးနိုင်သော နည်းရှိသော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်းတော်ကြီးကို၊ ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းသုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလျက်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝီတိနာမေသိ- ကျော်လွန်စေပြီ၊ အဘိဓမ္မိကာ ပန- အဘိဓမ္မာဆောင်မထေရ်မြတ်တို့သည်ကား၊ “ရတနဃရံ နာမ- ရတနဃရမည်သည်၊ သတ္တရတနမယံ- ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော၊ ဂေဟံ- အိမ်သည်၊ န- မဟုတ်၊ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ သတ္တာနံ- ခုနစ်ခုကုန်သော၊ ပကရဏာနံ- အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့ကို(ဆဋ္ဌိကံ)၊ သမ္မသိတဌာနံ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူရာအရပ်ကို၊ “ရတနဃရံန္တိ- ရတနဃရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟု- ဆိုကုန်ပြီ၊ ယသ္မာ ပန- အကြင်ကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ- ဤနေရာ၌၊ ဥဘောပိ- နှစ်မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ- ဤအကြောင်းတို့သည်၊ ပရိယာယေန- ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ယုဇ္ဇန္တိ- သင့်လျော်ကုန်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်။ ဥဘယမ္ပိ- နှစ်မျိုးလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ- ဤအကြောင်းအရာကို၊ ဂဟေ- တဗ္ဗမေဝ- သင့်လျော်စွာ ယူထိုက်သည်သာ၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ ပန- စ၍ကား၊ တံ ဌာနံ- ထိုအဘိဓမ္မပိဋကကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရာအရပ်သည်၊ ရတနဃရစေတီယံ နာမ- ရတနဃရစေတီမည်သည်၊ ဇာတံ- ဖြစ်ပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သတ္တာဘုရားရှင်သည်၊ ဗောဓိသမ္ဗိပေယေဝ- ဗောဓိညောင်ပင်အနီး၌သာလျှင်၊ စတ္တာရိလေးခုကုန်သော၊ သတ္တာဟာနိ- သတ္တာဟတို့ကို၊ ဝီတိနာမေတွာ- ကျော်လွန်စေ၍၊ ပဉ္စမေ- ငါးခုမြောက်သော၊ သတ္တာဟေ- သတ္တာဟ၌၊ ဗောဓိရုက္ခမူလတော- ဗောဓိပင်ရင်းမှ၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ အဇေပါလနိဂြောဓော- အဇေပါလပညောင်ပင်သည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တေန- ထိုအဇေပါလပညောင်ပင်ရှိရာ အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ- ချဉ်း

ကပ်ပြီ၊ တကြာပိ- ထိုအပေါလပညောင်ပင်အနီး၌လည်း၊ ဓမ္မ စ- တရားတော်ကိုလည်း၊
ဝိစိနန္တော- စူးစမ်းသုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ ဝိမုတ္တိသုခဉ္စ- အရဟတ္တ
ဖိုလ်ချမ်းသာကိုလည်း၊ ပဋိသံဝေဒေန္တော- ခံစားတော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ နိသီဒိ-
ထိုင်နေတော် မူပြီ။

တသ္မိံ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ပါဝိမာ- ယုတ်မာဆိုးသွမ်းသော၊ မာရော-
မာရ်နတ်မင်းသည်၊ “ဧတ္ထကံ ကာလံ- ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလ
ပတ်လုံး၊ အနုဗန္ဓန္တော- အစဉ်လိုက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဩတာရာပေက္ခာပိ-
အခွင့်အလမ်းကို ကြည့်ရှု(ရှာဖွေ)ပါသော်လည်း၊ ဣမဿ- ဤသိဒ္ဓတ္ထ၏၊ ကိဉ္စိ-
တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ခလိတံ- ချွတ်ချော်မှု(ချွတ်ယွင်းချက်)ကို၊ န အဒ္ဓသံ- မတွေ့မမြင်
ရပြီ၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဧသ ဧသော- ဤသိဒ္ဓတ္ထသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝသံ- အလို
နိုင်ငံကို၊ အတိက္ကန္တော- ကျော်လွန်သွားပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒေါမနဿပုတ္တော-
နှလုံးမသာယာခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ မဟာမဂ္ဂေ- နတ်လမ်းမကြီး
ပေါ်၌၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ သောဠသ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ကာရဏာနိ-
အကြောင်းအရာတို့ကို၊ စိန္တေန္တော- တွေးတောကြံစည်လျက်၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ သောဠသ-
တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုကုန်သော၊ လေခါ- အရေးအကြောင်းတို့ကို၊ အာကမိ- ရေးခြစ်
ဆွဲငင်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ရေးဆွဲခဲ့သနည်း)၊ အဟံ- ငါမာရ်နတ်မင်းသည်၊ ဧသော
ဝိယ- ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကဲ့သို့၊ ဒါနပါရမီ- ဒါနပါရမီကို၊ န ပူရေသီ- မဖြည့်ကျင့်
ခဲ့၊ တေန- ထိုဒါနပါရမီကို မဖြည့်ကျင့်ခဲ့သောကြောင့်၊ ဣမိနာ- ဤသိဒ္ဓတ္ထနှင့်၊
သဒိသော- တူသည်၊ န ဇာတော- မဖြစ်သည်၊ အမိ- ဖြစ်၏၊” ဣတိ- ဤသို့
တွေး၍၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ လေခံ- အရေးအကြောင်းကို၊ အာကမိ- ရေးခြစ်ဆွဲငင်ပြီ၊
တထာ- ထို့အတူ၊ “အဟံ- ငါမာရ်နတ်မင်းသည်၊ ဧသော ဝိယ- ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသား
ကဲ့သို့၊ သီလပါရမီ- သီလပါရမီကို၊ ။ပ။ နေက္ခမ္မပါရမီ- နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ ပညာ-
ပါရမီ- ပညာပါရမီကို၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပါရမီကို၊ ခန္တီပါရမီ- ခန္တီပါရမီကို၊ သစ္စ-
ပါရမီ- သစ္စာပါရမီကို၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ- အဓိဋ္ဌာနပါရမီကို၊ မေတ္တာပါရမီ- မေတ္တာ
ပါရမီကို၊ ဥပေက္ခာပါရမီ- ဥပေက္ခာပါရမီကို၊ န ပူရေသီ- မဖြည့်ကျင့်ခဲ့၊ တေန-
ထိုသို့ သီလပါရမီစသည်ကို မဖြည့်ကျင့်ခဲ့သောကြောင့်၊ ဣမိနာ- ဤသိဒ္ဓတ္ထနှင့်၊
သဒိသော- တူသည်၊ န ဇာတော- မဖြစ်သည်၊ အမိ- ဖြစ်၏၊” ဣတိ- ဤသို့
တွေး၍၊ ဒသမံ- ဆယ်ခုမြောက်သော၊ လေခံ- အရေးအကြောင်းကို၊ အာကမိ-
ရေးခြစ်ဆွဲငင်ပြီ၊ တထာ- ထို့အတူ၊ “အဟံ- ငါမာရ်နတ်မင်းသည်၊ ဧသော ဝိယ-

ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကဲ့သို့၊ အသာဓာရဏဿ - တပည့်သာဝကတို့နှင့်ပတ်သက်ဆက်ဆံခြင်းမရှိသော၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏဿ - ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်ကို၊ ပဋိဝေဓာယ - ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပနိဿယဘူတာ - အားကြီးသောမှီရာအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမိယော - ပါရမီတော်တို့ကို၊ န ပူရေသီ - မဖြည့်ကျင့်ခဲ့၊ တေန - ထိုသို့ မဖြည့်ကျင့်ခဲ့သောကြောင့်၊ ဣမိနာ - ဤသိဒ္ဓတ္ထနှင့်၊ သဒိသော - တူသည်၊ န ဇာတော - မဖြစ်သည်၊ အမိ - ဖြစ်၏။” ဣတိ - ဤသို့တွေး၍၊ ဧကာဒသမံ - တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက်သော၊ လေခံ - အရေးအကြောင်းကို၊ အာကမိ - ရေးခြစ်ဆွဲငင်ပြီ၊ တထာ - ထို့အတူ၊ “အဟံ - ငါမာရ်နတ်မင်းသည်၊ ဧသော ဝိယ - ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကဲ့သို့၊ အသာဓာရဏဿ - တပည့်သာဝကတို့နှင့်ပတ်သက်ဆက်ဆံခြင်း မရှိသော၊ အာသယနုသယဉာဏဿ - အာသယနုသယဉာဏ်တော်ကို၊ ။ပ။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏဿ - မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်တော်ကို၊ ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏဿ - ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏ်တော်ကို၊ အနာဝရဉာဏဿ - အနာဝရဉာဏ်တော်ကို၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿ - သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကို၊ ပဋိဝေဓာယ - ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပနိဿယဘူတာ - အားကြီးသောမှီရာအကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဒသ - ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပါရမိယော - ပါရမီတော်တို့ကို၊ န ပူရေသီ - မဖြည့်ကျင့်ခဲ့၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ ဣမိနာ - ဤသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားနှင့်၊ သဒိသော - တူသည်၊ န ဇာတော - မဖြစ်သည်၊ အမိ - ဖြစ်၏။” ဣတိ - ဤသို့တွေး၍၊ သောဠသမံ - တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုမြောက်သော၊ လေခံ - အရေးအကြောင်းကို၊ အာကမိ - ရေးခြစ်ဆွဲငင်ပြီ၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ မာရော - မာရ်နတ်သည်၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ - ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ မဟာမဂ္ဂေ - နတ်လမ်းမကြီး၌၊ သောဠသ - တစ်ဆယ့်ခြောက်ခုကုန်သော၊ လေခါ - အရေးအကြောင်းတို့ကို၊ အာကမိတွာ - ရေးခြစ်ဆွဲငင်၍၊ နိသီဒိ - ထိုင်နေတော်မူပြီ။

တသ္မိံ စ သမယေ - ထိုအချိန်အခါ၌လည်း၊ တဏှာ - တဏှာလည်းကောင်း၊ အရတိ - အရတိလည်းကောင်း၊ ရဂါ - ရဂါလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ တိဿော - သုံးယောက်ကုန်သော၊ မာရဓီတရော - မာရ်နတ်၏သမီးတော်တို့သည်၊ “နော - ငါတို့၏၊ ပိတာ - ဖခမည်းတော် မာရ်နတ်မင်းသည်၊ န ပညာယတိ - မထင်ရှား (မတွေ့ရ)၊ ဧတရဟိ - ယခုအခါ၌၊ ကဟံ န ခေါ - အဘယ်အရပ်၌ပါနည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဩလောကယမာနာ - ကြည့်ရှုဖွေရှာကုန်လတ်သော်၊ ဒေါမနဿပုတ္တံ - နှလုံးမသာယာခြင်းသို့ ရောက်နေသော၊ ဘူမိ - မြေကို၊ လေခမာနံ - ရေးခြစ်နေသော၊ နိသိန္နံ -

ထိုင်နေသော၊ တံ - ထိုမာရ်နတ်မင်းကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ ပိတု - ဖခင်၏၊ သန္တိကံ - အထံသို့၊ ဂန္ဓာ - သွားကြ၍၊ “တာတ - အို ဖခင်၊ တံ - သင်ဖခင်သည်၊ ကသ္မာ - အဘယ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခိ - ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဒုမ္မနော - စိတ်ဆင်းရဲခြင်း (စိတ်မကောင်း)ရှိသည်၊ (အသိ - ဖြစ်သနည်း)”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ပုစ္ဆိသု - မေးမြန်း ကုန်ပြီ၊ အမ္မာ - အို သမီးတို့၊ အယံ မဟာသမဏော - ဤရဟန်းမြတ်သည်၊ မယု - ငါ၏၊ ဝသံ - အလိုနိုင်ငံတော်ကို၊ အတိက္ကန္တော - လွန်မြောက်သွားပြီ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ - ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဩလောကေန္တော - ကြည့်နေသောငါသည်၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ဩတရံ - အခွင့်အလမ်း (အပေါက်အကြား) ကို၊ ဒဉ္ဇံ - တွေ့ မြင်ခြင်းငှာ၊ န အသက္ခိ - မစွမ်းနိုင်ခဲ့၊ တေန - ထိုသို့မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ (အဟံ - ငါသည်)၊ ဒုက္ခိ - ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဒုမ္မနော - စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ (စိတ် မကောင်းသည်)၊ အမိ - ဖြစ်၏၊” ဣတိ - ဤသို့ပြောပြီ၊ “ယဒိ ဧဝံ - အကယ်၍ ဖခမည်းတော် ဤကဲ့သို့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်နေခဲ့ပါလျှင် (ဝါ) ယင်းသို့ဖြစ် လျှင်၊ မာ စိန္တယိတ္ထ - မတွေးတော မပူပန်ပါနှင့်၊ (တနည်း) တေန - ထို့ကြောင့်၊ ဒုက္ခိ - ကိုယ်ဆင်းရဲသည်၊ ဒုမ္မနော - စိတ်ဆင်းရဲသည်၊ ယဒိ အသိ - အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ(သတိ) - ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊ မာ စိန္တယိတ္ထ - မတွေးတော မပူပန်ပါနှင့်၊ မယံ - သမီးဖြစ်ကြသော ကျွန်တော်မျိုးမတို့သည်၊ ဧတံ - ဤရဟန်းမြတ်ကို၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဝသေ - အလိုနိုင်ငံ၌၊ ကတွာ - ပြု၍၊ အာဒါယ - ခေါ်ယူ၍၊ အာဂမိဿာမ - လာပါကုန်အံ့၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟံသု - ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ “အမ္မာ - အို သမီးတော် တို့၊ ဧသ ဧသော - ဤသိဒ္ဓတ္ထကို၊ ကေနစိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သူသည်၊ ဝသေ - အလို၌၊ ကာတံ - ပြုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ - မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဧသ ဧသော ပုရိသော - ဤသိဒ္ဓတ္ထယောက်ျားသည်၊ အစလာယ - မတုန်လှုပ်သော၊ သဒ္ဓါယ - သဒ္ဓါတရား၌၊ ပတိဋ္ဌိတော - တည်၏၊ ဣတိ - ဤသို့မာရ်နတ်ကပြောဆိုပြီ၊ “တာတ - အို ဖခင်၊ ဣတ္ထိယော နာမ - မိန်းမမည်ကုန်သော၊ မယံ - ကျွန်တော်မျိုးမတို့သည်၊ ဣဒါနေဝ - ယခုပင်လျှင်၊ နံ - ထိုရဟန်းမြတ်ကို၊ ရာဂပါသာဒီဟိ - ရာဂကျော့ကွင်းစသည်တို့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ - ဖွဲ့ချည်း၍၊ အာနေဿာမ - ခေါ်ဆောင်ခဲ့ပါကုန်အံ့၊ တုမေ - သင်ဖခင်တို့သည်၊

၁။ ယဒိ ဧဝံ = “ကေဝလော ယဒိ ဧဝံသဒ္ဓေါ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္ထာပေက္ခကောတိ ဝုတ္တံ” ဟူသော သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဘိနဝဋီကာ(၂၊ ၅၆)အဆိုနှင့်အညီ ယဒိ ဧဝံ သဒ္ဓါသည် ရှေးက ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို ငဲ့ခြင်းသဘောရှိ၏။ ရှေ့ဝါကျပါ အဓိပ္ပာယ်စကားရပ်တို့ကို ပြန်လည်ဖွဲ့ယူပြီး အနက်ပေးရ၏။ ထို့ကြောင့် အထက်၌ အနက်နှစ်မျိုးပေးထားပါသည်။

မာ စိန္တယိတ္တ- မတွေးတော မပူပန်ကြပါနှင့်။” ဣတိ ဝတ္ထာ- ဤသို့ပြော၍၊ ဘဂဝန္တ- ဘုရားရှင်ထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “သမဏ- အို ရဟန်းမြတ်၊ တေ- သင်၏၊ ပါဒေ- ခြေတော်တို့ကို၊ ပရိစာရေမ- ပြုစုလုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ တာသံ- ထိုမာရ်နတ် သမီးတော်တို့၏၊ ဝစနံ- စကားတော်ကို၊ မနသိ- စိတ်၌၊ နေဝ အကာသိ- မပြု၊ အက္ခိနိ- မျက်လုံးတော်တို့ကို၊ ဥဗ္ဗိလေတ္တာ- ဖွင့်၍၊ န ဩလောကေသိ- ကြည့်တော် မမူ၊ အနတ္တရေ- အတုမရှိ မြတ်လှစွာသော၊ ဥပမိသင်္ခယေ- ဥပမိတို့၏ကောင်းစွာ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တိယာ- ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော အရဟတ္တဖလ သမာပတ်ဖြင့်၊ ဝိဝေကသုခဥေဝ- သင်္ခါရတရားကင်းဆိတ်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာကို သာလျှင်၊ အနုဘဝန္တော- ခံစားတော်မူလျက်၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေတော်မူပြီ။

ပုန- တစ်ဖန်၊ မာရဇီတရော- မာရ်နတ်မင်း၏သမီးတော်တို့သည်၊ “ပုရိသာန- ယောကျ်ားတို့၏၊ အဓိပ္ပါယာ- အလိုဆန္ဒတို့သည်၊ ဥစ္စာဝစာခေါ- အမြတ်အယုတ် ရွေးထုတ်စိစစ်တတ်ကြပါပေ၏၊ ကေသဉ္စိ- အချို့ကုန်သော ယောကျ်ားတို့၏၊ ပေမံ- ချစ်ခြင်းသည်၊ ကုမာရိကာသု- မိန်းမငယ်တို့၌၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ကေသဉ္စိ- အချို့ ကုန်သော ယောကျ်ားတို့၏၊ ပေမံ- ချစ်ခြင်းသည်၊ ပဌမဝယေ- ပဌမအရွယ်၌၊ ဌိတာသု- တည်ကုန်သော မိန်းမတို့၌လည်းကောင်း၊ ကေသဉ္စိ- အချို့သောယောကျ်ား တို့၏၊ (ပေမံ- ချစ်ခြင်းသည်)၊ မဇ္ဈိမဝယေ- မဇ္ဈိမအရွယ်၌၊ ဌိတာသု- တည်ကုန် သော မိန်းမတို့၌လည်းကောင်း၊ ကေသဉ္စိ- အချို့သောယောကျ်ားတို့၏၊ (ပေမံ- ချစ် ခြင်းသည်)၊ ပစ္ဆိမဝယေ- ပစ္ဆိမအရွယ်၌၊ ဌိတာသု- တည်ကုန်သော မိန်းမတို့၌လည်း ကောင်း၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ နာနပ္ပကာရေဟိ- အထူးထူး အပြားပြားများကုန်သော၊ ရူပေဟိ- ရုပ်အဆင်းတို့ဖြင့်၊ ပလောဘေတွာ- ဖြားယောင်း သွေးဆောင်၍၊ ယန္တုန ဂဏှေယျာမ- အကယ်၍ ဖမ်းယူရပါကုန်မူကောင်းလေစွ။” ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဧကမေကာ- နတ်သမီးတစ်ယောက်တစ်ယောက်သည်၊ ကုမာ- ရိကဝဏ္ဏာဒိဝသေန- မိန်းမပျိုအသွင်သဏ္ဌာန်စသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သကံသကံ- မိမိ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အတ္တဘာဝံ- အတ္တဘောကို၊ အဘိနိမ္မိနိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ကုမာ- ရိကာ- အပျိုအရွယ် အမျိုးသမီးငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝိဇာတာ- ကလေး မမွေးဖူးသေးသော အပျိုကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သကိဝိဇာတာ- ကလေးတစ်ကြိမ် မွေးဖူးသော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒုဝိဇာတာ- ကလေးနှစ်ကြိမ်မွေးဖူးသော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမိတ္ထိယော- အသက်အရွယ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော

မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဟိတ္တိယောစ- အသက်အရွယ်ကြီးသော မိန်းမတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဆက္ခတ္တံ- ခြောက်ကြိမ်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “သမဏ- အို ရဟန်း၊ တေ- သင်ရဟန်း၏၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ ပရိစာရေမ- ပြုစုလုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ၊ တမ္ဗိ- ထိုစကားကိုလည်း၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ မနသိ- စိတ်၌၊ န အကာသိ- မပြုပြီ၊ အနုတ္တရေ- မိမိထက်မြတ်သော တရားမရှိသော၊ ဥပဓိသင်္ခယေ- ဥပဓိတို့၏ကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တော ယထာ- အာရုံပြုလွှတ်မြောက်ပြီးသူ ကဲ့သို့တည်း (တံ အနက်မဲ့)။

ကေစိ- အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ ပန- ဆရာတို့သည်ကား၊ “မဟိတ္တိ- ဘာဝေန- မိန်းမကြီးအဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဂတာ- ကပ်ရောက်လာသော၊ တာ- ထိုသူမတို့ ကို၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဧတာ- ဤမာရ်နတ်၏သမီးတို့ သည်၊ ခဏ္ဍဒန္တာ- ကျိုးသောသွားရှိကုန်သည်၊ ပလိတကေသာ- ဖြူဖွေးသော ဆံပင် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုကုန်၏၊ တံ- ထိုကေစိဆရာတို့၏စကားကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ- အမှန်ဟူ၍ မယူအပ် မယူထိုက်၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သောသဘောရှိသော၊ အဓိဋ္ဌာနံ- အဓိဋ္ဌာန်မှုကို၊ န အကာသိ- ပြုတော်မူ၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ “တုမေ- သင်တို့သည်၊ အပေထ- ဖယ်ကြကုန်၊ ကိ- ဘာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝါယမထ- အားထုတ်ကုန်သနည်း၊ ဧဝရူပံ နာမ- ဤသို့သော သဘောရှိသည်မည်သော အမှုကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ အဝီတရာဂါဒီနံ- ရာဂမကင်းသူစသည်တို့၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏၊ တထာဂတဿ ပန- ဘုရားရှင်သည်ကား (ဆဋ္ဌိကတ္တာတည်း)၊ ရာဂေါ- ရာဂကို၊ ပဟီနော- ပယ်အပ်ပြီ၊ ဒေါသော- ဒေါသ ကို၊ ပဟီနော- ပယ်အပ်ပြီ၊ မောဟော- မောဟကို၊ ပဟီနော- ပယ်အပ်ပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကိလေသပ္ပဟာနံ- ကိလေသာပယ်ခြင်းကို၊ အာရဗ္ဗ- အကြောင်းပြု၍။

ဂါထာအနက်။ ။ ယဿ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ)- သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဧကန်သိမြင် အကြင်ဘုရားရှင်သည် (ဆဋ္ဌိကတ္တာ)၊ ဇိတံ- ထိုထိုမဂ်ဖြင့် အောင်လံ လွှင့်၍ ဆင့်ဆင့်အောင်ပြီး အသီးသီးအဝဝ ရာဂစသော ကိလေသာအပေါင်းကို၊ နာဝဇီယတိ- နောက်ထပ်ပြန်ကာ ပယ်ပစ်ခွါဖို့ ရှိန်ဝါဆင့်ဆင့် အားကုန်လွှင့်၍

အောင်ခွင့်အောင်ရာ အောင်စရာမလိုတော့ပေ။ လောကေ- ကစဉ်ကလျား ပြိုပျက်ပြားရ သင်္ခါရလောက၌၊ (ယဿ- အကြင်ဘုရားရှင်သည်၊ ကိလေသဇာတံ- ကိလေသာ အပေါင်းကို)၊ ဇိတံ- အောင်အပ်ပြီ၊ (တေသု- ထိုအောင်အပ်ပြီးသော ရာဂစသော ကိလေသာတို့တွင်)၊ ကောစိ- အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ကိလေသာသည်၊ အဿ- ကိလေကင်းစင် ထိုဘုရားရှင်၏နောက်သို့၊ နော ယာတိ န ဥယျာတိ- ထပ် ကြပ်မကွာ မလိုက်ပါနိုင်ပါချေ၊ အနန္တဂေါစရံ- ပိုင်းခြားမရ လွန်ကဲလှသည့် များစွာ အာရုံ အဖုံဖုံကို အကုန်သိမြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ အပဒံ- ကာမ ဂုဏ်၌ အာရုံစိုက်၍ ပျော်ပိုက်တိမ်းစောင်း ရာဂစသော အကြောင်းမရှိသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ- သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို အမှန်သိမြင် ထိုဘုရားရှင်ကို၊ (တုမေ- နုနယ် ပျိုစင် မဖွားမြင်သေး တစ်သားမွေးနှင့် မွေးပြီးနှစ်သား လတ်ကြီးများဟု မျိုးစား ခြောက်ဖြာ တစ်မျိုးမှာလျှင် တစ်ရာဖန်ဆင်း မာရ်နတ်မင်း၏ အရင်းသည်းချာ သမီး ရတနာဖြစ်ကြသော သင်တို့သည်)၊ ကေန ပဒေန- ကာမဂုဏ်၌ အာရုံစိုက်၍ ပျော် ပိုက်တိမ်းစောင်း အဘယ်အကြောင်းဖြင့်၊ နေဿထ- သင်တို့အကြိုက် ငါ့ကိုလိုက်ဖို့ တိုက်ခိုက်ဖြားယောင်း လမ်းတိမ်းစောင်းအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။

ယဿ- သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို အမှန်သိမြင် အကြင်ဘုရားရှင်အား၊ ကုဟိန္ဒိ- လူနတ်ဗြဟ္မာ ပါယ်လေးရွာဟု တစ်စုံတစ်ခုသော ဘဝသို့ (ဝါ) ငါးကာမ ဂုဏ် များအားရုံတွင် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံသို့၊ နေတဝေ- မသွေမဖောက် လိုရာ ရောက်အောင် ပေါက်မြောက်မယွင်း ဆွဲဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဇာလိနီ- ဖွဲ့ချည်ချုပ်စပ် ရစ်ပတ်တတ်သည် လွတ်ထွက်မလွယ် ပိုက်ကွန်သဖွယ်ဖြစ်သော၊ ဝိသတ္တိကာ- ငါး ကာမဂုဏ် များအာရုံဝယ် ဖုံဖုံထပ်ထပ် ကပ်ငြိတတ်သော (ဝါ) ကပ်ငြိတတ်သည့် စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိသတ္တိကာမည်သော (ဝါ) တဏှာအဆိပ်ရည် ဆောင် တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိသတ္တိကာမည်သော (ဝါ) တဏှာဆင့်ဆင့် အဆိပ်ပွင့်ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိသတ္တိကာမည်သော (ဝါ) တဏှာလွန်ကြီး အဆိပ်သီးရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိသတ္တိကာမည်သော (ဝါ) တဏှာယိုဖိတ် ပြင်းအဆိပ်ကို သိုသိပ် သုံးဆောင်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိသတ္တိကာမည်သော၊ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ၂။ ၁၂၉။ အဖွင့်နှင့်အညီ အနက်ပြန်ထားပါသည်)၊ တဏှာ- ထိုထိုအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ စုံစုံမက်မက် မွတ်သိပ်တတ်သည့် တဏှာလောဘသည်၊ နတ္ထိ- မဂ်အရပ်ရပ် ပယ်နှိမ် သတ်လျက် ကင်းပြတ်မသွေ မရှိတော့ပါချေ၊ အနန္တဂေါစရံ- ပိုင်းခြားမရ လွန်ကဲလှ သည့် များစွာအာရုံ အဖုံဖုံကို အကုန်သိမြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ အပဒံ-

ကာမဂုဏ်၌ အာရုံစိုက်၍ ပျော်ပိုက်တိမ်းစောင်း ရာဂစသောအကြောင်းမရှိသော၊ တံ ဗုဒ္ဓံ - သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို အမှန်သိမြင် ထိုဘုရားရှင်ကို၊ (တုမေု - သင် နတ်သမီးတို့သည်)၊ ကေန ပဒေန - ကာမဂုဏ်၌ အာရုံစိုက်၍ ပျော်ပိုက်တိမ်းစောင်း အဘယ်အကြောင်းဖြင့်၊ နေဿထ - သင်တို့အကြိုက် ငါ့ကိုလိုက်ဖို့ တိုက်ခိုက်ဖြား ယောင်း လမ်းတိမ်းစောင်းအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဓမ္မ - ပဒေ - ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌၊ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂေ - ဗုဒ္ဓဝဂ်၌၊ ဒေ - နှစ်ခုကုန်သော၊ ဣမာ ဂါထာ - ဤဂါထာတို့ကို၊ ဝဒန္တော - မိန့်တော်မူလျက်၊ ဓမ္မံ - တရားကို၊ ဒေသေသိ - ဟော တော်မူပြီ၊ တာ - ထိုမာရ်နတ်မင်း၏သမီးတော်တို့သည်၊ “နော - ငါတို့၏၊ ပိတာ - ဖခမည်းတော်သည်၊ သစ္စံ - အမှန်ကို၊ အဝေါစ ကိရ - ပြောခဲ့ပြီတကား၊ လောကေ - လောက၌၊ အရဟံ - ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သုဂတော - မြတ်စွာဘုရား ကို၊ ရာဂေန - ရာဂသည်၊ န သုဝါနယော - လွယ်ကူစွာ မဆောင်ယူအပ် မဆောင်ယူ နိုင်”၊ ဣတိ အာဒိနိ - ဤသို့စသည်တို့ကို၊ ဝတ္တာ - ပြောဆိုကုန်၍၊ ပိတု - ဖခမည်း တော်၏၊ သန္တိကံ - အထံသို့၊ အာဂမိသု - လာကုန်ပြီ။

ဘဂဝါပိ - ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ တတ္ထေဝ - ထိုအဇပါလပညောင်ပင်အနီး၌ သာလျှင်၊ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်ကို၊ ဝီတိနာမေတွာ - ကုန်လွန်စေ၍၊ တတော - ထိုအဇပါလပညောင်ပင်မှ၊ မုစလိန္ဒမူလံ - ကျည်းပင်ရင်းသို့၊ အဂမာသိ - ကြွတော်မူ ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုကျည်းပင်ရင်း၌၊ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ - ခုနစ်ရက် မိုးစွေခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နာယ - ဖြစ်လတ်သော်၊ သီတာဒိပဋိဗာဟနတ္ထံ - အအေးဒဏ်စသည်ကို ပယ် ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ မုစလိန္ဒေန နာမ - မုစလိန္ဒမည်သော၊ နာဂရာဇေန - နဂါးမင်းသည်၊ သတ္တကုဉ္စတ္တံ - ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်၊ ဘောဂေဟိ - အခွေတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တော - ရစ်ပတ် ကာရံထားအပ်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ အသမ္မာဓာယ - မကျဉ်းမြောင်းမူ၍၊ ဂန္ဓ - ကုဋိယံ - ဂန္ဓကုဋိတိုက်ကျောင်း၌၊ ဝိဟရန္တော ဝိယ - နေရဘိသကဲ့သို့၊ ဝိမုတ္တိသုခံ - အရဟတ္တဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို၊ ပဋိသံဝေဒိယမာနော - ခံစားတော်မူလျက်၊ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်ကို၊ ဝီတိနာမေတွာ - ကုန်လွန်စေ၍၊ ရာဇာယတနံ - လင်းလွန်း ပင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ - ချဉ်းကပ်၍၊ တတ္ထပိ - ထိုလင်းလွန်ပင်ရင်း၌လည်း၊ ဝိမုတ္တိ - သုခံ - အရဟတ္တဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို၊ ပဋိသံဝေဒိယမာနောယေဝ - ခံစားတော်မူ လျက်သာလျှင်၊ သတ္တာဟံ - ခုနစ်ရက်ကို၊ ဝီတိနာမေသိ - ကုန်လွန်စေပြီ၊ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ သတ္တ - ခုနစ်ခုကုန်သော၊ သတ္တာ - ဟာနိ - သတ္တာဟတို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ - ပြည့်ကုန်ပြီ၊ ဧတ္တန္တရေ - ဤသတ္တာဟ

ခုနစ်ခုအကြားကာလ၌၊ မုခဓာဝနံ - မျက်နှာတော်ကိုသစ်ခြင်းသည်၊ နေဝ အဟောသိ - မဖြစ်ပြီ၊ သရီရပဋိဇေဂ္ဂနံ - ခန္ဓာကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်းသည်၊ နေဝ အဟောသိ - မဖြစ်ပြီ၊ အာဟာရကိစ္စံ - ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းအမှုသည်၊ န အဟောသိ - မဖြစ်ပြီ။ ဈာနသုခဖလသုခေနေဝ - ဈာန်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင်၊ ဝီတိနာမေသိ - ကုန်လွန်စေပြီ။

အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သတ္တသတ္တာဟမတ္ထကေ - သတ္တာဟခုနစ်ခုတို့၏အထက်၌ (ခုနစ်ရက်ခုနစ်လီအထက်၌)၊ ဧကူနပညာသတိမေ - လေးဆယ့်ကိုးရက်မြောက်သော၊ တသ္မိ ဒိဝသေ - ထိုနေ့၌ (ဝါဆိုလဆန်းငါးရက်နေ့၌)၊ တတ္ထ - ထိုလင်းလွန်းပင်ရင်း၌၊ နိသိန္နဿ - ထိုင်နေတော်မူစဉ်၊ “မုခံ - မျက်နှာတော်ကို၊ ဓောဝိဿာမိ - သစ်အံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စိတ္တံ - စိတ်သည်၊ ဥဒပါဒိ - ဖြစ်ပြီ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော - နတ်တို့ကို အစိုးရသော၊ သက္ကော - သိကြားမင်းသည်၊ အဂဒဟရီတကံ - ဆေးဖုန်းခါးသီးကို၊ အာဟရိတ္တာ - ယူဆောင်၍၊ အဒါသိ - ပေးလှူပြီ၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ တံ - ထိုဆေးဖုန်းခါးသီးကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ - ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ တေန - ထိုဆေးဖုန်းခါးသီးကို ဘုဉ်းပေးတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အဿ - ထိုဘုရားရှင်၏၊ သရီရဝဋ္ဋဇ္ဇော - ကိုယ်မှဖြစ်သော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ခြင်းသည် (ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းသည်)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ အထ - ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဘုရားရှင်အား၊ သက္ကောယေဝ - သိကြားမင်းသည်သာလျှင်၊ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌဇ္ဇေဝ - နဂါးပြည်၌ဖြစ်သော ကွမ်းရိုးဒန်ပူကိုလည်းကောင်း၊ မုခဓာဝနောဒကဋ္ဌ - မျက်နှာသစ်ရေကိုလည်းကောင်း၊ အဒါသိ - ပေးလှူပြီ၊ သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ တံ ဒန္တကဋ္ဌံ - ထိုဒန်ပူကို၊ ခါဒိတွာဝ - ခဲတော်မူ၍သာလျှင်၊ အနောတတ္ထဒဟောဒကေန - အနောတတ်အိုင်ရေဖြင့်၊ မုခံ - မျက်နှာတော်ကို၊ ဓောဝိတွာ - ဆေး(သစ်)တော်မူ၍၊ တတ္ထေဝ ရာဇာယတနမူလေ - ထိုလင်းလွန်ပင်၏အနီးအောက်၌သာလျှင်၊ နိသိဒိ - နေထိုင်သီတင်းသုံးတော်မူပြီ။

တသ္မိ သမယေ - လင်းလွန်းပင်၏အနီးအောက်၌ နေထိုင်သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ တပုဿဘလ္လိကာနာမ - တပုဿနှင့်ဘလ္လိကမည်ကုန်သော၊ ဒွေ - နှစ်ဦးကုန်သော၊ ဝါဏိဇာ - ကုန်သည်တို့သည်၊ ပဉ္စဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ - လှည်းအစီးပေါင်းငါးရာတို့ဖြင့်၊ ဥက္ကလာဇေပဒါ - ဥက္ကလာဇေပုဒ်မှ၊ မဇ္ဈိမဒေသံ - မဇ္ဈိမဒေသအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တာ - သွားကုန်လတ်သော်၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေးရှေးဘဝ၌၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဉာတိ - သာလောဟိတာယ - ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်ဖူးသော၊ ဒေဝတာယ - နတ်သည်၊

သကဋ္ဌာနိ- လှည်းတို့ကို၊ သန္နိရုမ္ဘိတွာ- တားမြစ်ပိတ်ပင်၍၊ သတ္တု- ဘုရားရှင်၏၊ အာဟာရသမ္ပာဒနေ- အစာအာဟာရကို ပြီးပြည့်စုံစေခြင်း၌ (ဆွမ်းကိစ္စပြီးပြည့်စုံဖို့ရန်)၊ ဥဿာဟိတာ- တိုက်တွန်းအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ မန္တ- မဖွဲ့မဆုပ်အပ်သေးသော မုန့်ကြွက်ကျစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ- ပျားမုန့်ဆုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဘဂဝါ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ နော- တပည့်တော်တို့၏၊ ဣမံ အာဟာရံ- ဤမုန့်ကြွက်ကျစ်၊ ပျားမုန့်ဆုပ်ဟူသော အာဟာရကို၊ အနုကမ္ပ- အစဉ်သနားခြင်းကို၊ ဥပါဒါယ- အကြောင်းပြု၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု- ခံယူတော်မူပါ။” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထား၍၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပနာမေတွာ- ညွတ်စေ၍ (ဆက်ကပ်၍)၊ အဋ္ဌသု- တည်ကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ပါယာသ- ပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေယေဝ- နို့ဃနာဆွမ်းကို ခံယူရာနေ၌ပင်လျှင်၊ ပတ္တဿ- သပိတ်တော်၏၊ အန္တရဟိတတ္တာ- ပျောက်ကွယ်သွားသည်၏ဖြစ်ကြောင့်၊ “တထာဂတာ- ရှေးဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဟတ္ထေသု- လက်တို့ဖြင့် (ကရိုဏ်းအနက် သတ္တမိဝိဘတ်သက်)၊ န ခေါ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ- ခံယူတော်မူကုန်၊ အဟံ- ငါဘုရားသည်၊ ကိမိ- အဘယ်အရာဖြင့် (ကရိုဏ်းအနက် သတ္တမိဝိဘတ်သက်)၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျံ န ခေါ- ခံယူရပါအံ့နည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်တော်မူပြီ၊ အထ- ကြံစည်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ စတူဟိ ဒိဿာဟိ- အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ၊ စတ္တာရော- လေးဦးကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော- နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဣန္ဒနီလမဏိမယေ- ပတ္တမြားကျောက်ညိုဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ပတ္တေ- သပိတ်တော်တို့ကို၊ ဥပနာမေသုံ- ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ တေ- ထိုပတ္တမြားကျောက်ညိုသပိတ်တော်တို့ကို၊ ပဋိက္ခိပိ- ပယ်မြစ်တော်မူပြီ၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသေလမယေ- ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ပတ္တေ- သပိတ်တော်တို့ကို၊ ဥပနာမေသုံ- ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ စတုန္နမ္ပိ- လေးဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနံ- နတ်မင်းကြီးတို့၏၊ သဒ္ဓါနုရက္ခဏတ္တာယ- သဒ္ဓါတရားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ စတ္တာရောပိ- လေးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပတ္တေ- သပိတ်တော်တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ- ခံယူ၍၊ ဥပရူပရိ- အဆင့်ဆင့်၊ ဌပေတွာ- ထပ်ထားတော်မူ၍၊ “ဧကော- တစ်လုံးတည်း၊ ဟောတု- ဖြစ်စေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ၊ စတ္တာရောပိ- လေးလုံးသော သပိတ်တို့သည်လည်း၊ မုခဝဋီယံ- နှုတ်ခမ်းရေး၌၊ ပညာယမာနလေခါ- ထင်ရှားသော အနားရစ်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မဇ္ဈိမပ္ပ-

မာဏေန - အလယ်အလတ်ပမာဏအားဖြင့်၊ ဧကတ္တံ - တစ်လုံးတည်းအဖြစ်သို့၊ ဥပ-
ဂမိသု - ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ ပစ္စန္ဓေ - ပူပူနွေးနွေး လောလော
လတ်လတ်ဖြစ်သော (ဝါ) တန်ဖိုးများစွာထိုက်သော (ဝါ) အသစ်ဖြစ်သော၊ သေလ-
မယေ - ကျောက်သားဖြင့်ပြီးသော၊ ပတ္တေ - သပိတ်တော်၌၊ အာဟာရံ - အာဟာရကို၊
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - ခံယူတော်မူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ - ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ အနုမောဒနံ - ဝမ်း
မြောက်ဖွယ်တရားစကားကို၊ အကာသိ - ပြုတော်မူပြီ၊ ဒွေ - နှစ်ဦးကုန်သော၊ ဘာတရေ-
ညီနောင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဝါဏီဇာ - ထိုကုန်သည်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓန္တ - ဘုရားရှင်ကို
လည်းကောင်း၊ ဓမ္မန္တ - တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ - ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ
ဟူ၍၊ ဂန္ဓာ - အသိအမှတ်ပြုကပ်ရောက်၍၊ ဒွေဝါစိကာ - (ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမ၊ ဓမ္မန္တ ဟူသော) နှစ်ခွန်းသော စကားရှိကုန်သော (ဝါ) နှစ်ခွန်းသော စကား
တို့ဖြင့် ဥပါသကာအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဥပါသကာ - ရတနာနှစ်ရပ် ဆည်းကပ်
တတ်ကုန်သော သူတို့သည်၊ အဟေသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အထ - ဥပါသကာများဖြစ်ပြီးရာ
ထိုအခါ၌၊ နေသံ - ထိုကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် (ဝဒန္တာနံ - ၌ စပ်ပါ)၊ “ဘန္တေ-
အရှင်မြတ်ဘုရား၊ နော - တပည့်တော်တို့အား၊ ဧကံ - တစ်ခုသော၊ ပရိစရိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ -
ဆည်းကပ်ထိုက်ရာဌာနကို (ကိုးကွယ်ပူဇော်အပ်ရာ ထောက်တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်
သော ဆံတော်အရာဝတ္ထုကို) (ဝါ) လုပ်ကျွေးကိုးကွယ်ပူဇော်အပ်သော စေတီကို၊
ဒေထ - ပေးသနားတော်မူပါကုန်”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝဒန္တာနံ - လျှောက်ထားကုန်လတ်
သော်၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန - ညာဘက်လက်တော်ဖြင့်၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ သီသံ - ဦး
ခေါင်းတော်ကို၊ ပရာမသိတွာ - သုံးသပ်တော်မူ၍၊ ကေသဓာတုယော - ဆံတော်ရှင်
ဓာတ်တော်တို့ကို၊ အဒါသိ - ပေးတော်မူပြီ၊ တေ - ထိုကုန်သည်ညီနောင်နှစ်ဦးတို့သည်၊
အတ္တနော - မိမိ၏၊ နဂရေ - မြို့၌၊ တာ ဓာတုယော - ထိုဆံတော်ရှင်ဓာတ်တော်တို့ကို၊
သုဝဏ္ဏသမုဂ္ဂဿ - ရွှေကြုတ်၏၊ အန္တော - အတွင်း၌၊ ပက္ခိပိတွာ - ထည့်သွင်း၍၊

၁။ ပစ္စန္ဓေ = ပတိတော အဂ္ဂေါ ယဿာတိ ပစ္စန္ဓေါ၊ ဂ-ကို ဃ-ပြု၊ (အသီးသီးအားဖြင့်
မြတ်ခြင်းရှိသော)၊ (တနည်း) ပတိ (ဗဟုကော) အဂ္ဂေါ ယဿာတိ ပစ္စန္ဓေါ၊ (ဓာနံ၊ ဋီ၊
ဂုာရ)၊ ပတိသဒ္ဓါ ဗဟုကအနက်ဟော။ (တနည်း) ပစ္စေကံ မဟန္တံ ဧတ္တာတိ ပစ္စန္ဓေါ၊ (ဇာ၊
ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၃၂၉)၊ အသီးသီး တန်ဖိုးများစွာထိုက်သော။ သပိတ်တစ်လုံးတစ်လုံးချင်းစီ အသီးသီး
တန်ဖိုးများစွာရှိခြင်းကို ပစ္စန္တဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပတိ+အဂ္ဂ (သို့မဟုတ်) ပဋိ+အတ္ထ-
ဟု ဖြတ်၍ ပစ္စန္တ-ဟု ပြီးထားသော သမာသ်ပုဒ်ကြံပါ။ သို့တည်းမဟုတ် အဘိနဝအနက်ကို
ဟောသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်တကွဖြစ်သော ပစ္စန္တသဒ္ဓါဟု မှတ်ယူပါလေ။

စေတီယံ - စေတီကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသုံ - တည်စေကုန်ပြီ။

ပန - ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားရှင်သည်၊ တတော - ထိုလင်းလွန်းပင်၏အနီးမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ - ထ၍၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ အဇပါလနိဂြောဓမေဝ - အဇပါလပညောင်ပင်သို့သာလျှင်၊ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍၊ နိဂြောဓမူလေ - အဇပါလပညောင်ပင်၏အနီး၌၊ နိသီဒိ - ထိုင်တော်မူပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ အဿ - ထိုဘုရားရှင်သည်၊ တတ္ထ - ထိုအဇပါလပညောင်ပင်အနီး၌၊ နိသိန္နမတ္တဿေဝ - ထိုင်အပ်ကာမျှဖြစ်သော်သာလျှင်၊ အတ္တနာ - မိမိသည်၊ အဓိဂတဓမ္မဿ - ရအပ်သိအပ်သော တရားတော်၏၊ ဂမ္ဘီရတံ - နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ - သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူစဉ်၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ - အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့၏၊ အာစိဏ္ဏော - အလေ့အကျက်ဖြစ်သော၊ “ကိစ္ဆေန အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော”တိ - “ကိစ္ဆေန အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော” ဤသို့အစရှိသော (ဣတိသဒ္ဓါ အာချုတ္တ)၊ ပရေသံ - သူတစ်ပါးတို့အား၊ အဒေသေတုကာမတာကာရပ္ပတ္တော - တရားမဟောလိုသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်သော၊ ဝိတက္ကော - အကြံအစည်တော်သည်၊ ဥဒပါဒိ - ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (မေ - ငါသည်၊ အယံ ဓမ္မော - ဤတရားတော်ကို၊ ကိစ္ဆေန - ငြိုငြင်ဆင်းရဲသဖြင့်၊ အဓိဂတော ခေါ - ရအပ်ပြီဟုပေး)၊ အထ ခေါ - ထိုအခါ၌၊ သဟမ္ပတိ - သဟမ္ပတိမည်သော၊ ဗြဟ္မာ - ဗြဟ္မာမင်းသည်၊ “ဘော - အိုအချင်းတို့၊ လောကော - လောကကြီးသည်၊ နဿတိ ဝတ - ပျက်စီးလေစွတကား၊ ဘော - အို အချင်းတို့၊ လောကော - လောကကြီးသည်၊ ဝိနဿတိ ဝတ - အထူးပျက်စီးလေစွတကား၊” ဣတိ - ဤသို့ကြွေးကြော်၍၊ ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ - စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းတို့မှ၊ သက္ကသုယာမသန္တသိတနိမ္မာနရတိဝသဝတ္တိမဟာဗြဟ္မာနော - သိကြားမင်း၊ သုယာမနတ်မင်း၊ သန္တသိတနတ်မင်း၊ နိမ္မာနရတိနတ်မင်း၊ ဝသဝတ္တိနတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့ကို၊ အာဒါယ - ခေါ်၍၊ သတ္ထု - ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ - အထံတော်သို့၊ အာဂန္ဓာ - ရောက်လာ၍၊ “ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ - တရားတော်ကို၊ ဒေသေတု - ဟောတော်မူပါဘုရား၊” ဣတိ အာဒိနာ - ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန - နည်းဖြင့်၊ ဓမ္မဒေသနံ - တရားဟောတော်မူခြင်းကို၊ အာယာစိ - တောင်းပန်လျှောက်ထားပြီ။

သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ တဿ - ထိုသဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းအား၊ ပဋိညံ - တရားဟောမည်ဟူသော ဝန်ခံမှုကို၊ ဒတ္တာ - ပေးတော်မူ၍၊ “အဟံ - ငါသည်၊ ကဿ - အဘယ်သူအား၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ၊ ဓမ္မံ - တရားတော်ကို၊ ဒေသေယျံ န ခေါ - ဟော

ရာပါအံ့နည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေန္တော- ကြံစည်စဉ်းစားတော်မူလတ်သော်၊
 “အာဠာရော- အာဠာရရသေ့သည်၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိ၏၊ သော- ထိုအာဠာရရသေ့
 သည်၊ ဣမံ ဓမ္မံ- ဤတရားတော်ကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ အာဇာနိဿတိ- ထိုးထွင်း
 သိမြင်နိုင်လတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိတ္တံ- စိတ်တော်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊
 ပုန- တစ်ဖန်၊ ဩလောကေန္တော- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ကြည့်တော်မူလတ်သော်၊
 တဿ- ထိုအာဠာရရသေ့၏၊ သတ္တာဟကာလင်္ကတဘာဝံ- သေဆုံးပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ- သိတော်မူ၍၊ ဥဒကံ- ဥဒကရသေ့ကို၊ အာဝဇ္ဇေသိ-
 စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်မူပြီး၊ တဿာပိ- ထိုဥဒကရသေ့၏လည်း၊ အဘိဒေါသကာလင်္ကတ-
 ဘာဝံ- ယမန်နေ့ည သန်းခေါင်ယံက သေဆုံးသွားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ- သိ
 တော်မူ၍၊ “ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ- ငါးပါးအစုရှိသောကြောင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-
 ရဟန်းတော်တို့သည်၊ မေ- ငါဘုရားအား၊ ဗဟူပကာရာ ခေါ- များသော ကျေးဇူး
 ရှိကုန်သည်သာ (ကျေးဇူးများကုန်သည်သာ)”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ- ပဉ္စဝဂ္ဂိ
 ရဟန်းတော်တို့ကို၊ အာရဗ္ဗ- အာရုံပြု၍၊ မနသိ- စိတ်၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “တေ-
 ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတော်တို့သည်၊ ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ကဟံ- အဘယ်အရပ်၌၊
 ဝိဟရန္တိ န ခေါ- နေကုန်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇေန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်တော်
 မူလတ်သော်၊ “ဗာရာဏသီယံ- ဗာရာဏသီမြို့အနီး၌၊ ဣသိပတနေ- ဣသိပတနမည်
 သော၊ မိဂဒါယေ- ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာလည်းကျွေး ဘေးမဲ့ပေးရာလည်းဖြစ်သော
 မိဂဒါဝုန်တော၌၊ (ဝိဟရန္တိ- နေထိုင်ကုန်၏)”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိ၍၊
 ကတိပါဟံ- ရက်အနည်းမျှ၊ ဗောဓိမဏ္ဍသာမန္တာယေဝ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အနီးပတ်ဝန်းကျင်
 ၌သာလျှင်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တော- လှည့်လည်တော်မူလျက်၊ ဝိဟရိတွာ-
 နေတော်မူ၍၊ “အာသာဠိပုဏ္ဏမာယံ- ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌၊ ဗာရာဏသီ- ဗာရာဏသီ
 ပြည်သို့၊ ဂန္ဓာ- ကြွတော်မူ၍၊ ဓမ္မစက္ကံ- ဓမ္မစကြာတရားဒေသနာတော်ကို၊ ပဝတ္တေ-
 သာမိ- ဖြစ်စေ၊ လည်စေ၊ ဟောကြားပေအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ ကြံစည်တော်မူ၍၊
 ပက္ခဿ- လဆန်းပက္ခ၏၊ စာတုဒ္ဒသိယံ- တစ်ဆယ့်လေးရက်နေ့၌၊ ပစ္စုသသမယေ-
 မိုးသောက်ထန်း လင်းအားကြီးအချိန်၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ရတ္တိယာ- ဉာဉ်သည်၊
 ပဘာတာယ- လင်းလတ်သော်၊ ကာလဿေဝ- စောစောကပင်လျှင်၊ ပတ္တစီဝရံ-
 သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ အဠာရသယောနေမဂ္ဂံ- တစ်ဆယ့်ရှစ်ယူနေလမ်း
 ခရီးကို၊ ပဋိပန္နော- ကြွတော်မူသည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- လမ်း
 ခရီးအကြား၌၊ ဥပကံ နာမ- ဥပကမည်သော၊ အာဇီဝကံ- တက္ကတွန်းကို၊ ဒိသ္မာ-

တွေ့မြင်ရ၍၊ တဿ - ထိုဥပကတက္ကတွန်း၏၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ ဗုဒ္ဓဘာဝံ - ဘုရား၏အဖြစ်ကို (ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို)၊ အာစိက္ခိတွာ - ပြောကြား၍၊ တံ ဒိဝသမေဝ - ထိုနေ့၌ပင်လျှင်၊ သာယနသမယေ - ညနေပိုင်းအချိန်၌၊ ဣသိပတနံ - ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တောသို့၊ သမ္မာပုဏိ - အချိန်မီရောက်သွားပြီ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ - ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်တို့သည်၊ တထာဂတံ - ဘုရားရှင်ကို၊ ဒူရတော - အဝေးမှသာလျှင်၊ အာဂစ္ဆန္တိ - ကြွတော်မူလာသည်၊ ဒိသွာ - တွေ့မြင်ကြ၍၊ “အာဝုသော - ငါ့ရှင်တို့၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော - ဤရဟန်းကြီးဂေါတမသည်၊ ပစ္စယဗာဟုလ္လာယ - ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများခြင်းငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ - လှည့်လည်၍၊ ပရိပုဏ္ဏကာယော - ပြည့်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည် (ပရိပူရတီတိ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပရိပုဏ္ဏော ကာယော ယဿာတိ ပရိပုဏ္ဏကာယော)၊ ပီဏိန္ဒြိယော - ပြည့်ဖြိုးသော ဣန္ဒြေရှိသည်၊ (ပီဏတီတိ ပီဏံ၊ ✓ပီဏ+အ၊ ပီဏနေ၊ ပြည့်ဖြိုးခြင်း၌။ ပီဏံ ဣန္ဒြိယံ ယဿာတိ ပီဏိန္ဒြိယော)၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော - ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆတိ - ကြွလာ၏။ ဣမဿ - ဤရဟန်းကြီးဂေါတမအား၊ ဝန္တနာဒီနိ - ရှိခိုးခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ န ကရိဿာမ - မပြုကုန်အံ့၊ ခေါ ပနစင်စစ်သော်ကား၊ ဧသ ဧသော - ဤရဟန်းကြီးဂေါတမသည်၊ မဟာကုလပွသုတော - ဆွေကြီးမျိုးကြီးမှ ပေါက်ဖွားကြီးပြင်းလာသူသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ အာသနာဘိဟာရံ - နေရာထိုင်ခင်းရှေ့ရှုဆောင်ယူခြင်းကို (ဝါ)နေရာခင်းပေးခြင်းကို၊ (အဘိဟာရဏံ အဘိဟာရော၊ အာသနဿ အဘိဟာရော အာသနာဘိဟာရော)၊ အရဟတိ - ထိုက်တန်၏၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ အဿ - ထိုရဟန်းကြီးဂေါတမအား၊ အာသနမတ္တံ - နေရာမျှကို၊ ပညာပေဿာမ - ခင်းကုန်အံ့၊”ဣတိ - ဤသို့၊ ကတိကံ - ကတိကဝတ်ကို၊ အကံသု - ပြုကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ သဒေဝကဿ - နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကဿ - လောက၏၊ စိတ္တာစာရဇာနနသမတ္တေန - စိတ်အလိုဆန္ဒကို သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော၊ ဉာဏေန - ဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ “ဣမေ - ဤပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်၊ ကိ - ဘာကို၊ စိန္တယိသု န ခေါ - ကြံစည်နေကြသနည်း၊”ဣတိ - ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇေတွာ - စူးစမ်းဆင်ခြင်၍၊ စိတ္တံ - ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့၏စိတ်ကို၊ အညာသိ - သိတော်မူပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ တေသု သဗ္ဗဒေဝမနုဿေသု - ထိုအလုံးစုံသော နတ်လူတို့အပေါ်၌၊

၁။ စိတ္တာစာရဇာနနသမတ္တေန = အာစရဏံ အာစာရော၊ စိတ္တဿ အာစာရော စိတ္တာစာရော - စိတ်ဖြစ်ပုံ၊ စိတ်အလိုဆန္ဒ၊ ဇာနန သမတ္တံ ဇာနနသမတ္တံ - သိစွမ်းနိုင်သောဉာဏ်၊ စိတ္တာစာရံ ဇာနနသမတ္တံ စိတ္တာစာရဇာနနသမတ္တံ (ဉာဏံ)၊ တေန စိတ္တာစာရဇာနနသမတ္တေန။

အနောဒိဿကဝသေန- မည်သူမည်ဝါဟု ရည်ညွှန်းခြင်းမရှိသော အစွမ်းအားဖြင့် (မရည်ရွယ်မှုဘဲ)၊ ဖရဏသမတ္တံ- ဖြန့်ကြက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော၊ မေတ္တစိတ္တံ- မေတ္တာစိတ်ကို၊ သံခိပိတွာ- အကျဉ်းချုံးတော်မူ၍၊ ဩဒိဿကဝသေန- ရည်ညွှန်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ မေတ္တစိတ္တေန- မေတ္တာစိတ်ဖြင့်၊ ဖရိ- ဖြန့်တော်မူပြီ၊ တေ- ထိုပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ (စာ၌ ဘဂဝတာ-ဟု ရှိ၏၊ စာကျနေဟန်တူသည်၊ ထို့ကြောင့် ပြင်ပေးလိုက်သည်)၊ မေတ္တစိတ္တေန- မေတ္တာစိတ်ဖြင့်၊ သံဖုဋ္ဌာ- ကောင်းစွာ တွေ့ထိအပ်ကုန်သည် (ထိတွေ့ခံရကုန်သည်)၊ (သမာနာ- ဖြစ်ကုန်လတ်သော်)၊ တထာဂတေ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥပသင်္ကမန္တေ- ချဉ်းကပ်လာလတ်သော်၊ သကာယ- မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကတိကာယ- ကတိကဝတ်၌၊ သဏ္ဌာတုံ- ကောင်းစွာ တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ- မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ- ခရီးဦးကြိုဆို၍၊ အဘိဝါဒနာဒီနိ- ရှိခိုးခြင်းအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ- အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ၊ အဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ ပန- ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကိုကား၊ အဇာနန္တာ- မသိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကေဝလံ- ရှိခိုးခြင်းစသည်မဖက် သက်သက်၊ နာမေန စ- ဂေါတမဟူသော အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ- ငါ့ရှင်ဟူသော အသုံးအနှုန်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမုဒါစရိသု- ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကုန်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ နေ- ထိုပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်တို့ကို၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ နာမေန စ- အမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ- ငါ့ရှင်ဟူသော အသုံးအနှုန်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာ သမုဒါစရထ- မခေါ်ဝေါ် မသုံးစွဲကြပါကုန်နှင့်၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တထာဂတော- ဘုရားရှင်သည်၊ အရဟံ- ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်၏၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် ညေယျမေတရားငါးပါးကို ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗုဒ္ဓဘာဝံ- ဘုရား၏အဖြစ်ကို၊ ဉာပေတွာ- သိစေ၍၊ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ- ခင်းထားအပ်သော မြတ်သော ဘုရားရှင်၏နေရာ၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်တော်မူသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဥတ္တရာသာဠနက္ခတ္တယောဂေ- ဥတ္တရာသာဠနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဗြဟ္မကောဋီဟိ- ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော (ကုဋေရှစ်ဆယ်သော) ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယတ္ထေရေ- ပဉ္စဝဂ္ဂိမထေရ်တို့ကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ တိပရိဝတ္တံ- သစ္စ၊ ကိစ္စ၊ ကတအားဖြင့် သုံးပါးသော အပြန်ရှိ

သော၊ ဒွါဒသာကာရံ- တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော၊ ဆဉာဏဝိဇ္ဇန္တံ-
 ခြောက်ပါးသော ဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် လူးလွန်ကွန်မြူးရာဖြစ်သော (ဆဉာဏေဟိ ဝိဇ္ဇန္တံ
 ဆဉာဏဝိဇ္ဇန္တံ)၊ အနတ္တရံ- အတုမရှိမြတ်သော၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တန္တံ- ဓမ္မစက္က
 ပဝတ္တနသုတ်တော်ကို၊ ဒေသေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ တေသု- ထိုပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့တွင်၊
 ကောဏ္ဍညတ္ထေရော- ကောဏ္ဍညမထေရ်သည်၊ ဒေသနာနုသာရေန- တရားတော်ကို
 အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ ဉာဏံ- ဉာဏ်တော်ကို၊ ပေသေန္တော- ပို့လွှတ်လတ်သော်၊
 သုတ္တပရိယောသာနေ- ဓမ္မစကြာသုတ်တော်၏အဆုံး၌၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဗြဟ္မကောဋီဟိ-
 တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေကုန်သော ဗြဟ္မာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ သောတာပတ္တိဖလေ-
 သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တတ္ထေဝ- ထို
 မိဂဒါဝုန်တော၌သာလျှင်၊ ဝဿံ- ဝါသို့၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ ပုနဒိဝသေ-
 နောက်နေ၌၊ ဝပ္ပတ္ထေရံ- ဝပ္ပထေရ်ကို၊ ဩဝဒန္တော- ဆုံးမတော်မူလျက်၊ ဝိဟာရေ
 ယေဝ- ကျောင်းတော်၌သာလျှင်၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေတော်မူပြီ၊ သေသာ- ဝပ္ပမထေရ်မှ
 ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ စတ္တာရောပိ- မထေရ်လေးပါးတို့သည်လည်း၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်း
 အလို့ငှာ၊ စရိသု- လှည့်လည်ကုန်ပြီ၊ ဝပ္ပတ္ထေရော- ဝပ္ပမထေရ်သည်၊ ပုဗ္ဗဏှေယေဝ-
 ဝါဆိုလဆုတ်တစ်ရက်နေ့ နံနက်အချိန်၌ပင်၊ သောတာပတ္တိဖလံ- သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့၊
 ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ၊ ဧတေနေဝ ဥပါယေန- ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပုနဒိဝသေ-
 နောက်နေ၌၊ ဘဒ္ဒိယတ္ထေရံ- ဘဒ္ဒိယမထေရ်လည်းကောင်း၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ၌၊
 မဟာနာမတ္ထေရံ- မဟာနာမမထေရ်လည်းကောင်း၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ၌၊ အဿ-
 ဇိတ္ထေရံ- အဿဇိမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော
 မထေရ်တို့ကို၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေ
 ၍၊ ပက္ခဿ- လဆုတ်ပက္ခ၏၊ ပဉ္စမိယံ- ငါးရက်မြောက်နေ့၌၊ ပဉ္စပိ- ငါးပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ထေရေ- မထေရ်မြတ်တို့ကို၊ သန္နိပါတေတွာ- စုဝေးစေ၍၊ အနတ္တ-
 လက္ခဏသုတ္တံ- အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကို၊ ဒေသေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ ဒေသနာ-
 ပရိယောသာနေ- အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်၏အဆုံး၌၊ ပဉ္စပိ- ငါးပါးလည်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ ထေရာ- မထေရ်တို့သည်၊ အရဟတ္တေ- အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိသု-
 တည်ကုန်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ယသဿ- ယသမည်သော၊
 ကုလပုတ္တဿ- အမျိုးကောင်းသား၏၊ ဥပနိဿယံ- တရားထူးရမည့် အားကြီးသော
 မှီရာအကြောင်းကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်တော်မူ၍၊ ရတ္တိဘာဂေ- ညဉ့်အချိန်၌၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ-
 ငြီးငွေ့စိတ်ပျက်၍၊ ဂေဟံ- အိမ်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ နိက္ခန္တံ- ထွက်လာသော၊

တံ- ထိုယသအမျိုးသားကို၊ “ယသ- ယသ၊ ဧဟိ- လာလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပက္ခောသိတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ တသ္မိယေဝ ရတ္တိဘာဂေ- ထိုည၌အဖို့၌သာလျှင်၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌လည်းကောင်း၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ့၌၊ အရဟတ္တေ- အရဟတ္တဖိုလ်၌လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေ၍၊ အပရေပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တဿ- ထိုယသသတိုးသား၏၊ သဟာယကေ- သူငယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတုပညာသဇ္ဇေန- ငါးကျိပ်လေးယောက်ကုန်သော သူတို့ကို၊ ဧဟိဘိက္ခုပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းအဖြစ်၌၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ- ကပ်ရောက်စေ၍၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပေသိ- ရောက်စေတော်မူပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ လောကေ- လူ့လောက၌၊ ဧကသဋ္ဌိယာ- ခြောက်ကျိပ်တစ်ပါးသော၊ အရဟန္တေသု- လူသားရဟန္တာတို့သည်၊ ဇာတေသု- ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝုဠဝသော- ဝါမှထသည် (ဝါကျွတ်သည်)၊ သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်၊ ပဝါရေတွာ- ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ စာရိကံ- ခရီးဒေသစာရီကို၊ စရထ- လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သဋ္ဌိဘိက္ခု- ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသာသု- အရပ်မျက်နှာအသီးသီးတို့၌၊ ပေသေတွာ- စေလွှတ်တော်မူ၍၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဥရဝေလံ- ဥရဝေလတောအုပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော- ကြွတော်မူလတ်သော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- လမ်းခရီးအကြား၌၊ ကပ္ပါသိကဝနသဏ္ဏေ- ဝါပင်ရှိသော (ဝါပင်ပေါက်သော) တောအုပ်၌၊ တိသဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယကုမာရေ- သုံးကျိပ်သော ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင်တို့ကို၊ ဝိနေသိ- ဆုံးမတော်မူပြီ၊ တေသု- ထိုသုံးကျိပ်သော ညီနောင်တို့တွင်၊ သဗ္ဗပစ္စိမကော- အလုံးစုံတို့၏နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ပစ္ဆာ ဘဝေါ ပစ္စိမော၊ ပစ္စိမော ဧဝ ပစ္စိမကော၊ သဗ္ဗေသံ ပစ္စိမကော သဗ္ဗပစ္စိမကော)၊ သောတာပန္နော- သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ သဗ္ဗုတ္တမော- အားလုံးတို့ထက် အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနာဂါမီ- အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေပိ- ထိုဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင်သုံးကျိပ်တို့သည်လည်း၊ ဧဟိဘိက္ခု- ဘာဝေနေဝ- ဧဟိဘိက္ခုအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ- ကပ်ရောက်စေ၍ (ဝါ) ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူ၍၊ ဒိသာသု- အရပ်မျက်နှာအသီးသီးတို့၌၊ ပေသေတွာ- စေလွှတ်၍၊ ဥရဝေလံ- ဥရဝေလတောအုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- ဆက်လက်ကြွတော်မူ၍၊ အမုမ- ပါဠိဟာရိယသဟဿာနိ- အခွဲနှင့်တကွ လေးထောင်ကုန်သော (သုံးထောင်ငါးရာကုန်သော) တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့ကို၊ ဒေသေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ ဥရဝေလကဿပါဒယော- ဥရဝေလကဿပအစရှိကုန်သော၊ သဟဿဇဠိလပရိဝါရေ- တစ်ထောင်သော ရသေ့

အခြံအရံရှိကုန်သော၊ တေဘာတိကဇဋိလေ- ရသေ့ညီနောင်သုံးဦးတို့ကို (တယော
ဘာတရော တိဘာတရော၊ တိဘာတရောယေဝ တေဘာတိကာ၊ တိဘာတုပုဒ်+
ဏိကပစ္စည်း၊ သွတ္တတဒ္ဓိတ်၊ တေဘာတိကာ စ တေ ဇဋိလေ စာတိ တေဘာတိက-
ဇဋိလာ)၊ ဝိနေတွာ- ဆုံးမတော်မူ၍၊ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေနဝ- ဧဟိဘိက္ခုအဖြစ်ဖြင့်သာ
လျှင်၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ- ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူ၍၊ ဂယာသီသေ- ဂယာသီသကျောက်ဖျာ၌၊
နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်နေစေတော်မူ၍၊ အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာယ- အာဒိတ္တပရိယာယ
သုတ်တရားတော်ဖြင့်၊ အရဟတ္တေ- အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေ၍၊
တေန အရဟန္တသဟဿေန- ထိုရဟန္တာတစ်ထောင်ဖြင့် (ဝါ) သည်၊ ပရိဝုတော-
ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “ဗိမ္ဗိသာရရညော- ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား၊ ဒိန္နပဋိည-
ပေးထားအပ်သောဝန်ခံမှုကို၊ မောစေသာမိ- လွတ်မြောက်စေရလိမ့်အံ့၊” ဣတိ- ဤ
သို့ကြံစည်တော်မူ၍၊ ရာဇဂဟနဂရူပစာရေ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏အနီးအရပ်၌၊ လဠိဝန-
ယျာနံ- ထန်းတောဥယျာဉ်သို့၊ အဂမာသိ- ကြွတော်မူပြီ၊ ရာဇာ- ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊
ဥယျာနပါလဿ- ဥယျာဉ်စောင့်၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ “သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊
အာဂတော- ကြွတော်မူလာပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဒွါဒသနဟုတေဟိ-
တစ်သိန်းနှစ်သောင်းကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေဟိ- ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့ဖြင့်
(ဝါ) တို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်
သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌဝိတာနံ ဝိယ- ရွှေပြားမျက်နှာကြက်ကိုကဲ့သို့၊
ပဘာသမုဒယံ- ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးအပေါင်းကို (သဟ အဝယဝေန ဥဒယတီတိ
သမုဒယော၊ သံ၊ ဥ✓အယ+ဏ။ ဂတိယံ- သွားခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ပဘာယ သမုဒယော
ပဘာသမုဒယော၊ တံ ပဘာသမုဒယံ)၊ ဝိဿဇ္ဇေန္တေသု- လွတ်ကုန်သော၊ တထာဂတဿ-
ဘုရားရှင်၏၊ စက္ကဝိစိတ္တတလေသု- စက်လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အပြင်ရှိ
ကုန်သော၊ (စက္ကေဟိ ဝိစိတ္တံ စက္ကဝိစိတ္တံ၊ စက္ကဝိစိတ္တံ တလံ ယဿ ပါဒဿာတိ
စက္ကဝိစိတ္တတလံ၊ တေသု စက္ကဝိစိတ္တတလေသု)၊ ပါဒေသု- ခြေတော်အစုံတို့၌၊ သိရဿာ-
ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတွာ- ဝပ်ချ၍ (ရှိခိုး၍၊ အရိအသေပြု၍၊ တုပ်ဝပ်၍)၊ ဧကမန္တံ-
သင့်လျော်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊
နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။

အထ ခေါ- ထိုအခါ၌၊ တေသံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ- ထိုပုဏ္ဏားသူကြွယ်
တို့၏၊ ဧတံ- ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ- အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း)၊
မဟာသမဏော- ရဟန်းကြီးသည်၊ ဥရုဝေလကဿပေ- ဥရုဝေလကဿပရသေ့ထံ၌၊

ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရတိ ကိံ န ခေါ - ကျင့်လေသလော၊ ဥဒါဟု - သို့တည်းမဟုတ်၊ ဥရုဝေလကဿပေါ - ဥရုဝေလကဿပသည်၊ မဟာသမဏေ - ရဟန်းကြီး၌၊ (ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရတိ ကိံ န ခေါ - ကျင့်လေသလော)၊ “ဣတိ - ဤသို့အကြံဖြစ်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ တေသံ - ထိုပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့၏၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ - စိတ်အကြံတော်ကို၊ စေတသာ - မိမိစိတ် ဖြင့်၊ အညာယ - သိ၍၊ ဥရုဝေလကဿပံ - ဥရုဝေလကဿပမထေရ်ကို၊ “ကိမေဝ ။ပ။ အဂ္ဂိဟုတ္တံ”န္တိ - ကိမေဝ ။ပ။ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ဟူသော၊ ဂါထာယ - ဂါထာတော်ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ - မိန့်ကြားမေးမြန်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ဥရုဝေလဝါသိ - ဥရုဝေလအမည်ရသည့် တောလှမြိုင်လယ် စမွှာယ်ရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးသည့် အို ဥရုဝေလကဿပ၊ (တွံ - သင်သည်)၊ ကိသ - ကောဝဒါနော - ရသေ့တို့ကို ဆုံးမတတ်သော ဆရာကြီးသည်၊ (သြဝဒတီတိ သြဝဒါနော၊ အဝ ✓ဝဒ + အာနပစ္စည်း၊ ကိသကာနံ သြဝဒါနော ကိသကောဝဒါနော)၊ (သမာနော - ဖြစ်ပါလျက်)၊ ကိ - ဘယ်ကျိုးဘယ်ဟာ ဘယ်အရာကို၊ ဒိသ္မာ ဧဝ - မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ တွေ့မြင်ရ၍သာလျှင်၊ အဂ္ဂိ - ရိုးရာရေးရှု မီးပူဇော်မှုကို၊ ပဟာသိ - အမြစ်မတွယ် အချစ်ပြယ်လျက် စွန့်ပယ်ခဲ့ရသနည်း၊ ကဿပ - ကဿပ၊ တံ - သင့်ကို၊ ဧတမတ္ထံ - ဤအကြောင်းစုံ အဖုံဖုံကို၊ ပုစ္ဆာမိ - မေးပါ၏၊ ကထံ - အဘယ်ကြောင့်၊ တဝ - သင်၏ (ဝါ) သင်သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ - ရိုးရာရေးရှု မီးပူဇော်မှုကို၊ ပဟိနံ - အမြစ် မတွယ် အချစ်ပြယ်လျက် စွန့်ပယ်အပ်ခဲ့ပါသနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ထေရောပိ - ဥရုဝေလကဿပမထေရ်သည်လည်း၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင် ၏၊ အဓိပ္ပာယ် - အလိုကို၊ ဝိဒိတွာ - သိ၍၊

ဂါထာအနက်။ ။ ယညာ - ယဇ်တို့သည်၊ ရူပေ စ - ရူပါရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဓေ စ - သဒ္ဓါရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အထော - ထိုမှတစ်ပါး၊ ရသေ စ - ရသာရုံ လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမေ - ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိယော စ - မိန်းမ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိဝဒန္တိ - ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဥပဓိသု - ခန္ဓာ တည်းဟူသော ဥပဓိတို့၌၊ ဧတံ - ဤရူပသဒ္ဓ ရသအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို၊ မလန္တိ - စိတ်ကိုရစ်ထွေး အညစ်အကြေးဟူ၍၊ ဥတွာ - သိ၍၊ (ယသ္မာ - အကြင်ကြောင့်၊ ယညာ - ယဇ်တို့သည်၊ မလမေဝ - ကာမဂုဏ်အပြစ် အမှန်ဖြစ်သည့် အညစ်အကြေးကိုသာ၊ အဘိဝဒန္တိ - ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကုန်၏)၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ ယိဇ္ဇေ - ယဇ်ကြီး ပူဇော်ခြင်း၌၊ န အရန္တိ - နှစ်သက်မပျော် မမွေ့လျော်တော့ပါ၊ ဟုတေ - ယဇ်ငယ်ပူဇော်

ခြင်း၌၊ န (အရဋ္ဌိ)- နှစ်သက်မပျော် မမွေ့လျော်တော့ပါ။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊ ဝတော- ရွတ်ဆို၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာဝကဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ- တပည့်၏အဖြစ်ကို (တပည့်ဖြစ်ကြောင်းကို) ထင်ရှားပြခြင်းငှာ၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ပါဒပိဋေ- ခြေဖမိုးပေါ်၌၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ “ဘန္တေ- ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ- တပည့်တော်၏၊ သတ္တာ- ဆရာပါတည်း၊ အဟံ- တပည့်တော် ဥရုဝေလကဿပသည်၊ သာဝကော- တပည့်သည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်ပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတော- လျှောက်ထား၍၊ ဧကတာလံ- ထန်းတစ်ဆင့်(ဖျား)လည်းကောင်း၊ ဒွိတာလံ- ထန်းနှစ်ဆင့်လည်းကောင်း၊ တိတာလံ- ထန်းသုံးဆင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ယာဝ သတ္တတာလပ္ပမာဏံ- ထန်းခုနစ်ဆင့်တိုင်အောင်၊ သတ္တက္ခတ္တံ- ခုနစ်ကြိမ်၊ ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တာ- ပျံတက်၍၊ ဩရယု- သက်ဆင်း၍၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့်လျောက်ပတ်တစ်ခုသော အရပ်၌၊ နိသီဒိ- နေထိုင်ပြီ၊ တံ ပါဠိဟာရိယံ- ထိုတန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ မဟာဇနော- လူများအပေါင်းသည်၊ “ဟိ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ထာမဂတဒိဋ္ဌိကော- အားအစွမ်းကြံ့ခိုင်မြဲမြံသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော မိစ္ဆာအယူရှိသော (အလွန်အယူသည်းသည့် မိစ္ဆာအယူရှိသော)၊ ‘အရဟာ’တိ- ရဟန္တာဟူ၍၊ မညမာနော- ထင်မှတ်နေသော၊ ဥရုဝေလကဿပေပိ- ဥရုဝေလကဿပကိုသော်လည်း၊ ဒိဋ္ဌိဇာလံ- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ကွန်ရက်ကို၊ ဘိန္တိတွာ- ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီး၍၊ တထာဂတေန- ဘုရားရှင်သည်၊ ဒမိတောနာမ- ဆုံးမတော်မူနိုင်တုံ့ဘိ၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်)၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဟော မဟာနုဘာဝါ- ဪ အလွန်တန်ခိုးကြီးပါပေကုန်စွတကား”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ဂုဏကထံယေဝ- ဂုဏ်တော်နှင့်စပ်သော စကားကိုသာလျှင်၊ ကထေသိ- ပြောဆိုပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ “အဟံ- ငါဘုရားသည်၊ ဣဒါနိ ယေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ ဥရုဝေလကဿပံ- ဥရုဝေလကဿပရသေ့ကို၊ န ဒမေမိ- ဆုံးမသည်မဟုတ်သေး၊ အတီတေပိ- ရှေးလွန်လေပြီးရာ အခါ၌လည်း၊ ဧသ ဧသော- ဤဥရုဝေလကဿပရသေ့ကို၊ ဒမိတော- ဆုံးမတော်မူအပ်ဖူးပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတော- မိန့်ကြားတော်မူ၍၊ ဣမိဿာ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ- ဤအကြောင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိကြောင့်၊ မဟာနာရဒကဿပဇာတကံ- မဟာနာရဒကဿပဇာတ်တော်ကို၊ ကထေတွာ- ဟောကြားတော်မူ၍၊ စတ္တာရိ- လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနိ- အရိယသစ္စာတို့ကို၊ ပကာ-

သေသိ- ပြတော်မူပြီ၊ ရာဇာ- ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ ဧကာဒသဟိနဟုတေဟိ- ပုဏ္ဏား
သူကြွယ် တစ်သိန်းတစ်သောင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ သောတာပတ္တိဖလေ-
သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ ဧကနဟုတံ- ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တစ်သောင်း
သည်၊ ဥပါသကတ္ထံ- ရတနာသုံးရပ် ဆည်းကပ်တတ်သည့် ဥပါသကာ၏အဖြစ်ကို၊
ပဋိဝေဒေသိ- လျှောက်ထားသိစေပြီ၊ ရာဇာ- ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်
၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ နိသိန္နောယေဝ- ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ ပဉ္စ- ငါးမျိုးကုန်သော၊
အဿာသကေ- တောင့်တချက်တို့ကို (အာသာသနံ အဿာသကာ၊ အာသာသ+
ဏ္ဍ၊ အာသိသေ- တောင့်တခြင်း၌။ အာကို ရသသပြု၍ သဒ္ဓေတော်လာ)၊ ပဝေဒေတွာ-
သိစေ(လျှောက်ထား)၍၊ သရဏံ- ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့၊ ဂန္ဓာ- ကပ်ရောက်၍၊
သွာတနာယ- မနက်ဖြန်နံနက် အရုဏ်တက်၌ ထက်မြက်ခိုင်ခံ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပီတိ
ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊
ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- အရိုအသေကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပက္ကာမိ- ဖဲခွါ
သွားပြီ။

ပုနဒိဝေသေ- နောက်နေ့၌၊ ယေဟိစ- အကြင်သူတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝါ-
ဘုရားရှင်ကို၊ ဟိယျော- ယမန်နေကာ၊ ဒိဋ္ဌော- ဖူးမြင်အပ်ဖူးပြီ၊ ယေဟိ စ- အကြင်
သူတို့သည်လည်း၊ (ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်ကို)၊ အဒိဋ္ဌော- မဖူးမြင်အပ်ဖူးပေ၊ သဗ္ဗေပိ-
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇဂဟဝါသိနော- ရာဇဂြိုဟ်မြို့သူမြို့သားဖြစ်ကုန်သော၊
အဋ္ဌာရသကောဋိသင်္ခါ- တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေ အရေအတွက်ရှိကုန်သော၊ တေ မနုဿာ-
ထိုလူတို့သည်၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမာ- ဖူးမျှော်လိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍)၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစောကပင်လျှင်၊ ရာဇဂဟတော- ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ၊
လဋ္ဌိဝနယျာနံ- ထန်းတောဥယျာဉ်သို့၊ အဂမံသု- သွားကုန်ပြီ၊ တိဂါဝုတော- သုံး
ဂါဝုတ်ရှိသော၊ မဂ္ဂေါ- လမ်းသည်၊ နပ္ပဟောသိ- မလောက်ပြီ (မဆန့်ပြီ)၊ သကလ-
လဋ္ဌိဝနယျာနံ- ထန်းတောဥယျာဉ်တစ်ခုလုံးသည်၊ နိရန္တရံ- အကြားအလပ် မရှိ
အောင်၊ ဖုဋ္ဌံ- လူသူပြည့်ညပ် ထိစပ်နေသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ မဟာဇနော-
လူများအပေါင်းသည်၊ ဒသဗလဿ- အားတော်ဆယ်ပါး ပြည့်စုံငြားသည့် မြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ- အဆင်းတော်၏ တင့်တယ်လှပသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်

၁။ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ= ရူပသောဘာ+အဂ္ဂပ္ပတ္တံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ။ ရူပဿ သောဘာ ရူပ-
သောဘာ- ရုပ်အဆင်း၏ တင့်တယ်ခြင်း၊ အဂ္ဂံ ပတ္တော အဂ္ဂပ္ပတ္တော- အထွဋ်အထိပ်သို့
ရောက်ခြင်း၊ ရူပသောဘာယ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ တံ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ။

သော၊ အတ္တဘာဝံ- အတ္တဘောကို (ခန္ဓာကိုယ်ကို)၊ ပဿန္တောပိ- ဖူးမြင်ရပါသော်လည်း၊ တိတ္ထိ- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှုကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ န အသက္ခိ- မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပြီ၊ ဧသာ- ဤနေရာမျိုးသည်၊ ဝဏ္ဏဘူမိနာမ- ဘုရားရှင်၏ကျေးဇူးဂုဏ်ကို အကျယ် တဝင့် ဖွင့်ဆိုရမည့်နေရာမျိုး မည်၏၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧဝရူပေသု- ဤသို့သဘောရှိကုန် သော၊ ဌာနေသု- အရာဌာနတို့၌၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနာဒိ- ပွဘောဒါ- လက္ခဏာတော်ကြီး သုံးဆယ့်နှစ်ပါး၊ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်စသည့် အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ရူပကာယသင်္ခါ- ရူပကာယတော်၏ ကျက်သရေရှိမှုကို၊ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ- ဖွင့်ဆိုအပ်ဖွင့်ဆိုသင့်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ရူပသောဘ- ဂ္ဂပ္ပတ္တံ- အဆင်းတော်၏ တင့်တယ်လှပသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ သရီရံ- ခန္ဓာကိုယ်တော်ကို၊ ပဿမာနေန- ဖူးမြင်ရသော၊ မဟာဇနေန- လူများအပေါင်းဖြင့်၊ နိရန္တရံ- အကြားအလပ်မရှိအောင်၊ ဖုဋ္ဌေ- လူသူပြည့်ညပ် ထိစပ်နေသော၊ ဥယျာနေ စ- ဥယျာဉ်တော်၌လည်းကောင်း၊ ဂမနမဂ္ဂေ စ- သွားရာ လမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဧကဘိက္ခုဿပိ- တစ်ပါးသောရဟန်း၏သော်မှလည်း၊ နိက္ခမ- နောက်သော- ထွက်ခွါဖို့ရာ နေရာသည်၊ န အဟောသိ- မဖြစ်(မရှိ)ပြီ၊ တံ ဒီဝသံ- ထိုနေ့၌၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်အား၊ ဘတ္တံ- ဆွမ်းသည်၊ ဆိန္နံ- ပြတ်သည် (မစားရ သည်)၊ ဘဝေယျ ကိရ- ဖြစ်တော့မည်တဲ့၊ တဿ- ထို့ကြောင့်၊ “တံ- ထိုဆွမ်းပြတ် ဆဲမှု (မစားရမှု)သည်၊ မာ အဟောသိ- မဖြစ်ပါစေနင့်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ နိသိန္နာသနံ- ထိုင်၍နေရာ မြကျောက်ဖျာသည်၊ ဥဏှာကာရံ- ပူ သောအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေသိ- ပြတော်မူပြီ၊ သော- သိကြားမင်းသည်၊ အာဝဇ္ဇ- မာနော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ တံ ကာရဏံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ မာဏဝကဝဏ္ဏံ- လုလင်အသွင်ကို၊ အဘိနိမ္မိနိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃပဋိ- သံယုတ္တာ- ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးနှင့် ဆက်စပ်ကုန်သော၊ ထုထိ-

ဤအလို- “ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်လှပခြင်း၏ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သော” ဟုလည်း ပေးနိုင်သည်။ တနည်းအားဖြင့် အဂ္ဂသဒ္ဓါကို “ကောဠာသ” အနက်ကြံကာ “ရူပသောဘ- ဂ္ဂပ္ပတ္တံ- ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်လှပခြင်းဟူသော အဖို့အစုသို့ရောက်သော” ဟု ပေးနိုင်၏။ ဤအလို ရူပသောဘာ စ သာ အဂ္ဂပ္ပတ္တော စာတိ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ တံ ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု။ တနည်းအားဖြင့် ရူပသောဘဂ္ဂ+ပတ္တံဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “သုဘဂဿ ဘာဂေါ သောဘဂ္ဂံ၊ ရူပဿ သောဘဂ္ဂံ ရူပသောဘဂ္ဂံ၊ ရူပသောဘဂ္ဂံ ပတ္တော ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ တံ။ အထက်ပါ အနက်ပေးချက်သည် ဤဝိဂ္ဂဟအလိုတည်း။

ယော- ချီးမွမ်းဖွယ်ရာတို့ကို၊ ဝဒမာနော- ရွတ်ဆိုလျက်၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏။
ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန- နတ်တို့၏တန်ခိုး
ဖြင့်၊ ဩကာသံ- ကြွချီလောက်သောအရပ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍။

ဂါထာအနက်များ။ ။ “ဒန္တော- စက္ခုစသား ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌
ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသော၊ ဝိပ္ပမုတ္တော- တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ကင်းကွာ
လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသော၊ သီဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော- သီဂီနိက်ရွှေပြား ပမာလားသို့
မခြားတမူ အလားတူသော အဆင်းရှိတော်မူသော၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဒန္တေဟိ-
စက္ခုစသား ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌ ယဉ်ကျေးပြီးတော်မူကုန်သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ-
တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ကင်းကွာလွတ်မြောက်တော်မူပြီးကုန်သော၊
ပုရာဏဇဋ္ဌိလေဟိ- ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတော်တို့နှင့်၊ သဟ- အတူ
တကွ၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်တော်မူပါလာပါပြီခင်ဗျာ။

မုတ္တော- သံသရာအစဉ် ရေအလျဉ်မှ ကင်းစင်လွတ်မြောက်ပြီးသော၊ ဝိပ္ပမုတ္တော-
သော၊ သီဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော- သော၊ ဘဂဝါ- သည်၊ မုတ္တေဟိ- သံသရာအစဉ် ရေ
အလျဉ်မှ ကင်းစင်လွတ်မြောက်ပြီးကုန်သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ- ကုန်သော၊ ပုရာဏဇဋ္ဌိ-
လေဟိ- တို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ရာဇဂဟံ- သို့၊ ပါဝိသိ- ဗျာ။

တိဏ္ဏော- ဩဃလေးအင် ရေအလျဉ်ကို ကျော်လွန်ကူးမြောက်ပြီးသော၊
ဝိပ္ပမုတ္တော- သော၊ သီဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော- သော၊ ဘဂဝါ- သည်၊ တိဏ္ဏေဟိ- ဩဃ
လေးအင် ရေအလျဉ်ကို ကျော်လွန်ကူးမြောက်ပြီးကုန်သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ- ကုန်သော၊
ပုရာဏဇဋ္ဌိလေဟိ- တို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ရာဇဂဟံ- သို့၊ ပါဝိသိ- ဗျာ။

သန္တော- ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းအေးမြတော်မူပြီးသော၊ ဝိပ္ပ-
မုတ္တော- သော၊ သီဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော- သော၊ ဘဂဝါ- သည်၊ သန္တေဟိ- ကိလေသာ
ဟူ အပူခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းအေးမြတော်မူပြီးကုန်သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ- ကုန်သော၊
ပုရာဏဇဋ္ဌိလေဟိ- တို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ရာဇဂဟံ- သို့၊ ပါဝိသိ- ဗျာ။

ဒသဝါသော- များအရိယာ သူတော်စွာတို့ စံရာအိမ်လား ဆယ်ပါးသော
အကျင့်ရှိတော်မူသော၊ ဒသဗလော- ကိုယ်အားဉာဏ်အား ဆယ်ပါးလည်းရှိတော်မူ
သော၊ ဒသဓမ္မဝိဒူ- ဆယ်ပါးကုသလ ကမ္မပထတို့ကို ကျနသေချာ သိတော်မူတတ်
ပါသော၊ ဒသဘိ စ- အသေကွတို့၏ အင်္ဂါဆယ်ဖြာတို့နှင့်လည်း၊ ဥပေတော- ပြည့်
စုံတော်မူသော၊ ဒသသတပရိဝါရော- တစ်ထောင်သော ရသေ့ဟောင်းဖြစ်သော
ရဟန်းအပေါင်း အခြံအရံရှိတော်မူသော၊ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။

ရာဇဂဟ် - ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ပါဝိသိ - ဝင်တော်မူလာပါပြီခင်ဗျာ။” ဣတိ - ဤသို့၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ - ဤဂါထာတော်တို့ဖြင့်၊ သတ္ထု - ဘုရားရှင်၏၊ ဝဏ္ဏံ - ကျေးဇူး ဂုဏ်တော်ကို၊ ဝဒမာနော - ပြောဆိုလျက်၊ ပုရတော - ရှေ့မှ၊ ပါယာသိ - သွားပြီ၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ မဟာဇနော - များစွာသော လူအပေါင်းသည်၊ မာဏဝကဿ - လုလင်၏၊ ရူပသိရိ - အဆင်းတင့်တယ်လှပမှုကို (ကျက်သရေရှိသော ရုပ်ရည်ကို)၊ ဒိသ္မာ - မြင်၍၊ “အယံ မာဏဝကော - ဤလုလင်ငယ်သည်၊ အတိဝိယ - အလွန် အကဲသာလျှင်၊ အဘိရူပေါတ - ရုပ်အဆင်းလှပပါပေစွတကား (အလွန်ချောမောလှပ ပါပေရဲ့)၊ ခေါ ပန - စင်စစ်သော်ကား၊ အမေဟိ - ငါတို့သည်၊ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော - ရှေးက မတွေ့မြင်အပ်ဖူးပေ၊” ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေတွာ - ကြံစည်၍၊ “အယံ မာဏဝကော - ဤလုလင်ငယ်သည်၊ ကုတော - ဘယ်အရပ်ကပါနည်း၊ အယံ - ဤ လုလင်ငယ်သည်၊ ကဿ ဝါ - အဘယ်သူ၏လည်း၊ (မာဏဝကော န ခေါ - လုလင် ငယ်ကလေးပါနည်း)။” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောဆိုပြီ၊ တံ - ထိုပြောစကားကို၊ သုတွာ - ကြားရ၍၊ မာဏဝေါ - လုလင်သည်။

ဂါထာအနက်။ ။ “ယော - အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လောက - လောက သုံးခွင် ဘုံအပြင်၌၊ ဓီရော - ဉာဏ်တော်ကြီးရင့် ပညာရှင်အစစ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ သဗ္ဗမိ - အလုံးစုံသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌၊ ဒန္တော - လုံခြုံမနေး ယဉ် ကျေးတော်မူပါပေ၏၊ သုဒ္ဓေါ - ကိလေသာအစေး အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ် တော်မူပါပေ၏၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော - တုပနိုင်သူ အတူဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူပါပေ၊ အရဟံ - ပူဇော်အထူးကို ခံယူထိုက်ပါပေ၏၊ သုဂတော - ကောင်းသောစကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်ပါပေ၏၊ အဟံ - ငါသည်၊ တဿ - ဆိုခဲ့သည့်ဂုဏ် အဖုံဖုံနှင့် ပြည့်စုံပါငြား ထိုဘုရားရှင်၏၊ ပရိစာရကော - ပြုစုလုပ်ကျွေး ကပ္ပိယဒကာလေးပါ တည်း။” ဣတိ - ဤသို့၊ ဂါထံ - ဂါထာကို၊ အာဟ - ရွတ်ဆိုဖြေကြားပြီ။

သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ သက္ကေန - သိကြားမင်းသည်၊ ကတောကာသံ - ကြွလို့ရအောင် ပြုလုပ်ပေးထားသော (ထွက်ခွါခွင့်ရအောင် ပြုလုပ်ပေးထားအပ်သော)၊ မဂ္ဂံ - လမ်းကို၊ ပဋိပဇ္ဇိတွာ - ကြွတော်မူ၍၊ ဘိက္ခုသဟဿပရိဂုတော - ရဟန်းတစ် ထောင်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ရာဇဂဟ် - ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ပါဝိသိ - ဝင်တော်မူပြီ၊ ရာဇာ - ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ - ဘုရားအမျိုးရှိသော၊ သံဃဿ - သံဃာတော်အား၊ မဟာဒါနံ - ကြီးစွာသော အလှူကို၊ ဒတွာ - ပေးလှူတော်မူ၍၊ “ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ - တပည့်တော်သည်၊ တီဏိ - သုံးပါးကုန်သော၊

ရတနာနိ- ရတနာတို့ကို၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ န သက္ခိဿာမိ- မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဝေလာယ ဝါ- သင့်လျော်ရာ အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ အဝေလာယ ဝါ- မသင့်လျော်ရာ အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ အာဂမိဿာမိ- လာရပါလိမ့်အံ့၊ လဠိဝနုယျာနန္ဒနာမ- ထန်းတောဥယျာဉ် မည်သည်လည်း၊ အတိဒူရေ- အလွန်ဝေး၏၊ အမှာကံ- တပည့်တော်တို့၏၊ ဣဒံ ပန ဝေဠုဝနုယျာနံ- ဤဝေဠုဝနုဥယျာဉ်တော်သည်ကား၊ နာတိဒူရံ- မြို့တော်နှင့်ဝေးလည်း မဝေး၊ နစ္စာသန္တံ- မြို့တော်နှင့် နီးလည်းမနီး၊ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တံ- သွားလမ်း၊ လာလမ်း နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဗုဒ္ဓါရဟံ- ဘုရားရှင်တို့အား ထိုက်တန်သော (သင့်လျော်လျောက်ပတ် သော)၊ သေနာသနံ- ကျောင်းအိပ်ရာနေရာပါတည်း၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ မေ- တပည့်တော်၏၊ ဣဒံ- ဤဝေဠုဝနုဥယျာဉ်တော်ကို၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု- ခံယူတော်ပါမူဘုရား၊ ”ဣတိ- ဤသို့၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရေန- ရွှေကရား ဖြင့်၊ ပုပ္ဖဂန္ဓဝါသိတံ- ပန်း၊ နံသာတို့ဖြင့် ထုံမွှမ်းထားအပ်သော၊ မဏိဝဏ္ဏံ- မြကျောက် အဆင်းရှိသော၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဝေဠုဝနုယျာနံ- ဝေဠုဝနုဥယျာဉ် တော်ကို၊ ပရိစ္စန္တော- စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းတော်မူလတ်သော်၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင် ၏၊ ဟတ္ထေ- လက်တော်၌၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ပါတေသိ- ကျစေပြီ (ချပြီ)၊ တသ္မိ အာရာမေ- ထိုဝေဠုဝနုအာရာမတော်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတေယေဝ- ခံယူတော်မူအပ်သော်သာ လျှင်၊ “ဗုဒ္ဓသာသနဿ- ဘုရားသာသနာတော်၏၊ မူလာနိ- အရင်းအမြစ်တို့သည်၊ ဩတိဏ္ဌာနိ- သက်ဝင်ဆင်းသက်လာကုန်ပြီ၊ ” ဣတိ- ဤသို့ ပြောသကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ မဟာပထဝီ- မြေကြီးသည်၊ ကမ္မိ- တုန်လှုပ်ပြီ၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဇေမ္မုဒီပတလသ္မိ- ဇေမ္မုဒီပအပြင်၌၊ ဝေဠုဝနံ- ဝေဠုဝနုဥယျာဉ်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညံ- အခြား သော၊ မဟာပထဝီ- မြေကြီးကို၊ ကမ္မေတွာ- တုန်လှုပ်စေ၍၊ ဂဟိတသေနာသနံ နာမ- အလှူခံအပ်သော ကျောင်းအာရာမမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တမ္မပဏ္ဏိဒီပေပိ- တမ္မပဏ္ဏိအမည်ရသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌လည်း၊ မဟာဝိဟာရံ- မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက် ကြီးကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညံ- အခြားသော (ဂဟိတသေနာသနံ၌ စပ်)၊ ပထဝီ- မြေကြီးကို၊ ကမ္မေတွာ- တုန်လှုပ်စေ၍၊ ဂဟိတသေနာသနံ- အလှူခံအပ်သော ကျောင်း အာရာမမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝေဠုဝနာရာမံ- ဝေဠုဝနု ဥယျာဉ်အာရာမကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ- အလှူခံတော်မူပြီး၍၊ ရညော- ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား၊ အနုမောဒနံ- ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ တရားစကားကို၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော- ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊

(ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍) ဝေဠုဝန်- ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်တော်သို့၊ အဂမာသိ- ကြွတော်မူပြီ။

တသ္မိံ ခေါ် ပန သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ သာရိပုတ္တော စ- သာရိပုတ္တရာလည်းကောင်း၊ မောဂ္ဂလ္လာနော စ- မောဂ္ဂလ္လာန်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ- ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို၊ ဥပနိဿာယ- အမှီပြု၍၊ အမတံ- မသေတရားကို၊ ပရိယေသမာနာ- ရှာဖွေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ- နေကုန်၏၊ တေသု- ထိုပရိဗိုဇ်နှစ်ယောက်တို့တွင်၊ သာရိပုတ္တော- သာရိပုတ္တရာပရိဗိုဇ်သည်၊ အဿဇိတ္ထေရံ- အဿဇိမထေရ်ကို၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလိုငှာ၊ ပဝိဋ္ဌံ- ဝင်လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ ပသန္နစိတ္တော- ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ပယိရပါသိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ” တိ အာဒိဂါထံ- “ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ” ဤသို့အစရှိသော ဂါထာကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သဟာယကဿ- သူငယ်ချင်းဖြစ်သော၊ မောဂ္ဂလ္လာနဿပိ- မောဂ္ဂလ္လာန်ပရိဗိုဇ်အားလည်း၊ တမေဝ ဂါထံ- ထိုဂါထာကို၊ အဘာသိ- ဟောပြုပြီ၊ သောပိ- ထိုမောဂ္ဂလ္လာန်ပရိဗိုဇ်သည်လည်း၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည်ပြီ၊ ဥဘောပိ- နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုသာရိပုတ္တရာမောဂ္ဂလ္လာန်ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ သဗ္ဗယံ- သိဗ္ဗည်းဆရာကြီးကို၊ ဩလောကေတွာ- သွားရောက်ကြည့်ရှုပြီး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇိသု- ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ (ရဟန်းပြုကုန်ပြီ)၊ တေသု- ထိုပရိဗိုဇ်နှစ်ဦးတို့တွင်၊ မောဂ္ဂလ္လာနော- မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်၊ သတ္တာဟေန- ခုနစ်ရက်တည်းဖြင့်၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ၊ သာရိပုတ္တော- သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ အမမာသေန- တစ်လထက်ဝက်ဆယ့်ငါးရက်တည်းဖြင့်၊ (အရဟတ္တံ- သို့၊ ပါပုဏိ- ပြီ)၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဥဘောပိ- နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုသာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်တို့ကို၊ အဂ္ဂသာဝကဋ္ဌာနေ- အဂ္ဂသာဝကရာထူး၌၊ ဌပေသိ- ထားတော်မူပြီ၊ သာရိပုတ္တောရေန စ- သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တဒိဝသေယေဝ- ရောက်အပ်ရအပ်ရာ နေ၌ပင်လျှင်၊ သန္နိပါတံ- သာဝကအစည်းအဝေးကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။

တထာဂတေ ပန- ဘုရားရှင်သည်ကား၊ တသ္မိညေဝ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၌သာလျှင်၊ ဝိဟရန္တေ- သီတင်းသုံးတော်မူလတ်သော်၊ သုဒ္ဓေါဒန-

မဟာရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်။ “မေ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သိဒ္ဓတ္ထသည်။ ဆဗ္ဗဿာနိ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ကရကာရိကံ- ခဲယဉ်းစွာ ပြုကျင့်အပ်သော ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ပြုကျင့်ခြင်းကို၊ စရိတွာ- ကျင့်တော်မူပြီး၍၊ ပရမာဘိ- သမ္မောဓိ- အလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတွာ- ရောက်ပြီး၍၊ ပဝတ္ထဝရဓမ္မစက္ကော- လည်စေအပ်ပြီးသော မြတ်သောတရားတည်းဟူသော စက်ရှိသည် (ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော ဓမ္မစကြာတရားတော်မြတ်ရှိသည်)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို၊ ဥပနိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဝေဠုဝနေ- ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ ကိရ- သီတင်းသုံးနေတော်မူသတဲ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ အညတရံ- အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော (ဝါ) မထင်ရှားသော၊ အမစ္စံ- အမတ်ကို၊ “ဘဏေ- အမောင်၊ ဧဟိ- လာပါလော့၊ တွံ- သင်သည်၊ ပုရိသသဟဿပရိဝါရော- ယောက်ျားတစ်ထောင်အခြံအရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ “တေ- သင်၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်ဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ ဒဠုကာမော- ဖူးမျှော်ခြင်းငှာ လိုလားနေပါ၏။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်ထား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တံ- သားတော်ကို၊ ဂဏှိတွာ- ခေါ်ယူပင့်ဆောင်၍၊ ဧဟိ- လာခဲ့ပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ သော- ထိုအမတ်သည်၊ “ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- ကောင်းလှပါပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ရညော- မင်း၏၊ ဝစနံ- စကားတော်ကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ခံယူ၍၊ ပုရိသသဟဿပရိဝါရော- ယောက်ျားတစ်ထောင် အခြံအရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ခိပ္ပမေဝ- လျင်မြန်စွာသာလျှင်၊ သဠိယောဇနမဂ္ဂံ- ယူဇနာခြောက်ဆယ်လမ်းခရီးကို၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ စတုပရိသမဇ္ဈေ- ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်တော်မူ၍၊ ဓမ္မဒေသနာဝေလာယံ- တရားဟောတော်မူချိန်၌၊ ဝိဟာရံ- ကျောင်းထဲသို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်ရောက်သွားပြီ၊ သော- ထိုအမတ်သည်၊ “ရညာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ ပဟိတသာသနံ- ပို့လွှတ်လိုက်သော သတင်းစကားသည်၊ တိဋ္ဌတုတာဝ- တည်စေ (ရှိစေ)ဦးလော့၊” ဣတိ- ဤသို့နုလုံးသွင်း၍၊ ပရိသပရိယန္တေ- ပရိသတ်အစွန်၌၊ ဌိတော- တည်လျက်၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနံ- ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ သုတွာ- နာကြား၍၊ ယထာဌိတောဝ- တည်မြဲတိုင်း (ထိုင်နေမြဲတိုင်း)သာလျှင်၊ ပုရိသသဟဿေန- ယောက်ျားတစ်ထောင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကူတကွ၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊

ပတွာ- ရောက်၍၊ ပဗ္ဗန္တံ- ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ- တောင်းပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်။ “ဘိက္ခဝေါ- ရဟန်းတို့၊ ဧထ- လာကြကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ ဟတ္ထံ- လက်တော်ကို၊ ပဿာရေသိ- ဆန့်တန်းတော်မူပြီ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တဇ္ဇဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရဓရာ- တန်ခိုးဖြင့် ပြီးသော သပိတ်သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သဠိဝဿိကတ္ထေရာ ဝိယ- ဝါတော်ခြောက်ဆယ်ရ မထေရ်ကြီးတို့ကဲ့သို့၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တကာလတော- ရောက်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ ပန- စ၍ကား၊ အရိယာ နာမ- အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည်၊ မဇ္ဈတ္တာဝ- အလယ်အလတ်၌တည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်သာ (လျစ်လျူရှုခြင်းစိတ်သဘောထားရှိကုန်သည်သာ၊ မဇ္ဈ+အတ္တ ဖြတ်၊ အတ္တသဒ္ဓါ စိတ္တအနက်ဟော။ မဇ္ဈေ ဌိတော အတ္တာ (သဘာဝေါ) ဧတေသန္တိ မဇ္ဈတ္တာ-ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု)၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၍၊ သော- အမတ်ဖြစ်ခဲ့သော ရဟန္တာမထေရ်သည်၊ ရညာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ ပဟိတသာသနံ- ပို့လွှတ်အပ်သော သတင်းစကားကို၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်အား၊ န ကထေသိ- မလျှောက်ထားပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ “ဂတော- သွားသောသူသည်၊ နေဝ အာဂစ္ဆတိ- ပြန်မလာ၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ န သုယျတိ- မကြားအပ်”။ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ “ဘဏေ- အမောင်၊ ဧဟိ- လာလော့၊ တံ- သင်သည်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတေန နိယာမေန- ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အညံ- အခြားသော၊ အမစ္စံ- အမတ်ကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သောဝိ- ထိုအမတ်သည်လည်း၊ ဂန္နာ- သွားရောက်၍၊ ပုရိမနယေနေဝ- ရှေ့အမတ်နည်းတူသာလျှင်၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ အရဟတ္တံ- အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တုဏှိ- ဆိတ်ဆိတ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ “ဘဏေ- အမောင်၊ ဧဟိ- လာလော့၊ တံ- သင်သည်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေလော့၊ တံ- သင်သည်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတေန နိယာမေန- ဤနည်းအတိုင်းဖြင့်သာလျှင်၊ အပရေပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တံ- ခုနစ်ယောက်ကုန်သော၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နဝ ပုရိသသဟဿပရိဝါရာ- ကိုးထောင်သော ယောက်ျားအခြံအရံရှိကုန်သော၊ နဝ- ကိုးဦးကုန်သော၊ တေ အမစ္စာ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကိစ္စံ- မဂ်ဖိုလ်ကိစ္စကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ပြီးစေ၍၊ တုဏှိဘူတာ- ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍) တတ္ထေဝ-

ထိုဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌သာလျှင်၊ ဝိဟရီသု - နေထိုင်ကုန်ပြီ။

ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ သာသနမတ္တမ္ဘိ - သတင်းစကားလေးမျှလောက်ကို သော်လည်း၊ အာဟရိတ္တာ - ယူဆောင်၍၊ အာစိက္ခန္တိ - ပြောကြားမည့်သူကို၊ အလဘိတ္တာ - မရ၍ (ဝါ) မရသောကြောင့်၊ “ဇတ္တကာပိ - ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာ - လူတို့သည်၊ မယိ - ငါ့အပေါ်၌၊ သိနေဟာဘာဝေန - ချစ်ခင်မှု မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာသနမတ္တမ္ဘိ - သတင်းစကားလေးမျှလောက်ကိုသော် လည်း၊ န ပစ္စာဟရီသု - တဖန်ပြန်၍မပို့ဆောင်ကြကုန်၊ ကော - အဘယ်သူသည်၊ မေ - ငါ၏၊ သာသနံ - သတင်းစကားကို၊ ကရိဿတိ န ခေါ - လိုက်နာပြုကျင့်ပါအံ့နည်း”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေသိ - ကြံစည်ပြီ (ဣတိ - ဤသို့ ကြံစည်ပြီး၍၊ ဣတိ တစ်လုံး အကြေကြပ်ပါ)၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော၊ ရာဇဗလံ - မင်းမှုထမ်းစစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို၊ ဩလောကေန္တော - ကြည့်လတ်သော်၊ ကာဠုဒါယီ - ကာဠုဒါယီအမတ်ကို၊ အဒ္ဓသ - တွေ့မြင်ပြီ၊ ရညော - သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏၊ သဗ္ဗတ္ထသာဓကော - အမှုကိစ္စအားလုံးကို ပြီးစေတတ်သော၊ အဗ္ဘန္တရိကော - အတွင်း၌ဖြစ်သော (အတွင်းလူယုံတော်ဖြစ်သော၊ အဗ္ဘန္တရေ ဇာတော အဗ္ဘန္တရိကော၊ အဗ္ဘန္တရပုဒ်+ဣကပစ္စည်း)၊ အတိဝိယ - အလွန် အကဲသာလျှင်၊ ဝိဿာသိကော - အကျွမ်းဝင်ခြင်းရှိသော (ဝိဿသနံ ဝိဿာသော၊ ဝိ ✓သသ+ဏ၊ ဝိဿာသေ - အကျွမ်းဝင်ခြင်း၌။ ဝိဿာသော အဿ အတ္ထိတိ ဝိဿာသိကော၊ ဝိဿာသပုဒ်+ဣကပစ္စည်း)၊ သော အမစ္စော - ထိုကာဠုဒါယီအမတ် သည်၊ ဗောဓိသတ္တေန - ဘုရားအလောင်းတော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - အတူတကွ၊ ဧကဒိဝသေ - တစ်နေ့တည်း၌၊ ဇာတော - မွေးဖွားလာသော၊ သဟပံသုကီဠကော - အတူတကွ မြေမှုန့်ကစားဖက်ဖြစ်သော (သဟ ပံသုနာ ကီဠတီတိ သဟပံသုကီဠကော၊ သဟပံသု ✓ကီဠ+ဏ္ဍ၊ ကီဠနေ - ကစားခြင်း၌)၊ သဟာယကောကိရ - သူငယ်ချင်းဖြစ်သတဲ့၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ - မင်းသည်၊ “တာတ ကာဠုဒါယီ - အမောင်ကာဠုဒါယီ၊ အဟံ - ငါသည်၊ မမ - ငါ၏၊ ပုတ္တံ - သားတော်ကို၊ ဒဠုကာမော - ဖူးမြင်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ နဝပုရိသသဟဿပရိဝါရေန - ယောက်ျားအခြံအရံ ကိုးထောင်နှင့် တကွ၊ နဝ အမစ္စော - အမတ်ကိုးယောက်တို့ကို၊ ပေသေသိံ - စေလွှတ်ခဲ့ပြီ၊ တေသု - ထိုကိုးထောင့်ကိုးယောက်သော သူတို့တွင်၊ ဧကောပိ - တစ်ယောက်သောသူသည်လည်း၊ အာဂန္တာ - လာ၍၊ သာသနမတ္တံ - သတင်းစကားမျှကို၊ အာရောစေန္တော နာမ - ပြော ကြားသော သူမည်သည်၊ နတ္ထိံ - မရှိ၊ ခေါပန - စင်စစ်သော်ကား၊ မေ - ငါ၏၊ ဇီဝိတန္တရာယော - အသက်အန္တရာယ်ကို၊ ဒုဇ္ဇာနော - ခဲယဉ်းသဖြင့်သိအပ်၏ (ဝါ)

သိနိုင်ခဲ၏။ အဟံ - ငါသည်။ ဇီဝမာနောယေဝ - အသက်ရှင်လျက်သော်သာလျှင်။ ပုတ္တံ - သားကို၊ ဒဠုကာမော - ဖူးမျှော်လိုပါ၏။ မေ - ငါ၏။ ပုတ္တံ - သားတော်ကို၊ ဒဿေတုံ - ပြခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ နုခေါ - စွမ်းနိုင်ပါသလော။ ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ နံ - ထိုကာဠုဒါယီအမတ်ကို၊ အာမန္တေသိ - ပြောဆိုမေးမြန်ပြီ၊ ဒေဝ - အရှင်မင်းမြတ်၊ (အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်)၊ ပဗ္ဗဇိတုံ - ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ သစေ လဘိဿာမိ - အကယ်၍ရလိမ့်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ - ဤသို့ရဟန်းပြုခွင့်ရလတ်သော်)၊ သက္ခိဿာမိ - စွမ်းနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ - ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ တာတ - အမောင်ကာဠုဒါယီ၊ တုံ - သင်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ - ရဟန်းပြုမှုလည်းပြုပါလော့၊ အပဗ္ဗဇိတောဝါ - ရဟန်းမပြုမှုလည်း မပြုပါနှင့်၊ မယံ - ငါ၏၊ ပုတ္တံ - သားတော်ကို၊ ဒဿေဟိ - ပြပါလော့၊ ဣတိ - ဤသို့မိန့်ကြားပြီ၊ သော - ထိုကာဠုဒါယီအမတ်သည်၊ “ဒေဝ - အရှင်မင်းမြတ်၊ သာဓု - ကောင်းပါပြီ၊” ဣတိ - ဤသို့ဝန်ခံ၍၊ ရညော - မင်း၏၊ သာသနံ - သတင်းစကားကို၊ အာဒါယ - ယူ၍၊ ရာဇဂဟံ - ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ဂန္ဓာ - သွား၍၊ သတ္တု - ဘုရားရှင်၏၊ ဓမ္မဒေသနာဝေလာယ - တရားဟောချိန်၌၊ ပရိသပရိယန္တေ - ပရိသတ်အစွန်၌၊ ဌိတော - တည်လျက်၊ ဓမ္မံ - တရားတော်ကို၊ သုတွာ - နာယူ၍၊ သပရိဝါရော - အခြံအရံပရိသတ်နှင့်အတူတကွ၊ အရဟတ္တံ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ - ရောက်၍၊ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန - ဧဟိဘိက္ခုအဖြစ်ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ - ရှင်ရဟန်းပြု၍ (ကပ်ရောက်၍)၊ ဝိဟာသိ - နေပြီ။

သတ္တာ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာသော၊ အန္တောဝဿံ - ဝါတွင်းကာလပတ်လုံး၊ ဣသိပတနေ - ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌၊ ဝသိတွာ - နေတော်မူ၍၊ ဝုဠဝဿော - ဝါလပတ်လုံးနေပြီးသည် (ဝါ) ဝါမှ ထပြီးသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ပဝါရေတွာ - ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ ဥရုဝေလံ - ဥရုဝေလတောအုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍၊ တတ္ထံ - ထိုဥရုဝေလတောအုပ်၌၊ တယော မာသေ - သုံးလတို့ပတ်လုံး၊ ဝသန္တော - နေတော်မူလျက်၊ တေဘာတိက - ဇဋ္ဌိလေ - ရသေ့ညီနောင်သုံးဦးတို့ကို၊ ဝိနေတွာ - ဆုံးမတော်မူ၍၊ ဘိက္ခုသဟဿ - ပရိဝါရော - ရဟန်းတစ်ထောင်အခြံအရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ဖုဿမာသ - ပုဏ္ဏမာယံ - ပြာသိုလပြည့်နေ၌၊ ရာဇဂဟံ - ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍၊ ဒွေ မာသေ - နှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဝသိ - နေတော်မူပြီ၊ ဧတ္တဝတာ - ဤမျှလောက်အတိုင်း အရှည်ရှိသော ကာလဖြင့်၊ ဗာရာဏသီတော - ဗာရာဏသီမြို့တော်မှ၊ နိက္ခန္တဿ - ထွက်ခွာတော်မူလာသော ဘုရားရှင်၏၊ ပဉ္စ မာသာ - ငါးလတို့သည်၊ ဇာတာ - ဖြစ်

ကုန်ပြီ (ရှိကုန်ပြီ)။ သကလော- အလုံးစုံသော၊ ဟေမန္တော- ဆောင်းဥတုသည်။ အတိက္ကန္တော- ကျော်လွန်သွားပြီ (ကုန်လွန်သွားပြီ)။ ကာဠုဒါယိတ္ထေရဿ- ကာဠုဒါယိ မထေရ်၏။ အာဂတဒိဝသတော- လာရာနေမှ၊ သတ္တဋ္ဌဒိဝသာ- ခုနစ်ရက်၊ ရှစ်ရက် တို့သည်။ ဝိတိဝတ္တာ- ကျော်လွန်ကုန်ပြီ။ ထေရော- ကာဠုဒါယိမထေရ်သည်။ ဖဂ္ဂဏ- မာသပုဏ္ဏမာယံ- တပေါင်းလပြည့်နေ့၌။ “ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဟေမန္တော- ဆောင်း ဥတုသည်။ အတိက္ကန္တော- ကျော်လွန်သွားပြီ။ ဝသန္တသမယော- နွေဦးကာလသည်။ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်လာပြီ။ မနုဿေဟိ- လူတို့သည်။ သဿာဒီနိ- ကောက်စပါး စသည်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ- ထုတ်ဆောင်ကုန်၍၊ သမ္မုခသမ္မုခဋ္ဌာနေဟိ- မျက်နှာမူရာ မျက်နှာမူရာအရပ်တို့ဖြင့်၊ မဂ္ဂါ- လမ်းတို့ကို၊ ဒိန္နာ- ပေးအပ်ကုန်ပြီ။ ပထဝီ- မြေ အပြင်ကို၊ ဟရိတတိဏသဉ္စန္ဒာ- စိမ်းစိုသောမြက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဝနသဏ္ဍာ- တောအုပ်တို့သည်။ သုပုပ္ဖိတာ- ကောင်းစွာဖူးပွင့်ကုန်ပြီ။ မဂ္ဂါ- လမ်းခရီးတို့သည်။ ပဋိပဇ္ဇနက္ခမာ- သွားခြင်းငှာ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကုန်၏။ ဒသဗလဿ- ဘုရား ရှင်၏။ ဉာတိသင်္ဂဟံ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို ချီးမြှောက်မှုကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ ကာလော- အချိန်တည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်စဉ်းစားတော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ “ဘဒန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဒုမာ- သစ်ပင် တို့သည်၊ ဖလေသိနော- အပွင့်အသီးတို့ကို အလိုရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဆဒနံ- ရော်ရွက်ဝါကို(ဝါ) အရွက်ဟောင်းကို၊ ဝိပ္ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍ (ဝါ)ချွေချ၍၊ အင်္ဂါရိနော- မီးကျိုးအသွေး နီထွေးထွေးရောင် အဖူးအညွန့်တို့ကို ဆောင်လျက်ရှိပါ ကုန်၏။ တေ- ထိုသစ်ပင်တို့သည်၊ အစွိမန္တောဝ- မီးအလျှံကဲ့သို့၊ (စတုသု ဒိသာသု- အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌)၊ ပဘာသယန္တိ- ထွန်းလင်းတောက်ပ၍နေပါကုန်၏။ မဟာဝီရ- ကြီးမြတ်လုံ့လ ဝီရိယရှိတော်မူသော၊ ရသာနံ- အတ္ထ၊ ဓမ္မ စသည်အပြား ရသတရား တို့၏။ ဘာဂီ- အကယ်တိတိ အနှစ်ပြည့်လျက် အဖို့ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ သမယော- မွေးရပ်မြေဆီ ဘေးမသီအောင် ကြွချီရန်အကြောင်း အချိန်အခါကောင်းပါ ဘုရား။

မဟာမုနိ- မုနိခေါ်မှတ် ရဟန်းမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (ဣဒံ- ဆောင်းကုန်နွေဦး ဤအချိန်ထူးသည်)၊ နာတိသီတံ- အေးလည်း မအေးလွန်းလှပါ။ နာတိဥဏံ- ပူလည်း မပူလွန်းလှပါ။ နာတိဒုဗ္ဘိက္ခဆာတကံ- ကောက်များသိမ်းစ ရာသီလှ၍ အာဟာရမရှား မခေါင်းပါးလည်း မခေါင်းပါးလွန်းပါ။ သဒ္ဓလာ- နေဇာ မြက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ဘူမိ- မြေအရပ်သည်၊ ဟရိတာ- စိမ်းလန်းစိုပြေ

တင့်တယ်၍ နေပါပေ၏။ ဧသဧသော- ဆောင်းကုန်လွန်မြောက် နွေဦးပေါက်ရာ ဤအခါသည်ကား၊ ကာလော- မွေးရပ်ဌာနီ ကြွချီမနှောင်း အချိန်ကောင်းပါဘုရား၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သဠိမတ္တာဟိ- ခြောက်ဆယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတော်တို့ဖြင့်၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ကုလနဂရဂမနဝဏ္ဏံ- အမျိုးတို့ရှိရာ မြို့သို့ ကြွချီတော်မူခြင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဝဏ္ဏေသိ- ချီးမွမ်းတော်မူပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုကာဠုဒါယီမထေရ်ကို၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ “ဥဒါယိ- ဥဒါယီ၊ ကိ န ခေါ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ မဓုရဿရေန- ချိုမြိန်သာယာသောအသံဖြင့်၊ ဂမနဝဏ္ဏံ- အမျိုးတို့ရှိရာမြို့သို့ ကြွချီတော်မူခြင်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဝဏ္ဏေသိ- ချီးမွမ်းလျှောက်ထားဘိသနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်ဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓေါဒန- မဟာရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ တုမှေ- အရှင်ဘုရားတို့ကို၊ ပဿိတုကာမော- ဖူးမျှော်ချင်နေပါ၏၊ ဉာတကာနံ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား၊ သင်္ဂဟံ- ချီးမြှောက်မှုကို၊ ကရောထ- ပြုတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ ဥဒါယိ- ဥဒါယီ၊ သာဓု- ကောင်းပေပြီ၊ ဉာတကာနံ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား၊ သင်္ဂဟံ- ချီးမြှောက်မှုကို၊ ကရိဿာမိ- ငါဘုရားပြုတော်မူအံ့၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ အာရောစေဟိ- ပြောကြားလိုက်ပါလော့၊ ဂမိယဝတ္တံ- ခရီးသွားမည့်ရဟန်းတော်များ ပြုကျင့်ရမည့်ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပရိပူရေဿန္တိ- ဖြည့်ကျင့်ကြလိမ့်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု- ကောင်းလှပါပြီ”၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ထား၍၊ ထေရော- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ တေသံ- ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့အား၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားလျှောက်ထားပြီ။

ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ အင်္ဂမဂဓဝါသီနံ- အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဓတိုင်း၌ နေကုန်မွေးဖွားကြီးပြင်းကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာနံ- အမျိုးကောင်းသားတို့အား၊ ဒသဟိ သဟ- သေဟိ- တစ်သောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ကပိလဝတ္ထုဝါသီနံ- ကပိလဝက်မြို့တော်၌ မွေးဖွားကြီးပြင်းကုန်သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ ဒသဟိ သဟသေဟိ- တစ်သောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေဟေဝ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိသဟသေဟိ- နှစ်သောင်းကုန်သော၊ ခီဏာသဝဘိက္ခုဟိ- ရဟန္တာရဟန်းတော်တို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရာဇဂဟာ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ- နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ယောဇနံ- တစ်ယူဇနာခရီးကို၊ ဂစ္ဆတိ- ကြွတော်မူ၏၊ “ရာဇဂဟတော- ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ၊ သဠိယောဇနံ-

ယူနောပေါင်း ခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ ကပိလဝတ္ထု- ကပိလဝတ်မြို့တော်ကို၊ ဒွိဟိ
မာသေဟိ- နှစ်လတို့ဖြင့်၊ ပါပုဏိဿာမိ- ရောက်လိမ့်လတ္တံ့။” ဣတိ- ဤသို့ကြံ
စည်တော်မူ၍၊ အတုရိတစာရိကံ- မနွေးမမြန် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ကြွတော်မူအပ်သော
ဒေသစာရိခရီးကို၊ (စရိတဗ္ဗာတိ စာရိကာ၊ ✓စရ+ဇျ+အာ၊ ဂတိမှိ- လှည့်လည်ခြင်း၌။
အတုရိကာ စာရိကာ အတုရိကစာရိကာ၊ တံ အတုရိကစာရိကံ)။ ပက္ကာမိ- ဖဲခွါကြွ
တော်မူပြီ၊ ထေရောပိ- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်လည်း၊ “ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်
တော်၏၊ နိက္ခန္တဘာဝံ- ထွက်ခွါကြွလာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ရညော- သုဒ္ဓေါဒနမင်းအား၊
အာရောစေဿာမိ- ပြောကြားအံ့။” ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်၍၊ ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်
သို့၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္တာ- ပျံတက်၍၊ ရညော- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏၊ နိဝေသနေ- နန်းတော်၌၊
ပါတုရဟောသိ- ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ ထေရံ- ကာဠုဒါယီ
မထေရ်ကို၊ ဒိသွာ- ဖူးမြင်ရ၍၊ တုဠစိတ္တော- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်၊
(ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ မဟာရဟေ- မြတ်သောနေရာ၌ဖြစ်သော (ဝါ) မြတ်သော သူတို့
အားသာ ထိုက်တန်သော၊ ပလ္လင်္ဂေ- ပလ္လင်တော်ပေါ်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေတော်
မူ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏အတွက်၊ ပဋိယာဒိတဿ- စီမံထားအပ်သော၊ နာနဂ္ဂရသ-
ဘောဇနဿ- အမျိုးမျိုးသော မြတ်သောအရသာရှိသော ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ ပတ္တံ- သပိတ်
ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ ထေရော- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊
ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဂမနာကာရံ- ကြွမည့်အခြင်းအရာကို(ဝါ) ကြွမည့်ဟန်ကို၊ ဒဿေသိ-
ပြတော်မူပြီ၊ တာတ- ချစ်သား၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ ဘုဉ္ဇ- ဘုဉ်းပေးပါလော့၊ ဣတိ-
ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ မဟာရာဇေ- မင်းမြတ်၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံ
သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ဘုဉ္ဇိဿာမိ- ဘုဉ်းပေးပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့မိန့်ကြားပြီ၊ တာတ-
ချစ်သား၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ကဟံ ပန- အဘယ်မှာပါနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့
မေးလျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇေ- မင်းမြတ်၊ ဝီသတိသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရော- ရဟန်း
နှစ်သောင်း အခြံအရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တုမှာကံ- သင်မင်းမြတ်တို့အား၊
ဒဿနတ္ထာယ- ကြည့်ရှုတော်မူခြင်းငှာ၊ စာရိကံ- ခရီးဒေသစာရိကို၊ နိက္ခန္တော-
ထွက်ခွါကြွရောက်တော်မူလာပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒန
မင်းကြီးသည်၊ တုဠမာနသော- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍)၊ “တုမေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဣမံ- ဤဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- ဘုဉ်းပေး
တော်မူ၍၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ဣမံ
နဂရံ- ဤမြို့သို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်လာ၏၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ အဿ- ထို

သားတော်အတွက်၊ ဣတောဝ- ဤနန်းတော်မှသာလျှင်၊ ပိဏ္ဏပါတံ- ဆွမ်းကို၊ ပရိ-
 ဟရထ- ဆောင်ယူတော်မူပါကုန်ဘုရား၊ ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ထားပြီ၊
 ထေရော- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ အဓိဝါသေသိ- လက်ခံတော်မူပြီ၊ ရာဇာ-
 သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ ထေရ်- ကာဠုဒါယီမထေရ်ကို၊ ပရိဝိသိတွာ- ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး
 ၍ (ဝါ) ဆွမ်းကပ်ပြီး၍၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ ဂန္ဓစုဏ္ဏေန- နံသာမှုန့်ဖြင့်၊ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ-
 ပွတ်တိုက်ဆေးကြောစေ၍၊ ဥတ္တမဿ- မွန်မြတ်သော၊ ဘောဇနဿ- ဘောဇနဖြင့်၊
 ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ။ *တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်အား၊ ဒေထ- ပေးလှူတော်မူကြ
 ပါကုန်၊ ။ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထား၍၊ ထေရဿ- ကာဠုဒါယီမထေရ်၏၊ ဟတ္ထေ-
 လက်၌၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ- တည်စေပြီ၊ ထေရော- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ သဗ္ဗေသံ-
 အလုံးစုံသောသူတို့သည်၊ ပဿန္တာနံယေဝ- ကြည့်ရှုနေကုန်စဉ်ပင်လျှင်၊ ပတ္တံ- သပိတ်
 ကို၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ခိပိတွာ- ပစ်လွှတ်၍၊ သယမ္ဗိ- ကိုယ်တိုင်လည်း၊
 ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တာ- ပျံတက်၍၊ ပိဏ္ဏပါတံ- ဆွမ်းကို၊ အာဟရိ-
 တွာ- ဆောင်ယူ၍၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ဟတ္ထေ- လက်တော်၌၊ ဌပေသိ- ထား
 တော်မူပြီ (ဝါ) ဆက်ကပ်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တံ- ထိုကာဠုဒါယီမထေရ်
 ဆောင်ယူလာသော ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ- ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တော်မူပြီ၊ ဧတေနော
 ဥပါယေန- ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ထေရော- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ ဒိဝသေ
 ဒိဝသေ- နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ပိဏ္ဏပါတံ- ဆွမ်းကို၊ အာဟရိ- ဆောင်ယူပေးပြီ၊ သတ္တာပိ-
 ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- လမ်းခရီးကြား၌၊ ရညောယေဝ- ခမည်းတော်
 သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏သာလျှင်၊ ပိဏ္ဏပါတံ- ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိ- ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ။
 ထေရောပိ- ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်လည်း၊ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ- ဆွမ်းကိစ္စ၏
 အဆုံး၌၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ- နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ။ *ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ အဇ္ဇေ- ယနေ့၊
 ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်သို့၊ အာဂတော- ကြွတော်မူလာပြီ၊
 အဇ္ဇေ- ယနေ့၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်သို့၊ (အာဂတော-
 ကြွတော်မူလာပြီ) ။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓဂုဏပဋိသံယုတ္တာယ- ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်ကျေးဇူး
 နှင့်စပ်ယှဉ်သော၊ ကထာယ စ- စကားတော်ဖြင့်လည်း၊ သကလံ- အလုံးစုံသော၊
 ရာဇေကုလံ- သာကီဝင်မင်းမျိုးကို၊ သတ္ထုဒဿနံ- ဘုရားရှင်အား ဖူးမျှော်ရခြင်းကို၊
 ဝိနာယေဝ- ကြဉ်ဖယ်ထား၍သာလျှင်၊ သတ္ထရိ- ဘုရားရှင်၌၊ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒံ-
 ကောင်းစွာဖြစ်သော ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်ကို (လွန်စွာဖြစ်သော ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်
 ကို)၊ (ဝါ) အလွန်ကြည်ညိုအောင်၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ တေနော- ထိုကြောင့်

သာလျှင်၊ နံ - ထိုကာဠုဒါယီမထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်။ “ဘိက္ခဝေ - ရဟန်းတို့၊ မမ - ငါဘုရား၏၊ သာဝကာနံ - တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုလပ္ပသာဒကာနံ - ဆွေမျိုးတို့ကို ကြည်ညိုစေတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ - ရဟန်းတို့တွင်၊ ယဒိဒံ ယော အယံ ကာဠုဒါယီ - အကြင်ကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ (အတ္ထိ - ရှိ၏)၊ ဧတံ ဧသော - ဤကာဠုဒါယီမထေရ်သည်၊ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ - အမြတ်ဆုံးတည်း”။ ဣတိ - ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ - ဧတဒဂ်ရာထူး၌၊ ဌပေသိ - ထားတော်မူပြီ။

သာကိယာပိ - သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်လည်း၊ ခေါ - စင်စစ်၊ ဘဂဝတိ - ဘုရားရှင်သည်၊ အနုပ္ပတ္တေ - အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လာလတ်သော်၊ “အမှာကံ - ငါတို့၏၊ ဉာတိသေဌံ - ဆွေမျိုးတို့တွင် မြင့်မြတ်သောသူကို၊ ပဿိဿာမ - ဖူးတွေ့ကြကုန်အံ့”။ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ သန္နိပတိတွာ - စုဝေးကုန်၍၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ - နေရာအရပ်ကို၊ ဝိမံသမာနာ - စူးစမ်းကုန်လတ်သော်၊ “နိဂြောဓ - သက္ကဿ - နိဂြောဓသာကီဝင်၏၊ အာရာမော - အာရာမံသည်၊ ရမဏီယော - မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်း၏”။ ဣတိ - ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်သား၍၊ တတ္ထ - ထိုနိဂြောဓသာကီဝင်၏အာရာမံ၌၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော၊ ပဋိဂ္ဂေနဝိမိ - သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်းဟူသော အစီအမံ (ပြုလုပ်ဖွယ်) ကို၊ ကာရေတွာ - ပြုလုပ်စေ၍၊ ဂန္ဓပုပ္ဖဟတ္တာနံသာ၊ ပန်းလက်၌ရှိကုန်သည် (ဂန္ဓော စ ပုပ္ဖံ စ ဂန္ဓပုပ္ဖါနိ၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါနိ ဟတ္ထေယေသန္တိ ဂန္ဓပုပ္ဖဟတ္တာ)၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်ကုန်၍)၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ - ခရီးဦးကြိုဆိုမှုကို၊ ကရောန္တာ - ပြုကုန်လတ်သော်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတေ - အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်မြန်းအပ်ကုန်သော၊ ဒဟရဒဟရေ - ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော၊ နာဂရဒါရကေ စ - မြို့သားဖြစ်သော သူငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နာဂရဒါရိကာယော စ - မြို့သူဖြစ်သော သူငယ်မတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ၊ ပဟိဏိသု - စေလွှတ်ကုန်ပြီ၊ တတော - ထို့နောက်မှ၊ ရာဇကုမာရေ စ - မင်းသားငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရာဇကုမာရိကာယော စ - မင်းသမီးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဟိဏိသု - စေလွှတ်ကုန်ပြီ)၊ တေသံ - ထိုမင်းသားမင်းသမီးငယ်တို့၏၊ အနန္တရာ - အခြားမဲ့မှ၊ သာမံ - ကိုယ်တိုင်၊ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ - နံသာ၊ ပန်းစသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇယမာနာ - ပူဇော်ကုန်လျက်၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုရားရှင်ကို၊ ဂဟေတွာ - ပင့်ဆောင်၍၊ နိဂြောဓာရာမမေဝ - နိဂြောဓာရုံကျောင်းအာရာမံသို့သာလျှင်၊ အဂမံသု - သွားကုန်ပြီ၊ တတ္ထ - ထိုနိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်၌၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဝိသတိသဟဿဒီဏာသဝပရိဝုတော - နှစ်သောင်းသော ရဟန္တာရဟန်းတော်များ ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ပညတ္တံ -

ဝရဗုဒ္ဓါသနေ- ခင်းထားတော်မူအပ်သော မြတ်သောဘုရားရှင်၏နေရာ၌ (ပညပီယ-
တေတိ ပညတ္တံ၊ ပ✓ဥပ+တ၊ နိက္ခိပနေ- ချထားခြင်း၌။ ဗုဒ္ဓဿ အာသနံ ဗုဒ္ဓါသနံ၊
ဝရံ ဗုဒ္ဓါသနံ ဝရဗုဒ္ဓါသနံ၊ ပညတ္တံ ဝရဗုဒ္ဓါသနံ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနံ)၊ နိဿိဒိ- ထိုင်
နေတော်မူပြီ၊ သာကိယာ နာမ- သာကီဝင်မင်းတို့မည်သည်၊ မာနဇာတိကာ- မာန်
ထောင်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊ မာနတ္ထဒ္ဓါ- မာနထန်ကုန်၏၊ တေ- ထိုသာကီဝင်မင်းတို့
သည်၊ “သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော- သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ အမေဟိ- ငါတို့ထက်၊ ဒဟရ-
တရော- ပို၍ငယ်၏၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်လောက်သာတည်း၊
ဘာဂိနေယျော- တူလောက်သာတည်း၊ ပုတ္တော- သားလောက်သာတည်း၊ နတ္တာ-
မြေးလောက်သာတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ ဒဟရဒဟရေ-
ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော၊ ရာဇကုမာရေ- မင်းသားတို့ကို၊ “တုမေ- သင်တို့သည်၊
ဝန္တထ- ရှိခိုးကြကုန်၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တုမှာကံ- သင်မင်းသားငယ်တို့၏၊
ပိဋ္ဌိတော- နောက်မှ၊ နိဿိဒိဿာမ- ထိုင်ပါကုန်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု-
ပြောဆိုကုန်ပြီ။

တေသု- ထိုသာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အဝန္တိတွာ- ရှိမခိုးမူ၍၊
နိဿိန္တေသု- ထိုင်နေကုန်လတ်သော်၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ တေသံ- ထိုသာကီဝင်
မင်းမျိုးတို့၏၊ အဇ္ဈာသယံ- မာန်ခံနေသော အလိုဆန္ဒကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်
တော်မူ၍၊ “ဉာတယော- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်၊ မံ- ငါဘုရားကို၊ န ဝန္တန္တိ-
ရှိခိုးတော်မမူကုန်၊ ဟန္တံ- တိုက်တွန်းတော်မူကုန်အံ့ (ဝါ) အစဉ်သနားတော်မူလှ
ပါကုန်၏၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- ထိုဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို၊ ဝန္တာပေဿာမိ-
ရှိခိုးစေရလိမ့်အံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံစည်တော်မူ၍၊ အဘိညာပါဒကံ- အဘိညာဉ်၏
အခြေခံဖြစ်သော၊ စတုတ္ထံ- လေးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဈာနံ- ဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ-
ဝင်စား၍၊ တတော- ထိုစတုတ္ထဈာန်မှ၊ ဂုဠာယ- ထတော်မူ၍၊ အာကာသံ- ကောင်း
ကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တာ- ပျံတက်၍၊ တေသံ- ထိုဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏၊ သီသေ-

၁။ ဟန္တံ= ဟန္တသဒ္ဓါသည် ဝါကျာရမ္ဘ- စကားသစ်ကို အားထုတ်ခြင်းအနက်၊ ဝိသဒ-
ပင်ပန်းခြင်းအနက်၊ ဟာသ- ရွှင်ခြင်းအနက်၊ အနုကမ္မက- အစဉ်သနားခြင်းအနက်တို့၌
ဖြစ်၏ဟု အဘိဓာနပုဒ်ပိကာ၌ ဆိုထား၏။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဘိနဝဋီကာ (၂။၁၉၄)၌ကား
“ဟန္တသဒ္ဓါ၌ စောဒနတ္ထေ၊ ဝစသဂ္ဂတ္ထေ စ ဣစ္ဆန္တိ” ဟန္တသဒ္ဓါသည် စေ့ဆော်တိုက်တွန်း
ခြင်းအနက်၊ စကားကို စွန့်ခြင်းအနက်တို့၌ အလိုရှိကုန်၏ဟု ဆိုထား၏။ ဤ၌ စောဒနတ္ထ၊
အနုကမ္မကတ္ထ အနက်တို့ကို ယူ၍ ပေးလိုက်ပါသည်။

ဦးခေါင်းပေါ်၌၊ ပါဒပံသုံ - ခြေမှုန့်ကို၊ ဩကိရမာနော ဝိယ - ကြွေချဘိသကဲ့သို့၊ ကဏ္ဍမ္မရက္ခမူလေ - ကဏ္ဍသရက်ပင်၏အနီးအောက်၌၊ ယမကပါဠိဟာရိယသဒိသံ - ရေမီးအစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဠိဟာနှင့်တူသော၊ ပါဠိဟာရိယံ - တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ အကာသိ - ပြုတော်မူပြီ၊ ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ တံ အတ္ထရိယံ - ထိုအံ့ဩဖွယ်ကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ “ဘန္တေ - အို ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဇာတဒိဝသေ - မွေးဖွားရာနေ၌၊ ကာလဒေဝလဿ - ကာလဒေဝလရသေ့အား၊ ဝန္တနတ္ထံ - ရှိခိုးခြင်းငှာ၊ ဥပနီတာနံ - အနီးသို့ ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ ဝေါ - သင်တို့၏၊ ပါဒေ - ခြေတော်အစုံတို့ကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ - ပြောင်းပြန်ပြန်၍၊ ဗြာဟ္မဏဿ - ကာလဒေဝလရသေ့၏၊ မတ္ထကေ - ဦးထိပ်ထက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတေ - တည်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာပိ - တွေ့မြင်ရ၍လည်း၊ အဟံ - တပည့်တော်သည်၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ပါဒေ - ခြေတော်အစုံတို့ကို၊ ဝန္တံ - ရှိခိုးခဲ့ပြီ၊ အယံ - ဤရှိခိုးမှုသည်၊ မေ - တပည့်တော်၏၊ ပဌမဝန္တနာ - အစဆုံး ရှိခိုးမှုပါတည်း။ ဝပ္ပမင်္ဂလဒိဝသေ စ - လယ်ထွန်မင်္ဂလာပြုရာနေ၌လည်း၊ ဇေမ္မတ္ထာယာယ - ဇေမ္မသပြေပင်၏အရိပ်၏၊ သိရိသယနေ - ကျက်သရေရှိသော အိပ်ရာ၌၊ ဝေါ - အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ နိပန္နာနံ - လဲလျောင်းနေကုန်စဉ်၊ ဇေမ္မတ္ထာယာယ - ဇေမ္မသပြေပင်၏အရိပ်၌၊ အပရိဝတ္တနံ - မပြန်လည်ခြင်းကို (သပြေရိပ်မရွေ့ခြင်းကို)၊ ဒိသ္မာပိ - မြင်ရ၍လည်း၊ ပါဒေ - ခြေတော်အစုံတို့ကို၊ ဝန္တံ - ရှိခိုးခဲ့ပြီ၊ အယံ - ဤရှိခိုးမှုသည်၊ မေ - တပည့်တော်၏၊ ဒုတိယဝန္တနာ - နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိခိုးမှုပါတည်း၊ ဣဒါနိ ပန - ယခုအခါ၌ကား၊ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ - ရှေးက မမြင်အပ်ဖူးသော၊ ဣမံ ပါဠိဟာရိယံ - ဤတန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ဒိသ္မာပိ - မြင်ရ၍လည်း၊ အဟံ - တပည့်တော်သည်၊ တုမှာကံ - အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ပါဒေ - ခြေတော်အစုံတို့ကို၊ ဝန္တမိ - ရှိခိုးပါ၏၊ အယံ - ဤရှိခိုးမှုသည်၊ မေ - တပည့်တော်၏၊ တတိယဝန္တနာ - သုံးကြိမ်မြောက် ရှိခိုးမှုပါတည်း။ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - လျှောက်ထားပြီ၊ ရညာ ပန - သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်ကား၊ (ဘဂဝတိ - ဘုရားရှင်ကို)၊ ဝန္တိတေ - ရှိခိုးအပ်သော်၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုရားရှင်ကို၊ အဝန္တိတွာ - ရှိမခိုးမူ၍၊ ဌာတုံ - တည်ခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော နာမ - စွမ်းနိုင်သည်မည်သော၊ ဧကသာကိယောပိ - တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သာကီဝင်သည်လည်း၊ န အဟောသိ - မရှိပြီ၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော သာကီဝင်တို့သည်၊ ဝန္တိသုယေဝ - ရှိခိုးကြပြီသာ။

ဣတိ - ဤသို့၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ ဉာတယော - ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို၊ ဝန္တပေတွာ - ရှိခိုးစေပြီး၍၊ အာကာသတော - ကောင်းကင်မှ၊ ဩတရိတွာ -

သက်ဆင်းတော်မူ၍၊ ပညတ္တာသနေ - ခင်းထားတော်မူအပ်သော နေရာ၌၊ နိသီဒိ -
 ထိုင်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝတိ - ဘုရားရှင်သည်၊ နိသီန္ဒေ - ထိုင်နေတော်မူလတ်သော်၊
 သီခါပတ္တော - အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ ဉာတိသမာဂမော - ဆွေတော်မျိုးတော်
 တို့၏ပေါင်းဆုံမှုသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော ဆွေတော်မျိုးတော်
 တို့သည်၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ - တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၌ တည်သော စိတ်ရှိကုန်သည် (ဝါ)
 တည်ကြည်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ - ဖြစ်ကုန်၍၊ နိသီဒိသု - ထိုင်နေကုန်ပြီ၊ တတော -
 ထိုသို့ဆွေတော်မျိုးတော်များ စုဝေးမိခြင်းကြောင့်၊ မဟာမေဃော - မိုးကြီးသည်၊
 ပေါက္ခရဝဿံ - ကြာတော၌ ရွာသော မိုးကဲ့သို့သော မိုးသည်၊ ဝဿိ - ရွာသွန်းပြီ၊
 တမ္မဝဏ္ဏံ - နီးမြန်းသော အဆင်းရှိသော၊ ဥဒကံ - ရေသည်၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်သို့၊
 ဝိရဝန္တံ - တဝေါဝေါ အသံမြည်ဟည်းလျက်၊ ဂစ္ဆတိ - စီးဆင်းသွား၏၊ တေမိတု -
 ကာမောဝ - စွတ်စိုလိုသူသည်သာလျှင်၊ တေမေတိ - စွတ်စို၏၊ အတေမိတုကာမဿ -
 မစွတ်စိုလိုသော သူ၏၊ သရီရေ - ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ဧကဗိန္နမတ္တမိ - မိုးရေတစ်ပေါက်မျှ
 လောက်သော်လည်း၊ န ပတတိ - မကျရောက်၊ တံ - ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒိသ္မာ -
 တွေ့မြင်ရ၍၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်၊ အစ္စရိယဗျူတ -
 စိတ္တာ - အမြဲလည်းမဖြစ်၊ မဖြစ်စဖူးလည်းဖြစ်၍ အံ့ဩထူးဆန်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊
 ဇာတာ - ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ “အဟော အစ္စရိယံ - ဪ အံ့ဩဖွယ်
 ကောင်းပါပေစွတကား၊ အဟော အတ္ထုတံ - ဪ မဖြစ်စဖူး အဖြစ်ထူးပါပေစွတကား၊”
 ဣတိ - ဤသို့၊ ကထံ - စကားကို၊ သမုဋ္ဌာပေသု - ဖြစ်စေကုန်ပြီ၊ သတ္တာ - ဘုရား
 ရှင်သည်၊ “ဣဒါနေဝ - ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ မယံ - ငါ၏၊ ဉာတိသမာဂမေ - ဆွေ
 တော်မျိုးတော်တို့၏ ပေါင်းဆုံမိရာ၌၊ ပေါက္ခရဝဿံ - ပေါက္ခရဝဿမိုးသည်၊ န
 ဝဿတိ - ရွာသွန်းသည်မဟုတ်သေး၊ အတိတေပိ - ရှေးအခါ၌လည်း၊ ဝဿိ - ရွာ
 သွန်းဖူးပြီ၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဣမိဿာအဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ - ဤအကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကြောင့်၊
 ဝေဿန္တရဇာတကံ - ဝေဿန္တရဇာတတော်ကို၊ ကထေသိ - ဟောတော်မူပြီ၊ ဓမ္မကထံ -
 တရားစကားကို၊ သုတ္တာ - နာယူပြီး၍၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်၊
 ဥဋ္ဌာယ - ထ၍၊ ဝန္တိတွာ - ရှိခိုး၍၊ ပက္ကမိသု - ဖဲခွါထွက်သွားကြကုန်ပြီ၊ ဧကောပိ -
 တစ်ဦးတစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော၊ ရာဇာ ဝါ - မင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊
 ရာဇမဟာမတ္တော ဝါ - မင်း၏အမတ်ကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ “သွေ - မနက်
 ဖြန်ခါ၌၊ အမှာကံ - တပည့်တော်တို့၏၊ ဘိက္ခံ - ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ - ခံယူတော်မူပါ
 ကုန်”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္တာ - လျှောက်ထား၍၊ ဂတော နာမ - သွားသောသူမည်သည်၊

နတ္ထိ- မရှိ။

သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်။ ပုနဒိဝသေ- နောက်နေ့၌၊ ဝိသတိဘိက္ခုသဟဿ- ပရိဝုတော- ရဟန်းနှစ်သောင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)။ ကပိလဝတ္ထု- ကပိလဝတ်မြို့သို့၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပါဝိသိ- ဝင်တော်မူပြီ၊ တံ- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ ကောစိ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော သူသည်၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ န နိမန္တေသိ- မပင့်မဖိတ်ပြီ၊ ပတ္တဝါ- သပိတ်ကိုသော်လည်း၊ န အဂ္ဂဟေသိ- မယူပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဣန္ဒဒီလေ- တံခါးခံ၌၊ ဌိတောဝ- ရပ်တော်မူလျက်သာ၊ “ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ- ရှေးဘုရားရှင်တို့သည်၊ ကုလနဂရေ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏မြို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ စရိသု န ခေါ- လှည့်လည်တော်မူကုန်သနည်း၊ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ- အစဉ်အတိုင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ (န ပဋိပါဋိ ဥပ္ပဋိပါဋိ၊ တာယ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ၊ ဥ-သဒ္ဓါ ဥက္ကမ၊ ဥပ္ပထစသည်တို့၌ကဲ့သို့ နိသေဓအနက်ဟော)၊ ဣဿရဇနာနံ- အစိုးရသူ လူတန်းစားတို့၏၊ ဃရာနိ- အိမ်တို့သို့၊ အဂမံသု ကိ- ကြွတော်မူကုန်သလော၊ ဥဒါဟု- သို့တည်းမဟုတ်၊ သပဒါနစာရိကံ- အိမ်စဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ခြင်းကို၊ စရိသု ကိ- လှည့်လည်တော်မူကုန်သလော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇေသိ- သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ ဧကဗုဒ္ဓဿပိ- တစ်ဆူသောဘုရားရှင်၏သော်မှလည်း၊ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ- အစဉ်အတိုင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဂမနံ- ကြွတော်မူခြင်းကို၊ အဒိသွာ- မတွေ့မမြင်ရ၍၊ “မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေသံ- ထိုရှေးဘုရားရှင်တို့၏၊ အယမေဝ ဝံသော- ဤအနွယ်ကိုသာလျှင်၊ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗော- ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ အာယတီ စ- နောင်အခါ၌လည်း၊ မမ- ငါဘုရားရှင်၏၊ သာဝကာ- တပည့်တို့သည်၊ မမညေဝ- ငါ ဘုရားရှင်ကိုသာလျှင်၊ အနုသိက္ခန္တာ- အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြံကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တံ- ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကို၊ ပရိပူရေဿန္တိ- ဖြည့်ကျင့်ကုန်လတ္တံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မူ၍၊ ကောဋိယံ- မြို့၏အဆုံးစွန်၌၊ နိဝိဋ္ဌဂေဟတော- တည်သောအိမ်မှ၊ ပဌာယ- စ၍၊ သပဒါနံ- အစဉ်အတိုင်း (အိမ်စဉ်အတိုင်း)၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိ- လှည့်လည်တော်မူပြီ၊ “အယျော သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော- အရှင်သား သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရတိ ကိရ- လှည့်လည်တော်မူနေသတဲ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွိဘူမိကတိဘူမိကာဒိသု- နှစ်ထပ်သုံးထပ်အစရှိကုန်သော၊ ပါသာဒေသု- ပြာသာဒ်တို့၌၊ သီဟပဉ္စရံ- ခြင်္သေ့ရုပ်ခံသော လေသောက်ပြတင်းပေါက်ကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ မဟာဇနော- လူအပေါင်း

သည်။ ဒဿနဗျာဝဋ္ဌော- ကြည့်ရှုရန် အားထုတ်သည် (ဝါ) ကြည့်ရှုခြင်း၌ ဗျာများသည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ရာဟုလမာတာ- ရာဟုလ၏မယ်တော်ဖြစ်သော၊ ဒေဝီဝိ- မိဖုရားသည်လည်း။ “အယျုပုတ္တော- အရှင့်သားသည်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ နဂရေ- ဤမြို့၌သာလျှင်၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ ရာဇာနုဘာဝေန- မင်းတို့၏ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏသိဝိ- ကာဒီဟိ- ရွှေထမ်းစင်စသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိစရိတွာ- လှည့်လည်တော်မူ၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ကေသမသု- ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်၊ ကျင်စွယ်ကို၊ ဩဟာရေတွာ- ပယ်ရှား၍၊ ကသာယဝတ္ထနိဝါသနော- ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်ကို ဝတ်သည်။ ကပါလဟတ္ထော- ခွက်လက်၌ရှိသည် (ခွက်လက်စွဲသည်)၊ (ကပါလံ ဟတ္ထေ ယဿာတိ ကပါလဟတ္ထော၊ ဘိန္နာဓိကရဏသတ္တမိဗဟုဗ္ဗိ)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဝိဏ္ဏာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရတိ ကိရ- လှည့်လည်နေသတဲ့၊ သောဘတိ န ခေါ- တင့်တယ်လေသလော။” ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ သီဟပဉ္စရံ- ခြင်္သေ့ရုပ်ခံသော လေသောက်ပြတင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဩလောကယမာနာ- ဖူးမျှော်ကြည့်ရှုလတ် သော်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဈာယ^၁- အမျိုးမျိုးသော စွဲမက်ဖွယ်သော အရာတို့ဖြင့် လွန်စွာ တောက်ပသော၊ သရီရပ္ပဘာယ- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတော်ဖြင့်၊ နဂရဝီထိယော- မြို့လမ်းမတို့ကို၊ ဩဘာသေတွာ- ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၍၊ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုပဗျူဠာယ^၂- တလံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်ဝန်းဖြင့် ဝန်းရံအပ်၊ စုရုံး

၁။ နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဈာယ= သမုဇ္ဈာလတိတိ သမုဇ္ဈာ။ သံ, ၂ ✓ဇလ+အ+အာ၊ ဒိတ္တိယံ- တောက်ပခြင်း၌။ ဝိရန္တိတဗ္ဗာတိ ဝိရာဂါ။ ဝိ ✓ရန္တ+ ဣ၊ စွဲမက်ဖွယ်ရာများ၊ နာနာ ဝိရာဂါ နာနာဝိရာဂါ၊ နာနာဝိရာဂေဟိ သမုဇ္ဈာ နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဈာ။

၂။ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုပဗျူဠာယ= ဗျာမမတ္တာ ပဘာ ဗျာမပ္ပဘာ၊ မတ္တသဒ္ဓါကျေသော မဇ္ဈေလောဝီပထမာကမ္မဓာရည်း။ တလံမျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရောင်။ ပရိက္ခေပီယတေ ဣမိဿန္တိ ပရိက္ခေပါ (ဗုဒ္ဓသိရိ)၊ ပရိ ✓ခိပ+ဣ+အာ၊ ပေရဏေ- ပစ်လွှင့်ခြင်း၌။ သင်္ဂဟေတွာ ဥပရူပရိ ဝိသေသေန ဦဟိယတိ ဣမိဿံ အဝယဝေဟိတိ သမုပဗျူဠာ။ သံ, ၂ပ, ဝိ ✓ဦဟ+တ၊ သမ္ပိဏ္ဏနေ- ပေါင်းစုခြင်း၊ စုရုံးခြင်း၌။ ဤ၌ သံ-သဒ္ဓါ သင်္ဂဟအနက်၊ ဥပ-သဒ္ဓါ ဥပရူပရိအနက်၊ ဝိ-သဒ္ဓါ ဝိသေသနက်ကို ဟောသည်။ သမုပဗျူဠန္တိ သင်္ဂဟေတွာ ဥပရူပရိ သညူဠံ (အံ၊ ဋီ၊ ၃၊ ၅၇)ဟူသော အဖွင့်ကို လည်းကောင်း၊ သမုပဗျူဠံ ရာသိကတံ၊ ဝိဏ္ဏံ ကတွာ ဌပိတံ (သီ၊ ၉၊ ၂၂၄)ဟူသောအဖွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ သမုပဗျူဠေတိ ဥဒကေန ထလံ ဥဿာရေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ရာသိကတေ

ထားအပ်ရာဖြစ်သော၊ အသီတာနုဗျန္တနပ္ပဘာသိတာယ - လက္ခဏာတော်ရှစ်ဆယ်တို့ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပသော၊ ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတာယ - ယောက်ျား မြတ်တို့၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်မြတ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ အနောပမာယ - နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာမရှိသော၊ ဗုဒ္ဓသိရိယာ - ဘုရားရှင်၏အသရေ တော်ဖြင့်၊ ဝိရောစမာနံ - တင့်တယ်တော်မူသည်ကို၊ ဒိသ္မာ - ဖူးမြင်ရ၍၊ ဥဏှိသတော - နဖူးသင်းကျစ်တော်မူ၊ ပဠာယ - စ၍၊ ယာဝ ပါဒတလာ - ခြေဖဝါးတော်အပြင်တိုင်အောင်။

ဂါထာအနက်။ ။ သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဉ္ဇိတကေသော^၁ - ပြေပြစ်ညက်ညော ညှိ ရောင်နှောလျက် ပျော့ညက်ဝင်းဝါ လက်ယာခွေပတ် ကွေးညွတ်သော ဆံပင်တို့ရှိတော် မူ၏၊ သူရိယနိမ္မလတလာဘိနလာဇ္ဈော^၂ - ညစ်ကြေးကင်းစင် နေအပြင်သို့ သန့်စင် ထွန်းပ ထူးကဲလှသည့် နဖူးတော်အပြင်လည်း ရှိတော်မူ၏၊ ယုတ္တတုဂ်မုဒုကာယတနာ - သော^၃ - သင့်လျော်လျောက်ပတ် ချွန်ထွက်မြင့်မောက် နူးညံ့ရှည်သွယ် နှာတံတော် လည်း ရှိတော်မူ၏၊ ရံသိဇာလဝိကသိတော^၄ - ရောင်ခြည်တော်ကွန်ယက်တို့ဖြင့် ပွင့်

(အံ၊ ဋီ၊ ၁၊ ၁၆၃)ဟူသော အဖွင့်ကိုလည်းကောင်း ထောက်ဆ၍ ထိုပုဒ်၏အနက်ကို စုရုံး ခြင်းဟု အနက်ပြန်ထားပါသည်။ ဤပုဒ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သဂါထာဝဂ္ဂ၊ ၄၊ ၃၁၁။ သက္ကသံယုတ်၊ ဓဇ္ဇေသုတ်၌လည်း ဖွင့်ဆိုချက်ရှိပါသေးသည်။ ထိုအဖွင့်ကို သပြေကန်ပရိတ်ကြီးနိဿယ၊ ၄၅၀-၌ ကြည်ရှုပါကုန်။ ပရိက္ခေပါ စ သာ သမုပဗျူဠာ စာတိ ပရိက္ခေပသမုပဗျူဠာ (ဗုဒ္ဓသိရိ)၊ ဗျာမပ္ပဘာယ ပရိက္ခေပသမုပဗျူဠာ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုပဗျူဠာ (ဗုဒ္ဓသိရိ)။

၃။ သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဉ္ဇိတကေသော= ကုဉ္ဇိတာ ကေသာ ကုဉ္ဇိတကေသာ - ကောက်ကုန်၊ ကွေးညွတ်ကုန်သော ဆံပင်များ။ သိနိဒ္ဓါ စ တေ နီလာ စ တေ မုဒဝေါ စာတိ သိနိဒ္ဓနီလ - မုဒဝေါ - ပြေပြစ်ညက်ညောကုန်၊ ညှိကုန်၊ နူးညံ့ကုန်သည်တို့၊ (ဆံပင်များ)။ သိနိဒ္ဓနီလ - မုဒဝေါ ကုဉ္ဇိတကေသာ ဧတဿာတိ သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဉ္ဇိတကေသော - ပြေပြစ်ညက်ညော ညှိရောင်နှောလျက် ပျော့ညက်ဝင်းဝါ လက်ယာခွေပတ် ကွေးညွတ်သော ဆံပင်တို့ရှိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၄။ သူရိယနိမ္မလတလာဘိနလာဇ္ဈော= နိမ္မလံ တလံ နိမ္မလတလံ - အညစ်အကြေးကင်းစင်သော အပြင်၊ သူရိယဿ နိမ္မလတလံ သူရိယနိမ္မလတလံ - အညစ်အကြေးကင်းစင်သော နေ အပြင်၊ အဘိ ဝိသိဋ္ဌံ နလာဋ္ဌံ အဘိနလာဋ္ဌံ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့်မတူ ထူးခြားသော နဖူးတော် အပြင်၊ သူရိယနိမ္မလတလံ ဣဝံ အဘိနလာဋ္ဌံ ယဿာတိ သူရိယနိမ္မလတလာဘိနလာဇ္ဈော၊ ညစ်ကြေးကင်းစင် နေအပြင်သို့ သန့်စင်ထွန်းပ ထူးကဲလှသည့် နဖူးတော်အပြင်ရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်။

လင်းရွန်းမြဲ ထွန်းတောက်ပတော်မူ၏ (ဝါ) ပွင့်လင်းရွန်းမြဲ ထွန်းတောက်ပသည့်
ရောင်ခြည်တော်ကွန်ယက်ရှိတော်မူပါပေ၏။ နရသီဟော- လူတို့ဥက္ကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်
လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ (နရနံ သီဟော နရသီဟော၊ သီဟသဒ္ဓါ ဥတ္တမ အမြတ်
အနက်ကို ဟောသည်။)

ဣတိ- ဤသို့၊ ဧဝမာဒိကာဟိ- ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ ဒသဟိ- ဆယ်ခု
ကုန်သော၊ နရသီဟဂါထာဟိ- လူတို့ဥက္ကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း ချီးမွမ်းပြောဆို
အပ်ရာဖြစ်ကုန်သော ဂါထာတို့ဖြင့်၊ အဘိတ္ထဝိတွာ- ချီးမွမ်းပြောဆို၍၊ “တုမှာကံ-
အရှင်မင်းကြီးတို့၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရတိ-
လှည့်လည်တော်မူနေပါ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ရညော- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊
အာရောစေသိ- လျှောက်ထားပြီ၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ သံဝိဂ္ဂဟဒယော-
ထိတ်လန့်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (သံဝိဇ္ဇတိ သံဝိဂ္ဂံ၊ သံ ✓ဝိဇီ+တ၊ ဘယေ-
ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်း၌၊ သံဝိဂ္ဂံ ဟဒယံ ယဿာတိ သံဝိဂ္ဂဟဒယော)၊ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍)၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ သာဠကံ- ပုဆိုးကို၊ သဏ္ဌပေန္တော- ကောင်းစွာတည်
စေလျက် (မလျက်)၊ တုရိတတုရိတော- လျင်လျင်မြန်မြန် (ပျာယိပျာယာ)၊ နိက္ခမိ-
တွာ- ထွက်၍၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်
၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ ကိန္နုခေါ- အဘယ်
ကြောင့်၊ အမှေ- တပည့်တော်တို့ကို၊ လဇ္ဇာပေထ- အရှက်ရစေပါကုန်သနည်း၊ ကိမတ္ထံ-
အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအတွက်၊ စရထ- လှည့်လည်တော်မူပါကုန်သနည်း၊
‘ဧတ္တကာနံ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- ရဟန်းတို့အား၊
ဘတ္တံ- ဆွမ်းကို၊ လဒ္ဓံ- ရခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မစွမ်းနိုင်တန်ရာ၊’ ဣတိ- ဤသို့၊

၅။ ယုတ္တတုဂံမုဒုကာယတနာသော= ယုတ္တော တုဂေါ ယုတ္တတုဂေါ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်
ချွန်ထွက်မြင့်မောက်သော (နာတံတော်)၊ မုဒုကာ အာယတော မုဒုကာယတော၊ နူးညံ့ရှည်
သွယ် (ရှည်လျား)သော နာတံတော်။ ယုတ္တတုဂေါ မုဒုကာယတော နာသော ယဿာတိ
ယုတ္တတုဂံမုဒုကာယတနာသော၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ် ချွန်ထွက်မြင့်မောက် နူးညံ့ရှည်
သွယ် နာတံတော်ရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်။

၆။ ရံသိဇာလဝိကသိတော= ရံသိ စ တံ ဇာလံ စာတိ ရံသိဇာလံ၊ ရောင်ခြည်တော်တည်းဟူသော
ကွန်ယက်။ ဝိကသတိတိ ဝိကသိတော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူသော ဘုရားရှင်။
ဝိ ✓ကသ+တ၊ ဖုလ္လေ- ကားကားစွင့်စွင့် ပွင့်ခြင်း၌။ ရံသိဇာလေဟိ ဝိကသိတော ရံသိ-
ဇာလဝိကသိတော။

သည်- အမှတ်ကို၊ ကရိတ္တ ကိ- ပြုကုန်ပါသလော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ-
 လျှောက်ထားပြီ၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ဧတံ- ဤဆွမ်းခံလှည့်လည်တော်မူ
 ခြင်းသည်၊ အမှာကံ- ငါဘုရားရှင်တို့၏၊ ဝံသစာရိတ္တံ- အနွယ်တော်အကျင့်တည်း၊
 ဣတိ- ဤသို့ ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ အမှာကံ- တပည့်
 တော်တို့၏။ ဝံသောနာမ- အနွယ်တော်မည်သည်ကား၊ မဟာသမ္မတဓတ္တိယဝံသော
 နန- မဟာသမ္မတဓတ္တိယနွယ် မဟုတ်တုံလော၊ ဧတ္ထစ- ဤမဟာသမ္မတဓတ္တိယနွယ်၌၊
 ဧကဓတ္တိယောပိ- တစ်ဦးတစ်ယောက်သော မင်းသည်သော်လည်း၊ ဘိက္ခာစရကော
 နာမ- ဆွမ်းခံလှည့်လည်သူမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ထားပြီ၊
 “မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ အယံ ဓတ္တိယဝံသော နာမ- ဤမင်းမျိုးမင်းနွယ်
 မည်သည်၊ တဝ- သင်မင်းကြီး၏၊ ဝံသော- အနွယ်တည်း၊ ဒီပင်္ဂရော- ဒီပင်္ဂရော
 ဘုရားလည်းကောင်း၊ ကောဏ္ဍညော- ကောဏ္ဍညဘုရားလည်းကောင်း။ ပ။ ကဿပေါ-
 ကဿပဘုရားလည်းကောင်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အမှာကံ- ငါဘုရားရှင်တို့၏၊ အယံ
 ပန- ဤအနွယ်တော်သည်ကား၊ ဗုဒ္ဓဝံသော နာမ- ဘုရားမျိုးဘုရားနွယ်မည်၏၊
 ဧတေ စ- ဤဒီပင်္ဂရောစသော ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- အခြားကုန်
 သော၊ အနေကသဟဿသင်္ခါ- ထောင်ပေါင်းများစွာ အရေအတွက်ရှိကုန်သော၊
 ဗုဒ္ဓါ စ- ဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခာစာရေနဝ- ဆွမ်းခံလှည့်လည်
 တော်မူခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဇီဝိကံ- အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေသု- ပြုကုန်ပြီ၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ အန္တရဝိထိယံ- လမ်းအကြား၌၊ ဌိတောဝ- ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်။

ဂါထာအနက်။ ။ “ဥတ္တိဋ္ဌေ- ဆွမ်းကိုရည်မှတ် မတ်တပ်ရပ်၍ ရအပ်သော
 ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်၌၊ နပ္ပမဇ္ဇေယျ- အိမ်စဉ်လှည့်ပတ် ဆွမ်းခံရပ်လျက် မြင့်မြတ်ဓလေ့
 မမေ့မလျော့ရာ၊ သုစရိတံ- ဘုရားမြတ်စွာ အရိယာတို့ ကောင်းစွာလေးမြတ် ပြုကျင့်
 အပ်သော၊ ဓမ္မ- မအပ်မရာ ပယ်ရှောင်ခွာ၍ စဉ်လာမပြတ် အိမ်စဉ်ပတ်လျက် ရအပ်
 သော ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကို၊ စရေ စရေယျ- ဆူဆူဘုရား ကျင့်ထုံးတရားမို့ လေးစား
 ရိုသေ ကျင့်ဆောင်လေရာ၏၊ ဓမ္မစာရီ- အိမ်စဉ်လှည့်ပတ် ဆွမ်းခံရပ်၍ ကျင့်ဝတ်
 ကြည်ဖြူ ကျင့်သောသူသည်၊ အသ္မိ လောကေ စ- မျက်မှောက်ဖြစ်ရ ဤလောက၌
 လည်းကောင်း၊ ပရမိ စ (လောကေ)- မျက်ကွယ်ဖြစ်ရ တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း၊
 သုခံ- လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား လေးပါးလှူရိယာ ချမ်းသာမျှတစွာ၊ သေတိ-
 ဝမ်းသာတက်ကြွ ပြုံးရွှင်ပြလျက် နေရထိုင်ရလေ၏၊ (သေတိကား လှူရိယာပုတ်လေးပါး
 ကို အိပ်ခြင်းကြိုယာဖြင့် မှတ်၍ပြအပ်သော ဥပလက္ခဏ၊ နိဒဿနနည်းတည်း)၊ ဣတိ

ဣမံ ဂါထံ - ဤဂါထာကို၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ ဂါထာပရိယောသာနေ - ဂါထာတော်၏အဆုံး၌၊ ရာဇာ - သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ - သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ သုစရိတံ - အရိယာအမွန် ပုဂ္ဂိုလ်ချွန်တို့ အလွန်လေးမြတ်ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော၊ ဓမ္မံ - မိစ္ဆာဇီဝ အနေသနတို့ လုံးဝလွတ်ကင်း ရှောင်ပယ်ကွင်း၍ သန့်ရှင်းတည်ကြည် အိမ်စဉ်လည်၍ ဆွမ်းရည်ရပ်အပ် ဆွမ်းခံဝတ်ကို၊ စရေယျ - တလေးတစား အရေးထားလျက် ကျင့်ပွားမယုတ် အားထုတ်လေရာ၏၊ ဒုစ္စရိတံ - ဝေသီယာဂေါစရ ခြောက်ဌာန၌ နိစ္စလှည့်ပတ် မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်အပ်သော၊ နံ - သီလကျင့်ဝတ် ပျက်သုဉ်းတတ်သည့် ထိုဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကို၊ န စရေ - အကျင့်သိက္ခာ ထိန်းကြောင်းကာဖြင့် မပြုမကျင့်ရာ၊ ဓမ္မစာရီ - အိမ်စဉ်လှည့်ပတ် ဆွမ်းခံရပ်၍ ကျင့်ဝတ်ကြည်ဖြူ ကျင့်သောသူသည်၊ အသ္မိံ လောကေ စ - မျက်မှောက်ဖြစ်ရ ဤလောက၌လည်းကောင်း၊ ပရမိံ စ - မျက်ကွယ်ဖြစ်ရ တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ သုခံ - လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား လေးပါးဣရိယာ ချမ်းသာမျှတစွာ၊ သေတိ - ဝမ်းသာတက်ကြွ ပြုံးရွှင်ပြလျက် နေရထိုင်ရလေ၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဣမံ ဂါထံ - ဤဂါထာကို၊ သုတ္တာ - နာယူရ၍၊ သကဒါဂါမိဖလေ - သကဒါဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ၊ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ - မဟာဓမ္မပါလဇာတ်တော်ကို၊ သုတ္တာ - နာယူရ၍၊ အနာဂါမိဖလေ - အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ - တည်ပြီ၊ မရဏသမယေ - သေခါနီးအချိန်၌၊ သေတစ္ဆတ္တဿ - ထီးဖြူ၏၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ သိရိသယနေ - ကျက်သရေရှိသော အိပ်ရာ၌၊ နိပန္နောယေဝ - လဲလျောင်းလျက်သာလျှင်၊ အရဟတ္တံ - အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိ - ရောက်ပြီ၊ အရညဝါသေန - တောထဲ၌နေခြင်းဖြင့်၊ ပဓာနာနုယောဂကိစ္စံ - ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းအမှုကိစ္စသည်၊ ရညော - ခမည်းတော်သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ န အဟောသိ - မဖြစ်ပြီ၊ ပန - ဆက်ဦးအံ့၊ သော - ထိုသုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ သောတာပတ္တိဖလံ - သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို၊ သစ္စိကတွာယေဝ - မျက်မှောက်ပြုပြီး၍သာလျှင်၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ ပတ္တံ - သပိတ်တော်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ သပရိသံ - ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘဂဝန္တံ - ဘုရားရှင်ကို၊ မဟာပါသာဒံ - မြတ်သောနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အာရောပေတွာ - တက်ရောက်စေ၍ (ပင့်ဆောင်၍)၊ ပဏီတေန - မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယေန - ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန - ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဝိသိ - ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီ၊ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ - ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ၏အဆုံး၌၊ ရာဟုလမာတရံ -

ရာဟုလ၏မယ်တော်ကို၊ ဌပေတွာ- ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံသော၊ ဣတ္တာဂါရ- မောင်းမအပေါင်းသည် (ဣတ္တာဂါရ-အရ မောင်းမတို့၏အိပ်ဆောင်ကို ယူရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဌာနပစာအားဖြင့် ထိုမောင်းမဆောင်၌နေထိုင်ကြသည့် မောင်းမ အပေါင်းကို ယူရသည်)၊ အာဂန္ဓာ- လာရောက်၍၊ ဘဂဝန္တိ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဝန္တိ- ရှိခိုးပြီ၊ သာ ပန- ထိုရာဟုလမယ်တော်ကိုကား၊ “ဂစ္ဆ- သွားပါလော့၊ အယျပုတ္တံ- အရှင်သားကို၊ ဝန္တဟိ- ရှိခိုးပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဇနေန- အခြွေအရံအပေါင်း သည်၊ ဂုစ္စမာနာပိ- ပြောဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ *မယံ- ငါ၏၊ ဂုဏော- ဂုဏ် ကျေးဇူးသည်၊ သစေ အတ္ထိ- အကယ်၍ရှိအံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ရှိခဲ့သော်)၊ သယ မေဝ- ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ မမ- ငါ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အယျပုတ္တော- အရှင်သားသည်၊ အာဂမိဿတိ- ကြွလာလိမ့်လတ္တံ့၊ အာဂတမေဝ- ကြွလာသည်သာ လျှင်ဖြစ်သော၊ နံ- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ ဝန္တိဿာမိ- ရှိခိုးပါအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ပြောဆို၍၊ န အဂမာသိ- မသွားပြီ။

ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ရာဇာနံ- ခမည်းတော်မင်းကြီးကို၊ ပတ္တံ- သပိတ် ကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေတော်မူ၍၊ ဒွိဟိ- နှစ်ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကေဟိ- အဂ္ဂသာဝကတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ရာဇေတိတာယ- ယသော်ဓရာမင်းသမီး၏၊ သိရိဂဗ္ဘံ- ကျက်သရေရှိသောတိုက်ခန်းသို့၊ ဂန္ဓာ- ကြွတော်မူ၍၊ “ရာဇေတိတာ- ယသော်ဓရာမင်းသမီးကို (နဝတ္ထဗ္ဗာ-၌ စပ်)၊ (ဝါ) ယသော်ဓရာမင်းသမီးသည်၊ (ဝန္တမာနာ-၌ စပ်)၊ ယထာရုစိ- အကြင်အကြင်အလိုဆန္ဒအားလျော်စွာ (ဝါ) စိတ် ကြိုက်၊ ဝန္တမာနာ- ရှိခိုးလတ်သော်၊ ကိဉ္စိ- ဘာကိုမျှ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ- မပြောဆိုထိုက်၊” (✓ဝစ+တဗ္ဗ၊ ယင်းဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ရာဇေတိတာနှင့် ကိဉ္စိဟု ကံနှစ်ကံရှိနေသည်)၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်တော်မူပြီ၊ သာ- ထိုယသော်ဓရာမင်းသမီး သည်၊ ဝေဂေန- အဟုန်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ဂေါပ္ပကေသု- ခြေဖျက်တို့၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ပါဒပိဋိယံ- ခြေဖမိုးအပြင်၌၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ- လူးလိမ့်၍၊ ယထာဇ္ဈာသယံ- အကြင်အကြင်အလိုဆန္ဒအားလျော်စွာ (ဝါ) အလိုရှိတိုင်း (ဝါ) စိတ်ကြိုက်၊ ဝန္တိ- ရှိခိုးပြီ၊ ရာဇေ- မင်းကြီးသည်၊ ရာဇေတိတာယ- ယသော်ဓရာ မင်းသမီး၏၊ ဘဂဝတိ- ဘုရားရှင်အပေါ်၌၊ သိနေဟဗဟုမာနာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိ- ချစ် ခင်မှု၊ များစွာမြတ်နိုးမှုစသောဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို (ဂုဏေဟိ သမ္ပတ္တိ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ သိနေဟော စ ဗဟုမာနော စ အာဒိ စ သိနေဟဗဟုမာနာဒယော၊ သိနေဟဗဟုမာနာ-

ဒယော စ တေ ဂုဏသမ္ပတ္တိ စာတိ သိနေဟဗဟုမာနာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိ)။ ကထေသိ-
 လျှောက်ထားပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ လျှောက်ထားသနည်း)၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊
 မမ- တပည့်တော်၏၊ ဓီတာ- သမီးတော်ဖြစ်သော ယသော်ဓရာသည်၊ “တုမေဟိ-
 အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ကာသာယာနိ- ဖန်ရည်စွန်းကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ- အဝတ်သင်္ကန်း
 တို့ကို၊ နိဝါသိတာနိ- ဝတ်ဆင်အပ်ကုန်ပြီ၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊
 တတော- ထိုကြားသည့်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ကာသာယဝတ္ထနိဝတ္ထာ- ဖန်ရည်စွန်းသော
 အဝတ်ကို ဝတ်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဧကဘတ္တိက-
 ဘာဝံ- တစ်ထပ်သော ဆွမ်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဆွမ်းတနပ်တည်း စားကြောင်းကို)၊
 သုတွာ- ကြားသိရ၍၊ ဧကဘတ္တိကာဝံ- တစ်ထပ်သော ထမင်းရှိသည်သာလျှင်
 (ထမင်းတစ်ထပ်တည်း စားသူမသည်သာလျှင်)၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ တုမေဟိ- အရှင်
 ဘုရားတို့သည်၊ မဟာသယနဿ- မြင့်မြတ်သော နေရာကို၊ ဆဒ္ဓိတဘာဝံ- စွန့်လွှတ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကို (စွန့်လွှတ်ကြောင်းကို) သုတွာ- ကြားသိရ၍၊ ပဋိကာ-
 မဉ္ဇကေယေဝံ- ကြိုးပြားခင်းထားသော ညောင်စောင်းငယ်၌သာလျှင်၊ နိပန္နာ- လဲ
 လျောင်းပြီ၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ- ပန်းနံ့သာစသည်တို့မှ၊
 ဝိရတဘာဝံ- ရှောင်ကြဉ်သည်၏အဖြစ်ကို (ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းကို)၊ ဥတွာ- သိရ၍၊
 ဝိရတမာလာဂန္ဓာဝံ- ရှောင်ကြဉ်အပ်သော ပန်းနံ့သာရှိသူမသည်သာလျှင် (ဝိရမိတဗ္ဗောတိ
 ဝိရတော (မာလာဂန္ဓော)၊ ဝိ✓ရမု+ တ၊ ဥပရမေ- ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌၊ ဝိရတော
 မာလာဂန္ဓော ယာယာတိ ဝိရတမာလာဂန္ဓာ)၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပြီ၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊
 ဉာတကေဟိ- ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်၊ ‘မယံ- ငါတို့သည်၊ ပဋိဇဏ္ဍိဿာမိ- ပြု
 စုလုပ်ကျွေးပါကုန်အံ့၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ သာသနေ- သတင်းစကားကို၊ ပေသိတေပိ-
 ပေးပို့အပ်ပါသော်လည်း၊ တေသု- ထိုဆွေတော်မျိုးတော်တို့တွင်၊ ဧကဉာတကမ္ပိ-
 တစ်ယောက်သော ဆွေမျိုးကိုသော်မျှလည်း၊ န ဩလောကေသိ- မကြည့်ရှု၊ ဘန္တေ-
 မြတ်စွာဘုရား၊ မေ- ဘုရားတပည့်တော်၏၊ ဓီတာ- သမီးတော်ယသော်ဓရာသည်၊
 ဧဝံ- ဤသို့၊ ဂုဏသမ္ပန္နာ- ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံပါပေ၏၊” ဣတိ- ဤသို့
 လျှောက်ထားပြီ၊ “မဟာရာဇေ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တယာ-
 သင် မင်းကြီးသည်၊ ရက္ခိယမာနာ- စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ အယံ ရာဇဓီတာ- ဤ
 ယသော်ဓရာမင်းသမီးသည်၊ ဉာဏေ- ဉာဏ်သည်၊ ပရိပက္ခေ- ရင့်ကျက်လတ်သော်
 (ဝါ) ရင့်ကျက်ရာအခါ၌၊ အတ္တနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ (ယံ)ရက္ခေယျ- အကြင်စောင့်ရှောက်
 နိုင်ရာ၏၊ (ဧတံ- ဤမိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ခြင်းသည်)၊ အနစ္စရိယံ- အံ့ဩ

ဖွယ်ရာ မဟုတ်သေးပါ။ သော - ဤယသော်ရောမင်းသမီးသည်။ ပုဗ္ဗေ - ရှေးစန္ဒ
ကိန္နရီမ ဖြစ်စဉ်အခါ၌။ အနာရက္ခာ - စောင့်ရှောက်မည့်သူ မရှိသည်။ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)။
ပဗ္ဗတပါဒေ - တောင်ခြေ၌။ ဝိစရမာနာ - လှည့်လည်လျက်။ ဉာဏေ - ဉာဏ်သည်။
အပရိပက္ကေပိ - မရင့်ကျက်သေးသော အခါ၌သော်မှလည်း။ အတ္တာနံ - မိမိကိုယ်ကို။
ရက္ခိ - စောင့်ရှောက်ခဲ့ပြီ။” ဣတိ - ဤသို့။ ဝတ္တာ - မိန့်ကြားတော်မူ၍။ စန္ဒကိန္နရီ-
ဇာတကံ - စန္ဒကိန္နရီဇာတ်တော်ကို။ ကထေတွာ - ဟောတော်မူ၍။ အာသနာ - နေရာ
မှ။ ဥဋ္ဌာယ - ထ၍။ ပက္ကာမိ - ဖဲခွာကြွသွားတော်မူပြီ။

ပုနဒိဝသေ ပန - နောက်နေ့၌ကား။ နန္ဒဿ - နန္ဒမည်သော။ ရာဇကုမာရဿ -
မင်းသား၏။ အဘိသေကဂေဟပ္ပဝေသနဝိဝါဟမင်္ဂလေသု - အဘိသိတ်သွန်းလောင်းခြင်း
မင်္ဂလာ၊ အိမ်တက်မင်္ဂလာ၊ ထိမ်းမြားခြင်းမင်္ဂလာတို့သည်။ ဝတ္တမာနေသု - ဖြစ်ကုန်
လတ်သော်။ တဿ - ထိုနန္ဒမင်းသား၏။ ဂေဟံ - အိမ်တော်သို့။ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍။
ကုမာရံ - နန္ဒမင်းသားကို။ ပတ္တံ - သပိတ်ကို။ ဂါဟာပေတွာ - ယူစေတော်မူ၍ (အကိုင်
ခိုင်း၍)။ ပဗ္ဗာဇေတုကာမော - ရှင်ရဟန်းပြုစေတော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)။
မင်္ဂလံ - မင်္ဂလာတရားတော်ကို။ ဝတ္တာ - ဟောတော်မူ၍။ အာသနာ - နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ -
ထ၍။ ပက္ကာမိ - ဖဲခွာကြွသွားတော်မူပြီ။ ဇေပဒကလျာဏီ - ဇေပဒကလျာဏီသည်။
ဂစ္ဆန္တိ - ဘုရားနောက်ပါး လိုက်ပါသွားသော။ ကုမာရံ - နန္ဒမင်းသားကို။ ဒိသွာ -
တွေ့မြင်ရ၍။ “အယျုပ္ပတ္တိ - အရှင့်သား၊ တုဝဋ္ဋံ ခေါ် - အလျင်အမြန်သာ။ အာဂစ္ဆေ -
ယျာသိ - ပြန်လာပါလော့။” ဣတိ - ဤသို့။ ဝတ္တာ - မှာကြား၍။ ဂီဝံ - လည်တိုင်ကို။
ပသာရေတွာ - ဆန့်၍။ ဩလောကေသိ - ကြည့်ပြီ။ သော - ထိုနန္ဒမင်းသားသည်။
ဘဂဝန္တံ - ဘုရားရှင်ကို။ “ပတ္တံ - သပိတ်ကို။ ဂဏှထ - ယူတော်မူပါကုန်။” ဣတိ -
ဤသို့။ ဝတ္တံ - လျှောက်ထားခြင်းငှာ။ အဝိသဟမာနော - မဝံ့မရဲသည်။ (ဟုတွာ - ဖြစ်
၍)။ ဝိဟာရယေဝ - ကျောင်းသို့သာလျှင်။ အဂမာသိ - လိုက်ပါသွားပြီ။ အနိစ္စမာနံ
ယေဝ - ရဟန်းမပြုလိုသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တံ - ထိုနန္ဒမင်းသားကို။ ဘဂဝါ -
ဘုရားရှင်သည်။ ပဗ္ဗာဇေသိ - ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူပြီ။ ဣတိ - ဤသို့။ ဘဂဝါ -
ဘုရားရှင်သည်။ ကပိလဝတ္ထံ - ကပိလဝတ်မြို့သို့။ ဂန္ဓာ - ကြွသွားတော်မူ၍။ တတိယ -
ဒိဝသေ - သုံးရက်မြောက်နေ့၌။ နန္ဒံ - နန္ဒမင်းသားကို။ ပဗ္ဗာဇေသိ - ရှင်ရဟန်းပြုပေး
တော်မူပြီ။

သတ္တမေ - ခုနစ်ရက်မြောက်သော။ ဒိဝသေ - နေ့၌။ ရာဟုလမာတာပိ -
ရာဟုလာ၏မယ်တော်သည်လည်း။ ကုမာရံ - ရာဟုလမင်းသားကို။ အလင်္ကရိတွာ -

တန်ဆာဆင်၍၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ ပေသေသိ-
 စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ စေလွှတ်သနည်း)၊ “တာတ- ချစ်သားရာဟုလ၊
 ဝိသတိသဟဿသမဏပရိပုတံ- နှစ်သောင်းသော ရဟန်းပရိသတ်အခြံအရံရှိတော်မူ
 သော၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ- ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိတော်မူသော (သုဝဏ္ဏဿ
 ဝဏ္ဏော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဝိယ ဝဏ္ဏော ယဿာတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊
 ဝဏ္ဏတစ်ပုဒ် အကြေကြံပါ)၊ ဗြဟ္မရူပဝဏ္ဏံ- ဗြဟ္မမင်း၏ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော
 ပုံသဏ္ဌာန်ရှိတော်မူသော၊ (ဗြဟ္မဇနော ရူပံ ဗြဟ္မရူပံ၊ ဗြဟ္မရူပံဝိယ ဝဏ္ဏံ ယဿာတိ
 ဗြဟ္မရူပဝဏ္ဏော၊ ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ သဏ္ဌာနအနက်ဟော)၊ ဧတံ သမဏ- ဤရဟန်းတော်မြတ်
 ကို၊ ပဿ- ကြည်စမ်းပါလော့၊ အယံ- ဤရဟန်းတော်သည်၊ တေ- သင်ချစ်သား၏၊
 ပိတာ- ခမည်းတော်ပါတည်း၊ ဧတဿ- ဤရဟန်းတော်၏၊ မဟန္တာ- ကြီးစွာကုန်
 သော၊ နိဓယော- ရွှေအိုးတို့သည်၊ အဟေသု- ရှိကုန်ပြီ၊ တေ- ထိုရွှေအိုးကြီးတို့သည်၊
 အဿ- ထိုခမည်းတော်၏၊ နိက္ခမနကာလတော- တောထွက်တော်မူရာအခါမှ၊ ပဠာယ-
 စ၍၊ န ပဿာမ- မမြင်ရတော့ကုန်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေလော့၊ နံ- ထိုသင့်ခမည်းတော်ကို၊
 ‘တာတ- အို ဖခင်၊ ကုမာရော- မင်းသားဖြစ်သော၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ အဘိ-
 သေကံ- ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်ရေစင်သွန်းလောင်းခြင်းသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ စက္ကဝတ္တိ-
 စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော စကြာဝတေးမင်းသည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်ပါအံ့၊
 မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဓနေန- ဥစ္စာဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုရှိပါ၏၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊
 ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ဒေဟိ- ပေးပါလော့၊ ဟိ- မှန်၏၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ပိတုသန္တကဿ-
 ဖခင်ပိုင်ဆိုင်သောဥစ္စာ၏၊ သာမိကော- ပိုင်ရှင်ပါတည်း၊’ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊
 ဒါယန္တံ- အမွေကို၊ ယာစာဟိ- တောင်းပါလော့၊’ ဣတိ- ဤသို့မှာကြား၍ (ဣတိ
 တစ်လုံးအကြေကြံ)၊ (ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ)၊ ကုမာရော စ- ရာဟုလမင်းသားသည်
 လည်း၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ ဂန္ဓာဝ- သွားပြီး၍သာ
 လျှင်၊ ပိတုသိနေဟံ- အဖ၌ဖြစ်သောချစ်ခြင်းကို၊ လဘိတွာ- ရ၍၊ ဟဋ္ဌစိတ္တော-
 ရွှင်လန်းတက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “သမဏ- အို ရဟန်းမြတ်၊
 တေ- သင်ရဟန်းမြတ်၏၊ ဆာယာ- အရိပ်သည်၊ သုခါ- ချမ်းသာလှပါပေ၏၊”
 ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်ထား၍၊ အညဉ္စ- အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဗဟုံ-
 များစွာသော၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ အနုရူပံ- သင့်လျော်လျှောက်ပတ်သော စကားကို၊
 ဝဒန္တော- ပြောဆိုလျက်၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ကတဘတ္တ-
 ကိစ္စော- ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိတော်မူသည် (ဆွမ်းစားပြီးသည်)၊ (ဟုတွာ-

ဖြစ်၍)၊ အနုမောဒနံ- ဝမ်းမြောက်ကြောင်းတရားစကားကို၊ ဝတ္တာ- ဟောကြားတော်
မူ၍၊ အာသနာ- နေရာမှာ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ပက္ခာမိ- ဖဲခွာကြွတော်မူပြီ၊ ကုမာရောပိ-
ရာဟုလမင်းသားလေးသည်လည်း၊ “သမဏ- အို ရဟန်းမြတ်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊
ဒါယန္တံ- အမွေကို၊ ဒေဟိ- ပေးပါလော့၊ သမဏ- အို ရဟန်းမြတ်၊ မေ- အကျွန်ုပ်
အား၊ ဒါယန္တံ- အမွေကို၊ ဒေဟိ- ပေးပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ထား၍၊
ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်သို့၊ အနုဗန္ဓိ- အစဉ်လိုက်ပါပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊
ကုမာရံ- ရာဟုလမင်းသားကို၊ န နိဝတ္တာပေသိ- ပြန်မလှည့်စေ၊ ပရိဇ္ဇောပိ- အခြံ
အရံလူအပေါင်းသည်လည်း၊ ဘဂဝတာ- ဘုရားရှင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဂစ္ဆန္တံ-
လိုက်ပါသွားသော ရာဟုလမင်းသားကို၊ နိဝတ္တေတံ- ပြန်လှည့်စေခြင်းငှာ၊ န အသက္ခိ-
မစွမ်းနိုင်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သော- ထိုရာဟုလမင်းသားသည်၊ ဘဂဝတာ- ဘုရား
ရှင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ အာရာမမေဝ- နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်သို့သာလျှင်၊
အဂမာသိ- လိုက်ပါသွားပြီ။

တတော- ထိုသို့လိုက်ပါလာခြင်းကြောင့်၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ “အယံ-
ဤသားတော်ရာဟုလသည်၊ ပိတုသန္တကံ- ဖခင်၏ဥစ္စာဖြစ်သော (ဖခင်ပိုင်ဆိုင်သော)၊
ယံ ဓနံ- အကြင်လောကီဥစ္စာကို၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၊ တံ- ထိုလောကီဥစ္စာသည်၊
ဝဇ္ဇာနုဂတံ- ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ အစဉ်လိုက်၏ (ဝါ) ဝဋ်ဆင်းရဲတွင် ပါဝင်၏၊ သဝိဃာတံ-
ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဟန္တ- ယခု၊ အဿ- ထိုသားတော်ရာဟုလအား၊
မေ- ငါဘုရားသည်၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ ပဋိလန္တံ- ရအပ်သော၊ သတ္တဝိမံ-
ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော၊ အရိယဓနံ- သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊
ဩတ္တပ္ပတည်းဟူသော အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာကို၊ ဒေမိ- ပေးအံ့၊
လောကုတ္တရဒါယန္တဿ- လောကုတ္တရာအမွေ၏၊ သာမိကံ- ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင်၊ နံ-
ထိုသားတော်ရာဟုလကို၊ ကရောမိ- ပြုအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံစည်ပြီ၊
(ဣတိ- ဤသို့ကြံစည်ပြီး၍)၊ (ဣတိတစ်လုံး အကြေကြံ)၊ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ-
အရှင်သာရိပုတ္တရာကို၊ “သာရိပုတ္တံ- သာရိပုတ္တရာ၊ တေန ဟိ- တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊
(တနည်း) တေန ဟိ- ထိုသို့အမွေကို တောင်းခြင်းကြောင့်၊ ရာဟုလံ- သားတော်
ရာဟုလကို၊ ပဗ္ဗာဇေဟိ- ရှင်ပြုပေးပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာမန္တေသိ- မိန့်
တော်မူပြီ၊ ထေရော- အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ တံ- ထိုရာဟုလမင်းသားကို၊
ပဗ္ဗာဇေသိ- ရှင်ပြုပေးပြီ၊ ကုမာရေ- ရာဟုလမင်းသားသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ စ ပန-
ရှင်ပြုလတ်သော်ကား၊ ရညော- သုဒ္ဓေါဒနမင်းအား၊ အဓိမတ္တံ- လွန်ကဲသောအတိုင်း

အရှည်ရှိသော၊ ဒုက္ခံ- စိတ်ဆင်းရဲမှုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ- ဖြစ်ပြီး၊ တံ- ထိုစိတ်ဆင်းရဲမှုကို၊ အဓိဝါသေတုံ- သည်းခံခြင်းငှာ၊ အသက္ခောန္တော- မစွမ်းနိုင်လတ်သော်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု (အာ-ယာစာမိ)- တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား၊ အယျာ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ မာတာပိတူဟိ- အမိအဖတို့သည်၊ အနနုညာတံ- ခွင့်မပြုအပ်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ န ပဗ္ဗာဇေယျံ- ရှင်ရဟန်းမပြုပေးသင့်ပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထား၍၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ယာစိ- တောင်းပြီး၊ ဘဂဝါ စ- ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ တဿ- ထိုခမည်းတော်သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဧကဒိဝသေ- တစ်နေ့၌၊ ရာဇနိဝေသနေ- မင်းနန်းတော်၌၊ ကတဘတ္တကိစ္စော- ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်၌၊ နိသိန္ဓေန- ထိုင်နေသော၊ ရညာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည် (ဝုတ္တေ၌စပ်)၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဒုက္ကရကာရိကကာလေ- ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကို ကျင့်တော်မူရာအခါ၌၊ ဧကာ- တစ်ဦးသော၊ ဒေဝတာ- နတ်သည်၊ မံ- တပည့်တော်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ‘တေ- သင်၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သိဒ္ဓတ္ထသည်၊ ကာလင်္ကတော- သေဆုံးသွားပြီ၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လာ၍ပြောပြီး၊ တဿာ- ထိုနတ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ အသဒ္ဓဟန္တော- မယုံကြည်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ‘မယံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သိဒ္ဓတ္ထသည်၊ သမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ အပ္ပတွာ- မရောက်မူ၍၊ ကာလံ- သေဆုံးမှုကို၊ န ကရောတိ- မပြုနိုင်’၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ တံ- ထိုနတ်တစ်ဦးလာ၍ ပြောသော စကားကို၊ ပဋိပက္ခိပိ- ပယ်မြစ်ခဲ့ပြီး၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- လျှောက်ထားအပ်သော်၊ “တုမေ- သင်ခမည်းတော်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ကိံ သဒ္ဓဟိဿထ- အဘယ်မှာ ယုံပါကုန်အံ့နည်း၊ ယေ တုမေ- အကြင် သင်ခမည်းတော်မင်းကြီးတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေးအခါ၌လည်း၊ အဋ္ဌိကာနိ- အရိုးစုတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ ‘တေ- သင်၏၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ မတော- သေပြီ၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ န သဒ္ဓဟိတ္ထ- မယုံဖူးခဲ့ပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ ဣမိဿာ အဋ္ဌပုတ္တိယာ- ဤအကြောင်းအတ္ထုပ္ပတ်ကြောင့်၊ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ- မဟာဓမ္မပါလဇာတ်တော်ကို၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီး၊ ကထာပရိယောသာနေ- တရားတော်၏အဆုံး၌၊ ရာဇာ- သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည်၊ အနာဂါမိဖလေ- အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည်ပြီး။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒန
မင်းကြီးကို၊ တီသု- သုံးပါးကုန်သော၊ ဖလေသု- ဖိုလ်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်
စေ၍၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော- ရဟန်းအပေါင်းအခြံအရံရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊
ပုနဒေဝ- တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့၊ ဂန္ဓာ- ကြွတော်မူ၍၊ သီတာ-
ဝနေ- ယင်းတိုက်တော၌ (သီတဝနပုဒ်၏ ရှင်းလင်းချက်ကို ဆရာတော်ဦးပညိဿရ၏
အင်္ဂုတ္တိုရ်နိဿယ၊ တတိယတွဲ-၅၇၀၌ ကြည့်)၊ ဝိဟာသိ- နေတော်မူပြီ၊ တသ္မိ
သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကော- အနာထပိဏ်မည်သော၊ ဂဟပတိ-
သူကြွယ်သည်၊ ပဉ္စဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ- လှည့်ငါးရားတို့ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍံ- ရောင်းစရာ
ကုန်ပစ္စည်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ရာဇဂဟံ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊
အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပိယသဟာယကဿ- ချစ်သူငယ်ချင်းဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌိနော-
သူဌေး၏၊ ဂေဟံ- အိမ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တတ္ထ- ထိုအိမ်၌၊ ဗုဒ္ဓဿ- အလုံးစုံသော
တရားကို သိတော်မူသော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ ဥပ္ပန္နဘာဝံ- ပွင့်တော်မူလာ
သည်၏အဖြစ်ကို၊ သုတွာ- ကြားသိရ၍၊ ဗလဝပစ္စူသေ- မိုးသောက်ထနီး လင်းအား
ကြီးအချိန်၌၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန- နတ်တို့၏ တန်ခိုးအာနုဘော်အစွမ်းကြောင့်၊
ဝိဝဋ္ဌေန- ပွင့်နေသော၊ ဒွါရေန- တံခါးဖြင့်၊ သတ္တာရံ- ဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-
ချဉ်းကပ်၍၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိ
ဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍၊ ဒုတိယေ ဒိဝသေ- နှစ်ရက်မြောက်နေ့၌၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ-
ဘုရားအမှူးရှိသော၊ သံဃဿ- သံဃာတော်အား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊
ဒတွာ- ပေးလှူ၍၊ သာဝတ္ထိ- သာဝတ္ထိမြို့သို့၊ အာဂမနတ္ထာယ- ကြွတော်မူခြင်းအကျိုး
ငှာ၊ သတ္ထု- ဘုရားရှင်၏၊ ပဋိညံ- ဝန်ခံမှုကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-
လမ်းခရီးအကြား၌၊ ပဉ္စစတ္တာလိသယောဇနဋ္ဌာနေ- လေးဆယ့်ငါးယူနောရှိသောအရပ်၌၊
သတသဟဿံ- တစ်သိန်းကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ယောဇနိကေ ယောဇနိကေ- တစ်
ယူနောရှိသောအရပ် တစ်ယူနောရှိသောအရပ်၌၊ ဝိဟာရံ- ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ-
ဆောက်လုပ်စေ၍၊ ဇေတဝနံ- ဇေတမင်းသား၏ဥယျာဉ်တော်ကို၊ ကောဋိသန္တာရေန-
အသပြာ (ပိုက်ဆံ) အစွန်းထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဟိရညကောဋိဟိ-
တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေကုန်သော ငွေတို့ဖြင့်၊ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍၊ နဝကမ္မံ- အမှုသစ်ကို၊
ပဋ္ဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ၊ သော- ထိုအနာထပိဏ်သူဌေးသည်၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ ဒသ-
ဗလဿ- ဘုရားရှင်အတွက်၊ ဂန္ဓကုဋိ- ဂန္ဓကုဋိ (နံသာတိုက်ကျောင်း)ကို၊ ကာရေသိ-
ဆောက်လုပ်စေပြီ၊ တံ- ထိုဂန္ဓကုဋိတိုက်ကျောင်းကို၊ ပရိဝါရေတွာ- ဝိုင်းရံ၍၊

အသီတိယာ- ရှစ်ဆယ်သော၊ မဟာထေရာနံ- မဟာထေရ်တို့၏၊ ပါဠိယေက္ကံ- အသီးအသီးသော၊ ဧကသန္တိဝေသနေ- တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံးနေထိုင်ရာဖြစ်သော၊ အာဝါသေ- ကျောင်းတိုက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကကုဋိကဒ္ဓိကုဋိကဟံသဝဇ္ဇက- ဒီဃရဿသာလာမဏ္ဍပါဒိဝသေန- တစ်ထပ်ကျောင်း၊ နှစ်ထပ်ကျောင်း၊ ဟင်္သာတောင်လည်၍ မိုးထားသောကျောင်း၊ ရှည်သောဇရပ်၊ တိုသောဇရပ်၊ မဏ္ဍပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သေသသေနာသနာနိ- ကြွင်းသော ကျောင်းတိုက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေါက္ခရဏိစင်္ကမနရတ္တိဌာနဒိဝါဌာနာနိ စ- လေးထောင့်ရေကန်၊ စင်္ကြံလမ်း၊ ညဉ့်သန့်စင်ရာအရပ်၊ နေ့သန့်စင်ရာအရပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌာရသကောဋိပရိစ္ဆာဂေန- တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေကုန်သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့်၊ ရမဏီယေ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဘူမိဘာဂေ- မြေအဖို့၌၊ မနောရမံ- စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရာဖြစ်သော၊ ဝိဟာရံ- ကျောင်းတိုက်ကို၊ ကာရေတွာ- ဆောက်လုပ်စေ၍၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ အာဂမနတ္တာယ- ကြွတော်မူလာခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ တဿ- ထိုတမန်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရေ- များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရာဇဂဟာ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်သဖြင့်၊ သာဝတ္ထိနဂရံ- သာဝတ္ထိ မြို့တော်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်တော်မူပြီ။

မဟာသေဋ္ဌိပိ- သူဌေးကြီးသည်လည်း၊ ဝိဟာရမဟံ- ကျောင်းလွှတ်ပူဇော်ပွဲကို (ကျောင်းရေစက်ချပွဲ)၊ သဇ္ဇေတွာ- စီမံ၍၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ဇေတဝနံ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့၊ ပဝိသနဒိဝသေ- ဝင်တော်မူရာနေ၌၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အလင်္ကာတပဋိယတ္တေဟေဝ- တန်ဆာဆင်ခြင်းအားဖြင့် ပြင်ဆင်ထားအပ်သည် (အလှပြင်ထားအပ်သည်) သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ ကုမာရသတေဟိ- ငါးရာကုန်သော သတို့သားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သပရိဝါရေ- အခြံအရံနှင့်တကွဖြစ်သော၊ သော- ထိုအနာထပိဏ်သူဌေး၏ သားသည်၊ ပဉ္စဝဏ္ဏဝတ္ထသမုဇ္ဇလာနိ- ငါးမျိုးသော အဆင်းရှိသော အဝတ်တို့ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်သော (ပဉ္စ ဝဏ္ဏာနိ ပဉ္စဝဏ္ဏံ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏံ ဝတ္ထံ ပဉ္စဝဏ္ဏံဝတ္ထံ၊ သမုဇ္ဇလန္တိတိ သမုဇ္ဇလာနိ၊ သံ, ၃ ✓ ဇေလ+အ၊ ဒိတ္တိယံ- ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်း၌၊ ပဉ္စဝဏ္ဏံဝတ္ထေဟိ သမုဇ္ဇလာနိ ပဉ္စဝဏ္ဏဝတ္ထသမုဇ္ဇလာနိ)၊ ပဉ္စ ဓဿတာနိ- အလံ

တံခွန်ငါးရာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ တေသံ- ထိုသတို့သားငါးရာတို့၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ မဟာသုဘဒ္ဓါ- မဟာသုဘဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ စူဠသုဘဒ္ဓါ- စူဠသုဘဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ သေဠိဓီတရော- သူဌေးသမီးတို့သည်၊ ပဉ္စဟိ ကုမာရိကာသတေဟိ- သတို့သမီးငါးရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ပုဏ္ဏဃဇ္ဇေ- ရေပြည့်အိုးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ရွက်၍၊ နိက္ခမိသု- ထွက်လာကုန်ပြီ၊ တာသံ- ထို သတို့သမီးငါးရာတို့၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ သေဠိဘရိယာ- သူဌေးကတော်သည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ- အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပဉ္စဟိ မာတုဂါမသတေဟိ- မောင်းမငါးရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ တကွ၊ ပုဏ္ဏပါတိယော- နံ့သာရည်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်ဆောင်၍၊ နိက္ခမိ- ထွက်လာပြီ၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သောသူတို့၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ မဟာသေဠိ- သူဌေးကြီးသည်၊ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော^၁- အသစ် ဖြစ်သော အဝတ်တို့ကို ဝတ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထေဟေဝ- အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကုန်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ သေဠိ- သတေဟိ- သူဌေးငါးရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တိ- ခရီးဦးကြိုဆိုပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဣမံ ဥပါသကပရိသံ- ဤဥပါသက ပရိသတ်ကို၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဂုတော- များ သော ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သရီရပ္ပဘာယ- ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏရသသေကသိဉ္ဇနာနိ^၂- ရွှေရည်များ

၁။ အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော= ဟညတိ ယံ ပါသာဏာဒီဟီတိ ဟတံ၊ ✓ဟန+တ၊ ဟိသာယံ၊ သတ်ပုတ်ညှင်းဆဲခြင်း၌။ န ဟတံ အဟတံ၊ ကျောက်စသည်တို့ဖြင့် မထုမရိုက်အပ်သေးသော (အဝတ်)၊ အဟတံ ဝတ္ထံ အဟတဝတ္ထံ၊ နိဝါသေတိတိ နိဝတ္ထော။ နိ ✓ဝသ+တ၊ အတ္တာဒနေ- ဖုံးလွှမ်းဝတ်ရံခြင်း၌။ အဝတ်ကို ဝတ်တတ်သူ။ အဟတဝတ္ထံ နိဝတ္ထော အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော၊ အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်ကို ဝတ်တတ်သော သူဌေးကြီး။

၂။ သုဝဏ္ဏရသသေကသိဉ္ဇနာနိ= သေကိယန္တိ ဧတ္တာတိ သေကာနိ၊ ✓သေက+အ၊ ဂတေ- သွားခြင်း၊ ရွှေလျားခြင်း၌။ သိဉ္ဇိယန္တိ ဧတ္တာတိ သိဉ္ဇနာနိ၊ ✓သိစ+ယု၊ သေစနေ- သွန်း လောင်းခြင်း၌။ သေကာနိ သိဉ္ဇနာနိ သေကသိဉ္ဇနာနိ၊ သွားလားရွှေလျားသွန်းလောင်းထား အပ်ကုန်သော တောကြိုတောကြားအရပ်တို့။ သုဝဏ္ဏဿ ရသော သုဝဏ္ဏရသော၊ ရွှေရည်။

သွားလာရွေ့လျားအပ်ကုန် သွန်းလောင်းထားအပ်ကုန်သော၊ ဝနန္တရာနိ ဝိယ- တောင် ကြိုတောကြားအရပ်တို့ကိုကဲ့သို့၊ ကုရုမာနော- ပြုလျက်၊ အနန္တယ- အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိသော၊ ဗုဒ္ဓလီလာယ- ဘုရားရှင်တို့၏ တင့်တယ်စံပယ်တော်မူခြင်းဖြင့်၊ အပရိမာဏာယ- မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်ထိုက်သော၊ ဗုဒ္ဓသိရိယာ- ဘုရားရှင်၏ အသရေတော်ဖြင့်၊ ဇေတဝနဝိဟာရံ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်တော် မူပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဘုရားရှင်ကို၊ အနာထပိဏ္ဍိကော- အနာထပိဏ္ဍိ သူဌေးသည်၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ- တပည့်တော်သည်၊ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ- ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇာမိ- ပြုကျင့်ရပါမည် နည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာပုစ္ဆိ- ပန်ကြားလျှောက်ထားပြီ၊ ဂဟပတိ- သူကြွယ်၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဣမံ ဝိဟာရံ- ဤကျောင်းတော်ကို၊ အာဂတာနာဂတဿ- ရောက်ပြီး၊ ရောက်ဆဲ၊ ရောက်လတ္တံ့ဖြစ်သော၊ စာတုဒ္ဓိဿဿ- အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ ပတိဋ္ဌာပေဟိ- တည်စေပါလော့ (ဝါ) လှူပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု- ကောင်းပါပြီဘုရား၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထား၍၊ မဟာသေဋ္ဌိ- သူဌေးကြီးသည်၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ- ရွှေခရားကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဒသဗလဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ဟတ္ထေ- လက်တော်၌၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍ (ချ၍)၊ “ဣမံ ဇေတဝနဝိဟာရံ- ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို၊ အာဂတာနာဂတဿ- ရောက်ပြီး၊ ရောက်ဆဲ၊ ရောက် လတ္တံ့ဖြစ်သော၊ စာတုဒ္ဓိဿဿ- အရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရား အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်းအား၊ ဒမ္မိ- လှူဒါန်းပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထား၍၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ သတ္တာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝိဟာရံ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ- အလှူခံတော်မူပြီ၍၊ အနုမောဒနံ- ဝမ်း မြောက်ဖွယ်ရာ တရားစကားကို၊ ကရောန္တော- ပြုတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ ။ပ။ အနာသဝေါ”တိ- “သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ ။ပ။ အနာသဝါ”ဟူ၍၊ ဝိဟာရာနိသံသံ- ကျောင်းလှူဒါန်းရခြင်း၏အကျိုးအာနိသင်ကို၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

သုဝဏ္ဏရသေဟိ သေကသိဉ္ဇနာနိ သုဝဏ္ဏသေကသိဉ္ဇနာနိ၊ ရွှေရည်တို့ဖြင့် သွားလာရွေ့လျား သွန်းလောင်းထားကုန်သော တောကြိုတောကြားအရပ်တို့။

ဂါထာအနက်များ။ ။ (ဝိဟာရေ- ယခုချိန်ခါ ကြည်သဒ္ဓါဖြင့် ဝမ်းသာ
 ရွှင်ပြ လှူဒါန်းရသော ကျောင်းသည်)၊ သီတံ- တွင်းပြင်နှစ်တန် လွန်ဖောက်ပြန်
 သည့် အအေးဒဏ်ဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှံ- တောမီးစသား လောင်မြိုက်ငြားသည့်
 အပူဥတုကိုလည်းကောင်း၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါဠမိဂါနိစ- ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား
 သားကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ သရီသပေ စ- ကိုယ်ဖြင့်တွားသွား လွန်များပြား
 သည့် မြွေ၊ ကင်းစသော သားကောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မကသေ စ- သမာဓိဖျက်
 လွန်နှောင့်ယှက်သည့် ခြင်၊ မှက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သိသိရေ စာပိ- သိသိရအခါ
 မိုးလည်းပါသဖြင့် လွန်စွာအေးစေ ဆောင်းတွင်းလေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုဠိယော
 စ- မကြာခဏ ရွာသွန်းချသည့် မိုးရေမိုးပေါက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဟန္တိ (ပဋိ-
 ဟနတိ)- အပူအအေး ဘေးပေါင်းဝေးအောင် နွေးထွေးကြည်သာ ပယ်ဖျောက်နိုင်ပါ
 ပေ၏။

တတော (တေန ဝိဟာရေန-) ကြည်သာရွှင်ပြ သဒ္ဓါဗလဝဖြင့် တက်ကြွ
 လှူဒါန်း ထိုကျောင်းသင်္ခမ်းသည်၊ ဃောသော- သစ်ပင်ချုံများ ကျိုးပြတ်သွားအောင်
 စွမ်းအားထန်ပြင်း ကြမ်းတမ်းခြင်းရှိသော၊ သဉ္ဇာတော- မနေသာ မထိုင်သာ နွေအခါ
 ဝယ် လွန်စွာထန်ပြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါတာတပေါ- လေပွေလေဆန်း လေနီ
 ကြမ်းနှင့် လောင်ကျွမ်းလှိုက်ဆူ နေအပူကို၊ ပဋိဟညတိ- ကျောင်းတွင်းဝင်ခိုက်
 သည်းအူလှိုက်အောင် နှစ်ခြိုက်မသွေ ပယ်ဖျောက်နိုင်ပါပေ၏။

လေဏတ္ထဉ္စ- ကောင်းမြတ်အာရုံ အဖုံဖုံဖြင့် တွေ့ကြုံမွေ့လျော် စံပျော်နိုင်ခြင်း
 အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သုခတ္ထဉ္စ- အေးအေးချမ်းချမ်း ဘေးမသန်းဘဲ ရွှင်လန်း
 ချမ်းသာ နေထိုင်ရခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဈာယိတုဉ္စ- စိုက်စိုက်စူးစူး အထူး
 မြဲမြံ ရှုအားသန်သည့် လောကီဈာန်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿိတုံ စ- ရုပ်နာမ်
 ဓမ္မ သင်္ခါရဝယ် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသဘော ရှုမှတ်သော ဝိပဿနာအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊
 သံဃဿ- သာသနာမွေ့ ကျင့်ခလေ့ဖြင့် ပျော်၍နေငြား ဘုရားသားတော် သံဃာ
 တော်အပေါင်းအား၊ ဝိဟာရဒါနံ- သဒ္ဓါထက်ထက် ဉာဏ်ရည်ဖက်၍ သွက်လက်ကြည်
 ဖြူ ကျောင်းအလှူကို၊ အဂ္ဂံ (အဂ္ဂန္တိ)- လှူလှူသမျှ ထိုထိုဒါနထက် မုချကိန်းသေ
 အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပါပေ၏ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓေန- သစ္စာလေးအင် ကိုယ်တိုင်မြင်၍ များခွင်ဝေနေ
 သိစေတတ်ငြား မြတ်ဘုရားသည်၊ ဝဏ္ဏိတံ- ဝေဆာတင့်ဆန်း အခန်းခန်းဖြင့် ချီးမွမ်း
 ထုတ်ဖော် ဟောကြားတော်မူအပ်ခဲ့လေပြီ။

တသ္မာ ဟိ (တသ္မာ ဧဝ)- ဘုရားစသား သူတော်များတို့ ကျိုးများမြင့်မြတ်

ထိုသို့ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ပဏ္ဍိတော- ကြောင်းကျိုးအစုံ အဖုံဖုံကို ယုံကြည်အစဉ် ပညာရှင်လည်းဖြစ်သော၊ ပေါသော- တန်ဖိုးပြည့်လွန် အကျိုးမှန်ကို ဝေဖန်သိငြား အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးသည်၊ အတ္တနော အတ္ထံ- ခုရောနောင်ရော သံသရာကျောဝယ် ကျော်စောတိုးပွား ကိုယ့်အကျိုးတရားကို၊ သမ္ပဿံ (သမ္ပဿန္တော)- ကောင်းစွာမျှော်မြင် ဆင်ခြင်နိုင်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ ရမ္မေ- စိတ်တွင်းမွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာကောင်းကုန်သော၊ ဝိဟာရေ- ကမ္မဋ္ဌာန်းမွေ့ စာမလေ့ ဖြင့် ပျော်မွေ့ဖွယ်ရာ ကျောင်းအဖြာဖြာတို့ကို၊ ကာရယေ- သံဃာ၏ဂုဏ် အဖုံဖုံကို အာရုံစေငှ ကောင်းစွာပြု၍ ကြည့်ရှုရှာဖွေ ဆောက်လုပ်စေရာ၏၊ ဧတ္ထ- ဤသို့ကြိုး ကုတ် ဥစ္စာထုတ်၍ ဆောက်လုပ်စေပြီး ကျောင်းအသီးသီး၌၊ ဗဟုဿုတေ- များစွာ သုတ စုဆောင်းကြလျက် ပြည့်ဝတရား ရှိလေငြားသည့် အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်များ တို့ကို၊ ဝါသယေ- စာပေသင်ချ တရားပြလျက် နေ့ညမသွေ သီတင်းသုံးစေရာ၏။

ဥဇုဘူတေသု- ကိုယ်ဖြောင့်နှုတ်ဖြောင့် စိတ်ထားဖြောင့်သည့် ရိုးဖြောင့်ကြည် ရွှင် သူတော်စင်ဖြစ်ကုန်သော၊ (တေသံ တေသု)- မိမိကျောင်းပျော် ထိုဘုန်းတော်ကြီး တို့အား၊ အန္တဉ္စ- နံနက်နေ့ခါ စားထိုက်စွာသည့် ရသာစုံလင် ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ပါနဉ္စ- မွန်းတည့်နောက်ခါ သောက်ထိုက်စွာသည့် ရသာချိုအိ အလီလီသော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ- ဝတ်အပ်ဝတ်ရာ သင်္ကန်းလျာနှင့် အိပ်ရာအခင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပသန္နေန- တက်ကြွပြုံးရွှင် အထူးကြည်လင်သော၊ စေတသာ- ဝင်းပြောင်စိုဖိမ့် ကောင်းမှုစိတ်ဖြင့်၊ ဒဒေယျ- သာသနာမြင့် ရှည်ကြာ တင့်ဖို့ အခွင့်သာခိုက် အားကုန်စိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ကြည်သာ ပေးလှူရာသတည်း။

တေ- ကြားမြင်သုတ ပြည့်စုံကြသည့် များလှသောင်းသောင်း ထိုမထေရ် အပေါင်းတို့သည်၊ တဿ (ဒါယကဿ)- ပစ္စည်းလေးရပ် ထောက်ပံ့တတ်သည့် မပြတ်ရောက်လာ ထိုကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမအား၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနုဒနံ- ဆင်းရဲ အားလုံး ကွယ်ပျောက်သုဉ်းအောင် သိမ်းကျုံးပယ်နှုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မံ- သစ္စာလေးအင် ဉာဏ်ကောင်းယှဉ်လျက် သိမြင်နိုင်ကြောင်း တရားကောင်းကို၊ ဒေသေန္တိ- ဘုရား ဟောနည်း ကိုယ့်တွေ့နည်းဖြင့် သီးသီးကျန ဟောဖော်ပြကြကုန်၏၊ ယံ ဓမ္မံ- သစ္စာ လေးအင် ဉာဏ်ကောင်းယှဉ်လျက် သိမြင်နိုင်ကြောင်း အကြင်တရားကောင်းကို၊ သော (ဒါယကော)- ဘုရားအချစ် တရားစစ်ကို နှစ်နှစ်ကာကာ ကျင့်လိုက်နာသည့် ထို ကျောင်းဒကာ ဒကာမသည်၊ ဣဓ- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရောင်ဝါထိန်လင်း ဤသာသနာတော် အတွင်း၌၊ အညာယ- ကြားနာစဉ်းစား ဘာဝနာပွား၍ ဉာဏ်အားထိမိ ကိုယ်တိုင်သိ၍၊

အနာသဝေါ - ထိုထိုဘုံဘဝ ယိုစီးကျသည့် အာသဝကင်းကွာ ရဟန္တာသည်။ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍)၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ - ဘဝဇာတ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၍ အေးငြိမ်းကြည်ရွှင် နိဗ္ဗာန်ခွင်
သို့ စံဝင်ရလေသတည်း။

အနာထပိဏ္ဍိကော - အနာထပိဏ္ဍိသုဋ္ဌေးသည်။ ဒုတိယဒိဝသတော - နှစ်ရက်
မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဝိဟာရမဟံ - ကျောင်းလှူဒါန်းမှုအောင်ပွဲကို၊ အာရဟိ -
အားထုတ်ကြိုးစားပြီး၊ ဝိသာခါယ - ဝိသာခါကျောင်းအမကြီး၏၊ ဝိဟာရမဟော -
ကျောင်းလှူဒါန်းပွဲသည်၊ စတူဟိ - လေးခုကုန်သော၊ မာသေဟိ - လတို့ဖြင့်၊ နိဋ္ဌိတော -
ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီး၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ - အနာထပိဏ္ဍိသုဋ္ဌေး၏၊ ဝိဟာရမဟော
ပန - ကျောင်းလှူဒါန်းပွဲသည်ကား၊ နဝဟိ မာသေဟိ - ကိုးလတို့ဖြင့်၊ နိဋ္ဌာသိ - ပြီး
ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရပြီး၊ ဝိဟာရမဟေပိ - ကျောင်းလှူဒါန်းပွဲ၌လည်း၊ အဋ္ဌာရသေဝ
ကောဋ္ဌိယော - တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋ္ဌေကုန်သော ဥစ္စာတို့သည်သာလျှင်၊ ပရိစ္စာဂံ - စွန့်
ကြဲလှူဒါန်းခြင်းသို့၊ အဂမံသု - ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဧကသ္မိယေဝ ဝိဟာရေ -
တစ်ကျောင်းတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ စတုပဏ္ဏာသကောဋ္ဌိသမိ -
ငါးဆယ့်လေးကုဋ္ဌေအရေအတွက်ရှိသော၊ ဓနံ - စည်းစိမ်ဥစ္စာကို၊ ပရိစ္စဇိ - စွန့်လှူပြီး။

ပန - ဆက်ဦးအံ၊ အတိတေ - အတိတ်ဖြစ်သော ရှေးကာလ၌၊ ဝိပဿိဿ -
ဝိပဿီမည်သော၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ ကာလေ - လက်ထက်တော်အခါ၌၊
ပုနဗ္ဗသုမိတ္တော နာမ - ပုနဗ္ဗသုမိတ္တမည်သော၊ သေဋ္ဌိ - သုဋ္ဌေးသည်၊ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာ -
သန္တာရေန - ရွှေအုပ်ချပ်တို့ဖြင့် ထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့် (ရွှေအုပ်ချင်းထိအောင်
ခင်းခြင်းဖြင့်၊ သန္တရိယတေ သန္တာရော၊ သံ ✓ထရ+ ဏ၊ သန္တရဏေ - ဖြန့်ခင်းခြင်း၌။
သုဝဏ္ဏာ ဣဋ္ဌကာ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာ။ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာဟိ သန္တာရော သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္တာရော)၊
ကိဏိတွာ - ဝယ်ယူ၍၊ တသ္မိယေဝ ဌာနေ - ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌
ပင်လျှင်၊ ယောဇနပ္ပမာဏံ - တစ်ယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သံဃာရာမံ - သံဃာ
အာရာမကို၊ ကာရေသိ - ဆောက်လုပ်စေပြီး၊ ပန - ဆက်ဦးအံ၊ သိခိဿ - သိခီမည်
သော၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊ ကာလေ - လက်ထက်တော်အခါ၌၊ သိရိဝဗော
နာမ - သိရိဝဗမည်သော၊ သေဋ္ဌိ - သုဋ္ဌေးသည်၊ သုဝဏ္ဏဗာလသန္တာရေန - ရွှေထွန်
သွားတို့ဖြင့် ထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့် (ရွှေထွန်သွားချင်း ထိအောင် ခင်းခြင်းဖြင့်)၊
ကိဏိတွာ - ဝယ်ယူ၍၊ တသ္မိယေဝ ဌာနေ - ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌
ပင်လျှင်၊ တိဂါဝုတပ္ပမာဏံ - သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သံဃာရာမံ - သံဃာ
အာရာမကို၊ ကာရေသိ - ဆောက်လုပ်စေပြီး၊ ဝေဿဘုဿ - ဝေဿဘူမည်သော၊

ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏။ ကာလေ- လက်ထက်တော်အခါ၌။ သောတ္ထိယော နာမ- သောတ္ထိယမည်သော။ သေဋ္ဌိ- သူဌေးသည်။ သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပဒသန္တာရေန- ဆင်ခြေထောက်သဏ္ဌာန်ရွှေချပ်တို့ဖြင့် ထိစပ်အောင်ခင်းခြင်းဖြင့်။ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ- ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ အမယောဇေပုမာဏံ- ယူဇနာဝက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အရာမံကို။ ကာရေသိ- ဆောက်လုပ်စေပြီ။ ကကုသန္ဓဿ- ကကုသန်မည်သော။ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏။ ကာလေ- လက်ထက်တော်အခါ၌။ အစ္စတော နာမ- အစ္စတမည်သော။ သေဋ္ဌိ- သူဌေးသည်။ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္တာရေန- ရွှေအုပ်ချပ်တို့ဖြင့် ထိစပ်အောင်ခင်းခြင်းဖြင့်။ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ- ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ ဂါဝုတပ္ပမာဏံ- တစ်ဂါဝုတ်(ပမာဏ) အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အရာမံကို။ ကာရေသိ- ဆောက်လုပ်စေပြီ။ ကောဏာဂမနဿ- ကောဏဂုံမည်သော။ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏။ ကာလေ- လက်ထက်တော်အခါ၌။ ဥဂ္ဂေါ နာမ- ဥဂ္ဂမည်သော။ သေဋ္ဌိ- သူဌေးသည်။ သုဝဏ္ဏကစ္ဆပသန္တာရေန- ရွှေလိပ်ရုပ်တို့ဖြင့် ထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့် (ရွှေလိပ်ရုပ်ချင်း ထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့်)။ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ- ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ အမဂါဝုတပ္ပမာဏံ- ဂါဝုတ်ဝက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အရာမံကို။ ကာရေသိ- ဆောက်လုပ်စေပြီ။ ကဿပဿ- ကဿပမည်သော။ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏။ ကာလေ- လက်ထက်တော်အခါ၌။ သုမင်္ဂလော နာမ- သုမင်္ဂလမည်သော။ သေဋ္ဌိ- သူဌေးသည်။ သုဝဏ္ဏယဋ္ဌိသန္တာရေန- ရွှေဖြင့်ပြီးသော တိုင်အရိုးချင်း (ရွှေတောင်ငွေချင်း) ထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့်။ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ- ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ သောဠသကရီသပ္ပမာဏံ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အရာမံကို။ ကာရေသိ- ဆောက်လုပ်စေပြီ။ အမှာကံ- ငါတို့၏။ ဘဂဝတော- ဂေါတမဘုရားရှင်၏။ ကာလေ ပန- လက်ထက်တော်အခါ၌ကား။ အနာထပိဏ္ဍိကော နာမ- အနာထပိဏ္ဍိကမည်သော။ သေဋ္ဌိ- သူဌေးသည်။ ကဟာပဏကောဋ္ဌိသန္တာရေန- တစ်ကုဋေငွေဒင်္ဂါးပြားအစွန်းချင်းထိစပ်အောင် ခင်းခြင်းဖြင့်။ ကိဏိတွာ- ဝယ်ယူ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ- ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေရာအရပ်၌ပင်လျှင်။ အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏံ- ရှစ်ပယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သံဃာရာမံ- သံဃာ့အရာမံကို။ ကာရေသိ- ဆောက်လုပ်စေပြီ။ ဣဒံ ဌာနံ- ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရာ နေရာသည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ- ခပ်သိမ်းသော ဘုရား

ရှင်တို့၏၊ အဝိဇ္ဇဟိတဋ္ဌာနမေဝ ကိရ- မစွန့်အပ်ရာနေရာ ဖြစ်သတဲ့။

ဣတိ- ဤသို့၊ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ- မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ သဗ္ဗညုတပုတ္တိတော- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်ရှိချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ယာဝ မဟာပရိနိဗ္ဗာနမဇ္ဇာ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူရာ ညောင်စောင်းမြတ်တိုင်အောင်၊ ယသ္မိ ယသ္မိ ဌာနေ- အကြင် အကြင်နေရာ၌၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝိဟာသိ- နေတော်မူပြီး၊ ဣဒံ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သို့ ရောက်ရှိပြီးချိန်မှစ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူရာ ညောင်စောင်းတိုင်အောင် ဘုရားရှင်နေတော်မူခဲ့ရာ ဤနေရာတိုင်းသည်၊ သန္တိကေနိဒါနံ နာမ- သန္တိကေနိဒါန်း မည်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- သိသင့်သိထိုက်၏။

နိဒါနကထာ- နိဒါန်းစကားသည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးပြီ။

ထေရာပဒါန
၁။ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ
အပ္ပန္နရန်ဒါနဝဏ္ဏနာ

၅။ “အထ ဗုဒ္ဓါပဒါနာနိ၊ သုဏာထ သုဒ္ဓမာနသာ။
တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဓမ္မရာဇာ အသင်္ခယာ”တိ-

အထ ။ပ။ အသင်္ခယာဟူသော၊ ဧတ္ထ- ဤပါဠိရပ်၌၊ အထာတိ- အထဟူသည်
ကား၊ အဓိကာရန္တရူပဒဿနတ္ထေ- အခြားအကြောင်းအရာတစ်ခု၏သဘောသွားကို
ပြခြင်းအနက်၌၊ ပဝတ္တံ- ဖြစ်သော၊ နိပါတပဒံ- နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ဝိဘတ္တိယုတ္တာ-
ယုတ္တနိပါတဒ္ဓယေသု- ဝိဘက်နှင့်ယှဉ်သော နိပါတ်ပုဒ်၊ ဝိဘတ်နှင့်မယှဉ်သော နိပါတ်
ပုဒ်ဟူသော ပုဒ်နှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဝိဘတ္တိယုတ္တနိပါတပဒံ- ဝိဘတ်နှင့်ယှဉ်သော နိပါတ်
ပုဒ်တည်း၊ အထဝါ- တနည်းကား၊

“အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေဝ။ ပ ။ ပဝတ္တတိ” - အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေဝ
။ပ။ပဝတ္တတိဟူ၍လည်းကောင်း၊ တထာ ဟိ“အဓိကိစ္စံ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိအတ္တံ ဝိဘာသတိ
။ပ။ ဝိစီယတေ”တိ- တထာဟိ ။ ပ ။ ဝိစီယတေ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တတ္တာ-
ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ သမတ္တိသပါရမိဓမ္မာနံ- အညီ
အမျှ သုံးဆယ်သော ပါရမီတရားတို့၏၊ အဓိကိစ္စတော- လွန်လွန်ကဲကဲ (ထူးထူးခြားခြား)
ပြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သေဋ္ဌဇေဋ္ဌတော- ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သည်၏

၁။ အထာတိ= ဤဂါထာ၌ အထသဒ္ဓါသည် အဓိကာရန္တရအနက်ကို ဟောသော နိပါတ်ပုဒ်
ဖြစ်ကြောင်း ရှေးဦးစွာ ပြဆိုသည်။ ထိုနောက်၌ကား အဓိကာရဋ္ဌ၊ မင်္ဂလဋ္ဌ၊ နိပ္ပန္နဋ္ဌ၊
အဝဓာရဏတ္ထ၊ နိဝါရဏဋ္ဌ၊ အနန္တရဋ္ဌ၊ အပဂမနဋ္ဌများနှင့် သင့်လျော်ကြောင်းကိုလည်း
အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ဆိုထားသည်။

အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဓိကာရဋ္ဌေန - လွန်လွန်ကဲကဲ (ထူးထူးခြားခြား)ပြုခြင်း အနက်ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါနှင့်၊ ယုတ္တမပဒါနာနိ - ယှဉ်သော အပဒါန တို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ တိဝိဓဗောဓိသတ္တာနံ - သာဝကဗောဓိသတ္တ၊ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိသတ္တဟူကုန်သော သုံးမျိုးကုန်သော ဗောဓိသတ္တတို့ အား၊ ပူဇာမင်္ဂလသဘာဝတော - ပူဇော်ခြင်းမင်္ဂလာသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ “ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမ”န္တိ - ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံဟူ၍၊ ဝစနတော - ဆိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလ-ဋ္ဌေန - မင်္ဂလအနက်ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါနှင့်၊ ယုတ္တမပဒါနာနိ - ယှဉ်သော အပဒါနတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဘဂဝန္တာနံ - ဘုန်းရှင်ကံရှင်ဖြစ် တော်မူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံ - ဘုရားအစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏၊ သမ္ပတ္တိ- ကိစ္စဿ - ပြီးမြောက်ပြည့်စုံ ကုံလုံပြည့်ဝခြင်းကိစ္စကို၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန - အရဟတ္တ မင်္ဂဖြင့်၊ နိပ္ပန္နတော - ပြီးမြောက်ပြည့်စုံကုံလုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိပ္ပန္နဋ္ဌေန - ပြီး မြောက်ပြည့်စုံ ကုံလုံသော အနက်ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါဖြင့်၊ ယုတ္တမ- ပဒါနာနိ - ယှဉ်သော အပဒါနတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံ - ဘုရားအစရှိသူတို့အား၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါဒိကုသလတော - အရဟတ္တမင်္ဂအစရှိသော ကုသိုလ်တရားမှ၊ အညကုသလာနံ - အခြားကုသိုလ်တို့၏၊ အဘာဝတော - မရှိခြင်း ကြောင့်၊ အဝဓာရဏဋ္ဌေန - အဝဓာရဏအနက်ရှိသော၊ နိဝါရဏဋ္ဌေန - နိဝါရဏအနက် ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါနှင့်၊ ယုတ္တမပဒါနာနိ - ယှဉ်သောအပဒါနတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ ခုဒ္ဒကပါဌသင်္ဂဟနန္တရံ - ခုဒ္ဒကပါဌသင်္ဂဟ၏အခြားမဲ့၌၊ သင်္ဂဟိတံ - သိမ်းယူပေါင်းရုံး သီကုံးအပ်ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့သော၊ အနန္တရဋ္ဌေန - အနန္တရအနက်ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါဖြင့်၊ ယုတ္တမပဒါနာနိ - ယှဉ်သော အပဒါနတို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဣတော ခုဒ္ဒကပါဌတော - ဤ ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဣတိ - ဤသို့သော၊ အပဂမနဋ္ဌေန - အပဂမန အနက်ရှိသော၊ အထသဒ္ဓေန - အထသဒ္ဓါနှင့်၊ ယုတ္တမပဒါနာနိ - ယှဉ်သော အပဒါန တို့တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့လည်းကောင်း၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - မှတ်ထိုက်၏)။

၁။ ယုတ္တမပဒါနာနိ = ယုတ္တံ+အပဒါနာနိ ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ။ ယုတ္တံသည် အပဒါနာနိ ဟူသော သဒ္ဓန္တရိတ်ကို ထောက်ဆပါက ယုတ္တာနိဟု ရှိရမည်ဖြစ်၏။ ယုတ္တံ-ဟု ရှိနေခြင်းမှာ ဝစနဝိပလ္လာသဟု မှတ်ယူရ၏။ သို့တည်းမဟုတ် ဝိဘတ်မကျေသော အလုတ္တသမာသ်ပုဒ်ဟု မှတ်ယူရ၏။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အထ - အခြားတစ်မျိုးကား (အဓိကာရန္တရတည်း)။ ဗုဒ္ဓါပဒါနာနိ - ဘုရားရှင်တို့၏အကြောင်းအရာ(သမိုင်းကြောင်း)တို့ကို၊ သုဒ္ဓမာနသာ - တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကို ပယ်ခွါလွန်မြောက် ခန်းခြောက်ကုန်လွန် သူမွန် သတ်မှတ် ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ရှိကုန်သော၊ (တုမေု - ရဟန္တာမထေရ်မြတ် ဖြစ်ကုန် သော အရှင်ဘုရားတို့သည်)၊ သုဏာထ - နားဖြင့်စိုက်စိုက် နှလုံးပိုက်၍ အားစိုက် နာယူကြပါကုန်လော့၊ တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ - သုံးဆယ်သော ပါရမီတော်တို့နှင့်ပြည့် စုံကုန်သော၊ ဓမ္မရာဇာ - (တစ်လောကလုံး သိမ်းကျုံးတည်းနေ များဝေနေတို့ကို လေးထွေဗြဟ္မ ဝိဟာရဖြင့် ရွှင်ပြန့်စံလို စေးကပ်စေလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) တရား မင်းဖြစ်တော်မူကုန်သော၊ (ဗုဒ္ဓါ - ဘုရားရှင်တို့သည်)၊ အသင်္ခိယာ - မရေတွက်နိုင်ကုန်။

အထ သဒ္ဓေါ - အထ သဒ္ဓါသည်၊ အဓိကာရေ - အဓိကာရအနက်၌လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလေ စေဝ - မင်္ဂလအနက်၌လည်းကောင်း၊ နိပ္ပန္နေ စေဝ - နိပ္ပန္နအနက်၌လည်းကောင်း၊ အဝဓာရဏေ စ - သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ၊ နိဝတ္တာပနာဝဓာရဏအနက်၌လည်းကောင်း၊ အနန္တရေစ - အခြားမဲ့အနက်၌လည်းကောင်း၊ အပဂမနေ စ - အပဂမန ဖဲ့ခွါခြင်းအနက် ၌လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တတိ - ဖြစ်၏၊ တထာ^၁ တံ ဝစနံ - ထိုအထသဒ္ဓါ အဓိကာရ စသော အနက်၌ဖြစ်၏ဟု ငါဆိုသော စကားသည်၊ ဟိ ယုတ္တံ - သင့်၏၊ (တနည်း) တထာ ဟိ တတော ဧဝ - ထိုကြောင့်သာလျှင်။ (တနည်း) တထာ တံ ဝစနံ - ထို စကားကို၊ ဣမိနာ - ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားရပ်ဖြင့်၊ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ - ချဲ့ဦးအံ့။

“အဓိကာရေ - အဓိကာရ သဒ္ဓါသည်၊ အဓိကိစ္စံ - အဓိကိစ္စအနက်ကိုလည်း ကောင်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ - အဓိဋ္ဌာနအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိအတ္တံ - အဓိအတ္တအနက်ကို လည်းကောင်း၊ ဝိဘာသတိ - အထူးထူး အပြားပြား ဆို၏၊ သေဋ္ဌဇ္ဇေကဘာဝေန - ချီးမွမ်းအပ်မြတ်သောအဖြစ်ဖြင့်၊ အဓိကာရေ - အဓိကာရ သဒ္ဓါကို၊ ဝိဓီယတေ - စီရင်အပ်၏။

ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ - ဗုဒ္ဓေါဟူသော ဤပါဌ်၌၊ သစ္စာနိ - သစ္စာလေးပါးတို့ကို၊ ဗုဒ္ဓိတာ - ထိုးထွင်းသိတတ်၏၊ ဣတိ တဿ - ထိုသို့သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဗုဒ္ဓမည်၏၊ ပဇာယ - သတ္တဝါအပေါင်းကို

၁။ တထာ ဟိ = “တထာ ဟိ မှာ၊ ဉာပကာ၊ ရံခါ ချဲ့၊ မြဲစွဲ”ဟူသော နိယံအဆိုအရ “တထာ ဟိ တတော ဧဝ - ထို့ကြောင့်သာလျှင်”ဟု ပေးက ဉာပကာကာရဏအရာတည်း။ သို့တည်းမဟုတ်၊ “တထာ တံ ဝစနံ - ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ - မှန်၏။”ဟု ပေးက ဒဠိကာရဏအရာတည်း။

(ကာရိတ်ကံ)၊ (သစ္စာနိ- သစ္စာလေးပါးတို့ကို) ဗောဓေတာ- သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ တဿ- ထိုသို့ သတ္တဝါအပေါင်းကို သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်၏။ သဗ္ဗညုတာယ- အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ- အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အနညနေယျတာယ- တစ်ပါးသူတို့က မသိစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဝိသဝိတာယ- အထူးထူးသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ယိုစီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဒသဗလ, စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့ဖြင့် ဖြစ်တော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝိသဝတိတိ ဝိသဝီ, ဝိ✓သု+ဏီ၊ သန္တနဇနနေသု- စီးသွားခြင်း, ဖြစ်စေခြင်းအနက်တို့၌၊ ဝိသဝိနော ဘာဝေါ ဝိသဝိတာ၊ တာယ ဝိသဝိတာယ)၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ခီဏာသဝသင်္ခါတေန- ခီဏာသဝဟူသော အဖို့အစုကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ နိရုပက္ကိလေသသင်္ခါတေန- တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ကပ်ငြိလိမ်းကျံတတ်သော ကိလေသာတို့၏မရှိခြင်း (ကင်းခြင်း) အဖို့အစုကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတေန- ရှင်ရဟန်းအဖြစ်တည်းဟူသော အဖို့အစုကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အဒုတိယဋ္ဌေန- နှစ်ယောက်မြောက်အဖော်မရှိ(အဖော်ကင်း)ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ တဏှာပဟာနဋ္ဌေန- ပယ်စွန့်အပ်ပြီးသော တဏှာရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သဘောကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဧကာယနမဂ္ဂ- တစ်ကြောင်းတည်းသောခရီးကို၊ ဂတော- ကြွတော်မူတတ်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဧကော- တစ်ဦး (တစ်ပါး, တစ်ကိုယ်)တည်းသာလျှင်၊ အနတ္တရံ- အတူမရှိသော (မြတ်သော)၊ သမ္မာသမ္မောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်

၁။ ခီဏာသဝသင်္ခါတေန= ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာတို့က “ခီဏာသဝသင်္ခါတေန ဗုဒ္ဓေါအစရှိကုန်သော ခြောက်ပါးကုန်သော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် စိတ်၏တွန့်ဆုတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားကို ပယ်ခြင်းဖြင့် အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးလာသော ယောက်ျားကဲ့သို့ အလုံးစုံသော ကိလေသာတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းကင်း၍ နိုးထလာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ သင်္ခါတသဒ္ဓါကိုလည်း ကောဋ္ဌာသအနက်ဟောဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပြန်သည်။ ရှေးနိဿယတို့၌ကား “ကုန်ပြီးသော ကိလေသာအရေအတွက် ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်” ဟု အနက်ပြန်ဆိုပါသည်။ (ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၊ ၁၊ ၁၀။)

တော်ကို၊ အာဝိသမ္ပုဒ္ဓေါ - ထိုးထွင်းသိမြင်တော်မူတတ်၏။ ဣတိ - ထိုကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ - မသိမမြင်ခြင်း မောဟတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘာ - အသိဉာဏ်ပညာကို ရရှိခြင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓံ ဗောဓောတိ ဧတံ - ဗုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓံ ဗောဓော ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အနတ္တန္တရံ - အနက်အထူးမရှိ၊ ဝေဝုဓ်ပရိယာယ် စကားလှယ်မျှသာတည်း။ နီလာဒိဝဏ္ဏယောဂတော - အညိုအစရှိသော အဆင်းနှင့်ယှဉ်သော (အဆင်းရှိသော) ကြောင့်၊ ပဋ္ဌော - အဝတ်ပုဆိုးကို၊ “နီလော - ညိုသော၊ ပဋ္ဌော - အဝတ်ပုဆိုးတည်း၊ ရတ္တာ - နီသော၊ ပဋ္ဌော - အဝတ်ပုဆိုးတည်း၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝုစ္စတိ ယထာ - ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ - ဤအတူ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏယောဂတော - ဘုရားဂုဏ်တော်တို့နှင့်ယှဉ် (ရှိသည်၏)သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ အထ ဝါ - တနည်းသော်ကား၊ စတုသု - လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂေသု - မဂ်တို့၌၊ ဉာဏံ - ဉာဏ်ကို၊ “ဗောဓိ”တိ - ဗောဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ဆိုအပ်၏။ တေန ဉာဏေန - ထိုဉာဏ်တော်နှင့်၊ သကလဒိယဗသဟဿကိလေသာရိဂဏေ - အလုံးစုံသော တစ်ထောင့်ငါးရာသော ကိလေသာရန်သူအပေါင်းတို့ကို၊ ခေပေတွာ - ကုန်ခန်းစေ၍ (အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်၍)၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမနတော - နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဉာဏံ - မဂ်ဉာဏ်လေးပါးကို၊ “ဗောဓိ”တိ - ဗောဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ဆိုအပ်၏။ တေန - ထိုမဂ်ဉာဏ်လေးပါးနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တော - ယှဉ်သူတည်း၊ သမင်္ဂီပုဂ္ဂလော - ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားတည်း၊ တေနော ဉာဏေန - ထိုဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါပိ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓသည်လည်း၊ သဗ္ဗကိလေသေ - အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို၊ ခေပေတွာ - ကုန်ခန်းစေ၍၊ နိဗ္ဗာနံ - နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ - ရောက်ရ ရ၏။ ပန - အထူးကား၊ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏၊ (ဗောဓိဉာဏဿ၌ စပ်)၊ စတုသု - လေးခုကုန်သော၊ အသင်္ချေယျေသု စ - အသင်္ချေယျတို့၌လည်းကောင်း၊ ကပ္ပသတသဟဿေသု စ - ကမ္ဘာတစ်သိန်းတို့၌လည်း၊ ပါရမိယော - ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ - ပြည့်စေ၍၊ ဗောဓိဉာဏဿ - ဗောဓိဉာဏ်ကို၊ အဓိဂတတ္တာ စ - ရခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏမဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏယမကပါဠိဟီရဉာဏ - သဗ္ဗညုတဉာဏအနာဝရဏအာသယာနုသယာဒိအသာဓာရဏဉာဏာနံ - ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်၊ ယမကပါဠိဟီရဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အနာဝရဏ၊ အာသယာနုသယအစရှိသော အသာဓာရဏဉာဏ်တို့ကို၊ သမဓိဂတတ္တာ စ - ကောင်းစွာရခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧကာယပိ -

တစ်ခုလည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မဒေသနာယ - တရားဒေသနာတော်ဖြင့်၊ အသင်္ချေယျသတ္တနိကာယေ - မရေမတွက်နိုင်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို၊ ဓမ္မာမတံ - တရားတည်းဟူသော အမြိုက်ရေစင်ကို၊ ပါယေတွာ - သောက်စေ၍၊ နိဗ္ဗာနဿ - နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပါပနတော စ - ရောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါနမေဝ - ဘုရားရှင်တို့၏သာလျှင်၊ တဒေဝ ဉာဏံ - ထိုမဂ်ဉာဏ်လေးပါးသည်သာလျှင်၊ အဓိကဘာဝတော - အဓိကကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (အခြားသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ထက်သာလွန်မြင့်မြတ်နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ တေသမေဝ သမ္မုဒ္ဓါနံ - ထိုဘုရားရှင်တို့၏သာလျှင်၊ အပဒါနံ ကာရဏံ - အကြောင်းတည်း၊ ဗုဒ္ဓါပဒါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏အကြောင်း၊ ဟိ - ချဲ့ဦးအံ့၊ တံ - ထို ဗုဒ္ဓအပဒါနံသည်၊ ကုသလာကုလဝသေန - ကောင်းမှုမကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ - နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ ပန - ဆက်ဦးအံ့၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်တို့သည်၊ တထာ - ထိုဘုရားရှင်တို့အတိုင်း၊ ကာတု - ပြုခြင်းငှာ၊ နသမတ္တာ - မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ အန္နာဒိပစ္စယဒါယကာနံ - ဆွမ်းအစရှိသော ပစ္စည်းကိုလှူဒါန်းကုန်သော ဒါယကာတို့အား၊ သင်္ဂဟံ - ချီးမြှောက်မှုကို၊ ကရောန္တာပိ - ပြုပါကုန်သော်လည်း၊ “ဣစ္ဆိတံ ပတ္တိတံ တုယံ ။ပ။ မဏိဇောတိရသော ယထာ” တိ - ဣစ္ဆိတံ ။ပ။ ယထာဟူကုန်သော၊ ဒွိဟိယေဝ - နှစ်ပုဒ်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ - ဤဂါထာတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံ - တရားကို၊ ဒေသေန္တိ - ဟောတော်မူကုန်၏။ ဒေသေန္တာပိ - တရားဟောပါကုန်သော်လည်း၊ အသင်္ချေယျသတ္တနိကာယေ - မရေမတွက်နိုင်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို၊ ဗောဓေတု - သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းသိမြင်စေခြင်းငှာ၊ န သက္ကာဏန္တိ - မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ န သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသဒိသာ - သဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့နှင့်မတူကုန်သည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ ပါဠိဇက္ကံ - အသီးသီး၊ ဝိသု - အသီးအခြား၊ ဗုဒ္ဓါ - သစ္စာလေးပါးကို သိတတ်သော ဘုရားတို့တည်း၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့မည်ကုန်၏၊ တေသံ - ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့၏၊ အပဒါနံ ကာရဏံ - အကြောင်း (သမိုင်း)တည်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါနံ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓအပဒါနံတည်း။

ဂါထာအနက်များ။ ။ တုယံ - သင်သည်၊ ဣစ္ဆိတံ - အလိုရှိအပ်သော၊ ပတ္တိတံ - တောင့်တအပ်သော စီးပွားချမ်းသာ မင်္ဂလာတရားသည်၊ (တုယံ - သင့်အား)၊ ခိပ္ပမေဝ - လျှင်စွာသာလျှင်၊ သမိဇ္ဈတု - ပြီးပြည့်စုံပါစေသတည်း၊ စိတ္တသင်္ကပ္ပါ - ထက်ထက်သန်သန် စိတ်အကြံဟူသမျှတို့သည်၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ - ဆယ့်ငါးရက်ဆန်း ထွန်းတောက်ရွန်းသည့် လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၊ ပူရေန္တု - မလွဲမသွေ ပြည့်ပါစေ

ကုန်သတည်း။

တုယံ- သင်သည်။ ဣစ္ဆိတံ- အလိုရှိအပ်သော၊ ပတ္တိတံ- တောင့်တအပ်သော စီးပွားချမ်းသာ မင်္ဂလာတရားသည်။ (တုယံ- သင့်အား)၊ နိပ္ပမေဝ- လျှင်စွာသာလျှင်၊ သမိဇ္ဈတု- ပြီးပြည့်စုံစေသတည်း၊ စိတ္တသင်္ကပ္ပာ- ထက်ထက်သန်သန် စိတ်အကြံ ဟူသမျှတို့သည်၊ မဏိဇောတိရသော ယထာ- အလိုရှိသမျှ ပြည့်စေရသည့် ဇောတိရသ ပတ္တမြားကဲ့သို့၊ ပူရေန္တု- မလွဲမသွေ ပြည့်ပါစေကုန်သတည်း။

စိရံ- ကြာမြင့်စွာကာလပတ်လုံး၊ ဌိတာ- တည်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ထေရာ-^၁ ထေရ်မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ- တနည်းကား၊ ထိရတရသီလာ- စာရမဒ္ဒဝါဒီဂုဏေဟိ- အထူးသဖြင့် တည်တံ့ခိုင်မြဲသော သီလ၊ အကျင့်အာစာရ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုစသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်၊ ယုတ္တာ- ယှဉ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ထေရာ- ထေရ်မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ- တနည်းကား၊ ထိရဝရသီလသမာဓိ- ပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေဟိ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သော မြတ်သောသီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်တို့နှင့်၊ ယုတ္တာ- ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ထေရာ- ထေရ်မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ- တနည်းကား၊ ထိရတရသင်္ခါတ- ပဏီတာနုတ္တရသန္တိနိဗ္ဗာန်- အထူးသဖြင့် တည်တံ့ခိုင်မြဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မွန်မြတ် တုပြိုင် မယှဉ်နိုင်သည့် ငြိမ်းခိုင်အေးချမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းကို၊ အဓိဂတာ- ရောက်ကုန်၊ ရကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ထေရာ- ထေရ်မည်ကုန်၏။ ထေရာနံ- မထေရ် တို့၏။ အပဒါနာနိ- အကြောင်း(သမိုင်းကြောင်း)တို့တည်း၊ ထေရာပဒါနာနိ- မထေရ် တို့၏အကြောင်း (သမိုင်းကြောင်း)တို့၊ တထာ- ထိုရှေ့နည်းအတူ၊ တာဒိဂုဏေဟိ- မလှုပ်မတုန် တာဒိဂုဏ်တို့နှင့်၊ ယုတ္တာ- ယှဉ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ ထေရီ- ထေရီတို့မည်ကုန်၏၊ ထေရီနံ- ထေရီမတို့၏၊ အပဒါနာနိ- အကြောင်း (သမိုင်းကြောင်း)တို့တည်း၊ ထေရီပဒါနာနိ- ထေရီမတို့၏အကြောင်း (သမိုင်းကြောင်း)

၁။ ထေရာပဒါနာနိ= စိရံ ဌိတာဟူသောအဖွင့်ကို ထောက်၍ စိရံ တိဋ္ဌန္တိတိ ထေရာ ဟု ဝစနတ္ထပြုရမည်။ ✓ဌာ+ဣရ၊ သာသနာတော်၌ အချိန်ကာလကြာမြင့်စွာ တည်ကြသော မထေရ်မြတ်များဟု ဆိုလို၏။ (တနည်း) ထိရဟိ ယုတ္တာ ထေရာ၊ ထိရပုဒ်+ဏပစ္စည်း၊ ယုတ္တတဒ္ဓိတံ။ သီလစသော ဂုဏ်အပေါင်းယှဉ်ကြသော (ရှိကြသော) မထေရ်မြတ်များဟု ဆိုလို၏။ (တနည်း) ထိရံ နိဗ္ဗာန် အဓိဂတာ ထေရာ၊ ထိရပုဒ်+ဏပစ္စည်း။ အဓိဂတတဒ္ဓိတံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိကြသော မထေရ်များ။ ထေရာနံ အပဒါနာနိ ထေရာပဒါနာနိ။ (ထေရီကိုလည်း ဝိဂြိုဟ်နည်းတူ ဆိုပါလေ။ ထေရီနံ အပဒါနာနိ ထေရီပဒါနာနိ)။

တို့၊ တေသု - ထိုအပဒါန်တို့တွင်၊ ဗုဒ္ဓါပဒါနေ - ဗုဒ္ဓအပဒါန်၌၊ ပဉ္စေ - ငါးခုသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အပဒါနာနိ - အပဒါန်တို့တည်း၊ ပဉ္စေ - ငါးခုသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သုတ္တန္တာ - သုတ္တန်တို့တည်း၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ - ရှေးဆရာတို့သည်၊ “ပဉ္စေ အပဒါနာနိ။ပ။ ပဌမံ အနုလောမတော” တိ - ပဉ္စေ အပဒါနာနိ။ပ။ ပဌမံ အနုလောမတောဟူ၍၊ အာဟု - ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယဿ စ-^၁ အကြင်အပဒါန်၌လည်း၊ ပဉ္စေ - ငါးခုသာ လျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အပဒါနာနိ - အပဒါန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ - ငါးခုကုန်သော၊ သုတ္တန္တာနိ - သုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏)၊ အနုလောမတော - ရှေ့နောက်အစဉ်အားလျော်သောအားဖြင့်၊ ပဌမံ - ရှေးစွာသော၊ ဣဒံ - ဤအပဒါန် သည်၊ ဗုဒ္ဓါပဒါနန္တိ - ဗုဒ္ဓအပဒါန်မည်၏၊ (ဣတိ-သဒ္ဓါကို နာမတ္ထကြံပေးပါသည်။)

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါနေပိ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့၏အပဒါန်၌လည်း၊ ပဉ္စေ - ငါးခုသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အပဒါနာနိ - အပဒါန်တို့တည်း။ ပဉ္စေ - ငါးခုသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ သုတ္တန္တာ - သုတ္တန်တို့တည်း။ တေန - ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ - ရှေး ဆရာတို့သည်၊ “ပဉ္စေ အပဒါနာနိ ။ပ။ ဒုတိယံ အနုလောမတော” တိ - ပဉ္စေ အပဒါနာနိ ။ပ။ ဒုတိယံ အနုလောမတော ဟူ၍၊ အာဟု - ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယဿ စ - အကြင်အပဒါန်၌လည်း၊ ပဉ္စေ - ငါးခုသာ လျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အပဒါနာနိ - အပဒါန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ - ငါးခုကုန်သော၊ သုတ္တန္တာနိ - သုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏)၊ အနုလောမတော - ရှေ့နောက်အစဉ်အားလျော်သောအားဖြင့်၊ ဒုတိယံ - နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဣဒံ - ဤ အပဒါန်သည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါနန္တိ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါန်မည်၏။

ထေရာပဒါနေသု - ထေရအပဒါန်တို့၌၊ ဒဿမိကပဉ္စသတာပဒါနာနိ - တစ် ဆယ်တို့ဖြင့် ပိုလွန်သော ငါးရာသော အပဒါန်တို့တည်း (ငါးရာတစ်ဆယ်သော အပဒါန်တို့)၊ ဝဂ္ဂတော - ဝဂ်အားဖြင့်၊ ဧကပညာသဝဂ္ဂါ - ငါးဆယ့်တစ်ဝဂ်တို့တည်း။ တေန - ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ - ရှေးဆရာတို့သည်၊ “ပဉ္စသတဒသပဒါနာနိ ။ပ။

၁။ ယဿ = ‘ယဿ’အစား ‘ယတ္ထ’ဟု ရှိက ပိုကောင်းမည်ထင်၏။ တေသု ဗုဒ္ဓါပဒါနေ ပဉ္စေ အပဒါနာနိ-ဟူသော အဆိုအရလည်း အာဓာရသာ ဖြစ်သင့်၏။ ဗုဒ္ဓါပဒါနေဟူသော သဒ္ဓန္တရိတ်ကို ထောက်ဆ၍ ယဿ-ဟူသော အနိယမပုဒ်ကို သတ္တမီအနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် သက်ထားသည် ယူဆသော်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော် သိပ်မကောင်းလှ။ နိဿယ၌လည်း အရှိအတိုင်းထား၍ သတ္တမီအနက်ပေးသည်။ မိမိတို့ ကြိုက်နှစ်သက်သလို ယူကြပါကုန်။

တတိယံ အနုလောမတော”တိ- ပဉ္စသတဒသပဒါနာနိ ။ပ။ တတိယံ အနုလောမတော ဟူ၍။ အာဟု- ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ (ယတ္ထ- အကြင်အပဒါနံ၌)၊ ပဉ္စသတဒသပဒါနာနိ- ငါးရာ တစ်ဆယ်သော အပဒါနံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂတော- ဝဂ်အားဖြင့်၊ ဧကပညာ- သဝဂ္ဂါ- ငါးဆယ့်တစ်ဝဂ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)၊ အနု- လောမတော- ရှေ့နောက်အစဉ်အားလျော်သောအားဖြင့်၊ တတိယံ- သုံးခုမြောက်သော၊ ဣဒံ- ဤအပဒါနံသည်၊ ထေရာပဒါနန္တိ- ထေရာပဒါနံမည်၏။

ထေရီအပဒါနေသု- ထေရီအပဒါနံတို့၌၊ အပဒါနာနိ- အပဒါနံတို့သည်၊ စတ္တာလီသံ- လေးဆယ်တည်း။ ဝဂ္ဂတော- ဝဂ်အားဖြင့်၊ စတုရော- လေးခုကုန်သော၊ ဝဂ္ဂါ- ဝဂ်တို့တည်း။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ- ရှေးဆရာတို့သည်၊ စတ္တာလီသံ ပဒါနာနိ ။ပ။ စတုတ္ထံ အနုလောမတော”တိ- စတ္တာလီသံ ပဒါနာနိ ။ပ။ စတုတ္ထံ အနုလောမတော ဟူ၍၊ အာဟု- ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယဿ စ- အကြင်အပဒါနံ၌လည်း၊ စတ္တာလီသံ ပဒါနာနိ- အပဒါနံလေးဆယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စတုဝဂ္ဂါနိ- ဝဂ်လေးဝဂ်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)၊ အနုလောမတော- ရှေ့နောက်အစဉ်အားလျော်သော အားဖြင့်၊ စတုတ္ထံ- လေးခုမြောက်သော၊ ဣဒံ- ဤအပဒါနံသည်၊ ထေရီပဒါနန္တိ- ထေရီအပဒါနံမည်၏။

အပဒါနန္တိ ဧတ္ထ- အပဒါနံဟူသော ဤပါဌ်၌၊ အပဒါနသဒ္ဓေါ- အပဒါနသဒ္ဓါ ကို၊ ကာရဏဂဟဏအပဂမနပဋိပါဋိအက္ခောသနာဒီသု- ကာရဏ၊ ဂဟဏ၊ အပ- ဂမန၊ ပဋိပါဋိ၊ အက္ခောသန စသော အနက်တို့၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ တထာ တံ ဝစနံ- ထိုအပဒါနသဒ္ဓါ ကာရဏစသော အနက်၌ ဖြစ်၏ဟု ငါဆိုသော စကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏။ ဧသ ဧသော- ဤအပဒါနသဒ္ဓါကို၊ “ဓတ္တိယာနံ အပဒါနံ ဗြာဟ္မဏာနံ အပဒါနံ”န္တိ အာဒီသု- ဓတ္တိယာနံ အပဒါနံ ဗြာဟ္မဏာနံ အပဒါနံ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ ကာရဏေ- ကာရဏ(အကြောင်း)အနက်၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ ဓတ္တိယာနံ- မင်းတို့၏၊ ကာရဏံ- အကြောင်းတည်း။ ဗြာဟ္မဏာနံ- ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ကာရဏံ- အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ (အပဒါန- သဒ္ဓဿ- အပဒါနသဒ္ဓါ၏)၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “ဥပါသကာနံ- ဥပါသကာ ဒါယကာတို့၏၊ အပဒါနံ- ယူခြင်းတည်း။” ဣတိ အာဒီသု- ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ ဂဟဏေ- ယူခြင်းအနက်၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ သံ သုဋ္ဌ၊- ကောင်းစွာ၊

ဂဟဏံ- ယူခြင်းတည်း။ ဣတိ- ဤကား။ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “ဝါဏီဇာနံ- ကုန်သည်တို့၏။ အပဒါနံ- ဖဲခွါခြင်းတည်း။ သုဒ္ဓါနံ- သူဆင်းရဲတို့၏။ အပဒါနံ- ဖဲခွါခြင်းတည်း။” ဣတိ အာဒီသု- ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ အပဂမနေ- ဖဲခွါခြင်း၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ တတော တတော- ထိုထိုအရပ်မှ၊ တေသံ- ထိုကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲသားတို့၏။ အပဂမနံ- ဖဲခွါခြင်းတည်း။ ဣတိ- ဤကား။ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “ပိဏ္ဍပါတိတော- ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ကို ဆောင်သော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းသည်၊ သပဒါနစာရဝသေန- အိမ်စဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရတိ- လှည့်လည်၏။” ဣတိ အာဒီသု- ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ ပဋိပါဋိယာ- အစဉ်(အတိုင်း)ဟူသော အနက်၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ ဃရပဋိပါဋိယာ- အိမ်စဉ်အားဖြင့် (အိမ်အစဉ်အတိုင်း)၊ စရတိ- လှည့်လည်၏။ ဣတိ- ဤကား။ အတ္ထော- အနက်တည်း။ “ဣမေ- ဤရဟန်းတို့သည်၊ သာမညာ- ရဟန်းအဖြစ်မှ၊ အပဂတာ- ကင်းကုန်၏။ ဣမေ- ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဗြဟ္မညာ- မြတ်သည်၏အဖြစ်မှ၊ အပဂတာ- ကင်းကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အပဒါနေတိ- ဆဲရေးရေရွတ်၏။” ဣတိ အာဒီသု- ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ အက္ကောသနေ- ဆဲရေးခြင်း၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ အက္ကောသတိ- ဆဲရေး၏။ ပရိဘာသတိ- ခြိမ်းခြောက်၏။ ဣတိ- ဤကား။ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဣဓ ပန- ဤနေရာ၌ကား၊ ကာရဏေ- အကြောင်းဟူသော အနက်၌၊ ဒိဿတိ- တွေ့မြင်အပ်၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏။ အပဒါနာနိ- အကြောင်းတို့တည်း။ ဗုဒ္ဓါပဒါနိ- ဘုရားရှင်တို့၏အကြောင်းတို့၊ ဗုဒ္ဓကာရဏာနိ- ဘုရားရှင်တို့၏ အကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ- ဤကား။ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဂင်္ဂါဝါလုကူပမာနံ- ဂင်္ဂါသဲထုမက ပွင့်တော်မူကြကုန်ပြီးသော၊ အနေကေသံ- တစ်ပါးမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏။ ဒါနပါရမိတာဒိသမတ္တိသပါရမိတာ- ဒါနပါရမိ အစရှိကုန်သော အညီအမျှ သုံးဆယ်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ လုပ်ငန်းဟူသော၊ ကာရဏံ- အကြောင်းတည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ- မှတ်ထိုက်၏။ (တာ-ပစ္စည်းအနက်မဲ့တည်း။) အထ- အခြားတစ်ပါးကား၊ အဓိကာရာဒီသု- လွန်လွန်ကဲကဲ ပြုလုပ်အားထုတ်အပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတည်းဟူသော အဆောက်အဦအစရှိသည်တို့၌၊ ယုတ္တအပဒါနာနိ- သင့်လျော်ကုန်သော အကြောင်းအရာတို့ကို၊ သုဒ္ဓမာနသာ- တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကို ပယ်ခွါလွန်မြောက် ခန်းခြောက်ကုန်လွန် သူမွန်သတ်မှတ် ဖြူစင်သော စိတ်ဓာတ်ရှိကုန်သော၊ (တုမေ- ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော အရှင်

ဘုရားတို့သည်။) သုဏ္ဏာထ- နားဖြင့်စိုက်စိုက် နှလုံးပိုက်၍ အားစိုက်နာယူကြပါကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမ္ဗန္ဓော- ဆက်စပ်မှုကို၊ (ကာတဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏)။

တတ္ထ- ထိုဂါထာ၌၊ သုဒ္ဓမာနသာတိ- သုဒ္ဓမာနသာဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တ- မဂ္ဂဉာဏေန- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ ဒိယဗကိလေသသဟဿံ- အခွဲအားဖြင့် နှစ်ထောင်သော ကိလေသာကို (ဝါ) တစ်ထောင်ငါးရာသော ကိလေသာကို၊ ခေပေ- တွာ- ကုန်လွန်စေ၍၊ ဌိတတ္တာ- တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဒ္ဓမာနသာ- သန့်ရှင်းသော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ သုဒ္ဓဟဒယာ- သန့်ရှင်းသော နှလုံးသားရှိကုန်သော၊ ပဉ္စသတာ- ငါးရာကုန်သော၊ ခီဏာသဝါ- ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားရှိကုန်သော ရဟန္တာမထေရ် မြတ်တို့သည်၊ ဣမသ္မိ ဓမ္မသဘာယေ- တရားနှင့်စပ်၍ ဟောပြောရာ ဤဓမ္မသဘာဝ၌၊ သန္နိသိန္နာ- စုဝေးထိုင်နေကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သုဏ္ဏာထ- နာယူမှတ်သားကြပါကုန်လော့၊ ဩဟိတသောတာ- ချထားအပ်သော နားရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ မနသိ- စိတ်၌၊ ကရောထ- ပြုပါကုန်လော့၊ ဣတိ အယံ- ဤသည်ကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧတ္ထ ပန- ဤနေရာ၌ကား၊ “အပဒါနာနိ”တိ- အပဒါနာနိဟူ၍၊ အဝတွာ- မဆိုမူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပဒါနထေရာပဒါနထေရီအပဒါနေသု- ပစ္စေကဗုဒ္ဓအပဒါနံ၊ ထေရအပဒါနံ၊ ထေရီအပဒါနံတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ- ထင်ရှားရှိပါကုန်သော်လည်း၊ “အထ ဗုဒ္ဓါပဒါနာနိ”တိ ဝစနံ- အထ ဗုဒ္ဓါပဒါနာနိဟူသော စကားရပ်ကို၊ ခန္တယမကအာယတနဓာတုသစ္စသင်္ခါရအနုသယယမကေသု- ခန္တယမိုက်၊ အာယတနယမိုက်၊ ဓာတုယမိုက်၊ သစ္စယမိုက်၊ သင်္ခါရယမိုက်၊ အနုသယယမိုက်တို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ- ထင်ရှားရှိပါကုန်သော်လည်း၊ ပဓာနဝသေန စ- ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဒိဝသေန စ- အဦးအစ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ “မူလယမက”န္တိ ဝစနံ ဝိယ- မူလယမိုက်ဟူသော စကားရပ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တေရသသံဃာဒိသေသဒ္ဓေအနိယတတိသနိဿဂ္ဂိယေသု- သံဃာဒိသိသံတစ်ဆယ့်သုံးပါး၊ အနိယတ နှစ်ပါး၊ နိဿဂ္ဂိ သုံးဆယ်ပါးတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ- ထင်ရှားရှိပါကုန်သော်လည်း၊ ပဓာနဝသေန စ- ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဒိဝသေန စ- အဦးအစ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ “ပါရာဇိကကဏ္ဍော”တိ ဝစနံ ဝိယ- ပါရာဇိကကဏ္ဍဟူသော စကားရပ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဣဓာပိ- ဤနေရာ၌လည်း၊ ပဓာနဝသေန စ- ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း

ကောင်း၊ အာဒိဝသေန စ - အဦးအစ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂုတ္တံ - ဆိုအပ်
ပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - မှတ်ထိုက်၏။

“သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါပဒါနာနီ”တိ - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါပဒါနီဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗေ - ဆိုသင့်
ဆိုထိုက်လျက်၊ “ဝဏ္ဏာဂမော ။ပ။ ပဉ္စဝိဓံ နိရုတ္တ”န္တိ - ဝဏ္ဏာဂမော ။ပ။ ပဉ္စဝိဓံ
နိရုတ္တံဟူသော၊ နိရုတ္တိနယေန ဝါ - နိရုတ္တိနည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ “တေသု
ဝုဒ္ဓိလောပါဂမဝိကာရဝိပရိတာဒေသာ စာ”တိ - တေသု ဝုဒ္ဓိလောပါဂမဝိကာရ-
ဝိပရိတာဒေသာ စ ဟူသော၊ သုတ္တေန ဝါ - သုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တတိ-
ယတ္ထဝါစကဿ - သုံးခုမြောက်အနက်ကိုဟောသော၊ သမ္မာတိနိပါတပဒဿ - သမ္မာ
ဟူသောနိပါတ်ပုဒ်၏လည်းကောင်း၊ သယံသဒ္ဓတ္ထဝါစကဿ - သယံသဒ္ဓါ၏အနက်
ကိုဟောသော၊ သန္တိဥပသဂ္ဂပဒဿ စ - သံဟူသော ဥပသဂ္ဂပုဒ်၏လည်းကောင်း၊
လောပံ - ကျေပျောက်မှုကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ကိတန္တဝါစီဗုဒ္ဓသဒ္ဓမေဝ - ကိတ်ပစ္စည်း
အဆုံးရှိသော ဘုရားအနက်ဟောသော ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊
ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ - ဂါထာဖွဲ့ဆိုရာ၌ ချမ်းသာလွယ်ကူစိမ့်သောငှါ၊ “ဗုဒ္ဓါပဒါနာနီ”
တိ - ဗုဒ္ဓါပဒါနာနီဟူ၍၊ ဂုတ္တံ - ဆိုအပ်ပြီ၊ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ-
ပဒါနာနီတိ - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါပဒါနာနီတို့ဟူ၍၊ အတ္ထော - အနက်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-
သိထိုက်၏)။

ဣတိ - ဤကား၊ ဝိသုဒ္ဓဇနဝိလာသိနိယာ - အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော
လူအပေါင်းကို ရွှင်မြူးစေတတ်သော၊ အပဒါနဋ္ဌကထာယ -
အပဒါနအဋ္ဌကထာ၏၊ အပ္ပန္နရနိဒါနဝဏ္ဏနာ - အတွင်းဖြစ်သော
အကြောင်းရင်းနိဒါန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတာ - ပြီးပြီ။

၁- ဗုဒ္ဓအပဒါနဝတ္ထနာ

ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အတ္တန္တရနိဒါနာနန္တရံ- အတ္တန္တရနိဒါန်း၏အခြားမဲ့၌၊ အပါဒါနဋ္ဌကထံ- အပါဒါနအဋ္ဌကထာကို၊ ကထေတုကာမော- ပြဆိုလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “သပဒါနံ အပဒါနံ။ပ။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာက္ကမော”တိ- သပဒါနံ အပဒါနံ။ပ။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာက္ကမောဟူ၍၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)။

ဂါထာအနက်။ ။ ဝိစိတြနယဒေသနံ- ဆန်းကြယ်သောနည်းတို့ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယံ အပဒါနံ- အကြင်အပါဒါန်ကို။ ခုဒ္ဒကနိကာယသ္မိ- ခုဒ္ဒကနိကာယ၌။ သပဒါနံ- အစဉ်အတိုင်း။ မဟေသယော- မြတ်သောသီလက္ခန္ဓစသည်ကို ရှာမှီးတတ်ကုန်သောရဟန္တာမထေရ်တို့သည်၊ သင်္ဂီယီသု- သင်္ဂီယနာတင်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တဿ- ထိုအပဒါန်၏၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာက္ကမော- အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာဖွင့်ဆိုကြောင်းဖြစ်သောအစဉ်သည်၊ အနုပ္ပတ္တော- ဆိုက်ရောက်လာပြီ။

တတ္ထ- ထိုခုဒ္ဒကနိကာယ၌၊ ယံ အပဒါနံ- အကြင်အပဒါန်သည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ “သကလံ- အလုံးစုံသော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ- ဘုရားစကားသည်၊ ဧကဝိမုတ္တိရသံ- တစ်ခုတည်းသော ဝိမုတ္တိရသ(လွတ်မြောက်မှုအရသာ)ရှိ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တတ္တာ- ဟောတော်မူအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကရသေ- တစ်ခုတည်းဟူသော အရသာ၌၊ သင်္ဂဟံ- ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ- ရောက်၏၊ ဓမ္မဝိနယဝသေန- ဓမ္မဝိနယ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒွိဓာသင်္ဂဟေ- နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းရှိသော၊ ဓမ္မေ- ဓမ္မ၌၊ သင်္ဂဟံ- ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ- ရောက်၏၊ ပဌမမဇ္ဈိမ- ပဉ္စမဗုဒ္ဓဝစနေသု- ပဌမဗုဒ္ဓဝစနေ၊ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ပဉ္စမဗုဒ္ဓဝစနေတို့တွင်၊ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနေ- မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနေ (အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဘုရားစကားတော် တရားတော်)၌၊ သင်္ဂဟံ- ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ- ရောက်၏၊ ဝိနယဘိဓမ္မသုတ္တန္တပိဋကေသု- ဝိနယပိဋက၊ အဘိဓမ္မပိဋက၊ သုတ္တန္တပိဋကတို့တွင်၊ သုတ္တန္တပိဋကေ- သုတ္တန္တပိဋက၌၊ သင်္ဂဟံ- ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ- ရောက်၏၊ ဒီဃနိကာယမဇ္ဈိမသံယုတ္တ- အင်္ဂုတ္တရခုဒ္ဒကနိကာယသု- ဒီဃနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရ

၁။ မဟေသယော= မဟန္တ ✓ဧသ+ဣ၊ ပရိယေသနေ- ရှားမှီးခြင်း၌။ မဟန္တေ သီလာဒိဂုဏေ ဧသန္တိ ပရိယေသန္တိတိ မဟေသယော၊ ပုလ္လိင်၊ ရတ္တာဒိဂိုဏ်း အဂ္ဂိနှင့်တူ။

နိကာယံ၊ ခုဒ္ဒကနိကာယံဟူကုန်သော၊ ပဉ္စသု - ငါးခုတို့တွင်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယေ - ခုဒ္ဒက
 နိကာယံ၌၊ သင်္ဂဟံ - ပေါင်းစုရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ - ရောက်၏။ သုတ္တံ - သုတ်လည်း
 ကောင်း၊ ဂေယျံ - ဂေယျလည်းကောင်း၊ ဝေယျာကရဏံ - ဝေယျာကရဏလည်းကောင်း၊
 ဂါထာ - ဂါထာလည်းကောင်း၊ ဥဒါနံ - ဥဒါန်းလည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ္တကံ - ဣတိ
 ဝုတ္တကလည်းကောင်း၊ ဇာတကံ - ဇာတကလည်းကောင်း၊ အဗ္ဘုတဓမ္မံ - အဗ္ဘုတဓမ္မ
 လည်းကောင်း၊ ဝေဒလ္လံ - ဝေဒလ္လလည်းကောင်း၊ ဣတိ - ဤသို့၊ နဝသု - ကိုးပါးကုန်
 သော၊ သာသနဓဇံသု - သာသနာတော်၏အင်္ဂါတို့တွင်၊ ဂါထာယ - ဂါထာ၌၊ သင်္ဂဟိတံ -
 ပေါင်းစုရေတွက်အပ်၏။

“ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ” ။ပ။ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနောတိ- ဒွါသီတိ
 ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ ။ပ။ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနောဟူ၍၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝုတ္တစတုရာသီတိ
 သဟဿဓမ္မက္ခန္ဓာသု - (ဆိုအပ်သော) ဟောတော်မူအပ်သော ရှစ်သောင်းလေးထောင်
 သောဓမ္မက္ခန္ဓာတို့တွင်၊ ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓာသင်္ဂဟိတံ - နှစ်ခုသုံးခုဟူသော အနည်းငယ်
 မျှသော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၌ ပေါင်းစုရေတွက်အပ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ -
 ဤကား နိဒါန်းပျိုးခြင်းတည်း။

ဂါထာအနက်။ ။ (အဟံ - တရားဘဏ္ဍာစိုးဖြစ်သော ငါအာနန္ဒမထေရ်သည်၊
 ဗုဒ္ဓတော - ဘုရားရှင်အထံတော်မှ၊ ဒွါသီတိသဟဿာနိ - ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကုန်
 သောဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ဂဏှိ - သင်ယူခဲ့ပြီ၊ ဘိက္ခုတော - အရှင်သာရိပုတ္တရာအထံမှ၊
 ဒွေ သဟဿာနိ - နှစ်ထောင်သောဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ဂဏှိ - သင်ယူခဲ့ပြီ၊ (ဣတိ -
 ဤသို့)၊ စတုရာသီတိသဟဿာနိ - ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော၊ ယေ ဓမ္မာ -
 အကြင်တရားတို့သည်၊ (သန္တိ - ရှိကုန်၏)၊ (တေ ဓမ္မာ - ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်
 ကုန်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်၊ မေ - ငါ၏၊ ဟဒယေ - နှလုံးအိမ်၌)၊ ပဝတ္တိနော -
 ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ တံ အပဒါနံ - ထိုအပဒါနံကို၊ ဒဿေန္တော - ပြတော်မူ
 လိုသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) ပြတော်မူလိုရကား(ဝါ) ပြတော်မူလိုသောကြောင့် (ဝါ) ပြတော်
 မူလိုသော၊ (အာစရိယော - အဋ္ဌကထာဆရာသည်)၊ “တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဓမ္မရာဇာ
 အသင်္ခိယာ” တိ - တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဓမ္မရာဇာ အသင်္ခိယာဟူ၍၊ အာဟ - ဆိုပြီ၊
 (ဗြူ ဓာတုယာ - အာဟဉ္စ ဗြူဓာတ်၏၊ ကမ္မဘူတေ - ကံဖြစ်၍ ဖြစ်သော)၊ တတ္ထ
 (တသ္မိ တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဓမ္မရာဇာ အသင်္ခိယာတိ)ဝါကျေ - ထို တိသပါရမိသမ္ပုဏ္ဏာ၊
 ဓမ္မရာဇာ အသင်္ခိယာ ဟူသောဝါကျ၌၊ ဒသပါရမိတာဝ - ဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့

သည်သာလျှင်၊ ပစ္စိမမဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌဝသေန- အယုတ်, အလတ်, အမြတ်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒသပါရမီဒသဥပပါရမီဒသပရမတ္ထပါရမီနိ- ဆယ်ပါးသောပါရမီ, ဆယ်ပါးသောဥပပါရမီ, ဆယ်ပါးသောပရမတ္ထပါရမီတို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သမတ္တိသပါရမီ- အညီအမျှသုံးဆယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)၊ တာဟိ- ထိုအညီအမျှသုံးဆယ်သောပါရမီတို့နှင့်၊ သံသုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ပုဏ္ဏာ- ပြည့်ကုန်၏၊ သမ္ပုဏ္ဏာ- အလွန်ပြည့်ကုန်၏၊ သမန္နကတာ- ပြည့်စုံကုန်၏၊ သမိဂီဘူတာ- ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ အဇ္ဈာပန္နာ- လွှမ်းမိုး၍ရောက်ကုန်၏၊ သံယုတ္တာ- ယှဉ် ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တိသပါရမီသမ္ပုဏ္ဏာ- တိသပါရမီသမ္ပုဏ္ဏာမည် ကုန်၏၊ သကလလောကတ္တယဝါသိနေ- အလုံးစုံသော လောကသုံးပါး၌ နေကုန်သော၊ သတ္တနိကာယေ- သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို၊ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာသင်္ခါတာဟိ- မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ စတူဟိ- လေးပါးကုန်သော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရသမာပတ္တိဟိဝါ- ဗြဟ္မဝိဟာရသမာပတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကစိတ္တ- ဘာဝေန- တစ်စိတ်တည်း၏အဖြစ်တည်းဟူသော၊ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေန ဝါ- ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကာယေစ- ကိုယ်၌လည်း၊ ရဇ္ဈေန္တိ- နှစ်သက်စေတတ်ကုန်၏၊ အလ္လိယာပေန္တိ- ငြိကပ်စေ, ထိစပ်စေတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ရာဇာနော- ရာဇတို့မည်ကုန်၏၊ ဓမ္မေန- တရားဖြင့်၊ ရာဇာနော- နတ်နှင့်တကွသော လောကကိုနှစ်သက်စေတတ်ကုန်၏၊ ဓမ္မရာဇာ- တရားဖြင့် နတ်နှင့် တကွသော လောကကို နှစ်သက်စေတတ်သောမင်းတို့ (ဝါ) တရားမင်းဘုရားရှင်တို့၊ ဣတ္ထမ္ဘူတာ- ဤထူးခြားမှုတစ်ခုခုသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့တည်း၊ ဒသသတသဟဿဒသသဟဿသတသဟဿဒသသတသဟဿကောဋီပကောဋီ- ကောဋီပကောဋီနဟုတန်နဟုတအက္ခောဘိဏိဗိန္နုအဗ္ဗုဒ္ဓနိရဗ္ဗုဒ္ဓအဟဟအဗဗအဋ္ဌဋ္ဌ- သောဂန္တိကဥပ္ပလကုမုဒပုဏ္ဏရိကပဒုမကထာနမဟာကထာနအသင်္ချေယျာနိ- ဒသသတ သဟဿ ဒသသဟဿ သတသဟဿ ဒသသတသဟဿ ကောဋီ ပကောဋီ ကောဋီပကောဋီ နဟုတ နိန္နဟုတ အက္ခောဘိဏိ ဗိန္နု အဗ္ဗုဒ္ဓ နိရဗ္ဗုဒ္ဓ အဟဟ အဗဗ အဋ္ဌဋ္ဌ သောဂန္တိက ဥပ္ပလ ကုမုဒ ပုဏ္ဏရိက ပဒုမ ကထာန မဟာကထာန အသင်္ချေယျ တို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ အသိဝိယာ- မရေတွက်အပ် မရေတွက်နိုင်ကုန်သော၊

၁။ ဓမ္မရာဇာ= “ သတ္တာ ဟိ သဒေဝကံ လောကံ ယထာရဟံ လောကီယလောကကုတ္တရေန ဓမ္မေန ရဇ္ဈေတိ တောသေတိတိ ဓမ္မရာဇာ ” ဟူသော အဖွင့်ကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးထားပါ သည်။ (ထေရ်၊ ၂။ ၉၀)။

သင်္ခါရဟိတာ - အရေအတွက်မှကင်းကုန်သော၊ ဓမ္မရာဇာနော - တရားမင်း ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အတီတာ - လွန်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဝိဂတာ - ကင်းကုန်ပြီ၊ နိရုဒ္ဓါ - ချုပ်ကုန်ပြီ၊ အဗ္ဘတ္တံ - ချုပ်ဆုံးကွယ်ပျောက်ခြင်းသို့၊ ဂတာ - ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ - ဤကား၊ အဓိပ္ပါယော - အဓိပ္ပါယ်(ဆိုလိုရင်း)တည်း။

၆။ တေသု အတီတဗုဒ္ဓေသု - ထိုလွန်လေပြီးကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၌၊ ကတာဓိကာရဉ္စ - ပြုအပ်ပြီး (ဆည်းပူးအပ်ပြီး) သော လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတည်းဟူသော အဆောက်အဦကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တဘူတေန - ဘုရားလောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အတ္တနာ - မိမိသည်၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ - စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ ကတ-သမ္ဘာရဉ္စ - ပြုအပ်သော (ဆည်းပူးအပ်သော) ကုသိုလ်ကောင်းမှုအဆောက်အဦကိုလည်းကောင်း၊ အာနန္ဒတ္ထရေန - အာနန္ဒမထေရ်သည်၊ ပုဋ္ဌော - မေးအပ်သော (လျှောက်ထားခံရသော)၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ “သမ္မောဓိ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာန”န္တိ အာဒိ - သမ္မောဓိ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော အာနန္ဒ - အို အာနန္ဒ၊ မမ - ငါ၏၊ အပဒါနံ - အကြောင်းကို၊ သုဏာဟိ - နာယူပါလော့၊ ဣတိ - ဤကား၊ အဓိပ္ပါယော - အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ အာနန္ဒ - အာနန္ဒ၊ အဟံ - ငါဘုရားသည်၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေ့ဖြစ်သော၊ ဗောဓိသမ္ဘာရပူရဏကာလေ - ဗောဓိဉာဏ်အဆောက်အဦကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးအားထုတ်ရာအခါ၌၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ - စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ သေဋ္ဌာနံ - မြတ်ကုန်သော၊ ပသဋ္ဌာနံ - ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စာနံ - ထိုးထွင်းသိမြင်အပ်သော သစ္စာလေးပါးရှိကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ - ဘုရားရှင်တို့၏၊ သမ္မောဓိ - သမ္မောဓိမည်သော၊ စတုသစ္စမဂ္ဂဉာဏံ - သစ္စာလေးပါးကို သိသော မဂ်ဉာဏ်ကို၊ ဝါ - တနည်းကား၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ - သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ သိရသာ - ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အဘိဝါဒယေ - ရှိခိုးပါ၏၊ ဣတိ - ဤသို့၊ သမ္မန္နော - ဆက်စပ်မှုကို၊ (ကာတဗ္ဗော - ပြုထိုက်၏)၊ သသံဃေ - သံဃာတော်တို့နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာဝကသံဃသဟိတေ - တပည့်သာဝကသံဃာတော်အပေါင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ လောကနာယကေ - လောက၏ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ကုန်သော၊ လောကဇေဋ္ဌေ - လောက၏အကြီးအမှူးဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓေ - ဘုရားရှင်တို့ကို၊ ဒသဟိ အင်္ဂုလီဟိ - လက်ဆယ်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ဥဘောဟိ - နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထပုဋ္ဌေဟိ - လက်(ဆုပ်)အုပ်တို့ဖြင့်၊ နမသသိတွာ ဝန္တိတွာ - ရှိခိုး၍၊ သိရသာ သိသေန - ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အဘိဝါဒယေ - ရှိခိုးပါ၏၊ အာဒရေန - ရိုသေစွာ၊ ထောမနံ - ချီးမွမ်းမှုကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ ပမာဏံ - ရှိခိုးမှုကို၊ ကရောမိ - ပြုပါ၏၊ ဣတိ အယံ - ဤသည်

ကား၊ အတ္ထော- အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

၇။ ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဓေတ္တေသူတိ- ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဓေတ္တေသူ ဟူသည်ကား၊ ဒဿသဟဿစက္ကဝါဠေသူ- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်ဟူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓဓေတ္တေသူ- ဗုဒ္ဓဓေတ်တို့၌၊ အာကာသဋ္ဌာ- ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော၊ အာကာသဂတာ- ကောင်းကင်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘူမဋ္ဌာ- မြေ၌တည်ကုန်သော၊ ဘူမိတလဂတာ- မြေ၏အပြင်၌ဖြစ်ကုန်သော (ဂတပုဒ်သည် ပဝတ္တိအနက်ဟောတည်း)၊ ဝေဠုရိယာဒယော- ကြောင်မျက်ရွဲအစရှိကုန်သော၊ အသီဒိယာ- မရေတွက်အပ် မရေတွက်နိုင်ကုန်သော၊ သင်္ခါရဟိတာ- အရေအတွက်မှ ကင်းကုန်သော (ရေတွက်၍ မရနိုင်ကုန်သော) ယာဝတာ ယတ္တကာ- အကြင်မျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သတ္တခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ရတနာ- ရတနာတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇန္တိ- ရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တာနိ- ထိုရတနာတို့ကို၊ မနသာ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ သမာဟရေကောင်းစွာဆောင်ရာ၏၊ သံသုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ- အဓိဋ္ဌာန်၍ (ဆောက်တည်၍)၊ အာဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူအံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ မမ- ငါ၏၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊ သာမန္တာ- အနီး၌၊ ရာသီ- အစုအပုံကို၊ ကရောမိ- ပြု၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၈။ တတ္ထ ရူပိယဘူမိယန္တိ- တတ္ထ ရူပိယဘူမိယံဟူသည်ကား၊ အနေကဘူမိမှူးများသောဘုံအဆင့်ရှိသော၊ တသ္မိ ပါသာဒေ- ထိုပြာသာဒ်၌၊ ရူပိယမယံ- ငွေဖြင့်ပြီးသော၊ ရဇတမယံ- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဘူမိ- ဘုံအဆင့်ကို၊ နိမ္မိတံ- ဖန်ဆင်းပြီး၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရတနမယံ- ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော၊ သတ္တဟိ- ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ရတနေဟိ- ရတနာတို့ဖြင့်၊ နိမ္မိတံ- ဖန်ဆင်းထားအပ် (အလှဆင်ထားအပ်)သော၊ အနေကသတဘူမိကံ- အရာမက များပြားလှစွာသော (ဝါ) ရာပေါင်းများစွာသော ဘုံအဆင့်ရှိသော၊ ဥဗ္ဗိဒ္ဓိ- အထက်သို့ ဖောက်ထွက်လာသော၊ ဥဂ္ဂတံ- အထက်သို့ မြင့်တက်လာသော၊ နဘံ- ကောင်းကင်သို့၊ ဥဂ္ဂတံ- တက်လာသော၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဇောတမာနံ- ထွန်းလင်းတောက်ပနေသော၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ကို၊ မာပယိ- ဖန်ဆင်းခဲ့ပြီး၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၉။ တမေဝ ပါသာဒံ- ထိုပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်၊ ဝဏ္ဏေန္တော- ချီးမွမ်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “ဝိစိတ္တထမ္ဘ”န္တုဒိ- ဝိစိတ္တထမ္ဘ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီး၊ ဝိစိတ္တေဟိ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ အနေကေဟိ- များစွာကုန်သော၊

မသာရဂလ္လာဒိဝဏ္ဏေဟိ- ပတ္တမြားပြောက်စသည် အဆင်းရှိကုန်သော၊ ထမ္ဘေဟိ- တိုင်တို့ဖြင့်၊ ဥဿာပိတံ- စိုက်ထူအပ်သော၊ သုကတံ- ကောင်းစွာပြုအပ်သော၊ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ လက္ခဏယုတ္တံ- လက္ခဏာ(အမှတ်အသား) နှင့်စပ်ယှဉ်သော၊ အာရောဟပရိဏာဟဝသေန- အရပ်(အမြင့်)အလုံးအဝန်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ (အမြင့်၊ အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့်)၊ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ဝိဘတ္တံ- အချိုးအစား ကျကျ ဝေဖန်ပိုင်းခြားထားအပ်သော၊ အနေကကောဋိသတုဋ္ဌနတောရဏနိမ္မိတတ္တာ- ကုဋေပေါင်း အရာမက တန်ဖိုးထိုက်သော (တန်ဖိုးရှိသော) တုရိဏ်တိုင်တို့ဖြင့် ဖန်ဆင်း ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟာရဟံ- မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော၊ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ ကိ ဝိသိဋ္ဌံ- အဘယ်သို့ ထူးခြားသေးသနည်း၊ ကနကမယ- သင်္ဃာဋ်- ရွှေဖြင့်ပြီးသော ထုပ်လျောက်ရှိသော၊ သုဝဏ္ဏေဟိ- ရွှေတို့ဖြင့်၊ ကတ- တုလာသင်္ဃာဋ်ဝလယေဟိ- ပြုအပ်သော ထုပ်လျောက်၊ ခေါင်လျောက်၊ ကွင်းတို့နှင့်၊ ယုတ္တံ- ယှဉ်သော၊ တတ္ထ- ထိုထုပ်လျောက်၊ ခေါင်လျောက်၊ ကွင်းတို့၌၊ ဥဿာပိတကောန္တေဟိ စ- စိုက်ထူထားအပ်သော အလံတံခွန်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တေဟိ စ- ထီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍိတံ- တန်ဆာဆင်ထားအပ်သော၊ သောဘိတံ- တင့်တယ်လှပသော၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ကို၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမ္ပန္နော- ဆက်စပ်မှုကို၊ (ကာတဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏)။

၁၀။ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ ပါသာဒသေဝ- ပြာသာဒ်၏သာလျှင်၊ သောဘံ- တင့်တယ်လှပမှုကို၊ ဝဏ္ဏန္တော- ချီးမွမ်းလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ “ပဌမာ ဝေဠုရိယာဘူမိ” ဘျာဒိ- ပဌမာ ဝေဠုရိယာဘူမိ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီး၊ တဿ အနေကသတဘူမိပါသာဒဿ- ထိုအရာမက များပြားလှစွာသော (ရာပေါင်းများစွာသော) ဘုံအဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်၏၊ (ပဌမာဘူမိ-၌စပ်)၊ သုဘာ- တင့်တယ်လှပသော၊ ဣဋ္ဌာ- အလိုရှိအပ်သော၊ ကန္တာ- နှစ်သက်အပ်သော၊ မနာပါ- မြတ်နိုးအပ်သော (ဝါ) စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ အဗ္ဘာသမာ- တိမ်တိုက်နှင့်တူသော၊ ဝလာဟကပဋ္ဌလသဒိသာ- မိုးတိမ်တိုက်အလွှာနှင့်တူသော၊ ဝိမလာ- အညစ်အကြေးကင်းသော၊ နိမ္မလာ- အညစ်အကြေးမရှိသော (ဝါ) ကြည်လင်သော၊ ဝေဠုရိယမဏိမယာ- ကြောင်မျက်စွဲ၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော၊ နီလဝဏ္ဏာ- ညိုသောအဆင်းရှိသော၊ ပဌမာ- ပဌမ(အဦးဆုံး)ဖြစ်သော၊ ဘူမိ- ဘုံအဆင့်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီး၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ ဇေဇနဋ္ဌိနပဒုမေဟိ- ရေ၌ဖြစ်သောကြာ၊ ပဒုမ္မာကြာတို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏာ- ရောပြွမ်းသည်၊ သမိဂီဘူတာ- ပြည့်စုံသည်

ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍) ဝရာယ ဥတ္တမာယ- မြတ်သော၊ ကဉ္စနဘူမိယာ-
ရွှေမြေ၌၊ သုဝဏ္ဏဘူမိယာဝ- ရွှေမြေ၌သာလျှင်၊ သောဘတိ- တင့်တယ်၏၊ ဣတိ-
ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၁။ တဿေဝ ပါသာဒဿ- ထိုပြာသာဒ်၏သာလျှင်၊ ကာစိ- အချို့သော၊
ဘူမိ- ဘုံဆောင်သည်၊ ပဝါဠိသာ- သန္တာအစုရှိ၏၊ ပဝါဠကောဠာသာ- သန္တာအဖို့
အစုရှိ၏၊ ပဝါဠဝဏ္ဏာ- သန္တာအဆင်းရှိ၏၊ ကာစိ- အချို့သော၊ ဘူမိ- ဘုံဆောင်သည်၊
လောဟိတကာ- နိမြန်းနေ၏၊ လောဟိတဝဏ္ဏာ- နီးမြန်းသောအဆင်းရှိ၏၊ ကာစိ-
အချို့သော၊ ဘူမိ- ဘုံဆောင်သည်၊ သုဘာ- တင့်တယ်၏၊ မနောဟရာ- စိတ်ကို
ဆွဲဆောင်တတ်၏ (ဝါ) နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်း၏၊ ရသ္မိယော- အရောင်တို့သည်၊
နိစ္ဆရမာနာ- ထွက်ပေါ်လျက်၊ ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ- ပိုးပရံကောင်၏အဆင်းကဲ့သို့
သော အရောင်အဆင်းရှိ၏၊ (ဣန္ဒဂေါပကပုဒ်ကို နတ်သမီးကွမ်းသွေးကောင်ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ သိကြားကွမ်းသွေးကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း ပြန်ဆိုကြသေးသည်၊ ဣန္ဒ-
ဂေါပကဿ ဝဏ္ဏော ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏော- ပိုးပရံကောင်၏အဆင်း၊ ဣန္ဒဂေါပက-
ဝဏ္ဏောဝိယ အာဘာ ဧတိဿာ ဘူမိယာတိ ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ)၊ ကာစိ- အချို့
သော၊ ဘူမိ- ဘုံဆောင်သည်၊ ဒဿ ဒိဿာ- အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌၊ ဩဘာသတိ-
ထွန်းလင်းတောက်ပနေ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၂။ တသ္မိယေဝ ပါသာဒေ- ထိုပြာသာဒ်၌သာလျှင်၊ နိယျူဟာတိ- နိယျူဟာ
ဟူသည်ကား၊ နိဂ္ဂတပမုခသာလာ စ- ထွက်သော စမုတ်ဆင်ဝင်ရှိသော ဇရပ်တို့ကို
လည်း၊ သုဝိဘတ္တာတိ- သုဝိဘတ္တာဟူသည်ကား၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ ဝိဘတ္တာ-
ဝေဖန်အပ်ပြီ၊ ကောဠာသတော- အဖို့အစုအားဖြင့်၊ ဝိသုံ ဝိသုံ- အသီးအသီး၊ ကတာ-
ပြုအပ်ပြီ၊ (အပိုင်းလိုက် စီမံထားအပ်ပြီ)၊ သီဟပဉ္စရ သီဟဒ္ဒါရာစ- ခြင်္သေ့ခံသော
လေသာပြုတင်းတို့ကိုလည်း၊ (ကတာ- ပြုအပ်ပြီ)၊ စတုရော ဝေဒိကာတိ- စတုရော
ဝေဒိကာ ဟူသည်ကား၊ စတုဟိ- လေးခုကုန်သော၊ ဝေဒိကာဝလယေဟိ- ပွတ်တိုင်
ပွတ်လုံး ကွင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇာလကဝါဠေဟိ စ- ဇာကွန်ယက်တပ်သော
လေသာပြုတင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနောရမာ- စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်စေနိုင်ကုန်၏
(ဝါ) နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းကုန်၏၊ မနအလ္လိယနကာ- စိတ်၌ကပ်ငြိဖွယ်ကောင်းကုန်၏
(ဝါ) စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းကုန်၏၊ ဂန္ဓာဝေဠာ စ- နံ့သာပန်းဆိုင်တို့သည်
လည်း၊ ဂန္ဓဒါမာ စ- နံ့သာပန်းကုံးတို့သည်လည်း၊ ဩလမ္ပန္တိ- တွဲရစွဲကျနေကုန်၏

(ဝါ) တွဲလျားကျနေကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၃။ တသ္မိယေဝ ပါသာဒေ - ထိုပြာသာဒ်၌သာလျှင်၊ သတ္တရတနဘူသိတာတိ- သတ္တရတနဘူသိတာဟူသည်ကား၊ သတ္တရတနေဟိ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်၊ သော- ဘိတာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ ကုဋ္ဌာဂါရာ- အထွဋ်တပ်ထားသော အဆောင်တို့တည်း၊ ကိ ဘူတာ- အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ နီလာ နီလဝဏ္ဏာ- ညိုသောအဆင်းရှိကုန်၏၊ ပီတာ ပီတဝဏ္ဏာ- ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိကုန်၏၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ- ရွှေရောင်အဆင်းရှိကုန်၏၊ လောဟိတကာ လောဟိတကဝဏ္ဏာ- နီမြန်းသော အဆင်းရှိကုန်၏၊ ရတ္တဝဏ္ဏာ- နီသောအဆင်းရှိကုန်၏၊ ဩဒါတာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ- ဖြူသော အဆင်းရှိကုန်၏၊ သေတဝဏ္ဏာ- ဖြူဖွေးသော အဆင်းရှိကုန်၏၊ သုဒ္ဓကာဠကာ- သက်သက်မည်းညစ်သော အဆင်းရှိကုန်၏၊ အမိဿကာဠဝဏ္ဏာ- အခြားသော အရောင်အဆင်းတို့နှင့် မရောနှောဘဲ မည်းနက်သောအဆင်းရှိကုန်၏၊ ကုဋ္ဌာဂါရဝရူပေတာ- မြတ်သောအထွဋ်တပ်ထားသော အဆောင်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ကုဋ္ဌာဂါရဝရေဟိ- မြတ်သောအထွဋ်တပ်ထားသော အဆောင်တို့ဖြင့်၊ ကဏ္ဍိကကုဋ္ဌာဂါရဝရေဟိ- မြတ်သောအထွဋ်၊ စုလစ်မွန်းချွန်တပ်ထားသော အဆောင်တို့ဖြင့်၊ ဥပေတော သမန္နာဂတော- ပြည့်စုံသော၊ သော ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်သည်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၄။ တသ္မိယေဝ ပါသာဒေ - ထိုပြာသာဒ်၌သာလျှင်၊ ဩလောကမယာ- အထက်သို့ မျက်နှာရောက်ကုန်သော၊ (ဥလ္လောကနံ ဩလောကံ၊ ဥ✓လောက+အ၊ ဥ ကို ဩ ပြု= အထက်သို့ မော့နေ(ကြည့်နေ)ခြင်း။ ဩလောကံ မယန္တိ ဂစ္ဆန္တိတိ ဩလောကမယာ၊ ဩလောကသဒ္ဓူပပဒ ✓မယ+အ၊ ဂတိယံ- ဂတိအနက်၌၊ အထက်သို့ ကြည့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ပဒုမ္မာကြာတို့၊ ပဒုမ္မာ- ကြာတို့သည် အထက်သို့ မျက်နှာပြုနေသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဥဒ္ဓမ္မုခါ- အထက်သို့ မျက်နှာဝှံရှိကုန်သော၊ (ဩလောကမယာကို ဖွင့်ခြင်းတည်း)၊ ပဒုမာ- ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၊ သုပုပ္ဖိတာ- ကောင်းစွာ ပွင့်ကုန်သော၊ ပဒုမာ- ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၊ သောဘန္တိ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ သီဟဗျဂါဒီဟိ- ခြင်္သေ့ သစ်ကျားအစရှိကုန်သော၊ ဝါဠမိဂဂဏေဟိ စ- ကြမ်းတမ်းသော သားရဲအပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟံသကောဉ္စမယူရာဒိပက္ခိသမူဟေဟိ စ- ဟင်္သာ၊ ကြိုးကြာ၊ ဥဒေါင်းစသော ငှက်အပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သော ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်သည်၊ သောဘိတော* - တင့်တယ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်

* သောဘိတော၊ အာကိဏ္ဏော၊ မဏ္ဍိတော= ပါဠိတော်၌ ဝါဠဝိဟင်္ဂသောဘိတာဟူ၍

တည်း၊ အတိဥစ္စော- အလွန်မြင့်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နာံ- ကောင်းကင်သို့၊ ဥဂ္ဂတတ္တာ- တက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နက္ခတ္တတာရကာဟိ- နက္ခတ်တာရာတို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏော- ရောပြွမ်းနေသော၊ သော ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်ကို၊ စန္ဒသူရေဟိ- လ၊ နေတို့ဖြင့်၊ စန္ဒသူရိယရူပေဟိ စ- လရုပ်၊ နေရုပ်တို့ဖြင့်လည်း၊ မဏ္ဍိတော*- တန်ဆာဆင်ထားအပ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၅။ စက္ကဝတ္တိဿ- စကြဝတေးမင်း၏၊ သော ဧဝ ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်သည်သာလျှင်၊ ဟေမဇာလေန သုဝဏ္ဏဇာလေန- ရွှေကွန်ရက်ဖြင့်၊ (သဉ္စန္ဒ) သဉ္စန္ဒော- ဖုံးလွှမ်း၏ (ကတ္တားဟောကြံသည်)၊ (တနည်း) သော ဧဝ ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်၊ ဟေမဇာလေန သုဝဏ္ဏဇာလေန- ရွှေကွန်ရက်သည်၊ (သဉ္စန္ဒ) သဉ္စန္ဒော- ဖုံးလွှမ်းအပ်၏ (ကံဟောကြံသည်)၊ သောဏ္ဏကိကံဏိကာယုတော- ရွှေချူဆည်းလည်း နှင့်ယှဉ်၏၊ သုဝဏ္ဏကိကံဏိကဇာလေဟိ- ရွှေချူဆည်းလည်းကွန်ရက်တို့နှင့်၊ ယုတော- ယှဉ်၏၊ သမန္နာဂတော- ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ မနောရမာ- စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်သော၊ မနဏ္ဍိယနကာ- စိတ်၌ ကပ်ငြိဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊ သောဏ္ဏမာလာ- ရွှေပန်းတို့သည်၊ သုဝဏ္ဏပုပ္ဖ- ပန္နိယော- ရွှေပန်းအစဉ်တို့သည်၊ ဝါတဝေဂေန- လေအဟုန်ဖြင့်၊ ဝါတပ္ပဟာရေန- လေတိုက်ခတ်သဖြင့်၊ ကုဇန္တိ- ကျူးရင့်ကုန်၏၊ သဒ္ဓံ- အသံကို၊ ကရေန္တိ- ပြုကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၆။ မဉ္ဇေဋ္ဌကံ မဉ္ဇိဋ္ဌဝဏ္ဏံ- မောင်းသော အဆင်းရှိသော၊ လောဟိတကံ

လည်းကောင်း၊ နက္ခတ္တတာရကာကိဏ္ဏာ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စန္ဒသူရေဟိ မဏ္ဍိတာဟူ၍ လည်းကောင်း အာကာရန္တဖြင့် ရှိ၏၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်၌ကား ပါသာဒေါဟု ပါဠိထည့်၍ သောဘိတော၊ အာကိဏ္ဏော၊ မဏ္ဍိတောဟု ပုလ္လိင်ဖြင့် ဖွင့်ပြထား၏။ ပါဠိတော်က ဃရမုခါ စသည်ကို ကြည့်၍ ထားပြီး အဋ္ဌကထာကား ပါသာဒေါဟူသော ထည့်ပါဠိကို ကြည့်၍ ထားသည်-ဟု မှတ်ယူသင့်၏။ ဤအဋ္ဌကထာနှင့် ပါဠိတော်တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါက သံဝဏ္ဏနာနှင့် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗများ ကွဲလွဲနေသည်ကို များစွာ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

၁။ မဉ္ဇေဋ္ဌကံ= မဉ္ဇိဋ္ဌဝဏ္ဏံဟု ဖွင့်ပြထားရာ မဉ္ဇေဋ္ဌနှင့် မဉ္ဇိဋ္ဌ နှစ်ပုဒ်လုံးသည် အဓိပ္ပါယ်တူညီသည်။ သဒ္ဓါအနေအထားအရလည်း ဣကို ဧပြုရုံမျှသာ ထူးသည်။ သုတေသနပြုချက်အရ မြန်မာပေမူ၊ သီဟိုဠ်ပေမူ၊ မွန်(ခမာ)ပေမူ၊ ထန်(လန်းနာမူ)နှင့် စီယာမရေဋ္ဌ(ထိုင်း)ပါဠိအသင်း

လောဟိတဝဏ္ဏံ- နီသောအဆင်းရှိသော၊ ပီတကံ ပီတဝဏ္ဏံ- ရွှေသောအဆင်းရှိသော၊
 ဟရိပိဉ္ဇရုံ- ရွှေရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပသော (ဝါ) ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော၊
 ဇေမ္မာနဒသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ- ဇေမ္မုရောင်ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော (ဇေမ္မာနဒံ စ
 တံ သုဝဏ္ဏော စာတိ ဇေမ္မာနဒသုဝဏ္ဏော၊ ဇေမ္မာနဒသုဝဏ္ဏဿ ဝဏ္ဏော ဇေမ္မာနဒ
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော- ဇေမ္မုရောင်ရွှေအဆင်း၊ ဇေမ္မာနဒသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ပိယ ဝဏ္ဏော ယဿ
 ဓဿောတိ ဇေမ္မာနဒသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ဝဏ္ဏတစ်ပုဒ် အကြေကြံပါ။) ပဉ္ဇရဝဏ္ဏံ-
 ဆေးဒါန်းရွှေဝါ (ဆေးဒါန်းကျောက်) အဆင်းရှိသော၊ ဓဇံ စ- အလံတံခွန်ကိုလည်း
 ကောင်း (စသဒ္ဓါ အဋ္ဌာနပယုဂ်)၊ နာနာရဇင်္ဂဟိ- အမျိုးမျိုးသော အရောင်တို့ဖြင့်၊
 အနေကေဟိ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ဝဏ္ဏေဟိ- အဆင်းတို့ဖြင့်၊
 သမ္ပိတံ- ကောင်းစွာ ဆေးဆိုးထားအပ်သော၊ (သမ္ပိယတေတိ သမ္ပိတံ၊ သံ ✓ပါ+တ၊
 ပါနေ- သောက်ခြင်း၌။ အာကို ဤပြု)၊ ရဉ္စိတံ- ဆိုးအပ်သော၊ ဓဇံ စ- အလံတံခွန်
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဿိတံ- စိုက်ထူအပ်ပြီ၊ တသ္မိ ပါသာဒေ- ထိုပြာသာဒ်၌၊
 ဥဿာပိတံ- ထောင်မတ်စေအပ်ပြီ (ဥဿာပိယတေတိ ဥဿာပိတံ၊ ဥ ✓သိ+ဏာပေ
 +တ၊ ဥဿယေ- မြင့်မောက်ထောင်မတ်ခြင်း၌)၊ ဓမ္မောလိနီတိ- ဓမ္မောလိနီဟူသော
 ပုဒ်ကို၊ လိင်္ဂံပိပလ္လာသဝသေန- လိင်ဖောက်ပြန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ- မိန့်ဆို
 အပ်ပြီ၊ သော ပါသာဒေါ- ထိုပြာသာဒ်သည်၊ ဓမ္မောလာယုတ္တော- တံခွန်၊ ပန်း

ပေမူတို့၌ မဇ္ဈေဋ္ဌဟု ဖြင့် ထူးထူးဆန်းဆန်း တညီတညွတ်တည်း ရှိနေကြသည်။ ဆဋ္ဌမူ
 တစ်ခုတည်းကသာ မဉ္ဇိဋ္ဌဟု ဣကာရန္တနှင့်ရှိသည်။ ဘာသာဗေဒနည်းအရ ဣသည် မူလသရ
 ဖြစ်၍ ဧသည် ဝုဒ္ဓိသရဖြစ်သည်။ ရှေးကျသော သက္ကတအဘိဓာန်များ၌ကား ဣသရဖြင့်ရှိ
 သည်။ ဤကဲ့သို့ ဣသရနှင့် ရှိနေသည်ကို နမူနာပြုကာ အနောက်တိုင်းသားတို့က ဆဋ္ဌမူကို
 သက္ကတလွှမ်းမိုးမှုရှိသည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။ ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်ကို ကြည့်ရှုသုံးသပ်ပါက
 နှစ်ပုဒ်လုံး သင့်လျော်ကြောင်း သက္ကတလွှမ်းမိုးမှုလည်း မရှိကြောင်း သိသင့်ပါသည်။

၂။ ဟရိပိဉ္ဇရုံ= ပိဉ္ဇတိ ပဘာသတိတိ ပိဉ္ဇရုံ၊ ✓ပိဉ္ဇ+အရ၊ ပဘာသာယံ- ထွန်းလင်းတောက်ပ
 ခြင်း၌၊ ဟရိတေန ပိဉ္ဇရုံ ဟရိတပိဉ္ဇရုံ၊ (တစ်နည်း) ပိဉ္ဇတိ ဝဏ္ဏေတိတိ ပိဉ္ဇရုံ၊ ✓ပိဉ္ဇ+အရ၊
 ဝဏ္ဏေ-အဆင်း၌၊ ဟရိတံ ပိဉ္ဇရုံ ယဿ ဓဿောတိ ဟရိတပိဉ္ဇရုံ။

၃။ နာနာရဇင်္ဂဟိ= နာနာ+ရင်္ဂ၊ ရင်္ဂသဒ္ဓါ ဆိုးဆေး၊ အရောင်တင်ဆေး၊ ဆိုးရည်တပ်
 စွန်းခြင်း၊ ကမြူရာသဘင်၊ ဇာတ်ခုံ၊ ခဲမဖြူ၊ သီဆိုကပြရာအရပ်-စသောအနက်များကို
 ဟောကြောင်းပြဆိုကြ၏။ ဤ၌ကား ဝဏ္ဏ (အဆင်း) အနက်ကို ဟောသည်။ ထို့ကြောင့်
 “အနေကေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ”ဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

တို့နှင့် ယှဉ်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၇။ တသ္မိ ပါသာဒေ- ထိုပြာသာဒ်၌၊ အတ္ထရဏာဒယော- အခင်းစသည်တို့ကို၊ ဝတ္ထေန္တော- ချီးမွမ်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “န နံ ဗဟူ”တျာဒိ- န နံ ဗဟူ ဤသို့အစချီသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ တတ္ထ- ထိုစကား၌၊ နံ ပါသာဒ- ထိုပြာသာဒ်ကို၊ ဗဟူဟိ- များစွာကုန်သောအခင်းတို့ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇမာနံ နာမ- ထင်ရှားမရှိခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ (အကုန်နီးပါးရှိ၏-ဟူလို)၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ နာနာသယနဝိစိတ္တာ- အမျိုးမျိုးသောအိပ်ရာခင်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်၏၊ အနေကေဟိ- တစ်ခုမကများပြားလှစွာကုန်သော၊ အတ္ထရဏေဟိ- အခင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိစိတ္တာ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ သောဘိတာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိသယနာ- ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော အိပ်ရာတို့သည်၊ အနေကသတာ- အရာမက များပြားလှပါကုန်၏၊ အနေကသတသချာ- အရာမက များပြားသော အရေအတွက်ရှိပါကုန်၊ ကိ ဘူတာ- အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား၊ ဖလိကာ ဖလိကမဏိမယာ- ဖလ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ ဖလိကာဟိ- ဖလ်တို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ ရဇတမယာ- ငွေဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ ရဇတေဟိ- ငွေတို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ မဏိမယာ- ပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ နိလမဏိဟိ- ညိုသောပတ္တမြားတို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ လောဟိတင်္ဂါ- နီမြန်းသောပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ (လောဟိတေန အင်္ဂတိပဝတ္တတိတိ လောဟိတင်္ဂါ၊ လောဟိတ ✓အင်္ဂ/အင်္ဂ+အ၊ ဂတိမိ- ဂတိအနက်၌၊ ဂတိအနက်ရှိသော ဓာတ်များသည် ပဝတ္တနအနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်သည်၊ ထိုကြောင့် လောဟိတင်္ဂါကို- ပတ္တမြားနီဖြင့် ဖြစ်ကုန်၊ ပြီးကုန်သောဟု အနက်ပြန်လိုက်သည်)၊ ရတ္တဇာတိမဏိဟိ- နီမြန်းသောသဘောဇာတ်ရှိသော ပတ္တမြားတို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ မသာရဂလ္လမယာ- ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့်ပြီးကုန်၏၊ ကဗရဝဏ္ဏမဏိဟိ- ပြောက်ကျားသောအဆင်းရှိကုန်သော ပတ္တမြားတို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ သဏှကာသိကသန္တတာ- နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင့် ခင်းထားအပ်ကုန်၏၊ သဏှေဟိ- နူးညံ့ကုန်သော၊ သုခုမေဟိ- သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ကာသိကဝတ္ထေဟိ- ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင့်၊ အတ္တတာ- ခင်းထားအပ်

၁။ သဏှကာသိကသန္တတာ= သန္တရီယန္တေတိ သန္တတာ၊ သံ ✓ထရ+တ၊ သန္တရဏေ- ဖြန့်ခင်းခြင်း၌။ ကာသိရဋ္ဌေ ဝါယိတံ ကာသိကံ (ကာသိတိုင်း၌ ရက်အပ်သော အဝတ်ပုဆိုး)၊ ကာသိပုဒ်၊ ဏပစ္စည်း၊ ဝါယိတတဒ္ဓိတံ ကြံပါ၊ သဏှာ ကာသိကံ သဏှကာသိကံ (ဝတ္ထံ)၊ သဏှကာသိကေဟိ သန္တတာ သဏှကာသိကသန္တတာ။

ကုန်၏ (မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိသယနာကို အရကောကံရာ၏)။

၁၈။ ပါဝုရာတိ- ပါဝုရာဟူသည်တို့ကား၊ ပါဝုရဏာ- အခြံအရံတို့တည်း၊ ကီဒိသာ- အဘယ်ကဲ့သို့ရှုအပ်သော အခြံအရံတို့နည်း?၊ ကမ္မလာ- သကလတ်အရံတို့တည်း၊ လောမသုတ္တေဟိ- သားမွေးချည်တို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်သောအရံတို့တည်း၊ ဒုကူလာ- ဂုံလျှော်ချည်အရံတို့တည်း၊ ဒုကူလပဋ္ဌေဟိ- ဂုံလျှော်ချည်အဝတ်တို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်သော အရံတို့တည်း၊ စီနာ- စိန့်တိုင်း၌ဖြစ်သော အရံတို့တည်း၊ စိနပဋ္ဌေဟိ- စိန့်တိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်အထည်တို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်သောအရံတို့တည်း၊ ပတ္တုဏ္ဏာ- ပတ္တုဏ္ဏတိုင်း၌ဖြစ်သောအရံတို့တည်း၊ ပတ္တုဏ္ဏဒေသေ- ပတ္တုဏ္ဏတိုင်းအရပ်၌၊ ဇာတပဋ္ဌေဟိ- ဖြစ်သောအဝတ်အထည်တို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုအပ်သော အရံတို့တည်း၊ ပဏ္ဍု- ဖျော့တော့သောအဆင်းရှိသော အရံတို့တည်း၊ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏာ- ဖျော့တော့သောအရောင်အဆင်းရှိသော အရံတို့တည်း၊ ဝိစိတ္တတ္ထရဏန္တိ- ဝိစိတ္တတ္ထရဏံဟူသည်ကား၊ အနေကေဟိ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ အတ္ထရဏေဟိ စ- အခင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါဝုရဏေဟိ- အရံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိစိတ္တံ- ဆန်းကြယ်သော၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ သယနံ- အိပ်ရာ၊ နေရာကို၊ မနသာ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ အဟံ- ငါ တိလောကဝိဇယမည်သော စကြဝတေးသည်၊ ပညပေသီ- ခင်းခဲ့ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁၉။ တဒေဝ ပါသာဒံ- ထိုပြာသာဒ်ကို၊ ဝဏ္ဏေန္တော- ချီးမွမ်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “တာသု တာသေဝ ဘူမိသု”တိအာဒိ- တာသုတာသေဝ ဘူမိသု ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ တတ္ထ- ထိုစကား၌၊ ရတနကူဋ္ဌလင်္ဂ- တန္တိ- ရတနကူဋ္ဌလင်္ဂတံဟူသည်ကား၊ ရတနမယကူဋ္ဌေဟိ- ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော အထွဋ်တို့ဖြင့်၊ ရတနကဏ္ဍိကာဟိ- ရတနာအထွဋ်တို့ဖြင့်၊ အလင်္ဂိတံ- တန်ဆာဆင်အပ်၏၊ သောဘိတံ- တင့်တယ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ မဏိ- ဝေရောစနာ ဥက္ကာတိ- မဏိဝေရောစနာ ဥက္ကာ ဟူသည်ကား၊ ဝေရောစနမဏိဟိ- နှစ်သက်စဖွယ်တင့်တယ်သောပတ္တမြားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရတ္တမဏိဟိ- ညိုသော ပတ္တမြားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဥက္ကာ- မီးရှူးမီးပန်းတို့ကို၊ ဒဏ္ဍပဒီပါ- မီးရှူး၏တည်ရာဖြစ်သော လက်ကိုင်တုတ်တို့ကို (ဝါ) မီးရှူးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရယန္တာ သုတိဋ္ဌရေတိ- ဓာရယန္တာ သုတိဋ္ဌရေ ဟူသည်ကား၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ ဓာရယန္တာ- ဆောင်ယူကုန်သော၊ ဂဏ္ဍန္တာ- ကိုင်ဆောင်ကုန်သော၊ အနေကသတဇနာ- အရာမက များပြားလှစွာကုန်သော လူတို့သည်

(အရာမကသော လူတို့သည်)၊ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်နေကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၂၀။ ပုန- တစ်ဖန်၊ တဒေဝ ပါသာဒံ- ထိုပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်၊ ဝဇ္ဇေန္တော- ချီးမွမ်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “သောဘန္တိ ဒေဝိကာထမ္ဘာ” တိ အာဒိ- သောဘန္တိ ဒေဝိကာထမ္ဘာ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီး၊ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ ဒေဝိကာထမ္ဘာ နာမ- ဒေဝိကာထမ္ဘာတို့မည်သည်၊ နဂရဒ္ဒါရေ- မြို့တံခါး၌၊ သောဘန- တ္တာယ- တင့်တယ်လှပစေခြင်းငှာ၊ နိခါတာ- စိုက်ထူထားအပ်ကုန်သော၊ ထမ္ဘာ- တိုင်တို့တည်း၊ သုဘာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ ဣဋ္ဌာ- နှစ်သက်အပ်ကုန်သော၊ ကဉ္စန- တောရဏာ- ရွှေတုရိဏ်းတိုင်တို့သည်၊ သုဝဏ္ဏမယာ- ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏၊ ဇေမ္ဗေနဒါ- ဇေမ္ဗမြစ်၌ဖြစ်သောရွှေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏ (ဇေမ္ဗနဒိယံ နိဗ္ဗတ္တံ ဇေမ္ဗေနဒံ၊ ဇေမ္ဗနဒီပုဒ်+ဏပစ္စည်း၊ ဇေမ္ဗေနဒေန ကတာ ဇေမ္ဗေနဒါ (ထမ္ဘာ)၊ ဇေမ္ဗေနဒ+ဏပစ္စည်း)၊ ဇေမ္ဗေနဒ- သုဝဏ္ဏမယာ စ- ဇေမ္ဗရာဇ်ရွှေတို့ဖြင့်လည်း ပြီးကုန်၏၊ သာရမယာတိ- သာရမယာ ဟူသည်ကား၊ ခဒိရရက္ခသာရမယာ စ- ရှားပင်၏အနှစ်တို့ဖြင့်လည်း ပြီးကုန်သော၊ ရတေမယာ စ- ငွေတို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော၊ တောရဏာ- တိုင်တို့သည်၊ သောဘန္တိ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ ဒေဝိကာ စ- တံခါးတိုင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တောရဏာ စ- မြို့တွင်း၌ အလှစိုက်ထားအပ်သော တုရိဏ်းတိုင် (တံခွန်တိုင်)တို့သည်လည်းကောင်း၊ တံ ပါသာဒံ- ထိုပြာသာဒ်ကို၊ သောဘယန္တိ- တင့်တယ်စေကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၂၁။ တသ္မိ ပါသာဒေ- ထိုပြာသာဒ်၌၊ အနေကာ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာ ကုန်သော၊ သန္တိ- တံခါးရွက်တို့ကို၊ သုဝိဘတ္တာ- ကောင်းစွာဝေဖန်ထားအပ်ကုန်၏ (နေရာတကျ စီမံထားခြင်းမျိုးတည်း)၊ ကဝါဠေဟိ စ- တံခါးရွက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဠေဟိ စ- တံခါးကျည်၊ မင်းတုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ္တိတာ- ဆန်းကြယ်ကုန်၏၊ သောဘိတာ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ သန္တိပရိက္ခေပါ- တံခါးရွက်၊ အကာအရံတို့သည်၊ သောဘယန္တိ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ ဥဘတောတိ- ဥဘတောဟူသည်ကား၊ တဿ ပါသာဒဿ- ထိုပြာသာဒ်၏၊ ဥဘောသု ပသေသု- နံပါးနှစ်ဖက်တို့၌၊ ပုဏ္ဏဃဋ္ဌာ- ပြည့်သော အိုးတို့သည်၊ အနေကေဟိ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ပဒုမေဟိ စ- ပဒုမ္မကြာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနေကေဟိ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ဥပ္ပလေဟိ စ- ကြာညိုပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံယုတာ- ယှဉ်ကုန်သည်၊ ပုဏ္ဏာ- ပြည့်ကုန်သည်၊

(ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ တံ ပါသာဒံ- ထိုပြာသာဒ်ကို၊ သောဘယန္တိ- တင့်တယ်စေကုန်၏။
ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊ သောဘံ- တင့်တယ်လှပမှုကို၊
ဝတ္ထေတွာ- ချီးမွမ်းပြောဆိုပြီး၍၊ ရတနမယံ- ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော၊ ပါသာဒဉ္စ-
ပြာသာဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကာရသမ္မာနဉ္စ- ကောင်းစွာပြုခြင်း(ပူဇော်ခြင်း)မြတ်
နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊
“အတိတေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေစာ”တိအာဒိ- အတိတေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေ စ ဤသို့အစရှိသော စကား
ရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီး၊ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ အတိတေတိ- အတိတေ ဟူသည်
ကား၊ အတိက္ကန္တေ- လွန်လေပြီးသော၊ ဝိဂတေ- ကင်းပျောက်ကျော်လွန်ပြီးသော၊
ကာလေ- အခါ၌၊ ဇာတေ ဘူတေ- ဖြစ်ကုန်သော၊ သသံဇယ- သံဃာတော်များနှင့်တကွ
ဖြစ်ကုန်သော၊ သာဝကသမူဟသဟိတေ- တပည့်အပေါင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊
သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ လောကနာယကေ- လောကသုံးပါး၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓေ- ဘုရားရှင်တို့ကို၊ သဘာဝေန- ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်၊
ပကတိဝတ္ထေန- ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊ ရူပေန စ- ရုပ်ပုံဖြင့်လည်းကောင်း၊
သဏ္ဌာနေန စ- ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သသာဝကေ- တပည့်သံဃာတို့နှင့်
တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာဝကသဟိတေ- တပည့်သံဃာတို့နှင့်အတူတကွဖြစ်ကုန်သော၊
ဗုဒ္ဓေ- ဘုရားရှင် တို့ကို၊ နိမ္မိတိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ယေန ဒွါရေန- အကြင်တံခါးဖြင့်၊
ပါသာဒေါ- ပြာသာဒ်သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော- ဝင်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ တေန
ဒွါရေန- ထိုတံခါးဖြင့်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ သသာဝကာ- တပည့်သံဃာတို့နှင့်တကွ
ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏ-
မယေ သကလသုဝဏ္ဏမယေ- အလုံးစုံရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဝီဌေ- အင်းပျဉ်၌၊ နိသိန္နာ-
ထိုင်နေကုန်သော၊ အရိယမဏ္ဍလာ- အရိယာအဝန်းအဝိုင်းတို့သည်၊ အရိယသမူဟာ-
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်၊ အဟေသံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော-
အနက်တည်း။

၂၄-၅။ ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်တုန်းဖြစ်ဆဲဖြစ်သော၊
ကာလေ- အခါ၌၊ အနတ္တရာ- အတုမရှိကုန်သော၊ ဥတ္တရဝိရဟိတာ- မိမိထက်
သာလွန်မြင့်မြတ်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော၊ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ- အကြင်ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း၊
အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ- ရှိကုန်၏၊ အနေကသတေ- တစ်ပါးမက များပြားလှစွာကုန်သော၊
သယမ္ဘူ- မိမိအလိုလိုသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ သယမေဝ- ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊

ဘူတေ- ဖြစ်ကုန်သော၊ အညာစရိယရဟိတေ- အခြားသောဆရာ (တပါးသောဆရာ) မှ ကင်းကုန်သော၊ အပရာဇိတေ- မာရ်ငါးပါးတို့သည် မအောင်အပ် မနိုင်အပ်ကုန်သော၊ ခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရမစ္စုဒ္ဓေဝပုတ္တမာရေဟိ- ခန္ဓမာရ်၊ ကိလေသမာရ်၊ အဘိသင်္ခါရမာရ်၊ မစ္စုမာရ်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့သည်၊ အပရာဇိတေ- မအောင်အပ်၊ မနိုင်အပ်ကုန်သော၊ ယေမာပဇ္ဇေ- အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ တေ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်တို့ကိုလည်း၊ သန္တပ္ပေသိ- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ ဘဝနံ- ဘုံဗိမာန်သို့၊ မယံ- ငါ၏၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်သို့၊ အတိတကာလေ စ- ရှေးအတိတ်ကာလ၌လည်းကောင်း၊ ဝတ္တမာနကာလေ စ- ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့သည်၊ သမာရဟံ- ကောင်းစွာတက်ရောက်ကုန်ပြီ၊ သံ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ အာရဟံသု- တက်ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၂၆။ ယေ ဒိဗ္ဗာ- အကြင်နတ်၌ဖြစ်သောပဒေသာပင်တို့သည်၊ ဒိဝိ- နတ်ပြည်၌၊ ဘဝါ- ဖြစ်ကုန်သောပဒေသာပင်တို့တည်း၊ ဒိဗ္ဗာ- နတ်ပြည်၌ဖြစ်သောပဒေသာပင်တို့၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ ယေ စ ကပ္ပရက္ခာ- အကြင်ပဒေသာပင်တို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်၏၊ မာနုသာ- လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ- အကြင်ပဒေသာပင်တို့သည်၊ မနုဿေ- လူပြည်၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ ယေ စ ကပ္ပရက္ခာ- အကြင်ပဒေသာပင်တို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်၏၊ တတော- ထိုပဒေသာပင်တို့မှ၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဒုဿံ- အဝတ်ပုဆိုးကို၊ သမာဟန္တာ- ပေါင်းစုဆောင်ယူ၍ (တပေါင်းတည်းယူဆောင်၍)၊ သံ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ တေစိဝရာနိ- သင်္ကန်းသုံးထည်တို့ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ တေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်တို့ကို၊ တိစိဝရေဟိ- သင်္ကန်းသုံးထည်တို့ဖြင့်၊ အတ္ထာဒေမိ- ဖုံးလွှမ်းပူဇော်ပါ၏ (ဝါ) လှူဒါန်းပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမ္ပန္နော- ဆက်စပ်မှုကို၊ ကာတဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏။

၂၇။ ဧဝံ- ဤသို့၊ တိစိဝရေဟိ- သင်္ကန်းသုံးထည်တို့ဖြင့်၊ အတ္ထာဒေတွာ- ဖုံးလွှမ်းပူဇော်(လှူဒါန်း)ပြီး၍၊ ပါရပါပေတွာ- ဝတ်ရုံစေပြီး၍၊ နိသိန္နာနံ- ထိုင်နေကုန်သော၊ တေသံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်တို့အား၊ သမ္ပန္နံ မဓုရံ- ချိုမြိန်သော၊ ခန္ဓံ- ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခါဒိတဗ္ဗံ- ခဲထိုက်သော၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပူဝါဒိ- မုန့်စသည်ကိုလည်းကောင်း၊ (စာ၌ ပူဝါဒိဟု ရှိနေ၏၊ နိဂ္ဂဟိတံ

ကျခဲဟန်တူသည်)၊ မဓရံ- ချိုမြိန်သော၊ ဘောဇ္ဇံ ဘုဉ်တဗ္ဗံ- စားအပ်စားထိုက်သော၊ အာဟာရဉ္စ- အာဟာရကိုလည်းကောင်း၊ မဓရံ- ချိုမြိန်သော၊ သာယနီယံ လေဟ- နီယဉ္စ- လျက်ဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နံ- ပြည့်စုံ (ကောင်းမြတ်သော)၊ မဓရံ- ချိုမြိန်သော၊ ပိဝိတဗ္ဗံ- သောက်အပ်သောက်ထိုက်သော၊ အဋ္ဌပါနဉ္စ- ဖျော်ရည်ရှစ်မျိုး ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇ္ဇံ ဘုဉ်တဗ္ဗံ- စားအပ်စားထိုက်သော၊ အာဟာရဉ္စ- အာဟာရ ကိုလည်းကောင်း၊ သုဘော- တင့်တယ်သော၊ သုန္တရေ- ကောင်းမြတ်သော၊ မဏိမယေ သေလမယေ- ကျောက်ညိုဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော၊ ပတ္တေ- သပိတ်၌၊ သံ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ၊ ပဋိဂ္ဂဟာပေသိ- ခံယူစေပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၂၈။ သဗ္ဗေ တေ အရိယမဏ္ဍာ- ထိုအလုံးစုံကုန်သော အရိယာအဝန်းအဝိုင်း တို့သည်၊ သဗ္ဗေ တေ အရိယသမူဟာ- ထိုအလုံးစုံကုန်သော အရိယာအပေါင်းတို့သည်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု သမာ ဟုတွာ မဋ္ဌာတိ- ဒိဗ္ဗစက္ခု သမာ ဟုတွာ မဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ ဒိဗ္ဗ- စက္ခုသမိဂီနော- ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် (ဝါ) ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရရှိ ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မဋ္ဌာ- နူးညံ့ပြေပြစ်ကုန်၏၊ ကိလေသေဟိ- ကိလေသာ တို့မှ၊ ရဟိတတ္တာ- ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သိလိဋ္ဌာ- ပြေပြစ်ညက်ညောကုန်၏၊ သောဘမာနာ- တင့်တယ်လှပ ကုန်၏၊ စီဝရသံယုတာ- သင်္ကန်းနှင့်ယှဉ်ကုန်၏၊ တိစီဝရေဟိ- သင်္ကန်းသုံးထည်တို့နှင့်၊ သမိဂီဘူတာ- ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ မဓရသက္ခရာဟိ စ- ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော သကာခဲတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တေလေန စ- ဆီဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဓုဖာဏိတေဟိ စ- ပျားရည် တင်လဲတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရမန္ဓေန စ- မွန်မြတ်လှစွာသော ဆွမ်းဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တမေန- မြတ်သော၊ အန္ဓေန စ- ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မယာ- ငါသည်၊ တပွိတာ- ရောင့် ရဲစေအပ်ကုန်ပြီ၊ အပွိတာ- ရောင့်ရဲတင်းတိမ်စေအပ်ကုန်သည်၊ ပရိပူရိတာ- ပြည့်စုံ စေအပ်ကုန်သည်၊ အဟောသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၂၉။ ဧဝံ- ဤသို့၊ သန္တပွိတာ- တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေအပ်ပြီးကုန်သော၊ တေ အရိမဏ္ဍလာ- ထိုအရိယာအပေါင်းတို့သည်၊ ရတနဂစ္ဆံ- ရတနာတိုက်ခန်းသို့၊ သတ္တဟိ- ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ရတနေဟိ- ရတနာတို့ဖြင့်၊ နိမ္မိတဂစ္ဆံ- ဖန်ဆင်းထား အပ်သော တိုက်ခန်းရှိသော၊ ဂေဟံ- အိမ်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဂုဟာသယာ- ဂူ ထဲ၌ နေကုန်သော၊ ဂုဟာယံ- ဂူထဲ၌၊ သယမာနာ- နေကုန်သော၊ ကေသရီဝ- ခြင်္သေ့မင်းတို့ကဲ့သို့၊ ကေသရသီဟာ ဣဝ- လည်ဆံမွေးရှိသော ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်း

တို့ကဲ့သို့၊ မဟာရဟမိ- မြတ်သောသူတို့အားထိုက်တန်သော၊ သယနေ- နေရာ၌၊ အနတ္တ- တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော၊ မဇ္ဈ- ညောင်စောင်း၌၊ သီဟသေယျ- ခြင်္သေ့မင်း၏ အိပ်စက်ခြင်းကဲ့သို့ အိပ်စက်(ကျိန်းစက်) ခြင်းကို၊ (သီဟဿ သေယျာ သီဟသေယျာ၊ သီဟသေယျာ ဝိယ သေယျာ သီဟသေယျာ၊ သေယျာတစ်ပုဒ် အကြေကြံပါ)၊ အကပ္ပယု- ပြုကုန်ပြီ၊ မိဂရာဇာ- သားတို့၏သေဌ်နင်း မင်းဖြစ်သော၊ သီဟော- ခြင်္သေ့သည်၊ ဒက္ခိဏပဿေန- လက်ယာဘက်နံပါးဖြင့် (ညာဘက်နံပါးဖြင့်)၊ သယန္တော- အိပ်စက်သည် (လဲလျောင်းသည်)၊ ပါဒေ- လက်ယာဘက်ခြေ၌၊ ပါဒံ- လက်ဝဲဘက်ခြေကို (ဘယ်ဘက်ခြေကို)၊ အစ္စာဓာယ- စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ- လက်ယာဘက်လက်ကို၊ သီသုပဓာနံ- ခေါင်းအုံးကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝါမဟတ္ထံ- လက်ဝဲဘက်လက်ကို၊ ဥဇုကံ- ဖြောင့်မတ်စွာ၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ ဝါလဓိ- အမြီးကို၊ အန္တရသတ္ထိယံ- ပေါင်ကြား၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နိစ္စလော- တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သယတိ ယထာ- အိပ်စက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ သေယျ- အိပ်စက်မှုကို၊ ကပ္ပယု ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၃၀။ ဧဝံ- ဤသို့၊ တေ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ သီဟသေယျ- ခြင်္သေ့မင်း၏ အိပ်စက်ခြင်းကဲ့သို့ အိပ်စက်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတွာ- ပြု၍၊ သမ္ပဇာနာ- ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိကုန်သည်၊ သတိသမ္ပဇေညသမ္ပန္နာ- သတိ ပညာ အဆင်အခြင်ဉာဏ် နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သမုဋ္ဌာယ- ထကုန်၍၊ သံ သုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ သယနေ- အိပ်ရာ၌၊ ပလ္လင်္ဂီ- ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေမှုကို၊ အာဘုရံ- ဖွဲ့ခွေကုန်ပြီ၊ ဦရုဗဒ္ဓါသနံ- ပေါင်တို့ကို အချင်းချင်းဖွဲ့ယှက်၍ ထိုင်ခြင်းကို၊ (ဦရုနံ ဗဒ္ဓေါ ဦရုဗဒ္ဓေါ- ပေါင်တို့ကိုဖွဲ့ခြင်း၊ ဦရုဗဒ္ဓေန အာသနံ ဦရုဗဒ္ဓါသနံ- ပေါင်တို့ကို ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် နေထိုင်ခြင်း)၊ ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၃၁။ ဂေါစရံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနန္တိ- ဂေါစရံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အတိတာနာဂတာနံ- အတိတ်အနာဂတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဂေါစရံ- ကျက်စားရာဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏဘူတံ- အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ (ဈာနရတိ- ဈာန်၌ မွေ့လျော်ခြင်းတည်း)၊ ဈာနရတိသမပ္ပိတာ- ဈာန်၌မွေ့လျော်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဈာနရတိယာ- ဈာန်၌မွေ့လျော်ခြင်းနှင့်၊ သံသုဋ္ဌ- ကောင်းစွာ၊ အပ္ပိတာ- ဈာန်အာရုံသို့ ရောက်စေအပ် တင်ထားအပ်ကုန်သည်၊ သမင်္ဂီဘူတာ-

ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ အညေ ဓမ္မာနိ ဒေသေန္တိတိ- အညေ ဓမ္မာနိ ဒေသေန္တိဟူသည်ကား၊ တေသု ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့တွင်၊ အညေ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ ဓမ္မေ- တရားတို့ကို၊ ဒေသေန္တိ- ဟောကုန်၏၊ အညေ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ပဌမာဒိဇ္ဈာနကိဋ္ဌာယ- ပဌမဈာန်စသော ချမ်းသာဖြင့် မွေ့လျော်ပျော်ပါးခြင်းဖြင့်၊ ကီဠန္တိ- မွေ့လျော်ပျော်ပါး ကုန်၏၊ ရမန္တိ- မွေ့လျော်ကုန်၏။ (ဓမ္မာနိဟူသော ပုဒ်သည် လိင်္ဂဝိပလ္လာသဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုခြင်းဖြစ်သည်။)

၃၂။ အညေ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ အဘိညာ- အဘိညာဉ်တို့ကို၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာယော- အဘိညာဉ်တို့သို့၊ ဝသိ- ဘာဝိတာ- ဝသီဘော်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဝသီ- အလိုအားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိတို့ကို၊ ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ ပဉ္စသု- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာသု- အဘိညာဉ်တို့၌၊ အာဝဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနဝုဋ္ဌာနအဓိဋ္ဌာနပစ္စဝေက္ခဏသင်္ခါတာဟိ- အာဝဇ္ဇန၊ သမာပဇ္ဇန၊ ဝုဋ္ဌာန၊ အဓိဋ္ဌာန၊ ပစ္စဝေက္ခဏဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဝသိတာဟိ- ငါးပါးသော ဝသီဘော်တို့ဖြင့်၊ ဝသိဘာဝံ- ဝသီဘော်၏အဖြစ်သို့၊ ဣတာ ဂတာ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ အဘိညာယော- အဘိညာဉ်တို့ကို၊ အပ္ပေန္တိ သမာပဇ္ဇန္တိ- ဝင်စားကုန်၏၊ အညေ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ သည်၊ အနေကသဟဿိယော- အထောင်မက များပြားလှစွာကုန်သော၊ ဝိကုဗ္ဗနာနိ- တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းတို့ကို၊ ဧကောပိ- တစ်ယောက်သည်လည်း၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ဗဟုဓာ- အများအပြားသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဗဟုဓာပိ- အများအပြားသည်လည်း၊ ဧကော- တစ်ယောက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဧဝမာဒိနိ- ဤသို့အစရှိကုန် သော၊ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာနိ- တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းတို့ကို၊ ဝိကုဗ္ဗန္တိ ကရေန္တိ- ပြုကုန်၏၊ (ဖန်ဆင်းကုန်၏)၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁။ ဝသိဘာဝိတာ= ဝသိဘာဝ+ဣတ၊ ဝသနံ ဝသီ- အလိုအားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသတ္တိ၊ ဝသိနော ဘာဝေါ ဝသိဘာဝေါ- အလိုအားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သော အစွမ်း၏အဖြစ်၊ ဝသိဘာဝံ ဣတာ ဂတာ ပတ္တာ ဝသိတာဝိတာ- အလိုအားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိသို့ ရောက်ကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓများ။ (ဣတတဒ္ဓိတံ၊ သဉ္ဇာတာကရဏာဒိသု တို့တော-သုတ်)။

၃၃။ ဗုဒ္ဓါပိ ဗုဒ္ဓေတိ- ဗုဒ္ဓါပိ ဗုဒ္ဓေ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သန္နိပတိ- တေသု- စည်းဝေးရောက်လာကြကုန်သော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့၌၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏၊ ဝိသယံ- အရာကို၊ အာရမ္မဏဘူတံ- အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပဉ္စ- ပြဿနာကို၊ ဗုဒ္ဓါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓေ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ- မေးကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ တေဗုဒ္ဓါ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ အတ္တဂစ္ဆိရတာယ- အနက်အားဖြင့် နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂစ္ဆိရံ- နက်နဲသော၊ နိပုဏံ- သိမ်မွေ့သော၊ သုရမံ- နူးညံ့သိမ်မွေ့သော၊ ဌာနံ ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ပညာယ- ဉာဏ်ပညာဖြင့်၊ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈရေသိကုန်၏၊ ဝိသေသေန- အထူးအားဖြင့်၊ နိရဝသေသတော- အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ ဗုစ္ဆန္တိ- သိကုန်၏။

၃၄။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မမ- ငါ၏၊ ပါသာဒေ- ပြာသာဒ်၌၊ သန္နိပတိတာ- စည်းဝေးရောက်လာကြကုန်သော၊ သာဝကာပိ- တပည့်တို့သည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ကို၊ ပဉ္စ- ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တိ- မေးကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ သာဝကေ သိဿေ- တပည့်တို့ကို၊ ပဉ္စ- ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တိ- မေးကုန်၏၊ တေဗုဒ္ဓါ စ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်လည်းကောင်း၊ တေ သာဝကာ စ- ထိုတပည့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ပဉ္စ- ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးမြန်းကုန်၍၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ဗျာကရေန္တိ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ- ဖြေဆိုကုန်၏။

၃၅။ ပုန- တစ်ဖန်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝကတို့ကို၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “ဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ”တိ အာဒိ- ဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါစ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်လည်းကောင်း၊ သာဝကာ သိဿာ စ- တပည့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိစာရကာ- အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော၊ နိဿိတကာ- မှီခို၍နေကုန်သော တပည့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဧတေ- ဤသူတို့သည်၊ သကာယ သကာယ- မိမိမိမိတို့၏၊ ရတိယာ- မွေ့လျော်မှုဖြင့်၊ ရမမာနာ- မွေ့လျော်ကုန်လျက်၊ သလ္လိနာ- ကိန်းအောင်းကုန်လျက်၊ မမ- ငါ၏၊ ပါသာဒေ- ပြာသာဒ်၌၊ အဘိရမန္တိ- မွေ့လျော်ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၃၆။ ဧဝံ- ဤသို့၊ တသ္မိံ ဝေဇယန္တပါသာဒေ- ထိုဝေဇယန္တပြာသာဒ်၌၊

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့၏။ အာစာရသမ္ပတ္တိ- အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံပုံကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အတ္တဇနော- မိမိ၏၊ အာနဘာဝံ- အစွမ်းအာနဘော်ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသော၊ တိလောကဝိဇယော- တိလောကဝိဇယမည်သော၊ သော စက္ကဝတ္တိရာဇာ- ထိုစက္ကဝါတေးမင်းသည်၊ “ဆတ္တာ တိဋ္ဌန္တ ရတနာ”တိ အာဒိ- ဆတ္တာ တိဋ္ဌန္တ ရတနာ ဤသို့စသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ တတ္ထ- ထိုစကား ရပ်၌၊ ရတနာ သတ္တရတနမယာ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ကမ္မနာဝေဠ- ပန္နိကာ- ရွှေကွန်ရက်အစဉ်ရှိကုန်သော၊ (ဝါ)ရွှေဖြင့်ပြုလုပ်ထားအပ်သော တွဲရရွဲ ဆွဲနေသော ဦးဆောက်ပန်းအစဉ်ရှိကုန်သော၊ ဆတ္တာ- ထီးတို့သည်၊ သုဝဏ္ဏဇာလေဟိ- ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့်၊ ဩလမ္ဘိတာ- တွဲရရွဲဆွဲနေကုန်(တွဲလျားကျနေကုန်)သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)တိဋ္ဌန္တ- တည်ပါစေကုန်သတည်း၊ မုတ္တဇာလပရိက္ခိတ္တာ- ပုလဲကွန် ရက်တို့ဖြင့်ဝန်းရံအပ်ကုန်သော၊ မုတ္တဇာလေဟိ- ပုလဲကွန်ရက်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝါရိတာ- ခြံရံအပ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဆတ္တာ- ထီးတို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ မတ္တကေ မုဒ္ဓနိ- ဦးထိပ်ထက်၌၊ ဓာရေန္တု- ဆောင်မိုးပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တိတမတ္တေယေဝ- ကြံစည်အပ်ကာမျှ၌သာလျှင်၊ ဆတ္တာ- ထီးတို့သည်၊ ပါတုဘူတာ- ထင်ရှားဖြစ်၍ဖြစ်လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤ ကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၃၇။ သောဏ္ဏတာရကစိတ္တိတာ- ရွှေကြယ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ သုဝဏ္ဏတာရကာဟိ- ရွှေကြယ်တို့ဖြင့်၊ ဒဒ္ဓလ္လမာနာ- ထွန်းလင်းတောက်ပ တင့်တယ် ကုန်သော၊ စေလဝိတာနာ- ပုဆိုးမျက်နှာကြက်တို့သည်၊ ဘဝန္တ နိဗ္ဗတ္တန္တ- ဖြစ်ပါစေ ကုန်သတည်း၊ ဝိစိတ္တာ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ အနေကဝဏ္ဏာ- များသော အဆင်းရှိ

၁။ ကမ္မနာဝေဠပန္နိကာ= ကမ္မနာ+အာဝေဠ+ပန္နိကာဟု ဖြတ်ပါ။ ကမ္မနာဝေဠ ဟူသောပုဒ်ကို ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌ သုဝဏ္ဏဝဋ်သက-ဟု ဖွင့်ဆိုပါသည်။ (ပေတ၊ ၄၊ ၁၄၅။) ဝိမာန ဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌ကား ကမ္မနမယာဝေဠ-ဟု ဖွင့်ဆိုပါသည်။ (ဝိမာန၊ ၄၊ ၁၄၅။) မိုးထိမူ နိဿယတို့၌ “ရွှေအုပ်ဆောင်းပန်”ဟုပြန်ဆိုပါသည်။ (ပေတ၊ ၄၊ နိ၊ ၃၃၇။ ပေတ၊ ပါ၊ နိ၊ ၃၆၄။) အဋ္ဌကထာအဖွင့်တို့ကို ထောက်ရှု၍ ကမ္မနေန နိဗ္ဗတ္တံ ကမ္မနမယံ၊ ကမ္မနမယံ အာဝေဠာ (အာဝေဠော) ကမ္မနာဝေဠာ (ကမ္မနာဝေဠော)၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ဦးဆောက်ပန်း (မယပစ္စည်း အကြေကြံပါ)၊ ကမ္မနာဝေဠာ ပန္နိ ဧတေသု ဆတ္တေသုတိ ကမ္မနာဝေဠပန္နိကာ (ဆတ္တာ)၊ ထီးတို့၌ ရွှေဦးဆောက်ပန်းများ စီရင်ရှိကုန်၏၊ ဆတ္တပါဏိပုဒ်တို့ကဲ့သို့ ဘိန္နာဓိ- ကရဏသတ္တဗိဗဟုဗ္ဗိပုဒ် ကြံပါ။

ကုန်သော၊ မလျှဝိတတာ^၁ ပုပ္ဖပတ္တဋ္ဌာ- ပန်းတို့ဖြင့် ဖြန့်ခင်းအပ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အနေကဝိတာနာ- တစ်ခုမက များပြားလှစွာကုန်သော မျက်နှာကြက်တို့သည်၊ မတ္တကေ- ဦးထိပ်၌၊ နိသီဒနဋ္ဌာနဿ- ထိုင်နေရာအရပ်၏၊ ဥပရိ- ဘာဂေ- အထက်အရပ်အဖို့၌၊ ဓာရေန္တု- ဆောင်မိုးပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၃၈-၄၀။ မလျှဒါမေဟိ- ပန်းကုံးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ အနေကသုဂန္ဓပုပ္ဖဒါမေဟိ- များသော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ပန်းကုံးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိတတာ ပရိကိဏ္ဍာ- ရောပြွမ်းနေကုန်သော၊ ဂန္ဓဒါမေဟိ- နံ့သာပန်းကုံးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ စန္ဒနကုက္ကမ- တဂရာဒိသုဂန္ဓဒါမေဟိ- စန္ဒကူးပန်း၊ ကုကမံ (ဂုံဂမံ၊ မာလာကျိကျဟုလည်း ခေါ်သည်) ပန်း၊ တောင်လေပ်ပန်းစသော ကောင်းသောအနံ့ရှိသော ပန်းကုံးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ သောဘိတာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ ပေါက္ခရဏီ- ရေကန်တို့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗန္ဓော- ဆက်စပ်မှုကို၊ (ကာတဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏)၊ ဒုဿဒါမေဟိ- ပုဆိုးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ ပတ္တုဏ္ဏစီနာဒိအန္တုဒုဿဒါမေဟိ- ပတ္တုဏ္ဏတိုင်းဖြစ်ပုဆိုး၊ စိနံတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးစသော တန်ဖိုးများစွာထိုက်သော ပုဆိုးပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ ပရိကိဏ္ဍာ- ရောပြွမ်းကုန်သော၊ သတ္တရတနဒါမေဟိ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ပြီးသော ပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၊ ဘူသိတာ အလင်္ကာတာ- တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ပေါက္ခရဏီ- ရေကန်တို့တည်း၊ (တစ်နည်း) ပေါက္ခရဏီ- ရေကန်တို့ကို၊ သတ္တရတနဒါမေဟိ- ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ပန်းဆိုင်းတို့သည်၊ ဘူသိတာ အလင်္ကာတာ- တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်၏၊ ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍာ- ပန်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်၏။ စမ္ပကသဠလသောဂန္ဓိကာဒိ- သုဂန္ဓပုပ္ဖဟိ- စကားပန်း၊ ထင်းရှူးပန်း၊ ကြာသိမ်ပန်းစသော ကောင်းသောအနံ့ရှိ

၁။ မလျှဝိတတာ= ဤပုဒ်၌မလျှကို ဇာတ်ပါဠိ (၂၊ ၂၆၂၊ ၂၆၃)တို့၌ မာလုံဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ (၇၊ ၁၁၉၊ ၁၂၁)တို့၌ မာလုံဟူ၍လည်းကောင်း၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဘိဓမ္မာ (၁၊ ၃၆၅)၌ မာလုံဟူ၍လည်းကောင်း အသီးသီးတွေ့ရသည်။ မူလပဏ္ဏာသဋီကာ (၂၊ ၉)၌လည်းကောင်း၊ အပါဒါန၌လည်းကောင်း၊ ဝိမာနပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့၌လည်းကောင်း မလျှဟူ၍တွေ့ရသည်။ ပန်းအနက်ကိုသာ ဟောသည်။ မာလာယေဝ မာလုံ၊ မလုံဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ မာလာပုဒ်+ဏျပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်ဟု ယူဆရာသည်။ သုတ္တတဒ္ဓိတ်တည်း၊ (ပုဒ္ဓိရောက်ခြင်း မရောက်ခြင်းသာ ကွဲပြားသည်ဟု ယူဆရာသည်)။ အဘိဓမ္မာနိကာ၌ကား “မာလောဝ မာလုံ”ဟု ဆိုထားသည်။ ဝိသေသေန တနောန္တိတိ ဝိတတာ၊ ဝိ✓တနု+တ။ ဝိတ္တာရေ- ချဲ့ထွင်ခြင်း၌။ မလျှဟိ ဝိတတာ မလျှဝိတတာ။

သော ပန်းတို့ဖြင့်၊ အဘိကိဏ္ဍာ- ရောပြွမ်းကုန်သော၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ ဝိစိတ္တာ- ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ သောဘိတာ- တင့်တယ်ကုန်သော၊ ပုနရပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ ပေါက္ခရဏီ- ရေကန်တို့သည်၊ ကိ ဘူတာ- အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သေးသနည်း၊ သုရဘိ- ဂန္ဓသုဂန္ဓဟိ- လွန်ကဲသော အနံ့၊ ကောင်းသော အနံ့တို့ဖြင့်၊ ဘူသိတာ ဝါသိတာ- ထုံထားအပ်ကုန်၏၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဂန္ဓပဉ္စဂုံလလင်္ကတာ^၁- နံ့သာ လက်ငါးချောင်းအမှတ်တံဆိပ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်၏၊ ပဉ္စဟိ အင်္ဂုလေဟိ- လက် ငါးချောင်းတို့ဖြင့်၊ လိမ္မိတဂန္ဓဟိ- လိမ်းကျံအပ်သော နံ့သာတို့ဖြင့်၊ အလင်္ကတာ- တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်၏၊ ဟေမစ္ဆဒနဆာဒိတာ^၂- ရွှေအမိုးတို့ဖြင့် မိုးအပ်ကုန်၏၊ သုဝဏ္ဏဆဒနေဟိ- ရွှေအမိုးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏဝိတာနေဟိ- ရွှေမျက်နှာ ကြက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆာဒိတာ- မိုးထားအပ်ကုန်၏၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ် ၏၊ စာတုဒ္ဓိသာ- အရပ်လေးမျက်နှာမှ၊ ပေါက္ခရဏီယော- ရေကန်တို့ကို၊ ပဒုမေဟိ စ- ပဒုမ္မာကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလေဟိ စ- ဥပ္ပလကြာတို့သည်လည်းကောင်း၊ (တနည်း) ပေါက္ခရဏီယော- ရေကန်တို့သည်၊ ပဒုမေဟိ စ- ပဒုမ္မာကြာတို့ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဥပ္ပလေဟိ စ- ဥပ္ပလကြာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဠ- ကောင်းစွာ၊ သန္တတာ ပတ္တဇ္ဇာ- ဖြန့်ခင်းထားအပ်ကုန်၏ (ဝါ) ဖြန့်ကြက်ဖုံးအုပ်နေကုန်၏၊ သုဝဏ္ဏရူပေ- ရွှေရုပ်၌၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ- ရွှေရောင်အဆင်းတို့သည်၊ ခါယန္တု- ထင်စေကုန်သတည်း၊ ပဒ္ဒရေဏုရဇဂ္ဂတာ^၃- ပဒုမ္မာကြာဝတ်မှုန်၊ ကြာဝတ်ဆံတို့ဖြင့်(ပြွမ်းကုန်၏) တက်ကုန် ၏၊ ပဒုမရေဏုဟိ စ- ပဒုမ္မာကြာဝတ်မှုန်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓူလီဟိ စ- ကြာ

၁။ ဂန္ဓပဉ္စဂုံလလင်္ကတာ= ဂန္ဓ+ပဉ္စဂုံလ+လင်္ကတာ-ဟုဖြတ်၊ အလင်္ကရီယန္တေတိ လင်္ကတာ၊ အလံ ✓ကရ+တ+အာ၊ အချေ။ ပဉ္စ အင်္ဂုလာနိ ပဉ္စဂုံလာနိ၊ ပဉ္စဂုံလေဟိ လိမ္မိတော ဂန္ဓော ဂန္ဓပဉ္စဂုံလော (ဂန္ဓော)၊ ပဉ္စဂုံလဂန္ဓော- ဟုဆိုလိုလျက် ဂန္ဓပဉ္စဂုံလော-ဟုပြီးသည်၊ လိမ္မိတ ပုဒ် အကြေကြံပါ၊ လက်ငါးချောင်းတို့ဖြင့် လိမ်းကြံအပ်သော နံ့သာ။ ဂန္ဓပဉ္စဂုံလေဟိ လင်္ကတာ ဂန္ဓပဉ္စဂုံလင်္ကတာ။

၂။ ဟေမစ္ဆဒနဆာဒိတာ= ဟေမံ ဆဒနံ ဟေမစ္ဆဒနံ၊ ဆာဒိယန္တေတိ ဆာဒိတာ၊ ✓ဆဒ+တ၊ အပဝါရဏေ- တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း၌။ ဟေမစ္ဆဒနေဟိ ဆာဒိတာ ဟေမစ္ဆဒနဆာဒိတာ။

၃။ ပဒ္ဒရေဏုရဇဂ္ဂတာ= ပဒ္ဒ+ရေဏုရဇ+ဂ္ဂတာ၊ ရေဏု စ ရဇံ စ ရေဏုရဇာနိ၊ ပဒ္ဒဿ ရေဏုရဇာနိ ပဒ္ဒရေဏုရဇာနိ၊ ပဒ္ဒရေဏုရဇေဟိ ဂ္ဂတာ ပဒ္ဒရေဏုရဇဂ္ဂတာ၊ ဤပုဒ်၌ ရေဏုရော ရဇေပါ ဝတ်မှုန်အနက်ဟောသည်၊ အပါဒါနိပါဠိတော်နိဿယ မိုးထိမူ၌ကား

ဝတ်ဆံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဏာ - ရောပြွမ်းကုန်သော၊ ပေါက္ခရဏိယော - ရေကန်တို့သည်၊ သောဘန္တု - တင့်တယ်ပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤကား၊ အတ္ထော - အနက်တည်း။

၄၁။ မမ - ငါ၏၊ ဝေယန္တုပါသာဒဿ - ဝေယန္တုပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပါဒပါ - သစ်ပင်တို့သည်၊ စမ္ပကာဒယော - စကားပန်းအစရှိကုန်သော၊ ရုက္ခာ - သစ်ပင်တို့သည်၊ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော၊ ဧတေ ပုပ္ဖရုက္ခာ - ဤပန်းပင်တို့သည်၊ ပုပ္ဖန္တု - ပွင့်ပါစေကုန်သတည်း၊ သယမေဝ - ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပုပ္ဖာ - ပန်းတို့သည်၊ မုဉ္ဇိတွာ - ကြွေကျ၍ (လွှတ်၍၊ လျော့ကျ၍)၊ ဝိဂဠိတွာ - လျော့ကျ၍၊ ဂန္ဓာ - သွားရောက်၍၊ ဘဝနံ - ဝေယန္တုပြာသာဒ်ကို၊ သြကိရံ - ကြွေကုန်ပြီ၊ သြကိဏ္ဏာ - ပြွမ်းကုန်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍) ပါသာဒဿ - ပြာသာဒ်၏၊ ဥပရိ - အထက်၌၊ ကရောန္တု - ပြုပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤကား၊ အတ္ထော - အနက်တည်း။

၄၂။ မမ - ငါ၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝေယန္တုပါသာဒေ - ထိုဝေယန္တုပြာသာဒ်၌၊ သိခိနော မယူရာ - ဥဒေါင်းတို့သည်၊ နစ္စန္တု - ကကြပါစေကုန်သတည်း၊ ဒိဗ္ဗဟံသာ - ဒေဝတာဟံသာ - နတ်ဟင်္သာတို့သည်၊ ပက္ကဇရေ - တွန်ကျူးကုန်စေသတည်း၊ သဒ္ဓံ - အသံကို၊ ကရောန္တု - ပြုပါစေကုန်သတည်း၊ ကရဝိကာ စ - ကရဝိတ်ငှက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မဓုရသဒ္ဓါ - ချိုမြိန်သောအသံရှိကုန်သော၊ ကောကိလာ စ - ဥဩငှက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂါယန္တု - သီဆိုကြပါစေကုန်သတည်း၊ ဂီတဝါကျံ - သီချင်းဆိုမှုကို၊ ကရောန္တု - ပြုကြပါစေကုန်သတည်း၊ အပရေ - အခြားကုန်သော၊ အနုတ္တာ စ - မပြဆိုအပ်ကုန်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒီဇေဃာ - ငှက်အပေါင်းတို့သည်၊ ပက္ခိနော သမူဟာ - ငှက်အပေါင်းတို့သည်၊ ပါသာဒဿ - ပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ မဓုရရဝံ - ချိုသာသော တွန်ကျူးမှုကို၊ ရဝန္တု - တွန်ကျူးပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ - ဤကား၊ အတ္ထော - အနက်တည်း။

၄၃။ ပါသာဒဿ - ပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော - ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သဗ္ဗာ - အလုံးစုံကုန်သော၊ အာတတဝိတတာဒယော - တစ်ဖက်ပိတ်၍ သားရေဖြင့် ကြက်အပ်သော အိုးစည်၊ စည်ပုတ်၊ နှစ်ဖက်ပိတ်စည်အစရှိကုန်သော၊ ဘေရိယော - စည်

ရေဏုကို ကြာဝတ်ဆံ၊ ရဇေကို ကြာဝတ်မှုန်ဟု ပြန်ဆိုထား၏။ (နာ၊ ၈)၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား ရဇေကို ဓူလိ-ဟု ဖွင့်ပြပြန်၏၊ ထိုဓူလိပုဒ်သည်လည်း ဝတ်မှုန်အနက်ကိုသာ ဟောသည်၊ ကေသရ ပုဒ်ဖြင့် မဖွင့်ချေ။

တို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တု- အသံပြုစေကုန်သတည်း၊ (မြည်စေကုန်သတည်း)၊ ဟညန္တု- ရိုက်တီးဆော်ရွမ်းပါစေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အနေကတန္တိယော- များသော စောင်းကြိုးပါရှိသော၊ တာ ဝိဏာ- ထိုစောင်းတို့သည်၊ ရသန္တု- အသံမြည်စေကုန်သတည်း၊ သဒ္ဓံ- အသံကို၊ ကရောန္တု- ပြုပါစေကုန်သတည်း၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အနေကပ္ပကာရာ- များသောအပြားရှိကုန်သော၊ သင်္ဂီတိယော- သားငှက်တူရိယာ နှစ်ဖြာရောတောင်း အသံအပေါင်းတို့သည်၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဝတ္တန္တု ပဝတ္တန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဂါယန္တု- သီဆိုကြကုန်စေသတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၄၄-၅။ ယာဝတာ- အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ယတ္ထကေဌာနေ- အကြင်မျှလောက်သော အရပ်ဟူသော၊ ဗုဒ္ဓဓေတ္တမိ- ဗုဒ္ဓဓေတ်ဟူသော၊ ဒဿသဟဿိစက္ကဝါဠေ- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်၌လည်းကောင်း၊ တတော- ထိုတစ်သောင်းသောစကြဝဠာတိုက်မှ၊ ပရေ- အခြားတစ်ပါးသော၊ စက္ကဝါဠေ- စကြဝဠာတိုက်၌လည်းကောင်း၊ ဇောတိသမ္ပန္နာ ပဘာသမ္ပန္နာ- အရောင်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ အစ္ဆိန္နာ- အရောင်မပြတ်ဆဲကုန်သော၊ မဟန္တာ- များစွာကုန်သော၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ရတနမယာ- ရတနာဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ သတ္တဟိ- ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ရတနေဟိ- ရတနာတို့ဖြင့်၊ ကတာ- ပြုလုပ်ထားအပ်ကုန်သော၊ ခစိတာ- စီခြယ်ထားအပ်ကုန်သော၊ သောဏ္ဏပလ္လင်္ကာ သုဝဏ္ဏပလ္လင်္ကာ- ရွှေပလ္လင်တို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တု- တည်ပါစေကုန်သတည်း၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဒီပရက္ခာ- ဆီမီးတိုင်တို့သည်၊ ပဒီပဓာရဏာ- ဆီမီးကိုဆောင်ကုန်သော၊ တေလရက္ခာ- ဆီမီးတိုင်တို့သည်၊ ဇေယျန္တု- ထွန်းလင်းတောက်ပပါစေကုန်သတည်း၊ ပဒီပေဟိ- ဆီမီးရောင်တို့ဖြင့်၊ ပဇ္ဇေလန္တု- ထွန်းလင်းတောက်ပပါစေကုန်သတည်း၊ ဒဿသဟဿိပရမ္မရာတိ- ဒဿသဟဿိပရမ္မရာဟူသည်ကား၊ ဒဿသဟဿိနိ- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့၏၊ ပရမ္မရာ- အဆက်အဆက်တို့တည်း၊ ဒဿသဟဿိယော- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့သည်၊ ဧကပဇ္ဇောတာ ဧကပဒီပါဝိယ- တစ်ခုတည်းသော အလင်းရောင်ရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဘဝန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း၊ ဥဇ္ဇောတန္တု- တောက်ပပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၄၆။ နစ္စဂီတေသု- ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်းတို့၌၊ ဆေကာ- လိမ္မာကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ဂဏိကာ နစ္စိတ္ထိယော စ- ကချေသည်မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ လာသိကာ-

အဆိုတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မုခေန- နှုတ်(ပါးစပ်)ဖြင့်၊ သဒ္ဓကာရိကာ စ-
အသံပြုတတ်သူ(အဆိုတော်မ)တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊
သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ နစ္စန္ဒ- ကကြ၊ သီဆိုကြပါစေကုန်သတည်း၊ အစ္စရာ-
ဂဏာ- နတ်သမီးအပေါင်းတို့သည်၊ ဒေဝိတ္ထိသမူဟာ- နတ်မိန်းမအပေါင်းတို့သည်၊
နစ္စန္ဒ- ကကြပါစေကုန်သတည်း၊ နာနာရဂီ- အမျိုးမျိုးသောပွဲလမ်းသဘင်တို့သည်၊
အနေကဝဏ္ဏာ- တစ်ပါးမက များသောပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော (ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ သဏ္ဌာန
အနက်ဟော)၊ နာနာရဂီမဏ္ဍလာ- အမျိုးမျိုးသော ပွဲလမ်းသဘင်ဝိုင်းတို့သည်၊
ပါသာဒဿ- ပြာသာဒ်၏၊ သမန္တတော- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ နစ္စန္ဒ ပဒိဿန္တ- ထင်
ရှားပါစေကုန်သတည်း၊ ပါကဋ္ဌာ- ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တ- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း၊
ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၄၇။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ တိလောကဝိဇယော နာမ-
တိလောကဝိဇယမည်သော၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊
သကလစက္ကဝါဠေ- အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်၌ (စကြဝဠာတစ်တိုက်လုံး၌)၊
ဒုမဂ္ဂေ ရုက္ခဂ္ဂေ- သစ်ပင်ဖျား၌လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေ- တောင်ဖျား၌လည်းကောင်း၊
ဟိမဝန္တစက္ကဝါဠပဗ္ဗတာဒိနံ- ဟိမဝန္တာတောင်၊ စကြဝဠာတောင်တန်းတို့၏၊ အဂ္ဂေ-
အဖျား၌လည်းကောင်း၊ သိနေရပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ စ- မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ်၌လည်းကောင်း၊
သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု- အလုံးစုံသောနေရာဌာနတို့၌၊ ဝိစိတ္တံ- ဆန်းကြယ်သော၊ အနေကဝဏ္ဏ-
ဝိစိတ္တံ- တစ်ပါးမက များပြားလှစွာသော အဆင်းသဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊
ပဉ္စဝဏ္ဏိကံ- ငါးပါးသောအဆင်းရှိသော၊ နီလပီတာဒိပဉ္စဝဏ္ဏံ- အညို၊ အရွှေစသော
ငါးပါးသောအဆင်းရှိသော၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဓဇံ- အလံတံခွန်ကို၊ ဥဿာပေမိ-
စိုက်ထူစေ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၄၈။ နရာ- လူသားတို့သည်၊ လောကန္တရာ- လောကတစ်ပါး၌ဖြစ်ကုန်သော၊
(ဝါ) စကြာဝဠာတစ်ပါး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ နရာ စ- လူသားတို့သည်လည်းကောင်း၊
နာဂလောကတော- နဂါးပြည်မှ၊ နာဂါ စ- နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝ-
လောကတော- နတ်ပြည်မှ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ စ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝါ
စ- တစ်ပါးသောနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံတို့သည်၊ ဥပေန္တ
ဥပဂစ္ဆန္တ- ကပ်ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ တေ နရာဒယော- ထိုလူစသည်တို့သည်၊
နမဿန္တာ- ရှိခိုးကုန်လျက်၊ မမ- ငါအား၊ နမက္ကာရံ- ရှိခိုးမှုကို၊ ကရောန္တာ-
ပြုကုန်လျက်၊ ပဉ္စလိကာ- လက်အုပ်ချီကုန်လျက် (ပဂ္ဂဟိတော အဉ္စလိ ယေသန္တိ

ပဉ္စလိကာ)၊ ကတဟတ္ထပုဋ္ဌာ- ပြုအပ်သော လက်အုပ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍) မမ- ငါ၏၊ ဝေဇယန္တိ- ဝေဇယန္တမည်သော၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ကို၊ ပရိဝါရယံ- ခြံရံကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၄၉။ ဧဝံ- ဤသို့၊ တိလောကဝိဇယော- တိလောကဝိဇယမည်သော၊ သော စက္ကဝတ္တိရာဇာ- ထိုစက္ကဝတ္တိတေးမင်းသည်၊ ပါသာဒဿ စ- ပြာသာဒ်၏လည်းကောင်း၊ အတ္တနော စ- မိမိ၏လည်းကောင်း၊ အာနုဘာဝံ- တန်ခိုးအာနုဘော်ကို၊ ဝဇ္ဈေတွာ- ချီးမွမ်းပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အတ္တနာ- ကိုယ်တိုင်၊ သမ္ပတ္တိကတပုညဖလံ- ပြည့်စုံစွာပြုလုပ်အပ်သောကောင်းမှု၏အကျိုးကို၊ သမာဒပေန္တော- ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေလိုသည် (ဝါ) တိုက်တွန်းလိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ “ယံ ကိဉ္စိ ကုသလံ ကမ္မံ”န္တိ အာဒိ- ယံ ကိဉ္စိ ကုသလံ ကမ္မံ ဤသို့သော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ ယံ ကိဉ္စိ- အလုံးစုံသော၊ ကုသလကမ္မသင်္ခါတံ- ကုသိုလ်ကံဟုဆိုအပ်သော၊ ကတ္တမ္ပ- ပြုလုပ်သင့်ပြုလုပ်ထိုက်သော၊ (ယံ)ကိရိယံ- အကြင်အပြုအမူသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ သမ္ပ- အလုံးစုံသော၊ တံ (ကိရိယံ)- ထိုအပြုအမူကို (အမူအရာကို)၊ မမ မယာ- ငါသည်၊ ကာယေန ဝါ- ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ ဝါ- နှုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မနသာ ဝါ- စိတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိဟိ ဒွါရေဟိ- သုံးပါးကုန်သောဒွါရတို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ တိဒသေ- အခိုက်အတန့်သုံးပါး၌၊ (ဝါ) တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်သော ကံကို၊ သုကတံ- ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ၊ သုဋ္ဌု- ကောင်းစွာ၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ တာဝတိံသာဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ- ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်သော ကံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-

၁။ တိဒသေ= ဤပုဒ်ကို အပါဒါနပါဠိတော်နိဿယ (မိုးထိမူ၊ နာ-၉)၌ အခိုက်အတန့်ဟု ပြန်ထား၏။ ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ်သုံးပါးအခိုက်အတန့်ကာလကို ရည်ရွယ်ဟန်တူ၏။ အဘိဓာန် ဋီကာ၌ကား ‘ဇာတိသတ္တာဝိနာသသင်္ခါတာ တိသော ဒသာ အဝတ္ထာ ဧတေသန္တိ တိဒသာ’ ဟု ပြဆိုထား၏။ ထိုအဆိုအတိုင်း အနက်ပေးပါက “ဇာတိသတ္တာဝိနာသဟူသော အခိုက်အတန့်သုံးပါးရှိကုန်သော နတ်ပြည်၌”ဟု ပေးရာ၏ (ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ-၌ စပ်ပါ)။ ဤ၌ကား အဋ္ဌကထာအဖွင့်သာ အမှန်ဖြစ်၏။ “တာဝတိံသာဘဝနေ”ဟူသောအဖွင့်ကို ထောက်ဆပါက ‘နတ်ပြည်’ကိုသာ ယူစေလိုဟန်ရှိသည်။ ကာယဝစီမနော ကံသုံးပါးအခိုက်အတန့်ကို ဆိုလိုဟန်မတူ။ နှစ်မျိုးလုံးကို ယူစေလိုလျှင်လည်း ဝါသဒွါပါလေရာ၏။ ‘ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ’ဟူသော ဖွင့်ဆိုချက်ကို ထောက်ဆပါက တိဒသေ’ဝယ် သတ္တမိဝိဘတ်သည် ဝစနဝိပလ္လာသဟု မှတ်ယူရာ၏။

ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၀။ ပုန- တစ်ဖန်၊ သမာဒပေန္တော- ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေလိုသည်။ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍)။ “ယေ သတ္တာ သညိနော”တိ အာဒိ- ယေ သတ္တာ သညိနော ဤသို့စသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ မနဿာ ဝါ- လူတို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါ ဝါ- နတ်တို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာနော ဝါ- ဗြဟ္မာတို့သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သညိနော- သညာရှိကုန်သော၊ သညာသဟိတာ- သညာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်၏။ အသညိနော- သညာမရှိကုန်သော၊ သညာရဟိတာ- သညာကင်းကုန်သော၊ အသညာ- သညာမရှိကုန်သော၊ သတ္တာ- ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ကပ်ငြိတတ်ကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ စ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ မယံ မယာ- ငါသည်၊ (မယံ-ကား ဆဋ္ဌိကတ္တားတည်းဟု သိစေလိုသည်)၊ ကတံ- ပြုလုပ်အပ်သော၊ ပုည- ဖလံ- ကောင်းမှု၏အကျိုးကို၊ ဘာဂီ- အဖို့ရရှိသူတို့သည်၊ ဘဝန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း၊ ပုညဝန္တာ- ကောင်းမှုရရှိသူတို့သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ပါကုန်စေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၁။ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ သမာဒပေန္တော- ကောင်းစွာဆောက်တည်စေလိုသော၊ ဗောဓိသတ္ထော- ဘုရားလောင်းသည်၊ “ယေသံ ကတံ”န္တိ အာဒိ- ယေသံ ကတံ ဤသို့စသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ မယာ- ငါသည်၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ယေဟိ နရနာဂဂန္ဓဗ္ဗဒေဝေဟိ- အကြင် လူ၊ နဂါး၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၊ သုဝိဒိတံ- ကောင်းစွာ သိအပ်ပြီ၊ ဉာတံ- သိအပ်ပြီ၊ တေသံ- ထိုလူ၊ နဂါး၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့အား၊ မယာ- ငါသည်၊ ပုညဖလံ- ကောင်းမှု၏အကျိုးကို၊ ဒိန္နံ- ပေးလှူအပ်ပြီ၊ မယာ- ငါသည်၊ ကတေ- ပြုလုပ်အပ်သော၊ တသ္မိံ ပုညေ- ထိုကောင်းမှု၌၊ ဒိန္နဘာဝံ- ကောင်းမှုအကျိုးကို ပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ယေ နရာဒယော- အကြင်လူစသူတို့သည်၊ န ဇာနန္တိ စ- မသိကုန်၊ ဒေဝါ- နတ်တို့သည်၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ တေသံ- ထိုကောင်းမှု၏အကျိုးပေးလှူအပ်သည်ကို မသိကုန်သော သူတို့အား၊ တံ- ထိုကောင်းမှု၏အကျိုးပေးလှူကြောင်းကို၊ နိဝေဒယံ- သိစေကြပါစေကုန်သတည်း၊ အာရောစယံ- ပြောကြားကြပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၂။ သဗ္ဗလောကမိ- အလုံးစုံသော လောက၌လည်း (တလောကလုံး၌လည်း)။

ယေ သတ္တာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ အာဟာရနိဿိတာ- အစာအာဟာရကို မှီခိုအားထားနေကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)၊ ဇီဝန္တိ- အသက်ရှင်နေထိုင်ကြကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါသည်၊ မနုဉ်- နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဘောဇနံ- ဘောဇဉ်ကို၊ မမ- ငါ၏၊ စေတသာ- စိတ်အကြံကြောင့်၊ မမ စိတ္တေန- ငါ၏စိတ်တန်ခိုးကြောင့်၊ လဘန္တု- ရပါစေကုန် သတည်း၊ မမ- ငါ၏၊ ပုညိဒ္ဓိယာ- ကောင်းမှုတန်ခိုးကြောင့်၊ လဘန္တု- ရပါစေကုန် သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၃။ မနသာ- စိတ်ဖြင့်၊ ပသန္နေန- ကြည်လင်သော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ယံ ဒါနံ- အကြင်အလှူကို၊ မယာ- ငါသည်၊ ဒိန္နံ- ပေးလှူအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ ဒါနေ- ထိုအလှူ၌၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ပသာဒံ- ကြည်လင်မှုကို၊ အာဝဟိ- ရွက်ဆောင်ခဲ့ပြီ၊ ဥပ္ပါဒေသိ- ဖြစ်စေခဲ့ပြီ၊ သဗ္ဗသမ္ပုဒ္ဓါ ၈- အလုံးစုံကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ပစ္စေကာ ပဋိစ္စက္ကာ- အသီးသီးကုန်သော၊ ဇိနသာဝကာ ၈- ဘုရားသားတော် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စက္ကဝတ္တိရညာ- စကြဝတေးမင်းဖြစ်သော၊ မယာ- ငါသည်၊ ပူဇိတာ- ပူဇော်အပ်ကုန်ပြီ။

၅၄။ သုကတေန- ကောင်းစွာပြုအပ်သော၊ တေန ကမ္မေန- ထိုကံကြောင့်၊ သဒ္ဓဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ ကတေန- ပြုအပ်သော၊ ကုသလကမ္မေန ၈- ကုသိုလ်ကံ ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စေတနာပဏိဓိဟိ ၈- စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဆုတောင်းခြင်း တို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ကတပတ္တနာဟိ ၈- ပြုအပ်သော ဆုတောင်းခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မာနသံ- လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဒေဟံ- ကိုယ်ကို၊ မနုဿသရီရံ- လူခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဇဟိတွာ- ပယ်စွန့်၍၊ ဆဇ္ဇေတွာ- စွန့်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ တာဝတိသံ- တာဝတိသမည်သော၊ ဒေဝလောကံ- နတ်ပြည်သို့၊ အဂစ္ဆိ အဂမာသိ- ရောက်ခဲ့ပြီ၊ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ- အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးလာသူကဲ့သို့၊ တတ္ထ- ထိုတာဝတိသာနတ်ပြည်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၅။ တတော- ထိုလူဘဝ၊ နတ်ဘဝမှ၊ တိလောကဝိဇယော- တိလောကဝိဇယ မည်သော၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ- စကြဝတေးမင်းသည်၊ ကာလင်္ကတော- သေဆုံးပြီ။ တတော- ထိုသေဆုံးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အာဂတေ- လာလတ္တံ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒုဝေ ဘဝေ- နှစ်ဘဝတို့ကို၊ ဒွေ ဇာတိယော- နှစ်ခုကုန်သော ဘဝတို့ကို၊ ဒေဝတ္ထေ ဒေဝတ္တဘာဝေ ၈- နတ်၏အတ္တဘော (ခန္ဓာကိုယ်)တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မာနုသေ

မနုဿတ္တဘာဝေ စ- လူ၏အတ္တဘော (ခန္ဓာကိုယ်)တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဇာနာမိ- သိ၏။ တတော ဇာတိဒွယတော- ထိုလူဘဝ၊ နတ်ဘဝမှ၊ အညံ- အခြားသော၊ ဂတိ- ဂတိကို၊ အညံ- အခြားသော၊ ဥပ္ပတ္တိ- ကပ်ရောက်ရမည့်ဘဝကို၊ န ဇာနာမိ- မသိ၊ န ပဿာမိ- မမြင်၊ (န သရာမိ- အမှတ်မရ၊ မူကွဲ၌ ရှိသည်)၊ မနဿာ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ပတ္တနာဖလံ- တောင့်တခြင်း၏အကျိုးတည်း၊ ပတ္တိတပတ္တနာ ဖလံ- တောင့်တအပ်သော ဆုတောင်း၏အကျိုးတည်း။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၆။ ဒေဝါနံ အဓိကော ဟောမိတိ- ဒေဝါနံ အဓိကော ဟောမိဟူသည်ကား၊ ဒေဝေသု- နတ်တို့၌၊ ယဒိ ဇာတော- အကယ်၍ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်)၊ အာယုဝဏ္ဏဗလတေဇဟိ- အသက်၊ အဆင်း၊ ခွန်အား၊ တန်ခိုးတို့ဖြင့်၊ ဒေဝါနံ-အခြားနတ်တို့ထက်၊ အဓိကော- အာယု၊ ဝဏ္ဏ စသည်တသွန် ကဲမိုးလွန်သည်၊ ဇေဋ္ဌော- ကြီးမြတ်သည်၊ သေဋ္ဌော- ချီးမွမ်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ မနုဿေသု- လူတို့၌၊ ယဒိ ဇာတော- အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ (ဧဝံ သတိ- ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်)၊ မနုဇာမိပေါ- လူတို့ကို အစိုးရသူမင်းသည်၊ မနုဿာနံ- လူတို့၏၊ အဓိပတိ- အကြီးအမှူးသည်၊ ဣဿရော- အစိုးရသူမင်းသည်၊ ဘဝါမိ- ဖြစ်ရ၏၊ တထာ- ထိုအတူ၊ ရာဇဘူတော- မင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ အဘိရူပေန- အခြားသူတို့ထက် သာလွန်လှပသော အဆင်းရှိသော၊ ရူပသမ္ပတ္တိယာ စ- ရုပ်အဆင်း၏ပြည့်စုံခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ လက္ခဏေန- မှတ်သားကြောင်း သဘောရှိသော၊ အာရောဟပရိဏာဟာဒိလက္ခဏေန စ- အရပ် (အမြင့်) အလုံးအဝန်း (ပုံသဏ္ဌာန်)စသော မှတ်သားကြောင်းလက္ခဏာနှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နော- ပြည့်စုံ၏၊ သမ္ပုဏ္ဏော- ပြည့်၏၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နဘဝေ- ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘဝတိုင်း၌၊ ပညာယ ပရမတ္ထဇာနနပညာယ- မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောကို သိတတ်သော ဉာဏ်ပညာနှင့်၊ အသမော- တူသူမရှိ၊ သမရဟိတော- တူသူမှ ကင်း၏၊ မယာ- ငါနှင့်၊ သဒိသော- တူသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၅၇။ မယာ- ငါသည်၊ ကတပုညသမ္ဘာရေန- ပြုအပ်၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုအဆောက်အဦကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပုညဖလေန- ကောင်းမှု၏ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နဘဝေ- ဖြစ်ရာဖြစ်ရာ ဘဝတိုင်း၌၊ သေဋ္ဌံ ပသဋ္ဌံ- ချီးမွမ်းအပ်မြတ်သော၊ မဓုရံ- ချီးမြှင့်သော၊ ဝိဝိဓံ- အမျိုးမျိုးသော၊

အနေကပ္ပကာရံ- တစ်ခုမက များသောအပြားရှိသော၊ ဘောဇနဉ္စ- ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊ အနပ္ပကံ- တစ်ခုမက များသော၊ ဗဟုသတ္တရတနဉ္စ- များသော ခုနှစ်မျိုးသော ရတနာသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဝိဓာနိ- အမျိုးမျိုးကုန်သော၊ အနေကပ္ပကာရာနိ- တစ်ခုမက များသောအပြားရှိကုန်သော၊ ပတ္တုဣက္ခကောသေယျာဒိဝတ္ထာနိ စ- ပတ္တုဣက္ခတိုင်းဖြစ် အဝတ်ပုဆိုး၊ ပိုးထည်စသော အဝတ်အထည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဘာ အာကာသတော- ကောင်းကင်မှ၊ မံ- ငါသို့၊ မမ- ငါ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ခိပုံ သီဃံ- လျင်မြန်စွာ၊ ဥပေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ- ကပ်ရောက်ကုန်၏။

၅၈-၆၆။ ပထဗျာ ပထဝိယာ- မြေ၌လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတေ စ- တောင်၌လည်းကောင်း၊ အာကာသေ စ- ကောင်းကင်၌လည်းကောင်း၊ ဥဒကေ စ- ရေ၌လည်းကောင်း၊ ဝနေ စ- တော၌လည်းကောင်း၊ ယံ ယံ ယတ္ထ ယတ္ထ- အကြင်အကြင်အရပ်၌၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေမိ- ဆန့်တန်း၏၊ နိက္ခိပါမိ- ချထား၏၊ တတော တတော- ထိုထိုအရပ်မှ၊ ဒိဗ္ဗာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘက္ခာ- စားစရာတို့သည်၊ ဒိဗ္ဗာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဟာရာ- အစာအာဟာရတို့သည်၊ မံ- ငါသို့၊ မမ- ငါ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဥပေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ- ကပ်ရောက်ကုန်၏၊ ပါတုဘဝန္တိ- ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ တထာ- ထိုအတူ၊ ယထာက္ကမံ- အစဉ်အတိုင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ရတနာ- ရတနာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ စန္ဒနာဒယော- စန္ဒကူးအစရှိကုန်သော၊ ဂန္ဓာ- နံ့သာမျိုးဆယ်ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ယာနာ ဝါဟနာ- ယာဉ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ စမ္မကနာဂ- ပုန္နာဂါဒယော- စကားပန်း၊ ကံ့ကော်ပန်း၊ ပုန်းညက်ပန်း အစရှိကုန်သော၊ မာလာ ပုပ္ဖါ- ပန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ အလင်္ကာရာ အာဘ- ရဏာ- တန်ဆာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒိဗ္ဗကညာ- နတ်သမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ မဓုသက္ခရာ- ပျားသကာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ပူပါဒယော- မုန့်အစရှိကုန်သော၊ ခါဒိတဗ္ဗာ- ခဲစားထိုက်ကုန်သော၊ ခဇ္ဇာ- ခဲဖွယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မံ- ငါသို့၊ မမ- ငါ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဥပေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ- ကပ်ရောက်ကုန်၏။

၆၇-၆၈။ သမ္မောဓိဝရပတ္တိယာတိ- သမ္မောဓိဝရပတ္တိယာဟူသည်ကား၊

ဥတ္တမစတုမဂ္ဂဉာဏပတ္တိယာ- မြတ်သော လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊
 ပါပုဏနတ္ထာယ- ရောက်ခြင်းငှါ၊ မယာ- ငါသည်၊ ယံ ဥတ္တမဒါနံ- အကြင်မြတ်သော
 အလှူကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ ပူရိတံ- ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီ၊ တေန ဥတ္တမဒါနေန- ထိုသို့
 ပြုလုပ်အပ်သော မြတ်သောအလှူကြောင့်၊ သေလသင်္ခါတံ- သေလဟု ဆိုအပ်သော၊
 ပဗ္ဗတံ- တောင်ကို၊ သကလံ- အလုံးစုံ၊ ဧကနိန္ဒာဒံ- တစ်ပြိုက်နက်တည်းသော
 ပဲ့တင်သံကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ဗဟလံ- ကြီးစွာသော၊ ဂိရံ- အသံကို (ဂိရိဟု
 ပါဠိ၌ ရှိသည်)၊ ပုထုလံ- ကြီးကျယ်ထူထဲသော၊ ဃောသံ- အသံကို၊ ဂဇ္ဇေန္တော-
 ကြုံဝါးလျက်၊ သဒေဝကံ- နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကံ- လောကကို၊ သကလံ-
 အလုံးစုံသော၊ မနုဿဒေဝလောကံ- လူလောက၊ နတ်လောကကို၊ ဟာသယန္တော-
 ပျော်ရွှင်စေလျက်၊ သောမနဿပွတ္တံ- ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သည်ကို၊
 ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ လောကေ- လောက၌၊ သကလလောကတ္ထယေ- လောက
 သုံးပါးလုံး၌၊ ဝိဝဇ္ဇစ္ဆဒေါ- ဖွင့်ခွါပယ်သတ် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ရာဂစသော အမှီး
 ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဘဝါမိ- ဖြစ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊
 အတ္ထော- အနက်တည်း။

၆၉။ ဒိသာ ဒသဝိဓာ လောကေတိ- ဒိသာ ဒသဝိဓာ လောကေဟူသည်ကား၊
 စက္ကဝါဠလောကေ- စကြဝဠာလောက၌၊ ဒသဝိဓာ- ဆယ်ပါးအပြားရှိကုန်သော၊
 ဒသ ကောဠာသာ- ဆယ်ပါးသော အဖို့အစုရှိကုန်သော၊ ဒိသာ- အရပ်မျက်နှာတို့သည်၊
 ဟောန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ ကောဠာသေ- ထိုအရပ်ဆယ်မျက်နှာအဖို့၌၊ ယာယတော
 ယာယန္တဿ- သွားလာလှည့်ပတ်သော ငါးအား၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားလာသော ငါးအား၊
 အန္တကံ- အဆုံးသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။
 စက္ကဝတ္တိကာလေ- စကြဝတေးမင်းဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ မယာ- ငါသည်၊ တသ္မိံ ဂတ-
 ဂတဋ္ဌာနေ- ထိုထိုရောက်အပ်ရာ ရောက်အပ်ရာ အရပ်၌၊ ဝါ- တနည်းကား၊ တသ္မိံ
 ဒိသာဘာဂေ- ထိုအရပ်မျက်နှာအဖို့၌၊ ဗုဒ္ဓဓေတ္တာ- ဘုရားရှင်နှင့်စပ်လျဉ်းသော
 စကြဝဠာအပိုင်းအခြားတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဝိသယာ- ဘုရားရှင်၏အရာတို့သည် (ဝိသယ
 ခေတ်ကို ယူစေလို၏)၊ အသင်္ခိယာ- မရေတွက်နိုင်ကုန်၊ သင်္ခါရဟိတာ- အရေတွက်မှ
 ကင်းကုန်၏။

ခြင်း၌။ သမ္မုန္တတိ၊ သမ္မုန္တတိ ဧတာယာတိ ဝါတိ သမ္မောမိ၊ သံ✓ဗုဓ+ ဣ၊ ဗောဓနေ-
 သိခြင်း၌။ ဝရာ သမ္မောမိ သမ္မောမိဝရာ၊ သမ္မောမိဝရံ ပတ္တိ သမ္မောမိဝရပတ္တိ၊ တာယ
 သမ္မောမိဝရပတ္တိယာ။

၇၀။ ပဘာ ပကိတ္တိတာတိ- ပဘာ ပကိတ္တိတာဟူသည်ကား၊ တဒါ စက္က-
ဝတ္တိရာဇကောလေ- ထိုစကြဝတေးမင်းဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ မယံ- ငါ၏၊ ပဘာ- အရောင်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ စက္ကရတနမဏိရတနာဒီနံ- စကြာရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာ
စသည်တို့၏၊ ပဘာ အာလောကာ- အရောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယမကာ ယုဂဠ-
ယုဂဠာ- အစုံအစုံတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ရံသိဝါဟနာ- အရောင်ကို လွတ်
ကုန်လျက်၊ ရံသိ- အရောင်ကို၊ မုဉ္ဇမာနာ- လွတ်ကုန်လျက်၊ ပကိတ္တိတာ ပါကဠာ-
ကျော်ကြားထင်ရှားကုန်၏၊ ဧတ္တန္တရေ ဒသသဟဿိစက္ကဝါဠန္တရေ- ဤတစ်သောင်း
သော စကြဝဠာတိုက်အတွင်း၌၊ ရံသိဇာလံ ရံသိသမူဟံ- အရောင်အပေါင်းသည်လည်း
ကောင်း၊ အာလောကာ- အလင်းရောင်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပုလော- ပြန့်ပြော
သည်၊ ဗဟုတရော- များပြားသည်၊ ဘဝေ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊
အတ္ထော- အနက်တည်း။

၇၁။ ဧတ္တကေ လောကဓာတုမှီတိ- ဧတ္တကေ လောကဓာတုမှီဟူသည်ကား၊
ဒသသဟဿိစက္ကဝါဠသု- တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့၌၊ သဗ္ဗေ- အလုံး
စုံကုန်သော၊ ဇနာ- လူတို့သည်၊ မံ- ငါကို၊ ပဿန္တု ဒက္ခန္တု- မြင်ကြပါစေကုန်သတည်း၊
ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒေဝါ- နတ်
တို့သည်၊ ယာဝ ဗြဟ္မနိဝေသနာ- ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ-
ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်၊ မံ- ငါသို့၊ အနုဝတ္တန္တု- အစဉ်လိုက်စေကုန်သတည်း၊ အနု
ကူလာ- လျော်စွာ လိုက်ပါကုန်သည်၊ ဘဝန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။

၇၂။ ဝိသိဋ္ဌမဓုနာဒေနာတိ- ဝိသိဋ္ဌမဓုနာဒေနဟူသည်ကား၊ ဝိသိဋ္ဌေန- သန့်
ရှင်းသော၊ မဓုရေန- ချိုသာသော၊ နာဒေန- အသံဖြင့်၊ အမတဘောရိမာဟနိန္ဒိ-
အမတဘောရိမာဟနိဟူသည်ကား၊ အမတဘောရိ- အမြိုက်စည်ကြီးကို၊ ဒေဝဒန္တဘိ-
နတ်စည်ကြီးကို၊ ပဟရိ- ရိုက်တီးဆော်ရွမ်းပြီ၊ ဧတ္တန္တရေ ဧတသ္မိ ဒသသဟဿိ-
စက္ကဝါဠန္တရေ- ဤတစ်သောင်းသော စကြာဝဠာတိုက်အတွင်း၌၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ
ကုန်သော၊ ဇနာ- လူတို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ မဓုရံ- ချိုသာသော၊ ဂိရံ သဒ္ဓံ- အသံ
ကို၊ သုဏန္တု- နားထောင်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ မနသိ- စိတ်၌၊ ကရောန္တု- ပြုနိုင်
ကြပါစေကုန်သတည်း။

၇၃။ ဓမ္မမေဃေန- တရားတည်းဟူသောမိုးသည် (ဓမ္မမေဃေ-ဟု ရှိသင့်
သော်လည်း ထိုတတိယာဝိဘတ်သည် ဘူမတ္တိသက်ထားဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြထား
သည်)၊ ဝဿန္တေ- ရွာလတ်သော်၊ ဓမ္မဒေသနာမယေန- တရားဟောခြင်းဖြင့်(တရား

ဒေသနာတော်ဖြင့်) ပြီးသော၊ နာဒေန- မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့သော အသံတော်ဖြင့်၊ တဗ္ဗောဟာရပရမတ္ထဂန္ထီရမဓုရသုဓမ္မတ္ထဝဿေ- ထိုဓမ္မဒေသနာဟူသောအနက်၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောရှိသော ပရမတ္ထအနက်၊ နက်နဲသော အနက်၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အနက်၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အနက်ရှိသော တရားမိုးသည်။ ဝဿန္တေ ဝဿမာနေ- ရွာလတ်သော်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန- ဘုရားရှင်၏တန်ခိုး အာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီအာဒယော- ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ အစရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ အနာသဝါ- အာသဝေါကင်းကုန် မရှိကုန်သည်၊ နိက္ကိလေသာ- ကိလေသာ မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု ဘဝန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း၊ ယေတ္ထ ပစ္စိမကာ သတ္တာတိ ဧတ္ထ- ယေတ္ထ ပစ္စိမကာ သတ္တာ ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ရာသိဘူတေသု- အစုဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသု- လေးပါးကုန်သော၊ ဧတေသု ပရိသသတ္တေသု- ဤပရိသတ်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့တွင်၊ ယေ သတ္တာ- အကြင်သတ္တဝါ တို့သည်၊ ပစ္စိမကာ- နောက်ဆုံးဖြစ် (အငယ်ဆုံးဖြစ်)ကုန်၏၊ ဂုဏဝသေန- ဂုဏ်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌိမကာ- အောက်ဆုံး (နောက်ဆုံး)၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ ကုန်သော၊ တေ- ထိုသူတို့သည်၊ သောတာပန္နာ- သောတာပန်တို့သည်၊ ဘဝန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အဓိပ္ပါယော- ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ် တည်း။

၇၄။ တဒါ တိလောကဝိဇယစက္ကဝတ္တိရာဇကာလေ- ထိုတိလောကဝိဇယ စကြဝတေးမင်းဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ ဒါတဗ္ဗကံ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ- ပေးလှူသင့်ပေးလှူထိုက် သည်နှင့်ယှဉ်သော၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ကတွာ- ပြုလုပ်ပြီး၍၊ အသေသတော နိဿေ- သေန- အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ သီလံ သီလပါရမီ- သီလပါရမီကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍ (ဝါ) ဖြည့်ကျင့်၍၊ နေက္ခမ္မေ နေက္ခမ္မပါရမိတာယ- နေက္ခမ္မပါရမီ၌၊ ပါရမီ ကောဋီ- အထွဋ်အထိပ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ သဗ္ဗောဓိံ စတု- မဂ္ဂဉာဏံ- မဂ်ဉာဏ်လေးပါးသို့၊ ပတ္တော- ရောက်သည်၊ ဘဝါမိ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရ

၁။ တဗ္ဗောဟာရပရမတ္ထဂန္ထီရမဓုရသုဓမ္မတ္ထဝဿေ= တဗ္ဗောဟာရော စ ပရမတ္ထော စ ဂန္ထီရော စ မဓုရော စ သုဓမ္မော စ တဗ္ဗောဟာရပရမတ္ထဂန္ထီရမဓုရသုဓမ္မာ၊ တဗ္ဗောဟာရ- ပရမတ္ထဂန္ထီရမဓုရသုဓမ္မာ အတ္တာ ယဿ ဝဿသာတိ တဗ္ဗောဟာရပရမတ္ထဂန္ထီရမဓုရ- သုဓမ္မတ္ထော- (ဝဿော- မိုးရ၏)၊ ဤ၌ အတ္ထ-သဒ္ဓါသည် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆိုလို၏၊ ထိုအတ္ထသဒ္ဓါကို ‘ဒွန်၏နောက်၌၊ ရှိသောပိုဒ်၊ ယှဉ်လိုက်ပုဒ်တိုင်းသာ’ဟူသည်နှင့်အညီ ပုဒ်အားလုံးနှင့် တွဲစပ်ပေးရမည်။

ပါလို၏။

၇၅။ ပဏ္ဍိတေ ပညဝန္တေ- ပညာရှိကုန်သော၊ မေဓာဝိနော- ပညာရှင်တို့ကို၊ ပရိပုစ္ဆိတွာ- မေးမြန်း၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရားတို့၊ ကိ- အဘယ်အရာကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ- ပြုသင့်ပါသနည်း၊ ကိ- အဘယ်အရာကို၊ န ကတ္တဗ္ဗံ- မပြုသင့်ပါသနည်း၊ ကုသလံ- ကုသိုလ်သည်၊ ကိ- အဘယ်ပါနည်း၊ အကုသလံ- အကုသိုလ်သည်၊ ကိ- အဘယ်ပါနည်း၊ ကိ- ဘာကို၊ ကတွာ- ပြုလုပ်၍၊ သဂ္ဂမောက္ခဒယဿ- နှစ်ပါးသော နတ်ရွာ၊ နိဗ္ဗာန်၏၊ ဘာဂီ- အဖို့ရှိသူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးမြန်း၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပညာပါရမီ- ပညာပါရမီကို၊ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ ကတွာ ဝီရိယမုတ္တမန္တိ- ကတွာ ဝီရိယမုတ္တမံ ဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌံ- မြတ်သော၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု- ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌၊ အဝိစ္စန္တံ- မပြတ်ဆဲသော၊ ဝီရိယံ- ဝီရိယကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝီရိယပါရမီ- ဝီရိယပါရမီကို၊ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ သကလဝိရုဒ္ဓဇနေဟိ^၁- အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်လူတို့သည် (ဆန့်ကျင်ဖက်လူသား အားလုံးတို့သည်)၊ ကတအနာဒရာမိဝါသနာခန္တိယာ^၂- ပြုအပ်သော မရိသေမလေးစားမှုကို သည်းခံခြင်းခန္တိတရား၌၊ ပါရမီ ကောဋီ- အထွဋ်အထိပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- ရောက်၍၊ ခန္တိပါရမီ- ခန္တိပါရမီကို၊ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ သမ္မောဓိ- သမ္မောဓိဉာဏ်သို့၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ သမ္မုဒ္ဓတ္တံ-ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တော- ရောက်သည်၊ ဘဝါမိ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရပါလို၏။

၇၆။ ကတွာ ဒဠမဓိဌာနန္တိ- ကတွာ ဒဠမဓိဌာနံ ဟူသည်ကား၊ “မမ- ငါ၏၊ သရီရဓိဝိတေသု- ခန္ဓာ၊ အသက်တို့သည်၊ ဝိနဿန္တေသုပိ- ပျက်စီးသွားပါကုန်သော်လည်း၊ ပုညကမ္မတော- ကောင်းမှုအလုပ်မှ၊ န ဝိရမိဿာမိ- မရှောင်ကြဉ်လတ္တံ့”။

၁။ သကလဝိရုဒ္ဓဇနေဟိ= ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဝိ✓ရုဓ+တ၊ ဝိရောဓေ- ဆန့်ကျင်ခြင်း၌။ ဝိရုဒ္ဓေါ ဇနော ဝိရုဒ္ဓဇနော၊ သကလော ဝိရုဒ္ဓဇနော သကလဝိရုဒ္ဓဇနော၊ တေဟိ သကလ-ဝိရုဒ္ဓဇနေဟိ။

၂။ ကတအနာဒရာမိဝါသနာခန္တိယာ= ကရိယတေတိ ကတော၊ ကတော အနာဒရော ကတအနာဒရော၊ အမိဝါသီယတေ အမိဝါသနာ၊ အမိရှေးရှိသော ✓ဝသ+ဏေ+ယု+အာ။ အမိဝါသနေ- သည်းခံခြင်း၌။ ကတအနာဒရံ အမိဝါသနာ ကတအနာဒရာမိဝါသနာ၊ ကတအနာဒရာမိဝါသနာ ခန္တိ ကတအနာဒရာမိဝါသနာခန္တိ။ မရိသေမပြုအပ်သည်ကို သည်းခံခြင်းဟူသော ခန္တိတရားဟု အဓိပ္ပါယ်ကို အဖြောင့်ယူပါလေ။

ဣတိ- ဤသို့၊ အစလဝသေန- မတုန်လှုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒဠ်- ခိုင်မြဲသော၊
 အဓိဋ္ဌာနပါရမီ- အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “သီသေ- ဦးခေါင်းသည်၊
 ဆိဇ္ဇမာနေဝိ- ပြတ်ပင်ပြတ်ငြားသော်လည်း၊ မုသာဝါဒံ- မဟုတ်မမှန်သော စကား
 ကို၊ န ကထေဿာမိ- မပြောဆိုအံ့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သစ္စပါရမီတာယ- သစ္စာ
 ပါရမီ၌၊ ကောဋီ- အထွဋ်အထိပ်ရောက်အောင်၊ ပူရိယ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊
 “သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ သုခီ- ကိုယ်ချမ်းသာ
 စိတ်ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်၊ အဝေရာ- ရန်မရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကြပါစေကုန်
 သတည်း”၊) ဣတိ အာဒိနာ- ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ မေတ္တာပါရမီတာယ- မေတ္တာပါရမီ
 ၌၊ ကောဋီ- အထွဋ်အထိပ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ သဗ္ဗောဓိ-
 ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တော- ရောက်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊
 (သဗ္ဗောဓိကို သဗ္ဗဒ္ဓတ္တံ-ဟူသော အဖွင့်နှင့်အညီ ပေးလိုက်ပါသည်။)

၇၇။ သဇီဝကာဇီဝကဝတ္ထုနံ- သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတို့ကို၊ လာဘော
 စ- ရခြင်း၌လည်းကောင်း၊ တေသံ- ထိုသက်ရှိသက်မဲ့ အရာဝတ္ထုတို့ကို၊ အလာဘော
 စ- မရခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ကာယိကစေတသိကသုခေ စေတ- ကာယိကစေတသိက
 သုခ၌လည်းကောင်း၊ တထာ- ထိုအတူ၊ ဒုက္ခေ စ- ကာယိကစေတသိကဒုက္ခ၌
 လည်းကောင်း၊ သာဒရဇနေဟိ- ရိသေလေးစားမှုရှိကုန်သော လူတို့သည်၊ ကတေ-
 ပြုအပ်သော၊ သမ္မာနေ စေတ- မြတ်နိုးမှု၌လည်းကောင်း၊ ဩမာနေ စ- မမြတ်နိုးမှု၌
 လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောအရာတို့၌၊ သမကော- မုန်းချစ်မမှု ညီတူညီမျှ
 သည်၊ သမာနမာနသော- စိတ်ထားကြည်ဖြူ ညီတူညီမျှရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊
 ဥပေက္ခာပါရမီ- ဥပေက္ခာပါရမီကို၊ ပူရေတွာ- ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊
 သဗ္ဗောဓိ- ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တော ပုဏေယျံ- ရောက်ရပါလို၏၊ ဣတိ- ဤကား၊
 အတ္ထော- အနက်တည်း။

၇၈။ ကောသန္တံ- ပျင်းရိခြင်းကို၊ ကုသီတဘာဝံ- ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်ကို၊
 ဘယတော- ဘေးအားဖြင့်၊ ဘယဝသေန- ဘေး၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ “အပါယဒုက္ခ-
 ဘာဂီ- အပါယ်ဆင်းရဲဟူသော အဖို့ရှိ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဥတွာ-
 သိ၍၊ အကောသန္တံ- မပျင်းရိခြင်းကို၊ အကုသီတဘာဝံ- မပျင်းရိသည်၏အဖြစ်ကို၊
 အလီနဝုတ္တိံ- မတွန့်ဆုတ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ ဝီရိယံ- ဝီရိယကို၊ ခေမတော-
 ဘေးမရှိသောအားဖြင့်၊ ခေမဝသေန- ဘေးကင်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ “နိဗ္ဗာန-
 ဂါမီ- နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဥတွာ-

သိ၍၊ အာရဒ္ဓဝီရိယာ- အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ (လုံ့လ) ရှိသူတို့သည်၊ ဟောထ
ဘဝထ- ဖြစ်ကြပါကုန်လော့၊ ဧသာ- ဤသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓါနုသာသနီ- ဘုရားရှင်တို့၏
အဆုံးအမတော်ပေတည်း၊ ဧသာ-ဤသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ အနုသိဋ္ဌိ-
အဆုံးအမတော်ပေတည်း။

၇၉။ ဝိဝါဒံ ဘယတော ဒိသ္မာတိ- ဝိဝါဒံ ဘယတော ဒိသ္မာဟူသည်ကား၊
ဝိဝါဒံ ကလဟံ- ငြင်းခုံမှုကို၊ ဘယတော- ဘေးအားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ- သိမြင်၍၊ “အပါယ-
ဘာဂီ- အပါယ်ဆင်းရဲဟူသော အဖို့ရှိ၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဥတ္တာ-
သိ၍၊ အဝိဝါဒံ- မငြင်းခုံခြင်းကို၊ ဝိဝါဒတော- ငြင်းခုံခြင်းမှ၊ ဝိရမဏံ- ရှောင်ကြဉ်
ခြင်းကို၊ “နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိ- နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းတည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ခေမတော-
ဘေးမရှိသောအားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဥတ္တာ- သိ၍၊ သမဂ္ဂါ- ညီညွတ်ကုန်သည်၊
ဧကဂ္ဂစိတ္တာ- တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်(ဝါ) တည်ကြည်သော
စိတ်ရှိကုန်သည်၊ သခိလာ- နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သည်၊ သိလိဋ္ဌာ- ပြေပြစ်ကုန်သည်၊
ဓုရဂတာယ- မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ မေတ္တာယ- မေတ္တာစိတ်ဖြင့်၊
သောဘမာနာ- တင့်တယ်ကုန်သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြပါကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤ
ကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း၊ ဧသာ ကထာ- ဤစကားတော်သည်၊ ဧသာ မန္တနာ-
ဤပြောဟောချက်သည်၊ ဧသာ ဥဒီရဏာ- ဤမိန့်မြွက်တော်မူချက်သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-
ဘုရားရှင်တို့၏၊ အနုသာသနီ- အဆုံးအမတော်ပေတည်း၊ ဩဝါဒဒါနံ- အဆုံးအမပေး
ခြင်းပေတည်း။

၈၀။ ပမာဒံ- မေ့လျော့ခြင်းကို၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု- ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းစသည်
တို့၌၊ သတိဝိပ္ပဝါသေန- သတိကင်း၍နေခြင်းဖြင့်၊ ဝိဟရဏံ- နေခြင်းကို၊ ဘယတော-
ဘေးအားဖြင့်၊ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေသု- ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘဝတို့၌၊ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္န-
ပါနတာဒိသံဝတ္တနကံ”- ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်၊ အဆင်းမလှသူ၏အဖြစ်၊ အစာရေစာ
(စားသောက်ဖွယ်ရာ အစာရေစာ) ရှားပါး(နည်းပါး)သည်၏အဖြစ်စသည်တို့ကို ဖြစ်

၁။ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနတာဒိသံဝတ္တနကံ= သံဝတ္တေတိတိ သံဝတ္တနကံ၊ သံ✓ဝတု
(ဝတ္တု)+ယု+က။ ပမာဒေါ အရကောက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သံဝတ္တနကော-ဟုရှိက
ပိုကောင်း၏။ ပမာဒံဟူသော သံဝတ္တေတဗ္ဗပုဒ်ကို ကြည့်၍ နပုံလိင်အထင်ရောက်ထားဟန်
တူ၏။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသသော်လည်း ကြံရာ၏။ သို့တည်းမဟုတ် “အပါယာဒိဂမနဉ္စ”ပုဒ်ကို
ကြည့်၍ ထားသည်ဟု ကြံပါလေ။ ဒုက္ခိတံ စ ဒုရူပံ စ အပ္ပန္နပါနဉ္စ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနာနိ၊
ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနာနံ ဘာဝေါ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနတာ၊ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနတာ

စေနိုင်သောတရားတည်း။ အပါယာဒိဂမနဉ္စ - အပါယ်စသည်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဥတ္တာ- သိ၍၊ အပ္ပမာဒံ- မမေ့မလျော့ခြင်းကို၊ သဗ္ဗကိရိယာသု- အလုံးစုံသော အမှုအရာ(အမှုရာတိုင်း)တို့၌၊ သတိယာ- သတိဖြင့်၊ ဝိဟရဏံ- နေခြင်းသည်၊ ခေမတော- ဘေးမရှိသောအားဖြင့်၊ ဝဓိတော- ကြီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးကြောင်းအနေအားဖြင့်၊ “နိဗ္ဗာနသမ္မာပုဏနံ- နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ပစ္စက္ခတော- မျက်မှောက်အနေအားဖြင့်၊ ဥတ္တာ- သိ၍၊ အဋ္ဌဂိကံ- အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော၊ မဂ္ဂံ- မဂ်ကို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ- မှန်ကန်သော အမြင်လည်းကောင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ- မှန်ကန်သော အကြံအစည်လည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါစာ- မှန်ကန်သောစကားလည်းကောင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော- မှန်သောအလုပ်လည်းကောင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ- မှန်သော အသက်မွေးမှုလည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါယာမော- မှန်ကန်သောအားထုတ်မှုလည်းကောင်း၊ သမ္မာသတိ- မှန်သောအမှတ်ရှိမှုလည်းကောင်း၊ သမ္မာသမာဓိ- မှန်ကန်သောတည်ကြည်မှုလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌအဝယဝံ- ရှစ်ပါးသောအစိတ်အပိုင်းရှိသော၊ သမ္မာသမ္မောဓိယာ- မဂ်ဉာဏ်လေးပါးဖြင့်၊ အဓိဂမူပါယံ- ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂံ- မဂ်ကို၊ ဘာဝေထ- ဖြစ်စေကြပါကုန်လော့၊ ဝဗ္ဗေထ- တိုးပွားစေကြပါကုန်လော့၊ မနသိ- စိတ်၌၊ ကရောထ- ပြုကြပါကုန်လော့၊ ဧသာ ကထာ- ဤစကားတော်သည်၊ ဧသာ ဘာသနာ- ဤပြောဆိုမှုသည်၊ ဧသာ ဥဒီရဏာ- ဤမိန့်မြှောက်တော်မူချက်သည်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿာသနီ- ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ပေတည်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင်တို့၏၊ အနုသိဋ္ဌိ- အဆုံးအမတော်ပေတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၈၁။ သမာဂတာ ဗဟူ ဗုဒ္ဓါတိ- သမာဂတာ ဗဟူ ဗုဒ္ဓါဟူသည်ကား၊ အနေကသတသဟဿသင်္ချာ- တစ်သိန်းမက များပြားသော အရေအတွက်ရှိကုန်သော

အာဒိ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနာဒိ၊ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနာဒိနိ သံဝတ္တနကံ ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနတာဒိသံဝတ္တနကံ။

၂။ ခေမတော ဝဓိတော= ခေမတောပုဒ်ကို ထေရအဋ္ဌကထာ (၂။၁၂၂။)စသည်တို့၌ အနုပဒ္ဒဝတောဟူ၍သာ ဖွင့်ဆိုကြ၏။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဝဓိတော-ဟု ဖွင့်၏။ စရိယာပိဋက အဋ္ဌကထာ(၃၂၆)၌ ဒဿနမဂ္ဂမဂ္ဂေ ။ပ။ ဥပ္ပါဒနဝသေန ဝဗ္ဗေယျ-ဟူသော အဆိုကိုလည်းကောင်း၊ ဤအဋ္ဌကထာ ပိုဒ်ရေ (၈၀)၌ ဘာဝေထ ဝဗ္ဗေထ-အဆိုကိုလည်းကောင်း ကြည့်၍ “ဓာတူနံ အနေကတ္ထတာ”ဟူသော အဆိုအရ ✓ဒီ+မ ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ခေမပုဒ်သည် ဝဗ္ဗေထလည်း ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်သာ။

(သိန်းပေါင်းများစွာ အရေအတွက်ရှိကုန်သော)၊ ပစ္စေဗုဒ္ဓါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့သည်၊ သမာဂတာ- အညီအညွတ် စုဝေးရောက်လာကုန်၏။ ရာသိဘူတာ- တစ်စုတစ်ဝေး တည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗသော- အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗပ္ပကာရေန- အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်၊ ခီဏာသဝါ- ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော၊ အနေကသတသဟဿာ- တစ်သိန်းမက များပြားလှစွာကုန်သော၊ အရဟန္တာ စ- ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ သမာဂတာ- အညီအညွတ် စုဝေးရောက်လာကုန်၏။ ရာသိဘူတာ- တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ တဿာ- ထိုကြောင့်၊ ဝန္တမာနေ ဝန္တနာရဟေ- ရှိခိုးခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ တေ ဗုဒ္ဓေ စ- ထိုဘုရားရှင်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ တေ အရဟန္တေ စ- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နမဿထ- ရှိခိုးပါကုန်လော့၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂနမက္ကာရေန- အင်္ဂါကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ကို ညွတ်ကိုင် ရှိခိုးခြင်းဖြင့်၊ နမဿထ ဝန္တထ- ရှိခိုးပါကုန်လော့။

၈၂။ ဧဝံ- ဤသို့၊ မယာ- ငါသည်၊ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤဆိုအပ်ပြီး သော အပြားအားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့ကို၊ အစိန္တိယာ- မကြံစည်အပ် မကြံစည် နိုင်ကုန်၊ စိန္တေတုံ- ကြံစည်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကဏေယျာ- မစွမ်းနိုင်အပ် မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာတိ- ဗုဒ္ဓဓမ္မာဟူသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓေဟိ- ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဒေသိတာ- ဟော တော်မူအပ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာ- သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို လည်းကောင်း ။ပ။ အဋ္ဌဂိကော- အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော၊ မဂ္ဂေါ- မဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ- ခန္ဓာငါးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယောတိ အာဒယော- ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တရား တို့ကို၊ ဝါ- တနည်းကား၊ ဗုဒ္ဓါနံ- ဘုရားရှင် တို့၏၊ သဘာဝါ- သဘောတရားတို့ကို၊ အစိန္တိယာ- မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်ကုန်၊ စိန္တေတုံ- ကြံစည်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကဏေယျာ- မစွမ်းနိုင်အပ် မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ အစိန္တိယေ- မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်သော ဘုရားနှင့် ဘုရားဟောအပ်သော တရားတော်မြတ်၌ (ဝါ) ဘုရားရှင်နှင့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၌၊ စိန္တာဝိသယာတိက္ကန္တေ- ကြံစည်ခြင်းအရာကို ကျော်လွန်သော (ဝါ) ကြံစည်စဉ်းစားခြင်းဖြင့် မရောက်မမီနိုင်သော ဘုရားရှင်နှင့် ဘုရားဟောတရားတော်၌၊ ပဿန္နာနံ- ကြည်ညိုကုန်သော၊ ဒေဝမနဿာနံ- နတ်လူတို့၏၊ ဒေဝမနဿသမ္ပတ္တိနိဗ္ဗာန- သမ္ပတ္တိသင်္ခါတော- လူစည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝိပါကော- အကျိုးကို၊ စိန္တေတုံ- ကြံစည်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကဏေယျာ- မစွမ်းနိုင်အပ် မစွမ်းနိုင်သည်၊ သင်္ချာတိက္ကန္တော- အရေအတွက်ကို ကျော်လွန်သည် (မရေမတွက်နိုင်

သည်)၊ ဟောတိ ဘဝတိ- ဖြစ်၏။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတ္တာဝတာ စ- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကား အစဉ်ဖြင့်လည်း၊ အဒ္ဓါနဂါမိနော- အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်သောသူတို့သည်၊ “နော- ငါတို့အား၊ မဂ္ဂ- လမ်းကို၊ အာစိက္ခ- ညွှန်ကြားပေးပါလော့”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဋ္ဌေန- မေးအပ်(မေးခံရ)သောသူသည်၊ “ဝါမ- လက်ဝဲဘက်ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ- လွှတ်၍ (ဝါ) ရှောင်လွှဲ၍၊ ဒက္ခိဏံ- လက်ယာဘက်ကို၊ ဂဏှထ- ယူပါကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုတ္တေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ တေန မဂ္ဂေန- ညွှန်ကြားအပ်သော လမ်းဖြင့်၊ ဂါမနိဂမရာဇောနီသု- ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တော်တို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ- ပြုသင့်ပြုထိုက်သော အလုပ်ကိစ္စကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ မုဉ္ဇိတေန- လွှတ်အပ်သော၊ အပရေန- အခြားသော၊ ဝါမမဂ္ဂေန- လက်ဝဲလမ်းဖြင့်၊ ဂတာ- သွားကုန်သည်၊ (သမာနာပိ- ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း)၊ ဂါမနိဂမာဒီသု- ရွာ၊ နိဂုံးစသည်တို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ- ပြုသင့်ပြုထိုက်သော အလုပ်ကိစ္စကို၊ နိဋ္ဌာပေန္တိ ယထာ- ပြီးဆုံးစေကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓါပဒါနံ- ဘုရား အကြောင်းကို၊ ကုသလာပဒါနဝသေန- ကုသိုလ်ဟူသော အကြောင်းအရာ၏အစွမ်း အားဖြင့်၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ တဒေဝ- ထိုဘုရားအကြောင်းကိုသာလျှင်၊ အကုသလာပဒါနဝသေန- အကုသိုလ်ဟူသောအကြောင်းအရာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိတ္တာ- ရေတုံ- အကျယ်ပြခြင်းငှါ၊ ဒုက္ကရဉ္စ အပ္ပက္ခာနံ ။ပ။ ဣမေ အကုသလကာရဏာ” တိ- ဒုက္ကရဉ္စ အပ္ပက္ခာနံ ။ပ။ ဣမေ အကုသလကာရဏာဟူ၍၊ ဣဒံ ပဉ္စကမ္မံ- ပြဿနာအမှုကို (ပြဿနာတင်မှုကို)၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ- သိအပ်သိထိုက်၏)။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ဒုက္ကရံ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပက္ခာနံ- စိဉ္စမာဏမိန်းမယုတ်က မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံစွပ်စွဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အပ္ပက္ခာနံ- သုန္ဒရီ ပရိဗိုဇ်မကို အကြောင်းပြု၍ တိတ္ထိတို့၏ ဆဲရေးမှုကို ခံရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အပရံ- အခြားသော (တပါးသော)၊ အပ္ပက္ခာနံ- သုန္ဒရီပရိဗိုဇ်မ သတ်ခံရမှုနှင့်စပ်လျဉ်း ၍ အထူးအားဖြင့် ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သိလာဝေဓော- ဒေါသသည် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခံနေရသူ၏ ကျောက်တုံးလိမ့်ချခံရမှုသည်လည်းကောင်း (ဝိဇ္ဈတိ ပဝိဇ္ဈတိတိ ဝေဓော၊ ✓ဝိဓ+ဏ၊ ကမ္မနေ- တုန်လှုပ်ခြင်း၌။ သိလံ ဝေဓော သိလာဝေဓော)။ သကလိကာပိ စ ဝေဒနာ- ကျောက်အပိုင်းစထိမှန်၍ ခြေဖမိုး၌ သွေးစိမ်းတည်ခြင်းဝေဒနာကို ခံစားရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ပါဒဝိဇ္ဇိယံ ပါသာဏ-

သကလိကဃဇ္ဇနေန ရဟိရုပ္ပါဒံ လဘိ-ဟူသော စာမျက်နှာ-၁၃၇-အဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပေးသည်။ နာဠာဂိရိ- ဓနာပါလမည်သော နာဠာဂိရိဆင်ကို စေလွှတ်၍ တိုက်ခိုက်ခံရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သတ္တစ္ဆေဒေါ- ဓားငယ်ဖြင့် အနာကို ခွဲစိပ်ခံရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သီသဒုက္ခံ- ဦးခေါင်းကိုက်ဝေဒနာခံစားရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယဝခါဒနံ- ဝေရဉ္ဇာပြည်၌ မုယောဆန်ကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပိဋိဒုက္ခံ- ကျောက်ကုန်းနာကျင်ကိုက်ခံမှုဝေဒနာခံစားရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတိသာရော- ဝမ်းသွန်သော ရောဂါသည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ- ဤအကြောင်းအရာတို့သည်၊ အကုသလကာရဏာ- အကုသိုလ်အကြောင်းတို့တည်း။

တတ္ထ- ထိုအကြောင်းအရာတို့တွင်၊ ပဌမဓု- ပဌမပြဿနာ၌၊ ဒုက္ကရန္တိ- ဒုက္ကရ်ဟူသည်ကား၊ ဆဗ္ဗဿာနိ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ကရကာရိကာ- ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုသည်တည်း၊ အတိတေ- လွန်လေပြီးသော၊ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ- ကာလေ- ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဇောတိပါလော နာမ- ဇောတိပါလမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏမာဏဝေါ- ပုဏ္ဏားလုလင်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်သည်၊ ဗြာဟ္မဏဇောတိဝသေန- ပုဏ္ဏားဇောတိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ အပ္ပသန္နော- မကြည်ညိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တဿ ဘဂဝတော- ထိုကဿပဘုရားရှင်၏၊ ပိလောတိကကမ္မနိဿန္တေန- ရှေးကံဟောင်း၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ “ကဿပေါ- ကဿပမည်သော၊ ဘဂဝါ- ဘုရားတည်း”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြား၍၊ “မုဏ္ဍကဿ- ဦးပြည်းဖြစ်သော (ကတုံးဖြစ်သော)၊ သမဏဿ- ရဟန်း၏၊ ဗောဓိ- ဗောဓိဉာဏ်သည်၊

၁။ ပိလောတိကကမ္မနိဿန္တေန= ပိလောတိကာ၌ ပိလောတပုဒ်သည် ‘ရှေးဟောင်း’ဟူသော အနက်ကို ဟောသည်။ ယင်းပုဒ်နောင် က-ပစ္စည်းနှင့် အာ-ပစ္စည်းဆက်သော် ပိလောတိကာ-ဟု ရပ်ပြီးသည်။ ဥဒါနအဋ္ဌကထာ(၂၃၉)၌ “သဗ္ဗာနိ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသာနိ၊ ယာနိ ကမ္မပိလောတိကာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ (မူကွဲ၌ “ကမ္မာနိ ပိလောတိကာနိ”တိ ရှိသည်)ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အပဒါနပါဠိတော်(၂၊ ၃၄၇)၌ “ပိလောတိကဿ ကမ္မဿ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထေပိ ဝိပစ္စတိ”ဟူ၍လည်းကောင်း တွေ့ရသဖြင့် ‘ရှေးဟောင်း’ဟူသော အနက်ကို ဟောသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ပိလောတိကာနိ ကမ္မာနိ ပိလောတိကကမ္မာနိ= ရှေးဟောင်းကံများ (အခြားသော အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ ကမ္မပိလောတိကာ-ဟု ရှိ၏)၊ နိဿန္တတိတိ နိဿန္တော၊ နိ✓သန္တ+ဏ၊ ပသဝနေ- ယိုစီးခြင်း၌။ ပိလောတိကကမ္မာနိ နိဿန္တော ပိလောတိကကမ္မနိဿန္တော။

ကုတော- အဘယ်မှာနည်း၊ ပရမဒုလ္လဘာ- အလွန်ရဲခဲသော၊ (ရဖို့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းသော)၊ ဗောဓိ- ဗောဓိဉာဏ်သည်၊ ကုတော- အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ၊ သော- ထိုဇောတိပါလလုလင်သည်၊ တေန ကမ္မနိဿန္ဓေန- ထိုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ အနေကဇောတိသတေသု- အရာမကသော ဘဝတို့၌၊ နရကာဒိဒုက္ခံ- ငရဲစသော ဆင်းရဲကို၊ အနုဘာဝိတွာ- ခံစား၍၊ တဿေဝ ဘဂဝတော- ထိုကဿပဘုရားရှင်၏၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့၌၊ လဒ္ဓဗျာကရဏေန- ရအပ်သော ဗျာဒိတ်ရှိသော၊ တေနေဝ ကမ္မေန- ထိုကံကြောင့်၊ ဇောတိသံသာရံ- ဘဝသံသရာကို၊ ခေပေတွာ- ကုန်လွန်စေ၍၊ ပရိယောသာနေ- အဆုံး၌၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝံ- ဝေဿန္တရာမင်း၏အဖြစ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တတော- ထိုဝေဿန္တရမင်း၏ ဘဝမှ၊ စုတော- နတ်ရွာစံသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တုသိတာဘဝနေ- တုသိတာ နတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်ပြီ၊ ဒေဝတာယာစနေန- နတ်တို့သည် တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်ကြောင့်၊ (ယာစီယတေ ယာစနံ၊ ဒေဝတာဟိ ယာစနံ ဒေဝတာယာစနံ၊ တေန)၊ တတော- ထိုတုသိတာနတ်ပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ သကျကုလေ- သာကီဝင်မျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဉာဏဿ- ဉာဏ်တော်၏၊ ပရိပါကတ္တာ- ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သကလဇ္ဈေဒိပရဇ္ဇံ- ဇ္ဈေဒိပတစ်ကျွန်းလုံး၏မင်းအဖြစ်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍၊ အနောမာနဒီတီရေ- အနောမာမြစ်ကမ်းဘေး၌၊ သုနိသိတေန- ကောင်းစွာသွေးထားသော၊ အသိနာ- သံလျက်ဖြင့်၊ သမ- ကုဋကေသကလာပံ- မကိုဋ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဆံထုံးကို၊ (သဟ မကုဋေန ယောဝတ္ထတီတိ သမကုဋော၊ ကေသာနံ ကလာပေါ ကေသကလာပေါ၊ သမကုဋော ကေသကလာပေါ သမကုဋကေသကလာပေါ)၊ ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ ဗြဟ္မနာ- ဃဋိကာရဗြဟ္မာမင်းသည်၊ အာနိတေ- ဆောင်ယူလာအပ်ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိမယေ- တန်ခိုးဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ကပ္ပဿ- ကမ္ဘာ၏၊ သဏ္ဌာနကာလေ- တည်ရာအခါ၌၊ ပဒုမဂဗ္ဘေ- ပဒုမ္မာကြာတိုက်၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ- ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပရိက္ခာရေ- ပရိက္ခရာတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ- ခံယူ၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရှင်ရဟန်းပြု၍၊ ဗောဓိဉာဏ- ဒဿနဿ- ဗောဓိဉာဏ်အမြင်၏၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အပရိပက္ကတ္တာ- မရင့်ကျက်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ- ဘုရားအဖြစ်၌ (ဝါ)ဘုရားဖြစ်ခြင်းငှါ၊ မဂ္ဂါ- မဂ္ဂံ- လမ်းစဉ်ဟုတ်သည်၊ လမ်းစဉ်မဟုတ်သည်ကို၊ အဇာနိတွာ- မသိ၍၊ ဆဗ္ဗ- သာနိ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဥရုဝေလဇေနပဒေ- ဥရုဝေလဇေနပုဒ်၌၊ ဧကာဟာရ- ဧကာလောပဧကပုဂ္ဂလဧကမဂ္ဂဧကာသနဘောဇေနဝသေန- တစ်ထပ်သော အစာကို

စားသုံးခြင်း၊ တစ်လုပ်တည်း စားသုံးခြင်း၊ တစ်ပါးတည်း နေထိုင်ခြင်း၊ တစ်ခုတည်းသော လမ်းစဉ်ကို ကျင့်ကြံခြင်း၊ တစ်နေရာတည်း၌ စားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဋ္ဌိစမ္မနဟာရသေသံ- အရိုး၊ အရေ၊ အကြော ကြွင်းကျန်သော (ပဓာနံ-၌ စပ်ပါ)။ နိမ္မိသရုမိရပေတရူပသဒိသသရီရော- အသား၊ အသွေးကင်းသော ပြိတ္တာရုပ်နှင့် တူသော ကိုယ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပဓာနသုတ္တေ- ပဓာနသုတ်၌၊ ဂုတ္တနယေနဝ- ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဓာနံ- အားထုတ်မှုကို၊ မဟာဝီရိယံ- ကြီးမားသော အားထုတ်မှု (လုံ့လ)ရှိသော၊ ဒုက္ကရကာရိကံ- ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုခြင်း (ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်)ကို၊ အကာသိ- ပြုပြီး သော- ထိုဘုရားအလောင်းတော်သည်၊ ဣမံ ဒုက္ကရကာရိကံ- ဤပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုခြင်းကို၊ “သမ္မောဓိယာ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏၊ မဂ္ဂ- လမ်းကြောင်းသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံစည်၍၊ ဂါမနိဂမရာဇောနီသုရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တော်တို့၌၊ ပဏီတာဟာရံ- မွန်မြတ်သော အစာအာဟာရကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- ဘုဉ်းပေး၍၊ ပီဏိန္ဒြိယော- ပြည့်ဖြိုးသော ဣန္ဒြိရှိသည်၊ (ပီဏာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ယဿာတိ ပီဏိန္ဒြိယော၊) ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒိတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏော- ပြည့်စုံသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်လက္ခဏာရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကမေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဗောဓိမဏ္ဍိ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့၊ ဥပဂန္နာ- ကပ်ရောက်၍၊ ပဉ္စမာရေ- မာရ်ငါးပါးတို့ကို၊ ဇိနိတွာ- အောင်မြင်၍၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီး၊ ဣတိ- ဤကား ပဌမပဉ္စာ၏ အဖွင့်တည်း။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ- ငါသည်၊ ဇောတိပါလော- ဇောတိပါလ လုလင်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ကဿပံ- ကဿပမည်သော၊ သုဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ မုဏ္ဍဿ- ဦးပြည်း (ကတုံး)ရဟန်း၏၊ ဗောဓိ- ဗောဓိဉာဏ်သည်၊ ကုတော- အဘယ်မှာ၊ အတ္ထိ န- ရှိအံ့နည်း၊ ပရမဒုလ္လဘာ- အလွန်ရဲခဲသော၊ ဗောဓိ- ဗောဓိဉာဏ်သည်၊ (ကုတော အတ္ထိ- အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း)၊ တေန ကမ္မ- ဝိပါကေန- ထိုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ဥရဝေလာယံ- ဥရဝေလတောအုပ်၌၊

၁။ နိမ္မိသရုမိရပေတရူပသဒိသသရီရော= ပေတဿ ရူပံ ပေတရူပံ- ပြိတ္တာရုပ်၊ ပေတရူပေန သဒိသံ ပေတရူပသဒိသံ- ပြိတ္တာရုပ်နှင့်တူသော (ကိုယ်)၊ ပေတရူပသဒိသံ သရီရံ ယဿာတိ ပေတရူပသဒိသသရီရော၊ နတ္ထိ မံသာနိ ရုမိရာနိ ယဿာတိ နိမ္မိသရုမိရော- အသွေးအသား မရှိသော သူ (ကင်းသူ)၊ နိမ္မိသရုမိရော စ သော ပေတရူပသဒိသသရီရော စာတိ နိမ္မိသ- ရုမိရပေတရူပသဒိသသရီရော။

ဆဗ္ဗဿာနိ- ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဗဟု- များစွာ၊ ဒုက္ကရံ- ပြုနိုင်ခဲ့သောအမှုကို (ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို)၊ အစရိ- ပြုကျင့်ခဲ့ပြီ၊ တတော- ထို့နောက်မှ၊ ဗောဓိ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ခဲ့ပြီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတေန မဂ္ဂေန- ဤခဲယဉ်းစွာ ပြုကျင့်အပ်သော ဒုက္ကရစရိယအကျင့်တည်းဟူသော လမ်းစဉ်ဖြင့်၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဗောဓိ- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊ န ပါပုဏိ- မရောက်နိုင်ပြီ၊ ပုဗ္ဗကမ္မေန- ရှေးအကုသိုလ်ကံသည်၊ ဝါရိတော- ပိတ်ပင်တားဆီးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကုမဂ္ဂေန- လမ်းမှားဖြင့် (ကျင့်စဉ်မှားဖြင့်)၊ ဂဝေသိဿံ- ရှာမှီးခဲ့ပြီ။

ပုညပါပပရိက္ခိဏော- ကောင်းကံ၊ မကောင်းကံ နှစ်တန်နှစ်ဝ ကုန်လွန်ရပြီ (ပုညံ စ ပါပံ စ ပုညပါပါနိ၊ ပရိက္ခိယိသုတိ ပရိက္ခိဏာနိ၊ ပရိ✓ဒီ+တ၊ ဤဏပြု၊ ပုညပါပါနိ ပရိက္ခိဏာနိ ယေနာတိ ပုညပါပပရိက္ခိဏော)၊ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော- အလုံးစုံသော ပူပန်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်အပ်ပြီ (ကင်းပြီ)၊ အသောကော- စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသည်၊ အနုပါယာသော- အလွန်ပင်ပန်းခြင်းမရှိသည်၊ အနာသဝေါ- အာသဝေါမရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ နိဗ္ဗာယိဿံ- ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရလိမ့်အံ့၊ ဣတိ- ဤကား အပဒါနိပါဠိတော်၌ လာသော စကားရပ်တည်း။

ဒုတိယပရော- ဒုတိယပြဿနာ၌၊ အဗ္ဘက္ခာနန္တိ- အဗ္ဘက္ခာနံ ဟူသည်ကား၊ အဘိ- လွန်စွာ၊ အက္ခာနံ- ပြောဆိုခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ- ကြိမ်းမောင်းဆဲရေး၊ ရေရွတ်ခြင်းတည်း၊ ကိရ- ချဲ့ဦးအံ့၊ အတီတေ- အတိတ်ကာလ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ သုဒ္ဓကုလေ- သူဆင်းရဲမျိုး၌၊ ဇာတော- မွေးဖွားသည်၊ အပါ- ကဋ္ဌော- မထင်ရှားသော၊ အပ္ပသိဒ္ဓေါ- နည်းသော ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုရှိသော၊ မုနာဠိ နာမ- မုနာဠိမည်သော၊ ဓုတ္တော- ဆိုးသွမ်းသူသည် (ဝါ) သေသောက်ကြူးသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပဋိဝသတိ- နေထိုင်၏၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မဟိဒ္ဓိကော- ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော၊ သုရဘိ နာမ- သုရဘိမည်သော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓသည်၊ ကေနစိ ကရဏီယေန- တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ တဿ- ထိုမုနာဠိ၏၊ သမိပဋ္ဌာနံ- အနီးသို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်လာပြီ၊ သော- ထိုမုနာဠိသေသောက်ကြူးသည်၊ တံ- ထိုသုရဘိပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ ဒိသ္မာဝံ- မြင်၍သာလျှင်၊ “အယံ သမဏော- ဤရဟန်းသည်၊ ဒုဿီလော- သီလမရှိ၊ ပါပဓမ္မော- ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိ၏၊” ဣတိ အာဒိနာ- ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ အဗ္ဘာစိက္ခိ- စွပ်စွဲပြောဆိုပြီ၊ သော- ထိုမုနာဠိသေသောက်ကြူးသည်၊ တေန အကုသလနိဿန္နေန- ထိုမကောင်းမှုအကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ နရကာဒိသု- ငရဲစသည်တို့၌၊

အနေကဝဿသဟဿာနိ- အထောင်မကသော များစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ခ-
ဆင်းရဲဒုက္ခကို၊ အနဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ ဣမသ္မိ ပစ္စိမတ္တဘဝေ- ဤနောက်ဆုံးသော
ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ ပဌမတရ်-
ရှေးဦးစွာ၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ တုသိတဘဝနေ- တုသိတဘုံ၌၊ ဝသနသမယေ
စ- နေရာအခါ၌လည်း၊ ပါကဋ္ဌာ- ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ သကလ-
ဇနိ- အလုံးစုံသောလူအပေါင်းကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ- လှည့်ပတ်၍၊ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော- ခြောက်
ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတို့ကို၊ ဒီပေတွာ- ပြ၍၊ ဝိစရန္တိ- လှည့်လည်နေကုန်၏၊
တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တုသိတပုရာ- တုသိတနတ်ပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ သကျ-
ရာဇကုလေ- သာကီဝင်မင်းမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ- ဖြစ်၍၊ ကမေန- အစဉ်အတိုင်း၊
ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ သူရိယုဂ္ဂမနေ-
နေတက်လာရာအခါ၌၊ ခဇ္ဇောပနကာ ဝိယ- ပိုးစုန်းကြူးတို့ကဲ့သို့၊ ဝိဂတလာဘ-
သက္ကာရာ- ကင်းသော လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဘဂ-
ဝတိ- ဘုရားရှင်၌၊ အာဃာတံ- ရန်ပြီးကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ဝိစရန္တိ- လှည့်လည်နေကုန်၏၊
တသ္မိ သမယေ- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ရာဇဂဟသေဋ္ဌိ- ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသည်၊ ဂင်္ဂါယ-
ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ဇာလံ- ပိုက်ကွန်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ကီဠန္တော- ကစားလတ်သော်၊
ရတ္တစန္ဒနဃဋီကံ- စန္ဒကူးနီ(နံသာနီ)တုံးကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊
ဂေဟေ- အိမ်၌၊ စန္ဒနာနိ- စန္ဒကူးတို့သည်၊ ဗဟူနိ- များကုန်၏၊ ဣမံ- ဤစန္ဒကူးနီ
တုံးကို၊ ဘမံ- ပွတ်ခုံ (ပွတ်စက်)သို့၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊ တေန- ထိုပွတ်ခုံ
(ပွတ်စက်)ဖြင့်၊ ဘမကာရေဟိ- ပန်းပွတ်သမားတို့ကို (ဘမံ ကရောတီတိ ဘမကာ-
ရော၊ ဘမံ✓ကရ+ဏ၊ ကရဏေ-ပြုခြင်း၌၊ ဤဘမကာရေဟိ ဟူသောပုဒ်သည်
ကာရိတံကံပုဒ်တည်း၊ “ကာရိတံကံမှာ၊ ဒုတိယာနှင့်၊ တတိယာဆဋ္ဌိ၊ သုံးလီဝိဘတ်၊
သတ်တုံလတ်၊ ကျမ်းမြတ်ဤသို့မိန့်သတည်း၊ ထိုသုံးပါးမှာ၊ တတိယာ၊ ကျမ်းလာအရှိ
များသတည်း” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ပေးထား၏)၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ လိခါပေတွာ-
ထွင်းဖောက်စေ၍ (ပြုလုပ်စေ၍)၊ ဝေဠုပရမ္ပရာယ- ဝါးအဆင့်ဆင့်၌၊ လဂ္ဂေတွာ-
ချိတ်စေ၍၊ “ယေ- အကြင်သူတို့သည်၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဣမံ ပတ္တံ- ဤသပိတ်
ကို၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ဂဏ္ဍန္တိ- ယူကုန်၏၊ တေသံ- ထိုတန်ခိုးဖြင့် သပိတ်ကို လာ
ယူသောသူတို့၏၊ ဘတ္တိကော- ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်သောသူသည်၊ (ဘတ္တေန နိမန္တေတီတိ
ဘတ္တိကော၊ ဘတ္တပုဒ်၊ ဣကပစ္စည်း၊ နိမန္တေတိတဒ္ဓိတံ)၊ ဝါ- ဆွမ်းအလှူရှင်သည်၊
(ဘတ္တံ ဒဒါတီတိ ဘတ္တိကော၊ ဒဒါတိတဒ္ဓိတံ)၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်အံ့၊” ဣတိ- ဤ

သို့၊ ဘေရီ- စည်ကို၊ စရာပေသိ- လှည့်လည်စေပြီ။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ “ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (မယံ- ငါတို့သည်)၊ နဋ္ဌာ- ပျက်စီးကုန်သည်၊ အမှာ- ဖြစ်ကုန်၏၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (မယံ- ငါတို့သည်)၊ နဋ္ဌာ- ပျက်စီးကုန်သည်၊ အမှာ- ဖြစ်ကုန်၏” (နဋ္ဌာ+အမှာ- ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ)၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ မန္တေတွာ- တိုင်ပင်၍၊ နာဋပုတ္တော- နာဋ၏ သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဏော- နိဂဏ္ဏသည်၊ သကပရိသံ- မိမိပရိသတ်ကို၊ “အဟံ- ငါသည်၊ ဝေဠုသမိပံ- ဝါးတိုင်အနီးသို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဥလ္လင်္ဂနာကာရံ- အထက်သို့ခုန်ပျံတက်အံ့သော အခြင်းအရာကို၊ ကရောမိ- ပြုအံ့၊ ‘တုမေ- သင်တို့သည်၊ ဆဝဒါရမယံ- ယုတ်ညံ့သော သစ်သားဖြင့် ပြီးသော၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ ပဋိစ္စ- အစွဲပြု၍၊ ဣဒ္ဓိ- တန်ခိုးကို၊ မာ ကရောထ- မပြုကြပါကုန်နှင့်’၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ ခန္ဓေ- ခန္ဓာကိုယ်၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ (တနည်း) မံ- ငါ၏၊ ခန္ဓေ- ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင် ၍၊ ဝါရေထ- တားမြစ်ကြကုန်၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ တေ- ထိုနိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တ၏ တပည့်ပရိသတ်တို့သည်၊ တထာ- ထိုနိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တပြောသည့် အတိုင်း၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တထာ- ထိုနိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တပြောသည့်အတိုင်း၊ အကံသု- ပြုလုပ်ကုန်ပြီ။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇော စ- ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇမထေရ်သည် လည်းကောင်း၊ မောဂ္ဂလ္လာနော စ- မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ တိဂါဝုတေ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သေလပဗ္ဗတမတ္ထကေ- ကျောက်တောင်ထိပ်၌၊ ဌတွာ- ရပ်တည် ၍၊ ပိဏ္ဍပါတဂဏှနတ္ထာယ- ဆွမ်းခံခြင်းအကျိုးငှာ၊ စီဝရံ- သင်္ကန်းကို၊ ပါရုပန္တာ- ရုံနေကုန်စဉ်၊ တံ ကောလာဟလံ- ထိုအုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံကို၊ သုဏိသု- ကြားကုန်ပြီ၊ တေသု- ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့တွင်၊ မောဂ္ဂလ္လာနော- မောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ် သည်၊ ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇံ- ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇမထေရ်ကို၊ “တွံ- သင်သည်၊

၁။ မံ ခန္ဓေ ဂဟေတွာ= “ဂဟရေမှ၊ အာဓာရကို၊ ဘူမတ္ထပင်၊ ယူစေချင်မှု၊ ရှေ့တွင်ပုဒ်မှာ၊ ဆဋ္ဌိပါက၊ ကံမှာသက်ဟု၊ မိန့်မြွက်ဆရာတစ်ဦးအလိုတည်း” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ပထမ နည်းကို ပေးသည်။

“ဂဟရေမှ၊ အာဓာရကို၊ ကံဆိုလိုမှု၊ ထိုရှေ့ပုဒ်မှာ၊ ဒုတိယာကို၊ ဆဋ္ဌိမှာသက်၊ ဤအချက်လည်း၊ မိန့်မြွက်ဆရာတစ်ဦးအလိုတည်း” ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဒုတိယနည်းကို ပေးပါသည်။

အာကာသေန- ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- ကြွသွား၍၊ တံ ပတ္တံ- ထိုသပိတ်ကို၊ ဂဏှာဟိ- ယူလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ သော- ထိုပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇမထေရ်သည်။ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ တုမေယေဝ- အရှင်ဘုရားတို့ကိုသာလျှင်၊ ဘဂဝတာ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဣဒ္ဓိမန္တနံ- တန်ခိုးကြီးသူတို့ထက်၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနံ- မြတ်သော စတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပိတာ- ထားအပ်ပါကုန်ပြီ၊ တုမေယေဝ- အရှင်ဘုရားတို့သည်သာလျှင်၊ ဂဏှထ- ယူတော်မူပါကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ထားပြီ၊ တထာပိ- ထိုသို့ပင်စတဒဂ်အရာ၌ ထားအပ်ပါသော်လည်း (ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း)၊ “မယာ- ငါသည်၊ အာဏတ္တော- စေခိုင်းအပ်သော၊ တွမေဝ- သင်သည်သာလျှင်၊ ဂဏှာဟိ- သွားယူလော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏတ္တော- စေခိုင်းခံရသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ ဌိတံ- တည်အပ်သော (တည်နေသော)၊ တိဂါဝုတံ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သေလပဗ္ဗတံ- ကျောက်တောင်ကို၊ ပါဒတလေ- ခြေဖဝါးပြင်၌၊ လဂ္ဂေတွာ- ချိတ်ဆွဲ၍၊ ဥက္ခလိယာ- ထမင်းအိုး၏၊ ပိဓာနံ ဝိယ- အဖုံးကိုကဲ့သို့၊ သကလရာဇဂဟနဂရံ- အလုံးစုံသောရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို၊ ဆာဒေသိ- ဖုံးလွှမ်းလိုက်ပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နဂရဝါသိနော- မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ ဖဋ္ဌိကပဗ္ဗတေ- ဖန်တောင်၌၊ အာဂုတံ- ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ရတ္တသုတ္တမိဝ- နီမြန်းသော ချည်ကဲ့သို့၊ တံ ထေရံ- ထိုမထေရ်ကို၊ ပဿိတွာ- မြင်ရ၍၊ “ဘန္တေဘာရဒွါဇ- အရှင်ဘုရားဘာရဒွါဇ၊ အမေ- တပည့်တော်တို့ကို၊ ရက္ခထ- စောင့်ရှောက်ပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဇ္ဈေါသယိသု- ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ၊ ဘီတာ- ကြောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သုပ္ပါဒီနိ- ဆန်ကောစသည်တို့ကို၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ထေရော- မထေရ်သည်၊ တံ ပဗ္ဗတံ- ထိုတောင်ကို၊ ဌိတဋ္ဌာနေ- တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ- လွတ်(ချ)၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ တံ ပတ္တံ- ထိုသပိတ်ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ- ယူပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နဂရဝါသိနော- မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ မဟာကောလာဟလံ- ကြီးစွာသော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံကို (ကြီးကျယ်သော ကြွေးကြော်အော်ဟစ်သံကို)၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ။

ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝေဠုဝနာရာမေ- ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေသည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ တံ သဒ္ဓံ- ထိုအသံကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ “ဧသော- ဤအသံသည်၊ ကိံ သဒ္ဓေါ- ဘာအသံနည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာနန္တံ- အာနန္ဒာမထေရ်ကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊

ဘာရဒ္ဒါဇေန- ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇေထေရ်သည်။ ပတ္တဿ- သပိတ်ကို၊ ဂဟိတတ္တာ- ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္တုဋ္ဌာ- လွန်စွာနှစ်သက်ကုန်သော၊ နဂရဝါသိနော- မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌိသဒ္ဓံ- ကြွေးကြော်သောအသံကို၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ထားပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ အာယတီ- နောင်အခါ၌၊ ပရူပဝါဒမောစနတ္ထံ- သူတစ်ပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်းမှ လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ၊ တံ ပတ္တံ- ထိုသပိတ်ကို၊ အာဟရာပေတွာ- ဆောင်ယူစေ၍၊ ဘောဒါပေတွာ- ခွဲစေ၍၊ အဉ္စနုပဝိသနံ- မျက်စဉ်းအလို့ငှာ ကြိတ်အပ်သော စန္ဒကူးအမှုန့်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဘိက္ခုနံ- ရဟန်းတို့ကို (ဆဋ္ဌိကံ) (ဝါ) ရဟန်းတို့အား၊ ဒါပေသိ- ပေးလှူစေပြီ၊ ဒါပေတွာ စ ပန- ပေးလှူစေပြီး၍ကား၊ “ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာ- တန်ခိုးဖြင့် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဖန်ဆင်းမှုကို၊ န ကာတဗ္ဗာ- မပြုအပ် မပြုထိုက်၊ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကရေယျ- ပြုငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ- ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ- ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။” ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ သိက္ခာပဒံ- သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညာပေသိ- ပညတ်တော်မူပြီ။

တတော- ထို့နောက်၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ “သမဏေန ဂေါတမေန- ရဟန်းဂေါတမသည်၊ သာဝကာနံ- သာဝကတို့အား၊ သိက္ခာပဒံ- သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညတ္တံ ကိရ- ပညတ်တော်မူအပ်သတုံ၊ တေ- ထိုတပည့်သာဝကတို့သည်၊ ဇီဝိတ- ဟေတုပိ- အသက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ တံ- ထိုပညတ်ချက်ကို (သိက္ခာပုဒ်ကို)၊ န အတိက္ကမန္တိ- မကျူးလွန်ကြကုန်၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုကုန်အံ့”။ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထို အရပ်၌၊ ရာသိဘူတာ- တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ ကောလာဟလံ- အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံကို၊ အကံသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဗိမ္ဗိသာရော- ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်လျက်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ထားပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ လျှောက်ထားသနည်း)၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ “ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုကုန်အံ့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဇ္ဈာသေန္တိ- ကြွေးကြော်နေပါကုန်၏။” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်

ထားပြီ၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အဟမ္မိ- ငါသည်လည်း၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့၊
 ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝတာ- ဘုရားရှင်သည်၊
 သာဝကာနံ- သာဝကတို့အား၊ သိက္ခာပဒံ- သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညတ္တံ နန- ပညတ်ထား
 အပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊
 တမေဝ- သင့်ကိုသာလျှင်၊ ပုစ္ဆိဿာမိ- မေးပါအံ့၊ တဝ- သင်၏၊ ဥယျာနေ-
 ဥယျာဉ်၌၊ အဗ္ဗုဒ္ဓါဒိနိ- သရက်သီးအစရှိသည်တို့ကို၊ ခါဒန္တာနံ- စားသူတို့အား၊
 “ဧတ္တကော- ဤမျှလောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဒဏ္ဍော- ဒဏ်တည်း”၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဒဏ္ဍံ- ဒဏ်ကို၊ ဌပေန္တော- ထားလတ်သော် (ဒဏ်ရိုက်လတ်သော်)၊ တဝိပိ-
 သင့်အားလည်း၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဌပေသိ- ထားသလော၊
 ဣတိ- ဤသို့ မေးပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ မယံ- တပည့်တော်အား၊ ဒဏ္ဍော-
 ဒဏ်သည်၊ န ဌပေတိ- မထားပါဘုရား၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ မဟာရာဇ-
 မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- ဤအတူ၊ မယံ- ငါ့အား၊ ပညတ္တံ- ပညတ်အပ်သော၊ သိက္ခာပဒံ-
 သိက္ခာပုဒ်သည်၊ န အတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊
 ကတ္ထ- အဘယ်အရပ်၌၊ ပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုးပြာဠိဟာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်
 လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးလျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သာဝတ္ထိယာ-
 သာဝတ္ထိမြို့၏၊ သမိပေ- အနီး၌၊ ကဏ္ဍမ္မရက္ခမူလေ- ကဏ္ဍမ္မမည်သော သရက်ပင်၏
 အနီးအောက်၌ (ပသေနဒီကောသလမင်း၏ ဥယျာဉ်စောင့်၊ ကဏ္ဍမ္မမည်သောသူ စိုက်
 ပျိုးအပ်သောကြောင့် ကဏ္ဍမ္မမည်သည်)၊ (ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့)၊ ဣတိ- ဤသို့
 မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု- ကောင်းပါပြီ၊ တံ- ထိုတန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊
 မယံ- တပည့်တော်တို့သည်၊ ပဿိဿာမ- ကြည့်ရှုပါကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်
 ထားပြီ၊ တတော- ထို့နောက်၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ “ကဏ္ဍမ္မရက္ခမူလေ-
 ကဏ္ဍမ္မမည်သော သရက်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ ပါဠိဟာရိယံ- တန်ခိုးပြာဠိဟာသည်၊
 ဘဝိဿတိ ကိရ- ဖြစ်လတ္တံ့တဲ့” ဣတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ နဂရဿ-
 မြို့၏၊ သာမန္တာ- အနီးအပါးမှ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓါဒိ- သရက်ပင်တို့ကို၊ ဆေဒါပေသံ- ဖြတ်
 စေကြကုန်ပြီ၊ နာဂရာ- မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ မဟာအင်္ဂဏဋ္ဌာနေ- ကျယ်ဝန်းသော
 လွင်ပြင်အရပ်၌၊ မဇ္ဈာတိမဇ္ဇံ- ညောင်စောင်းအဆင့်အဆင့်ကိုလည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာ-
 ဒယော- ငြိမ်းစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓိသု- ဖွဲ့ကုန်ပြီ၊ သကလဓမ္မဒီပဝါသိနော-
 ဓမ္မဒီပတစ်ကျွန်းလုံး၌နေကုန်သော သူတို့သည်၊ ရာသိဘူတာ- တစ်စုတစ်ဝေးတည်း
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပုရတ္ထိမဒိသာယမေဝ- အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌

သာလျှင်၊ ဒွါဒသယောဇနာနိ - တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာတိုင်တိုင်၊ ဖရိတွာ - ဖြန့်၍၊
အဋ္ဌသု - တည်ကုန်ပြီ၊ သေသဒိသာသုပိ - အခြားကြွင်းသော အရပ်မျက်နှာတို့၌လည်း၊
တဒနုရူပေန - ထိုအရပ်မျက်နှာအားလျော်သော၊ အာကာရေန - အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
သန္နိပတိသု - စုဝေးတည်နေကြကုန်ပြီ။

ဘဂဝါပိ - မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ကာလေ - တန်ခိုးပြရမည့်အချိန်ကာလ
သည်၊ သမ္ပတ္တေ - ရောက်လာလတ်သော်၊ အာသဠိပုဏ္ဏမာသိယံ - ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌၊
ပါတောဝ - နံနက်စောစောကပင်လျှင်၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ - ပြုသင့်ပြုထိုက်သောကိစ္စကို၊
နိဋ္ဌာပေတွာ - ပြီးဆုံးစေ၍၊ တံ ဌာနံ - ထိုတန်ခိုးပြမည့်အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍၊
နိသီဒိ - ထိုင်တော်မူပြီ၊ တသ္မိ ခဏေ - ထိုခဏ၌၊ ကဏ္ဍော နာမ - ကဏ္ဍမည်သော၊
ဥယျာနပါလော - ဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ကိပိလ္လိကပုဋေ - ခါချဉ်ထုပ်၌၊ သုပက္ကံ -
ကောင်းစွာမှည့်နေသော၊ အမ္မဖလံ - သရက်သီးကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်၍၊ “အဟံ - ငါ
သည်၊ ဣမံ - ဤသရက်သီးမှည့်ကို၊ ရညော - မင်းအား၊ သစေ ဒဒေယျံ - အကယ်၍
ဆက်သငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ - ဤသို့ ဆက်သလတ်သော်)၊ ကဟာပဏာဒိသာရံ -
အသပြာစသော ဥစ္စာနှစ်ကို၊ လဘေယျံ - ရရာ၏၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်အား၊
ဥပနာမိတေ ပန - ဆက်ကပ်လတ်သော်ကား၊ ဣဓလောကပရလောကေသု - ဤ
ပစ္စုပ္ပန်လောက၊ တမလွန်လောကတို့၌၊ သမ္ပတ္တိ - ပြည့်စုံမှုသည် (ဝါ) စည်းစိမ်ချမ်းသာ
သည်၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်လတ္တံ့၊” ဣတိ - ဤသို့ကြံစည်၍၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်
အား၊ ဥပနာမေသိ - ဆက်ကပ်လျှူဒါန်းပြီ၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ တံ - ထိုသရက်
သီးမှည့်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - ခံယူတော်မူ၍၊ အာနန္ဒတ္ထေရံ - အာနန္ဒာမထေရ်ကို၊
“ဣမံ ဖလံ - ဤသရက်သီးကို၊ မဒ္ဒိတွာ - နှိပ်နယ်ကြိတ်ချေ၍၊ ပါနံ - အရည်ကို၊
ဒေဟိ - ဆက်ကပ်ပါလော့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဏာပေသိ - စေခိုင်းတော်မူပြီ၊
ထေရော - အာနန္ဒမထေရ်သည်၊ တထာ - ထိုဘုရားရှင်မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း၊
အကာသိ - ပြုတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ - ဘုရားရှင်သည်၊ အမ္မရသံ - သရက်သီးအရည်ကို၊
ပိဝိတွာ - သောက်၍၊ အမ္မဋ္ဌိ - သရက်စေ့ကို၊ ဥယျာနပါလဿ - ဥယျာဉ်စောင့်အား၊
ဒတွာ - ပေး၍၊ “ဣမံ - ဤသရက်စေ့ကို၊ ရောပေဟိ - စိုက်လော့”၊ ဣတိ - ဤ
သို့၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ သော - ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ဝါလုကံ - သဲကို၊
ဝိယူဟိတွာ - ယက်၍၊ တံ - ထိုသရက်စေ့ကို၊ ရောပေသိ - စိုက်ပြီ၊ အာနန္ဒတ္ထေရော -
အာနန္ဒမထေရ်သည်၊ ကုဏ္ဍိကာယ - ရေပန်းကရားဖြင့်၊ ဥဒကံ - ရေကို၊ အာသိဋ္ဌိ -
သွန်းလောင်းပြီ၊ တသ္မိ ခဏေ - ထိုခဏ၌၊ အင်္ဂုရော - အညွန့်အညောင့်သည်၊

ဥဋ္ဌဟိတွာ- ပေါ်ထွက်လာ၍၊ မဟာဇနဿ- များစွာသောလူအပေါင်းသည် (ဝါ) လူအများသည်၊ ပဿန္တဿေဝ- ကြည့်ရှုနေစဉ်ပင်လျှင်၊ သာခါဝိဇ္ဇပုပ္ဖဖလပလ္လဝ- ဘရိတော- သစ်ခက်၊ သစ်ခွ၊ အပွင့်၊ အသီး၊ ရွက်ညွန့်တို့ကို ဆောင်အပ်သည်- (ပြည့်သည်)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပညာယိတ္ထ- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပြီ၊ ပတိတံ- ကြွေကျလာသော၊ အဗ္ဗဖလံ- သရက်သီးကို၊ ခါဒန္တာ- စားကုန်သော၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပ- ဝါသိနော- ဇမ္ဗုဒ္ဓိပတစ်ကျွန်းလုံး၌နေကုန်သောသူတို့သည်၊ ခယံ- ကုန်ခြင်းသို့၊ ပါပေတုံ- ရောက်စေခြင်းငှါ၊ န အသက္ခိသု- မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပုရတ္ထိမစက္ကဝါဠတော- အရှေ့စကြဝဠာတိုက်မှ၊ ပစ္ဆိမစက္ကဝါဠ- အနောက်ဘက်စကြဝဠာတိုက်သည်၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏)၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ- ဤစကြဝဠာတိုက်၌၊ မဟာမေရုမုဒ္ဒနိ- မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး၏ထိပ်၌၊ ရတနစင်္ကမံ- ရတနာစင်္ကြံကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ အနေကပရိသာဟိ- တစ်ယောက်မကများပြားလှစွာသော ပရိသတ်တို့ကို (ကာရိတံ)၊ သီဟနာဒံ- ရဲရင့်သော အသံကို၊ နဒါပေန္တော- မြွက်ဆိုစေလျက်၊ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ- ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊ မဟာဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ- ကြီးမားသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ တိတ္ထိယေ- တိတ္ထိတို့ကို၊ မဒ္ဒိတွာ- နှိမ်နင်း၍၊ တေ- ထိုတိတ္ထိတို့ကို၊ ဝိပ္ပကာရံ- ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ ပါဠိဟိရာဝသာနေ- တန်ခိုးပြာဠိဟာ၏အဆုံး၌၊ ပုရိမဗုဒ္ဓါစိတ္တဝသေန- ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ အလေ့အကျင့်တော်၏အစွမ်းဖြင့်၊ တာဝတိံသာဘဝနံ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့၊ ဂန္ဓာ- ကြွရောက်၍၊ တတ္ထ- ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ဝသံဝုဠော- မိုးလပတ်လုံးနေသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ နိရန္တရံ- အကြားမလပ် တရစပ်၊ တေမာသံ- မိုးတွင်း သုံးလပတ်လုံး၊ အဘိဓမ္မံ- အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို၊ ဒေသေတွာ- ဟောကြားတော်မူ၍၊ မာတု- ပွမုခါနံ- မယ်တော်မိနတ်သားအမှူးရှိကုန်သော၊ အနေကဒေဝတာနံ- နတ်အများတို့အား၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဓိဂမနံ- သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရရှိအောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝုဠဝသော- ဝါမှထသည် (ဝါ) ဝါကျွတ်ပြီးသည်၊ (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဒေဝေါရောဟနံ- နတ်ပြည်မှသက်ဆင်းမှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အနေကဒေဝ- ဗြဟ္မဂဏပရိဝုတော- များစွာသောနတ်၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သင်္ကဿပုရုဒ္ဓါရံ- သင်္ကဿမြို့တံခါးသို့၊ ဩရယု- သက်ဆင်း၍၊ လောကာနုဂ္ဂဟံ- လောကကို ချီးမြှောက်မှုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊

ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏။ လာဘသက္ကာရာ- လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရသည်။ ဓမ္မဒီပံ- ဓမ္မဒီပံကို။ အဇ္ဈောတ္တရမာနော- လွမ်းမိုးသွားသည်။ ပဉ္စမဟာဂင်္ဂါ ဝိယ- ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးငါးစင်းတို့ကဲ့သို့။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်။ ပရိဟိနလာဘသက္ကာရာ- ယုတ်လျော့သော လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရရှိကုန်သည်။ ဒုက္ခိ- ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဒုမ္မနာ- စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ပတ္တက္ခန္ဓာ- အောက်သို့ညွတ်ကိုင်းသော လည်တိုင်ရှိကုန်သည်။ အဓောမုခါ- အောက်၌မျက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)။ နိသီဒိသု- ထိုင်နေကြကုန်ပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တေသံ- ထိုတိတ္ထိတို့ကို၊ ဥပါသိကာ- ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်သော (ဥပါသတီတိ ဥပါသိကာ၊ ဥပ+အာသ+ဇ္ဈ+အာ။ ဥပဝေသနေ- ကပ်ဝင်ခြင်း၌။ “ယု၊ ဇ္ဈ၊ တု၊ ပြီ၊ ပစ္စည်းမှီ၊ ဆဋ္ဌိကံနေစေ” ဟူသောနိယံနှင့်အညီ ဇ္ဈပစ္စည်းအယှဉ် ဆဋ္ဌိကံထားသည်ဟု ယူပါလေ)။ အတိဝိယ- အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တာ- ရုပ်အဆင်း၏ ကောင်းမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော (ရုပ်အဆင်းလှပသော၊ ရူပဿ အဂ္ဂံ ရူပဂ္ဂံ၊ ရူပဂ္ဂံ ပတ္တာ ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တာ)။ စိဉ္စမာဏဝိကာ နာမ- စိဉ္စမာဏဝိကာ မည်သူမသည်။ တေ- ထိုတိတ္ထိတို့ကို၊ တထာ နိသိန္ဓေ- ထိုကဲ့သို့ထိုင်နေသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရားတို့၊ ဧဝံ ဒုက္ခိ- ဤကဲ့သို့ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဒုမ္မနာ- စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍)။ ကိ- အဘယ့်ကြောင့်၊ နိသိန္ဓာ- ထိုင်နေကြကုန်သနည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ ဘဂိနိ- နမ၊ တွံ- သင်သည်။ ကိ ပန- အဘယ့်ကြောင့်၊ အပ္ပေါဿုက္ကာ- ကြောင့်ကြမဲ့သည်။ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောကုန်ပြီ။ ဘန္တေ- အရှင်တို့၊ ကိ- ဘာပြောတာပါလဲဘုရား၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ။ ဘဂိနိ- နမ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ- ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဥပ္ပါဒကာလတော- ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ မယံ- ငါတို့သည်။ ဟတလာဘသက္ကာရာ- ဖျက်ဆီးခံရသော လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရရှိကုန်၏။ နဂရဝါသိနော- မြို့သူမြို့သားတို့သည်။ အမေ- ငါတို့ကို၊ ကိန္တိ- စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ၊ န မညန္တိ- ရှိသည်ဟူ၍မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ- ဤအရေးကိစ္စ၌၊ မယာ- ငါသည်။ ကိ- ဘာကို၊ ကာတမ္ပံ- ပြုထိုက်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ။ တယာ- သင်သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ- ရဟန်းဂေါတမ၏။ အဝဏ္ဏံ- ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားကို၊ ဝါ- ဂုဏ်မဲ့ကြောင်းစကားကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ- ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုကုန်ပြီ။ သာ- ထိုသူမသည်။

“မယံ- ငါ၏၊ ဘာရော- တာဝန်တည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္ထာ- ပြောဆို၍၊ တတ္ထ- ထိုအသရေဖျက် ကဲ့ရဲ့ခြင်းအမှုကိစ္စ၌၊ ဥဿာဟံ- ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို၊ ကရောန္တိ- ပြုလျက်၊ ဝိကာလေ- နေ့လွဲအခါ၌၊ ဇေတဝနဝိဟာရံ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ တိတ္ထိယာနံ- တိတ္ထိတို့၏၊ ဥပဿယေ- ကျောင်း၌၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ ပါတော- နံနက်စောစော၊ နဂရဝါသီနံ- မြို့သူမြို့သားတို့၏၊ ဂန္ဓာ- ဒီနိ- နံ့သာစသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဝန္တနတ္ထာယ- ရှိခိုးခြင်းငှာ၊ ဂမနသမယေ- သွားရာအခါ၌၊ ဇေတဝနာ- ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တာ ဝိယ- ထွက်လာသကဲ့သို့၊ “ကတ္ထ- အဘယ်အရပ်၌၊ သယိတာ- အိပ်အပ်သနည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဗ္ဗာ- မေးအပ်သည်၊ (သမာနာ- ဖြစ်လတ်သော်)၊ “တုမှာကံ- သင်တို့အား၊ မမ- ငါ၏၊ သယိတဋ္ဌာနေန- အိပ်ရာအရပ်နှင့်၊ ကိ- ဘာအကျိုးရှိအံ့နည်း”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္ထာ- ပြော၍၊ ပက္ကာမိ- ဖဲခွာသွားပြီ၊ ကမေန- အစဉ်သဖြင့်၊ ကာလေ- အချိန်အခါသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ- လွန်လတ်သော်၊ (တနည်း) ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ- အချိန်သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ကုန်လွန်လာလတ်သော်၊ ပုစ္ဆိတာ- မေးအပ်သော (မေးခံရသော)၊ သာ- ထိုစိစ္စမာဏဝိကာသည်၊ “အဟံ- ငါသည်၊ သမဏေန ဂေါတမေန- ရဟန်းဂေါတမနှင့်၊ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ^၁- အတူတကွ ဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်း၌ (ဝါ) ဂန္ဓကုဋိတိုက်တစ်ခုထဲ၌၊ သယိတွာ- အိပ်၍၊ နိက္ခန္တာ- ထွက်လာပြီ”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။ တံ- ထိုစကားကို၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ- မိုက်မဲသော ပုထုဇဉ်လူသားတို့သည်၊ သဒ္ဓဟိသု- ယုံကြည်ကုန်ပြီ။ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိကုန်သော၊ သောတာပန္နာဒယော- သောတာပန်အစရှိသူတို့သည်၊ န သဒ္ဓဟိသု- မယုံကြည်ကုန်၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ သာ- ထိုသူမသည်၊ ဒါရမဏ္ဍလံ- သစ်သားပျဉ်ချပ်အဝိုင်းကို၊

၁။ န မယံ ဘာရော= အဋ္ဌကထာစာသား ဤသို့ ရှိ၏၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ (၂၊ ၁၆၆)၌ “သာဓု အယျာ၊ မယံဝေသော ဘာရော၊ မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇာတက အဋ္ဌကထာ(၄၊ ၁၈၉)၌ “သာဓု အယျာ၊ မယုမေဝေသော ဘာရော၊ မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ ဟူ၍လည်းကောင်း ရှိလေရာ ဤအဋ္ဌကထာ၌ န-ပဋိသေဓပုဒ် မလိုအပ်ဟု ထင်ပါသည်။ အကယ်၍မှ အနက်ပေးလိုလျှင် “န- ကိစ္စမရှိပါ၊ မယံ- ငါ၏၊ ဘာရော- တာဝန်ထားလိုက်ပါ”ဟုပေးပါ။ သို့မဟုတ် “မယံ- ငါအား၊ န ဘာရော- ဝန်မလေးပါ”ဟုပေးပါ။

၂။ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ= ဧကာ ဂန္ဓကုဋိ ဧကဂန္ဓကုဋိ၊ “ဧကော တီသု တုလျာ သင်္ချာ” ဟူသည်နှင့်အညီ တုလျာအနက်နှင့် သင်္ချာအနက် နှစ်မျိုးလုံး ပေးလိုက်သည်။ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ယူပါကုန်။

ဥဒရေ- ရင်၌၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ ဥပရိ- အပေါ်၌၊ ရတ္တပဋ်- နီမြန်းသော အဝတ်ကို၊ ပရိဒဟိတွာ- ဝတ်ရုံ၍၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ သရာဇိကာယ- မင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်၌၊ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ- တရားဟောရန်အကျိုးငှာ၊ နိသိန္နံ- ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ “ဘော သမဏ- အိုရဟန်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေသိ- ဟောနေ၏။ တုယံ- သင့်ကို၊ ပဋိစ္စံ- အစွဲပြု၍၊ ဥပ္ပန္နဒါရကဂမ္ဘိနိယာ- ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်ဝန်သူငယ်ရှိသော၊ မယံ- ငါအား၊ လသုဏမရိစာဒီနိ- ကြက်သွန်ဖြူ၊ ငရုတ်သီးစသည်တို့ကို၊ န ဝိစာရေသိ- မစီမံမခန့်ခွဲ၊” ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။ ဘဂိနိ- နှမ၊ တထာဘာဝံ- ထိုသင်စွပ်စွဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို၊ တွဉ္ဇေဝ- သင်သည်လည်း၊ ပဇာနာသိ- သိပါ၏။ အဟဉ္ဇေ- ငါသည်လည်း၊ ပဇာနာမိ- သိပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူပြီ။ သာ- ထိုသူမသည်၊ “ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ မေထုနသံသဂ္ဂ- သမယံ- မေထုန်နှီးနှော ပေါင်းဖော်သော အချိန်အခါကို၊ ဒွေယေဝ- နှစ်ဦးသားတို့သည်သာလျှင်၊ ဇာနန္တိ- သိကုန်၏။ အညေ- အခြားကုန်သောသူတို့သည်၊ န ဇာနန္တိ- မသိနိုင်ကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။

တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနံ- ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာသည်၊ ဥဏှာကာရံ- ပူသောအခြင်းအရာကို၊ ဒေသေသိ- ပြုပြီ၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အာဝဇ္ဇန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ တံကာရဏံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ ဒေဝပုတ္တေ- နတ်သားတို့ကို၊ “တုမေသု- သင်တို့တွင်၊ ဧကော- တစ်ဦးသည်၊ မူသိကဝဏ္ဏံ- ကြွက်အသွင်ကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ တဿာ- ထိုစိဉ္စမာဏဝိကာ၏၊ ဒါရမဏ္ဍလဿ- သစ်သားပျဉ်ချပ်အပိုင်း၏၊ ဗန္ဓနံ- နောင်ဖွဲ့ကြောင်းကြိုးကို၊ ဆန္ဒတု- ဖြတ်လော့။ ဧကော- တစ်ဦးသည်၊ ဝါတမဏ္ဍလံ- လေပွေကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ပါရုတပဋ်- ရုံထားအပ်သောအဝတ်ကို၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်သို့၊ ခိပတု- ပစ်လွှင့်ပါလော့။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းပြီ၊ တေ- ထိုနတ်သားတို့သည်၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ တထာ- ထိုသိကြားမင်းပြောသည့်အတိုင်း၊ အကံသု- ပြုလုပ်ကုန်ပြီ၊ ဒါရမဏ္ဍလံ- သစ်သားပျဉ်ချပ်အပိုင်းသည်၊ ပတမာနံ- ပြုတ်ကျလတ်သော်၊ တဿာ- ထိုသူမ၏၊ ပါဒဝိဋ္ဌိ- ခြေဖမိုးပေါ်သို့၊ ဘိန္ဒိ- ကွဲပြိုကျပြီ၊ ဓမ္မသဘာယံ- တရားသဘင်၌၊ သန္နိ- ပတိတာ- စုဝေးရောက်လာကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ပုထုဇ္ဇနာ- ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ “အရေဒုဋ္ဌစောရိ- ဟဲ့ ပျက်စီးသော သူရိုးမ၊ တွံ- သင်သည်၊

ဧဝရူပဿ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ လောကတ္တယသာမိနော - လောကသုံးပါး၏အရှင်
 သခင် မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧဝရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ အဗ္ဘက္ခာနံ - စွပ်စွဲမှုကို၊
 အကာသိ - ပြုပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောဆို၍၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ - ထ၍၊ ဧကေကမုဋ္ဌိပဟာရံ -
 တစ်ဦးတစ်ဦးစီ၏လက်သီးဖြင့် ထိုးကြိတ်မှုကို၊ ဒတွာ - ပေး၍၊ သဘာယ - ဓမ္မ
 သဘင်ပွဲမှ၊ နိဟရိသု - ထုတ်ဆောင်ကုန်ပြီ၊ ဒဿနာတိက္ကန္တာယ - မြင်လောက်ရာ
 အရပ်ကို ကျော်လွန်လတ်သော်၊ ပထဝီ - မြေကြီးသည်၊ ဝိဝရံ - အပေါက်ကို၊ အဒါသိ -
 ပေးပြီ၊ တသ္မိံ ခဏေ - ထိုခဏ၌၊ အဝီစိတော - အဝီစိငရဲမှ၊ ဇာလာ - မီးလျှံတို့သည်၊
 ဥဋ္ဌဟိတွာ - တက်လာ၍၊ ကုလဒတ္တိကေန - အမျိုးသည်ပေးလှူအပ်သော၊ ရတ္တကမ္မ -
 လေနေဝ - နီးမြန်သော ကမ္မလာအဝတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ တံ - ထိုသူမကို၊ အစ္စာဒေတွာ -
 ဖုံးလွှမ်း၍၊ အဝီစိမိ - အဝီစိငရဲ၌၊ ပက္ခိပိ - ပစ်ထည့်ပြီ၊ ဘဂဝတော - ဘုရားရှင်၏၊
 လာဘသက္ကာရော - လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရသည်၊ အတိရေကတရော - သာလွန်၍များပြား
 လာသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ တေန - ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗဘိဘုဿ ဗုဒ္ဓဿ ။ပ။
 ဇနကာယဿ အဂ္ဂတောတိ - “သဗ္ဗဘိဘုဿ ဗုဒ္ဓဿ ။ပ။ ဇနကာယဿ အဂ္ဂတော”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ “သဗ္ဗဘိဘုဿ - သဗ္ဗဘိဘူမည်သော၊ ဗုဒ္ဓဿ -
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၏၊ နန္ဒောနာမ - နန္ဒမည်သော၊ သာဝကော - တပည့်သည်၊ အာသိ - ဖြစ်ပြီ
 (နာမ+အာသိဖြတ်)၊ တံ - ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ အဗ္ဘက္ခာယ - စွပ်စွဲခြင်းကြောင့်၊ နိရယေ -
 ငရဲ၌၊ မယာ - ငါသည်၊ စိရံ - ကြာမြင့်စွာ၊ သံသရိတံ - ကျင်လည်အပ်ခဲ့လေပြီ။

ဒသဝဿသဟဿာနိ - အနှစ်တစ်သောင်းတို့ကာလပတ်လုံး၊ နိရယေ - ငရဲ၌၊
 စိရံ - ကြာမြင့်စွာ၊ သံသရိ - ကျင်လည်ခဲ့ရပြီ၊ အဟံ - ငါသည်၊ မနုဿဘာဝံ - လူ
 အဖြစ်ကို၊ လဒ္ဓါ - ရ၍၊ ဗဟံ - များပြားလှစွာသော၊ အဗ္ဘက္ခာနံ - စွပ်စွဲမှုကို၊ လဘိ -
 ရခဲ့ပြီ။

တေန ကမ္မာဝသေသေန - ထိုကံ၏အကြွင်းအကျန်ကြောင့်၊ မမံ - ငါကို၊
 စိဉ္စမာဏဝိကာ - စိဉ္စမာဏဝိကာသည်၊ ဇနကာယဿ - လူအပေါင်း၏၊ အဂ္ဂတော -
 ရှေ့မှောက်၌၊ အဘူတေန - မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့်၊ အဗ္ဘာစိက္ခိ - စွပ်စွဲပြောဆိုပြီ။

တတိယပဉ္စေ - တတိယပြဿနာ၌၊ အဗ္ဘက္ခာနန္တိ - အဗ္ဘက္ခာနံဟူသည်ကား၊
 အဘိ - အလွန် (လွန်လွန်ကဲကဲ)၊ အက္ခာနံ - ပြောဆိုခြင်းတည်း၊ အက္ခောသနံ -

၁။ ဧကေကမုဋ္ဌိပဟာရံ= ပဟရဏံ ပဟာရော၊ မုဋ္ဌိယာ ပဟာရော မုဋ္ဌိပဟာရော။
 ဧကောစ ဧကောစ ဧကေကော၊ ဧကေကဿ မုဋ္ဌိပဟာရော ဧကေကမုဋ္ဌိပဟာရော။

ဆဲရေးခြင်းတည်း။ အတီတေ - အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားလောင်းသည်။
 အပါကဋ္ဌဇာတိယံ - မပေါ်လွင်မထင်ရှားသော အမျိုး၌၊ ဥပ္ပန္နော - ဖြစ်သည်။ မုနာဠိ
 နာမ - မုနာဠိမည်သော၊ ဓုတ္တော - ဆိုးသွမ်းသူသည် (ဝါ) သေသောက်ကြူးသည်။
 ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍၊ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂဗလေန - လူမိုက်တို့နှင့် ရောနှောဆက်ဆံပေါင်းသင်းခြင်း၏။
 အစွမ်းအားဖြင့် (သံသဇ္ဇနံ သံသဂ္ဂေါ၊ ဒုဇ္ဇနေဟိ သံသဂ္ဂေါ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုဇ္ဇန-
 သံသဂ္ဂဿ ဗလံ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂဗလံ၊ တေန)။ သုရဘိနာမ - သုရဘိမည်သော၊ ပစ္စေက-
 ဗုဒ္ဓံ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ “အယံ ဘိက္ခု - ဤရဟန်းသည်၊ ဒုဿီလော - သီလမရှိ၊
 ပါပဓမ္မော - ယုတ်မာအကျင့်ရှိ၏။” ဣတိ - ဤသို့၊ အက္ကောသိ - ဆဲရေးပြီ၊ သော-
 ထိုမုနာဠိသည်၊ အကုသလေန - မကောင်းသော၊ တေန ဝစီကဓမ္မေန - ထိုဝစီကံကြောင့်၊
 ဗဟူနိ - များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ - နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်တို့ကာလပတ်လုံး၊
 နိရယေ - ငရဲ၌၊ ပစ္စိတ္တာ - ကျက်၍၊ ဣမသ္မိံ ပစ္စိမတ္တဘာဝေ - ဤနောက်ဆုံးသော
 ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ဒသပါရမိတာသံသိဒ္ဓိဗလေန - ပါရမီဆယ်ပါးပြီးစီးပြီးမြောက်
 ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ (ဒသပါရမိယော ယေဝ ဒသပါရမိတာ၊ သံသိဇ္ဈနံ သံသိဒ္ဓိ၊
 သံသိဓာတိ၊ သံသိဒ္ဓိယံ - ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းအနက်၌၊ ဒသပါရမိတာနံ သံသိဒ္ဓိ
 ဒသပါရမိတာသံသိဒ္ဓိ၊ ဒသပါရမိတာသံသိဒ္ဓိယာ ဗလံ ဒသပါရမိတာသံသိဒ္ဓိဗလံ၊
 တေန)။ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဇာတော - ဖြစ်သည်၊ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တော - မြတ်
 သော လာဘ်၊ မြတ်သောအခြံအရံအကျော် အစောသို့ရောက်သည်၊ အဟောသိ -
 ဖြစ်ပြီ၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ တိတ္ထိယာ - တိတ္ထိတို့သည်၊ ဥဿာဟဇာတာ - ဖြစ်သောအား
 ထုတ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ “ကထံ - အဘယ်သို့လျှင် (ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ)၊
 သမဏဿ ဂေါတမဿ - ရဟန်းဂေါတမ၏၊ အယသံ - အခြွေအရံအသင်းအပင်း၏
 ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေဿာမ န ခေါ - ဖြစ်စေရပါကုန်အံ့နည်း။”
 ဣတိ - ဤသို့၊ ဒုက္ခိ - ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဒုမ္မနာ - စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်၊
 (ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍)၊ နိသီဒ္ဓိသု - ထိုင်နေကုန်ပြီ၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ သုန္နရီနာမ -
 သုန္နရီမည်သော၊ ဧကာ - တစ်ယောက်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာ - ပရိဗိုဇ်မသည်၊ တေ-
 ထိုတိတ္ထိတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ - ချဉ်းကပ်၍၊ ဝန္တိတ္တာ - ရှိခိုး၍၊ ဌိတာ - တည်သည်၊
 (သမာနာ - ဖြစ်လတ်သော်)၊ တုဏှိဘူတေ - ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိဉ္စိ-
 တစ်စုံတစ်ခု သောစကားကို၊ အဝဒန္တေ - မပြောဆိုကုန်သော တိတ္ထိတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-
 မြင်၍၊ “မယံ - ကျွန်တော်မျိုးမ၏၊ ဒေါသော - အပြစ်သည်၊ ကိံ - ဘာနည်း”၊
 ဣတိ - ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ - မေးပြီ၊ သမဏေန ဂေါတမေန - ရဟန်းဂေါတမသည်၊ အမေ-

ငါတို့ကို၊ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနေ - ညဉ့်ပန်းနေသည်တို့ကို၊ တံ - သင်သည်၊ အပေါ့သုက္ကာ - ကြောင့်ကြမဲ့၊ ဝိဟရိဿသိ - နေဘိ၏၊ ဣဒံ - ဤသို့ကြောင့်ကြမဲ့နေခြင်းသည်၊ တဝ - သင်၏၊ ဒေါသော - အပြစ်တည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောပြီ၊ ဧဝံ - ဤသို့ဖြစ်လျှင်၊ အဟံ - ကျွန်တော်မျိုးမသည်၊ တတ္ထ - တိုအရေးကိစ္စ၌၊ ကိံ - ဘာကို၊ ကရိဿာမိ - ပြုရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ - ဤသို့မေးပြီ၊ တံ - သင်သည်၊ သမဏဿဂေါတမဿ - ရဟန်းဂေါတမ၏၊ အဝဏ္ဏံ - ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားကို၊ ဥပ္ပါဒေတံ - ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ - စွမ်းနိုင်သလော၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ - မေးပြီ၊ “အယျာ - အရှင်တို့၊ (အဟံ - ကျွန်တော်မျိုးမသည်)၊ သက္ခိဿာမိ - စွမ်းနိုင်ပါ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္တာ - ပြောဆို၍၊ တတော - ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ - စ၍၊ ဝုတ္တနယေန - ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌာနံ - မြင်အပ်တိုင်းမြင်အပ်တိုင်းသော သူတို့အား၊ “သမဏေန - ရဟန်းဂေါတမနှင့်၊ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ - အတူတကွ ဂန္ဓကုဋိတိုက်အတွင်း၌ (ဝါ) ဂန္ဓကုဋိတိုက်တစ်ခုထဲ၌၊ သယိတွာ - အိပ်၍၊ နိက္ခန္တာ - ထွက်လာ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ ဝတ္တာ - ပြောဆို၍၊ အက္ခောသတိ - ဆဲရေး၏၊ ပရိဘာသတိ - ကဲ့ရဲ့၏၊ တိတ္ထိယာပိ - တိတ္ထိတို့သည်လည်း၊ “ဘော - အမောင်တို့ အမိတို့၊ သမဏဿ - ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ကမ္မံ - အမှုကို၊ ပဿထ - ကြည့်ပါကုန်လော့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အက္ခောသန္တိ - ဆဲရေးကုန်၏၊ ပရိဘာသန္တိ - ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊ ဟိ သစ္စံ - ထိုစကားမှန်၏၊ “မုနာဋ္ဌိ နာမဟံ ဓုတ္တော ။ပ။ သုန္နရိကာယ ကာရဏာ” တိ - မုနာဋ္ဌိ နာမဟံ ဓုတ္တော။ပ။ သုန္နရိကာယ ကာရဏာဟူ၍ (ဝါ) ဟူသော၊ ဣတိ ဧဝံ(ဝစနံ) - ဤစကားတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ - ဘုရားရှင်သည်)၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ အဟံ - ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ - ရှေး၌၊ အညာသု - အခြားကုန်သော၊ ဇာတိသု - ဘဝတို့၌၊ မုနာဋ္ဌိ နာမ - မုနာဋ္ဌိမည်သော၊ ဓုတ္တော - ဆိုသွမ်းသူသည် (ဝါ) သေသောက်ကြူးသည်၊ (အာသိ - ဖြစ်ခဲ့ပြီ)၊ အဒူသကံ - မပြစ်မှားတတ်သော (ဝါ) အပြစ်မရှိသော၊ သုရဘိ - သုရဘိမည်သော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ကို၊ အဗ္ဘာစိက္ခံ - စွပ်စွဲပြောဆိုပြီ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန - ထိုစွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းမကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးကြောင့်၊ နိရယေ - ငရဲ၌၊ စိရံ - ကြာမြင့်စွာ၊ သံသရိ - ကျင်လည်ခဲ့ရပြီ၊ ဗဟု - များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ - နှစ်ပေါင်းအထောင်တို့ကာလပတ်လုံး၊ ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲသော၊ ဝေဒနံ - ဝေဒနာကို၊ ဝေဒေသိ - ခံစားရပြီ။

တေန ကမ္မာဝသေသေန - ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကြွင်းအကျန်ကြောင့်၊ ပစ္ဆိမ -

ကေ- နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဣဓ ဘဝေ- ဤဘဝ၌၊ သုန္တရိကာယ- သုန္တရီပရိပိုင်မ၏၊
ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ မယာ- ငါသည်၊ အပ္ပက္ခာနံ- စွပ်စွဲမှုကို၊ လဒ္ဓံ-
ရအပ်ခဲ့ပြီ။

စတုတ္ထပဉ္စေ- စတုတ္ထပြဿနာ၌၊ အပ္ပက္ခာနန္တိ- အပ္ပက္ခာနံဟူသည်ကား၊
အဘိ ဝိသေသေန- အထူးအားဖြင့်၊ အက္ခောသနံ- ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ-
ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း၊ (တနည်း) အပ္ပက္ခာနန္တိ ဧသော သဒ္ဓေါ- အပ္ပက္ခာနံဟူသော ဤသဒ္ဓါ
သည်၊ အဘိ ဝိသေသေန- အထူးအားဖြင့်၊ အက္ခောသနံ- ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ-
ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အတ္ထဝန္တော- ဤသို့သောအနက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။
(ဤကား ပထမတ္ထအနက်တည်း)။

(တနည်း) အပ္ပက္ခာနန္တိ ဧတဿ- အပ္ပက္ခာနံဟူသော ဤသဒ္ဓါ၏၊ အဘိ
ဝိသေသေန- အထူးအားဖြင့်၊ အက္ခောသနံ- ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ- ကဲ့ရဲ့
ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော- ဤသို့သောအနက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ (ဤကား
သမ္ပန္နတ္ထတည်း)။

(တနည်း) အပ္ပက္ခာနန္တိ ဧတ္ထ- အပ္ပက္ခာနံဟူသောပါ၌၌၊ အဘိ ဝိသေသေန-
အထူးအားဖြင့်၊ အက္ခောသနံ- ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း၊
ဣတိ အတ္ထော- ဤသို့သောအနက်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ (ဤကား အာဓာရတ္ထ
တည်း)။

(တနည်း) အပ္ပက္ခာနန္တိ ဣမိနာ- အပ္ပက္ခာနံဟူသောဤပါ၌ဖြင့်၊ အက္ခောသနံ-
ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ပရိဘာသနံ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော- ဤသို့သောအနက်
ကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်၏၊ (ဤကား ကရဏတ္ထတည်း)။

အတီတေ- အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ-
ပုဏ္ဏားမျိုး၌၊ ဥပ္ပန္နော- ဖြစ်သည်၊ ဗဟုဿတော- များသောအကြားအမြင်သုတရှိသည်၊
ဗဟူဟိ- များစွာကုန်သော သူတို့သည်၊ သက္ကတော- အရိုအသေပြုအပ်သည်၊
ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သည် (အပူဇော်ခံရသည်)၊ တာပသပဗ္ဗန္တံ- ရသေ့ပြုခြင်းသို့၊

၁။ အပ္ပက္ခာနံ= အဋ္ဌကထာစာသား၌ အပ္ပက္ခာနံ-ဟူ၍ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်ကို ဣတိ သဒ္ဓါ
မပါဘဲ ဆိုထား၏။ ထိုသို့ ဖွင့်ဆိုထားပါက နိဒဿနတ္ထကို ပြသော ဣတိသဒ္ဓါ ထည့်၍
အနက်ပေးရ၏။ “ဝုတ္တိဖွင့်မှာ၊ ထိုတူသာ၊ ယှဉ်ရာ နည်းတူပြ” ဟူသော အဆိုအရ အနက်
ငါးနည်း ပေးနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက်၌ အနက်ငါးနည်း ပေးပြထားပါသည်။
နောက်၌လည်း ဤသို့ပင်မှတ်သားကြပါကုန်။

ပဗ္ဗဇိတွာ - ကပ်ရောက်၍၊ ဟိမဝန္တေဟိ - ဟိမဝန္တာတောင်၌၊ ဝနမူလဖလာဟာရော - တော၌ဖြစ်သော သစ်မြစ်၊ သစ်ဥ၊ သစ်ဖု၊ သစ်သီးဟူသော အစာအာဟာရရှိသူသည်။ (ဝနေ ဥပ္ပန္နာနိ မူလဖလာနိ ဝနမူလဖလာနိ၊ မဇ္ဈေလောပိသတ္တမိတပ္ပုရိသံ၊ ဝနမူလဖလာနိ အာဟာရော ဧတဿာတိ ဝနမူလဖလာဟာရော)၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ဗဟု - မာဏဝေ - များစွာကုန်သော လုလင်တို့ကို၊ မန္တေ - ဗေဒင်တို့ကို၊ ဝါစေန္တော - ပို့ချလျက်၊ ဝါသံ - နေထိုင်မှုကို၊ ကပ္ပေသိကိရ - ပြုခဲ့သတဲ့၊ ဧကော - တစ်ဦးသော၊ ပဉ္စာဘိညာအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ - အဘိညာဉ်ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့ကို ရရှိထားသော၊ တာပသော - ရသေ့သည်၊ တဿ - ထိုဘုရားလောင်းရသေ့၏၊ သန္တိကံ - အထံသို့၊ အဂမာသိ - သွားပြီ၊ သော - ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တံ - ထိုအဘိညာဉ်သမာပတ်ရထားသော ရသေ့ကို၊ ဒိသ္မာဝ - တွေ့မြင်ရ၍သာလျှင်၊ ဣဿာပကတော - ဣဿာတရားသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင်ပြုအပ်သည် (ဝါ) ငြူစုမှုလွန်ကဲများပြားစွာဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ အဒုသကံ - မပြစ်မှားတတ်သော (ဒုသေတီတိ ဒုသကော၊ ဒုသ+ဇ္ဈ၊ နာသေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌၊ နဒုသကော အဒုသကော)၊ တံ ဣသိ - ထိုအဘိညာဉ် သမာပတ်ရထားသောရသေ့ကို၊ “အယံ ဣသိ - ဤရသေ့သည်၊ ကာမဘောဂီ - ကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခံစားလေ့ရှိ၏၊ ကုဟကော - အံ့ဖွယ်သရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏(ဝါ) လိမ်လည်လှည့်ပတ်တတ်၏”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အဗ္ဘာ - စိက္ခိ - စွပ်စွဲပြောဆိုပြီ၊ အတ္တနော - မိမိ၏၊ သိဿေစ - တပည့်တို့ကိုလည်း၊ “အယံ ဣသိ - ဤရသေ့သည်၊ ဧဝရူပေါ - ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနာစာရကော - ယုတ်မလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏ (ဝါ) မပြုကျင့်အပ်သောအကျင့်ရှိ၏၊” ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောပြီ၊ တေပိ - ထိုတပည့်တို့သည်လည်း၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ အက္ခောသိသု - ဆဲရေးကုန်ပြီ၊ ပရိဘာသိသု - ကဲ့ရဲ့ကုန်ပြီ၊ သော - ထိုဘုရားလောင်းရသေ့သည်၊ တေန အကုသလကမ္မဝိပါကေန - ထိုအကုသိုလ်ကံအကျိုးကြောင့်၊ ဝဿသဟဿာနိ - နှစ်ပေါင်းအထောင်တို့ပတ်လုံး၊ နိရယေ - ငရဲ၌၊ ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိတွာ - ခံစား၍၊ ဣမသ္မိံ ပစ္စိမတ္တဘာဝေ - ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ဗုဒ္ဓေါ - ဘုရားသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော - မြတ်သောလာဘ်၊ မြတ်သောအခြံအရံအကျော်အစောသို့ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ အာကာသေ - ကောင်းကင်၌၊ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ - လပြည့်ဝန်းကြီးကဲ့သို့၊ ပါကဇ္ဇော - ထင်ရှားသည်၊ ဇာတော - ဖြစ်ပြီ၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ တိတ္ထိယာ - တိတ္ထိတို့သည်၊ အဗ္ဘက္ခာနေနပိ - စွပ်စွဲခြင်းဖြင့်လည်း၊ အသန္တန္တာ - မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်သည်။

(ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ သုန္တရိယာ- သုန္တရိပရိပိုဇိမအား၊ အပ္ပက္ခာနံ- စွပ်စွဲမှုကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ သုရာဓုတ္တေ- သေသောက်ကြူးတို့ကို၊ ပက္ခော- သာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ လဉ္စ- တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ “တုမေ- သင်တို့သည်၊ သုန္တရိ- သုန္တရိပရိပိုဇိမကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊ ဇေတဝနဒ္ဓါရသမိပေ- ဇေတဝနကျောင်း၏တံခါးမုခ်အနီး၌၊ မာလာကစဝရေန- ပန်းမှိုက်ဖြင့်၊ ဆာဒေထ- ဖုံးခဲ့ကြကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏာပေသု- စေခိုင်းကုန်ပြီ၊ တေ- ထိုသေသောက်ကြူးတို့သည်၊ တထာ- ထိုတိတ္ထိတို့စေခိုင်းသည့်အတိုင်း၊ ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ တတော- ထိုနောက်၊ တိတ္ထိယာ- တိတ္ထိတို့သည်၊ “သုန္တရိ- သုန္တရိပရိပိုဇိမကို၊ နပဿာမ- မတွေ့မြင်ရကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆို၍၊ ရညော- ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား၊ အာရောစေသု- လျှောက်ထားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “ပရိယေသထ- ရှာကြကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ တေ- ထိုတိတ္ထိတို့သည်၊ အတ္တနာ- ကိုယ်တိုင်၊ ပါတိတဋ္ဌာနတော- အလောင်းကို စွန့်ပစ်ထားရာအရပ်မှ (သတ်၍ ကျစေအပ်ရာအရပ်မှ၊ ချထားအပ်ရာအရပ်မှ)၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ မဉ္ဇကံ- ညောင်စောင်းပေါ်သို့၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊ ရညော- မင်းအား၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ “ဘော- အိုအမောင်တို့၊ သမဏဿဂေါတမဿ- ရဟန်းဂေါတမ၏၊ သာဝကာနံ- တပည့်တို့၏၊ ကမ္မံ- လုပ်ရပ်ကို၊ ပဿထ- ကြည့်ပါကုန်လော့”။ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဘဂဝတောစ- ဘုရားရှင်၏လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဿစ- ရဟန်းအပေါင်း၏လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏံ- ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားကို၊ သကလနဂရေ- တစ်မြို့လုံး၌၊ ဥဇ္ဈေါသေန္တာ- ကြွေးကြော်ကုန်လျက်၊ ဝိစရိသု- လှည့်လည်ကုန်ပြီ၊ သုန္တရိ- သုန္တရိပရိပိုဇိမကို၊ အာမကသုသာနေ- သူသေကောင်စွန့်ပစ်ရာဖြစ်သော သုသာန်၌၊ အဇူကေ- လင့်စင်၌၊ ဌပေသု- ထားကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “သုန္တရိမာရကေ- သုန္တရိကို သတ်သူတို့ကို၊ ပရိယေသေထ- ရှာဖွေကြကုန်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဓုတ္တာ- သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ သုရံ- သေရည်ကို၊ ပိဝိတွာ- သောက်၍၊ “တံ- သင်သည်၊ သုန္တရိ- သုန္တရိကို၊ မာရေသိ- သတ်၏၊ တံ- သင်သည်၊ မာရေသိ- သတ်၏”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ကလဟံ- ငြင်းခုံမှုကို၊ ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ ရာဇပုရိသာ- မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ တေ ဓုတ္တေ- ထိုသေသောက်ကြူးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ဖမ်း၍၊ ရညော- မင်းအား၊ ဒဿေသု- ပြကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “ဘဏေ- အမောင်တို့၊ တုမေဟိ- သင်တို့သည်၊ သုန္တရိ- သုန္တရိကို၊ မာရိတာကီ- သတ်အပ်သလော၊” ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဒေဝ- အို အရှင်မင်းမြတ်၊ အာမ-

မှန်ပါ သတ်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်တင်ပြီ၊ ကေဟိ- အဘယ်သူတို့သည်၊ အာဏတ္တာ- စေခိုင်းအပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တိတ္ထိယေဟိ- တိတ္ထိတို့သည်၊ (အာဏတ္တာ- စေခိုင်းအပ်ပါကုန်ပြီ)၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ တိတ္ထိယေ- တိတ္ထိတို့ကို၊ အာဟရာပေတွာ- ခေါ်ဆောင်စေ၍၊ ဗန္ဓာပေတွာ- နောင်ဖွဲ့စေ၍၊ “ဘဏေ- အမောင်တို့၊ ဂစ္ဆထ- သွားကြကုန်၊ ဗုဒ္ဓဿ- ဘုရားရှင်၏၊ အဝဏ္ဏတ္ထာယ- ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ အမှေဟိ- ငါတို့သည်၊ သုန္ဒရီ- သုန္ဒရီကို၊ မာရာပိတာ- သတ်အပ်ပြီ၊ ဘဂဝါ စ- ဘုရားရှင်သည်လည်းကောင်း၊ တဿ- ထိုဘုရားရှင်၏၊ သာဝကာ စ- တပည့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အကာရကာ- မပြုလုပ်ပါကုန် (မသတ်တတ်ပါကုန်)၊’ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဇ္ဈေါသထ- ကြွေးကြော်ကြပါကုန်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ တေ- ထိုတိတ္ထိတို့သည်၊ တထာ- ထိုမင်းပြောသည့်အတိုင်း၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ၊ သကလနဂရဝါသိနော- အလုံးစုံသော မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ နိက္ကန္တိ- ယုံမှားခြင်းမရှိကုန်သည် (ကင်းသော ယုံမှားခြင်းရှိကုန်သည်)၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ တိတ္ထိယေ စ- တိတ္ထိတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုတ္တေ စ- သေသောက်ကြူးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မာရာပေတွာ- သတ်စေ၍၊ ဆဒ္ဓ္ဓာပေတိ- စွန့်ပစ်စေ၏၊ တတော- ထိုအခါမှစ၍၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ ဘိယျောသောမတ္တာယ- အတိုင်းထက်အလွန်၊ လာဘသက္ကာရော- လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရသည်၊ ဝမိ- တိုးပွားလာပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော သုတဝါ အာသိ။ ၁။ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာတိ- ဗြာဟ္မဏော သုတဝါ အာသိ။ ၂။ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာဟူ၍၊ ဂုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ- ငါသည်၊ သက္ကတပုဇိတော- အရိုအသေပြုအပ်၊ ပူဇော်အပ်သော၊ သုတဝါ- အကြားအမြင်သုတရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊ အာသိ- ဖြစ်ပြီ၊ မဟာဝနေ- ကြီးစွာသော တောထဲ၌၊ ပဉ္စသတေ- ငါးရာကုန်သော၊ မာဝဏေ- လုလင်တို့ကို၊ မန္တေ- ဗေဒင်တို့ကို၊ ဝါစေမိ- ပို့ချ၏။

တတ္ထ- ထိုတောအုပ်ကြီးထဲသို့၊ ဘိမော- ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ပဉ္စာဘိညော- ငါးပါးသော အဘိညာဉ်ရှိသော၊ မဟိဒ္ဓိကော- ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော၊ ဣသိ- ရသေ့သည်၊ အာဂတော- ရောက်လာ၏၊ အာဂတံ- ရောက်ရှိလာသော၊ အဒုသကံ- မပြစ်မှားတတ်သော၊ တဉ္စ- ထိုရသေ့ကိုလည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒိသွာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ အဗ္ဘာစိက္ခံ- စွပ်စွဲပြောဆိုမိပြီ။

တတော- ထိုနောက်၊ အဟံ- ငါသည်၊ သိဿေ- တပည့်တို့ကို၊ “အယံ

ဣသိ- ဤရသေ့သည်။ ကာမဘောဂီ- ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားလေ့ရှိ၏။
(ဣတိ- ဤသို့)။ အဝဇ္ဇ- ပြောဆိုမိပြီ။ မယံ- ငါသည်။ ဘာသမာနဿ- ပြောဆို
လတ်သော်။ မာဏဝါပိ- လုလင်တို့သည်လည်း။ အနုမောဒီသု- ဝမ်းမြောက်ကုန်ပြီ။
(ပိသဒ္ဓါ အဋ္ဌာနပယုဂ်ကြံပေးသည်)။

တတော- ထိုနောက်။ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော။ မာဏဝကာ- လုလင်တို့သည်။
ကုလေ ကုလေ- အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း၌။ ဘိက္ခမာနံ- ဆွမ်းခံကြွသောရသေ့ကို။ “အယံ
ဣသိ- ဤရသေ့သည်။ ကာမဘောဂီ- ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားလေ့ရှိ၏”။
(ဣတိ- ဤသို့)။ မဟာဇနဿ- လူအပေါင်းအား။ အာဟံသု- ပြောဆိုကုန်ပြီ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးကြောင့်။ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ
ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စဘိက္ခုသတာ- ဤရဟန်းငါးရာတို့သည်။ သုန္ဒရိကာယ- သုန္ဒရီ
ပရိဗိုဇ်မ၏။ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်။ အဗ္ဘက္ခာနံ- စွပ်စွဲမှုကို။ လဘုံ- ရကုန်ပြီ။

ပဉ္စမေ- ငါးခုမြောက်သော။ ပဉ္စေ- ပြဿနာ၌။ သိလာဝေဓောတိ- သိလာ-
ဝေဓော ဟူသည်ကား။ အာဟတစိတ္တော- ဒေါသသည်နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးအပ်သော
စိတ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍)။ သိလံ- ကျောက်တုံးကို။ ပဝိဇ္ဇိ- လှိမ့်ချပြီ။ အတီတေ-
အတီတံ၌။ ဗောဓိသတ္တော စ- ဘုရားအလောင်းသည်လည်းကောင်း။ ကနိဋ္ဌဘာတာ
စ- ညီငယ်သည်လည်းကောင်း။ ဧကပိတုပုတ္တာ- ဖခင်တစ်ဦးတည်းရှိသော သားတို့
သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ- ထိုသားတို့သည်။ ပိတု- ဖခင်၏။ အစ္စယေန-
သေလွန်ရာအခါ၌။ ဒါသေ- ကျွန်တို့ကို။ ပဋိစ္စ- စွဲ၍။ ကလဟံ- ငြင်းခုံမှုကို။ ကရော-
န္တော- ပြုကုန်လတ်သော်။ အညမညံ- အချင်းချင်း။ ဝိရဒ္ဓါ- ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်
သည်။ အဟောသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်။ အတ္တဇော-
မိမိ၏။ ဗလဝဘာဝေန- အားကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကနိဋ္ဌဘာတရံ- ညီငယ်
ကို။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ- လွှမ်းမိုး၍။ တဿ- ထိုညီငယ်၏။ ဥပရိ- အပေါ်၌။ ပါသာဏံ-
ကျောက်တုံးကို။ ပဝိဇ္ဈေသိ- လှိမ့်ချစေပြီ။ သော- ထိုဘုရားအလောင်းသည်။ တေန
ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှု၏အကျိုးကြောင့်။ နရကာဒီသု- ငရဲစသည်တို့၌။
အနေကဝဿသဟဿာနိ- အထောင်မကများပြားလှစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဒုက္ခံ-
ဆင်းရဲမှုကို။ အနုဘဝိတွာ- ခံစား၍။ ဣမသ္မိံ ပစ္စိမတ္တဘာဝေ- ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော
ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌။ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်။ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ။ ရာဟုလကုမာရဿ-
ရာဟုလမင်းသား၏။ မာတုလော- ဦးလေးဖြစ်သော။ ဒေဝဒတ္တော- ဒေဝဒတ်သည်။
ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌။ သေရိဝဝါဏိဇကာလေ- သေရိဝတိုင်းသား ရွဲကုန်သည်ဖြစ်ရာအခါ၌။

(စာ၌ ‘ဝ’တစ်လုံးကျနေသည်)၊ ဗောဓိသတ္တေန - ဘုရားအလောင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူတကွ၊ ဝါဏိဇော - ကုန်သည်သည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ တေ - ထိုကုန်သည်တို့သည်၊ ဧကံ - တစ်ခုသော၊ ပဇ္ဇနဂါမံ - လှေသင်္ဘောဆိပ်ရွာသို့၊ ပတွာ - ရောက်၍၊ “တွံ - သင်သည်၊ ဧကဝီထိ - တစ်ခုသောလမ်းကို၊ ဂဏှာဟိ - ယူလော့၊ အဟံ - ငါသည်၊ ဧကဝီထိ - တစ်ခုသောလမ်းကို၊ ဂဏှာမိ - ယူအံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့ပြော၍၊ ဒွေပိ - နှစ်ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ ပဝိဋ္ဌာ - ဝင်ကုန်ပြီ၊ တေသု - ထိုနှစ်ဦးတို့တွင်၊ ဒေဝဒတ္တဿ - ဒေဝဒတ်၏၊ ပဝိဋ္ဌဝီထိယံ - ဝင်သောလမ်း၌၊ ဇိဏ္ဏသေဋ္ဌိဘရိယာ စ - အိုသော သူဌေးမယားသည်လည်းကောင်း၊ နတ္တာ စ - မြေးမလေးသည်လည်းကောင်း၊ ဒွေယေဝ - နှစ်ဦးလုံးတို့သည်သာလျှင်၊ အဟေသု - ရှိကုန်ပြီ၊ တေသံ - ထိုမြေးဖွားနှစ်ဦးတို့၏ (ဝါ) ထိုမြေးဖွားနှစ်ဦးတို့သည် (ဆဋ္ဌိကတ္တား)၊ မဟန္တံ - ကြီးသော၊ မလဂ္ဂဟိတံ - ယူအပ်သောအညစ်အကြေးရှိသော (ဝါ) အညစ်အကြေးစွဲကပ်နေသော၊ (ဂယုတေတိ ဂဟိတံ၊ ✓ဂဟ+ တ၊ ဥပဒါနေ - ယူခြင်း၌၊ မလံ ဂဟိတံ ဧတဿာတိ မလဂ္ဂဟိတံ၊ သုဝဏ္ဏထာလကံ)၊ သုဝဏ္ဏထာလကံ - ရွှေခွက်ကို၊ ဘာဇေနန္တရေ - အိုးခွက်တို့၏အကြား၌၊ ဌပိတံ - ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ တံ - ထိုခွက်ကို၊ သုဝဏ္ဏထာလကဘာဝံ - ရွှေခွက်၏အဖြစ်ကို (ရွှေခွက်ဖြစ်ကြောင်းကို)၊ အဇာနန္တိ - မသိသော အဖွားသည်၊ “ဣမံ ထာလကံ - ဤရွှေခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ ပိဋ္ဌန္တနံ - ရွဲတန်ဆာကို၊ ဒေထ - ပေးပါကုန်”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ အာဟ - ပြောပြီ၊ (အဇာနန္တိ - ပုဒ်က တစ်ဦးတည်းဟု ယူလျှင် အာဟကြိယာမှန်၏။ နှစ်ဦးဟု ယူလျှင် အာဟုရှိမှ သင့်မည်)၊ သော - ထိုရွဲကုန်သည်သည်၊ တံ - ထိုခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ သူစိယာ - အပ်ဖြင့်၊ လေခံ - အရေးအကြောင်းကို၊ ကမိတွာ - ရေးခြစ်၍၊ သုဝဏ္ဏထာလကဘာဝံ - ရွှေခွက်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ - သိ၍၊ “ထောက် - အနည်းငယ်၊ ဒတွာ - ပေး၍၊ ဂဏှိဿာမိ - ယူအံ့”၊ ဣတိ - ဤသို့၊ စိန္တေတွာ - ကြံစည်၍၊ ဂတော - သွားပြီ၊ အထ - ထိုအခါ၌၊ ဒွါရသမိပံ - အိမ်တံခါးပေါက်အနီးသို့၊ အာဂတံ - ရောက်လာသော၊ ဗောဓိသတ္တံ - ဘုရားအလောင်းကို၊ ဒိသွာ - တွေ့မြင်၍၊ နတ္တာ - မြေးမလေးသည်၊ “အယျေ - အဖွား၊ မယံ - အကျွန်ုပ်မအား၊ ကစ္ဆပုဋ် - ခါးပိုက်

၁။ ကစ္ဆပုဋ် = ဤပုဒ်ကို တိပိအဘိဓာန်၌ “လည်ဆွဲ (လည်ရွဲ) တန်ဆာ”ဟု ပြဆိုထား၏။ “ကျူတောင်း”ဟုလည်း ပြဆိုထား၏။ PTS-၌ကား hawker, pedlar-ဟု ပြဆိုထား၏။ ကစ္ဆာ (ကစ္ဆ) သဒ္ဓါသည် “ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ, ကစ္ဆေ သဇ္ဇေယျ”စသော စကားရပ်တို့ကို ထောက်ဆ၍ “ခါး”အနက်ကိုသာ ဟောနိုင်၏။ လည်ပင်းအနက်ဟောကား မတွေ့ရချေ။

(ခါးပုံစ)၌တည်သော၊ ပိဋန္တနံ- ရွဲတန်ဆာကို၊ ဒေထ- ဝယ်ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ တောင်းဆိုပြီ၊ သာ- ထိုအဖွားသည်၊ တံ- ထိုဘုရားအလောင်းရွဲကုန်သည်ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ နိဒီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ တံ ထာလကံ- ထိုရွှေခွက်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ဣမံ- ဤရွှေခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ မယံ- ငါ၏၊ နတ္တာယ- မြေးမအား၊ ကစ္ဆပုဋ်- ခါးပိုက်၌တည်သော၊ ပိဋန္တနံ- ရွဲတန်ဆာကို၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တံ- ထိုခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ သုဝဏ္ဏထာလကဘာဝံ- ရွှေခွက်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ “တေန- ထိုရွဲကုန်သည်သည်၊ ဝဇ္ဇိတာ- လိမ်လည်လှည့်ပတ်အပ်ပြီ၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥတွာ- သိ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပသိဗ္ဗကာယ- လွယ်အိတ်၌၊ ဌပိတအဋ္ဌ- ကဟာပဏေ- ထည့်ထားအပ်သော ငွေအသပြာရှစ်ကျပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဝ- သေသာဏဏ္ဍ- ကြွင်းကျန်သောရွဲဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ကစ္ဆပုဋ်- ခါးပိုက်၌တည်သော၊ ပိဋန္တနံ- ရွဲတန်ဆာကို၊ ကုမာရိကာယ- အမျိုးသမီးမြေးမလေး၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ပိဋန္တာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ သော ဝါဏီဇော- ထိုဒေဝဒတ်အလောင်းကုန်သည်သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အာဂန္တာ- လာ၍၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ တာတ- အမောင်၊ တွံ- သင်သည်၊ န ဂဏိတ္ထ- မယူပြီ၊ မယံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ- ဤမည်သည်ဤမည်သည်ကိုလည်း၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ- ထိုခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂတော- သွားပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောပြီ၊ သော- ထိုဒေဝဒတ်လောင်းကုန်သည်သည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာဝ- ကြား၍သာလျှင်၊ ဖာလိတေန ဝိယ- ကွဲသကဲ့သို့ဖြစ်သော၊ ဟဒယေန- နှလုံးသားဖြင့်၊ ဓာဝိတွာ- ပြေး၍၊ အနုဗန္ဓိ- အစဉ်လိုက်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်း

ပုဋ္ဌသဒ္ဓါသည် အထုပ်၊တောင်း၊ဖာ၊ချင်း၊ခွက်အနက်တို့ကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ ပုဆိုးဝတ်ရာဝယ် ရှေ့စုံစုံတွဲလျားကျနေသော အထုပ်အနက်ဟောတည်း။ ယင်းနှစ်ပုဒ်ကိုပေါင်းသော် “ခါးပိုက်၊ ခါးပုံစ”ဟူသော အနက်သာ ဖြစ်သင့်၏။ ခါးပိုက်၌ ရွဲထည့်၍ လှည့်လည်ရောင်းသူကို “ကစ္ဆပုဋ္ဌဝါဏီဇ”ဟုခေါ်ကြောင်း ဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ(၄၅၄)၌လည်း ဆိုထား၏။ ပိဋန္တနံဟူသော သဒ္ဓန္တရိတ်ကို ထောက်ဆပါကလည်း “လည်ဆွဲတန်ဆာ”ဟူသော အနက် မဖြစ်သင့်ဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် ကစ္ဆပုဋ္ဌပုဒ်ကို ခါးပိုက်၊ ခါးပုံစအနက်ယူ၍ “ကစ္ဆပုဋ္ဌေ ဌိတံ ကစ္ဆပုဋ်”ဟု ဥတ္တရပဒလောပသတ္တမိတပ္ပရိသ်သမာသ်ကြံကာ အနက်ပေးထား၏။ “လည်ဆွဲတန်ဆာ”အနက်ကို ယူလိုသော် “ကစ္ဆပုဋ်- လည်ဆွဲတန်ဆာဖြစ်သော၊ ပိဋန္တနံ- ရွဲတန်ဆာကို”ဟု ပေးပါလေ။

သည်။ နာဝံ- လှေပေါ်သို့၊ အာရုယ- တက်၍၊ ပက္ခန္တိ- ပြေးပြီ၊ သော- ထိုဒေဝဒတ် အလောင်းသည်။ “တိဋ္ဌ- ရပ်လော့၊ မာ ပလာယိ- မပြေးပါနှင့်၊ မာပလာယိ- မပြေးပါနှင့်”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာ- ပြောဆို၍၊ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ- ဖြစ်ရာ ဖြစ်ရာဘဝတိုင်း၌၊ တံ- ထိုသူကို၊ နာသေတုံ- ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင် သူသည်၊ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရပါလို၏”၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္တနံ- ဆုတောင်းမှုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။

သော- ထိုဒေဝဒတ်သည်၊ ပတ္တနာဝသေန- ဆုတောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနေ- ကေသု ဇာတိသတသဟဿေသု- ဘဝသိန်းပေါင်းများစွာတို့၌၊ အညမညံ- အချင်း ချင်း၊ ဝိဟေဋ္ဌေတွာ- ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်၍၊ ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေ- ဤခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘော၌၊ သကျကုလေ- သာကီဝင်မင်းမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ- ဖြစ်၍၊ ကမေန- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဘဂဝတိ- ဘုရားရှင်သည်၊ သဗ္ဗညုတံ- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ရာဇဂဟေ- ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဝိဟရန္တေ- နေတော်မူလတ်သော်၊ အနုရုဒ္ဓါဒီဟိ- အနုရုဒ္ဓအစရှိသူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင် ၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွားရောက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရဟန်းပြု၍၊ ဈာန- လာဘီ- ဈာန်ရရှိသူသည်၊ ပါကဋ္ဌော- ထင်ရှားသူသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ယာစိ- တောင်းဆိုပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ တောင်းဆို သနည်း)၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သဗ္ဗော- အလုံးစုံသော၊ ဘိက္ခုသံဃော- ရဟန်း အပေါင်းသည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာဒီနိ- ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောက်တည်ခြင်းအစရှိကုန် သော၊ တေရသ- တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ ဓုတင်္ဂီနိ- ဓုတင်တို့ကို၊ သမာဒိယတု- ဆောက်တည်ပါစေ၊ သကလော- အလုံးစုံသော၊ ဘိက္ခုသံဃော- ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ မမ- တပည့်တော်၏၊ ဘာရော- တာဝန်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ထားပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ န အနုဇာနိ- ခွင့်ပြုတော် မမူပေ၊ ဒေဝဒတ္တော- ဒေဝဒတ်သည်၊ ဝေရံ- ရန်ကို၊ ဗန္တိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ပရိဟိနဇ္ဈာနော- ယုတ်လျော့သောဈာန်ရှိသည်၊ (ဈာန်လျော့သွားသည်၊ ပရိဟိယတေ ပရိဟိနံ၊ ပရိ✓ဟာ+တ၊ စာဂေ၊ စွန့်ခြင်း၌။ ပရိဟိနံ ဈာနံ ယဿာတိ ပရိဟိနဇ္ဈာနော၊ ဈာန် ယုတ်လျော့ခြင်းရှိသူ)၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ မာရေတုကာမော- သတ်လိုသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဝေဘာရပဗ္ဗတပါဒေ- ဝေဘာရတောင် ခြေ၌၊ ဌိတဿ- တည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ပဗ္ဗတ- ကုဋ်- တောင်ထွဋ်ကို၊ ပဝိဒ္ဓေသိ- လှိမ့်ချပြီ၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ အာနုဘာဝေန-

တန်ခိုးအာနုဘော်တော်ကြောင့်၊ အပရော- အခြားသော၊ ပဗ္ဗတကုဋေ- တောင်ထွဋ်သည်၊ ပတမာနံ- ကျလာသော၊ တံ- ထိုတောင်ထွဋ်ကို၊ သမ္ပဋိန္ဒြိယံ- ခံယူပြီး၊ တေသံ- ထိုတောင်ထွဋ်နှစ်ခုတို့၏၊ ဃဇ္ဇနေန- ထိခိုက်မိခြင်းကြောင့်၊ ဥဋ္ဌိတာ- ထွက်ပေါ်လာသော၊ ပပဋိကာ- ကျောက်လွှာလေးသည်၊ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ ပါဒပိဋိယံ- ခြေဖမိုး၌၊ ပဟရိ- ထိခိုက်မိပြီး၊ တေန- ထိုကြောင့်၊ “ဝေမာတု- ဘာတရံ ပုဗ္ဗေ ။ပ။ မမ ပါသာဏသက္ခရာ”တိ- “ဝေမာတုဘာတရံ ပုဗ္ဗေ ။ပ။ မမ ပါသာဏသက္ခရာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ နေဟေတု- ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝေမာတုဘာတရံ- ဖအေတူအမေကွဲဖြစ်သော ညီတော်ကို၊ (ဝိဝိဓာ မာတာ ဝိမာတာ၊ ဝိမာတုယာ အပစ္စံ ဝေမာတာ၊ မိထွေးသား၊ ဝေမာတာ ဘာတာ ဝေမာတုဘာတာ၊ မိထွေး၏သားဖြစ်သော ညီ၊ ဖအေတူအမေကွဲညီ၊ တံ ဝေမာတုဘာတရံ)၊ ဟနိ- သတ်ခဲ့ပြီ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိ- တောင်တို့ဖြင့် အသွားအလာခက်ခဲသော တောင်ချောက်ကြား၌၊ ပက္ခိဝိ- ပစ်ချခဲ့ပြီ၊ သိလာယ စ-ကျောက်တုံးဖြင့်လည်း၊ အပိသယိ- ညှဉ်းဆဲဖိသတ်ခဲ့ပြီ၊ (✓ပိသဓာတ်၊ ဟိသန အနက်ဟော၊ စုရာဒိဂိုဏ်း၊ ဏယပစ္စည်း)၊ တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ဒေဝဒတ္တော- ဒေဝဒတ်သည်၊ သိလံ- ကျောက်တုံးကို၊ ခိပိ- လှိမ့်ချ(ပစ်ချ)ပြီး၊ ပါသာဏသက္ခရာ- ကျောက်အပိုင်းအစသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ပါဒေ- ခြေ၌၊ အင်္ဂုဋ္ဌံ- ခြေမတော်ကို၊ ဝိသယိ- ထိခိုက်ပြီ (ပုတ်ခတ်ပြီ)။

၁။ ဝိသယိ= ✓ပိသ+ဏယ+ဤ ဝိဘတ်၊ ဟိသနအနက်ဟော။ စုရာဒိဂိုဏ်း၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၊ ✓ပိသဓာတ်၏ ဓာတ်နက်များမှာ စုဏ္ဏနဂမနဗလပါဏဟိသာပေသနနိကေတဒါနအနက်တို့ဖြစ်၏။ ဇာတကအဋ္ဌကထာ (၅၊ ၂၁၆)၌ “ပိသရေတိ တာနိ ။ပ။ တိရိဋ္ဌိသဃံ ဝိယ ဝိရဝန္တိ-ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ဝိသရေ၌ ✓ပိသ+အ+အန္တိဝိဘတ်တည်း။ ဝိရဝန္တိ-ဟု ဖွင့်ထားခြင်းကြောင့် သဒ္ဓေ-အသံပြုခြင်းအနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်ကြောင်းတွေ့ရ၏။ ထို့ပြင် ဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ(၉၈)၌လည်း “ပရိဒေဝန္တော ။ပ။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဥရံ ပဟရတိ ဝိသတိ” ဟု တွေ့ရ၏။ ပဟရတိ-ကို ဝိသတိ (မူကွဲ၌ ဝိသတိ-ဟု ရှိ) ဟု ပြဆိုထားခြင်းကြောင့် ပဟရဏအနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်သည်ဟုယူဆနိုင်၏။ “ဓာတူနံ အနေကတ္တတ္တာ”ဟူသော ပရိဘာသာအရ အားလုံးဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်။ ဤ ဝိသယိကြိယာ၌လည်း “ပဟရဏ” အနက်ကို ယူ၍ ပေးထားပါသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ပိသယိ၊ ကြိတ်စေပြီ”ဟု ပေးထားသည်။

ဆဋ္ဌပဉ္စေ - ခြောက်ခုမြောက်ပြဿနာ၌၊ သကလိကာဝေဓောတိ - သကလိကာဝေဓောဟူသည်ကား၊ သကလိကာယ - ကျောက်အပိုင်းအစဖြင့်၊ ဃဇ္ဇနံ - ထိခိုက်ခံရခြင်းတည်း၊ အတီတေ - အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဧကသ္မိ - တစ်ခုသော၊ ကုလေ - အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော - ဖြစ်သည်၊ ဒဟရကာလေ - ငယ်ရွယ်ရာအခါ၌၊ မဟာဝီထိယံ - လမ်းမကြီးပေါ်၌၊ ကီဠမာနော - ကစားလတ်သော်၊ ဝီထိယံ - လမ်းပေါ်၌၊ ပိဏ္ဍာယ - ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရမာနံ - လှည့်လည်လာသော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ ဒိသ္မာ - တွေ့မြင်ရ၍၊ “မုဏ္ဍကော - ဦးပြည်းကတုံးဖြစ်သော၊ အယံ သမဏော - ဤရဟန်းသည်၊ ကုဟိ - အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ - သွားမည်နည်း”၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောဆို၍၊ ပါသာဏသကလိကံ - ကျောက်ခဲအပိုင်းအစကို၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ တဿ - ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓ၏၊ ပါဒပိဋိယံ - ခြေဖမိုး၌၊ ခိပိ ကိရ - ပစ်ခဲ့သတဲ့၊ ပါဒပိဋိစမ္ပံ - ခြေဖမိုးသားသည်၊ ဆိန္ဒိတွာ - ပွန်းပဲ့၍၊ ရဟိရံ - သွေးသည်၊ နိက္ခမိ - ထွက်ပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ တေန ပါပကမ္မေန - ထိုမကောင်းမှုကံကြောင့်၊ အနေကဝဿသဟဿာနိ - အထောင်မက များပြားလှစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ နိရယေ - ငရဲ၌၊ မဟာဒုက္ခံ - ကြီးစွာသောဆင်းရဲကို၊ အနဘဝိတွာ - ခံစား၍၊ ဗုဒ္ဓဘူတောပိ - ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကမ္မပိလောတိကဝသေန - ရှေးကံဟောင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဒပိဋိယံ - ခြေဖမိုး၌၊ ပါသာဏသကလိကဃဇ္ဇနေန - ကျောက်ခဲအပိုင်းအစထိခိုက်ခံရခြင်းကြောင့်၊ ရဟိရပ္ပာဒံ - သွေးစိမ်းဖြစ်ပေါ်မှုကို (သွေးစိမ်းတည်မှုကို)၊ လဘိ - ရရှိပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “ပုရေဟံ ဒါရကော ဟုတွာ။ပ။ အဘိမာရေ ပယောဇယီ”တိ - ပုရေဟံ ဒါရကော ဟုတွာ။ပ။ အဘိမာရေ ပယောဇယီဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ - ငါသည်၊ ပုရေ - ရှေး၌၊ ဒါရကော - ကလေးသည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ မဟာပထေ - လမ်းမကြီး၌၊ ကီဠမာနော - ကစားနေလတ်သော်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ - ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ကို၊ ဒိသ္မာန - မြင်ရ၍(ဝါ) တွေ့မြင်ရသောကြောင့်၊ မဂ္ဂေ - လမ်းမကြီး၌၊ သကလိကံ - ကျောက်ခဲအပိုင်းအစကို၊ (ဂဟေတွာ - ယူ၍) ခိပိ - ပစ်ခဲ့ပြီ။

တေန ကမ္မပိပါကေန - ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ပစ္စိမကေနောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဣဓ ဘဝေ - ဤဘဝ၌၊ မံ - ငါဘုရားကို၊ ဝဇ္ဇတ္ထံ - သတ်ခြင်းငှါ၊ ဒေဝဒတ္တော - ဒေဝဒတ်သည်၊ အဘိမာရေ - သူသတ်သမားတို့ကို၊ ပယောဇယိ - ယှဉ်စေပြီ (ဝါ) စေလွှတ်ပြီ။

သတ္တမပဉ္စေ- ခုနစ်ခုမြောက်ပြဿနာ၌၊ နာဠာဂိရိတိ- နာဠာဂိရိဟူသည်ကား၊
 ဓနပါလော- ဓနပါလမည်သော၊ ဟတ္ထိ- ဆင်ကို၊ မာရဏတ္တာယ- တိုက်သတ်ခြင်းငှာ၊
 ပေသိတော- စေလွှတ်အပ်ပြီ၊ အတိတေ- အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်း
 သည်၊ ဟတ္ထိဂေါပကော- ဆင်ထိန်းသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်၏၊ ဟတ္ထိ-
 ဆင်ကို၊ အာရုယု- တက်စီး၍၊ ဝိစရမာနော- လှည့်လည်လတ်သော်၊ မဟာပထေ-
 လမ်းမကြီး၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်ရ၍၊ “အယံ မုဏ္ဍကော- ဤ
 ဦးပြည်းကတုံးသည်၊ ကုတော- အဘယ်အရပ်မှ၊ အာဂစ္ဆတိ- လာသနည်း၊” ဣတိ-
 ဤသို့၊ အာဟတစိတ္တော- ဒေါသသည်နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်ရှိသည်၊ (အာ-
 ညိတ္တာတိ အာဟတံ၊ အာ✓ဟန+တ၊ အာဃာတေ- ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၌၊ အာဟတံ
 စိတ္တံ ယဿာတိ အာဟတစိတ္တော)၊ ခိလဇာတော- ဖြစ်သောဒေါသတည်းဟူသော
 ငြောင့်တံသင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဟတ္ထိနာ- ဆင်ဖြင့်၊ အာသာဒေသိ ကိရ-
 တိုက်ခိုက်ခဲ့သတဲ့၊ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တေန ကမ္မေန- ထိုမကောင်းမှုကံ
 ကြောင့်၊ အပါယေသု- အပါယ်ဘုံတို့၌၊ အနေကဝဿသဟဿာနိ- အထောင်မက
 များပြားလှစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနဘဝိတွာ- ခံစား၍၊
 ပစ္စိမတ္တဘာဝေ- နောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊
 ဇာတော- ဖြစ်ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တော- ဒေဝဒတ်သည်၊ အဇာတသတ္တုရာဇာနိ- အဇာတ
 သတ်မင်းကို၊ သဟာယံ ကတွာ- သူငယ်ချင်းပြု၍(လုပ်၍)၊ “မဟာရာဇေ- မင်းမြတ်၊
 တွံ- သင်သည်၊ ပိတရံ- ဖခင်ကို၊ ဃာတေတွာ- သတ်၍၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊
 ဟောဟိ- ဖြစ်လော့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓံ- ဘုရားရှင်ကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊
 ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သညာပေတွာ- သိ
 စေ၍၊ ဇကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ရညော- မင်း၏၊ အနုညာတာယ- ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်၊
 ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ “သွေ- မနက်ဖြန်ခါ၌၊ တုမေ-
 သင်တို့သည်၊ နာဠာဂိရိ- နာဠာဂိရိဆင်ကို၊ သောဠသသုရာဃဋ္ဌေ- အရက်တစ်ဆယ့်
 ခြောက်အိုးတို့ကို၊ ပါယေတွာ- တိုက်၍ (သောက်စေ၍)၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊
 ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရဏဝေလာယံ- လှည့်လည်ချိန်၌၊ ပေသေထ- စေလွှတ်
 ကုန်လော့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဟတ္ထိဂေါပကေ- ဆင်ထိန်းတို့ကို၊ အာဏာပေသိ- စေ
 ခိုင်းပြီ၊ သကလနဂရံ- တစ်မြို့လုံးသည်၊ မဟာကောလာဟလံ- ကြီးစွာသောအုတ်အုတ်
 ကျက်ကျက်အသံသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ “ဗုဒ္ဓနာဂေန- ဘုရားတည်းဟူသော
 ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်၊ ဟတ္ထိနာဂဿ- တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ယုဒ္ဓံ-

တိုက်ခိုက်ယှဉ်ပြိုင်မှုကို၊ ပဿိဿာမ- ကြည့်ရှုကုန်အံ့။” ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုကြ
 ကုန်၍၊ ဥဘတော- နှစ်ဘက်သော၊ ရာဇဝီထိယံ- မင်းလမ်းတော်၌၊ မဇ္ဈာတိမဉ္ဇ-
 ညောင်စောင်းအဆင့်ဆင့်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့၍၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစောကပင်လျှင်၊
 သန္နိပတိသု- စုဝေးကြကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါပိ- ဘုရားရှင်သည်လည်း၊ ကတသရီရပဋိ-
 ဇ္ဇေနော- ပြုအပ်ပြီးသော ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်းရှိသည်၊ (ကရီယိတ္ထာတိ ကတံ၊
 ပဋိဇ္ဇေယတေ ပဋိဇ္ဇေနံ၊ ပဋိ✓ဇ္ဇေ+ယု၊ သောဓနေ- သုတ်သင်ခြင်း၌၊ သရီရဿ
 ပဋိဇ္ဇေနံ သရီရပဋိဇ္ဇေနံ၊ ကတံ သရီရပဋိဇ္ဇေနံ ယေနာတိ ကတသရီရပဋိဇ္ဇေနော)၊
 ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော- ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ရာဇေဟံ၊
 ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပါဝိသိ- ဝင်တော်မူပြီ၊ တသ္မိံ ခဏေ-
 ထိုခဏ၌၊ ဝုတ္တနိယာမေနေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ နာဠာဂိရိ-
 နာဠာဂိရိဆင်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသုံ- လွှတ်ကုန်ပြီ၊ သော- ထိုနာဠာဂိရိဆင်သည်၊ ဝီထိ-
 စစ္စရာဒယော- လမ်းဆုံလမ်းမစသည်တို့ကို၊ ဝိဓမ္မေန္တော- ပျက်စီးစေလျက် (ဖျက်ဆီး
 လျက်)၊ အာဂစ္ဆတိ- လာ၏၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဧကာ- တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိ-
 မိန်းမသည်၊ ဒါရကံ- ကလေးကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်၍၊ ဝီထိတော- လမ်းမကြီးတစ်ခုမှ၊
 ဝီထိ- လမ်းမကြီးတစ်ခုသို့၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏၊ ဟတ္ထိ- ဆင်ပြောင်သည်၊ တံ ဣတ္ထိ-
 ထိုမိန်းမကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ အနုဗန္ဓိ- အစဉ်တစိုက်လိုက်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊
 “နာဠာဂိရိ- နာဠာဂိရိမည်သောဆင်၊ တံ- ထိုမိန်းမကို၊ ဟနတ္ထာယ- သတ်ခြင်းငှါ၊
 န ပေသိတော- လွှတ်အပ်သည်မဟုတ်၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆာဟိ- လာလော့”၊
 ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ၊ သော- ထိုဆင်ပြောင်သည်၊ တံ သဒ္ဓံ- ထိုအသံကို၊
 သုတွာ- ကြား၍၊ ဘဂဝန္တာဘိမုခေါ- ဘုရားရှင်သို့ ရှေ့ရှုမျက်နှာမူလျက်၊ ဓာဝိ-
 ပြေးလာပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ အပရိမာဏေသု- အတိုင်းအတာပမာဏမရှိကုန်
 သော၊ စက္ကဝါဠေသု- စကြဝဠာတိုက်တို့၌လည်းကောင်း၊ အနန္တသတ္တေသု- အဆုံး
 အပိုင်းအခြားမရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၌လည်းကောင်း၊ ဖရဏာရဟံ- ဖြန့်ခြင်းငှါ
 ထိုက်သော၊ မေတ္တံ- မေတ္တာတရားကို၊ ဧကသ္မိယေဝ- တစ်ကောင်တည်းသာလျှင်ဖြစ်
 သော၊ နာဠာဂိရိမိ- နာဠာဂိရိမည်သော ဆင်၌၊ ဖရိ- ဖြန့်ပြီ၊ သော- ထိုဆင်သည်၊
 ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ မေတ္တာယ- မေတ္တာတရားသည်၊ ဖုဋ္ဌော- ထိတွေ့အပ်သည်၊
 (သမာနော- ဖြစ်လတ်သော်)၊ နိဗ္ဗယော- ဘေးမရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘဂဝတော-
 ဘုရားရှင်၏၊ ပါဒမူလေ- ခြေတော်ရင်း၌၊ နိပတိ- ကျပြီ (ဝါ) တုပ်ဝပ်ပြီ၊ ဘဂဝါ-
 ဘုရားရှင်သည်၊ တဿ- ထိုဆင်၏၊ မတ္ထကေ- ဦးထိပ်၌၊ ဟတ္ထံ- လက်တော်ကို၊

ဌပေသိ- ထားတော်မူပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဗြဟ္မာဒယော- နတ်၊ ဗြဟ္မာအစရှိသူတို့သည်၊ အစ္ဆရိယဗျူတဇာတစိတ္တာ- ဖြစ်မြဲမဟုတ် ဖြစ်လေစွ၊ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်လေစွဟု ဖြစ်ပေါ်လာသော အံ့ဩသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပုပ္ဖပရာဂါဒီဟိ- ပန်း၊ဝတ်မှုန်ဝတ်ဆံစသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇော်သုံး- ပူဇော်ကုန်ပြီ၊ သကလနဂရေ- တစ်မြို့လုံး၌၊ ဇဏ္ဍကမတ္တာ- ပုဆစ်၊ဒူးဝန်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ နေရာသယော- ဥစ္စာအစုတို့သည်၊ အဟေသု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ “ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေ- အနောက်တံခါး၌၊ နောနိ- ဥစ္စာတို့သည်၊ နဂရဝါသီနိ- မြို့သူမြို့သားတို့၏အတွက်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ပုရတ္ထိမဒ္ဓါရေ- အရှေ့တံခါး၌၊ နောနိ- ဥစ္စာတို့သည်၊ ရာဇောဏ္ဍာဂါရေ- မင်းဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဘေရိစည်ကို၊ စရာပေသိ- လှည့်လည်စေပြီ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသောသူတို့သည်၊ တထာ- ထိုမင်းပြောသည့်အတိုင်း၊ ကရိသု- ပြုကုန်ပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နာဠာဂိရိ- နာဠာဂိရိဆင်သည်၊ နေပါလော နာမ- နေပါလမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ဝေဠုဝနာရာမံ- ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့၊ အဂမာသိ- ကြွတော်မူပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဟတ္ထာရောဟော ပုရေ အာသိ ။ပ။ ဒါရုဏော သမုပါဂမိ”တိ- ဟတ္ထာရောဟော ပုရေ အာသိ ။ပ။ ဒါရုဏော သမုပါဂမိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ ပုရေ- ရှေးအခါ၌၊ အဟံ- ငါဘုရားသည်၊ ဟတ္ထာရောဟော- ဆင်စီး(ဆင်ထိန်း)သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ဝိစရန္တံ- လှည့်လည်လာသော၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ တံ ပစ္စေကမုနိ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓကို၊ ဂဇေန- ဆင်ဖြင့်၊ အာသာဒေသိ- တိုက်ခိုက်ပြီ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှု၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ဘန္တော- မရပ်မတည် ချာချာလည်အောင် မူးနေသော၊ နာဠာဂိရိဂဇော- နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ ဂိရိဗ္ဗဇေ- တောင်ငါးလုံးတို့ဖြင့် နွားခြံကဲ့သို့ ကာရံထားအပ်သော၊ ပုရဝရေ- ရာဇဂြိုဟ်တွင်ခေါ် မြတ်မြို့တော်၌၊ ဒါရုဏော- ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ (မံ- ငါဘုရားသို့)၊ သမုပါဂမိ- ကပ်ရောက်ပြီ။

အဋ္ဌမပဉ္စေ- ရှစ်ခုမြောက်ပြဿနာ၌၊ သတ္တစ္ဆေဒေါတိ- သတ္တစ္ဆေဒေါဟူသည် ကား၊ သတ္တေန- ဓားငယ်ဖြင့်၊ ဂဏ္ဍဗာလနံ- အနာဖုကို ဖောက်ခွဲခြင်းတည်း၊ ကုဋ္ဌာ- ရာယ- ဓားဖြင့်၊ သတ္တေန- ဓားငယ်ဖြင့်၊ ဆေဒေါ- ဖြတ်လှီးခြင်းတည်း၊ အတိတေ- အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပစ္စန္တဒေသေ- ပစ္စန္တရစ်အရပ်၌၊

ရာဇာ- မင်းသည်။ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သော- ထိုဘုရားအလောင်းသည်။ ဒုဇ္ဇန- သံသဂ္ဂဝသေနစ- လူဆိုးလူမိုက်တို့နှင့် ရောနှောဆက်ဆံပေါင်းသင်းခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စန္တဒေသေ- ပစ္စန္တရစ်အရပ်၌၊ ဝါသဝသေန စ- နေထိုင်ခြင်း ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓုတ္တော- သေသောက်ကြူးသည်။ သာဟသိကော- နိုင်ထက်ကလူပြုမှုတတ်သူသည်။ (သဟသာ ဗလေန ဝတ္တတေတိ သာဟသိကော၊ ခွန်အားဖြင့် ပြုကျင့်တတ်သူ၊ (တနည်း) သာဟသံ ကရောတိတိ သာဟသိကော- နိုင်ထက်စီးနင်းမှုကို ပြုလုပ်တတ်သူ၊ သဟသ၊ သာဟသပုဒ် + ဣကပစ္စည်း)။ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ခဂ္ဂဟတ္ထော- သံလျက် လက်၌ရှိသည်။ (ခဂ္ဂေါ ဟတ္ထေ ယဿာတိ ခဂ္ဂဟတ္ထော)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပတ္တိကောဝ- ခြေလျင်လျှောက်လျက် သာလျှင်၊ နဂရေ- မြို့ထဲ၌၊ ဝိစရန္တော- လှည့်လည်လတ်သော်၊ နိရာပရာဓေ- အပြစ် မရှိ(အပြစ်ကင်း)ကုန်သော၊ (နတ္ထိ အပရာဓော ဧတေသန္တိ နိရာပရာဓာ)၊ ဇနေ- လူ တို့ကို၊ ခဂ္ဂေန- သံလျက်ဖြင့်၊ ဖာလေန္တော- ရေးခြစ်ဖောက်ခွဲလျက်၊ အဂမာသိ ကိရ- သွားပြီးတဲ့၊ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တေန ပါပကမ္မဝိပါကေန- ထို မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿ- သဟဿာနိ- နှစ်ပေါင်းအထောင်တို့ပတ်လုံး၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ပစ္စိတွာ- ကျက်၍၊ တိရစ္ဆာနာဒိသု- တိရစ္ဆာန်အစရှိသော ဘဝတို့၌၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ ပက္ကာဝသေသေန- အကျိုးကြွင်းအကျိုးကျန်ကြောင့် (ကံကြွင်းကံကျန် ကြောင့်)၊ ပစ္စိမတ္တဘာဝေ- နောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ဗုဒ္ဓဘူတောပိ- ဘုရားဖြစ်၍ဖြစ်သော်လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဆိုအပ်သောနည်း ဖြင့်၊ ဒေဝဒတ္တေန- ဒေဝဒတ်သည်၊ ခိတ္တပါသာဏသက္ခလိကပဟာရေန- (ပစ်ချ) တွန်းချအပ်သော ကျောက်တုံး၏ ကျောက်စရစ်ခဲအပိုင်းအစထိခိုက်မိခြင်းကြောင့်၊ ဥဋ္ဌိတဂဏ္ဏော- အနာထွက်ပေါ်လာသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ (ဥဋ္ဌဟတီ ဥဋ္ဌိတော၊ ဂဏ္ဏဿ ဥဋ္ဌိတော ဥဋ္ဌိတဂဏ္ဏော)၊ ဇီဝကော- ဇီဝကသည်၊ မေတ္တစိတ္တေန- မေတ္တာ

၁။ ခိတ္တပါသာဏသက္ခလိကပဟာရေ= ခိဝိယတေတိ ခိတ္တော၊ ✓ခိပ+တ၊ ပေရဏေ- ပစ်လွှင့်ခြင်း၌။ ခိတ္တော ပါသာဏော ခိတ္တပါသာဏော၊ သက္ခရာယေဝ သက္ခလိကာ၊ သက္ခရာပုဒ် + ဣကပစ္စည်း။ သုတ္တအနက်၌ သက်။ ရကို လပြု၊ ပဟရဏံ ပဟာရော၊ ပ✓ဟရ+ဏ၊ ပဟရဏေ၊ ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခြင်း၌။ သက္ခလိကာယ ပဟာရော၊ သက္ခလိက- ပဟာရော၊ ခိတ္တပါသာဏဿ သက္ခလိကပဟာရော ခိတ္တပါသာဏသက္ခလိကပဟာရော၊ တေန။

စိတ်ဖြင့်၊ တံ ဂဏ္ဍံ - ထိုအနာဖုကို၊ ဖာလေသိ - ခွဲပြီ၊ ဝေရိစိတ္တဿ - ရန်သူစိတ်ထားသော၊ ဒေဝဒတ္တဿ - ဒေဝဒတ်၏၊ ရဟိရုပ္ပါဒကမ္မံ - သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုအပ်သော ကံသည်၊ အာနန္တရိကံ - စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အပါယ်ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေသော ကံသည်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ မေတ္တစိတ္တဿ - မေတ္တာစိတ်ရှိသော၊ ဇီဝကဿ - ဇီဝက၏၊ ဂဏ္ဍဖာလနံ - အနာဖုကို ခွဲစိပ်ခြင်း (ဖောက်ခွဲခြင်း)သည်၊ ပုညမေဝ - ကောင်းမှုသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ တေန - ထို့ကြောင့်၊ “ရာဇာဟံ ပတ္တိကော အာသိ ။ပ။ နဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ”တိ - ရာဇာဟံ ပတ္တိကော အာသိ ။ပ။ နဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ - ငါသည်၊ ပတ္တိကော - ခြေလျင်သွားသော၊ ရာဇာ - မင်းသည်၊ အာသိ - ဖြစ်ပြီ၊ သတ္တိယာ - သံလျက်ဖြင့်၊ ပုရိသေ - ယောက်ျားတို့ကို၊ ဟနိ - ထိုးဆွဲပြီ၊ တေန ကမ္မဝိပါကေန - ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ နိရယေ - ငရဲ၌။ ဘုသံ - ပြင်းထန်စွာ၊ ပစ္စိသံ - ကျက်ရပြီ။

တဿကမ္မုနော - ထိုမကောင်းမှုကံ၏၊ သေသေန - အကြွင်းအကျန်ကြောင့်၊ ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ မမ - ငါ၏၊ ပါဒေ - ခြေ၌၊ ဆဝိ - အရေကို၊ သကလံ - ကျောက်အပိုင်းအစသည်၊ ပကပ္ပေသိ - ဖြတ်တောက်(ထိခိုက်)ပြီ၊ ဟိ - မှန်၏၊ ကမ္မံ - ကံသည်၊ န ဝိနဿတိ - မပျောက်ပျက်သည်သာတည်း။

နဝမေ - ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ပဉ္စေ - ပြဿနာ၌၊ သီသဒုက္ခန္တိ - သီသဒုက္ခဟူသည်ကား၊ သီသာဗာဓေ - ဦးခေါင်းကိုက်နာတည်း၊ သီသဝေဒနာ - ဦးခေါင်းကိုက်ဝေဒနာတည်း၊ အတိတေ - အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းသည်၊ ကေဝဇ္ဇဂါမေ - တံငါရွာ၌၊ ကေဝဇ္ဇော - တံငါသည်သည်၊ ဟုတွာ - ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ - ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ ဧကဒိဝသံ - တစ်နေ့သ၌၊ ကေဝဇ္ဇပုရိသေဟိ - တံငါသည်ယောက်ျားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ - အတူတကွ၊ မစ္ဆမာရဏဋ္ဌာနံ - ငါးသတ်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ - သွား၍၊ မစ္ဆေ - ငါးတို့ကို၊ မာရေန္တေ - သတ်နေသည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ - မြင်၍၊ တတ္ထ - ထိုသတ်ဖြတ်မှု၌၊ သောမနဿံ - ဝမ်းမြောက်မှုကို၊ ဥပ္ပါဒေသိ - ဖြစ်စေပြီ၊ သဟဂတာပိ - အတူလာသူတို့သည်လည်း၊ တထေဝ - ထို့အတူသာလျှင်၊ သောမနဿံ - ဝမ်းမြောက်မှုကို၊ ဥပ္ပါဒယိသု - ဖြစ်စေကုန်ပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ တေန အကုသလကမ္မေန - ထိုမကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ စတုရာပါယေ - အပါယ်လေးဘုံ၌၊ ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲကို၊ အနဘဝိတွာ - ခံစား၍၊ ဣမသ္မိ ပစ္စိမတ္တဘာဝေ - ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ တေဟိ ပုရိသေဟိ - ထိုယောက်ျား

တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ၊ သကျရာဇေကုလေ- သာကီဝင်မင်းမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ- ဖြစ်၍၊
ကမေန- အစဉ်သဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ- ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တောပိ- ရောက်ပင်ရောက်ပါသော်
လည်း၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ သီသာဗာဓံ- ဦးခေါင်းကိုက်နာကို၊ ပစ္စနဘောသိ- ခံစား
ရပြီ၊ တေ စ သကျရာဇာနော- ထိုသာကီဝင်မင်းတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ-
ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌၊ ဂုတ္တနယေန- ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ဝိဋုဗျာဘသင်္ဂါမေ- ဝိဋုဗျာဘ
မင်းနှင့် စစ်ထိုးခြင်း၌၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော သူတို့သည်၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊
ပါပုဏိသု- ရောက်ကုန်ပြီ၊ တေန- ထိုကြောင့်၊ “အဟံ ကေဝဇ္ဇဂါမသ္မိံ ။ပ။ ယဒါ
ဟနိ ဝိဋုဗျာဘော”တိ- အဟံ ကေဝဇ္ဇဂါမသ္မိံ ။ပ။ ယဒါ ဟနိ ဝိဋုဗျာဘောဟူ၍၊
ဂုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ- ငါသည်၊ ကေဝဇ္ဇဂါမသ္မိံ- တံငါရွာ၌၊
ကေဝဇ္ဇဒါရကော- တံငါသည်မျိုး၌ဖြစ်သောလူငယ်သည်၊ အဟံ- ဖြစ်ပြီ၊ ဓမ္မကေ-
ငါးတို့ကို၊ ဃာတိတေ- သတ်အပ်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ သောမနဿကံ-
ဝမ်းမြောက်မှုကို၊ ဇနယိ- ဖြစ်စေခဲ့ပြီ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ မမ- ငါ
အား၊ သီသဒုက္ခံ- ခေါင်းကိုက်နာသည်၊ အဟု- ဖြစ်ပြီ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊
ဝိဋုဗျာဘော- ဝိဋုဗျာဘသည်၊ ဟနိ- သတ်ပြီ၊ (တဒါ- ထိုအခါ၌)၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ
ကုန်သော၊ သက္ကာ စ- သာကီဝင်တို့ကိုလည်း၊ ဟညိသု- သတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ဒသမပဉ္စ- ဆယ်ခုမြောက်ပြဿနာ၌၊ ယဝခါဒနန္တိ- ယဝခါဒနံဟူသည်ကား၊
ဝေရဉ္ဇာယံ- ဝေရဉ္ဇာပြည်၌၊ ယဝတဏှာလခါဒနံ- မုယောဆန်ကို စားခြင်းတည်း၊
အတိတေ- အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အညတရသ္မိံ-
(မထင်ရှားသော) အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်
ပြီ၊ ဇာတိဝသေန စ- အမျိုးဇာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အန္တဗာလဝသေန
စ- ပညာမျက်စိကန်းသော လူမိုက်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖုဿဿ- ဖုဿ
မည်သော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်၏၊ သာဝကေ- တပည့်တို့ကို၊ မဓုရန္တပါနေ-
ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော ထမင်း၊ အဖျော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာလိဘောဇနာဒယော
စ- သလေးဘောဇဉ်စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘုဉ္ဇမာနေ- ဘုဉ်းပေးတော်မူနေသည်
တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- တွေ့မြင်ရ၍၊ “အရေ- အမောင်တို့၊ မုဏ္ဍကသမဏာ- ဦးပြည်း
ကတုံးရဟန်းတော်တို့သည်၊ ယဝံ- မုယောဆွမ်းကို၊ ခါဒထ- ခံစားစေကုန်၊ သာလိ-
ဘောဇနံ- သလေးဘောဇဉ်ကို၊ မာ ဘုဉ္ဇထ- မဘုဉ်းပေးကြပါစေကုန်နှင့်၊” ဣတိ-

ဤသို့၊ အက္ခောသိ ကိရ- ဆဲရေးပြောဆိုခဲ့သတဲ့၊ သော- ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊
 တေန အကုသလကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်။
 အနေကဝဿသဟဿာနိ- အထောင်မက များပြားလှစွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ စတု-
 ရာပါယေ- အပါယ်လေးဘုံ၌၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ ဣမသ္မိ
 ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေ- ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ကမေန- အစဉ်
 သဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓတ္ထံ- ဘုရား၏အဖြစ်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ လောကသင်္ဂဟံ- လောကကို
 ချီးမြှောက်မှုကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၊ ဂါမနိဂမရာဇောနီသု- ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်
 တော်စသည်တို့၌၊ စရိတွာ- လှည့်လည်၍၊ ဧကသ္မိ သမယေ- အခါတစ်ပါး၌၊
 ဝေရေဗြာဟ္မဏဂါမသမိပေ- ဝေရေပုဏ္ဏားရွာ၏အနီး၌၊ သာခါဝိဋ္ဌပသမ္ပန္တံ- သစ်ခက်၊
 သစ်ခွနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုစိမန္တရုက္ခမူလံ- တမာပင်၏အနီးအောက်သို့၊ ပါပုဏိ- ဆိုက်
 ရောက်တော်မူပြီ၊ ဝေရေဗြာဟ္မဏော- ဝေရေပုဏ္ဏားသည်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်သို့၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ အနေကပရိယာယေန- တစ်ပါးမက များလှပေါကြွယ်
 ပရိယာယံအသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ဇိနိတုံ- အောင်နိုင်ခြင်းငှါ၊
 အသက္ခောန္တော- မစွမ်းနိုင်လတ်သော်၊ သောတာပန္နော- သောတာပန်သည်၊ ဟုတွာ-
 ဖြစ်၍၊ “ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဝဿံ- ဝါသို့၊
 ဥပဂန္တံ- ကပ်ရောက်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- သင့်လျော်ပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာရောစေသိ-
 လျှောက်ထားပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ တုဏှိဘာဝေန- ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်၊
 အဓိဝါသေသိ- လက်ခံတော်မူပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ပုနဒိဝသတော- နောက်နေ့မှ၊
 ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပါမိမာ- ယုတ်မာသော၊ မာရော- မာရ်နတ်သည်၊ သကလဝေရေ-
 ဗြာဟ္မဏဂါမဝါသီနံ- အလုံးစုံသော ဝေရေပုဏ္ဏားရွာသူရွာသားတို့အား၊ မာရာဝဇ္ဇနံ-
 မာရ်နတ်၏လှည့်စားခြင်းအတတ်ကို၊ (အာဝဇ္ဇိယတေ၊ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာ✓ဝဇ္ဇ+ယု၊
 အာဝတ္တနေ- ချာချာလည်ခြင်း၌၊ မာရဿ အာဝဇ္ဇနံ မာရာဝဇ္ဇနံ)၊ အကာသိ- ပြုပြီ၊
 ပိဏ္ဏာယ- ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပဝိဋ္ဌဿ- ဝင်တော်မူလာသော၊ ဘဂဝတော- ဘုရားရှင်
 အား၊ မာရာဝဇ္ဇနဝသေန- မာရ်နတ်၏လှည့်စားခြင်းအတတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧကောပိ-
 တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်လည်း၊ ကဋ္ဌဗျာဘိက္ခာမတ္တံ- တစ်ဇွန်းမျှလောက်သောဆွမ်းကို၊
 ဒါတာ- ပေးလှူတတ်သူသည်၊ န အဟောသိ- မရှိပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊
 တုစ္ဆပတ္တောဝ- အချဉ်းနှီးသောသပိတ်ရှိသည်သာလျှင်၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဧဝ-
 ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အာဂဉ္စိ-
 ပြန်ကြွတော်မူလာပြီ၊ တသ္မိ- ထိုဘုရားရှင်သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဂတေ- ပြန်ကြွ

တော်မူလာလတ်သော်၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ နိဂုဠာ- နေကုန်သော၊ အဿ- ဝါဏီဇာ- မြင်းကုန်သည်တို့သည်၊ တံ ဒိဝသံ- ထိုနေ၌၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဒတ္တာ- ပေး၍၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဠာယ- စ၍၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝါရံ- ငါးရာသော ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သော၊ ဘဂဝန္တံ- ဘုရားရှင်ကို၊ နိမန္တေတွာ- ပင့်ဖိတ်၍၊ ပဉ္စန္ဒ အဿသတာနံ- မြင်းငါးရာတို့၏၊ ဘတ္တတော- အစာမှ၊ ဝိဘာဂံ- ခွဲတမ်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ယဝံ- မုယောစပါးကို၊ ကောဇ္ဇေတွာ- ထုထောင်း၍၊ ဘိက္ခုနံ- ရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တေသု- သပိတ်တို့၌၊ ပက္ခိဝိသု- ထည့်ကုန်ပြီ(လောင်းလှူကုန်ပြီ)၊ သကလသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ- အလုံးစုံသော တစ်ထောင်သော စကြဝဠာတိုက် ရှိ နတ်တို့သည်၊ (စကြဝဠာတစ်ထောင်လုံးရှိ နတ်တို့သည်)၊ သုဇာတာယ- သုဇာတာ ၏၊ ပါယာသပစနဒိဝသေ ဝိယ- နို့ဃနာချက်ရာနေ၌ကဲ့သို့၊ ဒိဗ္ဗောဇံ- နတ်ဩဇာကို၊ ပက္ခိဝိသု- ထည့်ကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ- ဘုရားရှင်သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇံ- ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တေမာသံ- ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ယဝံ- မုယောဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇံ- ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ တေမာသစ္စယေန- ဝါတွင်းသုံးလလွန်ရာအခါ၌၊ မာရာဝဠုနေ- မာရ်နတ်၏လှည့်စားသော အတတ်သည်၊ ဝိဂတေ- ကင်းလတ်သော်၊ ပဝါရဏာ- ဒိဝသေ- ပဝါရဏာနေ၌၊ ဝေရဉ္ဇော- ဝေရဉ္ဇာမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားသည်၊ သရိတွာ- အမှတ်ရ၍၊ မဟာသံဝေဂပ္ပတ္တော- ကြီးစွာသော ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ- ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်း အပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ- ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ဒတ္တာ- ပေးလှူ၍၊ ဝန္တိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ခမာပေသိ- သည်းခံစေပြီ၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ “ဖုဿဿာဟံ ပါဝစနေ ။ပ။ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝသီ တဒါ ”တိ- ဖုဿဿာဟံ ပါဝစနေ ။ပ။ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝသီ တဒါဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ- ငါသည်၊ ဖုဿဿ- ဖုဿဘုရားရှင်၏၊ ပါဝစနေ- သာသနာတော်၌၊ သာဝကေ- တပည့်တို့ကို၊ ယဝံ- မုယောကို၊ ခါဒထ-

၁။ သကလဿ= ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ရှိ၏။ ၎င်းပုဒ်နှင့် အရတူပုဒ်ကို မတွေ့ရ၊ ထို့ကြောင့် ယင်းပုဒ်၏ နောက်၌ ရှိသော သဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ-ပုဒ်နှင့် တစ်ပုဒ်တည်းယူ၍ အနက်ပေးထားသည်။ ဤသို့ တွဲပေးမှသာ အဓိပ္ပာယ်ရှိမည်ဟု ထင်သည်။ အခြားသော အဋ္ဌကထာတို့၌ကား “သကလဒဿသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာ- စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်း ၌ နေကုန်သော နတ်တို့သည်”ဟူ၍သာ အသုံးပြုကြသည်။ စာပြင်မှားသည်ဟူ၍လည်း ယူပါကုန်။

ခဲကြကုန်၊ ဘုဉ္ဇထ- စားကြကုန်၊ သာလယော- သလေးဆွမ်းတို့ကို၊ မာ စ ဘုဉ္ဇထ- မစားကြကုန်နှင့်၊ (ဣတိ- ဤသို့)၊ ပရိဘာသယိ- ဆဲရေးရေရွတ်ခဲ့ပြီ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ တေမာသံ- ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ယဝံ- မုယောဆွမ်းကို၊ ခါဒိတံ- စားအပ်ခဲ့ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏေန- ပုဏ္ဏားသည်၊ နိမန္တိတော- ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဝေရဉ္စာယံ- ဝေရဉ္စာမြို့၌၊ ဝသိ- နေခဲ့ပြီ။

ဧကာဒသမပဉ္စေ- တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက်သော ပြဿနာ၌၊ ပိဋိဒုက္ခန္တိ- ပိဋိဒုက္ခဟူသည်ကား၊ ပိဋိအာဗာဓော- ကျောက်ကုန်းနာကျင်ကိုက်ခဲမှုရောဂါတည်း၊ အတီတေ- အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဂဟပတိကုလေ- သူကြွယ်မျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော- ဖြစ်သည်၊ ထာမသမ္ပန္နော- အားအစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ကိဉ္စိ- အနည်းငယ်မျှ၊ ရဿဓာတုကော- ပုဂ္ဂသောသဘောရှိသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်ပြီတဲ့၊ တေနသမယေန- ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ မလ္လယုဒ္ဓယောဓော- လက်ရှေ့ထိုးသတ်သော သူရဲကောင်းသည် (လက်ရှေ့သမားသည်)၊ သကလဓမ္မဒီပေ- ဓမ္မဒီပတစ်ကျွန်းလုံး၌၊ ဂါမနိဂမရာဇောနီသု- ရွာနိဂုံး၊ မင်းနေ ပြည်တော်တို့၌၊ မလ္လယုဒ္ဓေ- လက်ရှေ့ပွဲသည်၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ ပုရိသေ- ယောကျ်ားတို့ကို၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဇယပ္ပတ္တော- အောင်နိုင်ခြင်းသို့ ရောက် သည်၊ (အနိုင်ရသည်)၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ကမေန- အစဉ်သဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ ဝသနနဂရံ- နေထိုင်ရာမြို့သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ တသ္မိမ္မိ- ထိုမြို့၌လည်း၊ ဇနေ- လူတို့ကို၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍ (ကျရှုံးစေ၍)၊ ဂန္တု- သွား ခြင်းငှါ၊ အာရဒ္ဓေါ- အားထုတ်အပ်ပြီ၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရား အလောင်းသည်၊ “မယံ- ငါ၏၊ ဝသနဌာနေ- နေထိုင်ရာအရပ်၌၊ ဧသ ဧသော- ဤ သူသည်၊ ဇယံ- အောင်နိုင်ခြင်းသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏၊” ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ တတ္ထ- ထိုမြို့၌၊ နဂရမဏ္ဍလံ- မြို့ကွင်းပြင်သို့၊ အာဂမ္မ- လာရောက် ၍၊ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်၍ (လက်ခမောင်းခတ်၍)၊ “အာဂစ္ဆ- လာလော့၊ မယာ- ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူတကွ၊ ယုဉ္ဇိတွာ- ထိုးသတ်၍၊ ဂစ္ဆ- သွားပါ လော့၊” ဣတိ- ဤသို့ပြောပြီ၊ သော- ထိုလက်ရှေ့သမားသည်၊ ဟသိတွာ- ရယ်၍၊ “အဟံ- ငါသည်၊ မဟန္တေ- ကြီးစွာကုန်သော၊ ပုရိသေ- ယောကျ်ားတို့ကို၊ ပါတေသိ- ကျစေခဲ့ပြီ၊ ရဿဓာတုကော- ပုဂ္ဂသောသဘောရှိသော၊ ဝါမနကော- နိမ့်သော (အရပ်နိမ့်သော)၊ အယံ- ဤသူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဧကဟတ္ထဿာပိ-

လက်တစ်ဖက်စာလောက်အားလည်း၊ နပွဟောတိ- မလောက်”။ ဣတိ- ဤသို့၊ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်၍၊ နဒိတွာ- ကြွေးကြော်၍ (ကြုံးဝါး၍)၊ အာဂစ္ဆိ- လာပြီ၊ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုသူတို့သည်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပရာမသီသု- သုံးသပ်ရိုက်ပုတ်ကုန်ပြီ၊ (လက်ဝါးချင်း ရိုက်ကုန်ပြီ)၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ တံ- ထိုလက်ဝှေ့သမားကို၊ ဥက္ခိပိတွာ- မြှောက်ချီ၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ဘမိတွာ- လှည့်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ပါတေန္တော- ကျစေလျက်၊ ခန္တဋ္ဌိ- ခါးရိုးကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ချိုး၍၊ ပါတေသိ- ကျစေပြီ၊ သကလနဂရဝါသိနော- အလုံးစုံသော မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌိ- ကြွေးကြော်မှုကို၊ ကရေန္တာ- ပြုကုန်လျက်၊ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်၍၊ ဝတ္တာဘရဏာဒီဟိ- အဝတ်တန်ဆာစသည်တို့ဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်းကို၊ ပူဇေသုံ- ပူဇော်ကြကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ တံ မလ္လယောဓံ- ထိုလက်ဝှေ့သမားကို၊ ဥဇုံ- ဖြောင့်စွာ၊ သယာပေတွာ- အိပ်စေ၍၊ ခန္တဋ္ဌိ- ခါးရိုးကို၊ ဥဇကံ- ဖြောင့်မတ်အောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ “ဂစ္ဆ- သွားလော့၊ ဣတော- ဤနေမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသောအမှုကို၊ မာ ကရေသိ- မပြုနှင့်တော့”။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ပြောဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုဘုရားလောင်း သည်၊ တေန ကမ္မဝိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တ- နိဗ္ဗတ္တဘဝေ- ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘဝတိုင်း၌၊ သရီရသီသာဒိဒုက္ခံ- ခန္ဓာကိုယ်နာကျင် ကိုက်ခဲခြင်း၊ ဦးခေါင်းကိုက်ခြင်းစသော ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ ဣမသ္မိ ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေ- ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ဗုဒ္ဓဘူတော- ဘုရား ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (သမာနောပိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း)၊ ပိဋ္ဌိရဇာဒိဒုက္ခံ- ကျောက်ကုန်း နာကျင်ကိုက်ခဲမှုစသော ဆင်းရဲကို၊ အနုဘောသိ- ခံစားရပြီ၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ကဒါစိ- တရံတစ်ခါ၌၊ ပိဋ္ဌိဒုက္ခေ- ကျောက်ကုန်းနာကျင်ကိုက်ခဲမှုဆင်းရဲသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ- အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကို၊ “ဣတော- ဤနေမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ခမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေထ- ဟောတော်မူပါကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ သုဂတစီဝရံ- ဘုရားသင်္ကန်းတော်ကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းစေ၍၊ သယတိ- ကျိန်း စက်တော်မူ၏၊ ကမ္မဝိလောတိကံ နာမ- ရှေးကံဟောင်းမည်သည်၊ ဗုဒ္ဓမပိ- ဘုရား ရှင်ကိုသော်မှလည်း၊ နမုဉ္ဇတိ- မလွတ်ပေ (အလွတ်မပေးပေ)၊ “နိဗ္ဗုဒ္ဓေ ဝတ္တမာနမိ ။ပ။ ပိဋ္ဌိဒုက္ခံ အဟူ မမာ”တိ ဧတံ- နိဗ္ဗုဒ္ဓေ ဝတ္တမာနမိ။ပ။ ပိဋ္ဌိဒုက္ခံ အဟူ မမ

ဟူသော ဤတရားစကားကို၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ နိဗ္ဗုဒ္ဓေ - လက်ဝှေ့ထိုးပွဲသည်၊ ဝတ္တမာနမိ - ဖြစ်လတ်သော်၊ မလ္လပုတ္တံ - လက်ဝှေ့သမားကို၊ (အဟံ - ငါဘုရားသည်)၊ နိဟေဋ္ဌယံ - ညဉ့်ဆဲရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ခဲ့ပြီ၊ တေန ကမ္မဝိပါကေန - ထိုမကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ မမ - ငါ၏၊ ဝိဇ္ဇိဒူက္ခံ - ကျောက်ကုန်းနာကျင်ကိုက်ခဲမှုဆင်းရဲသည်၊ အဟု - ဖြစ်ပြီ။ (အဟု - ရှိနေသည်ကား ဆန်းဂိုဏ်းကြောင့်တည်း)။

ဒွါဒသမပဉ္စေ - တစ်ဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သော ပြဿနာ၌၊ အတိသာရောတိ - အတိသာရောဟူသည်ကား၊ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာဝိရေစနံ - သွေးဝမ်းသွားသောရောဂါတည်း၊ အတီတေ - အတိတ်၌၊ ဗောဓိသတ္တော - ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဂဟပတိ - ကုလေ - သူကြွယ်မျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော - ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍)၊ ဝေဇ္ဇကမ္မေန - ဆေးကုခြင်းအလုပ်ဖြင့်၊ ဇီဝိကံ - အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေသိ - ပြုပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ ဧကံ - တစ်ဦးသော၊ ရောဂေန - ရောဂါကြောင့်၊ ဝိစ္ဆိတံ - ပျက်စီးလှဖြစ်သော(သေလုမျောပါးဖြစ်သော)၊ သေဋ္ဌိပုတ္တံ - သူဌေးသားကို၊ တိကိစ္ဆန္တော - ဆေးကုလတ်သော်၊ ဘောသန္တံ - ဆေးကို၊ ကတွာ - ပြု၍၊ တိကိစ္ဆိတွာ - ဆေးကု၍၊ တဿ - ထိုဆေးဆရာအား၊ ဒေယျဓမ္မဒါနေ - ပေးထိုက်သော ဆေးဖိုးကို ပေးခြင်း၌၊ ပမာဒံ - မေ့လျော့မှုကို၊ အာဂမ္မ - အကြောင်းပြု၍၊ အပရံ - အခြားသော၊ သြဿဓံ - ဆေးကို၊ ဒတွာ - ပေး၍၊ ဝမနဝိရေစနံ - ပျို့အန်ခြင်း၊ ဝမ်းလျောခြင်းကို (အထက်လှန်အောက်လျောဖြစ်အောင်)၊ အကာသိ - ပြုပြီ၊ သေဋ္ဌိ - သူဌေးသည်၊ ဗဟုဓနံ - များသောဥစ္စာကို၊ အဒါသိ - ပေးပြီ၊ သော - ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ တေန ကမ္မဝိပါကေန - ထိုမကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ - ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘဝတိုင်း၌၊ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာဗာဓေန - သွေးဝမ်းသွားရောဂါကြောင့်၊ ဝိစ္ဆိတော - ပျက်စီးသည်(ဝါ)သေလွန်သည်၊ (ဝိစ္ဆတိတံ ဝိစ္ဆိတော၊ ✓ဝိစ္ဆိ+တ၊ နာသေ - ပျက်စီးခြင်း၊ မရဏေ - သေခြင်း၌)၊ အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ၊ ဣမသ္မိံ ပစ္ဆိမတ္တဘာဝေ - ဤနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၌၊ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ - ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံခါနီးအချိန်၌၊ ကမ္မာရပုတ္တေန - ရွှေပန်းထိမ်သည်၏သားဖြစ်သော၊ စုန္နေန - စုန္နသည်၊ ပစိတသူကရမဒ္ဒဝဿ - ချက်ထားအပ်သော ဝက်ပျိုသားကို (ဆဋ္ဌိကံ)၊ သကလ - စက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ - အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်ရှိနတ်တို့သည်၊ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇေန - ထည့်အပ်သော နတ်ဩဇာရှိသော၊ (ပက္ခိယတေတိ ပက္ခိတ္တာ (ဩဇာ)၊ ပ ✓ဒိပ+တ၊ ပေရဏေ - ပစ်လွှင့်ခြင်း၌၊ ဒိဝိ(ဒိဝေ) ဘဝါ ဒိဗ္ဗာ (ဩဇာ)၊ ဒိဝ+ဏျပစ္စည်း၊ ဒိဗ္ဗာ

ဩဇာ ဒိဗ္ဗောဇာ၊ ပက္ခိတ္တာ ဒိဗ္ဗောဇာ ယဿာတိ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇော၊ အာဟာရော၊
 တေန)၊ အာဟာရေန- အစာအာဟာရနှင့်၊ သဟ- အတူတကွ၊ ဘုတ္တက္ခဏေ- စားရာ
 ခဏ၌၊ လောဟိတပက္ခန္တိကာဝိရေစနံ- သွေးဝမ်းသွားရောဂါသည်၊ အဟောသိ-
 ဖြစ်ပြီ၊ ကောဋိသတသဟဿာနံ- ကုဋေပေါင်းတစ်သိန်းရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထိနံ- ဆင်
 တို့၏၊ ဗလံ- ခွန်အားသည်၊ ခယံ- ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ- ရောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-
 ဘုရားရှင်သည်၊ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ- ကဆုန်လပြည့်နေ့၌၊ ကုသိနာရာယံ- ကုသိနာရံ၌၊
 ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆန္တော- ကြွတော်မူလတ်သော်၊
 အနေကေသု ဌာနေသု- တစ်နေရာမက များပြားလှစွာကုန်သော အရပ်တို့၌၊ နိသီဒ-
 န္တော- ထိုင်တော်မူလျက်၊ ပိပါသိတော- ရေဆာလောင်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊
 ပါနီယံ- ရေကို၊ ပိဝိတွာ- သောက်၍၊ မဟာဒုက္ခေန- ဆင်းရဲကြီးစွာဖြင့်၊ ကုသိနာရံ-
 ကုသိနာရံသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ပစ္စုသသမယေ- မိုးသောက်ခါနီး လင်းအားကြီး
 အချိန်၌၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီ၊ ကမ္မပိလောတိကံ- ရှေးကံဟောင်းသည်၊
 ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ လောကတ္ထယသာမိမ္မိ- လောကသုံးပါး၏အရှင်ဘုရား
 သခင်ကိုသော်လည်း၊ န ဝိဇဟတိ- မလွတ်ချေ။ တေန- ထိုကြောင့်၊ “တိကိစ္ဆကော
 အဟံ အာသိ”။ပ။ အနောတတ္ထေ မဟာသရေ”တိ- တိကိစ္ဆကော အဟံ အာသိ”။ပ။
 အနောတတ္ထေ မဟာသရေဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဂါထာအနက်များ။ ။ အဟံ- ငါသည်၊ တိကိစ္ဆကော- ဆေးကုဆရာ
 သည်၊ အာသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တံ- သူဌေးသားကို၊ ဝိရေစယံ- ဝမ်းလျောစေပြီ၊
 တေန ကမ္မပိပါကေန- ထိုမကောင်းမှုကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်၊ မမ- ငါ၏၊
 ပက္ခန္တိကာ- သွေးဝမ်းသွားရောဂါသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သဗ္ဗဘိညာဗလပ္ပတ္တော- အလုံးစုံသောအဘိညာဉ်အားအစွမ်းသို့
 ရောက်သော၊ ဇိနော- ဘုရားသည်၊ အနောတတ္ထေ- အနောတတ္ထမည်သော၊ မဟာ-
 သရေ- ရေအိုင်ကြီး၌၊ ဘိက္ခုသံဃဿ- ရဟန်းအပေါင်း၏၊ အဂ္ဂတော- မျက်မှောက်
 ၌ (ရှေ့မှောက်၌)၊ ဝိယာကာသိ- မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ လောဟိတပက္ခန္တိကာဝိရေစနံ= ပက္ခန္တိတိ နိဿရတိတိ ပက္ခန္တိကာ၊ ပ ✓ကမု+တိ+က+အာ၊
 ပဒဝိက္ခေပေ၊ ခြေကို ပစ်လွှင့်ခြင်း၌။ ပက္ခမာဒိဟိ န္တော စ သုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် တိပစ္စည်းကို
 နှိ-ပြု၊ ဓာတွန် မ-ကို ချေ။ ယဒနုပပန္နာစသော သုတ်ကြီးဖြင့် က-ကို ခ-ပြု။ အသဒိသ
 ဒွေဘော်လာ။ လောဟိတံ ပက္ခန္တိကာ လောဟိတပက္ခန္တိကာ၊ လောဟိတပက္ခန္တိကာ ဝိရေစနံ
 လောဟိတပက္ခန္တိကာဝိရေစနံ။

စဝံ- ဤသို့၊ ပဋိညာတပဉ္စာနံ- ဝန်ခံအပ်သောပြဿနာတို့၏၊ မာတိကာ-
ဌပနဝသေန- မာတိကာအကျဉ်းခေါင်းစဉ်ကို ထားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အကုသလာပဒါနံ-
မကောင်းသောအကြောင်းအရာအဖြစ်အပျက်တို့၏၊ သမတ္တံ နာမ- ပြီးပြည့်စုံခြင်းမည်
သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည် (ဝါ) ဆိုလိုသည်၊
(ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ ဣတ္ထံ သုဒန္တိဇတ္ထ- ဣတ္ထံ သုဒံဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဣတ္ထန္တိ-
ဣတ္ထံဟူသည်ကား၊ ဣမိနာ ပကာရေန- ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-
အောက်၌၊ ဝုတ္တနယေန- ဆိုအပ်သောနည်းအားဖြင့်၊ သုဒန္တိ- သုဒံဟူသော၊ နိပါတေ-
နိပါတ်ပုဒ်သည်၊ ပဒပူရဏေ- ပုဒ်ပြည့်ရုံမျှ၌၊ အာဂတော- လာ၏၊ ဘဂဝါ
(ဣတိ)- ဘဂဝါဟူသည်ကား၊ ဘာဂျသမ္ပန္နော- ဘုန်းကံနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပူရိတ-
ပါရမီမဟာသတ္တော- ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိတော်မူသော ဘုရားအလောင်း
တော်သည်၊ (ပူရယိတ္တာတိ ပူရိတာ၊ ✓ပူရ+တ၊ ပူရဏေ၊ ပြည့်စေခြင်း၌။ ပူရိတာ
ပါရမီ ယဿာတိ ပူရိတပါရမီ၊ ပူရိတပါရမီ စ သော မဟာသတ္တော စာတိ ပူရိတ-
ပါရမီမဟာသတ္တော)၊ “ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါယုတ္တော ။ပ။ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတော”
တိ- ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါယုတ္တော ။ပ။ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတောဟူသော၊ ဧဝမာဒိ-
ဂုဏယုတ္တော- ဤသို့အစရှိသောဂုဏ်တို့နှင့်ယှဉ်သော၊ ဒေဝါတိဒေဝေါ- နတ်တကာ
တို့ထက် လွန်မြတ်သော နတ်ဖြစ်တော်မူသော၊ သက္ကာတိသက္ကာ- သိကြားတကာတို့
ထက် လွန်မြတ်သော နတ်သိကြားဖြစ်တော်မူသော၊ ဗြဟ္မာတိဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာတကာတို့
ထက် လွန်မြတ်သော ဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓါတိဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားတကာတို့ထက်
လွန်မြတ်သော ဘုရားဖြစ်တော်မူသော၊ မဟာကာရုဏီကော- ကြီးမားသောသနားခြင်း
ရှိတော်မူသော၊ သော ဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တဇော- မိမိ၏၊ ဗုဒ္ဓစရိယံ-
ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကျင့်စဉ်ကို၊ ဗုဒ္ဓကာရဏံ- ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို၊ သမ္ဘာဝယမာနော
(တိ)- သမ္ဘာဝယမာနောဟူသည်ကား၊ ပါကဋ္ဌံ- ထင်ရှားအောင်၊ ကုရုမာနော- ပြုလို
လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓါပဒါနိယံ နာမာတိ- ဗုဒ္ဓါပဒါနိယံ နာမဟူသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓကာရဏ-
ပကာသကံနာမ- ဘုရား၏အကြောင်းကို ပြတတ်သည်မည်သော၊ ဓမ္မပရိယာယံ
(ဣတိ)°- ဓမ္မပရိယာယံဟူသည်ကား၊ ဓမ္မဒေသနံ- ဓမ္မဒေသနာတည်းဟူသော၊
သုတ္တံ- သုတ်တော်ကို၊ အဘာသိတ္တာတိ- အဘာသိတ္တဟူသည်ကား၊ ကထေသိ- ဟော
တော်မူပြီး၊ ဣတိ-ဤကား ဗုဒ္ဓါပဒါနံအပြီးတည်း။

၁။ ဣတိသဒ္ဓါ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်တို့၌ မပါ။ “ဝုတ္တိဖွင့်မှာ၊ ထို့တူသာ၊ ယှဉ်ရာ နည်းတူပြ”
ဟူသော နိယံနှင့်အညီ နိဒဿနတ္ထကို ပြသော ဣတိသဒ္ဓါ ထည့်ပေးထားပါသည်။

ဂါထာအနက်။ ။ (ယော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယတော- အကြင်
 ကြောင့်၊ ဘာဂျဝါ- ဘုန်းကံပါရမီရှိတော်မူ၏၊ တတော- ထို့ကြောင့်၊ (သော- ထို
 မြတ်စွာဘုရားသည်)၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါမည်တော်မူ၏၊ (ယော- အကြင်မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်)၊ ယတော- အကြင်ကြောင့်၊ ဘဂ္ဂဝါ- ချီးဖျက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ
 ရှိတော်မူ၏၊ (တတော- ထို့ကြောင့်၊ သော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်)၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါ
 မည်တော်မူ၏၊ (ယော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယတော- အကြင်ကြောင့်)၊
 ဘဂေဟိ- ဣဿရိယစသည်အပြား ဘုန်းခြောက်ပါးတို့နှင့်၊ ယုတ္တော- ယှဉ်တော်မူ၏၊
 (တတော- ထို့ကြောင့်၊ သော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်)၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါမည်တော်မူ
 ၏၊ (ယော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယတော- အကြင်ကြောင့်)၊ ဝိဘတ္တဝါ-
 ကုသိုလ်စသား များတရားကို ပိုင်းခြားဝေဖန်တော်မူ၏၊ (တတော- ထို့ကြောင့်၊
 သော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်)၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါမည်တော်မူ၏၊ (ယော ဘဂဝါ-
 အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယတော- အကြင်ကြောင့်)၊ ဘတ္တဝါ- ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
 တို့ကို မှီဝဲတော်မူ၏၊ (တတော- ထို့ကြောင့်၊ သော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘဂဝါ-
 ဘဂဝါမည်တော်မူ၏၊ (ယော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယတော- အကြင်ကြောင့်)၊
 ဘဝေသု- ဘဝတို့၌၊ ဝန္တဂမနော- ထွေးအန်အပ်ပြီးသော သွားကြောင်းတဏှာရှိတော်
 မူ၏၊ တတော- ထို့ကြောင့်၊ (သော- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်)၊ ဘဂဝါ- ဘဂဝါမည်
 တော်မူ၏။

ဣတိ- ဤသို့၊ ဝိသုဒ္ဓနေဝိလာသိနိယာ- အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကို
 ဖြစ်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်ခြင်းရှိသော၊ အပဒါနဋ္ဌကထာယ- အပဒါန
 အဋ္ဌကထာ၌၊ ဗုဒ္ဓအပဒါနသံဝဏ္ဏနာ- ဗုဒ္ဓ၏အကြောင်း အဋ္ဌပ္ပတ်အဖွင့်စကားရပ်သည်၊
 သမတ္တာ- ပြီးပြီ။

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

အဒွေဇ္ဈဝစနာ	-----	၆၈
အင်္ဂါလန္တကာယော	-----	၁၇၄
အဂါရံ အဇ္ဈ ဝသတိ	-----	၁၀၁
အစ္ဆရိယဗျူတစိတ္တော	-----	၂၂၅
အဋ္ဌာရသဟတ္ထော	-----	၂၁၄
အတီရဒဿီ	-----	၁၅၅
အတုရိတစာရိကံ	-----	၂၉၈
အတ္တိ	-----	၁၀
အထာတိ	-----	၃၂၅
အဒ္ဓသကော	-----	၃၉၄
အနပေက္ခော	-----	၂၁၈
အပဂတဝတ္ထော	-----	၂၁၀
အပ္ပက္ခာနံ	-----	၃၉၃
အပ္ပန္တရိကော	-----	၂၉၄
အဘိပ္ပကိဏ္ဍေ	-----	၂၁၃
အဘိဿန္နော	-----	၆၀
အဿာသကေ	-----	၂၈၆
အဟတဝတ္ထကပိလဂါဝိဒါနာဒီဟိ	-----	၁၇၀
အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော	-----	၁၉၄
အဟတဝတ္ထနိဝတ္ထော	-----	၃၁၈
အာယပေါတ္ထကံ	-----	၅
အာဝုတပဏ္ဍုသုတ္တံ	-----	၁၇၄
အာသဘိ	-----	၁၈၁
အာသနာဘိဟာရံ	-----	၂၇၉
အာဟတစိတ္တော	-----	၄၀၃
ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ	-----	၃၄၃
ဣမံ ဗလကာယံ	-----	၂၄၇

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ဣဿရိယံ	-----	၂၂၇
ဥစ္စာရဋ္ဌာနံ	-----	၁၉
ဥဠိတဂဏ္ဍော	-----	၄၀၆
ဥပ္ပဋိပါဠိယာ	-----	၃၀၄
ဥပါသိကာ	-----	၃၈၇
ဥဒကဘိန္နောကာသံ	-----	၄၃
ဥဒဂါဟိနိ	-----	၁၉
ဥသဘက္ခန္ဓော	-----	၉၈
ဥဿာပိတံ	-----	၃၄၆
ဥဿာဝဗိန္နုဂဟဏမတ္တမ္ပိ	-----	၂၄၉
ဥဿာဟေန	-----	၅၃
ဦရဗဒ္ဓါသနံ	-----	၃၅၃
ဧကဋ္ဌနပါသာဏထမ္ဘေ	-----	၂၅၂
ဧကဂန္ဓကုဋိယံ	-----	၃၈၈
ဩတာရာပေက္ခော	-----	၂၁၇
ဩနတုန္ဒတာ	-----	၂၄၁
ဩလောကမယာ	-----	၃၄၄
ဩသဓိ	-----	၈၁
ကစ္ဆပုဋ်	-----	၃၉၈
ကဉ္စနာဝေဠပန္တိကာ	-----	၃၅၆
ကတအနာဒရာဓိဝါသနာခန္တိယာ	-----	၃၇၀
ကတသန္တိဋ္ဌာနော	-----	၂၃၅
ကတသရီရပဋိဇဂ္ဂနော	-----	၂၃၅
ကပါလဟတ္ထော	-----	၃၀၅
ကပ္ပိယမာနောဝ	-----	၂၁၂
ကပ္ပဋ္ဌာနံ	-----	၁၅၉
ကာကစ္ဆန္တိယော	-----	၂၀၉

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ကာယဝေယျာဝစ္စံ	-----	၄၃
ကိဉ္ဇုက္ခဂဝစ္ဆိတံ	-----	၂၀၅
ကိလိန္ဒဂတ္တာ	-----	၂၀၉
ကိသကောဝဒါနော	-----	၂၈၄
ကိလေသပဉ္စရိဒ္ဓံသနဋ္ဌာနံ	-----	၂၄၂
ကုမုဒပတ္တဝဏ္ဏော	-----	၂၀၀
ကောဠိသဟဿံ	-----	၁၀၆
ခဂ္ဂဟတ္တာ	-----	၁၇၄
ခဂ္ဂဟတ္ထော	-----	၄၀၆
ခဇ္ဇဘောဇ္ဇန္တရေ	-----	၁၉၇
ခိတ္တပါသာဏသက္ခလိကပဟာရေန	-----	၄၀၆
ခိဏာသဝသင်္ခါတေန	-----	၃၂၈
ခေမတော ဝဗ္ဗိတော	-----	၃၇၃
ဂန္ဓပဉ္စဂုံလလင်္ကတာ	-----	၃၅၈
ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ	-----	၃၉
ဂန္ဓပုပ္ဖဝါသိတံ	-----	၂၃၇
ဂန္ဓပုပ္ဖဟတ္တာ	-----	၃၀၀
ဂါမဏ္ဍလာ	-----	၁၅၇
ဂေါမယဟရိတူပလိတ္တာယ	-----	၁၆၉
ဃနမေဃဝုဋ္ဌိကာလေ	-----	၂၁၉
စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ	-----	၂၄၆
စက္ကဝိစိတ္တတလေသု	-----	၂၈၃
စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေဟိ	-----	၁၈၈
စိတ္တလတာဝနသဒိသံ	-----	၁၇၆
စိတ္တိကာရပီတိဗဟုလော	-----	၁၄၃
ဇေဇရာ	-----	၁၉
ဇနိကာ	-----	၅၆

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ဓမ္မောနဒသုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ	-----	၃၄၆
ဓမ္မောနဒါ	-----	၃၄၉
တထာ ဟိ	-----	၃၂၇
တဗ္ဗောဟာရပရမတ္ထဂမ္ဘီရမရသုရမတ္ထဝဿေ	-----	၃၆၉
တိဒဿေ	-----	၃၆၂
တိဝဿိကဂန္ဓသာလိဘောဇနံ	-----	၂၂၆
တိဝိဓဂ္ဂိစသည်၌ သဒ္ဓါအနေအထား ရှင်းလင်းချက်	-----	၁၁
တေဘာတိကဇဠိလာ	-----	၂၈၃
ထေရာပဒါနာနိ	-----	၃၃၁
ဒသပါရမိတာသံသိဒ္ဓိဗလေန	-----	၃၉၁
ဒိယမယောဇနသတိကံ	-----	၂၄၅
ဒိသာဝိဒိသာ	-----	၂၅၅
ဒီပင်္ဂရဒသဗလော ။ပ။ ပရိဂ္ဂတော	-----	၃၉
ဒုက္ကရကာရိကံ	-----	၂၂၉
ဒုက္ခိတဒုရူပအပ္ပန္နပါနတာဒိသံဝတ္တနကံ	-----	၃၇၂
ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂဗလေန	-----	၃၉၁
ဒုရာသဒေါ	-----	၁၃၃
ဒေဝတာယာစနေန	-----	၃၇၇
ဓမ္မရာဇာ	-----	၃၃၉
ဓာရယမာနေန/ဓာရိယမာနေန	-----	၁၇၉
ဓောတသင်္ခံသဒိဿော	-----	၂၁၄
န မယံ ဘာရော	-----	၃၈၈
နဝုတိကောဠိယော	-----	၁၀၆
နာနာရင်္ဂေဟိ	-----	၃၄၆
နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဇလာယ	-----	၃၀၅
နိဗ္ဗိကာရော	-----	၂၂၇
နိမ္မံသရုမိရပေတရူပသဒိသသရီရော	-----	၃၇၈

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

နိရာပရာဓေ	-----	၄၀၆
နိရာဟာရတာယ	-----	၂၂၉
နေမိဝဋ္ဋိပရိယန္တေ	-----	၂၄၁
ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇေန	-----	၄၁၃
ပုပ္ဖရိတခေဋ္ဌော	-----	၂၀၉
ပစ္စန္ဓေ	-----	၂၇၆
ပစ္ဆိမဘဝိကသက္ကော	-----	၁၉၀
ပဉ္စဝဏ္ဏဝတ္ထသမုဇ္ဇလာနိ	-----	၃၁၇
ပဉ္စလိကာ	-----	၃၆၂
ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ	-----	၃၀၀
ပဋှကာ	-----	၂၅၈
ပဏ္ဏသာလာ	-----	၂၃
ပတိဋ္ဌိတမဟာသကဋ္ဌစက္ကံ	-----	၂၄၁
ပထဝိဥန္တိယနသဒ္ဓသဒိသော	-----	၂၅၃
ပထဝီပရိယန္တာ	-----	၁၈၃
ပဒ္မရေဇျရဇဂ္ဂတာ	-----	၃၅၈
ပဘာသမုဒယံ	-----	၂၈၃
ပရမကသိရပ္ပတ္တတာယ	-----	၂၂၉
ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ	-----	၁၇၃
ပရိပုဏ္ဏကာယော	-----	၂၇၉
ပရိဟိနဇ္ဈာနော	-----	၄၀၀
ပလုဂ္ဂံ	-----	၁၉
ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော	-----	၄၂
ပါကဋ္ဌဗီဘန္တသမ္ဘာဓဋ္ဌာနာ	-----	၂၁၀
ပါပိမာ	-----	၂၁၇/၂၄၄
ပါပုဏ္ဏာတိ	-----	၃၄
ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈဂတော	-----	၂၁၅

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ပိလောတိကကမ္မနိဿန္တေန	-----	၃၇၆
ပိဿယိ	-----	၄၀၁
ပိဏိန္ဒြိယော	-----	၂၇၉/၃၇၈
ပုညပါပပရိက္ခိဏော	-----	၃၇၉
ပုဋ္ဌပရိဇေနသဒိသာ	-----	၂၄၇
ပုပ္ဖဂူပဂန္ဓပရိဝါသိတာ	-----	၁၇၄
ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရက္ခသန္တန္တံ	-----	၂၇
ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍာ	-----	၂၆၀
ပုရတ္တာဘိမုခေါ	-----	၂၃၈
ပူရိတပါရမိမဟာသတ္တော	-----	၄၁၅
ဖလပိဏ္ဍိဘာရသဟိတာ	-----	၂၅၉
ဗလဝသောမနဿဇာတာ	-----	၂၃၇
ဗဟလပလာသော	-----	၁၉၅
ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုပဗျုဋ္ဌာယ	-----	၃၀၅
ဗြဟ္မရူပဝဏ္ဏံ	-----	၃၁၃
ဗောဓိပါစနာ	-----	၇၂
ဘတ္တိကော	-----	၃၈၀
ဘမကာရေဟိ	-----	၃၈၀
မဇ္ဈတ္တာဝ	-----	၂၉၃
မဓုရောဒကော	-----	၁၇၂
မလဂ္ဂဟိတံ	-----	၃၉၈
မလျဝိတတာ	-----	၃၅၇
မဟာရဋ္ဌိယော	-----	၁၂၇
မဟာဝေဒနာဘိတုန္နော	-----	၂၂၉
မဟာဟနု	-----	၉၈
မဉ္ဇေဋ္ဌကံ	-----	၃၄၅
မဟေသိနော	-----	၅၉
မာရာဝဋ္ဋနံ	-----	၄၀၉

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

မေတ္တာပါရမိတံ	-----	၈၅
မေတ္တာယန္တဿ	-----	၁၅၇
ယထာ ဟိ နံ ။ပ။ ဟောတိ	-----	၃၀
ယဒိ ဧဝံ	-----	၂၆၉
ယဿ	-----	၃၃၂
ယုတ္တတုဂ်မုဒုကာယတနာသော	-----	၃၀၇
ယုတ္တမပဒါနာနိ	-----	၃၂၆
ရံသိဇာလဝိကသိတော	-----	၃၀၇
ရတေပရိက္ခတာနိ	-----	၁၉၅
ရဋ္ဌုပ္ပါဒံ	-----	၁၃၀
ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တာ	-----	၃၈၇
ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ	-----	၄၄
ရူပသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ	-----	၂၀၈
ရောပိတံ	-----	၂၂
လာဇေဉ္ဇမကာနိ	-----	၁၈၉
လာဘီ	-----	၂၁
လောလာ	-----	၁၆၆
လောဟိတပက္ခန္ဓိကာဝိရေစနံ	-----	၄၁၄
ဝဇ္ဇန္တိသု	-----	၄၃
ဝနမူလဖလာဟာရော	-----	၃၉၄
ဝရပါယာသဿ	-----	၁၇၀
ဝသိဘာဝိတာ	-----	၃၅၄
ဝါယာမေန	-----	၅၃
ဝါပိတံ	-----	၂၂
ဝါသိဖရသုဟတ္ထော	-----	၁၁၂
ဝါဠုကာပုလိနေ	-----	၂၂၁
ဝိဂတသဗ္ဗဒေါသော	-----	၁၉၄
ဝိပ္ပလပန္နိယော	-----	၂၁၀

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

ဝိရတမာလာဂန္ဓာ	-----	၃၁၁
ဝိရတ္တမနဿ	-----	၂၀၇
ဝိဝဋ္ဋမုခီ	-----	၂၁၀
ဝိသဝိတာယ	-----	၃၂၈
ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠော	-----	၁၇၃
ဝိဿာသိကော	-----	၂၉၄
ဝိဟတာနုဘာဝေါ	-----	၂၄၈
ဝိစ္ဆိတော	-----	၄၁၃
ဝိပ္ပုရန္တဝါဠဗီဇနီ	-----	၁၇၃
ဝိသတိဟတ္ထသတိကော	-----	၂၄၅
ဝေမာတုဘာတရုံ	-----	၄၀၁
ဝေဟာယသံ	-----	၂၂၂
သံဝိဂ္ဂမာနသော	-----	၄၆
သံဝိဂ္ဂဟဒယော	-----	၃၀၇
သံသာရသောတံ	-----	၄၉
သကလဿ	-----	၄၁၀
သကလဝိရဒ္ဓဇနေဟိ	-----	၃၇၀
သန္ဓန္တတလော	-----	၁၇၂
သဏှကာသိကသန္တတာ	-----	၃၄၇
သတ္တပဒဝီတိဟာရေ	-----	၁၈၀
သတ္တာဟဇာတော	-----	၂၁၄
သတ္တိဖလသမာကိဏ္ဍံ	-----	၅၂
သန္တစ္ဆာယော	-----	၁၉၅
သပ္ပိမဓုသက္ခရာဘိသင်္ခတဿ	-----	၁၆၉
သမ္ပိတံ	-----	၃၄၆
သဗ္ဗပစ္စိမကော	-----	၂၈၂
သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမာ	-----	၂၃၉
သဘာဝရသလက္ခဏေ	-----	၈၉

အပဒါနအဋ္ဌကထာနိဿယ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါဝလိ

သမကုဋကေသကလာပံ	-----	၃၇၇
သမ္မောဓိဝရပတ္တိယာ	-----	၃၆၆
သဟပံသုကီဋကော	-----	၂၉၄
သဟဿနေတ္တော	-----	၂၂၂
သာဟသိကော	-----	၄၀၆
သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဋိတကေသော	-----	၃၀၆
သိနေဟဗဟုမာနာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိ	-----	၃၁၀
သိလာဝေဓော	-----	၃၇၅
သီဟသေယျာ	-----	၃၅၃
သုခိတော	-----	၆၀
သုခိနီ	-----	၁၇၄
သုမနပဋ္ဌဝိတာနဿ	-----	၂၁၂
သုရာဓုတ္တာ	-----	၁၆၆
သုလဘအန္တပါနေ	-----	၂၂၆
သုဝဏ္ဏတာရကခစိတဝိတာနံ	-----	၁၉၅
သုဝဏ္ဏရသသေကသိဉ္ဇနာနိ	-----	၃၁၈
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ	-----	၃၁၃
သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္တာရေန	-----	၃၂၂
သုသန္တိတအာပါနမဏ္ဍလံ	-----	၁၇၇
သုသေဒိတဝေတ္တဂုံ	-----	၁၇၇
သုရိယနိမ္မလတလာဘိနလာဋ္ဌော	-----	၃၀၆
သုရိယပ္ပဘာဝိဟတံ	-----	၂၅၀
သေသရာဇကကုဓာဏ္ဍဟတ္တာဟိ	-----	၁၈၀
သောဘိတော၊ အာကိဏ္ဏော၊ မဏ္ဍိတော	-----	၃၄၄
ဟတ္ထိသဒ္ဓံ	-----	၇
ဟန္တ	-----	၃၀၁
ဟရိပိဉ္ဇရံ	-----	၃၄၆
ဟေမစ္ဆဒနဆာဒိတော	-----	၃၅၈

